

שבילים

אל הדעת הפנימית

מאת: האדמו"ר מרחלין

שבילים

אל הדעת הפנימית

מאת: האדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

מחולק חינם

בהוצאת אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ
רחוב יפה רום 40, גילה, ירושלים ת"ו
ת.ד. 11688, טל': 02-6520002

www.rachlin.org.il

הערה: ספר זה הינו שכתוב, מילה במילה,
של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א ברחבי הארץ
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי

© כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

תוכן עניינים :

4	הקדמה
5	1. הכרת המערכת הרוחנית
17	2. תאור מערכת הנפש והפעלתה
30	3. הכלי הפנימי האמצעי וחיצון במידות
33	4. יסודות בעבודת הנפש, הכנעה
46	5. הצדיק
58	6. ביטול פשוט ומורכב
69	7. בקשת החוכמה מתוך התבטלות
83	8. העבודה בהעלמות העצמית
87	9. אותות המצוקה
102	10. זריזות ורוח הקודש
112	11. השלווה
122	12. העקשנות - עולמות אבי"ע
128	13. תפקיד האדם וכיצד לגלותו
137	14. הפגיעה ביראת שמים ותיקונה
146	15. התגברות על המדמה
157	16. הביקורת
167	17. הגאווה
180	18. היציאה מהדיכאון
191	19. המלכודת הכפולה
197	20. מצבי רוח משתנים ותיקונם
207	21. לשמוע
217	22. עבודת התפילה
235	23. דעת כתוצאה ממסירות נפש
240	24. עבודה מאהבה
255	25. הגאווה הפנימית
265	26. התמימות, האמונה הפשוטה והדבקות
273	27. החוצפה
275	28. הפחד

הקדמה

ישתבח הבורא ויתעלה היוצר, ברוך הוא וברוך שמו הגדול, שהחיינו וקיימנו לזמן הזה, לברך על המוגמר בספר תשיעי זה: **"שבילים אל**

הדעת הפנימית".

זהו נדבך נוסף בבניה הפנימית של האדם. העבודה הפנימית כוללת מגוון רחב ביותר של נושאים אשר כולם יחד מהווים כעין "פזל" שלם.

בחוכמה זו יש צורך ללמד את הנושאים בצורה של מעגלים חיצוניים ההולכים והופכים פנימיים יותר. בכל שלב על הלומד להתעמק יותר בישום המעשי של כללי ופרטי העבודה השלמה.

ספר זה עוסק במגוון רחב של נושאים ופותח פתחים ושבילים אל הדעת הפנימית, ולכן זהו שמו.

אם נשמה אחת תזכה להתעלות ולהתקן מקריאה בספר זה דיינו.

המחבר

הכרת המערכת הרוחנית

תפקיד האדם בעולם הזה להתפתח מבחינה רוחנית. התפתחות רוחנית כוללת הרבה שלבים. משלבים הכי פשוטים ועד למדרגה מאד גבוהה. יש ביכולת האדם להגיע למדרגות גבוהות מאד. גם מדרגות בהתנהגות וגם מדרגות בהשגה.

רוב בני האדם השיגו עד היום רק מדרגה של נפש. זו המדרגה הראשונית, ההתחלתית, כשהאדם נולד הוא מקבל נפש. כך כתוב בספרים. כשהוא עובד ומתקן את עצמו, מתקן את האופי שלו, מתקן את המעשים שלו, מתנהג כמו שצריך, לומד - אחרי הרבה מאמצים מאד גדולים, הוא יכול לגמור לתקן את המדרגות של הנפש.

יש עשר מדרגות בנפש. רק אחרי שהוא גומר את התיקון של עשר מדרגות הנפש, הוא יכול לקבל את המדרגה הראשונה של רוח. זו בכלל קומה חדשה. גם שם יש עשר מדרגות של רוח. ואחרי שהוא עובד קשה מבחינה רוחנית מעשית, על המחשבות שלו, על הדיבורים שלו, על המציאות שלו, הוא יכול להגיע, אחרי הרבה ניסיונות, למדרגה הראשונה של נשמה שזו קומה חדשה. בקומה הזו גם יש עשר מדרגות. צריך לטפס שם גם כן, לעבור ניסיונות, לעמוד בהם, לקיים מצוות, וכל הדברים.... אחרי שהוא עובר את העשר מדרגות האלה, הוא יכול להגיע למדרגה הראשונה של חיה.

זו מדרגה רוחנית חדשה. זו עוד פעם קומה חדשה. בעניין הזה גם יש עשר מדרגות. כשגומרים אותן מגיעים ליחידה. זאת אומרת שאדם יש לו נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. אלו המדרגות שאדם צריך לקבל, לעלות בהם ולקבל.

לקבל את האורות האלה בתוך עצמו. זה נימצא באופן פוטנציאלי אבל לא כל אחד מקבל את זה. זה תלוי בעבודה שהאדם עושה. אדם שזוכה - עובד קשה - יכול לזכות. מי שעובד פחות זוכה פחות.

תכל'ס בשטח, האר"י ז"ל אומר שרוב האנשים הגיעו רק למדרגת נפש. לא הצליחו לעבור לשאר המדרגות. עכשיו נשאלת השאלה למה? הרי לכאורה יש הרבה אנשים שעושים עבודה רוחנית. עובדים קשה, מנסים לתקן את עצמם.

אז למה לא זכו? הרוב לא זכה. אז מה מונע מהאדם לזכות? ומה הוא מפסיד מזה שהוא לא זכה? אז לא זכה, אז מה. כל אחד צריך להיות רמטכ"ל! כל אחד צריך להיות מילונר! לא. לא זכה, מה קרה? קודם כל אנחנו מובטחים שכולנו נזכה בסופו של דבר. בסופו של התהליך כל אחד יזכה ויגיע לתיקון השלם שלו. חוסר התיקון משאיר את האדם במצב בלתי מפותח. למשל, כאשר אנחנו פוגשים אדם מפגר, אנחנו רואים שהוא גדל בגוף שלו אבל הוא בקושי יכול לעשות משהו.

בשבילו זה מבצע קשה להגיד משהו לעניין, לעשות משהו לעניין. אפילו להתלבש, להתפשט, לאכול, תלוי באיזו דרגה של פיגור, זה מבצע. בשביל ללמד אותו צריך לעבוד איתו קשה מאד. ללמד אותו משהו הכי קטן. אני עובד בבוקר עם מפגרים. אז יש איזה תלמידה בת תשע עשרה, שאחרי שנתיים, עכשיו היא מחייכת קצת, היא מתעניינת בסביבה. היום בפעם הראשונה ראיתי שהיא נכנסה לארגז חול. נכנסה לתוך ארגז החול ונגעה בחול.

זה הישג לא נורמאלי לעומת המצב שלה. תמיד היא שהייתה קפואה, אפתית. לא מעניין אותה שום דבר, לא עושה שום דבר, לא ניגשת לשום דבר. היום ראיתי את זה, זה לקח שנתיים, זה גם נס.

אנשים התפלאו, לא האמינו שתהיה התפתחות כזו בכלל, זה המצב. באופן רוחני אנחנו

אותו הדבר. כמו שאותה הילדה המפגרת בקושי יכולה הייתה לעשות משהו, בקושי מעניין אותנו משהו, בקושי יכולים לעשות משהו באופן רוחני.

לא באופן שכלי - באופן רוחני אנחנו בדרגות שונות של פיגור. זאת אומרת - לא מפותחים! ובאותה הפרופורציה שאנחנו יכולים להסתכל על הבחורה הזו שלא יודעת לעשות שום דבר, היא לא מדברת ולא כלום, ככה אנשים רוחניים שהגיעו לדרגות יותר גבוהות, יכולים להסתכל עלינו.

איך שאנחנו נראים לעומת מה שאנחנו אמורים להיות, זה המצב. עכשיו, לא רק הדאגה האגואיסטית שלנו צריכה להדאיג אותנו למה אנחנו ככה ולא אחרת, אלא בעצם זה שאנחנו לא התפתחנו, אנחנו גם מעכבים אחרים מלהתפתח.

יש פסק שאומר: "כל ישראל ערבים זה לזה" זאת אומרת שיש קשר בנשמות. אז כמו שאם יש נשמה אחת שעובדת קשה, מתקנת את עצמה, אז היא מקבלת אור והיא יכולה להאיר את הסביבה, נכון? אותו הדבר נשמות שלא מתקנות את מה שצריך לתקן, הן מעכבות נשמות אחרות.

יש ערבויות, זה הדדי. יש הרבה שורשים לנשמות לא כל הנשמות באות מאותו מקום, כל אחת באה משורש אחר. אבל מי שבא משורש דומה, אז אפילו אם הוא מתקן את עצמו והוא מפותח עד סוף המעלות, כל עוד אותם החברה שקשורים איתו, אותם הניצוצות האחרים שקשורים איתו, לא מתוקנים - אין לו מנוחה.

לא נותנים לו מנוחה. נניח אם בן אדם גמר את התיקון שלו והוא לא היה צריך להתגלגל לפה יותר, לבוא לפה, לא היה צריך לעבור ניסיונות. אבל אנשים שקשורים איתו, לנשמה שלו, לשורש שלו, עוד לא תיקנו את עצמם והם פה יכול להיות שיגלגלו אותו בכוח. שיבוא ויעזור להם לתקן. כל עוד שתבוא איזו שהיא התנסות, ובזכות מה שהוא עושה הוא מתקן אותם. את הדברים האלה אפשר לראות יפה מאד בכוונות של התפילה, כוונות האר"י ז"ל של התפילה.

התפילה שלנו, איך שאנחנו מתפללים - יש לזה הרבה דרגות והרבה סוגים. קודם כל יש את התפילה הטבעית של האדם, מהלב שלו, שהוא מבקש דברים ומצפה לדברים טובים - זה מבפנים. יש גם נוסח של תפילה מהסידורים, נוסח כזה, נוסח כהוא. הנוסחים בדרך כלל די דומים. עכשיו, חוץ מהנוסחים יש גם את הכוונות. יש כוונה אישית של האדם שהוא קורא את הנוסח והוא מתפלל. למשל, אם הוא מבקש: "רפאנו השם ונירפא, הושיענו וניוושע" אז יכול להיות שהוא חושב על כל מיני חולים או שהוא חושב רק על עצמו או על אבא שלו. כל אחד לפי המצב של עצמו - על מה שהוא חושב, זו הכוונה שהוא מכוון בתפילה. ואחד אחר יכול להיות שהוא מתפלל ובאותו זמן הוא חושב על הבורסה או על משהו אחר ולא מכוון בכלל.

ויש דרגה אחרת של כוונות. וזה מה שניקרא כוונות האר"י ז"ל. אלו כוונות מיוחדות לפי שמות השם. לפי כל מיני תאריכים של הקבלה. כשהמקובל מכוון את זה, אז הכוונות אלה באות בשביל לתקן את כל הבריאה.

וכמה פעמים במשך הנוסח הזה של התפילה, הוא צריך לכוון לתקן את כל הנשמות שקשורות איתו ולהעלות אותן מעולם לעולם, מדרגה לדרגה וכולי. דברים שבתפילה הרגילה לא מופיעים, בתפילה הרגילה מופיע רק הנוסח הכללי.

זאת אומרת, אם אנחנו מבקשים "השיבנו השם", או דבר כזה, זה כולל אותנו ואחרים, אבל אין זה בכוונה באופן מדויק. לא רק זה, יש כמה מהכוונות של האר"י ז"ל שדורשות מהאדם למסור את נפשו.

למסור את נפשו בשביל להעלות את הנשמות שקשורות איתו בתוך התפילה. ויש גם שמות

מיוחדים שמכוונים באותו בזמן, ויש יכולת בשמות האלה לעזור לאותן הנשמות. המצב שלנו בדור הזה, זה מצב שאנחנו לא בנויים בכלל מבחינה רוחנית.

לא בנויים, לא יודעים, אין לנו ידע. יש ידע, אבל רוב העם, אני מתכוון, לא זכה לידע הנכון להבין את עצמו - כל אחד, מי הוא, מה הוא, מה הוא צריך לעשות, מה הוא לא צריך לעשות, מה התפקיד שלו, מה היכולת שלו, מה הוא יכול לעשות בחיים, מה הוא צריך לתרום. כמובן, שאדם צריך להשתדל בחיים הקצרים שלו לתת את המיטב שבו. להוציא מהכוח אל הפועל. כל אחד כשהוא נולד קיבל כל מיני מתנות, סגולות וכשרונות. ואיזה אדם הוא המאושר? זה שמצליח להוציא את זה מהכוח אל הפועל.

לא מספיק רק שהוא קיבל את הציוד הזה, ניקרא לזה, אלא שמתמש בציוד, עושה עם זה משהו, לא רק קיבל דברים ולא השתמש בהם, ועושה את זה לכיוון הטוב. עכשיו, השאלה היא מה חסר לנו, ומה אנחנו צריכים לבנות.

האם יש איזו מערכת שאנחנו צריכים לבנות אצלנו או שמספיק באופן אינסטינקטיבי, ככה כמו ילדים. אז ברור שכפי שאנחנו רואים בטבע, במדע. תארו לכם שאיזה רופא מנתח לב היה אומר: אני לא צריך ללמוד להיות רופא מנתח לב,

אני רק באופן אינסטינקטיבי אחתוך לו את הגוף, אתקן לו שם מה שיבוא לי וזהו. אז אוי ואבוי מה שהיה קורה. כמו שבעולם הטבע אדם היום צריך להגיע להשתלמות כזו גבוהה ודיוק כזה גדול. הוא בשביל להיות רופא לב, עובר כל כך הרבה שנים, כל כך הרבה שעות, ימים ולילות, כל כך הרבה לימוד, ובסוף הוא מתמחה רק בזה. באיזה משהו ספציפי בתוך הלב - שם הוא חותך ומחבר. ויש רופא אחר שמתמחה במשהו קצת אחר, וככה וככה..... מגיעים להתמחות מקסימלית בכל מקצוע בכל דבר. אז כמובן, שבאופן רוחני, שזה עיקר העניין של האדם, אנחנו אמורים להגיע להתמחות רצינית. לדעת מה אנחנו עושים פה, כמובן, שאם אנחנו יוצאים מתוך נקודת הנחה שהקב"ה ברא את העולם, אי אפשר לחשוב שהוא ברא את העולם בשביל שאנחנו נאכל, נישן, נהנה, נמות, נחלה, נהיה בריאים, נעביר את החיים.

בשביל זה הוא ייעד אותנו? איזה מין ייעוד זה? זה משונה. מה זה בכלל מעניין אותנו ואיכפת לו? מה זה מוסיף למשהו, למישהו, חיי היום יום שלנו? זה מוסיף? אם אתה עושה דברים טובים אני מבין. אבל סתם, התחזוקה האישית שלנו, האוכל, השינה - שאנחנו משקיעים בה לפחות שמונה שעות של עבודה ליום בדרך כלל, פלוס אוכל וכולי וכולי - רוב הזמן הולך לתחזוקה של הכלי.

אנחנו כלים! לתחזוקה שלו! אז בשביל זה השם יתברך ברא אותנו? כמובן שלא! יש תפקידים, ויש דרך לגלות את התפקידים של האדם, ואיך לפתח את האדם שיגיע להיות כלי מפואר. שיוכל לקיים את מטרות הבריאה האמיתיות.

מטרת הבריאה היסודית: השם יתברך ברא את העולם כי רצה להיטיב עם הנבראים, זה - קודם כל, שהנבראים יתקנו את עצמם. שיתקנו את עצמם ויתקנו את העולם. לכן הוא ברא את העולם הזה מקולקל, חסר, בעייתי, עם רע, עם צרות, עם מלחמות, עם מוות, עם כל מה שאנחנו רואים, על מנת שאנחנו, בעצמנו, נוכל להשלים אותו כמה שאנחנו יכולים.

זה מה שכתוב בקבלה - שהשם יתברך ברא את העולם, לא כפי רוב יכולתו. כי אם היה בורא את העולם כפי רוב יכולתו, היה העולם מושלם - לא היה מוות, לא היו צרות. הרי אנחנו, אם היו שואלים אותנו איך לברוא את העולם - מי היה בורא דבר כזה כמו שיש היום, עם כל הרע הזה וכל מה שקורה? אף אחד! כולם היו עושים פה גן עדן, רק אם היו שואלים אותנו.

והשם יתברך הוא פחות מוכשר? הוא לא מבין מה טוב ומה לא טוב? כמובן שהוא מוכשר.

הרי הוא המהנדס הראשי. הוא ברא את כל הבריאה המורכבת הזאת על ידי זה שצמצם את רוב יכולתו, וברא אותה חסרה מלכתחילה.

כשמתחילים ללמוד בספרים, הפעולה הראשונה שהשם יתברך עשה בשביל לברוא את העולמות נקראת - צמצום. אומר האר"י ז"ל - "הוא צמצם את אור חסדו", צמצם את ההשפעה שלו. לפני הבריאה ההשפעה שלו שהייתה זורמת, ולא היה מחסור בכלום ולא היה חיסרון בשום דבר.

וכל הבריאה של העולם הזה, זה על ידי זה שהוא גרם לחיסרון. על ידי שסילק את ההשפעה שלו. למה כל זה? על מנת שאנחנו, בעבודה שלנו, נגרום להתפשטות החסד שלו בחזרה. אז מגלגלים זכות על ידי זכאי וחוב על ידי חייב כך כתוב. על ידי העבודה שלנו הרוחנית הנכונה, אנחנו נגרום לזה שהשם יתברך ישלים את העולם. אנחנו גורמים לו לעשות חסד, אנחנו גורמים לו להשפיע השפעות. וחלילה, אם אנחנו עושים הפוך - גורמים לו הפוך. קודם כל רוב המחשבות שלנו על העולם, כשאנחנו עוד לא יודעים את התורה ולא יודעים את הקבלה - הן תיאוריות, מחשבות, יותר עמוקות, פחות עמוקות. כשלומדים את הדברים לעומקם, רק אז אפשר להבין את הפשר של המציאות.

כמובן נוצר מצב, שאדם חי את כל מיטב חייו, משקיע פה את הגוף ואת הנפש ועובר את החיים שלו, והוא לא השיג על מהות החיים שום דבר. מה הוא למד במשך החיים שלו? איך להסתדר! איך לעשות כסף, איך ליהנות, איך להיזהר, איך לתחזק את העניין. אבל לא ירד לעומק העניין בכלל! איך הדברים פועלים.

לכן, יש אנשים שיכולים להעביר ביקורת על השם יתברך. למה הוא עושה דבר כזה או אחר. כי הם לא יודעים איך הוא ברא ואיך הוא מנהל. אם הם היו יודעים איך הוא ברא או איך הוא מנהל, אז אולי שהייתה להם זכות, אולי! לבוא ולהגיד - זה נראה לי או זה לא נראה לי, אבל אנחנו אפילו עוד לא זכינו. האנשים הרגילים עוד לא זכו בכלל להבין את המערכת, איך הוא ברא אותם, ואיך הוא מנהל אותם. מה יש לך להתווכח בכלל? קודם תלמד, תישמע מה הוא אומר לך. אחר כך כשתדע את כל התמונה - תוכל להגיד זה נראה לי או זה לא נראה לי.

אם כן, הדבר הראשון שאמרתי - שהוא ברא את העולם על ידי זה שהגביל את הטוב שלו. ועל ידי זה נוצר החושך, הרע, החיסרון, על מנת לאפשר לנו שאנחנו בעבודה שלנו נוכל לגרום לזה, שיתגלה מחדש הטוב שלו והשלמות שלו, ויהיה לנו חלק בגילוי הזה של כל יכולתו, נהיה שותפים.

ומפה אפשר להבין את הסוד שהנחש בא להפיל את חווה בפח, מה הוא אמר לה? הוא אמר לה שהשם לא רוצה שתאכלו מעץ הדעת כי אם תאכלו ממנו תהיו כאלוקים - יודעים טוב ורע. כביכול, הנחש אמר שהשם יתברך לא רוצה שאנחנו נגיע לדרגה כזו גבוהה.

כמובן שהנחש שיקר וזו בדיוק המטרה של השם יתברך, שאנחנו כן נדע להבדיל בין טוב לרע, וכן נגיע למצב כזה של השתוות הצורה איתו כמה שיותר. שנהיה שותפים לתיקון של העולם. נהיה שותפים איתו! אז הלשון הרע הראשוני הזה שהנחש הוציא - זה בדיוק מצביע על מה כן השם יתברך רצה, רק הוא הפך את זה. אמר בדיוק הפוך.

על פי זה אנחנו יכולים להבין מה החשיבות של ההתפתחות הרוחנית שהאדם מתפתח כדי שיוכל לקיים את התפקיד שלו נכון. עכשיו, מה מונע מהאדם להתפתח? אותם התהליכים של עיכובים שהשם יתברך ברא, שאנחנו קוראים לזה סיטרא אחרא. מה זה סיטרא אחרא? הצד האחר! היצר הרע! ש-ט-ן. החלק השלילי של הבריאה שנמצא בתוכנו ונימצא גם מחוצה לנו. הוא המעכב את האדם מלהגיע לשלמותו. התפקיד שלנו זה למנוע ממנו לעכב אותנו - זאת אומרת להילחם בו. הסיטרא אחרא הזה זה לא משהו מופשט. זהו ישות, זו

דמות, זה מלאך זה כוח שמתכנן את התכנונים שלו. יש לו את הרצונות שלו, והוא מנסה לכפות עלינו באופן אישי, על הבריאה כולה באופן כללי את הרצונות הטמאים שלו. זוהי כל המערכת שגורמת לנו לעשות דברים לא טובים, ומונעת מאתנו לעשות דברים טובים. המערכת הזאת נמצאת, כמו שאמרתי, גם בתוכנו וגם בסביבה היא פועלת. היא לא פועלת בצורה ערטילאית, יש לה דרכים מדויקות איך שהיא פועלת ואיך היא מבלבלת אותנו ומעכבת אותנו ומגבילה אותנו. אנחנו צריכים ללמוד את הדרכים האלה על מנת שנוכל להתנגד לה ולהתגבר עליה, ולעשות מה שצריך לעשות. בשביל שנוכל להכיר אותה, אנחנו צריכים לפתח כמה כלים מעשיים - רוחניים מעשיים, בשביל שנוכל לבדוק איך היצר הזה עובד עלינו, ואיך להילחם איתו. כמו שיש בעיה כלשהי, צריך לבדוק מה הגורמים לבעיה ולהילחם בהם. אם לאדם, למשל, יש איזה חיידק שגורם לו לחום והוא רק מוריד את החום - זה לא יעזור. עד שהוא לא יקבל אנטיביוטיקה החיידק ימשיך להשתולל. אז אותו הדבר כאן, עד שאנחנו לא ניגע בשורש של הבעיה, ונבין איך שהחיידק הזה שאנחנו קוראים לו יצר עובד עלינו - לא נוכל בכלל להתגונן בפניו והוא ימשיך. כמו שהמטרה של החיידק, של הוירוס, היא להתרבות ולכבוש את הגוף, ולא איכפת לו להרוג. אדרבא - הוא רוצה להרוס. אמר הרמח"ל - מטרת הסיטרא אחרא היא להרוס - להביא חורבן. מטרת הקדושה היא לבנות. האחד הוא עולם התוהו. תוהו ובוהו זה החורבן - והאחד הוא עולם התיקון! זה לעומת זה. אם כן, בתור בני אדם, יש אצלנו אחריות גדולה מאד כי אנחנו הכלים שאמורים לתקן את העולמות האלה שהשם יתברך ברא אותם בלתי שלמים. אנחנו, על ידי העבודה שלנו, אמורים לגרום לזה שהוא יתגלה ויגרום לסוף התיקון. לא מצפים לזה מפרה, לא מצפים לזה מגויק, מצפים לזה מבני אדם. השם יתברך נתן לנו את הכלים השכליים, הרגשיים שנוכל לבחור. יש לנו בחירה! כל בחירה שלנו קובעת - לכאן או לכאן. הנה, כתוב בתורה - אחרי המבול, השם יתברך נתן אות וסימן, זו הקשת, שאם חלילה אין זכות בעולם, העולם היה ראוי להיחרב על ידי זה שאין מספיק זכויות. הוא נשבע שהוא לא יחריב את העולם, אז הוא לא מחריב. כדי שאנחנו נדע מזה - הוא מראה לנו את הקשת. אז בזמן רבי שמעון בר-יוחאי, כשהוא היה חי, כל ימיו בזכותו, לא נראתה הקשת, לא שהייתה קשת. אמנם אנחנו חושבים שהקשת זה משהו טבעי, אבל יש לזה סיבות מתי זה מופיע. היום אני ראיתי את הקשת כמה פעמים. מה זה מראה? זה מראה שהקופה ריקה. שאין זכויות עם כל מה שאנחנו עושים, עוד לא זכינו לזכויות שהעולם יוכל לעמוד בלי הקשת הזו. ומספיק שנתבונן בתוך עצמנו, או אפילו בעיתונים, כדי שנבין למה הדברים נראים איך שהם נראים, לפי מה שאנחנו רואים. עכשיו, כל אותם התהליכים השליליים וההרסניים שקורים בפרט ובכלל, נובעים מחוסר ידע של הפרט איך להילחם איתם. אותו האיש הזה שחשוד היום שלקח שוחד, ועשה דברים וכולי וכולי, הוא לא הגיע למה שהגיע מלכתחילה בגלל שהוא אדם רע. אני לא חושב שהוא אדם רע, אלא זו השתלשלות של טעויות בבחירה שלו. היצר הזה שלו של תאוות בצע וכולי, זה לא שהוא תפס אותו ביום אחד. יאללה, תיקח שוחד. זה התחיל לאט לאט. זה גידול שגדל לאט לאט, כמו גידול סרטני, חס ושלום, השם ישמור, גידול שמתחיל במשהו קטנצייק. תא אחד משתגע, לא מטפלים בזה, מתחיל תא אחר, עד שמתפשט ותופס את הגוף ואין מה לעשות, אותה הנפילה שלו לא התחילה היום, ולא לפני שנה, ולא לפני עשר שנים. זה הלך והתפתח והלך והתפתח.

ככה בנפילות שלנו אותו הדבר, הדברים הרעים שאנחנו עושים לא צומחים ביום אחד. אני מכיר אדם אחד, מנהל באיזה מקום, שהוא "עבד כי ימלוך", הוא רע, הוא אוהב להשפיל את האנשים ולעשות להם רע! להשתלט עליהם ולשגע אותם, סתם! ללא תועלת. הוא נהנה מלעשות רע. כמו שיש צדיק שנהנה מלעשות טוב, האיש הזה נהנה מלעשות רע ולהשפיל. אם אתם מתבוננים בחיים שלו, אתם חושבים שהוא הגיע לזה ביום אחד? פתאום הוא נהיה רע? לא! זו מערכת של ניסיונות שבאו לו. בכל ניסיון קטנצ'יק כזה הוא בחר לא נכון ומצווה גוררת מצווה, עבירה גוררת עבירה. אז אותו אדם פעם פעמיים טועה, לא נורא, אדם יכול ליפול, זה לא רצוי אבל אף אחד לא מלאך. אבל אם אדם מזניח את זה וזה הולך ותופח ותופח ותופח, והוא לא מטפל בעניין, בסוף - כמו שהשם הכביד את לב פרעה וכבר לא שהייתה לו ברירה, הוא כבר רץ בטיפשותו לתוך הים! מה הוא חשב? הוא ראה שהשם קרע את הים לעם ישראל, את ים סוף, והוא מעביר אותם ביבשה. הוא לא הבין שיש פה גילוי אלוקות? שיש פה משהו מוזר? שהשם יתברך נילחם לטובת עם ישראל, הוא לא הבין? מה הוא רץ לשם עם הסוסים שלו? מה הוא חשב? שהוא יתפוס את עם ישראל? הוא לא קלט? הוא לא הבין שזה לא הגיוני? לא! הוא לא קלט. עם כל גדולתו וחכמתו של פרעה, בזמן הזה הוא כבר לא היה בהכרח מלאה. היצר כבר כל כך תפס אותו. הוא הפך להיות מרכבה של הקליפה, של היצר, בצורה כל כך מושלמת שכבר לא שהייתה לו בחירה. השם כבר הכביד את ליבו שילך ויהרוס את עצמו - אותו הדבר בתהליכים האלה. אותו האיש הזה, או אנשים אחרים שאנחנו רואים, אנשים מכובדים, שהגיעו לתפקידים רמים והם עבדו קשה מאד, הם היו שופטים, רופאים ובנקאים גדולים. וכל מה שקורה שאנחנו רואים, זה אנשים שהשקיעו עשרים, ארבעים שנה, השקיעו! לא ישבו סתם. השקיעו מאמצים מכל הסוגים, כוחות נפש! ימים ולילות! האיש הזה במקרה, הוא גם כן, כנראה, אדם מוכשר במקצוע שלו. יש לו שם. כל זה הוא השקיע, וביום אחד הוא מפסיד את הכל? אז מה קורה פה? זה אדם חכם, זה אדם מוכשר, הרי האבסורד הוא כל כך גדול, שברור שגם הכסף שהוא שם, אם הוא באמת שם את זה בצד, הרי זה ברור שהוא לא יכול להשתמש בזה. אדם ששם עשרה מיליון דולר, הוא יכול להשתמש בהם? הוא יכול אולי עם אלף דולר פה אלף דולר שם, אבל עשרה מיליון?! הרי אם אדם שהוא שכיר בסך הכל פתאום מתחיל לחיות כמו מלך, זה ברור שמיידי תופסים אותו. כל הכסף הזה שהוא אסף, וכל מה שהוא עשה, זה ברור שאין לזה תועלת בכלל. הוא לא יכול ליהנות מזה בכלל וזה האבסורד הכי גדול. אז איך אדם כזה מוכשר, שעבד כל כך קשה ועשה כל מה שעשה, הגיע למה שהגיע? איך? אנשים משתגעים, נכון? לא מבינים את זה.

זה שלב אחר שלב של טעויות בבחירה שלו וחוסר טיפול נכון ביצרים של עצמו - עד שהיצרים תפסו אותו. אני בטוח שכל אחד מאתנו אם היה במצב שלו, עם היכולת שלו, יכול להיות שגם היה נופל לאותו הדבר.

לכן חז"ל אמרו: "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו" - למקומו הרוחני. איך שהוא הגיע, ככה אתה הולך ומתפתח. אם כן, אנחנו רואים, שיש הכרח לאדם לפתח לעצמו מערכת של ביקורת, מערכת של סינון, מערכת של בחירה מתוחכמת, מורכבת מעמיקה כי זה ממש בנפשו.

ממש בנפשו של האדם בעולם הזה, קל וחומר גם אם חושבים על העולם הבא. כל דבר שאדם עושה פה, יכול להוליד אותו לחיים טובים ומאושרים לו ולסביבתו או ההפך. זאת אומרת, מערכת הבחירה, שאדם בוחר היא קטנה, היא עדינה, היא רגישה, היא פנימית, אף אחד לא רואה.

אם אדם החליט לגנוב, אף אחד לא רואה שהוא החליט לגנוב, אף אחד לא יודע. למעלה יודעים, אבל אדם לא יודע, הסביבה לא יודעת. אבל - היצר כבר התלבש עליו. הוא כבר רובץ עליו, לאט לאט הוא יוליד אותו, לאט לאט, עד שייפול ואין מציל. אם כן, העבודה הזו שאנחנו קוראים לה עבודת נפש עבודה רוחנית - היא עבודה הכרחית. זה ממש פיקוח נפש לפרט, וכמובן לכלל. אנחנו מעוניינים, בעזרת השם, במספר שעורים להקנות מושגים ויסודות - שהאדם יוכל להשתמש בהם למערכת הזאת של התגוננות והישרדות נפשית, ושל התפתחות רוחנית.

כמובן שללימוד הזה יש התחלה, ואין לו סוף. כי גם אם אדם מתעלה ומגיע לדרגות אחרות, גם שם יש לו עבודה, אחרת, יותר עדינה ויותר עדינה. זה הולך ומסתעף. אבל לפחות את ההתחלה אדם צריך להכיר. אז ההתחלה הראשונה שאנחנו צריכים להכיר, זה להכיר את המערכת הנפשית. איך היא עובדת, איך היא פועלת, איך אנחנו בורחים, איך אנחנו מתייחסים, איך הדברים הללו קורים. אני אתחיל קצת לתאר את זה, במילים פשוטות עד כמה שאני יכול, ונקווה שתהיה מזה תועלת.

שלב הראשון אנחנו מתייחסים לנפש שלנו כמו למסך, מסך טלוויזיוני, מסך מחשב... מסך! אדם סוגר את העיניים, הוא מרגיש את המסך שלו מהראש עד החזה בערך. נכון? שמה מתרחשים החיים שלו, שמה הוא מקבל את האינפורמציות.

האדם מקבל בתוך המסך הזה כל מיני אינפורמציות. משני כיוונים: או מחוצה לו או מתוכו. זה ההבחן הראשון שאנחנו צריכים לדעת. יש לנו את הנפש, אנחנו מקבלים אינפורמציות, גילויים, מחשבות, רגשות - מבחוץ על ידי החושים, ומבפנים.

עכשיו נפרט קצת: מבפנים אנחנו מקבלים או מהשראה מלמעלה, דרך הנפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. אנחנו מקבלים מחשבות, דמיונות, תחושות וכולי. זו השראה מלמעלה, או מהמטען הפנימי שקיים בנו, שהוא תוצאה של החיים שלנו מרגע שנולדנו עד עכשיו.

כל הבחירות שעשינו עד היום הזה, כל מה שעבר עלינו. יש לנו זיכרון ובזיכרון הזה יש את כל הדברים שאנחנו עברנו בחיים האלה, פלוס דברים חבויים יותר מחיים קודמים, מגלגולים קודמים פלוס אותן התכונות שאנחנו קיבלנו בגלל שורש הנשמה שלנו, מאיפה שאנחנו באים.

למשל, אם הנשמה של אדם באה מצד החסד, אז הוא מקבל תכונות שהוא צריך לקבל, שהן מצד החסד. יש אדם שהנשמה שלו באה מצד הדין והגבורה אז הוא מקבל דברים מצד הגבורה. מלכתחילה יש ארבעה יסודות שהעולם מורכב מהם. יש רוח, אדמה, מים ואש.

כל אדם מקבל בתוך נפשו הרכב כזה, שלילי וחיובי, של ארבעת היסודות האלה בפרופורציה שונה. אצל אחד האש הוא השולט, אצל השני האדמה, וכולי... (אנחנו בעזרת השם עוד נפרט, עכשיו אני לא רוצה לפרט, רק נבין את זה)

זאת אומרת, כל אחד יש לו סוג מסוים של נפש שהוא מקבל כשהוא נולד, זו הנפש שלו. הנפש הזאת, יונקת מאיזה שורש למעלה, ולכן יש לה תכונות כאלה ואחרות.

אחד הוא שמן, השני רזה, אחד עיניים כאלה, אחד עם עיניים אחרות... כל אחד כפי השורש שלו, מאיפה שהוא בא. עכשיו, הנפש הזו, החלק הזה, הזיכרון ניקרא לזה - שולח לתוך המסך של הנפש אינפורמציות למיניהן, נטיות מסוימות, רצונו מסוימים, מחשבות מסוימות.

זה מה שאמרת, שזה החלק הפנימי שמזרים אינפורמציה למסך הזה ויש את החלק שמזרים מלמעלה. ויש חלק חיצוני שמזרים אינפורמציות למסך. האינפורמציות באות בצורה של רצונות, מחשבות, רגשות ותחושות (גם תחושות פיזיות). זה מופיע אצלנו. עכשיו אנחנו מחלקים אותם לשני סוגים: או לצד חיובי או לצד שלילי, או לצד הקדושה או לצד

הטומאה. ויש גם כן צד ביניים, שהוא חצי חצי. שזה מעורב - חלק קדושה וחלק טומאה. אם כן, אדם יכול לקבל גם מלמעלה השראה חיובית, או השראה שלילית לחלוטין, טמאה. זאת אומרת, הוא מקבל מספירות הטומאה או מספירות הקדושה, או מקליפת נוגה, מה שניקרא שהיא מעורבת בין טוב ורע - זה ערוב, זה לא קדושה ולא טומאה והוא צריך לברור את זה. וגם מבחוץ אדם מקבל שדרים לתוך נפשו - מצד הקדושה, מצד הטומאה, וגם מצד המעורב. כל השדרים הללו מופיעים בתוך המסך שלנו בנפש.

שאלת השאלות היא, מה אנחנו עושים עם זה? איך אנחנו מתייחסים. מי אנחנו בתוך כל זה? אנחנו הבוחרים. אנחנו זו אותה הדמות הפנימית, שבחרת בין כל האינפורמציות האלה. למשל, בא לאדם חשק לגנוב לא עלינו - אם הוא בוחר לגנוב, הוא מדביק את הדמות הפנימית שלו - את עצמו - בעניין של הגניבה. באותו הזמן הוא הופך להיות גנב. אם הוא לא רוצה לגנוב ודוחה את זה, אז הוא לא גנב. אנחנו הבוחרים.

זה לא דבר כל כך פשוט. יש בזה הרבה הרבה עומק וסיבוך. אם זה היה שחור לבן זה היה מאד פשוט, זה לא שחור לבן. מאז חטא האדם הראשון, שהוא אכל מעץ הדעת טוב ורע, התערבב הטוב עם הרע. אז מה שקורה זה, שהרבה מאד מהדברים שאנחנו קולטים במסך הם מעורבבים, הם לא שחור לבן, הרבה פעמים זה מורכב משניהם.

אז כשזה שחור לבן, יותר קל לדחות אותם, כשזה מורכב, זה יותר קשה. התפקיד האמיתי של האדם, זה לברור ולבחור בטוב ו/או לתקן את הרע, אם זה רע שניתן לתיקון, או לסלק אותו. לא לתת לו לשלוט, פשוטו כמשמעו.

ויש שלבים, איך אדם צריך להתייחס לדברים שנכנסים בו. באופן כללי, יש שתי דרגות עיקריות של התייחסות לדברים. יש את הנגלה, ויש את הנסתור. כמו בתורה שיש פרדס = פשט, רמז, דרש וסוד - זה הדרגות, כך גם בתוך המציאות וגם בתוך הנפש יש דרגות של התייחסות.

למשל, אדם יכול להתייחס לאיזה שהיא אינפורמציה שמופיעה לו בתוך המסך הזה הנפשי כמשהו סתמי: סתם ככה נזכרתי עכשיו בסבתא שלי - אין לזה שום משמעות, סתם. או שיגיד: רגע אחד, למה נזכרתי עכשיו בסבתא שלי? למה לא בסבא שלי? כמובן, הכלל הראשון שאנחנו לומדים - שכמו שיש השגחה פרטית, מדויקת, לכל מה שקורה בעולם בחוץ, כך גם יש השגחה פרטית מדויקת למה שקורה לנו בפנים.

אם נזכרתי דווקא בסבתא שלי ולא בסבא שלי או במשהו אחר, יש לזה סיבה. אדם שחי בפשטות, בפשט, לא חוקר. זה לא מעניין אותו גם. הוא הולך לאיזה מקום ומישהו הרגיו אותו, אז הוא כלב, הוא מקלל אותו, והולך, שוכח ממנו וזהו, ממשיך הלאה. לא מעניין אותו את מי פגש, מה עשה לו, כלום, הוא חי בפשט, בפשטות. לכן, ככה אנחנו נראים, כי אנחנו חיים ככה. אבל יש דרגות אחרות. דרגות של תיקון - שאדם מנסה להיכנס לעומק של הדברים ולבדוק. כמובן, שאדם לא יכול לדעת הכל. זה לוקח גם הרבה זמן עד שאדם מתחיל להבין את הדברים באופן מדויק. אבל יש דרך, ויש כיוון, ויש גם חובה. כמו שכתוב: "דע את אלוקי אביך ועבדהו" אדם צריך לדעת את השם.

לא מספיק להאמין בהשם, צריך גם לדעת את השם, עד כמה שאדם יכול. יש דברים שאדם לא יוכל אפילו אם הוא ירצה וזה גם אסור ויש דברים שזה חובה. בעניין הזה של ההתייחסות לכל האינפורמציות שמופיעות בנפש כהשגחה פרטית, זה היסוד של האמונה.

זה היסוד של התורה, זה היסוד של הקבלה, להתייחס אל הדברים כאל השגחה פרטית. אז גם אם עשו לך או קרה לך או בא לך או כל מיני דברים, יש לזה עומק, זה לא רק פשט. ככל שהאדם מצליח יותר לחדור לעומק, הוא יכול לגלות גם מוקשים.

מוקשים שונים שמסתתרים שם. וככה הוא יכול לשכלל את הבחירה שלו לדרגה כזו, שלא

ייפול בדברים שהוא לא צריך ליפול בהם, ויוכל לתקן את מה שצריך לתקן. להפוך להיות משוכלל מבחינה רוחנית עד כמה שהאדם יכול.

לא כל אחד יכול הכל, ולא כל אחד יכול בכל דרגה. לא תמיד אפשר, והרבה פעמים האדם נופל. אבל ההבחן וההבדל בין אדם צדיק לבין אדם רגיל, זה ברמת המודעות ובטיפול שהצדיק מטפל במסרים שהוא מקבל בתוך הנפש שלו. הצדיק לא מזניח אותם, ומטפל בהם בצורות שונות (ואנחנו תכף נתחיל להתעמק בזה), האדם בפשוט מגיב אינסטינקטיבית: כן, לא, איך שלא יהיה, מה שלא יהיה. קנינו מחשב, אז הבן שלי, שיהיה בריא, התחיל בהתחלה לשחק את המשחקים האלה עם המחשב.

ויש איזה משחק שמה שצריך לירות על דמויות, על חלליות, מלחמה כזאת. אז בהתחלה הוא התחיל עם זה, ואחרי שניה כבר היו מפוצצים אותו. בקושי הוא היה יכול להתמודד איתם. המשיך, המשיך, המשיך.

היום אחרי שעבר כמה זמן, הוא מפוצץ את כולם ומצליח. איך? הוא למד! הוא הסתכל! הוא התבונן! התחיל להיות מתוחכם. התחיל להבין את המחשב, איך שהוא עובד ואיך שהוא זורק את הדברים - והתחיל להתגונן בהתאם. אותו הדבר אנחנו בדיוק, בתוך הנפש. זה בדיוק המשחק הזה - הנפש שלנו. יש לנו אותם הדברים השליליים שתוקפים אותנו מכל מיני כיוונים, ויש לנו את הנשק שישנו, איך להתגונן ומה לעשות, או מה שאנחנו לומדים ועושים בצורה מתוחכמת, וכבר יודעים לאבחן ולהגיב וכולי.

או שאנחנו פרימיטיביים, ומה שמכניסים לנו זה מה שיש. מבחינה רוחנית: רמת התחכום, ההבחן, המיון, הברור, הבחירה ותגובה של האדם הממוצע שואף לאפס. יכול להיות אדם שפיתח את השכל שלו, נהיה פרופסור למשהו (ולא משנה מה), אבל הדבר הכי קטן שחודר לו בנפש יכול לפוצץ אותו והוא לא ידע מה לעשות. יכול לאבד את עולמו גם כן. הוא לא יודע מה לעשות בכלל! הוא לא יכול להסתדר עם אישתו, לא עם הילדים שלו, לא עם הבוסים, לא עם כלום. נכנס לחובות, וכל מיני דברים, שאתה היית מצפה מפרופסור שלא יהיה כזה.

ואנחנו מתפלאים: איך הפרופסור הזה ככה? אדם גדול, כזה חכם, כתב עשרים ספרים. איזה שטויות הוא מדבר, לא יכולים לחיות, למה זה? זה כי הוא פיתח רק את החלק הפרופסורנאלי שלו, בלבד. אבל באופן רוחני, אין לו שום ידע! אין לו שום יכולת. אין לו שום תחכום. כמו ילד! אז זו דוגמא של הפרופסור, וככה גם אנחנו, כל אחד מאתנו, איך שאנחנו. אם כן, רמת התחכום הרוחני שלנו, של קליטת המסרים וטיפול בהם, שואפת לאפס. אומר האלוף הזה שפרש מהצבא, הוא היה אחראי על הפקת לקחים - אלוף בר-כוכבא - היה אחראי על הפקת לקחים של הצבא, זאת אומרת הצבא, יש לו מערכת שצריכה לבדוק.

אם ביום כיפור תקפו אותנו ואנחנו לא היינו מוכנים, אז צריך לבדוק ולשנות. אם תקפו אותנו באינתיפאדה ולא היינו מוכנים, צריך לשנות. יש איזה מנגנון שצריך לבדוק. איך אנחנו מגיבים. אז זו דוגמא, לאיך שבאופן רוחני אנחנו צריכים גם כן לפתח מנגנוני בדיקה והפקת לקחים.

כמה האדם לומד? כמה האדם קולט ומשנה בהתאם למה שהוא לומד. כלום! כלום! אפשר לפגוש בן אדם היום ולפגוש אותו בעוד שלושים שנה - הוא לא למד כלום, הוא לא השתנה בכלום, הוא לא שולט בכלום! אותו הדבר או יותר גרוע.

ככה בדרך כלל. הוא רק יותר זקן ויותר מטורף, אבל חוץ מזה שום דבר לא השתנה. או שהוא יודע יותר דברים שלמד בשכל, אבל בתוך הנפש במיומנות הרוחנית שלו - כלום.

אפשר עכשיו לטעון ולהגיד: מה אתה מבלבל את המוח? יש תורה ויש מצוות וזה מספיק. או אפשר להגיד: תשמע, הקב"ה, הוא יציל וישמור וזהו. אבל זה לא נכון! קודם כל, לא אני אומר שזה לא נכון. גדולי ישראל אמרו תמיד שזה לא נכון. מי שיש לו ספק, אז יש את ההקדמה לספר "מסילת ישרים" של הרמח"ל.

שם הוא מוכיח איך לא מספיק רק ללמוד תורה ולקיים מצוות, אלא האדם צריך להיות בעל-מקצוע בתיקון הפנימי שלו. לא רק הוא אומר כך, יש עוד גדולי ישראל אחרים. מבחינת השם יתברך, ברור שאם השם לא היה שומר עלינו, מי יכול לשמור? אבל על ה'פתחו של מחט'.

כתוב: "פתחו לי כפתחו של מחט, אני אפתח לכם כפתחו של אולם", כך השם אומר, על ה'פתחו של מחט' השם לא מוותר.

כל הצרות באות כי את החלק הקטנצ'יק שאנחנו צריכים לעשות בהשתדלות שלנו, אנחנו לא עושים. אם היינו עושים את חלק הקטנצ'יק, הוא היה פותח לנו כפתחו של עולם. ואם הוא לא פותח כפתחו של עולם, זה כי לא פתחנו כפתחו של מחט. את פתחו של מחט איך נפתח.

זה כל מה שאני עכשיו מתחיל להסביר לכם - אלו מערכות שלמות, שאדם צריך לרכוש אותן ולהשתמש בהן. אחרת אין כלום. זאת אומרת ברור שאדם שלומד תורה, יש לו זכות. זכה, למד תורה, יודע, עבד את השם - יופי! זה רק משהו התחלתי. זה ידע פה. זה לא אומר שזה כבר יורד לו לחיים והוא כבר עובד באמת ויכול להשתנות ולעשות, ולעשות את הדברים הנכונים.

לכן לפעמים, לצערנו, אנחנו רואים אנשים לכאורה גאונים גדולים, יודעים את כל התורה, ובמציאות הם בדרגה אחרת. הם לא באותה דרגה של גאוניות כמו שבתורה הם בגאוניות. מאיפה זה נובע? זה נובע מזה שהם לא העבירו את כל זה לכל הכלים, ולא פיתחו את כל המערכות כמו שצריך.

אנחנו צריכים ללמוד את כל התורה הזו, איך להתייחס לדברים שקורים לנו בתוך הנפש. זה הולך ככה: קודם כל קליטה של הרשמים. שנהיה מודעים לזה שיש לנו רשמים כאלה ואחרים. שמופיעים לנו דברים במסך. אם מופיעה קינאה, שנבין שזו קינאה. אם אנחנו כועסים, שנדע שאנחנו כועסים.

אם אנחנו עצובים, שנדע שאנחנו עצובים. אנחנו אוהבים? שנדע שאנחנו אוהבים. אפילו הדברים הפשוטים האלה לא ברורים ולא מבוררים היטב אצל האדם בכלל. פה ושם יש כאלו שכן, אבל אצל הרוב לא! שתדעו! אדם לפעמים מקנא, והוא בכלל לא יודע שמה שהוא מרגיש זה ניקרא קינאה. הוא לא יודע. וכולי וכולי.... אז קודם כל - הקליטה. שנדע מה אנחנו קולטים במסך שלנו. דבר שני, מיון. מיון ראשוני. המיון הולך ככה: דבר ראשון, לאיזה צד זה משתייך? זה לצד החסד? צד ימין - חסד. צד שמאל - גבורה. קו אמצעי - רחמים ואמת. אז כשמופיעה מחשבה, רגש, תחושה, רצון מסוים או משהו במסך שלנו - האם זה בא מבפנים או בא מבחוץ? צריך קודם כל לאבחן אם זה מבחוץ או שזה בא מבפנים.

אם זה בא מבפנים, מאיפה זה בא מבפנים? מדברים שראיתי, שמעתי, עשיתי, - זאת אומרת זיכרון של החיים שלי עד עכשיו? או שזה בא מאיזשהו שורש יותר גבוה? או שזה בא בכלל מהשראה מלמעלה? להתחיל לנסות לאבחן: מאיפה בא לי הדבר הזה? דבר שני, לנסות לראות אם זה בא מצד ימין, שמאל, אמצע.

אני, בעזרת השם, בהמשך אולי ארחיב לכם. דבר שלישי, לבחון מאיזה צד זה בא. מצד הטומאה או מצד הקדושה או מצד המעורבב - (ניקרא לזה קליפת נגה). מאיפה זה בא לי

המחשבה הזו. מה המטרה שלה? מה המטרה שלה לטווח קצר? מה המטרה שלה לטווח ארוך? האם כולה טובה? האם כולה רעה? האם היא מעורבת? מה אני עושה איתה? איך אני מתייחס? מה אני מחליט? זה ניקרא בירור.

אז יש קבלת האינפורמציות, המיון הראשוני, המיון היותר עמוק של ימין, שמאל, אמצע. והאם זה מצד הקליפה או מצד הקדושה או מצד הביניים - המעורב. אחר כך מתחיל הבירור - להתחיל לנתח את זה לעומק יותר ויותר לפרק אותו לגורמים.

אחרי זה יש את הבחירה. מה לעשות עם זה? אוקיי, אז אני הבחנתי. (אני עכשיו נותן לכם ראשי פרקים, מבלי לתת דוגמאות. אם ירצה השם אני אתן אחר כך דוגמאות או בפעם הבאה). אם כן, צריך להתחיל לעשות את הבירור ואחר כך את הבחירה.

מה אני עושה עם אותה המחשבה שהופיעה לי? אני מקבל אותה באופן פאסיבי? אני מתעלם ממנה? אני דוחה אותה? אני מנסה להעלות אותה? אני מתפלל שהיא תסתלק? אני מתפלל שהיא תתקבל? מה אני עושה? זה התייחסות.

זה ניקרא עבודה רוחנית. למה זה בא, מה לעשות עם זה, ואיך אני מחליט. ואתם מבינים מה שאני מדבר? זו עבודה רצינית! (ואחרי זה פועלים לפי זה. פועלים ורואים את התוצאות. אחרי שעושים משהו ובוחרים, יש מערכת של בקרה.

האם הבחירה שהייתה נכונה או לא, איזה תוצאות זה נתן? חיוביות או שליליות? אולי טעיתי. ואם טעיתי, איפה טעיתי? להתחיל לחפש. אם האדם ייקח רק עשירית ממה שאמרתי לכם, מהתהליכים האלה, וישתמש בזה במשך חיי היומיום שלו - החיים שלו ישתנו לחלוטין. ובמעט מאד זמן. מעט מאד זמן. עכשיו, צריך להרחיב קצת יותר ולתת דוגמאות, ולתת לזה בשר וגידים. איך עושים? איך אנחנו מתייחסים. אבל קודם כל צריך להבין את המערכת.

ככה המערכת פועלת. זו מערכת הבחירה, ככה בדיוק זה עושה, ככה אנחנו בוחרים כך או אחרת, ככה זה משפיע, ואלו הרבדים שיש. עכשיו, ניקח דוגמא: אני הולך למשל לעבודה, והמנהל, אחרי שלא ראה אותי כך וכך ימים, יכול להגיד לי בוקר טוב מה נשמע, ואומר יתמהר תמהר חבל על הזמן.

והוא לא מתייחס. (זו דוגמא כזאת, פשוטה). עכשיו, זו אינפורמציה שאני קיבלתי מאיפה? התחושה הרעה הזו, מאיפה זה בא לי? מבחוץ! זה לא בא מגלגול קודם, זה לא בא לי מכלום, זה בא מבחוץ. מי גרם לי את זה? המנהל. עכשיו, אם אני חי בפשט, בנגלה, אז או שאני נעלב או שאני כועס או שאני שונא אותו או שאני צועק עליו או שאני מקלל אותו, או שאני מרכל עליו או אני לא יודע מה.

אבל אני ממקד את כל התגובות שלי אליו, בהתאם למה שעשה לי. למה לא יאמר לי שלום? מה יש אני כלב? זו ההתייחסות הפשוטה. עכשיו, אם אני חי ביותר עומק, אז אני שואל: למה השם שלח לי את הדבר הזה? מה השם רוצה ממני? למה דווקא הטיפוס הזה לא ענה לי? זו ההתחלה של הבנה יותר עמוקה.

לחשוב ולהבין שזה בהשגחה. כמו שאמרתי: יש השגחה בפנים, יש גם השגחה בחוץ. אז קודם כל אני מנסה להבין למה הוא עשה כך. מה יש, מה עשיתי.... דבר שני, אני צריך לבדוק מייד מה זה עורר אצלי.

זה עורר אצלי כעס? שנאה? מה זה עורר? בחרתי בזה? הסכמתי? קיבלתי את זה? שנאתי אותו? דחיתי את זה? מה עשיתי? זו מערכת הבקרה לתגובות שלי על מה שהוא עשה לי. אבל באופן יותר פשוט, כשאני כבר קלטתי את הרוע הזה ממנו - אני צריך פה לאבחן אותו. אז קודם כל עשינו אבחנה שזה בא מבחוץ. על כל פנים בהתחלה זה בא רק מבחוץ. דבר שני, אמרתי נבדוק אם יש איזה שהיא השגחה בזה ומה השם רוצה להגיד לי אז כבר פה אני

הופך את הטבע למעל הטבע.

להתייחס רגיל זה טבע, לחשוב על ההשגחה זה מעל לטבע. כבר יש לי התייחסות אחרת. אני יודע שכל דבר זה בהשגחה. אז זה שהוא אמר לי, אולי זה בגלל שעשיתי משהו לא בסדר. אולי התגאיתי במשהו והיו צריכים להשפיל אותי.

אולי אני לא אומר שלום לאנשים. אולי אני לא שמתני לב בכלל שלא אמרתי שלום. אז מראים לך. אולי זה בא להראות לי דברים עליו, שאני אתפלל עליו. אולי הוא בא כזה מצוברח כי הוא לא מסתדר עם משהו בבית. אולי יש לו איזה בעיה או משהו ואני יכול אולי לעזור לו, או משהו. או אולי מראים לי את הרע שלו כדי שאני אדבר איתו ואוכיח אותו. אולי, אם יש סיכוי לתקן אותו. יכולים להיות הרבה הרבה רבדים של התייחסות. אבל בהתייחסות הראשונית אני ממיין את זה. מאיזה צד זה בא? זה בא מצד שמאל. זה גבורה. זה דין, מה שהוא עשה לי. מה הוא עושה לי פרצופים? היה אומר לי שלום. זה דבר נורמאלי, זה נתינה.

ככה הוא עושה לי רע. זה בא מצד שמאל. ואפילו יותר גרוע משמאל - מהקליפות. מקליפת שמאל. זאת אומרת שזה כבר יצר. מה פתאום הוא עושה ככה? זו לא דרך נכונה, זה ברור. מבחינתו זה לא דבר נכון, והגירוי שהוא מגרה אותי בכיוון הזה, זה מכיוון של שמאל. עכשיו אני בודק: האם זה כולו רע? זה מעורבב? זה טוב? ובבדיקה הזו אני צריך לבדוק כמה דברים - א' מבחינתו, ב' מבחינתי, ג' מבחינתו ומבחינתי ביחד, ד' מבחינתי עם הקב"ה. אלו הבדיקות שצריך פה לעשות.

כמו שכשאדם מגיע לחדר מיון, עושים לו בדיקת דם, בדיקת שתן, בדיקת לחץ דם - ואת זה אחר כך נותנים לדיאגנוזה. אז אותו הדבר פה. הנה - מקרה כזה? אתה צריך להתייחס לעניין הזה, איך להתייחס לזה.

ואז, מתחיל להיות הבירור. אז קודם כל, זה שהוא לא אמר שלום והתנהג בצורה כזאת, זה ברור שזה מצד הרע. אם כן, אנחנו יודעים שההתייחסות הזו לא בסדר. ואם זה מנהל שמתייחס ככה, הוא בודאי פגע בעוד אנשים, לא רק בי.

אם זו ההתייחסות שלו אלי, אז בטח הוא כבר עשה את זה קודם, ויעשה את זה גם אחר כך. אז זה ברור שזה לא מצד הקדושה. זה מצד הרע. עכשיו צריך לבדוק מה לעשות עם זה. מה אני יכול לעשות בשביל לשנות את הרע הזה שלו.

אם יש אפשרות להוכיח אותו, אז צריך להוכיח אותו - אם זה יעזור. אם יש אפשרות לדבר עם מישהו שידבר איתו, גם טוב - אם זה יעזור. אם לא, להתפלל עליו.

אולי צריך להתחבר איתו. קודם אתה מתחבר, אחר כך אתה יכול להשפיע.

אם אתה לא מתחבר אולי עשית לו משהו גם כן. אולי הוא זוכר לך משהו ואתה לא שמת לב בכלל. אז יש פה מערכת שלמה של התייחסות בקשר אליו. וזה חיצוני, ואלו החלטות בהתייחסות החיצונית.

כמו שראינו, שדוד המלך, כאשר קילל אותו שמעי בן גרא - אז הוא הבין שהשם אמר לו לקלל, הוא ישר קישר את זה למעלה.

תאור מערכת הנפש והפעלתה

באופן כללי העבודה הזו שאני לומד, מלמד, היא מורכבת מכמה חלקים. קודם כל חלק תיאורטי ואחר כך חלק חווייתי. אי אפשר בלי שני החלקים. אם אדם רק ילמד תיאוריה זה לא עוזר לו כלום, מה הוא צריך את זה. ואם רק חלק חווייתי בלי לדעת את התיאוריה אז חסר לו הכלים.

עכשיו, התיאוריה מתחלקת גם לכמה חלקים. חלק אחד זה עקרונות של תורת הקבלה, שגם מתחלק לכמה חלקים זאת אומרת לקבלה יש את קבלת האריז"ל והרמח"ל ובעל הסולם שזה שלבים בגילוי הקבלה.

עכשיו זה בקשר לקבלה. ויש גם כן עוד דברים שצריכים ללמוד כמו חלקים מתורת המוסר, חסידות. שמעתם את השמות האלה? שכל אחד תרם ותורם חלק אחר לעבודה הרוחנית המשוכללת של עם ישראל.

זאת אומרת שכל מיני נשמות חשובות של כל מיני צדיקים במשך כל מיני תקופות, האירו בהארות שונות את הבריאה ונתנו דרכים. כל הדרכים מובילות כמובן לאותו מקום אבל כל אחד נתן לפי התפקיד שלו ולפי הגוון שלו ולפי התקופה שלו.

יש נושא שנקרא בקבלה ירידת הדורות זאת אומרת שהרמה הרוחנית של כל דור הולכת ויורדת אנחנו נמצאים כרגע בתחתית של החבית, וצריך גם להתאים בכל דור ודור את ההנחיות הרוחניות בהתאם לאנשים שנמצאים באותו דור, כי (זה נקרא להתאים את האור לכלי) אם אנחנו לא נתאים את האור לכלי אז הכלי יהיה חשוך.

אם כן עיקר הבעיה בדור שלנו שההנהגה הרוחנית הנגלית של הדור לא מצליחה להגיע לכלים כמו שצריך, לא מאירה בכלים. כלים זה רוב עם ישראל, שלא נדבר על אומות העולם. קודם נדבר על עצמנו פה, גם לא מאירים כמו שצריך.

אם מכל מיני סיבות. אם מסיבה שהם רחוקים מהם ולא יכולים להבין אותם או לא יכולים לקלוט את המהות הרוחנית, או לא מוכשרים לזה, יש עשרים אלף סיבות אבל זו המציאות וזה אחד הקשיים הגדולים.

כי הכל הולך לפי הראש ואם ראשי ישראל הם לא יכולים להשפיע או לא משפיעים נכון מה יגידו כל האחרים שצריכים לעשות וצריכים לעשות. וזה אני מקדים קצת מרחיב כי אולי בהמשך השיעור הזה ובשעורים אחרים גם כן ניגע פה ושם בנושאים אקטואליים לנסות להבין אותם על פי העקרונות האלה ואז נבין דברים שבדרך כלל אדם לא מבין. עכשיו, החלק הזה שאני מלמד חוץ ממה שאמרתי ראשי פרקים של קבלה וכולי. זה מה שאני קורא לזה עבודת נפש, עבודה רוחנית. זה לנסות לתת כלים לאנשים שיוכלו להבין מה קורה להם באופן חיובי וגם באופן לא חיובי מה שקורה להם במציאות שלהם, בתוך נפשם ויוכלו גם כן להתמודד, לשנות לא להיות חסרי אונים.

הדבר הזה זה בא בדיוק לדור שלנו, מתאים לדור שלנו שמצד אחד יש כמיהה גדולה להבנת הנסתר ומצד שני יש הרבה תיקונים שצריכים לעשות ואין הדרכה איך לעשות. בדרך כלל ההדרכה היא מקיפה כזאת, תיאורטית בלי לרדת לפרטים הקטנים של החיים ואז האדם נשאר אולי עם מטען של ידיעות אבל לא עם דברים שהוא יכול ממש להשתמש.

הכוונה שלי מכוונת במיוחד לעניין הזה שנוכל להשתמש בזה להיעזר בזה שלא נהיה חסרי אונים. לכן אל תתפלאו אם אני עובר מנושאים של קבלה או נושאים תיאורטיים מופשטים לדברים מעשיים נפשיים, כי זה הכיוון שלי שתדעו לאן אני מוליך.

זהו זה היה מעין הקדמה. עכשיו אני מבקש באופן כללי שאלות והערות רק בסוף שלא יקטע לי את המחשבה. אני חושב שנתחיל בנושא הראשון. ונתחיל כמו שכתוב בחז"ל "עניי

ביתך קודמים" אם יש לך כסף לתת צדקה העניים שקרובים אליך קודמים אחר כך עניי עירך אחר כך עניים יותר רחוקים.

זאת אומרת שאדם צריך להתחיל קודם כל מהפנימיות שלו מה שקשור אצלו ומזה הוא יוכל להקיש אחר כך לדברים יותר כלליים. יש כלל בקבלה שאומר "מבשרי אחזה אלוקי" שמההתבוננות בתוך הגוף שלי בתוך האישיות שלי אני יכול להקיש על עולמות רוחניים איך הכל מנוהל. כי אנחנו נבראנו בצלם, ואנחנו בעזרת השם עוד נרחיב מה זה בצלם ולכן מה שקורה לנו אנחנו מין עולם קטן וזה בבואה של מה שקורה למעלה וגם מה שקורה למעלה זה השורש של מה שקורה לנו כאן.

עכשיו ככה המערכת של החיים היא הרבה יותר מורכבת ממה שאנחנו חולמים. המושג הבסיסי בשביל להבין את זה זה המושג של הפרד"ס. פרד"ס זה ראשי תיבות פשט רמז דרש סוד. יש פרדס בתוך התורה ויש גם פרדס במציאות ויש פרדס בנפש זאת אומרת שיש רבדים שונים של אפשרות להבין דברים, אפשר להבין דברים כפשוטם ואפשר להבין אותם הרבה יותר לעומק.

אפשר להבין אותם עוד יותר לעומק. אפשר גם, בדרגות אחרות, לחוש את הדברים מעבר להבנתם. אז זה הולך מהפשט לסוד, מהשטחיות לעומק. רוב רובם של בני האדם, אפשר להגיד כמעט כולם, חיים בבחינת פשט בלבד, החיים שלהם מתנהלים בצורה שטחית. כולל, אני הייתי כולל בתוך הפשט גם ניסיונות קצת יותר להעמיק כמו פילוסופיה או פסיכולוגיה, מדע. זה לא דברים פשוטים כמובן שהם דורשים שנים של לימוד. אבל מבחינת החקירה של המהות של החיים זה עדיין נקרא פשט.

זה פשט, זה ניסיונות של בני אדם לתת הסברים כאלה או אחרים על פי מחקרים או על פי התבוננות כזו או אחרת. מה שיכול לתת אפשרות לאדם להגיע להבנה של הסוד של החיים זה להתעסק בסוד.

סוד זה הקבלה. מאיפה אנחנו יודעים שהקבלה נכונה ושדווקא זה יכול לתת לנו, זה אנחנו קיבלנו קבלה זה מלשון לקבל. קיבלנו את זה מסיני. עכשיו בן אדם שמתעמק בזה וחי לפי זה וגם חי את המציאות הוא מתחיל לראות איך כל התמונה מסתדרת, הוא רואה שזה נכון.

זאת אומרת אין פה רק עניין של אמונה יש עניין של ידיעה, עצם הידיעה מביאה אותך יותר ויותר להבין שהדברים הם נכונים מדויקים. זה מבחינה כזו ויש אחר כך גם עניין שאם אדם חי לפי זה אז הוא גם זוכה למה שנקרא לגילוי פנים שהדברים מתגלים לו בצורה מוחלטת בלי ספיקות ובלי מסכים מבדילים.

עכשיו, אם כן, המושג הראשון זה העניין של הפרד"ס ושנחנו אמורים להגיע להבנה הרבה יותר רצינית של מה שקורה לנו, מי אנחנו ומה קורה לנו במציאות. וכפי שאני אמרתי רוב האנשים, בינתיים, אולי מחוסר ידע שלא יודעים שיש כאלה הסברים ומסתפקים בדברים הפשוטים והחיצוניים והרגעים וסיפוק הצרכים השונים ולא יותר מזה.

אבל זה לא מטרת הבריאה. מטרת הבריאה זה שאנחנו נגיע לכל הרבדים העמוקים שאנחנו אמורים להגיע. ואין הנאה ועונג יותר גדול מאשר התרת הספקות או גילוי פנים. כשאדם מגיע לגילוי פנים אז יש לו עונג עצום, העונג הרוחני בתוך הנפש, בכל הדרגות, הוא עונג כל כך חזק יותר מהעונג הגשמי.

בטח התנסיתם בחיים שלכם שהייתם עסוקים במשהו מאד מעניין לא היה לכם אפילו מחשבה מה לאכול או לשתות. שכחתם. כי העיסוק הרוחני, זה כובש את הנפש זה המזון של הנפש. אז לכן העונג הזה הוא עונג עצום.

כמובן שאת הדרך הזו להגיע לגילוי פנים לא עושים בשביל העונג עושים כי זה מה שצריך

לעשות. אבל זה אחת התוצאות זה שצדיקים יושבים ועטרותיהם על ראשיהם ונהנים מזיו השכינה.

ממה נהנים? מזיו השכינה. מה זה זיו, זה הארה, זה גילוי. כתוב שלעתיד לבוא עיקר הגאולה של הנשמות זה יהיה הגילויים שהנשמות יקבלו. האור הזה. זה גילויים גם שיכליים אבל גם נבואה ורוח הקודש והשגות מעל הטבע. זה מה שנותן את האושר הנצחי לנשמה. לעומת זה הסתר פנים זה הצער. זאת אומרת אדם יכול שיהיה לו כסף ואוכל וכל הסיפוקים וכבוד ולא יהיה שמח, הוא מרגיש שמהו חסר לו מה חסר לו? חסר לו המזון הרוחני העונג הרוחני, העונג הרוחני הזה שבא על ידי עבודה רוחנית ואין תחליף לזה. אדם לפעמים מחפש תחליפים אבל הוא לא ימצא. זה למשל אחד הסודות של ההשמנה, שאדם שמשמין כי אדם אוכל ומחפש דברים מתוקים ומחפש ומחפש. הוא מחפש את השורש של הדבר המתוק שיספק אותו זה החסדים זה החסד, זה אהבה, ובמקום ללכת לשורש הוא הולך לענפים, וחושב שעם הרבה מתוק עם הרבה טעימות עם הרבה קבלה שהוא מקבל לתוך עצמו.

אז הוא ירגיש סיפוק. אנחנו יודעים שעוד לו נמצא שמן שמצא סיפוק. כמו שכתוב "צדיקים ילכו מחיל אל חיל" אז גם השמן גם כן אוכל פה לא מספיק, מנסה משהו אחר, לא מצליח. זה החיפוש אחר השורש של הדברים בלי שהוא יודע, שזה אחד הדברים. עכשיו ננסה, להתחיל לתאר את המערכת הנפשית, כדי שיהיה לנו כלים בסיסיים, שנוכל להתחיל להבין על מה אני בכלל רוצה שנעסוק. אז ככה, קודם כל לפי הקבלה באופן פשוט יש לאדם גוף, נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה.

זה הדרגות הרוחניות. הגוף זה הכלי, זה הרצון לקבל. והדברים האלה שהזכרתי, הדרגות האלה, זה אורות שנכנסים בתוך האדם. כותב האריז"ל שרוב רובנו זכינו רק לנפש לא יותר מזה עד עכשיו, זאת אומרת שהמצב המוסרי הרוחני שלנו הוא משקף מה שאנחנו. אנחנו השגנו רק נפש, אז ככה אנחנו נראים. היינו משיגים יותר היינו נראים אחרת. כמובן שנשאלת השאלה למה? הרי עכשיו אנחנו כמעט לפני סוף התיקון? זה כשהגאולה תבוא זה כבר סימן של סוף התיקון.

ואנחנו קרובים מאד. אז איך האריז"ל שהיה לפני 400 שנה טוען שהשגנו רק נפש ומה שהוא טוען זה נכון. זאת אומרת איך קרה שעברו 5,500 שנה והשגנו רק נפש. עכשיו לא רק זה, נפש גם מחולקת ל-10 דרגות כל דבר מתחלק ל-10 כמו עשר הספירות אז הנפש יש לה עשר דרגות. אז אנחנו לא עברנו אפילו 10 דרגות של נפש, ויש עוד 10 דרגות של רוח ועוד 10 דרגות של נשמה ועוד 10 של חיה ושל יחידה. ובכל אחד מה 10 דרגות האלה זה גם מתחלק ל-10 דרגות אז עם כל מה שמתחלק עוד לא הספקנו לצאת מהנפש.

לא קיבלנו יותר מנפש. זה כתוב ב"שער הגלגולים" בתחילת "שער הגלגולים" של האריז"ל. עכשיו אם כן, יש את כל הפוטנציאל הזה שהוא לא מנוצל זאת אומרת שיש את כל האורות שהם עומדים ומחכים שאנחנו נעשה כלים ונמשוך אותם. ואין לנו בינתיים, לא הוכשרנו על מנת שנוכל לעשות את זה ולכן האורות האלה מקיפים לנו ולא בתוכנו. ככה אנחנו בחושך. נראים ועושים חיים. לפי דעתי האפשרות למשוך את האורות זה רק על ידי תיקון אמיתי.

זה לא לדעתי זה כך הקבלה אומרת. לפי דעתי בשביל להגיע לתיקון אמיתי אי אפשר בלי העבודה הזאת התכליתית והמפורטת שאנחנו נוכל ממש לקחת ולעבוד איתה, ללמוד אותה. בעזרת העבודה הזו כן אפשר לזכות בתיקון ובהתאם לתיקון ככה התוצאות כמובן. אם כן, הבסיס שאני רוצה היום לתת לכם זה קצת תיאור על הכלים הנפשיים הפשוטים שלנו ואיך המערכת הזו פועלת, מי אנחנו ואיך אנחנו בוחרים ואיך אנחנו מושפעים. באופן

כללי אני רוצה שתזכרו את זה לשאר השעורים, אנחנו נתייחס לנפש כמו מסך של מחשב או מסך של טלוויזיה.

מסך כזה שמופיעים בו נתונים. כי אם אנחנו סוגרים את העיניים אנחנו מרגישים שיש איזה מין פנימיות כזו, ואנחנו נקרא לזה מסך. זה לא ההגדרה של מסך של בעל הסולם שמסביר דברים של קבלה.

אלא זה הגדרה פרקטית שאני מגדיר את זה. במילה הזו מסך. אז יש לנו מסך כזה שזה הנפש שלנו ובמסך הזה מופיעים כל מיני נתונים. תכף קצת אפרט אותם, מכל מיני כיוונים. ואנחנו אמורים להתייחס לנתונים האלה ולעשות אתם משהו.

הנתונים האלה מופיעים משני כיוונים או מבחוץ או מבפנים. מפני שהם מופיעים מבפנים, מבחוץ, זה מה שאנחנו קולטים מהסביבה, מהמציאות. גירויים דרך החושים דרך החושים הפיזיים, דרך החושים האחרים זה מה שאנחנו קולטים.

מופיעים לנו בתוך המסך נתונים כאלה ואחרים. והנתונים הפנימיים הם נובעים או מהשראה רוחנית שבאה מלמטה דרך אותם הדרגות שהזכרתי זאת אומרת אם אנחנו נמצאים במצב של נפש, יכולים לקבל הארות מהרוח, מהנשמה, מלמעלה זה מה שאנחנו קוראים לזה השראה מלמעלה וזה מופיע בתוך המסך שלנו.

או יכולים להופיע נתונים מהזיכרון שלנו. מכל הדברים שכבר התנסינו זאת אומרת דברים שהיו חיצוניים וגם השראות שהיו מלמעלה ואיך שאנחנו בחרנו ואיך שאנחנו החלטנו וכל הזיכרון של כל הדברים שלנו, וזה נמצא בתוכנו באיזה פינה בתוך הנפש וזה משפיע ומקרין אינפורמציה על המסך הזה מסרים שונים. עכשיו זה גם כן בא מגלגולים קודמים. סך הכל העבודה שלנו זה מגלגולים קודמים אנחנו מקבלים אותה כשאנחנו נולדים. זה החבילה שלנו זה כבר מופיע בפנים. זה מאד דומה למחשב, מי שמכיר מחשב איך הוא עובד אז המחשב באופן פיזי זה יכול לתת לנו הרבה הסברים על זה, ובכן אנחנו יש לנו את ההשפעה הזאת.

את הנתונים הבסיסיים שאנחנו מקבלים כשאנחנו נולדים שהם נובעים, כמו שאמרתי, מהניסיון והבחירה של גלגולים קודמים וגם מהשורש שלנו מאיפה אנחנו באים. יש נשמות שבאות מכל מיני שורשים למעלה רוחניים אז יש שורש מצד החסד ויש שורש מצד הדין ויש שורש מצד הרחמים.

אחד זה בא מספירה כזו ושני מספירה אחרת. מכל מיני שורשים רוחניים. דרגות רוחניות, צינורות רוחניים. אז בהתאם לשורש כך האינפורמציה כך הנתונים. הרי יש ארבעה יסודות אש רוח מים ועפר שמרכיבים את כל המציאות.

כל אחד מאתנו נולד עם מטען מסוים, שילוב שונה של ארבעת היסודות האלה גם בגוף וגם בנפש. זה התוכנה שלו זה מה שהוא מקבל אז אמרתי, זה בא כתוצאה מהשורש שלו, וכתוצאה מהבחירה שלו מגלגולים קודמים וכולי, זה מה שהוא מקבל.

זה נמצא בתוך הנפש. וזה מקרין אינפורמציות שונות לתוך המסך, זה סוג של אינפורמציות פנימיות. ויש את מה שאמרתי את ההשראה הפנימית גם כן. עכשיו, אנחנו מחלקים גם את האינפורמציות שאנחנו מקבלים מבחוץ וגם את האינפורמציות שאנחנו מקבלים מבפנים ובהשראה נחלק לשני סוגים.

המציאות היא יותר מורכבת אבל באופן פשוט יש מסרים חיוביים ויש מסרים שליליים. יש אינפורמציות בונות ויש אינפורמציות הורסות. יש את צד הקדושה כמו שהקבלה אומרת ויש את הסיטרא אחרא הצד האחר.

צד הטומאה. יש קדושה ויש טומאה. בעזרת השם אנחנו עוד נגדיר. אנחנו מקבלים מסרים כאלה של קדושה וטומאה מבחוץ וגם של קדושה וטומאה מבפנים. ואחרי חטא האדם

הראשון הוא ערבב את הטוב והרע.

אחרי החטא שלו, זה חטא הדעת טוב הרע. כתוצאה מהחטא שלו וגם כתוצאה מתהליכים קודמים בבריאת העולם התערבב הטוב עם הרע ואנחנו אמורים לעשות בירור. יש חלקים שזה רע גמור אין לנו מה לתקן אותו רק לדחות אותו. לא לתת לו להשתלט עלינו. יש חלקים שזה רע עם טוב אז צריך או להפוך את הרע לטוב או לפחות לקחת את הטוב משם ולדחות את הרע. יש חלקים שזה טוב אז לוקחים את הטוב. וזה מופיע בתוך המסך שלנו דרך, נקרא לזה, צינורות מסוימים שזה צינורות השכל זה מחשבות ויש צינורות הרגש שזה רגשות ותחושות ורצונות ככה זה מופיע. תחושות גם גשמיות אני מתכוון. רצונות - למיניהם. זה מה שמופיע במסך שלנו, בתוך נפשנו אם זה מהצד השלילי אם זה מהצד החיובי, אם זה מבחוץ אם זה מבפנים. עכשיו כל הברוך הזה מופיע כל הזמן, יש אדם שהוא יותר מורכב, יותר מפותח אז יש לו יותר אינפורמציות, יש אדם שהוא יותר פשוט אז מקבל פחות.

אני הייתי אומר שזה החומר גלם שאנחנו מקבלים בשביל העבודה הרוחנית. אז אם אנחנו יודעים איך לפעול אנחנו עושים את העבודה נכון ומתקנים את עצמנו מתקנים את הבריאה. אם לא מכירים את זה בכלל לא יודעים מה לעשות ואיך לפעול. הורסים את עצמנו והורסים את הבריאה. למשל טיפלתי בזמן האחרון באיזה זוג שיש להם מחלוקת זאת אומרת בעיה של שלום בית קשה. וזה מסובך מכל הכיוונים גם כלכלית וגם חברתית וגם נפשית הכל ביחד אז מה אני רוצה לציין פה.

יש לגבר הזה כל מיני צרכים שצריך ואשתו יכולה לעזור לו גם צרכים של כסף ויש לה כסף והיא לו נותנת לו כלום והוא בברוך רציני מאד. עכשיו אם הוא היה רוצה לגרום לזה שהיא באמת קצת תיתן לו כסף היה צריך לפעול בצורה מסוימת ואם היה פועל כך בצורה מתוקנת היא הייתה נותנת לו בלי שום בעיה.

הוא בדמיון שלו חושב שזה אחרת. אם יתנו לה בומבה על הראש, אם יעשו לה שטיפת מוח, אני לא יודע מה, אז היא תיתן, ואיך היא לא נותנת לו ושהיא יכולה להציל אותו וכולי וכולי. אז מה קורה פה? מה הוא טיפש? לא.

מה קורה כאן שהאדם הזה לא מבין שום דבר באופן רוחני ואיך שזה עובד והוא מקבל נתונים מנתונים שונים והולך ועושה בדיוק את הפעולות ההפוכות ממה שהיה צריך לעשות כדי שיהיו לו את התוצאות שהוא רוצה.

אם היה לו חכמה היה עושה את הדברים הנכונים והיה מקבל את התוצאות הנכונות. זה מה שקורה אצלנו, אצל כולנו. עכשיו אף אחד לא מושלם, אף אחד לא אלוף. בעבודה הזו כל אחד טועה וכל אחד נופל וכל אחד בוחר לא נכון.

אבל הכל תלוי בכמות, באיכות ובעוצמה של הטעויות. אם אדם אין לו חצי מושג אז ככה הוא נראה. זה בערך אותו דבר כמו בית. שיש בבית רהיטים וחפצים וכל מיני דברים. אז אם אדם יש לו שכל.

והוא יודע איך לסדר אז הוא יכול לקחת הרבה דברים ולסדר כל דבר במקומו. מישהו ייכנס, ייהנה מזה, ייהנה בנפש ייהנה בגוף. יהיה לו איפה לשבת איפה לישון איפה לאכול. או ישנם גם אנשים אצלם יש אותם הרהיטים אותם החפצים אבל הכל מעורבב בלי סדר ובלי הגיון אז אף אחד לא יכול להשתמש. לא לאכול, לא לישון לא ליהנות, לא כלום. אז זה העניין, שאת אומרת, אנחנו אמורים להכיר את המסך הזה והתחיל למיין את המסרים שמופיעים בו ולהתחיל להיות מומחים איך ומה לבחור ומה לדחות.

איך להתייחס לאינפורמציה הזו, איך להתייחס לאינפורמציה ההיא, אם אנחנו נגיע למומחיות בדבר הזה, אז זה יקפיץ אותנו בהרבה מאד דרגות. ונוכל להיות כלים

משוכללים כמו שאנחנו עתידים להיות באמת. כמו שכתוב "ישראל אשר בך אתפאר" השם יתברך אומר "ישראל אשר בך אתפאר". עכשיו ישראל זה בבחינת לי ראש, לי ראש זאת אומרת שיש לי ראש, אני יכול לחשוב, אני יכול להוביל, אני יכול לתפקד.

"ישראל אשר בך יתפאר", השם יתברך מחכה שהכלים שלו - שזה הכלים הראשונים שזה גם ישראל שצריכים להיות המובילים בתיקון הרוחני של הבריאה יוכלו להתחיל לתפקד בכיוון. ואז אם אנחנו נתפקד בכיוון ונטפל בחומר גלם הזה שמופיע לנו במסך בפנים בצורה נכונה, הכל יראה אחרת.

לגמרי. עכשיו, את הדברים האלה היינו אולי צריכים ללמוד בכיתה א' לא כשאנחנו כבר עברנו חצי מהחיים. לצערנו בינתיים לא מלמדים את זה. אבל זה ההדרכה האמיתית הרוחנית שאדם היה צריך לקבל כדי שידע מה קורה ואיך זה עובד.

עכשיו, הדברים האלה נתחיל לפרט אותם קצת. כל האינפורמציות האלה שבאות אלינו אז מי אנחנו? אנחנו אותה הדמות הבוחרת, הבוחרת בדברים האלה בוחרת ומתייחסת לאותן האינפורמציות.

אנחנו קולטים מיליונים של אינפורמציות ביום, הרבה מאד. ואנחנו מתייחסים לזה מעט מאד. מתייחסים לזה בצורה טבעית ושטחית לחלוטין בלי לקלוט את העומק של העניין בכלל. דבר ראשון שצריך לדעת כל אינפורמציה שעולה לנו במסך זה בהשגחה פרטית מדויקת, מלמעלה.

זאת אומרת אם אתה הולך ברחוב ומישהו צועק לך "חמור" אז אמנם הוא צועק ולא נעים שהוא צועק ואולי אני גם נפגע ממנו וכל מיני דברים כאלה או שאני כועס עליו. אבל זה כשאדם חי בשטחיות.

באופן עמוק אתה יודע שהשם יתברך צעק עליך עכשיו "חמור" יש לו סיבה. לא סתם. למה לך כן ולמישהו אחר לא? כתוב על דוד המלך ששמעי בן-גרא היה הרב שלו, יצא וקילל אותו בתנ"ך, קילל אותו קללה נמרצת. הוא היה מלך זה אסור לבייש אותו ברבים ודוד המלך אמר לא, לא, לא "השם אמר לו קלל", הוא ישר הבין שהקללה הזו זה בא, בא מלמעלה אמנם זה היה שליח לא טוב, שליח לעניין הזה - שמעי בן-גרא אבל דוד המלך ידע להתייחס לזה אז אם כן, ההתייחסות הראשונית, הכלל הראשון זה להבין שמה שמופיע לנו בתוך המסך זה בהשגחה פרטית.

לא רק בחוץ, במציאות, יש השגחה פרטית אלא גם בתוך הנפש יש השגחה פרטית. אז אם אתה קמת בבוקר, אתה זוכר איזה שהוא חלום שחלמת אז יש לחלום הזה מסר. לא בטוח שאתה תוכל בכלל להבין מה המסר, רוב רובנו לא מבינים כי אנחנו חיים, כמו שאמרת, בפשט.

אבל תדע שיש לזה מסר! כמו שחז"ל אומרים, חלום זה כמו מכתב אם אתה פתרת אותו אז זה מכתב שנקרא. אם לא אז המכתב הגיע ולא ידעת מה ואיך. זה ברור שאנשים שעובדים עבודה רוחנית אמיתית בע"ה במשך הזמן להבין את החלומות, להבין את המחשבות להבין למה עכשיו נזכרתי בפלוגי ולמה עכשיו אני מריח איזה ריח כמו שהרחתי לפני 20 שנה ואני ניזכר בזה.

אדם מתחיל להיות רגיש, אי אפשר לדעת הכל, בפירוש גם לא לעתיד לבוא לא נראה את הכל כי החכמה של השם יתברך היא אינסופית ואנחנו לא יכולים לקלוט אותה. אבל דברים חשובים כן נוכל לדעת.

גם לעתיד לבוא וגם עכשיו אם אנחנו נזכה. כלל שני כשמגיעה אלינו איזה אינפורמציה לתוך הנפש, לתוך המסך הזה אנחנו צריכים לזכור, רגע אחד, יש פה פרד"ס יש פה פשט רמז, דרש וסוד. או אם נרצה להמעיט קצת במושגים, לצמצם אותם, יש את הפירוש

הנסתר ויש את הפירוש הנגלה, לעניין הזה.

למרות שברוב המקרים אנחנו לא נדע את הפירוש הנסתר של העניין לפחות צריכים לדעת שישנו. ישנה עבודה גם כן שדרכה אפשר להתפלל, ולבקש מהשם שיגלה לנו לאט לאט, מה אפשר של הדברים שקורים לנו.

אם אנחנו היינו יותר מודעים, יותר מדויקים בעבודה שלנו קודם כל היינו סובלים הרבה פחות, כל הסבל נובע, כל הסבל הפרטי והסבל הכללי כולל זה שאין גשם ויש רציחות ושיש כל מה שיש, כל מה שקורה במציאות, זה נובע מחוסר התייחסות אמיתית ונכונה למצב שלנו פשוטו כמשמעו - הפנימי, ואם אנחנו מדברים על הכלל - המסך הכללי.

זאת אומרת הכלל הרי מורכב מפרטים אם הפרטים לא בנויים אז גם הכלל לא בנוי. אם הפרטים היו בנויים, הכלל היה בנוי. וכך הכל היה ניראה אחרת. אם כן, הסבל... כתוב "איוולת האדם תסלף דרכו ועל השם יזרח ליבו". כשאדם טיפש, לא מפותח, לא יודע איך לעבוד, לא יודע איך להתייחס אז קורים לו דברים וזה כואב לו נורא אבל זה כואב לו לא בגלל שזה חייב להיות וזה כואב, כי הוא עכשיו לא עושה את הדבר הנכון. כמו בכל עניין ועניין. אם אדם צריך בשביל לבנות קיר להעמיד בלוק על בלוק ולשים בפנים את החומר הנכון וכל זה והוא יתעלם מזה ולא ישים את הטיט כמו שצריך הכל ייפול לו. הוא צריך עוד פעם לבנות הוא יתעצבן אבל מי אשם בזה? זה הוא שלא יודע איך לבנות את זה.

אם היה הולך לפי הכללים הנכונים לא היה סובל. אז אם אדם סובל כל סבל שהוא, נפשי, כלכלי, חברתי, סביבתי, דמיוני. זה כי יש לו פה טעות בהתייחסות שלו הרי כתוב - שום רע לא יוצא מהשמיים רק טוב כל מה שהשם עושה עושה לטובה, אז אם הכל מה שהשם עושה - עושה לטובה למה אני סובל? מה טוב בזה שאני סובל? ויש אנשים שאתה רואה אותם והם סובלים כמעט לכאורה בלי פתרון, סבל כזה ממושך בלי פתרון אז מה התכלית של זה? כמובן שיש תכלית.

ישנו סבל לפעמים שמצטבר בגלל כל מיני שטויות שאדם עשה ולא תיקן כמה שאדם הסתבך יותר בגלגול הזה ובגלגולים קודמים ותיקן פחות אז מצטבר, חומר מצטבר. כמו שאנשים למשל מחכים לחופש, יושבים במשרד ומחכים לחופש, הולכים לחופש, עוזבים את הכל, כשהם חוזרים הם רואים את שהערימה לא הלכה הם היו בחופש אבל זה נישאר. ככה אותן הערמות שלנו לא הולכות אנחנו מנסים לשכוח אותן, הן קיימות בפנים, בעומק מי שקצת זכה להתבונן בנפשו הוא יודע שישנן מחשבות והתייחסויות וכל מיני דברים שהוא לא פתר במשך החיים, והם מופיעים.

יעבור עשרים שנה פתאום זה מופיע, ואז עוד פעם הדבר הזה, זה היה חבוי בתוך הנפש והגיע הזמן המתאים וזה הופיע מחדש. למה, כי אדם לא פתר את הבעיה, לא התייחס למסכים האלה, לא פרק אותם לגורמים.

לא טיפל בהם, לא ברר אותם אז לכן זה נשאר. עכשיו אם כן העבודה שלנו בתוך הנפש, בתוך המסך הזה זה עבודה של קליטת מסרים, דבר ראשון, אחר כך מיון שלהם, אחר כך בירור שלהם, אחר כך בחירה והבחירה כוללת לפעמים גם מעשים, לא רק התייחסות פנימית אלא גם חיצונית.

זה השלבים. אז קודם כל הקליטה, אם אדם רגיש יותר ומפותח יותר הוא קולט יותר את התמונה. אם אדם קולט יותר את התמונה, אמור להיכשל פחות. אמור גם להכשיל פחות. מאד חשוב זמן הקליטה וההתייחסות הראשונית למסרים שבאים. אם אדם היה מתחיל להכיר את עצמו והדברים שקורים לו כל האינפורמציות שבאות אליו למסך שלו גם לאט לאט היה מקיש אפילו מאיזה שורש הוא, מי הוא, מה התיקון שלו, מה התפקיד שלו. כי היה קולט את הרצף, סוגי האינפורמציות שמופיעות הן בהתאם לתיקון שלו, אז היה יכול

מזה להקיש.

כל אחד רוצה לדעת מי הוא מה הוא. ראיתם את הנערים והנערות שמתחילים לקבל קצת שכל, מסתכלים על הראי כל היום מחפשים איך האף שלי, איך האוזן שלי אם אני יפה או לא יפה אם אני טובה או לא.

כל הניסוחים האלה של גיל ההתבגרות זה החיפוש זה שאחר כך קצת זה פוחת זה לא אומר שאדם מצא, פשוט הוא לא מצא ומפסיק הוא חושב שזה טיפשי אבל החיפוש הזה הוא נכון. ובכן זה חוסר התייחסות לאינפורמציות שמופיעים זה התחלת החורבן. הדבר הראשון שאנחנו צריכים ללמוד זה להתייחס להיות ערניים. גם אם באותו רגע אתה לא יכול באמצע העבודה, באמצע החיים לא תמיד יש לך זמן ופנאי אבל תערוך לך רשימה! או רשימה ממש בכתב או רשימה בזיכרון.

אה! קרה לי הדבר הזה אני רוצה להשאיר אותו בזיכרון על מנת שאחר כך לחקור אותו. למה זה קרה לי, למה באה לי המחשבה הזו, למה אמרתי את הדבר הזה, למה לא אמרתי את הדבר הנכון, למה ולמה ולמה. קודם כל צריך את הערנות הזו שלהבין שבאות האנפורמציות האלה ושיש להם מה למסור לנו זה אורחים זה הכנסת אורחים. יש להם מה למסור לנו ואנחנו צריכים להתייחס אליהם. זה הדבר הראשון עכשיו אנחנו צריכים להתחיל לקבל כלים איך למיין את הדבר שאמרתי שהדבר הראשון זה הקליטה של העניין, אחר כך המיון, אחר כך הבירור, יותר עמוק ואחר כך הבחירה.

ניקח דוגמא, למשל אדם בא לו איזה התעוררות, דוגמא מצד ימין בא לו איזה משיכה לאיזה אישה, סתם נמשך לאיזה אישה. והבן אדם לא רוצה להימשך לאישה, למה הוא נשוי, רוצה את אשתו. אבל זה תופס אותו.

או דוגמא ניקח משהו יותר אקטואלי עניין זה של הפרשה עם השוחד וכל העניין הזה. שואלים איך אדם כזה חשוב ומוצלח שגם לא היה חסר לו כסף איך הוא נפל בדבר הזה. זו רק דוגמא, אז איך זה התפתח הדבר הזה שהוא נפל, איך זה עבד אצלו בנפש.

הרי לכאורה זה באמת כלל לא הגיוני, יש לו כבוד והוא נהנה מהמקצוע שלו, גם שליטה וגם מה שהוא רוצה היה לו אז מה הוא צריך ליפול. עוד יותר מצחיק אם זה באמת נכון שהוא לקח עשרה מיליון דולר, מתי יהיה לו בכלל זמן ליהנות מהעשרה מיליון דולר האלה הרי זה דבר שצריך להיות מוסתר. אם היו רואים שהיה קונה לו עוד וילה, עוד בית, עוד טיולים, היו ישר חושדים אז בשביל מה הוא אסף את זה הרי הוא לא יכול להשתמש. הוא הברח את זה לחו"ל ושם באיזה חשבון מי נהנה מזה? אם הילדים שלו יתחילו פתאום אחרי שהוא הולך לעולמו אז גם על זה יחשדו ויתחילו לחקור אז אם כן הוא אסף כסף שבכלל לא יכל ליהנות ממנו - כמעט וגם אני מתאר לעצמי, לפי התפקיד שלו, שהוא עסוק 24 שעות בתפקיד שלו אז מה כבר ההנאה שיש בזה.

ומה שכן יש לו הוא מפסיד, עכשיו גם זה לא יהיה לו. לא התפקיד, לא הכבוד, לא החיים, לא המשפחה, יישב בכלא. אז מה ההיגיון? הרי זה אדם צריך להיות מוכשר ופיקח איך הוא הגיע להיות אחראי על רכש, על כאלה דברים - לא כל אחד מגיע.

איך הוא עשה את הטיפשות הזו? או אם ניקח דוגמא מהתנ"ך - קורח - "עשיר כקורח" אתם שמעתם את הביטוי, הוא היה עשיר ביותר, חז"ל אומרים "קרח שפקח היה מה ראה לשטות זו". הוא היה לו רוח הקודש, הוא ראה שייצאו ממנו נביאים! הוא ראה דברים עצומים, היה לו השגות רוחניות גבוהות מה הוא היה צריך ללכת להתעסק עם משה רבינו ולמרוד.

והוא ראה שהשם הוציא את עם ישראל, השליח של השם היה משה רבינו, ונתן את התורה וכל הדברים על ידי משה רבינו כל הניסים והנפלאות, אז מה עכשיו הוא יוצא דווקא נגד

משה רבינו, אין לו מה לעשות? אז כאן, כמובן שאפשר לתת לזה הסבר פשוט ואמיתי, היצר הרע תפס אותו, או קיי?.

הסיטרא אחרא זה נכון אבל לא נותן לנו מספיק כלים להבין איך תפס אותו. אם אנחנו לא נבין איך תפס אותו גם לא נבין איך הוא תופס אותנו. אנשים היום כל כך מתרעמים על הנושא הזה של הבחור הזה שנפל עם השוחד כמה שזה ככה.

אבל אני יכול לחתום שרוב האנשים שכל כך כואב להם והם כועסים ומתרעמים אם היו במקומו היו נופלים אותו הדבר. אני גם יכול לחתום לכם שלכתחילה הוא לא חשב להגיע לזה. זאת אומרת היה פה תהליך של ניסיונות ולחצים שהוא לא ידע איך להתייחס אליהם, עד שהוא נפל ברשת וזהו, אחר כך כבר לא הייתה לו שליטה וכמעט בחירה.

זה הנפילה שלו, זה הנפילה של כל אחד, מהאנשים החשובים שנפלו, שנופלים. זאת אומרת חז"ל אמרו "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו" לא סתם אמרו את זה לא רק איזה רעיון יפה, חברי, אלא זה רעיון מהותי.

זאת אומרת עד שאתה לא נמצא עם אותו המסך הפנימי זה כמו שלו עם אותה חבילה של העבודה או חוסר העבודה שלך הקודמת עם אותו שורש שלו עם אותם הגירויים שבאים לך מבחוץ עם אותם הגירויים שבאים לך מבפנים, עם כל המכלול הזה. איך אתה יכול בכלל לשפוט אותו? איך אתה היית עומד אם אתה היית שם מי אומר שאתה לא היית יותר גרוע אפילו. יכול להיות שהיית נופל. אז זה פה קודם כל צריך להבין את זה, זה מפתח, חשוב, לרחם על אנשים, לרחם, גם כשזה רשע וגם כשהוא הרג, אם הוא באמת עשה דבר כזה זה באמת חמור.

ויכול להיות שהוא אפילו פגע בביטחון המדינה או מי יודע מה. ברור שאסור לתת לו להמשיך וכולי וכולי, אבל מבחינה פנימית, אני חושב שיש צורך לרחם פה על הנשמה הזאת. מה אפשר חוץ מזה? אף אחד מאיתנו לא יודע.

זאת אומרת יש איזה ביטוי כזה עממי "השלטון משחית" עד שאתה לא תגיע לשלטון אתה לא תרגיש כמה שהוא משחית. אתה כבר נמצא אז יש לך כוח אז הכוח הזה חזק ממך. עכשיו כשאתה אזרח קטן קל לך לדבר, אבל אם אתה היית במקומו מי יודע איך אתה היית נוהג.

אם כן, ניקח דוגמא שלו ככה באופן כללי, בלי להתייחס איתו אישית. דוגמא של הבן אדם שהלך והתפתח והצליח ועבד ואז הגיע לאיזה משהו כל כך חשוב ושם התחיל להתפתח לדברים לא הגיוניים לחלוטין.

איך הדבר הזה קרה? הרי באופן פיזיולוגי זה דומה למחלת הסרטן באיזה שהוא מקום. התאים הם תאים נורמאליים, הכל בסדר, באיזה שהוא יום מתחילים להשתגע ולהתרבות בקצב לא נורמאלי עד שהורסים את הגוף בלי הגיון, בלי לדעת איך, יש איזה מנגנון.

ברור שיש מנגנון. המנגנון הזה יש לו גם שורש רוחני לא סתם יש בדור שלנו המחלה הזו יותר נפוצה מאשר אולי בדורות קודמים או יותר גלויה מאשר בדורות הקודמים, שאז זה גם כן היה קיים. אם כן, כל זה קשור לדוגמא הזו. אז אני מתאר לעצמי שהבן אדם הזה, או סוג של נפילה כזו זה בא מזה שאדם באמת קולט הרבה מאד מסרים מאד חזקים מבפנים ומבחוץ. אם זה כבוד ואם זה שליטה ואם זה ההרגשה של הכסף, כסף זה בעצם יכולת, אדם חושב שאם יהיה לו כסף הוא יוכל לעשות זה וזה וזה וזה.

זה באופן פשוט, יש עומק לעניין. על כל פנים כשאדם מתאווה לכסף - כסף מלשון כיסופים. כיסופים, מה זה כיסופים? זה אהבה, זה אהבה כשאני נכסף למשהו אני רוצה אותו, חומד אותו, רוצה אותו, זה מצד ימין.

קודם התחלתי לתת את הדוגמא של האישה אבל לקחת את הדוגמא של הכסף, זה עכשיו

בחדשות, יש פה חמדה לכסף. כסף השורש שלו זה אהבת השם זה בא מצד ימין, זה צד החסד. יש שלושה קוים בספירות ימין, שמאל, קו אמצעי. ימין זה חסד, יש בזה שלוש דרגות, לא משנה אבל באופן כללי זה חסד, זה אהבה, זה השפעה, זה עונג, שמאל זה גבורות, זה דין, זה צמצום, זה הגבלה זה קשיחות. זה קו שמאל. קו אמצעי זה רחמים זה גם בבחינת אמת. אנחנו יודעים צד ימין היה אברהם. צד שמאל היה יצחק. וקו אמצעי היה יעקב. כל אחד מאתנו הוא בא מאיזה שהוא שורש. קשור לאחד משלושת הקווים האלה. כל החמדות, כל האהבות למיניהן שיש לאדם זה קשור לקו ימין, זה אינפורמציה של קו ימין.

ברגע שבן-אדם למשל יושב ובאה לו ההרגשה של אהבת אישה או משהו. צריך לדעת שהאינפורמציה הזו, במיון ראשוני, זה מצד ימין, אפשר לקחת את זה למגירה מסוימת, עוד לא מנתחים את זה לעומק אבל מיון ראשוני.

בא לו כעס, שנאה, נקמה השתלטות, כל מיני דברים זה צד שמאל. בסדר? באים לו תחושות של רחמים או תחושות של אמת זה קו האמצעי. אם כן, זה המיון הראשוני, כל מחשבה, רגש, תחושה או רצון שמופיע לאדם יכול לנבוע משלושת הקווים האלה.

או מצד ימין או מצד שמאל או מקו אמצעי. זה המיון הראשוני שצריך לעשות. אמצעי, בבחינת רחמים, בבחינת אמת. יש עוד הרבה דברים וגוונים ועניינים.

אז בשלב זה, זה המיון הגס. אז אם באה לבן אדם כל מיני מחשבות כאלה ואחרות, או תחושות, או רגשות או רצונות שידע למיין את זה לשלושת הקווים האלה, דבר ראשון. עכשיו, דבר שני, זה מיון שני, לדעת, האם זה בא מצד הקדושה או מצד הטומאה.

מי שולח את המחשבה הזו, מי מעוניין, מה המטרה שלו שיש לי את המחשבה הזו. כמובן שכל דבר זה מהשם יתברך אבל השם יתברך גם ברא את הצד הרע ונתן לו תפקיד. זה לנסות את האדם. כמו שכתוב, על מנת שאדם יתגבר ויוכל בזכות לקבל את השפע ולא מתנת חיים.

אם למדתם את זה או לא. אבל זה מטרת הרע שאנחנו נוכל לתקן אותו או להתגבר עליו. כמובן שהכל מהשם, אבל כל דבר שמופיע, מבחינת הקדוש ברוך הוא זה על מנת שנתגבר ונתקן ונברר. מבחינת היצר, הסיטרא האחראי זה בשביל להרוס אותנו, לשעבד אותנו, להרוס כמה שיותר.

אז אם כן, כשמופיע משהו בתוך המסך, חוץ מלחלק אותו לקווים צריך לבדוק אם זה מצד הקדושה האם זה מצד הטומאה, האם זה מעורבב?

לפעמים זה קדושה עם ערבוב - אתן דוגמא - אם בא לאדם אהבת כסף, דבר ראשון אומר אה יש פה מסר מאיפה, קו ימין, צד החסד, עכשיו הוא שואל רגע אחד אני רוצה את הכסף הזה בשביל מה בא לי החשק הזה לכסף, האם הכסף הזה כשר או לא, אם זה כסף של שוחד ברור שזה סיטרא אחראי, אם זה כסף של קדושה שאדם עובד ומרוויח אותו זה מהקדושה. גם בקדושה גם בזה שאני עכשיו רוצה כסף על ידי עבודה לא על ידי זה שאני הולך לגנוב או לקבל שוחד או דברים כאלה, גם בזה יש דרגות. מה השאלה הבאה שאני צריך לשאול, מה אני רוצה לעשות עם הכסף הזה.

אני רוצה כסף, הרצון הזה הרגש הזה בא מצד ימין אני רוצה את הכסף בצורה כשרה על ידי עבודה לא על ידי גניבות זה מצד הקדושה. עכשיו אני רוצה לדעת גם מה אני רוצה לעשות עם הכסף, אה, פה יכול להיות שאני רוצה לעשות עבירות עם הכסף הזה אז אומנם מלכתחילה על ידי עבודה ולא על ידי גניבות, אבל אולי אני רוצה לקנות סמים או לשחד משהו אחר או לבזבז או לעשות עבירות כאלה ואחרות, אז צריך שוב פעם לבדוק מה המטרה.

וגם שם יכול להיות שהתשובה עוד לא סופית. זה, כל התהליך הזה זה תהליך שאני קורא לזה בירור. אז אנחנו מבררים את הרצון. הרצון, קודם כל אמרנו אני רוצה כסף, זה מצד ימין, כסף זה לשון כיסופים.

דבר שני, אני צריך לדעת שזה רצון לקבל אז יש פה בעיה, השאלה אם זה לקבל על מנת להשחית, לקבל על מנת לבנות, לקבל על מנת מה? על מנת להשפיע, אולי אני צריך לפרנס את עצמי. אז זה כשר וכולי וכולי.

עכשיו, יכול מאד להיות שאם אדם מגלה שהוא רוצה את הכסף, למשל, סתם בשביל להרגיש את עצמו עשיר, אז זה לא חיוני, כלומר אין מצווה שאדם ירגיש את עצמו עשיר, או הוא רוצה לאסוף את הכסף סתם, בלי מטרה של קדושה, אז זה סתם, זה קצת פרווה, כן, זה עוד לא יצר ממש אבל גם לא קדושה.

אז אם כן אדם צריך לנתח את זה לעומק ולבדוק. החלק החיובי - לקחת, למשל חשק להרוויח כסף זה דבר חיובי, אדם צריך כסף להרוויח אותו ע"י עבודה זה חיובי. עכשיו אם המטרות הלאה לא ברורות, יכול להיות שמופיעים לו כמה מטרות.

א. לאסוף את זה סתם כי אני רוצה לעתיד שלי, פה צריך לבדוק אם זה נובע מהשתדלות מסוימת שאדם מצווה לעשות לעתיד שלו לחסוך או שנובע מחוסר אמונה או שזה פיצוי על פחדים שיש לו שבעתיד אני לא אסתדר ממה זה נובע הדבר הזה, אז לבדוק. עכשיו אם הוא רוצה להשתמש עם זה למשהו רע אז את החלק הזה של השימוש הרע הוא פוסל אותו לחלוטין, זורק אותו מהנפש שלו. אם הוא רוצה חלק מהכסף להשתמש בקדושה אם זה צדקה או לעשות דברים טובים להלוות לדברים חשובים.

אז הוא צריך לבדוק אם באמת זה ככה, אם זה באמת לפי ההלכה לא לפי ההלכה וכולי וכולי ואז הוא בירר את הרצון הזה שבא לו לכסף, פשוטו כמשמעו. יכול להיות שבא לו, נתן דוגמא הקודמת חשק להתקרב לאישה מסוימת והוא אדם נשוי, לדוגמא, כמובן שזה בא מצד ימין, אבל זה מצד היצר לא מצד הקדושה כי אסור לו לקחת את האישה הזו אבל אולי בתוך המחשבה הזו יש כאן בכל זאת איזה ניצוץ חיובי מסוים, אולי האישה צריכה עזרה. אולי הוא יכול להתפלל על האישה הזאת, אולי הוא צריך לדחות את המחשבה הזו לחלוטין. צריך לברר את זה, לבדוק. אולי זה בא בשביל להראות לו שהוא לא דבוק באשתו כמו שצריך, אולי פחתה אהבתו לאשתו והוא צריך לעשות תיקון.

יכול להיות לזה הרבה מאד סיבות. יכול להיות שאישה הזו קשורה בנשמה שלו אז הוא צריך באמת להתפלל עליה או לעשות איזה פעולה. או אולי האישה הזו משדרת דברים לא כשרים ואם הוא יכול, הוא יכול לתקן את זה, אולי לדבר איתה אולי לדבר עם חברה שלה. יכול להיות שיש פה מטרות. אם כי הלכתחילה של התחושה הזו, של ההופעה הזו על המסך היא מראה ישר שזה משהו פה לא של הקדושה, אבל יכול להיות שיש איזה שהוא ניצוץ שבוי שם של משהו כן חיובי יכול לקחת את זה ולתקן אותו ואת השאר לדחות.

אז יש לו בחירה כאן במה שהוא עושה, אז הוא חייב להתייחס. עכשיו, בבחירה שאדם בוחר יש כמה דרגות. יש קודם כל בחירה סבילה, דוגמא, אדם הולך ורואה אישה מסוימת, בא לו מחשבות כאלה ואחרות הוא לא מתכוון לעשות כלום אבל הוא מקבל את ההתגרות הזו פנימה ועוזב אותה.

אבל הוא קיבל אותה אז הוא בחר את זה. הוא בחר אבל זו בחירה סבילה, נקרא לזה, זה לא על מנת לעשות כלום. אני טיפלתי בהרבה אנשים עם כל מיני מחשבות וביניהם היה אחד שאמר לי שהוא אוהב להסתכל על בחורות יפות אבל הוא לא מתכוון לעשות שום דבר. הנה, זה הדוגמא המדויקת. הוא מסתכל, שעל פי הקדושה זה לא נכון לעשות. אבל זה לא על מנת לעשות כלום. שאלה טובה אם באמת זה יימשך ככה לאורך ימים. אבל העובדה

שאדם בוחר בצד הסיטרא אחרא, ולא על מנת להימסר אליו, אבל הוא כבר קיים בפנים. הוא נתן לו כוח הוא נתן את הנפש שלו. הוא לא יודע אם תמיד זה יהיה בידיים שלו. לכן כתוב "אין אפוטרופוס לעריות". יש כזה ביטוי בחז"ל. למשל, אותו רב הזה שעכשיו יושב בבית סוהר, אתם חושבים שהתחיל במה שהתחיל ביום אחד? זה עבר שלבים. זה השלבים שזה עבר. בהתחלה הוא קיבל את הגילוי הראשוני ולא זרק אותו. בטח הוא לא התכוון לעשות כלום. זה נישאר לו. במשך הזמן זה התעורר וככה הוא נפל מדחי אל דחי עד שהוא נפל לגמרי. אז אם כן כשבאים מסרים של הסיטרא אחרא כמו המסרים האלה יכול להיות שאדם בוחר באופן סביל ומשאיר אותם בפנים, זה גם טעות בבחירה, זה עדיין לא סוף החורבן אבל זה התחלה.

אחר כך יש בחירה שאדם בוחר באופן פעיל. למשל, אני רואה בן אדם ואני מתחיל לחשוב עליו מחשבות רעות, "הטיפוס הזה", בא תחושות כאלה. אם אני אדם פשוט אני אומר "כן, הוא באמת כזה".

עכשיו אם זה סביל זה נשאר אצלי שאני שונא אותו וזהו. אבל יכול להיות שהיצר ירצה שאני אשתמש בזה. אז או שאני ארכל עליו או שאני אפגע בו או שאני אתנקם בו. אז זה יכול להביא את הבחירה לידי דיבור ומעשה וכולי וכולי, יותר ויותר חמור. מאיפה זה התחיל, זה התחיל מאותו הגילוי שקיבלתי. אולי הבן אדם הזה באמת כזה. אני קלטתי את הנפש שלו. אולי הוא הסתכל עלי עקום או עשה לי משהו שלא היה מגיע לי, אני קלטתי אבל עכשיו יש לי בחירה.

לנתח את זה, לזרוק את מה שצריך, להפוך את זה, יש פה כמה דרכים. למשל האדם הזה שסתם באה לך מחשבה רעה עליו, אולי באמת קלטת משהו אולי אתה יכול לתקן אצלו את זה. או על ידי תפילה אם אין לך אפשרות להגיע אליו.

או על ידי שתתחבר איתו אולי תשפיע עליו. או, זה בחינות של הצדיקים שמשפיעים. או על ידי כל מיני תחבולות אחרות. אם אתה לא יכול לתקן את זה לפחות אתה מתפלל. הכי גרוע זה אם אתה מסכים עם זה בתוך הנפש ויותר גרוע זה אם אתה גם מגיב בהתאם.

אז נתת לו כוח ליצר, שיביא אותך לשנאת האדם הזה ואחר כך אתה גם מתמסר לזה בדיבור - אם אתה מרכל עליו, או כועס עליו, או מקלל אותו או דברים כאלה וגם במעשה אם אתה פוגע בו. אז הנה דוגמא של דבר שבא מבחוץ, השפעה שלילית שבאה לתוך הנפש שלנו ויש לנו כמה אפשרויות של בירור והחלטה זה הדרגות זה משהו שבא מבחוץ, אמרתי שיש דברים שבאים מלמעלה.

גם דברים חיוביים באים מלמעלה, למשל, אדם מתעורר, מתעוררת אצלו מחשבה טובה, אה אני רוצה ללמוד עכשיו איך לתקן את עצמי, דוגמא, ברור שזה מצד הקדושה נכון? לא כל כך ברור, באופן ראשוני כן, זה מצד הקדושה כל תיקון שאדם רוצה לתקן את עצמו זה דבר גדול.

אבל צריך לברר את זה, לבדוק. למה אני רוצה לתקן את עצמי. כי אני רוצה להיות מושלם? כי רע לי? כי אני מפחד מהשם יתברך, מעונש או ממשהו? כי אני רוצה לעשות לו נחת רוח? מה הסיבה? ויש פה דרגות, ראיתם הסיבות. אז אדם צריך להתמקד בדרגות האלה ולבדוק אותם לברר אותם. אז בוא נגיד דבר ראשון אני רוצה לתקן את עצמי כי זה סתם מעניין אותי האם זה רע או זה טוב? האם זה מצד הסיטרא אחרא או מצד הקדושה? פה יש מה שניקרא "קליפת נוגה", לא יודע אם שמעתם על זה יש שלוש קליפות טמאות שהן טמאות לחלוטין.

שלוש כוחות רעים לגמרי. ויש כוח אחד שהוא חצי טוב חצי רע ויש את הקדושה. עכשיו למשל הרגשה סתמית שאני רוצה לתקן מלכתחילה זה בא מצד הקדושה. אחר כך אבל

צריך לבדוק מה מתלבש בתוך זה.
אם זה סתם בשביל הסקרנות, גם כן טוב. אם זה סתם בגלל שבא לי, כי רע לי זה גם טוב.
אם אדם רע לו ומחליט לעשות שינוי לטובה זה דבר חיובי מאד.

הכלי הפנימי האמצעי וחיצון במידות

אנחנו יודעים שבכל כלי גשמי או רוחני ובכל כלי יש בו שלוש חלקים. חיצוני חיצוניות הכלי, החלק האמצעי, ופנימיות הכלי, כמו שאנחנו רואים פה. חלק חיצוני, חלק אמצעי וחלק פנימי. ככה זה בגשמיות ככה זה ברוחניות. כאשר אנחנו באים ואומרים שצריך לתקן את העולם אנחנו צריכים לתקן לפי כוונות האר"י כמו שכתוב, גם את חיצוניות העולמות גם מהכלים האמצעיים וגם את פנימיות הכלים.

ככה זה מובא, ככה זה מוסבר. כשאנחנו מדברים על עבודת הנפש, על מלחמת היצרים, איך היצר הרע של האדם עובד עליו ומנסה להכשיל אותו ולהרוס אותו, אנחנו צריכים לקחת בחשבון שהוא לא עובד עליו בצורה מופשטת אלא מתלבש בתוך הרצון, בתוך המחשבות בתוך הרגשות, בתוך המידות של האדם.

את זה כבר אמרנו הרבה פעמים, שהוא משתמש גם במידות הטובות וגם במידות הקשות ולכן, חז"ל דיברו על דבר שנקרא תיקון המידות, בעיקר תנועת המוסר, הם עסקו בעניין הזה. הרב ישראל מסלנט ואילה שבאו אחריו, הם נתנו דגש גדול על העניין הזה של הכרת המידות של האופי של האדם.

מה המידות הטובות ומה המידות הרעות ואיך לתקן ואיך לא להיפסל ע"י זה שהאדם נגרר ע"י המידות הלא טובות זה לא היה מספיק מפורט, ולא מספיק מתוחכם, בעיקר היו הגדרות עם קצת עצות מעשיות פה ושם, איך אדם יתקן את המידות. ההשקפה שאני מדבר עליה בעניין הזה של מלחמת היצר היא יותר כוללת, מבחינה זו שאנחנו לא מדברים על המידות אלא איך היצר משתמש במידות ואיך הוא משתמש ומה המטרות שלו ואיך הוא מפעיל את המידות בנפש האדם.

מה שרציתי לחדש ואת זה לא ראיתי כתוב אבל זה משתמע מהתורה של האר"י, שמדבר על חיצוניות הכלי ואמצעיות הכלי ופנימיות הכלי. וכלדבר ככה בטבע, גם בגוף האדם יש חיצוניות, יש כלים אמצעיים ויש כלים פנימיים, ורציתי לחדש את העניין הזה בעניין של המידות של האדם.

זה דבר חשוב מאד. אני אספר איזה סיפור: בא אלי בחור לייעוץ בן 37 רווק והוא רצה לדעת למה הוא לא מתחתן. טוב, יש כל מיני סיבות למה האדם לא מתחתן, אבל כשהתבוננתי בנפש שלו, באופי שלו ראיתי שהוא אדם מאד גאוותן, מאד מאד גאוותן, בצורה מאד חזקה, ועקשן.

יש הרבה גאווה ועקשנות, וזה מפריע לו בקשר שלועם נשים, חוץ מזה מהרבה דברים שדיברנו אמרתי לו גם את זה. ומה היה מעניין? הוא אמר שרוב האנשים אומרים שהוא ענוותן, ושהוא מוכן לשמוע מה שאני אומר לו, אבל הוא לא מבין על מה אני מדבר. איזה גאווה יש לו, ואיך זה מתבטא? זה היה בשבילו חידוש, כאשר התכונה הזו היא מאד בולטת בנפשו, מה זאת אומרת? - אך כאן יש את הנושא הזה של הפנימיות, אמצע וחיצוניות. מה שאני רוצה להגיד שבכל מידה ומידה יש את שלושת המרכיבים האלה.

יכול להיות שלאדם יש גאווה חיצונית חזקה יכול להיות שלאדם יש גאווה אמצעית, נקרא לזה, יכול להיות שלאדם יש גאווה פנימית כאשר הגאווה של האדם, היצר מפעיל את זה באופן שהוא מפעיל את החלק החיצוני של הגאווה אז כל הסביבה מרגישה בזה זה חיצוני ואדם בא במגע עם אנשים באופן חיצוני לו.

אז בטח ראיתם אנשים גאוותנים, אנשים שאוהבים כבוד, אנשים שרגישים לאגו שלהם, שהכל צריך ללכת כמו שהם חושבים. אוי ואבוי למי שלא ישמע להם ושהם פוגעים ונפגעים וכל מה שהם אומרים, אני עשיתי אני אמרתי אני הגדול אני החכם אני המצליח אני

אמרתי, אני, אני, אני.

כשאדם גאוותן ככה באופן חיצוני, כולם רואים את זה. זה הגאווה החיצונית. יש גאווה פנימית ויש גאווה אמצעית - העניין הזה של הגאווה האמצעית. אנשים בחוץ לא כל כך רואים את זה, רואים את זה רק מדי פעם כשישנה התפרצות של גאווה חיצונית והאדם עצמו רואה את זה, כי הוא רואה את הגאווה שלו, הוא רואה שהוא מתנפח, מוציא את זה, והשאלה היא אם הוא עובד על זה או לא עובד על זה אבל הוא מרגיש. ישנה גאווה פנימית מהותית מאד שאדם לא רואה אותה אבל היא חזקה. כעס - גם בכעס יש חיצוני אמצעי ופנימי. החיצוני, כולנו מרגישים אותו, כשמישהו כועס, האמצעי - זה לפעמים מתפרץ והאדם יודע שישלו כעס.

והכעס הפנימי - אדם לא מודע לזה כלל, גם אחרים לא רואים, אלא אם כן הם רגישים. אנשים שיש להם כעס פנימי חזק, הם אנשים שהם יכולים להגיע למחלות נפש למשל, כיון שהם לא מודעים כל כך לכעס ויש להם הרבה אגרסיביות והרבה תוקפנות, ואם הם לא מטפלים בזה, במקום שהם יפנו את הכעס כלפי חוץ זה מופנם כלפי פנים ויש הרס עצמי, דיכאון, יש פראנויות כאילה מחלת רדיפה, מחלת רדיפה כזו, כל מיני דברים, שהסיבה היא כעסים כאילה שמבפנים שאדם לא מודע להם ושהוא חושב שאינם קיימים.

הדברים האלה קיימים אצל אנשים מאד שקטים. "תראו איזה אדם שקט", אבל, איך אומרים העם: "מים שקטים חודרים עמוק" לא תמיד, חס ושלום, שלא תחשבו, אבל יש אנשים שזה מאד חזק אצלם, בחוץ הם מנומסים, מאד מתחשבים, וזה אכזריות.

יש אכזריות חיצונית, ויש אכזריות אמצעיות, ויש אכזריות פנימיות. יכול להיות שהאדם יש לו דרגות גבוהות, בשלושת הדרגות של הכלי ישלו גם כעס פנימי, גם כעס חיצוני וגם כעס אמצעי, וגם כך הלאה והלאה גם במידות הטובות יש את שלושת הדרגות. למשל, בעניין החסד. חסד זו השפעה, לעשות טוב לזולת. אז יש חסד חיצוני זה אדם שעושה חסד כל הזמן, כשרואים אותו, במיוחד, ואם כותבים עליו איזה שלט. זאת אומרת שזה מהול באינטרסים, לא רצון להשפיע ממש, רצון נקי - אז זה חסד.

יש אנשים כאלה, שבזכות החסד החיצוני הזה עשו הרבה דברים גדולים ואם לא היה החסד הזה לא היו עושים כלום אבל זה לא טהור לא נקי וזה לא מהותי פנימי של האדם אלא זה חיצוני. יש חסד אמצעי ויש חסד פנימי.

חסד אמצעי אדם מודע לו. הוא מוכן לעשות גם כשלא נוח לו, אבל לא תמיד. כשזה נגד האינטרסים שלו הוא לא יהיה מוכן זה לא טהור לגמרי.

יש כל מיני שיקולים, אבל זה יותר טהור מזה שיהיה רק בחסד חיצוני, צד חברתי או כדבר כזה. פעם קראתי באיזה ספר של שיווק ופרסום, של איזה גוי אחד אמריקאי, אז הוא אומר שחברות כדי להתפרסם הן מאמצות איזה שהוא מוסד, של מפגרים או משהו, הן עושות חסד עם הסביבה, בשביל למצוא חן בעיני העולם.

לגרמייהו - לאינטרסים שלהם. ויש את החסד הפנימי. אנשים שיש להם את החסד הזה לא תמיד לא תמיד מודעים לחסד שלהם, ליהלום היקר הזה, אבל בעצם משפיעים כל הזמן. נותנים את כל הנשמה, בלי חשבון כמעט, זה גם מתבטא במעשים חיצוניים אבל זה מהותי אצלם, הם לא יוכלו בלי החסד הזה, לפעמים אפילו זה עובר את הגבול.

אדם על ידי החסד שלו גם מגדל רשעים, ונותן כוח לרע. במקרה כמו שהיה אצל אברהם אבינו שיצא מימנו ישמעאל, והתפלל גם עליו.

ואנחנו אומרים חז"ל, טובלים מהתפילה של אברהם אבינו, עד היום מהישמעאלים, בזכות זה שאברהם התפלל על ישמעאל - "לו ישמעאל יחיה לפניך" שהוא היה איש חסיד, היה מרכבה למדת החסד, כוח מהותו שהייתה חסד.

אז קצת תיארתי מהדוגמאות האלה אתם יכולים להקיש לשאר המידות החיוביות והשליליות ולהתבונן גם בתוך עצמכם ולראות ממה השם ברא אתכם, איך הוא ברא אתכם,

באיזה שילובים, השלב הבא זה לחשוב בכל פעם שיש התעוררות של מצב כזה או אחרת לדרג אותה, באיזה דרגה היא נמצאת פנימי, חיצוני, אמצעי, ומי יפעיל אותה, ולצורך מה. היצר יכול להפעיל את זה לצורך שלילי מאוד. גם מידה טובה הוא יכול לשלב, אין לו בעיה, התקפה מורכבת מכמה מידות טובות ושליליות ביחד, ואז האדם יהיה לו מאוד קשה להתנגד נגד התקפה סימולטנית.

הנה היה אחד שבא להתייעץ. הוא התחתן ולאחר שהוא התחתן היה לו משבר רוחני, נפשי מאוד קשה. הוא הבין שזה קשור לחתונה. לא רוצה לפרט אבל באופן פשוט לאדם הזה יש שאיפה פנימית גדולה לשלמות.

מה רע בזה, אם אנחנו אומרים שאדם בא לעולם הזה לתקן. אם יש שאיפה לשלמות זה מאוד יקר, נכון? זה הבסיס, אבל גם בשאיפה לשלמות יש חיצוני אמצעי ופנימי ואצלו השאיפה לשלמות היא ברובד החיצוני הוא רוצה שהאישה תהיה יפה חכמה שיהיה כסף שהכל יראה היטב בעיני הבריות.

היות שאשתו לא עונה בדיוק על הקריטריונים האלה שלהשלמות, אז הוא נכנס למשבר, אז כשהוא מסתכל הוא אומר - אבל זה שאיפה פנימית שלי, זה שאיפה חיובית, זה חזק אצלו. אבל כאן היצר משתמש נותן דגש לחלק החיצוני של השאיפה לשלמות, על מנת להביא חורבן של הזוג, שלו, של המשפחה.

דוגמא פשוטה איך היצר כמעט הביא אותו לידי אשפוז בפסיכיאטריה ואיך הביא כמעט גירושין וחורבן. רק חימם לו קצת את השאיפה לשלמות החיצונית ואדם אין לו שום כלים לאבחן את זה בעצמו, אין לו שום כלים לנתק את עצמו מזה, וכמעט הלך לחורבן. ברגע שהוא הבין השתחרר כל הלחץ ועכשיו הוא שואף לפתח שלמות פנימית. זאת אומרת - לאהוב את אשתו, להסתכל על המידות הטובות שלה, לשמוח המטרה שהשם נתן לו, להסתכל על החסרונות שלו במקום החסרונות של אחרים.

מכוון על ידי היצר הטוב עם השאיפה לשלמות הפנימית ביותר, האמיתית ביותר. וזה חידוש חשוב לכל האנשים שמעניין אותם כל הנושאים האלה של ההתבוננות הפנימית בעצמם ואולי גם כן, אם יש להם צורך במגע עם הבריות, אז שיוכלו שיהיו להם כלים להתבונן ולא ללכת שולל.

זה הסוד שלפעמים בן אדם כמו האיש הזה, בוחר בת זוג, לא מתאימה ומסמא את העיניים של האדם על מנת להרוס אותם אח"כ וזה הנושא העיקרי שהיום רציתי לשוחח בעניין של עבודת הנפש.

שאלה: מה הטוב ביותר של החלק הטוב, האמצעי או הפנימי?

תשובה: האדם צריך קודם כל לראות איך היצר הרע שלו עובד על המטרה שלו, ולהילחם נגדו... זה הכיוון, לא הוויכוח הפילוסופי והמוסרי מה יותר טוב.

יסודות בעבודת הנפש, הכנעה

יש ביטול ויש הכנעה. בעצם אם אנחנו חוזרים לשורש של כל העבודה זה תיקון של חטא אדם הראשון. כמו שאמרנו בשעורים הקודמים. כל התפקיד של עם ישראל זה לתקן את פגם אדם הראשון, מה שהם עשו. בפגם הזה היו כל מיני אספקטים בשביל זה יש כל מיני תיקונים. ולא רק תיקון מסוג אחד.

אחד הדברים הבסיסיים שהיו שם לא בסדר זה שלא שהייתה להם הכנעה בעצם, השם נתן להם שם כל טוב. לא משנה אם אנחנו מבינים בדיוק מה זה גן עדן וכל זה, היה להם טוב שם לא היה להם רע, רק ביקש מהם לא לאכול מהעץ.

עץ הדעת טוב ורע. אגב, אם היו מחכים עוד כמה שעות, עד יום שבת, היה מותר להם גם זה לאכול. זאת אומרת שבאיזה שהוא מקום הם לא היו בביטול לפני השם, ביטול זאת אומרת שאדם מבטל את השכל שלו.

אז שואלים שאלה פשוטה, אם אדם צריך לבטל את השכל שלו, בשביל מה יש לו שכל? בשביל מה נתנו לו שכל. אנחנו יודעים שבעולם שלנו אדם שאין לו שכל נניח שהוא מפגר או משהו כזה, לא יכול להסתדר בכלל.

מה אומרים פה שצריך להגיע לביטול? לבטל את השכל? אז אנחנו צריכים לדעת שיש שתי אישויות לבן אדם, יש שני סוגים של שכל. יש שכל טבעי ויש שכל אלוקי, יש אישויות טבעית שאדם חי בטבע, ויש אישויות אלוקית בדרך כלל רוב האנשים מסתובבים בחיים, אפילו אנשים ששומרים מצוות ותורה וכל זה, חיים מבחינה טבעית, יש להם אמונה אבל מההם לא מתעלים מעל לטבע. הדרך להתעלות זה לא דרך שאדם עושה כמה תרגילים והופך להיות בעל כוחות על טבעיים השגות למיניהם. זה תהליך שאדם צריך לעדן את עצמו, לתקן את הפנימיות שלו, זה הולך דרך עבודה על המידות, על האופי, על הפגמים על המחשבות כל הרגשות על כל האישיות.

זאת אומרת שאדם הופך לחיות לא בצורה טבעית פשוטה כמו שאנשים חיים בשביל הנאות או בשביל אינטרסים או בשביל סתם לחיות כי לא יודעים איך לחיות. אלא אדם מתחיל לחיות בשביל מטרות אלוקיות.

שזה החלק שלו בתיקון של חטא אדם ראשון. במשך הזמן כשאדם מתפתח אז יש לו השגות מעל לטבע יכול להיות שהוא מקבל רוח הקודש או דברים כאלה כמו שכתובים בחז"ל שיש. אבל זאת לא המטרה כשאנחנו אומרים מעל לטבע הכוונה היא לא לסוג הזה שמעל לטבע אלא שאדם מתגבר על הטבעים שלו.

הטבעים זה מה שהוא נולד עם הכוחות החיוביים והשליליים שהוא נולד אז הוא צריך לעבוד את השם בצורה נכונה. בדרך כלל אצלנו כל הכוחות מעורבבים, בשביל זה לא יודעים מה דמיון מהנכון מה לא נכון.

היסוד של זה שגם הטוב והרע מעורבבים בפנים וכל מציאות שאנחנו פוגשים יכולים לבחור לפיה או לשם. אנחנו לא יודעים מהנכון ומה לא נכון. אז מי שהולך לפי העקרונות של ההלכה אז קצת יותר קללו כי יש חוקים כאלה, מבחינה זו, באופן מעשי.

אבל באופן נפשי לא בהכרח שהוא ידע מה לעשות זאת אומרת שההלכה אומרת שאסור להדליק אש בשבת אז הוא לא מדליק אבל יכול להיות שכל השבת הוא חושב על דברי חול. בכלל הוא לא שומר שבת במחשבה שלו.

כל השבת הוא מתעסק עם העיתון או מדבר דברים ששייכים לעולם הרגיל, הוא לא סופג שום קדושה מזה. הוא לא משתנה. רק באופן טכני הוא שומר. העבודה שאנחנו מדברים פה זה עבודה שאדם צריך לשנות את עצמו.

הוא עושה חלק והשם עושה חלק. כשאנחנו מדברים על הכנעה ועל ביטול, ביטול זה דרגה כבר. ביטול זאת אומרת בן אדם שביטל את השכל הגשמי שלו, היומיומי והוא חי לפי השכל האלוקי, זה תהליך שלא בא ביום אחד, זה הדרגתי כמה שאדם יותר עובד על עצמו ומבטל את ההגיון הפשוט שלו.

מקבל במקום הגיון אחר, הגיון אלוקי, חוקים אחרים שהוא לא הכיר קודם. זה מתחיל להיכנס בו בפנים. אז זה לא שאדם מבטל את האישיות ונשאר בלי כלום, מה הוא הופך להיות מוגבל כזה? מפגר? אין לו שכל אין לו כלום? אלא שהוא מחליף את זה, זה כמו להחליף לבושים. קודם שהייתה לו חליפה כזו עכשיו יש לו חליפה אחרת. אז הביטול זה שלב שאדם כבר ביטל את זה. עד שמגיעים לביטול צריך לעבוד על הכנעה כי זה הכלי שהשם נתן לנו. אם אני לא יודע אם לקנות דירה או לא לקנות דירה או להשכיר פה או להשכיר שם אני צריך לחשוב זה לא פסול שיש לנו שכל זה מכשיר יפה מאד. אז אני חושב. אבל, השכל האנושי כמו שאנחנו יודעים מגיע עד גבול מסוים, בעיות פשוטות אדם מסתדר לפעמים בעיות יותר מהותיות הוא לא יודע מה לעשות. זה נראה נכון וזה נראה נכון אז מה אני עושה.

בשלב הזה אדם צריך להיכנס להכנעה. מה זה נקרא הכנעה? מוכן לקבל שיש דברים שהוא לא מבין אותם. שהוא מוכן לקבל שיש לשם אולי תכנית אחרת ממה שהוא רוצה, ממה שהוא חושב, ממה שלא נראה טוב והוא בעמדה של המתנה פנימית, במקום להתייאש או לכעוס או להיכנס לכפירה או לכל מיני דברים מהסוג הזה הוא ממתין.

נכנס לאמונה, לביטחון, לשימחה, מבקש מהשם, תשמע, תאיר לי עיניים. מה אני צריך לעשות ומחכה. זה נקרא הכנעה. שאדם מכניע את עצמו לפני הדברים שהוא לא יודע אותם. בדרך כלל אנחנו חונכנו בעולם המערבי שכל דבר אנחנו צריכים להבין אותו.

אז בחז"ל מסכימים עם זה בעצם אומרים "דע את אלוקי אביך ועבדהו". שאדם צריך לדעת. אבל יש שלבים בזה. עכשיו מה קורה אחרי שאדם השתמש בשכל שלו עד לגבול שהוא הצליח אחד כך נכנס להכנעה, לאמונה לביטחון, מבקש מהשם שיעזור לו, אם אדם עומד בתהליכים האלה באופן נכון אז בסוף הוא מקבל שכל חדש, השכל הזה הנוסף זה לא שכל טבעי זה שכל אלוקי, ואז אין לו ספק אם זה נכון או לא נכון, כשמופיע אור מלמעלה מופיע שכל מלמעלה זה מופיע בצורה איכותית כזו שאדם יודע שזה נכון.

מתבהרת לו כל התמונה. זה נקרא בהירות, זה הכוח של הצדיקים שמגיעים לדרגות כאלה שיש להם בהירות, בשביל זה אנשים הולכים לשאול אותם שאלות. אדם הולך ושואל, לא כל הרבנים הגיעו לזה כמובן.

צדיק ורב זה לא אותו מושג. ישנם צדיקים אין הרבה צדיקים, בדרך כלל שהגיעו לזה ואז יש להם בהירות. אדם בא, שואל איזו שאלה והצדיק פתאום מקבל ככה הארה כזו, מה הפתרון של העניין.

זה המושג של הכנעה וזה המושג של ביטול. כשאני מדבר על זה שאדם צריך, בשלב מסוים כשהשכל לא מצליח לחדור לכל הפינות והוא לא מצליח לקלוט את כל התמונה שהוא צריך להיכנס להכנעה ולהמתנה הכוונה שלא דווקא שהוא לא יעשה משהו. יכול להיות שהוא כן צריך לעשות איזו שהיא פעולה מסוימת. אפילו להתייעץ או לעשות איזו שהיא פעולה. הכוונה היא שנפש לא נכנסת ללחץ, לא נכנסת לחושך, לא נכנסת לברוך. הוא לא מכניס את עצמו לתוך זה, הוא משאיר פתח פתוח אולי השם יעזור לו באיזה כיוון שהוא לא יודע.

זה נקרא אמונה פשוטה. ההכנעה זה שהוא מכניע את עצמו, שהוא מוכן לקבל שיש דברים שבאותו עניין הוא לא יודע אותם והוא מוכן לתת צ'אנס לקדוש ברוך הוא שיגלה לו אותם באיזה שהן נסיבות או דרכים.

אז אם אדם עובד ככה. במשך הזמן הוא רואה הרבה השגחות גלויות הוא רואה ממש שהשם עוזר לו. רואה את התכל'ס פתרונות פתאום באים לו, מחשבות נכונות, שמחה, אור, חכמה. אז בסוף אחרי הרבה תהליכים כאלה הוא מגיע לביטול.

ביטול פנימי. הוא לא צריך להכניע את עצמו. בדרך כלל מה זה הכנעה שאדם רותח או דואג או עצוב לא יודע מה לעשות, או טרוד, אז הוא צריך להכניע את זה להגיד לו שב בשקט, זה לא ככה, להגיד לעצמו, זה נקרא הכנעה. אבל במשך הזמן כשאדם מגיע לדרגה של ביטול התופעות האלה בכלל לא באות אליו, כבר מראש הוא ככה.

שאלה: האם ייאוש זה כמו הכנעה?

תשובה: יש שבירה, זה נקרא שבירה, אדם נשבר. זה לא שהוא הכניע את עצמו. הכנעה זה שאדם מכניע את עצמו, יש לו כל מיני תחושות ומחשבות וכל זה והוא עוצר את האוטו, הפנימי שלו ואומר רגע, בוא נבדוק מה קורה פה, מחכה אולי יש איזה פתרון אחר. אחת השאלות שאומרים בחז"ל ששואלים בן אדם אחרי שהוא מגיע אחרי 120 שנה למעלה זה האם ציפית לישועה.

מה זה כל כך שאלה עקרונית אם ציפית לישועה או לא ציפית לישועה? שישאלו אותו דברים אחרים. למשל שואלים גם אם הוא לומד תורה אם הוא היה אדם ישר אם הוא עבד ולא רימה זה דברים תכל'ס אבל מה פתאום ציפית לישועה? מה אדם צריך לשבת ככה.

אז המובן של עבודת נפש ציפית לישועה זה אם האמנת שהשם יכול לעזור לך בכיוון אחר שאתה לא יודע אותו. נתת ציאנס לקדוש ברוך הוא שיתגלה. זה עבודה חשובה מאד. זה כיוון של עבודת נפש חשוב ביותר.

בדרך כלל אדם יש לו נטייה לנהל את העולם. ואם הוא לא המנהל לפחות הוא הסגן או משהו כזה. איך מגיעים לזה שאדם לא מנהל את העולם? שאדם מכניע את עצמו? - שאלה בקשר לעבודת נפש -עבודת נפש זה עבודה תכל'ס אדם צריך לעבוד. אז מסבירים לאדם את הכללים. קודם כל הוא מבין את זה קצת באופן תיאורטי כמו שאנחנו מדברים עכשיו. אחר כך מחר את הולכת ויש לך איזה ניסיון. אז פתאום את מזהה שזה ניסיון, קודם חשבת שזה סתם משהו.

בדרך כלל אדם מתייאש או נכנס ללחץ, לא יודע מה לעשות, במשך הזמן אדם נזכר, היי רגע! למדנו בשיעור שזה לא ככה, אז הוא מחכה אז הוא בזמן הניסיון מתגבר טיפה משנה את מסלול המחשבה והרגש הרגיל שלו ומחכה, ואז פתאום מקבל שכל רואה שזה נכון, שזה פועל.

אחרי שהוא רואה שזה פועל אז אדם כבר יודע שלא צריך להתייאש כי השם יעזור לו. זה מפתח את הקשר עם הקב"ה אנחנו באופן מוחלט בדרך כלל מנותקים מהקדוש ברוך הוא. אין לנו קשר יום יומי.

אפילו יכולים אנשים להתפלל ושלא יהיה להם קשר איתו. אז יש שלוש אפשרויות. או שהשם קיים או שחלילה לא קיים או שקיים ומסתתר, כמו שאמרנו. אז ההשקפה של התורה היא שהשם קיים ולפעמים הוא מסתתר.

אנחנו היום בתקופה של הסתר, אז הכל ניראה לנו אפל. אבל אמרנו כבר בשיעור הראשון שאנשים אפילו בתקופה של הסתר יכולים להגיע לגילוי. יש דרגות יש אדם שהגיע לגילוי כמו משה רבינו אבל אפילו אנשים כמונו, שאנחנו לא משה רבינו יכולים להגיע לדרגות של גילוי שרואים את ההשגחה של השם בתוך הטבע.

יש ניסים שזה מחוץ למערכת הטבע למשל כשמשה ראה שהסנה בוער ולא נאכל. בטבע מה שבווער נאכל, לא נשאר ככה, אז רואים שהשם שינה שם עקרון מסוים של הטבע, בא בצורה אחרת.

או קריעת ים סוף אז בדרך כלל אדם לא יכול לעבור ביבשה בתוך הים. אז ניסים כאלה הם מעל לטבע. ויש ניסים שמשתלשלים בתוך ההשגחה, בתוך החיים. אדם פתאום רואה שקורה משהו שזה לא מקרה, לא יכול להיות מקרה, אין סיכוי לזה שיקרה בדרך הטבע, למשל, אישה הולכת לרב ומקבלת ברכה ונכנסת להריון אז כולם חושבים שזה נס אבל אף אחד לא זוכר בעצם שכל פעם זה נס. כל יום שאנחנו מתעוררים בבוקר זה.... -"כל הנשמה תהלל יה", על כל נשימה ונשימה אדם צריך להודות לשם. שזה בכלל לא מובן מאליו. כל מה שקורה לנו זה בכלל לא מובן מאליו אז הנס הכוונה שזה גילוי.

הדברים שקורים לנו יום יום אנחנו רגילים בהם אז לא חושבים שזה משהו מיוחד. כל פעם שאני מזיז את היד אני לא חושב על השם שנותן לי כוח להזיז את היד. אני מזיז רגל אני חושב שזה אני. ככה זה. אז זה הסתר. נס זה מלשון להתנוסס, להתגלות, כמו דגל כזה שרואים אותו בחוץ. אז מה שאני אומר, אדם יכול לזכות לניסים כאלה בתוך הטבע, בקלות. אם הוא עושה את העבודה הזו שבמקום להתיימשך או להיכנס ללחץ או לכעוס על אשתו או כל אחד בוריאציות שהוא חי הוא במקום זה נכנס לרגיעה פנימית שזה הכנעה, מכניע את כל המערכת הטבעית שלו, את כל המחשב הפנימי, איך שזה פועל, מכניע את זה. אומר, רגע, תעצור את המכונה ואז נכנס לאמונה ולביטחון ולשימחה ולקשר ולתפילה אז השם פתאום שולח לו שכל חדש. זה השכל האלוקי. אז הביטול זאת אומרת לבטל את הטבע. אדם מגיע לזה שבמשך הזמן הטבע הזה כבר לא פועל.

הוא יודע שהטבע טוב בשביל ללכת עשרה מטר כשנגמרים העשרה מטר הוא כבר לא נכנס ללחץ, הוא יודע עכשיו השם יעזור לי. בצורה אחרת ועושה את זה בצורה כבר רגילה. אז הוא כבר בביטול.

עכשיו גם אם לא עושה מה שהוא מצפה, זה לא איכפת לו, מה שהשם רוצה. זה נקרא ביטול פנימי. הכנעה זה התהליך שדרכו האדם מגיע לביטול. זה שאדם צריך לעבוד על זה כל הזמן. אז יש אנשים שהולך להם יותר בקלות.

יש אנשים שלוקח להם יותר זמן, זה עבודה אז המושג הזה ברור? - עוד שאלת אותי חוץ מהכנעה? -על הדמיון -הדמיון שיש לאדם זה נובע ממערכת של הסתר פנים אם כל דבר שאדם היה רואה היה יודע אם זה אמיתי או לא, לא שהייתה לו בחירה כלל.

אם היינו יודעים ברור שזה לא טוב לאכול אוכל מסוים אז היה לנו הרבה יותר קל לא לאכול את זה. אבל בגלל שאנחנו לא רואים שיש איזה בעיה. הצדיקים אולי רואים אבל האנשים הפשוטים לא מרגישים.

אז לא כל כך מתחשבים בזה, אז אוכלים. אם היינו רואים את התוצאה מיד לא היינו אוכלים. מי אוכל משהו שיזיק לו באמת. או שהיה לנו יותר קל להתאפק, להתגבר. הדימיון בא מהסתר פנים. בשביל שתתאפשר הבחירה השם הכניס מערכת דמיונית.

למשל רוב התאוות, תאוה כלשהי, יש למשל תאוה של אכילה אדם רעב, זה שהוא רעב זה טבעי. הוא צריך לאכול אבל הוא יכול לאכול חתיכה אחת של עוגה, נגיד. ויכול לאכול שתי עוגות ולהמשיך, הוא לא מפסיק.

אז האם באמת הוא צריך את שתי העוגות האלה? הוא לא צריך לגוף שלו מספיקה עוגה אחת. אולי בכלל לא צריך עוגה. אבל יש איזה צורך כזה. הצורך הזה זה לא צורך אמיתי. אם נשאל רופא או איש מדע אם באמת הוא חייב לאכול את שתי העוגות השלמות עכשיו, הוא לא חייב, הוא לא ימות מרעב, לא יחסר לו כוח. רק שהוא נמשך לזה, יש לו רצון כזה, זה מושך אותו. אז המשיכה הזו היא משיכה דמיונית, לא משיכה אמיתית. בכל התהליך של התאוות יש הרבה מאד דמיון. שאדם פיתח את זה או זה שמוכר את העוגות פיתח את זה.

שעושים איזה תמונה יפה כזו. מייפים את העוגות בצורה מאד נחמדה שאנחנו נימשך. כל מערכת התאוות, הרבה זה דמיון. הבסיס של זה, השורש בא גם כן מחוה, מעץ הדעת. שהיא מאד ייחסה לעץ הזה שהוא יפה וכתוב "תאוה לעיניים".

זה מערכת של דמיון. עכשיו זה דמיון למשל שמתקשר עם התאוות. הדמיון זאת אומרת שבאות לנו מחשבות מלוות ברגשות ותחושות שמסלפים לנו את השיפוט הנכון. נראה לנו שזה מי יודע מה ובסוף זה בכלל לא מי יודע מה.

כמה שאדם יותר רחוק מהקדושה אז יש יותר דמיונות שמשתלטים עליו. היצר שעובד על האדם עובד הרבה מאד דרך דמיונות. למשל אנחנו פוגשים איזה אדם והוא לא אומר לנו שלום יפה. תמיד הוא נחמד והיום יש לו פרצוף כזה חמוץ.

אז כואבת לו השן ואנחנו לא יודעים שכואבת לו השן אנחנו חושבים מה הוא כועס עלי, בטח ההוא סיפר לו משהו נגדי ומתחילים כל מיני דמיונות וזה בכלל לא נכון. לא היה ולא נברא האדם מסכן וכואבות לו השיניים ואנחנו מייחסים כל מיני מחשבות אז זאת מערכת הדמיון.

כתוב בקריאת שמע "השם אלוקיכם אמת" זאת אומרת שאדם שדבק באמת השם קשור איתו. אדם שקשור עם השם דבק באמת ומקבל בפנים חוש להבחין יש כל מיני סוגים של דמיונות ואדם צריך ללמוד לאט לאט איך לברר אתם.

בעצם כל העולם שלנו זה דמיון אחד גדול. אנחנו כולנו מלאים בדמיונות. במשך הזמן כשאדם מתקן את המידות שלו ועובד עבודת נפש וכל מה שכרוך בזה. אז הוא מקבל מן חוש כזה פנימי שדרך זה הוא יכול להבחין מה נכון ומה לא נכון.

בכל מצב איזה חלק הוא אמיתי, איזה חלק הוא מסולף כי בדרך כלל הכל בא מעורבב. אז זה החלק של הדמיון. לא שאדם עובד על הדמיון באופן ישיר אלא כתוצאה ממערכת התיקון שהוא מתקן את עצמו בפנים הוא יודע איך להתייחס הוא מבין מייד מה דימוני ומה לא דימוני, זה נקרא בהירות, אדם מקבל בהירות.

יכול להגיע לדרגות אין סופיות בזה, יכול להגיע לרוח הקודש, יכול להגיע לכל מיני גילויים וכשאדם גומר לתקן את התיקונים שלו אז בדרך כלל הוא רוצה לתקן בשביל אחרים כמו שכתוב ש"כל ישראל ערבים זה לזה" אחד עוזר לשני, כל הנשמות שלנו קשורות באיזה צורה. אז כשאדם כבר מתקן את עצמו נותנים לו תפקידים לתקן אחרים. כמו שאנחנו רואים בסיפור על משה רבינו. הוא גדל בבית פרעה אחר כך הרג את המצרי, דאג ליהודים, ברח למדבר, שם הוא צמח מבחינה רוחנית התגלה לו השם יתברך שם.

גם קודם התגלה לו אבל שם נתן לו את השליחות. ואז הוא חזר למצרים בשביל לעזור לכל היהודים. אז לא כל אחד, כמו שאמרנו, משה רבינו אבל מתי שאדם מתפתח נותנים לו כל מיני שליחויות שיכול לעזור לכל מיני נשמות אחרות.

אז מבחינת עבודת הנפש יש לזה התחלה ואין לזה סוף. כמו שאומרים "צדיקים הולכים מחיל אל חיל" כל הזמן יש להם עוד ועוד. הזמן לעבודת הנפש זה עכשיו, זה הזמן שלעבודת הנפש. זאת אומרת כשניגמר התיקון, אחרי שתבוא הגאולה בע"ה, אז שם אין עבודת נפש.

שם יש קבלת עונג. הרי אמרנו שכוונת השם שברא את העולם זה היה בשביל לתת עונג לנבראים. עכשיו אנחנו מקבלים קצת עונג אם יראה השם כשיבוא המשיח תבוא הגאולה אז כבר לא תהיה עבודה.

יש כאלה שלא רוצים שיבוא רק בשביל שתמשיך העבודה. יש צדיקים שאוהבים לעבוד גם שם, אבל אדם יתעלה כל פעם יותר ויותר. יש עוד שאלות? -מה דרך העבודה המעשית? - כמו שאמרנו, אנחנו נמצאים בעולם הזה וכל רגע יש ניסיונות הניסיונות באים כדי שאדם יבחר.

זה בא בכל התחומים. התכל'ס של עבודת הנפש זה שאדם ילמד, וזה מה שאנחנו מנסים לעשות פה בכמה שעורים, את הכוחות שיש לו בפנים. ומה שצריך לתקן אותם שיתקן אותם. לתקן אותם זה לא רק כשהוא יושב בבית וחושב שהוא כעסן וצריך לתקן את הכעס שלו.

אלא תכל'ס כשיבוא לו ניסיון של כעס שינסה להתאפק. אז בזה יש כל מיני עצות איך יגיע לזה ולמה כדאי ואיך לעשות ואיך לא לעשות ומה השם רוצה ממנו ומה היצר רוצה ממנו אז בתוך הניסיונות העבודה שלנו זה להתגבר בעיקר, ללמוד את החומר קודם ואחר כך להתגבר בתוך הניסיון, אם אדם לא מצליח בניסיון אז אחרי הניסיון ככה לאט לאט מה שעכשיו נראה לך מאד מופשט יראה לך מאד מוחשי.

- זה נעשה ונשמע? - לא זה נשמע, אם את רוצה לעשות תעשי אבל כמו כל דבר מלמדים אותך לנהוג באוטו באופן תיאורטי, עד שאתה לא נוהג אתה לא יודע מה זה. אז גם פה אותו דבר. קודם כל אנחנו מדברים כל פעם על מידה אחרת.

על מטרות שלניסיונות כשאדם ידע את החלק התיאורטי כשיפגוש את זה בחיים שידע על מהמדובר. אם הוא לא יודע אז הוא יכול לשאול, אז יכולים להסביר לו. זה מן תהליך, כל ניסיון שאדם עובר מושך אותו לעוד ניסיון וככה הוא הולך וגדל. זו דרך מעשית, לא דרך תיאורטית. עכשיו אנחנו נותנים חלק עיוני כזה לדעת בכלל איך שהשם מנהל את העולם. בטח שיכולים לבוא כל מיני אנשים ולהסביר כל מיני תיאוריות כמובן שאדם יש לו בחירה. מה שמבין שנכון הוא עושה. איך שאנחנו מבינים את העולם זה לא תיאוריה אנחנו יודעים שהשם ממש ככה עושה. אז כשתוך כדי חיי היום יום תפגוש בדברים פתאום תתפכח ותבין שזה ניסיון להתחיל לנסות להתגבר.

ההתגברות באה מהרצון בפנים. אין קונצים ופלאים בדברים האלה, זה מאמץ. אחר כך זה מאמץ יותר קטן, לפעמים זה גם תענוג. עבודת הנפש מבוססת על זה שאדם יזהה את הניסיונות ויתגבר בכל ניסיון על החלק השלילי.

ויתאמץ. תוך כדי שמנתחים ניסיונות אפשר לתת עצה כזו או אחרת, או ברגע שלומדים את החומר באופן תיאורטי אפשר לעשות תרגיל, כמו שעושים בצבא, "על יבש", " בשביל שכשתגיע לקרב תדע משהו.

אבל עד שאדם לא נמצא בתוך התהליך. הוא בא ואומר "השבוע קרה לי דבר כזה. מישהו אמר לי משהו ומאד נעלבתי אז אני שואל בשיעור למה אני נעלב? מה אני צריך לעשות בשביל לא להיעלב? למה הוא צעק עליך מה אני צריך לעשות? אז יש לו תכל'ס.

אז אנחנו מנתחים את זה. מהזאת אומרת שאדם נעלב איך זה פעל אצלו בפנים מה הוא צריך לעשות מה אולי הניסיון שהשם רצה להעמיד אותו ואיך הוא צריך לחיות בצורה נכונה עם זה, איך הוא צריך לתקן את זה.

זה תלוי בכס כמה שאתם תפתחו ותגידו לי מה הבעיות אפשר יהיה לדבר. זה הדרך המעשית. הדרך של התורה מורכבת תמיד מלימוד תורה ועשיית מצוות. אז גם בעבודת הנפש יש את החלק שלומדים ויש את החלק שאדם מנסה לעשות.

כשאדם מתחיל לנסות לעשות הוא רואה שלא כל כך מהר מתגבר. לא ביום אחד מצליח. ואז יש על זה שאלות ויש על זה תשובות כמו אלה כמו אחרות. לפעמים הקדוש ברוך הוא מרחם על איזו נשמה ומכניס בה חשק להתעלות.

ההתעלות מתחילה מהתעוררות בלי שאדם מתעורר הוא לא יכול להתעלות עיקר הבעיה שלנו בחיים זה שאנחנו לא לומדים. באופן נפשי, לא לומדים, לא לומדים ומשתנים, סופגים דברים. יש לנו חלק.

השגות נכונות וחלק השגות לא נכונות. ולא מארגנים את הפנימיות שלנו בצורה שיטתית.

איך לחיות זה כלפעם משתנה. פעם אני חושב ככה, מחר משהו אחר, מחרתיים משהו אחר. אז ברצף של כמה שנים אדם ספג איזה שהוא ניסיון קבע לעצמו איזה שהם כללים מציאות, אבל לא בטוח שהגיע לדבר הנכון, יכול להיות שהוא סתם ככה חי החלק הזה שאדם צריך להתעורר זה יכול לבוא מלמעלה בגלל שיש לו זכות אולי מגלגול אחר, או זכות של אבות בזכות איזה סבא או משהו כזה מעוררים אותו.

מעוררים אותו זאת אומרת שהשם מכניס בנשמה שלו חשק להידבק בו. חשק להתעורר להידבק. מה שהשם מחפש מאתנו ומה שאנחנו צריכים לחפש זה להידבק בקדוש ברוך הוא. הרי העולם הגשמי עצמו הוא נחמד.

אין מה להגיד שיש דברים נחמדים אבל זה לא זה. זה לא מספיק. אנחנו רואים שזה לא מספיק לנו מטרת החיים זה להגיע לדבקות עם השם ושהדבקות הזאת צריכה לבוא על ידי התעוררות, ההתעוררות יכולה לבוא או מלמעלה או שאדם מעצמו מעורר את עצמו. אומרים שזה ההבדל בין נוח לבין אברהם. שנית היה צריך כל הזמן סעד לתומכו שהשם יעורר אותו, "נו תעשה כבר משהו תתעורר", לקח לו 120 שנה לעשות את התיבה. נוח היה לו נוח. היה לו זמן היה אדם מאד נוח.

אז כל הזמן צריכים לעורר אותו לזה. בדור שלו זה באמת שדבר גדול מה שהוא עשה. בגלל שהיה דור שלא איכפת להם שום דבר רק ליהנות ולעשות מה שבראש שלהם וזהו. לא היה דור של חיפוש. אז עם כל זה הוא התעורר והשם גם כן עורר אותו כל הזמן.

אברהם אבינו היה מתהלך מעצמו. הוא היה מתעורר מעצמו. הוא כבר היה בדרגה אחרת היה מתעורר והיה מעורר את האחרים. אדם צריך להתעורר מהשינה, הכל נמצא בתוך הבן אדם בתוך הנפש, בתוך הנשמה, אלא שיש מסכים שמפרידים בין החלק האלוקי לבין החלק הגשמי, זה מחובר ולא מחובר, נמצא ולא נמצא אז אדם צריך על ידי זה שהוא מתאמץ ומנסה להשלים את עצמו, לתקן את המעשים שלו ואת המחשבות שלו, הוא ככה חותך את המסכים האלה שמפרידים, עד שפתאום מתחיל לקבל כוח ואור ושכל וחכמה והשגות לתוך הנשמה שלו.

הנשמה זה כלי. שדרכו השם מזרים לאדם צינור כזה. מזרים לו שפע וחיות וכל מיני דברים. אז אנחנו בדרך כלל בגלל המצב הרדום ועל כל מיני דברים שעשינו, לא תמיד כהוגן כמו שצריך, הצינורות שלנו התמלאו בכל מיני דברים שסותמים אותם.

הצינורות הרוחניים ובעצם כל דבר שאדם עושה מחוץ לרצון השם לפי התורה אז זה מנתק אותו מהשמיים. הניתוק הזה יכול להיות או ממש ניתוק או לא ניתוק, סתימה אנחנו יודעים שיש תרי"ג מצוות. יש רמ"ח עשה וש"ה לא תעשה, יש רמ"ח איברים וש"ה גידים נפשיים. אז כל מצווה שאדם עושה, כל מעשה טוב שאדם עושה זה מחייה אחד מהאיברים וזה מזרים דרך האיבר הזה אור ושפע.

ואם אדם לא עושה או שעושה ההפך חס ושלום אז או מנתק או סותם. תלוי מה הגודל של העניין שעשה לא נכון. ואז נוצר מצב שיש ניתוק הוא לא דבוק כמו שצריך. אנחנו נמצאים במצב של חושך. כשאדם מתעורר ועובד על עצמו ומנסה להיות בסדר בכל מה שהוא יכול באופן פנימי, אז הוא מגיע לאור הפנימי הקיים בתוכו זה הנשמה הוא ניקשר עם הנשמה שלו.

כלאחד יש לו באופן פוטנציאלי נשמה אבל לא באופן מעשי. כולנו חושבים שישלנו נשמה, הנשמה חופפת קצת מעלינו, אדם בדרך כלל כשנולד מקבל רק נפש. אם הוא עושה מעשים ודברים טובים ומתגבר על עצמו מקבל רוח. אם הוא מקבל יותר מקבל את הנשמה זה הולך בהדרגתיות. בעצם ההתעוררות מלמעלה זה נקרא בחז"ל התעוררות דלעילא מלמעלה והתעוררות דלתתא, מלמטה זה ד' קשור אחד בשני. כי כל מה שאדם עושה זה בעצם

מהשמיים רק שההתעוררות מלמעלה זה בא בלי זכויות, פשוט השם מרחם רוצה שתתעורר מאיזה שהן סיבות שאנחנו לא תמיד יודעים אותן ואז יום אחד בבוקר אתה קם עם הרבה חשק, להידבק בו עם הרבה חשק להתעורר להבין, להתעלות להשתפר. ואו שאתה תופס את הגל הזה ואז עולה על גל טוב ועובד על עצמך ומתעלה או שמפספסים את זה עד לפעם הבאה. מידי פעם השם מעורר כל אחד. הוא לא מוותר על אף בן אדם על אף יהודי רק שלא תמיד אנחנו יודעים מה לעשות עם זה.

נשאר, לפעמים בא זמן טוב ואנחנו לא תופסים את זה. ההתנהגות הנכונה בזמן כזה היא דווקא לעשות איזו מצווה מעשית. ברגע שאדם מתעורר יש לו איזו התעוררות אז לעזור למישהו, לתת צדקה או לעשות משהו אז זה "תופס".

הגל הזה שבא לו מלמעלה, על ידי זה שאדם עושה כלי, על ידי התאמצות שלו פתאום הוא עושה אז זה קושר את ההתעוררות מלמעלה עם החלק שלו אז זה הופך להיות התעוררות מלמעלה עם התעוררות מלמטה ואז ע"י הקשר אדם יכול לתת קפיצה גדולה מאד. לחסוך לו הרבה מאד חושך הרבה מאד מאבקים. יש זמנים, בעם ישראל יש לנו את המושג של החגים. חגים, שבתות החגים זה לא סתם איזה מאורע חברתי או לאומי או משהו כזה. החגים זה זמן מיוחד כזה של התעוררות, בזמן שבית המקדש קיים אז זה יותר מורגש. בדרך כלל כל החגים זה זמנים טובים מאד שאדם יכול לתפוס שם גל ולהתעורר ולהתעלות, זה עת רצון. חוץ מזה יש גם כן התעוררות מלמעלה השם שולח לאדם הזה, לאדם ההוא. גם כן בהתאם לזכויות פעם לזה פעם להוא.

וכמובן שזה תלוי גם כן בנשמה ובכל מיני דברים. שאדם מרגיש את הדברים האלה זה זמן מאד חשוב. זה מראה. שקוראים לו מלמעלה שיעשה משהו. ואז טוב לעשות משהו. לא שאדם יתחיל לעשות הכל בגלל שאנשים לא יכולים בבת אחת לעשות כל מיני דברים. אבל משהו קטנצ'יק כן לעשות, או מצווה בין אדם לחברו זאת אומרת לעזור למישהו או לעשות איזה פעילות טובה או בין אדם לחברו או בין אדם לשם. ללמוד קצת תורה או להניח תפילין או משהו כזה. כל אחד מה שהוא יכול.

וככה הוא חוסך לו הרבה מאד מאמצים. כמו שאומרים יש קונה עולמו בשעה אחת. שעה אחת אדם מתעורר וזכה. ויש אדם שצריך לעבוד כל החיים כמו נמלה עד שהוא מגיע למשהו, אז הזמנים האלה חשובים מאד.

כתוב כאן פתגם "על האדם להגיע לכך שבעצם בכל מצב אשר בו נמצא יהיה במציאות של חיים. " יש מושג, בעבודת נפש, זה ניקרא חיות. אדם יכול לעשות כל דבר כמו מת כזה. כמו איזה רובוט עם פרצוף ככה למטה. או עם חיות, חיות זה כוח שאדם חי את הדברים שהוא עושה אותם. אז בדרך כלל שאדם שמח יש לו הרבה חיות, זה לא צריך לספר, יש לו חשק הוא פתאום יכול לעשות הרבה דברים. שבמצבים הרגילים שלו הוא לא יכול להזיז את עצמו בכלל בקושי יכול להרים רגל או להזיז את היד אבל בזמן שהוא שמח איזה חבר טוב אמור להגיע אז הוא מסדר את כל הבית מנקה הכל תוך כמה דקות.

שאולי בדרך כלל זה לוקח לו בכלל מאמצים לעשות משהו הכי קטן. אז יש סיבה מבחוץ שמעוררת את האדם שיהיה לו חיות. אז זה מצב טוב, ברור, אם יש לו הרבה אורחים כאלה אז כל יום יכול שיהיה לו טוב.

אבל יותר טוב זה שאדם עובד על עצמו שבכל מה שהוא עושה יצליח להגיע לחיות הזו שגם שלא באה מאיזו סיבה מבחוץ הוא יחיה את עצמו. כתוב "וצדיק באמונתו יחיה", ויש איזה פירוש שאומר "צדיק באמונתו יחיה" שזה מביא חיות.

יש הרבה אנשים שלמדו בבתי ספר דתיים מגיעים לגיל שמונה עשרה תשע עשרה עשרים, לא מעניין אותם יותר שום דבר, פגשתי השבוע כמה כאלה. "בשביל מה להתפלל אני לא

מרגיש שום דבר, בשביל מה להניח תפילין זה סתם.

" אז אדם שלא יודע, שלא זכה לחינוך כזה שהוא מתקרב, יש הרבה בעלי תשובה עם הרבה חיות, בשבילם לקום להתפלל זה מחיה אותם הם שמחים, עם כוח. ואנשים שנולדו ככה, לא מבינים בכלל בשביל מה זה. הסיבה לזה היא שבאמת התרגלו במשך הזמן להתפלל בלי חיות, מה זה זמן של תפילה? זמן של תפילה זה זמן שאדם מתקשר עם השם. בזמן שאדם מתקשר עם השם אז היצר מאד מפריע שאדם לא יתקשר עם השם.

אדם רוצה להתייחד, רוצה להידבק רוצה להתעלות היצר לא רוצה לתת לו. זה התפקיד שלו. אז הוא מתחיל לחשוב על הקדוש ברוך הוא, שהוא רוצה להיות איתו בקשר, והיצר אומר לו "מה יהיה עם הצ'יק הזה שנתת" עכשיו אם אדם לא יודע מה לעשות אז הוא חושב על הצ'יק הוא לא חושב על הקדוש ברוך הוא.

אם אדם חי ככה בלי שום עבודה בפנים אז הוא נכנע. זה באמת מחשבה מטרידה מה עם הצ'יק הזה. עכשיו, אם אדם נילחם אז הוא זורק את זה אומר מה איכפת לי עכשיו מהצ'יק, מחר נחשוב על הצ'יק עכשיו נחשוב על השם.

אז העבודה הזאת שאדם עושה זה מושך שפע אז הוא מושך חיות. פעם הבאה שיבוא להתפלל יהיה לו חשק להתפלל. אותו אדם שהתחיל לדבר עם השם ונזכר בכל מיני דברים חומריים וגשמיים למיניהם ויותר לרעיון המטריד הזה.

אז פעם הבאה כלל הוא לא יגיע להתפלל או שאם הוא יגיע אז הוא לא יחשוב על הצ'יק אלא על משהו יותר גרוע, ככה זה, זאת מלחמה פנימית. אז אדם שנילחם עם עצמו זוכה שבכל מצב שלא יהיה יש לוחיות, הוא זוכה לחיות.

דוד המלך אמר "שבטך ומשענתך המה ינחמוני", זאת אומרת גם אם אני חוטף מכה, מקל וגם משענת זאת אומרת תמיכה או משהו טוב, זה הנחמה שלי מה איכפת לי, מה העיקר אני קשור עם הקדוש ברוך הוא.

לא איכפת לי מה שהוא שולח. זאת דרגה גבוהה כזו לא דרגה שאנחנו נמצאים. אז זה מה שהוא אומר פה "על אדם להגיע לכך שבכל מצב שבו הוא נמצא יהיה במציאות של חיים". המצב הזה שאתה שאלת מה זה עבודת נפש, עבודת נפש זה מלחמה זאת פשוט מלחמה פנימית עם החלק השלילי.

לפעמים זאת גם מלחמה חיצונית שניסיונות מפריעות לבן אדם. - אבל במלחמה הזאת אין כלים? - בטח שיש כלים. - נגיד אפילו להילחם במחשבה זרה שנכנסת, זה רק יגביר את המחשבה עוד יותר.

כמו הסיפור על זה שאמרו לו רק אל תחשוב על שם השם כי אז הבית שלך יישרף, וכל מה שהוא חשב זה רק על זה. - תיראה, כמה שזה ניראה כך זה לא ככה, זה ככה בהתחלה. יש מושג שנקרא עקשנות של קדושה.

אדם צריך להיות עקשן. כמו שהיצר עקשן אנחנו צריכים להיות עקשנים, אז למשל אם אדם מתחיל להתפלל ובאה לו מחשבה של צ'ק, מה יהיה עם הצ'יק הזה אז יש כמה טיפולים שהיא יכול לעשות. א. לזרוק את זה. זה חוזר אליו כמו שאתה אומר. ב. להיבהל מה אני כזה עכשיו אני מדבר עם השם -פתאום אני ניזכר מהצרכים הגשמיים שלי. הוא יכול לא להתייחס בכלל ולהתעלם. הוא יכול לתקן את זה.

בעצם אנחנו אמרנו, אני חושב בשיעור הקודם, שכל מה שקורה לאדם זה בהשגחה פרטית. כל מחשבה שבאה זה בהשגחה פרטית. אני אתן לכם דוגמא. השבוע היה אדם אחד ששומר מצוות וחופץ מזה התחיל ללמוד עבודת נפש.

אז שהייתה לו התעלות גדולה באיזה יום, החליט ללכת לכותל. וזה אדם שיש לו בעיה להתגבר על תאוה של סיגריות. הוא מתחיל לעשן הוא לא גומר, אז הוא הלך לכותל

ושהייתה לו התעלות, אותו בוקר.

הגיע לשם איך שהוא מתחיל התחיל להיכנס לדבקות בא לו חשק לעשן סיגריה. אמר לו "תלך מפה" לא עזר לו שום דבר הבן אדם עישן סיגריה. אז אני פגשתי אותו בערב, זה לא היה סיגריה. אמר לי תיראה מה שקרה לי אני הולך לקדוש ברוך הוא, לא הייתי כבר מזמן בכותל חשבתי שתהיה לי איזו התעלות, הלכתי והתפללתי כל כך רציתי להיות בסדר פתאום תפס אותי הסיפור הזה נהייתי יותר גרוע תיראה איזו נפילה.

אז בעצם זה לא ככה, זה באופן חיצוני באופן פנימי בעצם שהייתה לו התעלות אמיתית. החשק לסיגריה זה השם דיבר איתו דרך זה רק שהוא לא הרגיש, לא הבין מה שקורה. כמו שאמרתי כלמחשבה שיש לאדם זה מהשמיים.

אז אם אדם בא לכותל אחרי כל כך הרבה הכנות ומנסה להתעלות ודווקא בא לו הפגם הזה שיש לו שהוא לא יכול להיפטר ממנו, אז זה לא מראה שהוא עכשיו כזה נבזה שהוא לא מצליח לעשות שום דבר.

זה מראה שהשם רוצה להגיד לו התפקיד של התאוות זה שאדם יתעורר לאהבת השם. בדרך כלל אדם אוהב את החומר לא אוהב את הקדוש ברוך הוא, אבל החומר זה כמו מתנה שהאבא נותן לבן.

אז הילד צריך לאהוב את האבא לא את המתנות שלו. אולי גם את המתנות אבל גם לדעת שזה בא מאבא שלו. אז האדם הזה כלפעם שמתעורר לו חשק לעשן סיגריה זה בא מהשמיים החשק הזה. זה בא בשביל שהוא יתעורר להידבק בשם.

בגלל שמאיזו שהיא סיבה היצר קושר לו את זה עם הסיגריה. כנראה שפעם כשהייתה לו התעלות במקום להמשיך את ההתעלות הוא נכנס לטבע ועשה איזה פעילות של תאוה. ואז התהליך הזה של התעלות נקשר עם הטבע. אז כל פעם שהוא מתעלה, בא להטריד אותו אז בעצם אני חושב ככה שבזה שהתאוה הזאת התפתחה שם בכותל הוא יכל מזה להתעלות. יכל דרך החושך הזה שהתעורר לו בגוף בנפש, לעשן סיגריה להפוך את זה לחשק לשם. היה צריך להגיד "ריבונו של עולם תשמע, אתה רואה את זה את החשק הזה אני רוצה שזה יהיה אהבה בשבילך ולא בשביל הסיגריה." ואז היה לו ניסיון היה לו ניסיון במחשבה ובתחושה אם היה עושה את זה היה מתעלה פי עשר אולי היה מתפטר בכלל מהסיגריות.

אז הוא לא הבין מה שקרה. אז הוא חשב שהוא נפל. רצה כל כך להיות בסדר ונכנס לבוץ במקום זה. זה א. ב. יכול להיות שמהשמיים רצו להראות לו ללמד אותו, אתה רואה עכשיו יש לך התעוררות, באת לפה אתה רואה שזה הכותל ופה זה בית המקדש פה ברור שזה קדושה.

אבל תדע לך שכל פעם שאתה מתעורר לסיגריה, בשביל זה קשרנו את זה עם הסיגריה זה אותו דבר רק שאתה לא שם לב, אתה הולך אחרי הסיגריה. אז היה לו פה איזה תהליך שיכול להתעלות מזה. - אולי באמת זה מתקשר לעניין החיות שאדם בא עם כל כך הרבה הכנות שהוא מוצא את עצמו לגמרי קפוא במצב הזה.

אין לו כוח להתחדש עם הניסיון החדש הזה. ולהתחיל מהתחלה. לא שהייתה לו אפשרות לחיות מתוך הקיפאון. - נתנו לו אפשרות ההתעלות באה על ידי זה שאדם מתגבר החוק של עבודת הנפש, זה התגברות.

לא התגברות מעבר למה שאדם יכול לגמרי אבל כל פעם להתגבר קצת וזה מאמץ עכשיו יש עזרים לזה יש תפילה, יש צדיק שיכול לעזור לך, יש חברים שיכולים לעזור לך, יש התבוננות. לפעמים אדם יכול להעלות תחושה כמו התחושה הזו של סיגריה ולהלביש על התחושה אחד משמות השם וזה יכול להעלים את החשק הזה לסיגריה, יכול לתקן אותו.

אתה מבין, יש דברים. אבל הדרך היא דרך של התגברות. זה חוסר השלמה עם המצב הנתון

הטבעי והתגברות בכוח. - אולי במקום לקרוא לזה התגברות צריך לקרוא לזה מודעות. - מודעות, הוא יכול להיות מאד מודע ולא לעשות שום דבר, הלימוד העיוני מביא מודעות, כשאדם במודעות אז יכול להתגבר על הבעיות שלו יותר בקלות, זה ברור.

- בפעמים שרציתי להתגבר על משהו זה היה על חשבון משהו אחר. ראיתי המון אנשים שהפסיקו לעשן והתחילו לעשות דברים יותר משוגעים. להשמין. - נכון, עבודת נפש היא לא בכיוון אחד בזה שאדם יכריח את עצמו לא לעשן עוד לא טיפל בתאוה שלו באופן יסודי.

אז התאוה תתעורר. עכשיו הוא רוצה לאכול גרעינים או עוגיות וישמין. או יהיה עצבני וירביץ לאשתו אז מה הרווחנו? נכון? עבודת נפש זה כולל את הכל, מה שאני אומר התגברות זאת אומרת זה לא התגבר על המכשול הטכני על הסיגריה או על הבעיה הספציפית אלא זה להתגבר בתוך הנפש, להגביר את הכוח בפנים. שזה בכלל התאוה לא תפיל אותו לשום כיוון רק לתאוה חיובית. אתה מבין? זה טיפול בפנים, שינוי של הקסטה בפנים. למחוק ולכתוב משהו חדש. זה לא פשוט בכוח. זה הסיפור עם הרבה שמנים, עושים דיאטה ואחרי שמורידים חמישים ק"ג תוך חודשיים משמינים ששים ק"ג.

בדרך כלל יש קפיצות כאלה. אז בתוך התהליכים שאדם רוצה להתגבר צריך חכמה. זה לא סתם ללכת לעשות באופן מה שנראה לו באותו רגע. מה שאני מסביר באופן כללי התהליך הפנימי של עבודת הנפש זה התגברות, הכיוון הכללי.

לפעמים אדם צריך לוותר קצת, לרמות את היצר, יש כל מיני דרכים זה לא רק כיוון אחד של גבורה וזהו זה. אבל כמובן שאם אדם לא מגיע לשורש הבעיה ולא משנה את השורש אז זה יופיע. באופן מוחלט שזה כך.

ואם זה לא יופיע בתחום הזה יופיע בתחום אחר. וזה באמת נובע מזה שהוא לא טיפל בעניין אז עוד פעם הוא יתגבר עוד קצת עד שהוא יגיע לשורש. כתוב שאין הדינים נמתקים אלא בשורשים. זה העניין הזה, שאם אדם, שבאופן יסודי לא מגיע להתעלות נכונה, אז הוא כל הזמן יהיה תפוס יהיה תפוס במשהו אחר.

אז זה לא תיקון זה רק ניראה כמו תיקון. יש תהליך שנקרא מוח שליט על הלב, זה מובא בספרי חסידות כל הניסיונות שבאים לנו בדרך כלל באים מזה שהמוח שלנו לא שליט על הלב זאת אומרת אדם יש לו כל מיני תחושות ורגשות וסערות הוא לא שולט בהם בכלל.

אז המטרה הבסיסית של עבודת הנפש זה שאדם יגיע לשליטה הזאת. איך מגיעים לזה? אז אני אומר יש כללים שזה הרעיונות האלה שאנחנו מדברים עליהם שאדם צריך להפנים אותם וצריך להכיר אותם טוב, להיות בקי בזה.

איך הדברים האלה פועלים קודם כל באופן רעיוני. ואחר כך כשזה מופיע באופן מעשי, כשיש ניסיונות מעשיים לנסות להלביש את הרעיונות האלה ולנתח את הניסיונות שאדם נמצא בהם ועם זה לנסות לשנות את המצב. יש טכניקות שעוזרות, יש התבוננות למשל אז אחרי שהיה לך איזה ניסיון היום. הלכת למכולת ומישהו נתן לך על הראש, אז הייתה מאד עצבני אחר כך הייתה עצוב, באת הביתה, לא ידעת בשביל מה כל זה.

אז אתה יושב ומתבונן בזה. חושב על זה. מתעמק, מה יכול להיות שהיה פה הניסיון. איך זה היה ומה היה וכל זה מה הייתי צריך לעשות.

אז הפעם הבאה שתבוא למכולת ומשהו ייתן לך על הראש כבר לא תיכנס לאותו מצב שהייתה קודם. זאת אומרת התהליך של עבודת נפש זה מה שחז"ל אומרים והשיבות אל לבבך. בעצם הכל נמצא בתוך הלב רק שהמציאות הגשמית מטשטשת את זה. התפקיד של עבודת הנפש זה להביא את האדם לזה שהוא ילמד את הרעיונות הנכונים, את הכללים הנכונים של איך הדברים האלה מתנהלים ויפנים אותם מה שהיא קראה מודעות, להגיע למודעות גבוהה.

שאלה: מה זה מודעות?

תשובה: יש כמה אפשרויות שאדם יכול לחיות בעולם, אם אדם בוחר, לפחות ללמוד את החלק הזה של חז"ל של עבודת נפש אז יש חוקים למשל כמו שאמרנו יש ניסיון ובניסיון יש מטרה ולמטרה יש עוד מטרות.

ברגע שאדם לומד את החומר הזה ואת החומר הזה וגם מה שאני אומר בעל פה לאט לאט כשיגיע למציאות של ההתגברות בתוך חיי היום יום יהיו לו כלי נשק. זה יוצר בפנים חשיבה אחרת. החשיבה משנה את הרצון זה נותן כוח לאדם לבחור בצורה אחרת ממה שהוא רגיל.

הוא כל הזמן רגיל שאחרי שצועקים עליו הוא הולך ובוכה הוא נזרק על המיטה. ברגע שהוא מבין את כל המערכת הזאת באופן תיאורטי של המציאות, של הניסיון ומה לפי עבודת הנפש היה צריך לעשות אז כשבפעם הבאה זה יקרה לו הוא יגיב אחרת. זה ייתן לו את השכל הנכון ואת הכוח בנפש להתגבר על זה. אז לא כל דבר שאנחנו לומדים באופן תיאורטי אנחנו מבינים את זה ישר. אבל במשך הזמן כן מבינים את זה, זה חודר. למשל אם אתם תשמעו את הקסטה הזאת כל יום לפני שאתם הולכים החוצה אז כשיקרו לכם כל מיני דברים לפי ההשגחה שהשם מנהל אתכם אז תזכרו בזה ותנסו לבדוק ותנסו לעשות אז תיראו שיש שינוי.

שבמשך הזמן אדם כן יכול לשנות מה שקורה לו. זאת הדרך שאנחנו עובדים, אין טכניקה, אין תנוחות או נשימות, אין טכניקות מהסוג הזה. אני יודע שיש כל מיני דתות וכתות שיש שם טכניקות. - למה אפשר להשתמש בדמיון, בדרך של סובלימציה באומנות.

- יפה, אז בעבודת הנפש, אדם יש לו דמיון למשל שהוא חולה. יש לי אחד כזה שהוא בא אלי והוא כל הזמן מחפש אצלו מחלות. אז זה דמיון, הוא לא חולה, הוא הולך לרופא בודקים אותו הוא בסדר אין לו שום בעיה אבל יש לו דמיון כזה, יש לו גם פחד, הוא חי בפחד. אולי יתפוס אותו החיידק הזה או הוירוס הזה, יש לו כל מיני פחדים. אז הוא יכול להשתמש בדמיון להגיד שהוא דווקא מאד בריא. אולי זה גם לא נכון, אולי הוא בינוני. אז הוא משתמש בדמיון בחלק חיובי, זה טיפול אחד מעשי. אני לא רוצה עכשיו לתת לכם רצפטים נפשיים, איך להתגבר על כל דבר. אבל אם אנחנו נתקדם קצת הלאה אז דרך הפתגמים או דרך החוברות או דרך השיחות. ונעלה ניסיונות כמו שהיה לאיש הזה למשל, אז אנחנו ננתח את זה, תראו שכן יש תכל'ס.

זה לא משהו תלוש מהמציאות, יש הרבה מאד תכל'ס. אפשר לקחת כל מידה וזה מה שאני מתכוון לעשות, ולנתח אותה ולראות איך היא עובדת ואיך אפשר לתקן אותה ומה המטרה שלה. צריך שעור לכל דבר.

בינתיים נתתי רק מושגים כלליים כדי שיהיה רקע על מה לדבר את הדברים הפרטיים. אם לא זה פורח באוויר. הדרך שלנו זה נקרא בחז"ל העלאת ניצוצות, בהתייחס לחטא של האדם הראשון כשהם בחרו בבחירה הלא נכונה הזאת, הנפש שלהם הנפש האלוקית שלהם נתפסה על ידי החלק השלילי של הבריאה שזה היצר.

זה נקרא שניצוצות של הקדושה נפלו בתוך הקליפה. התיקון שנתנו זה במציאות כל פעם לבדוק אם הניצוץ הזה תפוס ולהוציא אותו מהקליפה ולהחזיר אותו לקדושה. זה נשמע משהו משונה מאד, נכון? אבל זה תכל'ס, זה התיקון.

שבאמצעות עבודת הנפש אדם מתקן ככה את עצמו מתקן את הבריאה. איך מגיעים לזה, אז יש חכמה כל מה שאנחנו מדברים פה בעצם זה חכמה אלוקית, זה לא חכמה אנושית כי באופן הגיוני אנשים, אם משהו עושה לך בעיה אז לתת לו מכה על הראש זה הכי טוב.

שלא יעשה לך עוד פעם בעיה. במציאות של עבודת הנפש יש כל מיני כללים של התנהגות

בבחירה שהם לא לפי ההגיון הרגיל, זה חכמה אחרת זאת לא חכמה של הטבע, מה שאנחנו רגילים ומכירים אלא זאת חכמה שיש לה כללים אחרים. אז מה שאנחנו עושים, קודם כל לומדים את הכללים, ואחר כך במציאות מנסים לשנות את הבחירה שלנו על ידי הכללים האלה. אולי ההסבר הזה קצת יותר הסביר. מקווה שבמשך הזמן זה יהיה יותר ברור.

הצדיק

הנושא שרציתי לדבר היום זה נושא עמוק, חשוב מרתק, מסובך שקשור לפרשת השבוע - פרשת קורח. זה הנושא של הצדיק. הרי קורח חלק על משה רבינו כי לא הבין את משמעות של התפקיד של משה רבינו. הוא חשב שכנראה משה רבינו ממציא לו משרות, מחלק למקורבים שלו, מה שלהבדיל היום אנחנו רואים שקורה לפעמים בפוליטיקה. שכן אדם עולה לגדולה אז הוא דואג לחברים שלו. כמובן שזה יותר עמוק מזה, אבל באופן פשוט זאת הייתה הבעיה של קורח. האם משה רבינו ממציא לעצמו את התורה, את ההלכות את המשרות, או שזה בא מהשם. לכאורה זה די תמוה, הרי הוא ראה מה שמשה רבינו עשה בשביל עם ישראל. יציאת מצרים, השם עשה את כל הניסים דרכו אז מה פתאום דווקא אחרי מתן תורה, כשהם כבר במדבר וכל זה הוא מתעורר לחשוד בו.

יש פה סוד של מידת הקינאה. בעצם זאת קינאה, הוא קנא בו, למה יש לו ולי אין. אנחנו יודעים מהקבלה שקורח, משה רבינו ואהרון היו גלגולים של קין והבל. משה היה הבל, וקין היה קרח, החלק הרע של קין זה קרח, החלק הטוב זה אהרון הכהן.

כמו ששם קין הרג את הבל, והאדמה פתחה את פיה ובלעה את הדם של הבל ונענשה על זה, אז עכשיו בפרשת קורח ההפך, הבל גורם לזה שהאדמה תבלע את קין, את החלק הרע של קין, תעשו חשבון כמה שנים עברו מקין והבל ועד משה וקורח.

התיקון הזה עוד נמשך, עוד לא נגמר בכלל. עוד פעם ניסיון ועוד פעם הוא נפל הוא לא הצליח לתקן. קורח הרי שהייתה לו קינאה, אם היה מתגבר לא היה קורה כלום, היה תיקון של מה שהיה אז.

גם שם הקינאה שהייתה כביכול, קשורה לקירבה לשם הרי הבל הביא קורבנות והוא הביא קורבנות, השם לקח את הקורבנות של הבל ולא של קין. אז פה אותו דבר הוא התעצבן על זה שהשם בחר במשה.

אז לכאורה זאת קינאה לשם שמיים לכאורה, אבל אנחנו יודעים שקורח לא היה אדם פשוט בכלל! קודם כל שהייתה לו רוח הקודש. דבר שני כתוב בחז"ל שהוא ראה אש יוצאת מהמקום והוא ראה עשרים וארבע משמרות של לוויים, כולם לוויים, עולים על הדוכן.

הוא ראה ברוח הקודש. הוא ראה שיצא ממנו שמואל הנביא ששקול כנגד משה ואהרון. אז הוא ראה דברים מעל לטבע הוא לא היה אדם פשוט, אז איך הוא חלק על משה? מה הולך פה. אנחנו יודעים שברגע שיש גילוי פנים, אז גם היצר מתגבר יותר.

כבר למדנו את זה, במדבר היה אמנם גילוי פנים מצד שני התחושות החזקות בתוך הנפש היו פי אלף ממה שהן היום קינאה זאת שהייתה קינאה, תאוה זאת שהייתה תאוה, אדם לא יכל להתמודד עם זה, לא יכול היה להתגבר על זה.

אז אפשר להבין איך אדם גדול כמו קורח נפל ככה, הרי "כל מי שגדול מחברו יצרו גדול ממנו". אז היצר שלו גם יותר גדול. שואלים חז"ל בספרי הקבלה הרי קורח הוא גלגול של החלק הרע של קין ואהרון הוא גלגול של החלק הטוב, אז עד כדי כך הוא קינא בנשמה שלו, הוא קינא בחלק השני שלו. תיראו עד איפה הקינאה מגיעה. עכשיו, המאפיין המיוחד והמסוכן ביותר של הקינאה, זה שהיא מסתעפת ומחתרתית. אדם למשל מרגיש קינאה למישהו, אז הוא מתבייש הוא מדחיק את זה, שוכח מזה, אחרי כמה שנים יש איזה מקרה שקורה יכול להיות שהוא דן אותו לכף חובה, כי יש לו קינאה בפנים.

הוא קיבל את הקינאה הזו וזה נישאר לו בסתר יושב ומקנן כמו נחש, מחכה לרגע הנכון. ואז הוא פורץ לחוץ. ככה אפשר להבין איך אחרי כל כך הרבה שנים עדיין הדבר הזה פעיל כל כך, לא תוקן.

זה העניין של קינאה. עכשיו במערכת הזו של הקב"ה, הצדיק ועם ישראל, היא מערכת מאד מורכבת, מאד פרובלמטית, מאד לא פשוטה, זה לא כמו שאנשים חושבים, קודם כל יש את השאלה מי צדיק? מי צדיק? ישנו הצדיק הזה והצדיק ההוא, צדיק שגר בתל אביב וצדיק שגר בחיפה, וצדיק בחו"ל, אז מי הצדיק? למי אנחנו נלך.

אנחנו יודעים מצריים, יצאנו, אבל היה שליח של השם שהוציא אותנו, משה רבינו. והתורה? משה רבינו נתן לנו אותה. להיכנס לארץ? יהושע בן נון הכניס אותנו. תמיד שהייתה דמות רוחנית שעמדה בראש והובילה את עם ישראל.

כשהדמות שהייתה מתוקנת העם הלך במישור, וכשהדמות שהייתה מקולקלת, חלילה, העם התדרדר יחד עם הדמות הרוחנית. הנה למשל, היה מקרה של ירבעם בן נבט. בהתחלה הוא היה צדיק והוא נבחר להיות מלך על ישראל, הוא היה מיועד להיות משיח בן-יוסף אח"כ מאיזה שהן סיבות הוא נפל.

בהתחלה הוא נפל, לא רק נפל הוא גם הפיל את האחרים. מנע מהם לעלות לירושלים, לבית המקדש ומה שלא עשה, ככה שבאמת העניין הזה שלהקשר של העם עם הצדיק זה לא פשוט. אם למשה רבינו יש רוח הקודש וגם לקורח, להבדיל, יש רוח הקודש, אז העמך בקול מי ישמע? עובדה שקורח הצליח לשכנע את העם ללכת איתו.

למרות כל הניסים ושהשם דיבר עם משה, פנים אל פנים וכולי. הצליח, היצר הצליח, להשתמש בקורח להפיל אלפים בישראל בפח. אני סיכמתי קצת את הפרשה, נעבור על זה. זה מדהים כל התהליך איך שזה הולך מדחי אל דחי.

רואים את הרשע איך הוא מתנפח, מתפתח, כובש את האחרים. איך באים נגד משה, נגד אהרון שכל פעם מתבטלים, מתפללים שזה לא יהיה ככה. מנסים לפייס זה לא הולך הנה בא עוד קיטרוג ועוד קיטרוג משהו מזעזע איך שזה התדרדר כל זה עד בסוף של הפרשה. אם כן, מצד אחד אנחנו לא יכולים בלי צדיקים ואנחנו מצווים גם לשמוע בקול הצדיקים אשר יורוך, לא לסטות ימין ושמאל ממה שהצדיקים אומרים. מצד שני, רואים שזה לא הולך חלק בכלל.

לא הלך במדבר, עובדה, אנשים תעו אחרי קורח והרבה פעמים בעם ישראל היו משיחי שקר, לא רוצה להזכיר את שמם, אבל בכל התקופות קמו כל מיני אנשים כאלה ואחרים. אז יש הלכה, הרמב"ם מדבר, שאם בא אדם שיש לו כוח כזה שיכול להעמיד את החמה באמצע השמיים, אבל הוא אומר לך לעבור על דבר הכי קטן בהלכה, אז זה נביא שקר. כל הכוח הרוחני הזה לא שווה כלום, זה מצד הטומאה. אז יש כוח מצד הטומאה ויש כוח מצד הקדושה. מעניין שבפרשה משה רבינו אמר להם שכל אחד ייקח מחתה וישים קטורת מאתיים וחמישים איש, אח"כ הם מתו ונשרפו בקטורת, העם בא והתלונן למשה "אתם הרגתם אותם".

זאת אומרת שהם בעצם ייחסו למשה כוחות מעל הטבע. לא שהשם הרג אלא משה הרג. אז פה הנקודה הכי עדינה ובעייתית בקשר של האדם עם הצדיק, העניין של כוחות מעל לטבע. אם יש לו כוחות מעל לטבע אז הוא בעל הבית עלי, לא הקדוש ברוך הוא.

אבל אנחנו יודעים אצל הגויים, ה"מנהיגים" שלהם הרוחניים, ה"צדיקים" שלהם, מייחסים להם כוחות מעל לטבע, אפילו יש תורות שמלמדות איך להגיע לכוחות האלה מעל לטבע, כביכול. ואם המורה של האדם יש לו כוחות יותר גדולים אז הוא יותר גדול, יותר קדוש, יותר חשוב, כדאי ללכת אליו.

ככה הם חושבים, ככה הם מלמדים. ולא פעם מגלים בסוף, אין שום כוחות, זה היה הדמיון של האנשים. לא רק זה, מגלים שאותם האלה הם גם מושחתים. מושחתים מאד. כמה שיותר מושחתים, כביכול יש להם יותר כוחות.

זה מה שיוצא, מי שראה, מי שפגש, מי ששמע מאנשים שהיו במקומות האלה - יודע. עכשיו, יש עניין של הלכה שלא רק נפרעים מזה שעובד עבודה זרה, לא רק אותו מענישים, אלא מי שנתן שיעבדו אותו עבודה זרה, שעשה את עצמו אלוהים, שעשה את עצמו אליל, גם אותו מענישים, את שניהם, את מי שעובד את מי שנעבד.

אם כן, הקשר עם הצדיק זה דבר לא פשוט בכלל היות במסגרת של הקדושה. לצדיק אין שום כוחות, אין לו שום כוח, אין כוח מעל לטבע, לאף אחד. יש את השם יתברך. יש מה שחז"ל אומרים "צדיק גוזר, הקדוש ברוך הוא מקיים, הקדוש ברוך הוא גוזר - צדיק מבטל". צדיק יש לו בגלל התפקיד שלו, בגלל העבודה שלו, בגלל הנשמה שלו, בגלל כל מה שהוא צריך לעשות, בגלל מסירות הנפש שלו. אז יש לו כוח, איזה כוח? כוח של תפילה, כוח של בקשה, כוח שלדבקות בשם.

לא כוח עם איזה גנרטור שקובע פה כל מיני דברים. השם יתברך קובע ולא אף אחד אחר, הצדיקים, הכוח שלהם זה כוח הביטול, הם מתבטלים. אנחנו רואים בפרשה שכל פעם שהעם מרד ובאו נגד משה ואהרון "ויפלו על פניו", משה רבינו כמו פיוז, להבדיל, כשיש איזה קצר ישר הפיוז קופץ.

לא משנה מי ומה כשבאו נגד השם, נגד הצדיקים, דבר ראשון "ויפלו על פניו", הם התבטלו, הם מסרו את עצמם על העם שלא יהיה קיטרוג. באו נגדם והם מסרו את עצמם בשביל לשמור על העם. כדי שלא תהיה הקפדה.

זה מראה שהם רועים נאמנים, שמשה רבינו היה רועה נאמן. הוא לא דאג לעצמו, הוא דאג לעם. גם כשקורח הצליח לשכנע הרבה מעם ישראל ללכת בדרכו לרע אז משה רבינו אמר לשם מה, תיספה צדיק עם רשע? אחד חטא כל העדה צריכה לסבול? למרות שזה לא היה רק אחד כי האדם הזה כבר הלך ושכנע.

אבל הוא היה הראש זה שהתחיל והלך ועשה. אם כן, הצדיקים אין להם כוח מעצמם כלום. מה אמרו משה רבינו ואהרון "ונחנו מה", אנחנו כלום. אברהם אבינו עפר ואפר אמר "אנוכי עפר ואפר", דוד המלך "אני תולעת ולא איש, חרפת אדם ובזוי עם.

" אז זה כבר נותן לנו איזה קריטריון, קריטריון מסוים איך לבחון מי הצדיקים האמיתיים ומי לא. רבי נחמן מברסלב בכל הספרים שלו כל הזמן מדבר על צדיק אמת. צדיק האמת, צדיק האמת, ומצד שני הרב של הקליפה, מזכיר את זה פה ושם.

שיש רב מהצד השני, מהסיטרא אחרא. אז התכונות הבסיסיות של הצדיקים האמיתיים זה רחמנות, גמילות חסדים, מסירות נפש בשביל השם ובשביל עם ישראל. בשביל הפרט, ובשביל הכלל.

הפחות שבפחותים הוא כמו הגדול שבגדולים ולא משנה להם אם זה נשיא או אם זה אדם פשוט, אם זה תלמיד חכם. כל אחד "חלק אלוך ממעל". ככה מתייחסים. יש פה נקודות עדינות ננסה לפתח אותן.

המצב הרוחני של הדור נקבע על ידי היחס של העם לצדיקים, גם המצב הפרטי של אדם עצמו, לא רק של הדור, של כל אדם ואדם, איך הוא מתייחס לצדיקים ככה הוא נראה. איך שהדור מתייחס לצדיקים ככה הוא נראה.

אם הדור מתקשר עם הצדיק באופן נכון, יש גילוי פנים. הדור, יחד עם הצדיק גורמים לזה שהשם יתברך יתגלה לטובה. יהיה שפע, גילוי פנים, יתבטלו גזירות וכולי. תשימו לב, כל הניסיונות במדבר, הקשים, שאנחנו בוכים עליהם עד היום כולם זה ניסיונות של חלקים בעם נגד הצדיק, נגד משה עם זה כשהוא עלה להביא את התורה ועשו את העגל.

איפה משה, הם שאלו, הוא לא חזר. אם זה המרגלים, משה אמר משהו, שזאת ארץ זבת חלב ודבש, המרגלים אמרו הפוך, סתרו אותו. אם זה פרשת קורח, אם זה מעשה פינחס. גם

זה התחיל, זימרי התחיל לצאת נגד משה, למה הוא לקח אישה לא מעם ישראל, למה הוא הרשה לעצמו.

כל הזמן קיטרוגים הם על משה. כתוב שחשדו אותו באשת איש. כל גבר וגבר חשד במשה באשת איש שהוא אולי לא כשר מהבחינה הזאת. אז זאת נקודה בעייתית. יש בזה, יום יום אני רואה, טעויות של פרטים, של קבוצות, איך שהם מתקשרים או לא מתקשרים, נכון או לא נכון, או בכלל לא עם הצדיקים.

לכן אני מדבר על זה. רוב העם לא קשור עם הצדיקים היום כי לא כל אחד זכה ללמוד תורה, יש הרבה שבכלל לא מבינים מה המושג הזה. מי שכבר זכה, הרב קשור בצורה לא נכונה. מעטים קשורים בצורה נכונה.

מעטים מבינים בכלל את המערכת. אם הדור שלנו היה מקושר בצורה נכונה אז היה גילוי פנים. הכל היה נראה אחרת, שהייתה אחדות אמיתית בעם. חוסר האחדות בעם זה בגלל הנקודה הזאת שאנשים לא קולטים מהזה צדיק, לא קולטים איך להתקשר איתו, לא קולטים בשביל מה צריך להתקשר אתו ולא בוחרים גם נכון לפעמים, ויש הרבה צדיקים מכל מיני סוגים, עם כל מיני תפקידים, מכל מיני שורשים וזה לא צחוק.

יש מה שנקרא בלשון הקבלה "התלבשות המוחין", מוחין יורדים מהפרצופים העליונים ומתלבשים בתוך ז"א, זעיר אנפין אחר גם הוא נותן לנוקבא שלו, למלכות. זאת אומרת, כשיש השפעה רוחנית יש התלבשות של המשפיע במושפע.

אדם בא לצדיק מסוים. צדיק שומע את העניין שלו, אומר לו משהו או לא אומר לו, או מדריך אותו או לא מדריך אותו. איך שהוא מגיב, מה שהאדם הזה קולט, זה מה שיש. מה שהצדיק אמר לו הוא קולט את זה בתוך הנפש שלו זה כמו הריון רוחני.

כך שיש פה אחריות עצומה מצד הצדיק המשפיע, מה הוא מכניס לאדם לראש. יש מצד שני גם אחריות כבדה על האדם שמקבל, גם יש בעיה כבדה אם הוא לא מקבל, אם הוא בכלל לא רוצה להיות קשור.

"כל ישראל ערבים זה לזה". יש מערכת שלמה של קשרים בין הנשמות. מה זה צדיק? צדיק זה משפיע, צדיק יסוד עולם. הצדיקים, התפקיד שלהם באופן כללי זה לתקן את עם ישראל. לתקן, להדריך אותם, לקשר אותם עם התורה ועם השם יתברך ועם שאר עם ישראל. עכשיו, כמו בכל דבר יש דרגות ודרגות. הנה בזמן משה, משה היה גדול הנביאים, אבל היו עוד צדיקים יחד איתו כמו אחיו, אהרון הכהן, כמומרים כמו פינחס כמו יהושע, כמו כלב, היו גם כן צדיקים גדולים, עצומים.

אבל משה רבינו הוא היה מנהיג הדור, הוא הנהיג את כל העם, הוא היה הראש, הראש של כולם. אם כן, כל צדיק וצדיק צריך לדעת עד איפה הוא יכול לעמוד בראש, עד איפה אסור לו לעמוד בראש. אולי צדיק מתאים לעמוד בראש של אלף איש לא יותר.

אולי אחד של חמישים איש, אולי אחד של מאה אלף איש או אחד של מיליון איש, אולי אחד של חמישה עשר מיליון איש. אנחנו מצפים כבר הרבה שנים למנהיג שיעמוד לפני כל עם ישראל, זה המשיח, שני המשיחים הם בדרגה כזו ובזכות כזו ובקשר עם השם שהם יכולים להשפיע על כל העם, הסוד שבו שיש להם נשמות כלליות, גבוהות, מהיחידה. הם זוכים לקבל את היחידה ולכן הם יכולים להתקשר עם כל הסוגים של שורשים שונים שיש בעם ישראל. אז אדם שהולך לבחור צדיק צריך א. לבדוק בתוך הנפש שלו אם הוא אדם עם נטיות ספציפיות מסוימות בכיוון מסויים, או - רחבות.

אם אדם יש לו נטיות ספציפיות למשל הוא דווקא יש לו נטייה חזקה רק ללמוד הלכה. הוא לא יכול ללמוד שום דבר 24 שעות. אני מכיר למשל רב שהוא כל היום וכל הלילה עוסק בהלכות מסוימות, הילכות נידה.

זאת המומחיות שלו. יש מישהו אחר שמומחה להלכות שחיטה. מאה שנה הוא לומד הלכות שחיטה כל הזמן. מישהו אחר - הלכות גיטין. אז האנשים אלה זיהו בתוך עצמם מה מושך אותם, מה בונה אותם.

מה הם צריכים לעשות ולפי זה הם נבנו וכמובן שהם פנו לאותם הרבנים המומחים בתחום שלהם ושם הם נדבקו וגדלו וכולי. אבל לא כל אחד רב ולא כל אחד מומחה אז מה בכל זאת, אדם כשהולך לשמוע צדיק צריך לכוון את האנטנות שלו האם המסרים שהוא מקבל שם, הן המסרים השכליים והן המסרים הרגשיים והן המסרים האידיאולוגיים נקרא לזה. האם זה מדבר אליו באמת ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הוא מרגיש שזה המקום שלו, או לא. או ב - 80% או ב - 70% או ב - 5% או בכלל לא. יש אנשים שבאים מצד ימין אנשי חסד, יש אנשים מצד שמאל.

יש אנשים מצד האמצע. כל אחד בא ממקום אחר. אז הוא צריך להיות קשוב לפני שהוא נותן את הנשמה שלו בידים של מישהו. הוא צריך לבדוק אם התדרים האלה שהוא קולט שם זה המזון שהוא צריך או לא. אז יש למשל אנשים שהחיות שלהם באה מהקבלה. גם בקבלה יש זרמים. יש את הזרם של הספרדים עם המסורת של האר"י, הרגילה. יש את הזרם של הרמח"ל, יש אנשי אשלי"ג, יש כל מיני אנשים.

אדם צריך לבדוק איפה הוא מתחבר, כמו מכשיר. כל מכשיר יש לו את המקום שלו. לא מחברים אותו במקום הנכון, לא יפעל. אותו דבר. אז מצד האדם שצריך להיות מאד עירני אנשים יש להם בעיה הולכים לארבעה חמישה רבנים וכל אחד אומר משהו אחר, ואחר כך האדם לא יודע מה לעשות.

"אבל זה רב גדול, והוא רב ענק, וזה גדול הדור, וזה סגן שלו". נכון, כולם גדולים השאלה היא אם זה מתאים בשבילך. או לא מתאים בשבילך. מה הרב הזה אומר לך, אם זה בונה אותך או הורס אותך מסבך אותך.

הוא גדול, זה לא אומר שום דבר. יכול להיות שבאמת הוא גדול ויש לו מאתיים אלף תלמידים אבל אולי אתה לא שייך למאתיים אלף האלה. בספר "שער הגלגולים" האר"י מדבר על זה, הרב חיים ויטאל אומר, לקראת הסוף שם, כשהוא מדבר על החברים, על הקבוצה שלו, שהוא היה אצל האר"י אז הוא אומר החבר'ה האלה והאלה והאלה היו צריכים ללמוד עם הרב הזה כי הוא היסוד שייך להם, הוא המשפיע שלהם.

החברים האלה והאלה לא התאימו לשם כי הם באים מכיוון אחר. אז היו צריכים ללמוד ממישהו אחר. עד שיבוא משיח אין אחד שיכול להשפיע על כולם, על כל הכיוונים, לכן, כתוב, שבדור הזה אנחנו נהיה עדרים עדרים שהאמת תהיה נעדרת.

מה זה תהיה נעדרת? עדרים עדרים. עד כאן נחמד. אם באמת התלמידים מתכוונים בקדושה להתחבר עם הרב שמתאים להם והרבנים מתכוונים לקדושה להשפיע את מיטב כוחותיהם ממיטב הטהרה שלהנשמה שלהם, מצוין.

אז יש משפיע ויש מקבלים ויש חיבור טוב. הוא משפיע בקדושה, אלה מקבלים בקדושה, מצוין מה יותר טוב מזה. הבעיה מתחילה שבאיזה שהוא מקום הקבוצות האלה מתחילות לריב אחת עם השניה.

אם מצד התלמידים ואם מצד הרבנים. המחלוקות, מה שנקרא. לא צריך להיות חכם גדול בשביל להסתכל היום ולראות איזה מחלוקות יש. בין קבוצה זו לקבוצה אחרת, לקבוצה שלישית לקבוצה הרביעית כל המגזרים. זה מהמחלוקת של קורח מחלוקת של קורח זה מחלוקת שהיא לא לשם שמיים. יש מחלוקת לשם שמיים, זה בית שמאי ובית הלל. כל אחד היה לו צינור אחר. כל אחד היה צריך להביא הלכה מכיוון אחר, אבל הם המשיכו לאהוב אחד את השני ולהתחתן אחד עם השני ולכבד אחד את השני.

וזה המצב הנכון של עם ישראל, זה המצב הנכון של הקדושה. ברגע שמתחילים לריב שמתחילים לשנוא, שמגבילים את האדם שמשעבדים אותו, שמטמטמים אותו, צריך זהירות. ואם רבי נחמן מברסלב אמרכל הזמן צדיק האמת פירושו שיש גם צדיקים שהם לא צדיק אמת.

ואז צריך הרבה זהירות. אז אני רוצה לתת כמה סימנים שאדם ידע איך להיעזר. אני חושב שצדיק אמיתי צריך קודם כל להבין כל אדם שיושב מולו. בדיוק מהקורה לו, מה כואב לו, כמו רופא. תארו לכם שאחד הולך לרופא וכואב לו הגרון במקום להסתכל על הגרון מסתכל לו על הרגליים, נותן לו תרופה נגד פטריות.

אז מה? האדם הזה ילך הביתה מה יעשה. אני זוכר כשהייתי ילד סיפרו לי סיפור אמיתי שהיה בחו"ל, אימא אחת התקשרה לקרוב משפחה שלנו שהיה רופא, היא התקשרה שהילד סובל מכאבי אוזניים נוראים והדוד הזה לא יכל לבוא, באותו זמן היה עסוק.

אמר תשימי לו נר נגד כאבים ואני אבוא עוד מעט. שמה לו נר, אחרי כמה שעות עוד פעם מתקשרת שהוא מתפתל מכאבים. אמר, לא יכול להגיע תשימי לו עוד נר. ככה איזה שלוש פעמים, בסוף הוא כבר הגיע וכשהוא בא מה הוא ראה? היא שמה לו את הנרות באוזניים. ואם כן הצדיק צריך לראות בדיוק, לקלוט כלאחד איך הוא סובל מה יש לו, מה כואב לו מה הבעיה שלו, לפי המצב שלו, לתת לו דרך שבהדרגתיות לפי הכלים שלו יוכל לאט לאט להתקדם.

הכוונה לקדם אותו לאן? לקדם אותו לקשר עם השם. "ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ". הכוונה שכל יהודי יהיה צדיק, כל אחד יגיע למקסימום היכולת שלו לעבוד את השם, לא למינימום.

לכן, צדיק שלא מבין אותך, לא נותן לך את התרופה שאתה צריך, לא נותן לך את הדרך המתאימה. יכול להיות שהוא מאה אחוז יכול להיות שהוא מיליון אחוז, באותו רגע הוא לא הצדיק שלך, חפש הלאה.

זה סימן. אם זה השליח שלך אתה תרגיש שבאה לך ישועה, שבא לך אור שבא לך שכל שאתה נבנה. אם לא, יש עוד כתובות, "הרבה שליחים למקום". לא לעשות מאנשים אפילו הכי גדולים עגלים של עבודה זרה, אסור, אסור לעשות אלילים.

דבר שני, כתוב בחז"ל שרב לא מתקנא בתלמידיו ואבא לא מתקנא בבניו. אבא שרואה שהבן שלו גדל ונהיה הכי טוב הכי חשוב. הוא שמח, כולו מלא אושר, מה יותר טוב מזה. אותו דבר רב שמגדל תלמידים והם גדולים יותר ממנו, זה שימחה הכי גדולה.

לכן אם יש איזה שהוא רב שמונע ממך להתפתח, מבחינת לימוד תורה אני מתכוון, שלא מכשיר אותך אלא משאיר אותך תלמיד, נותן לך מקום מסוים ומשאיר אותך בחושך לא נותן לך כלים שאתה תוכל ללמוד לבד.

לא מאפשר לך ללמוד את כל סוג התורה שאתה נמשך אליהם, אחד נמשך רק להלכה ואחד נמשך גם למדרש, גם לחומש ולתנ"ך ולכל מיני דברים. אז אם הרב לא מאפשר לך התפתחות או מגביל אותך או לא נותן לך ללכת לפי הפנימיות שלך באותו זמן הוא כבר לא הרב שלך.

"עשה לך רב". לך, לא שיעשו בשבילך. זה לא עניין של ללכת לשכנע רב הזה יותר צדיק, הרב הזה פחות צדיק, תבוא תיראה, תבוא תכיר. איך שזה התחיל וזה הסיפור של הטלית שכולה תכלת. שה. ואז הוא אומר הוא שמע הלכה ממשה, הלך לבית שלו וסיפר לאישתו והיא חיממה לו את הראש.

היא הסיתה אותו והיא אומרת מה משה אז הוא אומר טלית צריכים שיהיה לה ציציות וחוט אחד תכלת וזה פותר את הטלית. אז אמרה לו כן, אני אעשה לך עכשיו טלית שכולה

תכלת וניראה מה משה יגיד אם פותרת או לא פותרת. כמובן, שמשה אמר שלא פותרת ואז צחקו עליו, אז התחילה המחלוקת. גם בעניין של בית מלא ספרי תורה חייב במזוזה או לא חייב במזוזה, אז כמובן שזה חייב במזוזה. מה זה בכלל הדבר הזה, מה הקושיות האלה.

כביכול אם יש משהו שהוא קצת טוב, עשה הרבה זה בטח מאד טוב. קל וחומר כזה, זה שכל טבעי, אולי בטבע זה כך, אם אני מרוויח ואני עושה יותר מאמצים אז אני ארוויח אלף שקל זה יותר טוב. לא? הקדושה נותנת את המידה הנכונה. במסגרת של התורה אדם יכול לעשות ליהנות, איפה כתוב שאסור ליהנות, מותר לו לשתות יין, מותר לו לאכול בשר, אבל במסגרת הקדושה, צריך לברך, צריך שיהיה כשר, צריך שיהיה לשם שמיים. השם לא אסר את ההנאות כדי שנהנה להתענג על השם, להתענג לשם שמיים. אז הקדוש הנותנת את הגבולות הנכונים. לא מונעת, אם כן, רב שהוא רב של קדושה, צדיק אמיתי צריך לתת את הדברים בפרופורציות הנכונות.

זה עוד סימן. אם האדם שמדריך אותך, למשל, אתה אדם כזה שצריך פעילות גופנית בלי פעילות גופנית אתה מתפוצץ, יש אנשים עם הרבה אנרגיה. אם אתה הולך לרב ואתה כזה, והוא אומר לך תשמע, מה פתאום, זה ביטול תורה אתה חייב לשבת כל היום ללמוד תורה. אז האיש הזה ישב ללמוד תורה, בסוף הוא ישתגע, יתפוצץ, הוא חייב לרוץ, חייב לעשות משהו, ככה הוא בנוי. זה פרופורציות נכונות שמדריך רוחני אמיתי, צריך לתת. זה נקרא בלשון הקבלה, להתאים את האור לכלי.

פחות מידי אור - זה חושך, יותר מידי - שבירת הכלים. אז זה עוד סימן. רבי נחמן אומר בספר ליקוטי מוהר"ן שצריך לבוא לצדיק לשלוש מטרות: לראות את פניו, לתת לו כסף, לעשות אצלו וידוי דברים.

זה שלושת הדברים האלה אדם מתקן את עצמו. זה שהוא הולך ורואה את פניו כתוב: "ויהיו עיניך רואות את מורידך", אם יש אדם צדיק ומסתכלים על הפנים שלו וזה מוסיף צדיקות לאדם שמסתכל. אם יש אדם רשע, מסתכלים על הפנים שלו, וזה אסור לפי ההלכה אז אדם קולט את הרשעות.

נתחיל מהדבר השלישי שהוא וידוי דברים, מה זה וידוי דברים? הדור שלנו כל כך רחוק מלהבין מה אדם זקוק, בשביל מה הוא צריך לחפש צדיק שחייבים לפרט את זה. א, ב, ג, ד. לכן אני מפרט. מי שלא יודע לשאול - את פתח לו.

רב הדור היום לא יודע לשאול בכלל בנושא הזה. לכן אני מנסה לפתוח את העניין הזה, וידוי דברים זאת אומרת שאדם בא לתלמיד חכם או לצדיק ומספר לו על הנפילות שלו, שהוא כעס על זה, וקינא בהוא ושהייתה לו תאוה כזו והתעצל פה ודיבר לשון הרע שם, כל אחד לפי מהשיש לו.

מה המטרה? המטרה שהצדיק יבין איפה האדם הזה נפל, וייתן לו כלים להתמודד. יבוא שבוע אחר כך ויגיד, טוב, הנה עשיתי שעורי בית נפילתי במקום חמישים פעם ארבעים ושמונה, יופי, עוד פעם, ניקרא לזה צ'ק אפ, בודקים אותו. אני מבטיח שאדם במצב הכי קשה שאם הוא ימצא אדם שיכול להדריך אותו וילך ויתקיימו כל התנאים שעד עכשיו אני אמרתי והאדם ילך ויעשה וידוי דברים שבוע אחרי שבוע במשך כמה חודשים יהיה אדם חדש.

פשוט יקבל כלים ודרכים שיוכל לגמור עם העניינים שלו. אז יש אנשים שבאופן טבעי מתמודדים, אז זה מצוין. אבל גם שם זה לא מספיק. כשזה באופן טבעי זה כבר הרגל, כשזה הרגל אז אתה חושב שאתה בסדר פה ושם אתה מסתדר עם עצמך איכשהו. אבל צדיק רואה מעבר למה שאתה רואה, על עצמך. הוא רואה את כל המכלול. סוף המטרה

איפה אתה צריך להגיע, איפה אתה נמצא, מה הדרכים ומה השבילים. יש אנשים שבאים והם לא רוצים לשמוע מה שאתה רוצה להגיד.

הם רוצים שתגיד מה שאתם רוצים לשמוע, מכריחים אותך. יש כאלה שבאים ולא רוצים בכלל שתדבר, רק הם רוצים לדבר. השבוע שהייתה אישה אחת מאד מסכנה, עם הרבה צרות, לא עלינו. גם אלמנה וכל מיני דברים והיא ציפתה שאני אגיד לה דברים, אני לא יודע בדיוק מה, מה שהיא רצתה. והיא סגרה כל הזמן. אישה עם הרבה צרות שהייתה צריכה עזרה גם ממשית בקשר לעבודה, כסף, סידור עם הילדים כל מיני דברים ממשיים חוץ מהבעיות הרוחניות.

היא לא נתנה שתעזור. אני כמעט אמרתי לה תראי, מה את צריכה ללכת לרב, את רבנית, לא נתנה שום פתח. זה אני יודעת, זה כבר הבנתי, אז אני ציפיתי למשהו אחר. אז למה אתה אומר לי ככה, וסגרה את הכל.

לעומת זה יש כמה אנשים שבאים שיש להם מוכנות לשמוע, אם זה נכון הם גם מקבלים את זה. מוכנים לעשות מוכנים להשקיע מוכנים לבוא ואפילו עם המצב שלהם קשה אני בטוח במיליון אחוז שהם יתקדמו.

כי הם משתפים פעולה, הם באים בהכנעה, לא מצפים שבן אדם יהיה מטומטם וכל מה שאומרים לו יגיד אמן, זה גם לא נכון. כי אם אדם מטומטם אז היצר גם כן ינצל אותו עוד יותר. אדם צריך להיות חכם, חכם בקדושה.

אבל כשבא לקבל הדרכה צריך שתהיינה לו אוזניים פתוחות לשמוע מה שאומרים לו, שיהיה מוכן לנסות. כמו שאדם הולך לרופא, נותנים לו אנטיביוטיקה, במקום לשתות את זה, זורק את זה לזבל אז מהעשה.

אם כן, כשבאים לעשות וידוי דברים אז זה וידוי דברים. כמו שכשהולכים לרופא, לפעמים צריכים להוריד את הבגדים, לא נעים, אבל מה לעשות, מורידים. אם לא, אי אפשר לתת את התרופה. זה עניין של וידוי דברים שמדבר עליו רבי נחמן.

שאדם יגיד את הרהורי ליבו וזה אסור להגיד בפומבי ולא בקבוצות ולא לאף אחד. זאת גם הלכה פסוקה שדברים בין אדם לאשתו, למשל, אסור לו לספר בשום מקום. זה סודי סודות, מי צריך לדעת.

עכשיו, העניין השלישי של הכסף, זה מעניין רבי נחמן הרבה מדבר, וגם רבי נתן על העניין של הכסף. הוא אומר שאדם שלא נותן כסף לצדיק, הצדיק לא יכול לתקן אותו. זה מעניין מאד שמופיע פה בפרשה.

מה אומר משה רבינו? שור אחד מהם לא לקחתי, חמור לא לקחתי, לא לקח. הוא לא לקח נכון, הוא גם לא הצליח לתקן אותם, במקרה הזה הם נענשו בסוף. אז העניין של הנתונה והלקיחה זה דבר עמוק. נסביר את זה. מה זה כסף? כסף זה דם. זה דמים זה הנפש, זה החיות. עני נחשב כמת. אדם הולך ומשקיע את הזמן שלו לעבוד, יכל להשקיע במשהו אחר. מה הכי יקר לאדם? הזמן שלו. הזמן עובר וניגמר, נגמרים החיים, וזהו זה מה שיש. אז הזמן שלו הכי יקר והוא הולך ומזיע משקיע את הזמן שלו, משקיע את הגלגול שלו את הבחירה שלו, את הנשמה שלו באיזו שהיא עבודה. מזה הוא מרוויח כסף. השאלה מה הוא עושה עם הכסף. ברגע שהוא נותן מהכסף לצדיק בעצם הוא נותן מהדם שלו. אדם שנותן יכול לקבל. אדם שלא נותן לא יוכל לקבל. ואני ראיתי את זה בחוש, במציאות, את הדברים האלה. שאנשים שלא נותנים הם גם לא יכולים לשמוע מה שהצדיק אומר להם.

האוזניים סגורות, הם כביכול שומעים, זה לא חודר לבפנים. זה עניין שלומדים אצל הרב אשלי"ג, לחם ביזיון וכל הדבר הזה. אם כן, שלושת הדברים האלה זה מאד נחמד. ללכת להסתכל בפנים של הצדיק, לתת לו כסף וידוי דברים.

אבל צריך זהירות. אוי ואבוי אם אתה עושה וידוי דברים אצל אדם לא כשר. שאתה חושב שהוא כשר, אוי ואבוי. אני מכיר מקרים כאלה שהיו שהשם ישמור. אוי ואבוי אם תיתן כסף לאדם לא כשר אז אתה מגדל את הקליפה לא את הקדושה. אחד הדברים שאנשים נענשים זה שהם רוצים לתת צדקה השם מזמן להם אנשים לא כשרים. שייקחו את הצדקה ואז במקום שהם יזכו לשכר וכולי, הם נפגעים מהצדקה שנתנו לאנשים לא כשרים.

אנחנו יודעים שיעקב אבינו חזר לארץ ורצה לפגוש את עשיו. מה כתוב שם? ארבע מאות איש עמו. אומרים חז"ל שארבע מאות איש עמו האלה נוצרו מארבע מאות השקלים שאברהם אבינו קנה את מערת המכפלה ונתן את זה לגויים.

מהכסף שאברהם אבינו נתן לגויים בשביל המערה מזה נוצרו ארבע מאות הרשעים האלה שהיו עם עשיו. תבינו כמה שנתניה של כסף יכולה לבנות ויכולה להרוס. עד שאדם מחפש צדיק כזה. אני זוכר פעם היה אצלי איזה מישהו, בחור כזה עם הרבה חיפושית אז אומר לי שהיה באיזה שער של רב שדיבר על הנושא הזה שרבי נחמן מדבר על צדיק האמת, כל השיעור.

אז בסוף השיעור הוא אמר טוב, אז מה הכתובת שלו ואיפה הוא גר. אז הרב נעלב. ואני הבנתי את הבחור אתה מכניס לבן אדם לראש שיחפש צדיק האמת ואין לך כתובת לתת לו, זה קצת לא נעים. אז כתובת בטח אי אפשר לתת.

אבל קריטריונים שאדם ייזהר ולפני שאדם הולך ויאמר וידוי דברים ונותן כסף ונקשר והוא משפיע עליו צריך לבדוק אם זה שייך לו בכלל. אם זה לשורש שלו, אם האדם הזה מדבר אליו. אם הוא בונה אותו, אם הוא הורס אותו, אם הוא מחייה אותו, אם הוא מרחיק אותו. שהייתה אצלי אישה אחת, מסכנה עם הרבה בעיות היא אומרת הלכה לרב הזה, אמר "יש לך קללה". הלכה לרב אחר "עשו לך עין הרע", לרב שלישי "יש לך קללה שלא תיפטר מזה". בקיצור לכל מי שהיא הלכה לא עזר והיא הייתה כבר מדוכאת. עכשיו, כל אלה שאמרו לה דברים שליליים, הוסיפו לה קצת, תארו לעצמכם איזה חבילה. היא באה לכאן, היא לא האמינה בכלל שיש תקווה. קללה מזה, עין הרע מההוא, ודבר שלישי, כל מיני דברים שהיא לא יכולה לעשות כלום, מישהו קילל אותה, מה תעשה? מישהו עשה לה עין הרע? אז אותם האנשים שהיא הלכה אליהם זה לא אותם האנשים המתאימים לה.

יש אנשים אחרים שבטח היו נעזרים. אז אדם צריך ללכת, לאן הוא הולך, מה הוא מקבל, מי נותן לו. לא למסור את הנפש שלו ככה בזול.

מצד אחד אנחנו אומרים, קורח עשה דבר חמור, מצד שני, יש בזה לימוד טוב. כתוב, היצר הטוב הוא טוב. היצר הרע הוא טוב מאד. יש בו משהו טוב מאד, יש בו איזה מעלה שהוא מלמד אותנו, אנחנו לומדים, גם מהנפילות אנחנו לומדים.

אז עיקר הבעיה של קורח שהייתה שהוא באמת ידע מי זה משה רבנו, זה לא שפגש אותו ככה ולא מכיר אותו. דבר שני, זה בעיקר החוצפה שלו שישר הוא חלק בחוצפה והלך.

אולי אם הוא היה תופס את משה רבינו בארבע עיניים, ואומר לו מחילה תשמע, מורי ורבי, יש לי מחשבה כזו עליך, אני לא יודע, זה נכון, או לא נכון.

זה מצד היצר זה מצד הקדושה? ניראה לי שהגזמת. אם הוא היה בא עם ביטול, אפילו לא עם ביטול אבל בצורה מנומסת והתייחסות מתאימה. הוא בא ישר וחלק. אותו דבר המרגלים גם הם באו ישר הוציאו דיבת הארץ.

הצדיקים האמיתיים לא נבהלים משום דבר. גם אם יבוא בן אדם ויגיד, תשמע, אני חושב שאתה חמור. טוב, אז אני חמור מה יכול להיות? הרי המטרה היא לאהבן אדם המטרה זה

השם. אדם זה שליח של השם אז מה זה משנה מה אומרים מהלא אומרים. מה זה חושב מה ההוא חושב. הרי כל אחד חושב, לכל אחד יש יצר וכל אחד יש לו חבילות, חבילות הצורה, איך שהוא ניגש, לא התוכן, איך שהוא ניגש. כך אני חושב. לא ראיתי את זה כתוב. זה רעיון שלי.

אז זה בעירבון מוגבל. אני חושב שמהמחלוקת שלו לומדים משהו טוב שצריך לבדוק, לא צריך להיות טיפש, לא צריך לבטל את השכל לגמרי. אדם צריך להיזהר, הוא מוסר את נפשו, זה הדבר הכי יקר לו. למי הוא מוסר, עד כמה הוא מוסר, האם משעבדים אותו, האם לא משעבדים אותו. כל הדברים שהזכרתי. אדם חייב לדעת אותם. אדם חושב שביטול זה פשוט לבוא, מה שהרב יגיד קדוש, שזה קדושה.

בדרגה מסוימת זה קדושה. הדרגה אחרת היצר הרע משתמש בזה. שאדם יפסיק לחשוב, יפסיק להתמודד, כל הבעיות שלו הוא זורק על מישהו אחר. הוא מאה אחוז. אם זה היה כל כך מאה אחוז, אנחנו היינו צריכים להיראות היום לגמרי אחרת.

אם אנחנו כל כך צדיקים ומתבטלים בפני הרבנים, כל כך יפה, משיח היה צריך לבוא מזמן. עובדה שזה לא ככה, סימן שהביטול הפשוט הזה, הילדותי, התלתי, הוא לא מספיק נכון. יש, אנשים שהם בדרגה הזאת, טוב, צריך לכבד את זה.

אבל האם זאת הדרגה הכי גבוהה? לא, זאת לא הדרגה הכי גבוהה. יש פה מערכת מאד מעניינת בין הצדיק לבין הציבור. שהציבור אסור לו להיות תלתי בצדיק. אם משה רבינו לפי החשבון שלהם אחר לבוא, בושש לבוא, הם כבר עשו את העגל.

כי הם היו תלתיים. אז מה אם משה רבינו לא בא. אז מה אם נניח משה רבינו נפטר. הרי בסוף הוא נפטר. אז מה, אז לא עובדים את השם? צריך לעבוד עגל בגלל זה. זה מראה שהציבור הזה, עם כל הכבוד היו תלתיים במשה.

לא היו באמונה אמיתית וישירה עם הקדוש ברוך הוא. לכן, כשמשה קצת לא התאים בדיוק למה שהם ציפו, קיטרגו עליו בעטו בו, לא חיכו לו, התפרעו לגמרי. אז אסור שהציבור יהיה תלתי במנהיג הרוחני.

ואסור שהמנהיג הרוחני יהיה תלתי בציבור, זה יותר חמור, זה הכי חמור. אם האדם שמשפיע באופן רוחני צריך את הציבור שיתן לו כוח, אוי ואבוי, אוי ואבוי. משפיע רוחני צריך להיות רק קשור עם השם.

יש תלמידים - ברוך השם. אין תלמידים - כך השם רוצה. זה נשאר אצלי עשר שנים, יופי. אחרי עשר שנים הוא לא רוצה להישאר אצלי, זכותו, הרבה דרכים למקום, יש השגחה, יש תיקונים במקומות אחרים.

העולם גדול, מה זה? המנהיג הרוחני תלוי בתלמידים שלו? אוי ואבוי לנו. אם כן אנחנו רואים שעד היום הדבר הזה לא תוקן. כל הניסיונות האלה של עם ישראל עם משה רבנו במדבר.

כל חוסר הידיעה איך להתקשר עם הצדיק ועם השם ואיך לשלב את כל זה, זה נפילה אחרי נפילה, זה מדעים תסתכלו בחומש. לא גומרים דבר אחד, מתחיל דבר אחר. והכל על אותו נושא, הכל על אותה נקודה.

זה עד היום לא תוקן, אני בטוח במיליון אחוז שיש מנהיגים רוחניים שיש להם השפעה מאד מכרעת על העם, וזאת לא הדרגה האמיתית שלהם, הם לא היו צריכים להיות במקום הזה. ואני בטוח גם להפך. שיש רבנים וצדיקים למיניהם, אני מכיר כמה, מאד חשובים, מאד אמיתיים, שהיו צריכים להיות במצב של השפעה רוחנית יותר גבוהה, ואינם. ומאיפה זה בא לדעתי, מהעם. אנחנו ממליכים כאלה ואחרים.

אם אנחנו היינו רוצים באמת תיקון, היינו מחפשים ללכת ולעשות את שלושת הדברים

שאמר רבי נחמן מברסלב, שזה אמיתי. היינו מתפללים שהשם ישלח לנו צדיקים אמיתיים. כל יום אנחנו אומרים בתפילת שמונה עשרה "השיבה שופטינו בראשונה ויועצינו כבתחילה, והסר ממנו יגון ואנחה, ומלוך עלינו אתה לבדך".

תראו, התפילה זה לא סתם מילים זה כל השלבים: השיבה שופטינו בראשונה. השופטים, משה רבינו, היו נותנים את עצמם כל הזמן, לא עניין של גאווה, אנשים ענווים אמיתיים. צדיק לפעמים יכול להיות שהוא צריך להיות חזק ולעמוד על כבודו, זה כבוד התורה וכל מיני דברים אבל בפנים הוא צריך להיות חלול.

"ונחנו מה" משה רבנו היה כמעט מלאך מצד שני הוא אמר אנחנו כלום, מה אנחנו. היום הנטייה לחשוב שמי שיודע הרבה, מי שלמד הרבה הוא צדיק. זאת הסיבה של החורבן של עם ישראל. זאת הבעיה.

כי גם מחשב לפי הקריטריון הזה יכול להיות צדיק, אם זה הכל. רק תלחץ על כפתור הוא מוציא לך הכל. אם תהיה איזו תרופה לזיכרון פלא אז אולי אדם יוכל ללמוד ככה. במעט שנים לזכור הכל, זהו נבוא אליו.

הדור הזה יש לו תיקונים מרים עם הנושא הזה, מרים מאוד וזה כתוב זה לא מה שאני אומר. זה לא המצאות שלי. זה דור שישפוט את שופטיו. בית ועד יהיה לזנות, חכמת סופרים תסרח. זה כתוב במסכת סוטה בסוף שם ואין לנו על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמיים.

אז אנשים אומרים, ווי איזה מצב קשה אין לנו על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמיים. זה מצב מצוין, זה הכי טוב שיכול להיות. רק לסמוך על אבינו שבשמיים. לא לסמוך על אנשים, לא לסמוך על שום מתווך, על כלום.

שיבוא משה רבינו עם משיח צידקנו שזה יהיה ברור שזה הם, נסמוך עליהם. בינתיים, צריך זהירות גדולה. אני רואה יום יום קורבנות וחורבנות מהנושא הזה. אם זה בפרט, מאנשים שבאים ואם זה בהנהגה הכללית בעם מה שקורה.

אם כן אחד הניסיונות המרים של הדור באופן כללי, מי זה צדיק האמת, מה זה נקרא להיות צדיק, מי שליח השם באמת, מי לומד את התורה בצורה נכונה ובאמת ומי לא. הדברים האלה לצערנו, בגלל כל התלאות שלהגלות סולפו והם במצב לא נכון.

מי שלומד קבלה יודע שמאז החורבן הזנב נהיה לראש, והראש נהיה לזנב. ככה כתוב בכיתבי האר"י. זה שעבוד מלכויות כך קוראים לזה. שהאומות שולטות עלינו ואנחנו למטה והם למעלה.

הם נהיו לראש ואנחנו נהיינו לזנב. המצב הזה שהגויים שולטים, שלטו, זה לא בא סתם בגלל שהם יותר חזקים ויש להם שרירים יותר גדולים, זה החולשה הרוחנית שלנו, זה שאין לנו עבודת השם אמיתית.

זה שאנחנו לא מסוגלים להבין מה שקורה לנו באמת, לא לפחד להסתכל על הבעיות האמיתיות ולעבוד על זה חזק ולהתפלל ולעבוד יחד עם מדריך רוחני ולצאת נגד זה. אני ראיתי אנשים במצבים קשים קשים רק אם הם מוכנים לשמוע עם יוצאים מכל המצבים. היום בן אדם יכול ללמוד את כל החוקים של עבודת השם שאנחנו קוראים לזה עבודת נפש, יכול להתמודד יכול להבין מה שקורה לו איך קורה לו. לא מאה אחוז, אין אף אחד מאה אחוז, לא שיהיה מושלם וצדיק תמיד מאה אחוז, אין אף אחד מאה אחוז, מאה אחוז זה רק הקדוש ברוך הוא.

אבל, באמצע הנפילה הוא יוכל לעצור את הנפילה במקום שיכעס עשר שעות הוא יכעס חצי שעה. במקום שיהיה בדיכאון שנים הוא יהיה בדיכאון עשר דקות. זאת אומרת שהנפש מתחילה להיות בידיים שלו, הוא מתחבר עם השם, עם התורה, עם הצדיקים החיים ואלה

שכבר בעולם האמת, שואב מכל זה כוח בשביל לעבוד את השם באופן אמיתי ואז הוא יוכל
הוא יוכל.

אם האדם לא עושה את המאמץ אז ככה זה. שהייתה אצלי בחורה אחת שיש לה, לא עלינו,
כל הזמן חשק לגמור את החיים ואתה רואה שפשוט היצר בא ומתנפל עליה עם כל
השיגיונות האלה, והיא לא מחזירה לו מכה הכי קטנה, אז אנחנו היום מפתחים את העניין
של להיות גיבורים בתגובות שלנו נגד האויבים, זה דבר נכון "הבא להורגך השכם להרגו".
בטח שצריך שיהיה צבא פנימי, וכל השיכלולים והפעולות בתוך הנפש. הבא להרגך.... הרשע
הזה, היצר, שבא להרוג את האדם השכם להורגו, תן לו מכות, תלחם. זה כתוב בשולחן
ערוך בהתחלה. זאת הלכה.

ככה מתחיל השולחן ערוך, זה נשאר בקרן זווית, אז תארו לכם מה שקורח היה יותר
מובנה, יותר בנוי באופן רוחני אמיתית, והיה בעל קינאה כי הרי זה התיקון שלו אבל היה
יכול להתמודד עם זה. לא היה חייב ליפול. ככה כל הבעיות, שאנחנו צריכים להתבונן על כל
הפרשות בזמן שעם ישראל היה במדבר ולראות את הנקודות. בצורה הזאת, בדרך הזאת
שאני קצת נתתי בשיעור הזה, להסתכל ולנסות להבין מה שהייתה פה הבעיה, באמת מה
שהייתה הבעיה, איך הגיעו לזה ולמה לא יכלו לשנות את זה.

הנקודה הזו של הצדיקים זה צו השעה. אני אומר את זה מכאב גדול כי אני רואה מה
שקורה לאנשים שבאים ואני רואה גם מה שקורה בכלל. אם רק נתבונן ניראה שיש פה
משהו קשה מאד. תיקון קשה ומר שאם נעשה אותו זאת הגאולה, לא נעשה אותו- השם
יעזור לנו.

ביטול פשוט ומורכב

ערב טוב, באמת קשה בזמנים חשובים כאלה להחליט מה ללמד, לא יודעים איפה להתחיל. כתוב על משה רבנו בגמרא במסכת שבת שהוא עשה על דעת עצמו שלשה דברים בלי שנצטוו מהשמים:

(א) כשהשם אמר לו להגביל את בני ישראל שלשה ימים לפני מתן תורה שיהיו טהורים ולא יהיה להם קשר עם האשה, בעצם השם אמר יומיים, בעצם הכוונה הייתה ליומיים ומשה הוסיף עוד יום על דעת עצמו.

(ב) שבר את הלוחות, השם לא אמר לו לשבור את הלוחות והוא שבר אותם.

(ג) אחרי מתן תורה הוא פרש מאשתו לגמרי ולא היו לו יחסי אישות איתה. וכתוב שהשם יתברך הודה לו על שלושת הדברים הללו שעשה, זאת אומרת, הסכים עימו שזה נכון.

אז קודם כל זה מעניין, אדם כמו משה רבנו גדול הנביאים חכם גדול כל כך שבזכותו קיבלנו את התורה, אדם שאי אפשר בכלל לתאר את מדרגתו במושגים שלנו. אגב, הוא מקובל ומכובד על כל העמים, לא רק על עם ישראל.

והנה אדם כזה גדול עושה רק שלושה דברים שלא נצטווה, הרי אנחנו יודעים שהאנשים הגדולים היום הם מחליטים, הם קובעים והם עושים ההפך הגמור. מי שיש לו שררה כל כך גדולה אז הוא כל הזמן עושה דברים לפי הבנתו לפי חכמה בינה ודעת שלו, והנה משה רבנו אדם כזה עצום ובכל זאת כל הדברים שעשה היו על פי השם, כל מה שאמר ועשה על פי ציווי השם, חוץ משלושת הני"ל ושלושת הדברים האלה שעשה על דעת עצמו, השם הסכים איתו.

אנחנו עושים דברים רבים על דעת עצמנו ואני לא יודע אם יש מישהו שהשם מסכים איתו, שאומר לו, שמתגלה לו ואומר לו: כן עשית נכון. והוא הכל עשה על דעת השם וכשעשה לא על דעת השם, השם הסכים איתו.

יש פה תהליך של ביטול, יש פה תהליך של ביטול האגו שלו, ביטול האישיות שלו כתוב: "שכינה מדברת מגרונו של משה" שמשה רבינו הפך להיות מין רמקול כזה, להבדיל, צינור זך שדרכו השם היה מתגלה.

הרי אחת הנפילות הגדולות, מחלוקת קורח, שקורח טען שמשה רבנו מחלק תפקידים לפי איך שהוא רוצה למקורבים שלו, כמו שהיום מדברים על שרים, להבדיל, שמחלקים כל מיני מישרות לקרובים שלהם, וכמובן שמשה עשה הכל על פי השם, שום דבר לא עשה על פי עצמו.

הרי אנחנו לכאורה נמצאים בחברה מתקדמת, שיא ההתקדמות זה המימוש העצמי, החופש כל אחד עושה מה שהוא מרגיש לפי תחושותיו, לפי פנימיותו הולך ועושה בונה והורס. זה האידיאל של החברה שהאדם מגיע למימוש.

והנה אנחנו רואים איש אלוקים כמו משה רבנו שאני לא חושב שאף אחד מאיתנו מתיימר להגיע בכלל לדבר כזה והוא לא מימש את עצמו בכלל ועושה רק מה שאומרים לו. אם כן, יש פה איזה שינוי מהותי, היפוכו של דבר.

גם אותם אנשים שממשים את עצמם כיום אינם זוכים לגילוי פנים, שהשם יגיד להם: אני מסכים אתך מה שעשית מאה אחוז. אם כן, יש כאן שני כיוונים שונים בניצול החיים: כיוון אחד, פיתוח האגו וכוחותיו ומימוש כל רעיון טוב שעלה על הראש, להיות חופשי כציפור ולעשות כל מה שאתה מאמין שזה נראה לך. ויש כיוון אחר כיוון של הביטול, ביטול האגו לפני רצון השם. הרי אנחנו רואים שמשה רבנו לא עשה כל מה שהשם אמר לו, הרי שלושה דברים הוא לא אמר לו והוא עשה אלא מה, גם כשעשה את שלושת הדברים האלה, השם

הסכים איתו.

אז מה קורה פה? אם הוא בביטול גמור, איך הוא בכלל עושה דברים שהשם לא ציוה עליו? מסתבר, שבענין של ביטול יש שתי בחינות: יש ביטול פשוט ויש ביטול מורכב, שמשם רבנו הוסיף מעצמו את שלושת הדברים האלה, לא עשה את זה כי התחשק לו ורצה לממש את עצמו.

נניח במקרה ששבר את לוחות הברית הוא לא רצה להראות בזה שהוא גיבור ושובר את לוחות הברית, או שהוא כועס על עם ישראל, או רוצה להעניש אותם ויש טעמים למה הוא עשה, הטעמים ידועים בחז"ל.

ארבעים יום היה בהר, לא אכל ולא שתה, עבר תהליך של זיכוך עד כדי כך, שיכול היה להתהלך בין המלאכים והיה צריך להתווכח עם המלאכים. המלאכים אמרו להשם יתברך: מה אתה נותן את התורה לאנשים האלה, הם בני אדם? בכלל, תורה זה דבר קדוש, דבר שהעולם עומד עליו, זה מתאים לנו למלאכים לא מתאים לבני אדם. אז הוא ענה להם: אתם צרכים תורה? אתם, אין לכם בכלל בחירה, יש לכם יצר? יש לכם משהו? אם אתם עושים מה שהשם אומר, איזה תיקון אתם מביאים? אז ככה ע"י ויכוח, הוא זכה "שבית שבי" ככה אומרים על משה, היה צריך להלחם בשביל העניין הזה "שבית שבי לקחת מתנות באדם" שהוא קיבל את התורה לא סתם ככה מתנה, היה צריך להלחם עם המלאכים, להתווכח איתם, להוכיח להם שאנחנו צריכים את התורה וע"י זה הוא לקח את התורה.

זאת אומרת, שהיה לו פה תהליך של זיכוך ועבודה אישית מאוד קשה. להגיע לנבואה זה לא דבר פשוט, ק"ו למדרגתו. דבר שני, היו לו ניסיונות קשים במציאות, מילדותו לו היה לו רגע שקט, היה צריך לעבור ניסיונות אם זה שזרקו אותו ביאור אם אח"כ בבית פרעה ואם אח"כ שהרג את המצרי והיה צריך לבחור באמת, במסירות נפש, כמה פעמים אם אנחנו מסתכלים על מסכת חייו תמיד הוא מסר את נפשו בשביל השם, בשביל האמת, בשביל התורה בשביל עם ישראל, גם כשלא הגיע לאנשים שימסור את נפשו, עד כדי כך לקח על עצמו כזו אחריות, לקח את לוחות הברית שהוא קיבל מאצבע אלוקים אחרי כזה תהליך ושבר את זה תארו לכם, אם להבדיל, איזה מלך בא ונותן לכם איזה מתנה או משהו אומר לכם לתת את זה למישהו ואתם באים ו"טראח" שוברים את זה מי היה מעיז לעשות דבר כזה? ולא רק שהוא הסכים ועשה אלא גם השם הסכים עימו.

זה הביטול הפשוט, זה הביטול של האגו באופן פשוט: ככה כתוב, ככה אני מקבל, כזה ראה וקדש. השם רוצה ככה, אני עושה ככה, בתורה כתוב הפוך אז אני עושה הפוך, לא הולך לפי הראש שלי. זה דרגה מאד יפה, מאוד חשובה.

האנשים שומרי תורה ומצוות שרוצים לעשות משהו, הם קודם כל שואלים רב האם זה מותר לפי ההלכה או זה אסור לפי ההלכה, אפילו אם הפסיקה של הרב תהיה קשה עליהם ויצטרכו לוותר על דברים שלא רוצים בכל זאת הם מקבלים על עצמם.

נעשה ונשמע, אם זה על פי ההלכה 100%, אם זה לא על פי ההלכה אפילו יש את כל העולם לא עושים. זה נקרא: "ביטול פשוט", ביטול של הרצון שלך בפני רצון השם וזה הדרגה שכולם צריכים ללכת בה.

אבל יש דרגה אחרת יותר גבוהה שלא כל אחד מגיע אליה, זה דרגה של הביטול הכפול, שאדם עושה פתאום דברים הוראת שעה, (?) מהרגלו להתבטל באופן פשוט יצא רצון השם בעולם זאת אומרת דברים שהשם יתברך מצפה שאנחנו נעשה בלי שנשאל אותנו, דברים שקשורים לקידוש שמו, דברים שאנחנו צריכים להיות בדרגה כזו רגישים לחיות לשם שמיים, להיות כ"כ קשובים לצורכי שמיים שברגע הנכון נקלוט את הדבר הנכון, שזה יביא טוב, שהשם יסכים איתנו. לא שאדם ילך באיזה דמיון ויעשה דברים וזה סתם דמיון מצד

היצר. אם כן, כל בן אדם שרוצה איזשהו שררה מה הולך ועושה היום? הולך ועושה קורסים, הולך ועושה השתדלויות בטבע, מועך אנשים, הולך על פרוטקציות לפעמים קצת שוחד, מה שיש, העיקר להתקדם ומאמין בזה.

יש תהליך רוחני והוא לא כזה זה לא תהליך של ישות מבחינת יש, אלא של ביטול האדם, האדם הולך ומבטל את רצונו כלפי שמים והתורה, יותר ויותר, בכל מעשיו, בכל מחשבותיו בכל רצונותיו, בכל תחושותיו.

כמובן שזה דבר שלא יכול לבוא ביום, כי גם מנסים אותו, זה שכתוב "מגלגלים זכות ע"י זכאי וחוב ע"י חייב". זאת אומרת, שאדם שרוצה לחיות לשם שמים צריך שיהיו לו זכויות, צריך לעבוד קשה, צריך להתמסר, אחרת הוא לא זוכה.

אם כן, היום אנחנו ספוגים מתרבות המערב, בהישגיות. לצערנו, ההישגיות הזו ההרסנית חדרה גם כן למקומות שלא היה צריך לחדור. השגיות שלעצמה זה לא דבר רע, תלוי מה רוצים להשיג. אם זה לעבוד את השם, זה בסדר, אם זה לעבוד את עצמנו, זה לא בסדר.

אם כן, היום יש מצב שכל אחד רוצה לשלוט, כל אחד רוצה להתנשאות, בגלל זה אנשים עולים גבוה ומתרסקים. כדי להגיע למצב כמו משה רבנו שהוא סך הכל עשה שלשה דברים מעצמו, גם אלה שעשה זה כי הוא הרגיש מה צורך השעה.

הרי שהוא שבר את הלוחות, למה הוא שבר אותם? כי הוא אמר: הנה אני רק עליתי למעלה להביא את התורה ואלה כבר עובדים את העגל? אם אני מביא את התורה, התורה תקטרג עליהם. אז בשביל לשמור על עם ישראל שבר את הלוחות, הוא אמר: הם לא ראויים עכשיו לקבל את התורה, אם אני אתן להם את התורה הזאת, את השפע הזה, בזמן הזה, שהם בחרו לעבוד את העגל.

זה לא יביא תיקון, זה יביא חורבן. אז הוא סגר, שבר את הצינור, לא נתן להם, לטובתם. שאדם ידע שלפעמים מהשמים סוגרים לו את הברז, זה לטובת וזה כתוב, ככה בקבלה, כל מה שאנחנו קוראים לזה "תיקון", מה זה תיקון? המעטת האור התאמת האור לכלי, לפעמים סוגרים לאדם, האדם קשה לו, עצוב לו, לא נראה לו.

כל מיני פרויקטים זה לא הולך, זה לא יוצא, זה מרחמי שמים, מתאמים לו את האור לכלי. כנראה הוא לא ראוי, אם היו נותנים לו שפע הוא היה נותן את כל השפע לקליפות, כל השפע היה הולך ליצר. אז סוגרים לו על מנת שזה לא יעבור ויחזק את הרע. כשהשפע האלוקי מחזק את הטוב, השם נותן ביד רחבה. כשהשפע האלוקי עלול, עשוי לעבור לידים של היצר ולחזק את היצר, סוגרים את הברז. המנגנון הזה נוצר עוד בבריאת העולמות, בבריאת העולם. בהתחלה היה צימצום ואחרי זה היה צמצום. זה צמצום א' ואחר כך יש צמצום ב', ויש מסך שלא מאפשר לשפע להיכנס בכלי, אם הכלי לא מתוקן.

אם כן, מטרת השפע שנותנים זה על מנת לזכך את הכלי. הכלי יכול לקבל שפע, השפע חודר לכלי בלי זכות ומשאיר בתוך הכלי רשימו, יש קטרוג, השפע מסתלק. אבל בתוך הכלי נשאר איזה רישמו, איזה רושם של קדושה, במשך הזמן יתעורר לדרוש יותר קדושה.

אז לכן משפיעים למשל היום עקרונות של תורת הקבלה לאנשים שלא מוכנים מבחינה רוחנית, לא מתוקנים מספיק, כדי שיכנס איזה רושם. על ידי הבטישה הזו של האור, יכנס איזה רושם לתוך הכלי והרושם הזה יזכך את הכלי.

לכלי הזה של האדם יהיה השתוקקות לתיקון נוסף וכך יהיה שפע נוסף, וככה הולך וחוזר, ואם אדם בוחר בטוב והולך בתמימות, אז הוא הולך ונתקן. אלא אם כן אדם בוחר בעקמומיות הלב, בעצת היצר לדעת טוב ורע.

להתחיל להיות שופט להתחיל לחשוב: אם טוב או לא טוב, אם עושים לו טוב או לא עושים לא טוב, אם השם נותן לו מה שהוא רוצה, למה כן נותן לו למה לא נותן לו, כל השאלות

האלה זה מצד הסטרא אחרא.

אדם צריך להיות שמח עם מה שהשם נותן לו ועם מה שהשם לא נותן לו, כל מה שהשם עושה זה לטובה. אפילו צער שזה קשה לסבול, זה לטובה. אפילו מחלה שבאה לאדם, לא עלינו, ולא עליכם או כל מני צרות, זה לטובת האדם, זה לכפר על עונותיו, זה להתקין את כליו, להכין אותם לקראת התגלויות גדולות יותר.

בתנאי שאדם לא יקלקל ואם אדם קלקל שיעשה תשובה, יעשה תשובה באמת כמו יהודה, כמו דוד, שהם גם היו בביטול. אם הם עשו משהו שלא היה צריך לעשות, הם הודו. זה הכח של יהודה. לכן הוא זכה להיות משיח, הוא לא רימה ולא שיקר, אמר: חטאתי, טעיתי, ולא התבייש להגיד את האמת.

אם כן, בשביל להגיע למצב כזה של ביטול כפול, אדם צריך לעבוד שנים בביטול הפשוט וזה דבר שבשכל המערבי לא נראה לנו, מה פתאום אדם יבטל את שכלו? מה פתאום הוא ילך בתמימות? מה פתאום אמונה עיוורת? זה משהו פרימיטיבי, זה לא נאור, זה לא נכון. אבל האנשים הרוחניים האמיתיים יודעים שזה נכון, ועוד איך. דרך של התמימות, היא הדרך הכי טובה. שאדם הולך ונדבק בתורה, נדבק בשם, נדבק בחכמים ורוצה לקיים את הכל בתמימות ובפשטות בלי חוכמות, בלי שהוא יודע, כן יודע, באהבה ומיראה. נותן את נפשו, אוהב את בוראו, רוצה לעשות לו נחת רוח, רוצה להפוך להיות כלי זך להשראת שכינתו בפשטות, כי אוהב את הטוב ואוהב את השם ואוהב את ההסתר פנים שלו, אוהב את דרכיו, לא אכפת לו.

כמו שמישהו שאוהב אחר, לא אכפת לו איך ההוא מתייחס אליו. "על כל פשעים תכסה אהבה" אם יותר מחייך או פחות מחייך, אוהב, העיקר שיהיה איתו. כמו שאמר דוד המלך: "אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש, שבתני בבית השם כל ימי חיי, לחזות בנועם השם ולבקר בהיכלו".

הוא לא ביקש כסף, הוא לא ביקש כבוד, הוא לא ביקש פינוק, הוא לא ביקש כלום. רק מה, קשר עם השם, "אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש שבתני בבית השם כל ימי חיי" גם כשטוב לו, גם כשרע לו.

גם כשאור לו, גם כשחושך, "לחזות בנועם השם ולבקר בהיכלו". זה בחינת הקשר עם השם יתברך, "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי, שבתך ומשענתך המה ינחמוני", גם המכה וגם המשענת, שניהם ינחמו את דוד המלך, העיקר שיהיה לו קשר איתו.

וזה אנחנו צריכים לעבוד היום, על קשר עם השם בכל הדרכים, בעליות וגם בנפילות, גם בגילוי פנים וגם בהסתר פנים, גם כשנוח וגם כשלא נוח, גם כשכואב הגוף וגם כשכואב הנפש, גם כשכואב הכיס.

בכל זה "ואהבת את השם אלוךך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך". בכל המקרים, בכל המצבים, העבודה הזו שאנו צריכים להגיע אליה זו עבודה שהיא הכנה למשיח. כיון שברגע שאנחנו עובדים את השם: בכל מקרה, ובכל מצב, אנחנו בני חורין, אין ליצר שליטה עלינו יותר, אין כיוון שהוא מצליח לנתק.

עיקר הכוונה של היצר זה לנתק את האדם מהקדושה, לנתק את האדם מהחכמים, לנתק את האדם מהשם, לנתק את האדם מהתורה, לנתק את האדם מנשמתו, מצינורו, משורשו. הוא עושה הכל כדי להראות לבני אדם דבר מסוים.

אפילו משתמש במצוות, בא ומפתה את האדם למצוות כאלה ואחרות שזה לא מה שמתאים לאדם, שהוא צריך לעשות זה, לא שורשו האמיתי, זה לא עיקר תפקידו. מפתה אותו לעשות דברים גם בקדושה, העיקר להרחיק אותו מהעיקר שהוא צריך לעשות.

"חכם עיניו בראשו", כמה שאדם יותר מבטל את האגו שלו כלפי שמים כך הוא יותר שמור, כך יותר טוב לו, תאמינו. יותר שמח, יותר מבסוט, הכל הולך אחרת, זה חיים אחרים כמה שאנחנו יותר מבוטלים. לא בביטול של להיות בדיכאון, מאהבה, משמחה. כל יהודי יש לו בנשמה נקודה שנקראת "נקודת קידוש השם" שמחפש מתי יוכל לקדש שם שמים, מתי יוכל למות על קידוש השם. טוב שאדם יקבל על עצמו כמה פעמים ביום למות על קידוש השם, בארבע מיתות בית דין: סקילה, שרפה, הרג וחנק.

יהיה מוכן ומזומן למסור נפשו על קידוש השם אפילו אם הוא לא מאמין בזה, אפילו אם זה נראה לו מזויף, אפילו אם זה נראה לו רחוק מדרגתו, שיחשוב על זה, שיקבל על עצמו. הדבר הזה לאט לאט יוריד לו כמה קליפות, בעובי קיר של מטר.

יש קליפות משוריינות כאלה כמו בונקר, זה שאדם מוכן למות על קידוש השם, אפילו אם זה רק בדמיונו, זה מתחיל להביא את נשמתו להשפעה אמיתית על נפשו ועל גופו וזיכוכ כל המציאות שלו.

אסור שאדם יעבור כמה שעות בלי שהוא מדבר עם השם יתברך, בלי שהוא חושב על שמו. לכן אמר השולחן ערוך "שויתי השם לנגדי תמיד" זו מעלה של הצדיקים שהם חושבים את שם השם י-ה-ו-ה כל הזמן מול העיניים אפשר גם ש.ד.י כל אחד מה שהוא מרגיש.

אבל הם קשורים עם השם כל הזמן. זה לא משעמם, זה לא לחץ, זה שמחה. ואז האדם הזה שהוא מתחיל להתמסר לשם מבטל את האגו שלו כלפי שמים. השם מתחיל להתגלות אליו ולגלות לו את רצונותיו כדי שיוכל להגיע לשלב השני שזה הביטול, הביטול הכפול, זה הבחינה הזו של משה רבנו.

אנחנו לא משה רבנו אבל כל אחד בדרגתו גם יש לו את הדרגה הזו, כי הרי כל הספירות כלולות בכולם. כמו שיש ארבע עולמות, עשר ספירות, בכל עולם חמשה פרצופים, גם כל פרצוף מתחלק ל-5 פרצופים, כל ספירה מתחלקת ל-עשר ספירות, ככה עד אין סוף.

יוצא, שבכל דרגה ודרגה יש לנו את אותם הבחינות. אמנם בדרגה אחרת, אבל אותם הבחינות קיימות. כך שאם משה רבנו שכולנו כלולים בנשמתו הוא יכל להגיע לשני הבחינות האלו של ביטול, ברור שיש גם בנו, בדרגה שלנו, באפשרות שלנו, גם להגיע לשניהם: לביטול הפשוט ואחר כך לביטול המורכב, שאדם כבר כל כך חפץ לעשות את רצון השם, כל כך שרוף כמו שאומרים, כל כך בוער לעשות רצון השם, שהשם מראה לו באיזה פתחים ובאיזה דרכים ובאיזה כיוונים.

מעל השכל, זה בא מעל המוסכמות החברתיות, מעל הכל. זה בא בצורה כזו שאדם כבר ידע מה לעשות, איפה לעשות, מתי לשתוק, מתי לדבר, מתי לחייך, מתי לא, מתי לישון, מתי לאכול, מה לעשות, מה ללמוד, איפה לעבוד, הכל מתגלה לו, הולך ומתגלה לו. צריך לדעת ששום תיקון לא יכול להיעשות במכה אחת כל תיקון העולמות, זה הולך בהדרגתיות. כל ירידת האורות חייבת לבוא בהדרגתיות, דרך מסכים וצינורות. על מנת שכלי יוכל לקבל, שלא תהיה שבירת הכלים.

לכן אי אפשר בבת אחת להפוך את כל הטבע, אבל צריך כבר להתחיל. אנחנו נמצאים עכשיו בתקופה קשה ומסוכנת לעם ישראל, קורים דברים עמוקים מני ים. כל אומות העולם עוזבים את כל עסקיהם ובאים להתעסק איתנו, לקחת לנו את ארץ הקודש ואת ירושלים.

זהו דבר פשוט "עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע", זה כבר סימנים ברורים של תהליכי הגאולה. כל התהליכים האלה כתובים מראש, את כל התהליכים האלה אנו רואים שזה קורה מול העיניים, יש בזה כמה אפשרויות, כמו בכל דבר.

יש פרד"ס - פשט, רמז, דרש, סוד. גם במציאות יש פרד"ס וגם במה שקורה עכשיו מול עיננו, כל הועידה הזו של מה שקוראים לזה שלום יש בזה הרבה סודות, יותר ויותר

עמוקים. דבר ראשון, אנחנו צריכים לדעת שהשם יתברך הבטיח ונשבע שלא ימיר את עמו, הוא לא יחליף את עם ישראל בעמים אחרים, הוא לא ימיר את דתו, הוא לא יחליף את התורה בתורות אחרות והוא לא ימיר את ארץ הקדש בארץ אחרת.

אנחנו מנסים להקנות כלים לבני האדם, לבנות אותם מבחינה רוחנית, שיהיה להם גם ידיעות בקבלה באופן מינימאלי, כדי שיבינו למה הם חיים ולתת להם כלים נפשיים של מלחמה ביצר וכיוונים של תיקון, על מנת שמי שרוצה למסור את נפשו להשם, יוכל. כל זה לקראת התפקיד האמיתי שלנו, שהוא: להיות ממלכת כוהנים וגוי קדוש, להביא את כל העולמות לתיקונם המלא, כל הבריות, להיות בחינת אור לגויים. יש בזה שלבים, אנחנו מתקרבים לשלבים החשובים של גילוי משיח.

לעתיד לבוא כשיבוא משיח, יקום בית מקדש, בית שלישי ועל ידי עבודתנו בבית המקדש אנחנו נוכל לטהר את כל העולם מרוח הטומאה, הרשעות, הרע, המחלות, המוות, לא במכה אחת, כל זה יעבור עד שנגיע לשלבים של זיכוך והטהרות שאנחנו לא יכולים לתפוס בכלל וכמובן שאם אנחנו נגיע למה שנגיע, כל העולמות יתבסמו מזה, יהיה טוב לכל העולמות. זה לא רק לעם ישראל, זה בחינת אור לגויים. אבל יש לזה סדר ואי אפשר לשנות את הסדר. עכשיו היצר הכללי הסטרא אחרא מרגישה שהזמן שלה לעבור מהעולם מתקרב, לכן היא משתוללת לנסות לעכב כמה שהיא יכולה.

ואיך היא יכולה לעכב? נגיד בפשטות: דבר ראשון, למנוע מהיהודים לעלות לארץ. כל עוד שהיהודים בגלות, שכינה בגלות. כתוב ככה, כל נשמה ונשמה של עם ישראל שנמצאת בגלות, שכינה עמהם, זה מונע את הגאולה. דבר ראשון, זה למנוע מהעולים לעלות לארץ. דבר שני, אם יש כבר פה יהודים אז להוציא אותם מכאן, זה לא סתם, שום דבר שקורה זה לא סתם. מי שיש לו קצת ידיעות בקבלה ועיניים לראות יכול לשבת ולהתמוגג מהגלויים שהשם מגלה על מה שקורה לכלל, לפחות על הפרט לא תמיד אפשר לדעת, אבל על הכלל רואים בחוש.

זה שיש קשר, שהאומות קשרו קשר, בקשר לתת לנו כסף ערבויות לקלוט פה את העולים, לבין הפסקת ההתנחלויות ומסירת השטחים וכל ההשתתפות בועידה וכל העניין הזה, זה הולך הכל על נוסחה פשוטה מאוד, למנוע מהיהודים לעלות לארץ.

כיוון שברגע שהיהודים יעלו לארץ יבוא משיח, ברגע שיבוא משיח היצר ישחט ויכחד. אז לכן רשעי העולם רוצים למנוע, רשעי העולם הם הענפים של הסיטרא אחרא, כמו שעם ישראל הוא הענף של הקדושה.

לכן, הנציגים של הסיטרא אחרא בעולם הם הרשעים. לא שכל גוי הוא רשע, ישנם חסידי אומות העולם, ישנם גרי צדק, ישנם כאלה ששומרים שבע מצוות בני נוח, כל אלה מתוקנים. אבל השאר שהולכים נגד השם ונגד התורה ונגד עם ישראל וגם הם רשעים נגד עצמם, נגד האחים שלהם, רוצחים וכ"ו.

אז אותם הרשעים רוצים לעכב ואמרת, דבר ראשון לנסות לעכב את היהודים לעלות לארץ. מתי, זאת אומרת, הם מוכנים לתת לנו או ערבויות על מנת שהיהודים יעלו ונוכל לקלוט אותם, אם אנחנו נוותר על שטחים.

למה כל העולם הם נגד ההתנחלויות? הכל קשור. ואני רוצה להבהיר אני לא איש פוליטי, אם היתם שואלים אותי במי לבחור אני באמת לא יודע, אני רק מדבר באופן רוחני כי אנחנו כאן במערכה רוחנית.

כל המערכה הזאת עם אומות העולם והועידה זה לא פוליטיקה, יש פה ברורים רוחניים מרחיקי לכת לנו ולאומות כל אחד ואחת מאיתנו עוד מעט יצטרך לבחור מה הוא בוחר בליבו, לוותר על השטחים, לא לוותר, לוותר על ירושלים, לא לוותר, מה לעשות, מה לא

לעשות, אנחנו כלומניקים ומהשמים דורשים מאיתנו התייחסות ובחירה תכל"ס למעשה, לא יעזור כלום, נצטרך להחליט באיזה שהוא שלב, אז לכן כדאי לדעת את הרקע של הדבר הזה, הרקע הקבלי, אז כמו שאמרתי הס"א מנסה למנוע להחזיר את הנשמות את האורות, אנחנו מה זה נשמות, נשמות זה החלק הפנימי של העולם.

העולם הוא עולם חומרי, נכון, ויש לו חלק רוחני כמו שלנו, יש גוף אבל יש לנו בפנים נשמה, אז עם ישראל זה הנר"ן של העולם הזה, הנפש, רוח, נשמה של העולם. העולם הוא עולם חומרי. נכון ויש לו חלק רוחני, כמו שלנו יש גוף, אבל יש לנו בפנים נשמה, אז עם ישראל זה הנר"ן של העולם הזה, הנפש, רוח, נשמה של העולם והאורות האלה צריכים להיות בכלי שלהם, הכלי המתאים שלהם זה ארץ הקודש, שהאורות יחזרו לכאן.

הבירור בברית המועצות נגמר כבר ולכן לא יכולים למנוע מהם לבוא, לא הצליחו, לא יכולים, אבל יכולים לנסות לעשות שהקליטה שלהם כאן תהיה קשה מבחינה כלכלית וחברתית, ולא לשתף פעולה בכיון הזה, מנסים לסגור, לעצור, לעקב, זה כאן לא משנה אם זה ארצות הברית הוא הערבים או זה ביחד, זה ישמעאל וזה אדום, זה שתי קליפות שניהם מתאחדים נגד הקדושה, זה לא משנה מי היוזם ומי המבצע וביחד, אם כן זה הדבר הראשון למנוע מהנשמות של היהודים לעלות לארץ ולהוריד מכאן עוד נשמות, כל יום, כל יום, באים אנשים ושואלים אם לעזוב את הארץ אם ללכת לנסות בחו"ל להתפרנס, זו מגפה, השם ישמור, דבר שני כמו שבטח הבנתם אם לא להוציא את הנשמות מכאן או למנוע מהם להגיע לכאן,

אז להוציא את הקרקע מתחת לרגלים זה הסוד שכל העולם עומד היום על כמה קילומטרים שיש ביהודה ושומרון מה איכפת להם מה כואב להם על כל העולם על זה כ"כ הרבה שטחים יש, רוצים לעשות שלום יכולים לעשות מדינה פלסטינית ולתת להם מליונים של קילומטרים עם נפט עם הכל כ"כ אוהבים אותם הערבים כ"כ אוהבים את הפלסטינים לא יכולים לתת להם מדינה דלוקוס ככה יפה בערב הסעודית בכווית בעירק אולי ? באיזה שהוא מקום לא יכולים לפצות אותם לתת להם אישית דווקא פה דווקא הס"מ המרובעים האלה חשובים הרי זה לא הגיוני מילא עם ישראל כשרצו ליישב אותנו בחו"ל בכל מיני מקומות הציעו באוגנדה בכל מיני מקומות לעשות מדינה אנחנו עם הנצח והמקום שלנו פה זה השם נתן לנו את המקום זה פה התיקון שלנו,

אז לא יכולים אם עם ישראל היה מקים מדינה בחו"ל העולם היה נחרב, אם אנחנו היינו מוותרים על ירושלים, היינו מוותרים על א"י, אין לנו אפשרות כזו בכלל לוותר לא נתנו לנו מהשמים בכלל אלפים שנה של רדיפות ושל אנטישמיות ושל שנאה ואנחנו חוזרים לפה וחוזרים לתורה וחוזרים בתשובה, איזה מין דבר זה, זה דבר נורמלי? זה דבר הגיוני? זה דבר כדאי? הרי כל דבר בעולם אנשים עושים בגלל שכדאי להם ואיזה אינטרס יש לנו לבוא לפה, אלה לא נתנו לנו כף מנוח, לא נתנו ליונה בכל העולם, ואנחנו אחרי 2000 שנה חוזרים לפה בדיוק כמו שזה כתוב ומתעוררים באופן רוחני בדיוק כמו שכתוב וכל מה שקורא בדיוק כמו שכתוב זאת אומרת עם ישראל זה לא עם רגיל, לא יכול למצוא מנוחה בשום מקום,

רק פה אין אין מנוחה לאדם אלא בשורשו, זהו בטובות וברעות, השם מולך אותו לכאן לא יעזור שום דבר לא כך שאר העמים, לא אמרנו שהערבים לא יכולים לגור פה, יכולים לגור פה, אם הם לא רעים לא עושים רע מי רוצה להוציא אותם מפה, יש בחינת גר תושב, אבל הם לא רוצים סתם לגור הם רוצים לרשת אותנו, הם רוצים לרשת את ארץ הקודש, לומר שארץ הקודש שלהם, זה נגד רצון השם, נגד התורה, זה נגד התפקיד שלנו, זה נגד כל תיקון העולם.

זה בדיוק צד הסט"א, לעכב את העולם מתיקון. הם לא יכולים להחריב, לא יכולים למנוע, אז לפחות לקחת או בכח או ע"י שיתוף פעולה איתנו, ששם השם, בפה שלהם, שם השם זה השלום, מה זה שלום, "שלום" מלך שהשלום שלו, משתמשים בשם השם, כשבאים לגזול אותנו ולעכב את התיקון מהבריאה, עכשיו מה אפשר לעשות, מה אפשר לעשות יש פה כמה סודות כמה כיוונים ביחד אבל צריכים לדעת, שאם נפלה בדור שלנו גזרה כזו וזו גזרה, שתבינו, יש פה גזרה, כיון שאין לנו מספיק זכויות רוחניות, אם היה לנו מספיק זכויות רוחניות לא יכלו לגזור עלינו שום דבר להפך לא היה להם פה לפתוח את הפה, אלא מה, תראו כשבאים לבנות כלי, לתקן כלי, על פי הקבלה, קודם מתקנים את החלק החיצוני זה נקרא תיקון חיצוניות הכלי, אחר כך את החלק הפנימי, זה שקמה פה מדינה זה היה תיקון של חיצוניות הכלי, כותב התלמיד של הגאון מווילנא שהיה לפני 400 שנה שעד שנת תש"ן זה השפעתו של משיח בן יוסף משנת תש"ן ומעלה השפעתו של משיח בן דוד, משיח בן יוסף, בא לתקן את חיצוניות הכלי, לקבץ את האנשים, לבנות מדינה, לבנות ממלכה, חוקים וצבא ומשטרה ומדע, מה שהחלוצים עשו.

ואח"כ צריך לבוא השפעתו של משיח בן דוד הוא בא לתקן את פנימיות הנשמות של המדינה לכתחילה השם הרי מגלגל גילגולים בצורות שונות ומורכבות הרבה שליחים למקום, זה יכול לקרוא לזה תנועה חלוצית, או חלוצית סוציאליסטית, או לא משנה מה העיקר הוא הביא את הנשמות לפה במסירות נפש, הקימו פה כלי, נקרא לזה אך שאתה רוצה, עובדה שאחרי שכבר התבססנו הקבוצה הקיבוצית החלוצית כבר לא קיימת באופן אדיאולוגי זה מתפורר עכשיו, כבר לא יודעים במה להאמין בכסף, באמריקה, בלעבוד כבהמה, יש להם משבר אדיאולוגי, לא רק כלכלי ז"א שהצינור הזה נגמר עכשיו צריך לתקן את פנימיות הכלי, אז אם אנחנו היינו מתעוררים בצורה נכונה ואמיתית, כל נשמות עם ישראל מכל המגזרים, דתים, חרדיים, חילונים, מכל הסוגים.

לרצות את השם ולרצות את התיקון האמיתי ונלחמים עם היצר ומקיימים תורה ומצוות. אז המשיח היה בא כבר, היה נגמר תיקון פנימיות הכלי. אלא מה, אנחנו עוד חושבים במושגים של רצונות הכלי וכבר עבר הזמן לזה.

כבר משנת תש"ן היינו צריכים להפיץ את מעיינותנו חוצה פנימה, היינו צריכים לבנות קומה שלמה באופן רוחני, ואנחנו שבויים בכל מני שטויות, בכסף, שבויים בכל מיני שיגעונות, בכל מיני לחצים, לא עושים את העבודה הנכונה, לא מוסיפים. אי אפשר להגיד שלא עושים בכלל, לא מספיק הדבר הזה גורם קטרוג. הרי לא לשם כך השם הביא את היהודים לפה בחזרה. בגלל חטאנו ועוונותנו אנחנו גלינו מארצנו, אז לא מספיק שיהיה לנו פה צבא, וכח וכסף צריכים תיקון רוחני.

לכן כל אותם החברה האלה שמאמינים בכח הזרוע יש להם זכויות. כמו שאמרתי הם מסרו נפשם, דמם וגופם, אין מה להגיד. אבל אין בניה רוחנית עמוקה, כמו שצריך. אולי אינסטנקטיבית, אולי מסורת, לא משהו עמוק הם הולכים עכשיו לפגוש את אומות העולם, והם כן יודעים על מה הם הולכים.

אומות העולם לא יודעים בראש שלהם את איזה אדון הם משמשים, אבל מי ששלח אותם מכניס להם את הרעיונות הנכונים. והעימות פה לא ייגמר, מכיון שזה עימות רוחני. הם טוענים לזה שהם העם הנבחר, גם הישמעאלים וגם הנוצרים.

הם טוענים שארץ הקודש שלהם, הם טוענים שהתורה האמיתית זה התורה שלהם. תבינו, על זה מבוסס כל העסק. לכן, אם יתנו פה ושם דברים יכול להיות שהסטרא אחרא, חלילה, תבלע חלק מארץ ישראל.

אז היא עד שהיא לועסת את זה ובולעת לוקח לה זמן, היא תהיה רגועה. אולי תהיה

מבסוטה עד שתתחזק לרצות את השאר. על פי ההלכה, מותר למסור חלקים של ארץ ישראל שיהיה ברור. אני אומר, ייתן שקט של עשרים שנה או שלושים שנה, שלא ימותו לנו בחורים.

אולי גם זה שיקול, הרי בזמן שנהיה שקטים קצת, אולי נוכל לעשות תיקון. אבל מבחינה רוחנית יש פה מכה, יש פה נסיגה לאחור, זה משהו נורא. אם הם תופסים את ארץ הקודש, הם לא חושבים רק על ארץ הקודש, על ירושלים. למה הם נדבקים על ירושלים? כי שמה מרכז העולם, שם תיקון העולם, שם בית המקדש צריך להיות. אתם יודעים שעל פי ההלכה אסור לגויים להכנס לבית המקדש והם שולטים בהר הבית היום. מותר להם להיכנס עד לחלק מסוים, שהיה בבית המקדש עד "החיל", לא להכנס פנימה. גם יהודים, לא כל יהודי יכול להכנס לכל מקום. יהודי, יש מקום לישראל, ויש מקום ללוויים, ויש מקום לכוהנים, ויש מקום לכהן הגדול.

לא כל אחד יכול להכנס לכל מקום, זה תלוי בשליחות שלו, בתפקיד שלו. אז זה שהם נלחמים על ירושלים זה לא דבר סתם, אלה שם תיקונו של עולם, שם השראת השכינה, שם אפשר לינוק את השפע, ולכן הם מדברים על זה והם לא יוותרו.

מה אנחנו יכולים לעשות, אנחנו צריכים להתחזק התחזקות גדולה מאוד: א) באהבת חינוס, שלא יהיה מחלוקת ושנאה מכל מיני קיצונים, מכל מיני כיוונים. יכולים היום להתחיל חלילה לשפוך דמים, זה אסור.

אהבת חינוס, להרבות בלימוד תורה וקיום מצוות כמה שיותר וכמה שיותר מהר, אין זמן כבר, שתדעו, אז אין זמן עכשיו לחכות עשר שנים עד שיראה לי, לא יראה לי. כל מי שיכול, שיוסיף. מי שלא שמר שבת, שישמור.

מי ששומר חצי, שישמור לגמרי. מי שלא הניח תפילין, שיניח. מי שלמד דף גמרא אחד ליום, שילמד עשר דפים או שלוש. כל אחד צריך להרבות באהבת חינוס ובקיום תורה ומצוות כמה שיותר, ושיתפלל על הכלל.

להתפלל על עם ישראל, אנחנו בנים למקום, יש לנו תפקיד חשוב וחבל שהסיטרא אחרא תיתן לנו מכה ותעכב את הכל. להתפלל על החכמים ועל המנהיגים שלא יאמינו בכח הזרוע, אין כח הזרוע. אמנם צריך השתדלות בטבע, צריך צבא, צריך הכל, אבל להאמין רק בהשם, רק השם הוא זה ששומר עלינו ונותן לנו כח לעשות חיל.

והביטול הזה שדיברתי, צריך להתפלל, שהעם כעם יגיע לביטול כלפי שמים, לא רק הפרטים. צריך שכל הזרמים בעם יחיו ביחד ואחד יתרום לשני בטוב ויתחברו הנפשות והנשמות ולא היצרים. זה מה שצריך להתפלל כל יום, לומר תהילים בשביל כלל עם ישראל, אין לנו על מי לסמוך רק על אבינו שבשמים.

לבכות, לבכות עלינו, שערי דמעה לא ננעלו. אדם בא לו לבכות על שטויות, אז יגיד שיהי רצון שהבכי הזה יהיה על עם ישראל, על השכינה שהיא בגלות ולא על שטויות. כמו שכתוב שבזמן שחזרו המרגלים והוציאו דבת הארץ, עשינו שמה בכיה סתם, לא מוצדקת, אז השם אמר: אתם בכיתם סתם עכשיו תבכו בכיה לדורות.

אז היום כל מי שיש לו דמעות ויכול עוד לבכות, זה טוב. שיבכה לשם שמים, לא בשביל שטויות. הבכי יכול לבטל גזרות, כמו הכוונות של האריז"ל, זה כח רציני מאוד. ולהתבונן בדברים לעומק, מי שיכול ללמוד קבלה, שיתעמק בדברים. חסידות, מוסר, כל מה שיכול להוסיף אור, כי הזמן זה זמן קריטי שופכים את דמנו, זה לא צחוק, השם ישמור. אם תהיה התעוררות הפצה של פנימיות התורה, של עבודת הנפש וכל הדברים האלה, לא מאוחר.

לא צריך להיות היסטרי, צריך פשוט להתעורר ואז יש תהליך שנקרא "כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים" הר הבית ובית המקדש יהיה מקום נהירה לכל העמים. אבל יש לזה

סדר בעולם התיקון, יש סדר, קודם עם ישראל צריך להיות מתוקן ואחר כך הוא אור לגווים ולא שהגווים רוצים לעלות לנו לראש או רוצים להיות הנבחרים, הם רוצים לעשות מה שהם לא נצטוו ומה שנצטוו הם לא עושים, אז זה יביא רק אנדרלמוסיה לעולם. זה הסוד הפנימי, תדעו לכם, ששום אידיאולוגיה לא הצליחה לתקן את העולם. תשימו לב, כמה אידיאולוגיות יש מכל הצבעים והכיוונים, כל העמים המציאו להם פילוסופיות וכל מיני אידיאולוגיות איך לתקן את החברה איך לתקן את העולם.

לתקן עולם במלכות ש-ד-י במלכות השם, מי שברא את העולם מקולקל, הוא גילה לנו איך לתקן אותו. ומי שלומד קבלה יכול לראות את זה בחוש, איך הדברים מדויקים, איך כל מצוה מתקנת מה ואיפה באיזה עולם, איך כל עברה ועברה חוסמת את השפע והורסת את העולם.

אז יש דרך ברורה, אמיתית, מורכבת ויפה, צמאים לכו למים. עכשיו צריך לרוץ למים, לא מספיק ללכת, השם יעזור שיתן למנהיגים שלנו חכמה בינה ודעת דקדושה שידעו מתי להגיד כן ומתי להגיד לא, שיהיה לנו שלום אמיתי, שנוכל להגיע לתיקון אמיתי. כיוון שהשם אמר לא מצאתי כלי להחזיק בו ברכה אלא השלום, שלום זה דבר יקר וכל נשמה ונשמה שיכולה לשבת וללמוד ולתפקד ולהתפרנס בלי מלחמות, בלי צרות זה דבר גדול. אבל כל הדברים האלה נעשים מהשמים, כל הלחצים על ישראל זה בשביל שנתעורר לבוא לידי תיקון. זהו עד כאן יש שאלות?

ש. מבחינת ההלכה האם מותר למסור שטחים?

ת. יש מחלוקת, אם יש פיקוח נפש, אם באים האומות על עם ישראל במלחמה. זה לא צחוק, יש נשק ביולוגי וכימי, אז מותר על פי ההלכה.

אני יגיד לכם, לאומות בכל מקרה לא יעזרו להם כלום, היום, מחר, ברגע שמשיח בא אז הארץ תחזור אלינו, אפילו אם יקומו עשרים אלף מדינות פלסטיניות. למה לעשות את זה כרגע? תבינו, מה שאני רוצה לומר במלה אחת כמו שיש גוי בתוך האדם, זה היצר שלו, והוא מנסה לשלוט על הנשמה ולתפוס אותה ולינוק ממנה, ככה האומות מנסות לתפוש את ארץ ישראל ולינוק. אז אם אנחנו בתוכנו בתוך נפשנו נלחם ביצר הזה ולא ניתן לו אחיזה, אז גם בתוך המציאות האומות לא תהיה להם אחיזה. לא בבית המקדש ולא בירושלים. ההפך, הם אולי יגידו: חברה תבואו, תקימו את בית המקדש.

היו מקרים כאלה בהיסטוריה, עם כורש, שאמר להקים את בית המקדש. אז כל ההתנפלות הזו של האומות עלינו, על ירושלים ועל השטחים, זה לא סתם, יש לזה שורש רוחני, זה שאנחנו לא עושים את העבודה.

אם היינו עושים את התיקון, הם לא היו מתנפלים. אז אפשר להגיע לאיזה פשרה זמנית, כמו שאמרתי, שיהיה קצת שקט או משהו. אבל לי נראה שפה אנחנו הולכים על דבר מרכזי מאד, זה בירור עצום ורב לא איזה עבודה קטנה או משהו.

ש. ...

ת. לא אמרתי שאמור להגיע, אלא השפעתו מתחילה להיות מורגשת, השפעה של משיח בן דוד. יש על זה גם כן כל מיני דברים, הרמב"ם אומר בספר שלו, שיש שם פרק על הלכות משיח, שבעצם אף אחד לא יודע איך הדברים יהיו, עד שיהיו.

באופן כללי, עולם כמנהגו נוהג מתי שיבוא משיח ויש הרבה סימנים. כל הסימנים כבר קיימים, זה ברור, כלו כל הקצים רק תשובה מעכבת, זה התעוררות. כתוב שמשיח זה בן אדם. אם יש למישהו ספק, הוא ילוד אשה מבית דוד, אם זה משיח בן דוד.

והוא צריך להגות בתורה כדוד אביו, בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה. והוא צריך לקיים כמה דברים תכלס. משיח צריך לכופ את כל העם ללכת בדרך השם, הוא צריך לקבץ נדחי

עמו ישראל, הוא צריך להקים את בית המקדש ולהלחם מלחמות השם. אם עשה את כל זה ועלה בידו, הרי זה משיח. אם רק התחיל ולא עלה בידו, אז הוא היה רק מועמד להיות משיח ולא משיח. בכל דור ודור יש אנשים שיכולים להיות משיחים, אם הדור זוכה, עד עכשיו הדור לא זכה.

ש. ... ת. אם הוא בארץ או בחו"ל, אני לא יודע איפה הוא נמצא, זה לא משנה, יש על זה גם כן מדרשים, אחד אומר שיושב בפיתחה של רומי, אבל הדברים סתומים לא ברורים. אבל מה שברור שצריך לקום איזה אדם יהודי ולהתחיל את התהליך הזה והוא לא יעשה ניסים ונפלאות.

זה כתוב במפורש, לא אמרתי איש פשוט, אבל הוא לא צריך לעשות ניסים ונפלאות, אלא בהמשך שיארגן את כל העניינים שאמרתי, אז אחר כך יהיו ניסים ונפלאות, אבל בשלבים הראשונים לא. ת. כתוב שהשם יתברך הסתכל בתורה וברא את העולם כל העולם בנוי על פי הקבלה, כל התיקונים שיש לעשות זה תיקונים על התורה. כל העולם הזה מקבל את השפע הזה על פי המצוות, האדם עצמו יש לו רמ"ח אברים ושס"ה גידים ביחד תרי"ג. אז ככה יש כך וכך מצוות עשה, כך וכך מצוות לא תעשה. אם הוא מקיים אותם, הוא מקיים את תרי"ג האברים של הנפש שלו, של הרוח שלו, של הנשמה שלו.

אם הוא לא מקיים אותם, אז הוא מקלקל, מקלקל לו, מקלקל לכל העולמות, וכל השפע וכל הגלוי. כל העולמות בנויים על פי התורה ומהמצוות, לא רק במצוות של בין אדם למקום, אלא גם מצוות שבין אדם לחברו וגם מצוות של בין אדם למקום.

הרי מי שלומד קבלה ורואה את הכוונות של המצוות, אולי עוד יזדמן לנו ואני ילמד אתכם, אז הוא רואה. מבקשים מהאדם לכיוון כל מיני שמות ועניינים, זה מין הנדסה רוחנית כזו וזה קשור לעשייה וזה קשור גם לחלק הפנימי של הכוונות הרוחניות.

בקשת החוכמה מתוך התבטלות

הבירור בין טוב ובין רע הוא יורד במדרגות. יש בירור במחשבה לברר מה נכון ומה לא נכון. זה הבירור שאנחנו צריכים לעשות עם הדעות הכוזבות. יש בירור שאנחנו צריכים לעשות ברצונות, ברגשות, במידות ובתוך. יש בירור שאנחנו צריכים לעשות במעשים: ראש-תוך-סוף (ראש-גוף-רגליים).

הבירור הזה הוא לברור הטוב מהרע והרע מהטוב, אוכל מתוך פסולת ופסולת מתוך אוכל, זה בירור שצריך להיעשות ע"י הפרט וע"י הכלל, ע"י הפרטים כולם. זה תיקון של עץ הדעת וטוב ורע. והבירור הזה יש לנו 6000 שנות התיקון שהקציב לנו ה' יתברך וכיום אנחנו נמצאים בסוף החבית, סוף התיקונים למטה, גם שמה, גם ברגליים - עקבות המשיח, גם שמה בתוך הרגליים, בתוך הקרסוליים, למטה בעקבים, גם שם יש ראש תוך-סוף, גם שם יש את העבודה של הבירור.

ככה אדם צריך לבנות את עצמו מבחינה רוחנית שיהיה מסוגל לערוך את הבירור הזה כמו מנתח עם אזמל חד ומדויק. לא סתם בדור שלנו, הניתוחים האלה בעולם המדע ממש מדויקים, ניתוחי מוח, ניתוחי לב, זו השתלשלות ודוגמא בטבע, בגופניות, לניתוחים שאנחנו צריכים לעשות באופן רוחני.

ברגע שאנחנו נברר את הבירורים האלו, קודם כל מבחינה תאורטית נבין מה נכון ומה לא נכון זה כבר הישג גדול, זו התחלת הגאולה הפרטית והכללית. אחרי זה שכבר נדע מה נכון ומה לא נכון ונעמוד, בע"ה, במכשולים ובמשימות שיצר הרע הפרטי והכללי מנסה להכשיל את האדם הבא לברר, אם נצליח להלחם במלאך הזה ובשרו כל הלילה, על הפכים הקטנים, כמו יעקב. אז נוכל להיכנס לארץ ישראל שמבחינה רוחנית, הכוונה לגאולה ולבנין השלם של עם ישראל. אבל הכל מתחיל בהבדלה, בהבדלה של האדם לדעת מהטוב ומה רע, להבדיל בכל ניסיון וניסיון להכיר את הדמויות - מה נכון ומה לא נכון, איפה הטעות ואיך לתקן אותה.

ובזה אנחנו עוסקים - זה תיקון הדעת. חוכמה בינה ודעת בקדושה. שנוכל לעשות את הבירורים בפרט ובכלל, ואח"כ בע"ה נוכל גם לעמוד במבחנים. כיוון שאחרי שאדם משיג השגה רוחנית, אז מנסים אותו כדי שההשגה הרוחנית שהוא השיג בבירורים שלו, של ראש-תוך-סוף, יהיה לזה גם הוכחה בסוף, מבחינת סוף - מבחינת רגליים - מבחינת מעשים, מנסים את האדם במעשה, אחרי כל ההשגות וכל הלימודים וכל הבירורים באופן מעשי הוא צריך לעמוד בניסיונות, גם בפרט וגם בכלל, גם האדם הפרטי וגם עם ישראל כעם.

כפי שהאדם הפרטי צריך לרכוש חוכמה בינה ודעת בקדושה כדי לדעת איך להתמודד עם כל הניסיונות וכל הבירורים שיש לו לעשות בחייו, כך עם ישראל כעם צריך לרכוש את כללי החוכמה הפנימית כדי שידע כיצד להיערך לקראת כל הניסיונות הכלליים שכעם ה' יתברך מגלגל על עם ישראל כדי לזכך אותו, לטהר אותו ולרומם אותו.

זו המטרה הפנימית של כל הניסיונות של הפרט ושל הכלל, להביא את הפרט ואת הכלל לתיקון האמיתי, זו מלחמת ה' בעמלק מדור דור. ולכן חשוב ללמוד ולעשות בנושאים האלה, לקבל כלים לבירור האמת, כדי שנוכל לעמוד בכל המשימות שצריך לעמוד בהן: הרוחניות, המעשיות עד כמה שידינו מגעת.

כמובן שאם ה' יתברך לא מסייע, האדם כמה שיהיה חכם זה לא יעזור לו שום דבר. אבל מבחינת ההשתדלות יש עניין שהאדם צריך להשתדל להכיר את ה' ומה הוא רוצה מאתנו, ואיך אנחנו נתמודד עם כל הנפילות וכל העניינים.

בדור שלנו יש עניין של התקשורת המודרנית, הדבר הזה נועד כדי שנוכל להגיע לבירורים

ונהיה רוחניים מהר, בצורה נכונה ושהעם יהיה שותף להשגחה האלוקית, והאמת תתברר ויהיה קל שהעם ירכוש את הכללים כדי שיוכל לעבוד בכל התפקידים והמשימות, זו המטרה בבחינת האמת של כלי התקשרות.

מבחינת הקליפה, מבחינת היצר הרע הכללי כמובן שהוא יכול להשתמש באותו כלי ובאותה עוצמה שברגע אחד, אלפים או מאות אלפים של אנשים מקשיבים לאותו הדבר יכול להשתמש ומשתמש לפעמים גם כדי להכניס ידיעות כוזבות ולבלבל וכו'. מבחינה רוחנית זה מתרחש בדור שלנו ולא בדורות קודמים כיון שאנחנו נמצאים כמו שאמרנו לקראת סוף התיקונים, וצריכים להתכונן לשלבים מתקדמים יותר של הגאולה ולכן יש צורך לאפשר את הניסיון הזה. בודאי שזה ניסיון לא פשוט ולכן נוצר הכלי הזה. כמו במדבר שה' נסה אותנו והיינו כאיש אחד בלב אחד, הניסיונות היו של כל העם וגילוי הפנים והסתר הפנים היה של כל העם וכולנו היינו באותה סירה כמו שאומרים, כך גם עכשיו באמצעות כלי התקשורת המודרניים, אנחנו שותפים ביחד ויודעים מה קורה, הויכוחים והדעות, יש במה לבירור הדעות השונות, החלק הראשוני של הגאולה הוא בירור, בירור הדעות, מבחינה רוחנית איפה האמת איפה השקר, איפה היצר, הרע מציע את הצעותיו ואיפה הקדושה, ומוכן שאם זה היה כל כך ברור חד וחלק בכל המקרים, אז לא הייתה לנו בחירה בכלל, לא היה ניסיון, לא היה קושי ולא כלום.

אבל מאז שהתערבב טוב ורע, בעניין הזה של עץ הדעת טוב ורע, אז אין רע בלי טוב ואין טוב בלי רע, צריך לרכוש כלים כדי לעשות את הניתוח הזה, את הבירור הזה בצורה מדויקת כדי שנוכל לתקן עולם במלכות ש-ד-י כל עוד שאנחנו לא נצא לעשות את הבירורים האלה, או נעשה אותם בצורה פרימיטיבית - גסה ו"נזרוק את המים עם התינוק", כמו שאומרים.

ולא נבחין בדקויות ובדקי דקויות, אז סוף התיקון מבחינת הגאולה מתעכב. הרי כתוב בספרים שהגאולה תבוא כאשר אנחנו נגמור לתקן ולהעלות את כל הניצוצות שמעורבבים גם כן בעניין עץ הדעת וקודם לכן שבירת הכלים, והחטאים הפרטיים והכלליים שהיו לנו במשך הדורות, עד שלא נגמור לתקן, מי שיבוא יבוא, זה עניין ש"כלו כל הקיצין". תשובה מעכבת, תשובה - תשוב "הא", "ה"הא" שנעשקה ע"י הסטרא אחרא מה- י-ק-ו-ק, תשוב ותתחבר לאותיות שם ההויה. זה עניין של השתחררות משעבוד מלכויות. המלכות היא בבחינת ה"הא" האחרונה של שם ההויה, נעשקת ע"י העוונות של הפרט ושל הכלל, רחמנא ליצלן, וע"י התיקון והבירור אנחנו מחזירים עטרה ליושנה, אנחנו מחזירים את ה"הא" להתחבר לשם ההויה ובאופן מעשי, ה' יתברך מתגלה בעולם ושולט בעולם כמו מלך מלכי המלכים, כמו שראוי לו.

בלי מסכים שמגבילים בינינו ובינו מבחינת ההבנות. זה עניין של התיקון, זה העניין של להשתחרר משעבוד מלכויות וכמו שנאמר אפשר להקיש מדבר לדבר, כפי שעם ישראל משוחרר בעולם הזה משעבוד האומות, הוא יכול להיות פחות עצמאי או יותר עצמאי כפי תפקודנו בתור עם, זה משקף את המצב שלנו הרוחני למעלה. אם יש עליה רוחנית, מעשית, חברתית, כלכלית, פנימית, גם רוחנית וגם מעשית, אז כך כוחות הקדושה נוחלים את הקדושה למעלה, ואם חס ושלום להפך, אז גם להפך. אז היום כדי שנצא מעניין שיעבוד המלכויות חייבים בבניה רוחנית של כל פרט ופרט.

כיוון שה' יתברך חושב מחשבות "שלא ידח ממנו נידח" - זאת אומרת שכל נשמה של כל יהודי וכל יהודיה יש לה חלק בפאזל הגדול שבתיקון כל העולמות כולם, אם יהיה אחד שלא מגיע לתיקון, מתרשל מאיזו שהיא סיבה, לא מעוניין לתקן את עצמו, לא מעוניין להתאמץ, לא מעוניין לבנות את עצמו כמעבדה של בירור רוחני, אלא רוצה לחיות

בשטחיות ובחושך אז הוא מעכב את התיקון של הכלל, יש עניין של ערבות, אנחנו ערבים זה לזה.

ולכן כל יהודי וכל יהודיה צריכים להרגיש את עצמו כחלק מהכלל, כחלק מהצוות שאמור לתקן קודם כל את עצמו ולהפוך להיות צוות בפועל מבחינה רוחנית ואח"כ להיות אור לגויים, לתקן את העולמות כולם.

זה התפקיד של עם ישראל, לכן נבחרנו, זה עניין של עם סגולה. לכן יש אחריות, כל אחד ואחד ישתלם מבחינה רוחנית, גם בעניין של "סור מרע" גם בעניין של "עשה טוב", גם עניין של מלחמת היצר הפרטי והכללי, גם עניין הדבקות בה' יתברך בכל המצבים, רכישת האמונה וככה אנחנו נהפוך להיות ברמה הרוחנית שאנחנו אמורים להיות כדי לגמור את תיקון הבריאה, ותבוא אז הופעתו של משיח ונעבור אז להנהגה של גילוי פנים, כאשר ה' יתברך יתגלה בעולם לעיני כל.

רק אח"כ העולם יתעלה כפי שמדובר בספרים לדרגות בכירות של רוחניות. אם כן, הכל מתחיל בבירור של האמת והשקר, של הדעות הכוזבות. יש בדור שלנו הרבה מה לברר, גם שאנחנו דור מכיר, גם שקורא וגם ששומע מה שקורה ומושפע ממה שקורה בכל העולם ובכל העמים.

זה מראה שיש לנו מעלות וניצוצות עשוקים בכל הרמות, בכל הבחינות ובכל התחומים. היום בא אדם שלא עוסק במדע, יש לו ידע במדע, פחות או יותר, אדם שלא עוסק בכלכלה, יש לו ידע בכלכלה, בלי הידע הוא לא יכול לתפקד בחיים, רמת הידע הכללי שלנו בכל התחומים בענייני הנפש, בענייני הפילוסופיה, בגלל הכמות והאיכות והריבוי של הניצוצות שאנחנו צריכים לעבור היא גדולה.

אנחנו צוברים הרבה אינפורמציה ורואים הרבה פלאים, הרבה דברים, חייבים להיות מוכשרים כיצד להתייחס להם, ולעשות את הניתוח עם האזמל המדויק, מה נכון ומה לא נכון. ההפרש בין אור לחושך הוא מאוד דק, זה אפשר לעשות אם אדם בנוי טוב, מבחינת ההשקפה היהודית שלו, מבחינת פנימיות התורה, מבחינת עבודת הנפש, מלכודות היצר הפרטי והכללי, מה הוא מתכוון ואיך הוא מבלבל את האדם, הרבה מסוגי הניסיונות וסוגי הבירורים אנחנו מוצאים בפרשת השבוע הזה, פרשת בשלח.

על כל פנים, כשאנחנו רוצים לדעת מה הבירור שעומד בפנינו, אנחנו צריכים להסתכל על המציאות כבמה. הבירורים של אותו זמן מתבטאים על הבמה. כל מה שמדאיג אותנו בלב ובמוח זה הבירורים שאנחנו צריכים לברר, זה חומר הגלם שאנחנו צריכים לעבוד עליו, גם בפרט בבית, במשפחה וגם בחברה ובכלל העולם כולו, מה שעל סדר היום שם הבירורים שצריך לעבור. מובא בספרים הפנימיים שבכל רגע ורגע יש צירוף אחר של שם ההויה שמנהיג את העולם, זאת אומרת שבכל יום ויום, למרות שנראה לאדם ששנה עבד באותו מקום שהכל היה אותו דבר, זה לא אותו דבר, כל יום יש תיקונים אחרים, כל רגע יש ניסיונות חדשים.

כמו שאין קוצו של יוד מיותר בתורה, כך אין שניה אחת מיותרת פשטנית בחיי הפרט ובחיי הכלל. בכל רגע יש לנו את הניסיונות של אותו רגע כדי לעסוק בפנימיות כמו שהתחלתי להסביר בעניין התקשורת.

מזמינים אותנו משמיים להיות שותפים בבירורים שקורים בכל העולמות באותו זמן, ע"י שאנחנו רואים כל מיני מקרים גם בעם ישראל וגם באומות, גם הפרט וגם בכלל, בכל התחומים בחול ובקודש, זו הזמנה משמיים שאנחנו נתקן ונברר את הניצוצות האלה, כלשון החסידות.

זו מסה רצינית מאוד, כל מה שאנחנו שומעים ורואים וחווים במשך היום, אלו מסות

שלמות של תיקונים שצריכים התייחסות ובירור. על פי רוב אנחנו עושים את ההתייחסות והבירור באופן די שיטחי, די ספונטני, די לפי המצב הרגיל שאנחנו נמצאים בו יום יום. כפי בחינת החוכמה בינה ודעת בקדושה שרכשנו באותו רגע. אבל היום אנחנו נרכוש חוכמה בינה ודעת ברמה יותר גבוהה, כך תהיה ההתייחסות שלנו, כך יהיו הבירורים מתבררים ביתר קלות, כולם בחוכמה יתבררו, הבירור תלוי בחוכמה, מלכתחילה אנחנו מנסים בנושאים האלה, כדי שנוכל להתמודד.

נשאלת שאלה גדולה: מצד אחד אנחנו נדרשים לרכוש חוכמה כדי לברר את הבירורים, מצד שני הרי בחוכמה יש עונג גדול, האדם סקרן ואדם גם רוצה להיות חכם לפעמים, לצורך זה שירגיש עצמו חכם ושאחרים יחשבו שהוא חכם.

זאת אומרת שברצון שלנו לרכוש חוכמה יש גם עירבובים של טוב ורע. שלמה המלך ביקש חוכמה וה' נתן לו חוכמה, הוא הגיע לדרגות עצמות ובכל זאת שם היה כנראה חסר משהו והוא הגיע אח"כ למכשול. דוד אבינו לא ביקש חכמה "ראשית חוכמה יראת ה'" אנחנו לא יודעים אבל לא תמיד אנחנו זוכרים, יראת שמיים זה אדם שצריך שיהיה לו יראת שמיים בכל דרגותיה: יראת העונש, יראת החטא, יראת הרוממות, כל הדרגות.

צריך זהירות מאוד גדולה, זה אחד הבירורים הקשים של הדור. הרי מצד אחד מתנכים אותנו להיות חכמים, לרכוש השכלה גם בחול וגם בקודש, היום החינוך הדתי הוא תחרותי, הישגי, מי שחכם, מי שמפולפל, מי שיש לו זיכרון, מי שיש לו תפיסה מהירה - יופי, כולם רוצים אותו.

אם אדם בעל מידות טובות - זו גם כן מעלה. אבל ההישגיות הפכה להיות כמו בעולם החול - דגל, יש בזה דבר אמת כי האדם מחויב לדעת את התורה, צריך לדעת - ידע. שאלה מה הפרופורציות ומה הכמות הנכונה שדרושה לידע לעומת הדרישה ליראת שמיים.

וכאן נסחבנו אחרי אדם, נסחבנו אחרי הרצון לדעת מצד האומות ומצד החולין ומצד המדע. ודאי שהמדע הביא ויביא הרבה תועלת לאנושות ואין פסול בכך שהמדענים רוצים חכמה ורוצים לגלות כל מיני סודות של המדינה, של הרבה אנשים, ולעזור וללמוד ולהתפתח.

אבל אנחנו יודעים שמתוך הרצון הזה לדעת בסופו של דבר יוצא גם הרבה סבל, הרבה מלחמות, הרבה רע, הרע גם כן קיבל כוח, אם גילו את כוח האטום שיכול להביא חשמל וקידמה מצד אחד, אבל זה יכול גם לחסל את העולם.

אם מצאו תרופות שמחסלות כל מיני מחלות, מצד שני זה יכול לגרום להתפרצות מחלות חדשות. תמיד ההתעוררות של האדם והקדמה שאדם מביא על עצמו ועל הסביבה, "עליה וקוף בה" - מצד אחד אי אפשר להימנע מכך ואנחנו רואים שה' מנהיג את העולם בכיוון כזה שהמדע הולך ומתפתח יותר ויותר מצד שני גם סכנות כרוכות בידע.

קל וחומר בן בנו של קל וחומר, שמדובר בידע אלוקי ממש, פנימיות התורה ושאר העניינים. אם כן, מצד אחד אנחנו נדרשים לדעת את ה', לדעת את הנהגותיו, לדעת את עצמנו מבחינת "מבשרי אחזה אלוק" אם לא נכיר את עצמנו איך נעבוד את ה' כמו שצריך ואיך ניתן לו את המיטב שלנו, ואיך נכיר את השותף שלנו שבא להכשילנו, איך נגבר עליו? חייבים להכיר את כוחות הנפש, את החולשות, כיצד אנחנו בנויים, מי אנחנו.

האר"י ז"ל אומר טוב שאדם ידע גלגול של מי הוא כדי לדעת בדיוק איזה תיקון לעשות, אדם צריך לשאוף לדעת את שמו, אפילו לדעת את שם הקליפה המולבשת עליו. מצד שני, כמו שאמרנו יש בזה סכנה גדולה מצד הבירורים הקשים של הדור, צריכה להיות רכישת החוכמה הן בחול והן בקודש, מה המטרה של זה? תמיד בכל דבר צריך לדעת מה המטרה, אם יש מטרה אמיתית לשם שמיים, מטרה קדושה לשם שמיים ממש בלי אינטרס אישי.

הכל מתחיל כשיש הרצון לקבל לעצמו כפי שאומר בעל הסולם, הרצון לקבל לעצמו יכול להיות גשמי, יכול להיות ריגשי, יכול להיות גם רצון לקבל לעצמו רוחני. ככל שהאדם פחות מבורר ופחות זך ופועל בצורה אגואיסטית אינטרסנטית, אז כל השגה שהוא ישיג, גם השגה רוחנית, זה בגדר קלקול וערבוב של טוב ורע.

בקשת החוכמה צריכה להיות מתוך ביטול של האגו, זה דבר והיפוכו כביכול. אומר בעל התניא: חכמה = כח מה, זה ביטוי של האגו. בדרך כלל אנחנו מחונכים מגיל אפס להיות מישהו, להיות משהו, לרכוש חוכמה.

כל הגישה שלנו ברכישת ידע הן בגשמי והן ברוחני הוא על מנת להגדיל את עצמו זו גישה לא זכה, זו גישה מקולקלת. המטרה שלנו האמיתית והנכונה זה לרצות לקבל ידע גם בחולין וגם בקודש כדי שנוכל לעבוד את ה', שנוכל להיות עבדים נאמנים של ה' יתברך, שנוכל לעשות לו נחת רוח.

כמו שאדם הולך ללמוד לאפות עוגה טעימה ובריאה כי הוא רוצה לענג את בני ביתו, הוא לא הולך לעשות את העוגה כדי שהוא ירגיש עצמו שהוא יודע איך לאפות עוגות, או כי זה מסקרן אותו נורא איך צריך לאפות עוגה, אלא כי הוא רוצה להיטיב, הוא רוצה לעשות נחת רוח למי שיאכל את העוגה.

ככה צריכה להיות ההשקפה שלנו בקשר לבקשת החוכמה, כ"קראדום לחפור בה", יכול להיות בכל הרבדים של בקשת החכמה, גם כשאדם הולך ללמוד את פנימיות התורה יכול לבוא מגישה תועלתנית, גישה שתגביר את האגו שלו או כדי לעשות נחת רוח לה'.

גם כשאדם בא לעשות נחת רוח לה', יכול להיות שהוא בא לעשות נחת רוח לה' כדי לעשות נחת רוח לעצמו. אדם צריך להיות אמיתי. מה שעוזר לנו לברר את הברורים לעומק זה לא לרמות את עצמנו במידת האמת.

זה שאדם לא מושלם זה ברור, כי אדם איננו מלאך, אבל שלא יהיה שקרן ולא ירמה את עצמו, לפחות שידע באיזה מצב הוא נמצא. אם הוא יחזיק במידת האמת ה' יזכה אותו לעלות מעלה מעלה, לעבוד לשמה.

כשאנחנו נתבונן על תיקוני הדור ונבקש מה' יתברך שיתן לנו חוכמה כדי שנוכל לעשות את הברורים ולגמור את תיקון הבריאה, כדי שה' יתברך יוכל להתגלות בעולם הזה. מטרתנו לעשות נחת רוח לה' יתברך ולא לעשות לעצמנו נחת רוח, ואם אדם טרם רכש את הדרגה הזו וזו דרגה מאוד גבוהה, יתפלל על זה - "ריבונו של עולם תעזור לי שאני ארצה לעשות לך נחת רוח ולא ארצה לעשות לעצמי נחת רוח", שבקשת החוכמה תהיה אמיתית כדי שנהיה כלים מתוקנים ונוכל להשרות שכינתך עלינו כביכול.

יש ויכוח על טרמינולוגיה, זה ויכוח מהותי ביותר, הפערים הגדולים ביותר. אומנם אנחנו כאן האנשים כמונו הפשוטים בתוך העולם הזה, לא תמיד נבחין אם האדם הזה באמת לומד ומבקש חוכמה לשם שמים, או עשרים אחוז לשם שמים או שמונים אחוז לא לשם שמיים, אנחנו לא בוחנים, אבל בשמיים כן בוחנים, אי אפשר לרמות אף אחד, גם בית דין של מעלה יודע אם זה לשם שמיים וכמה לשם שמיים וכמה לא.

איפה הפגמים שלו ואיפה צריך עוד לתקן. בעולם האמת הכל גלוי, כאן בעולם השקר אדם יכול להסתיר, לנסות להסתיר. זה הסוד שכתוב בזוהר, שלפני שקבלו סודות, ר' שמעון התעטף ובחן, כמובן שהטלית זה כדי למשוך מצד אחד חוכמה מקיפה, יש אור פנימי ואור מקיף, אור פנימי זה מה שהכלי כבר השיג, אור מקיף זה מה שעדיין לא השיג, אז מצד אחד זה כדי למשוך עליו מקיפים של קדושה, מצד שני זה ביטול.

להיכנס לתוך יראה לתוך שברון כדי שמישכת החוכמה תהיה אמיתית לשם שמים, ניהיה רצון לעשות נחת רוח, זה דבר חשוב מאוד שכמה שנדבר עליו לא נגמור. בימים אלה באים

אלי כל מיני בחורים לשאול איזה מקצוע מתאים להם, אז אני שואל מה רציתם ללמוד?
הם אומרים: ראית חשבון, ניהול עסקים, עו"ד.

זה לא שייך לנו בכלל, מה קרה להם, כולם רוצים אותו דבר? למה זה, למה מעניין אותך להיות עו"ד, אתה מתאים להיות מורה לחינוך מיוחד ולא עורך דין - "שנהיה מישהו שיהיה כסף ושיהיה כוח".

עד כדי כך זה הולך ומתרבה הדבר הזה וזה מפחיד, רואים אנשים בכלל ללא כישורים מתאימים, הנפש שלהם בנויה למשהו אחר וכולם רוצים להגיע לעמדות כוח ועמדות המפתח, לשלוט, להיות חזקים, להיות מוצלחים, שיהיה להם כסף.

רואים שהתלבשה עליהם השקפה זרה. לתפקיד האמיתי שלהם הם לא יצליחו עד שיבינו שנפלו למשהו אחר. לא יתכן שכולם רוצים אותו דבר, להיות עו"ד, רואה חשבון או מנהל עסקים, מאיפה זה נובע? ממה שאנחנו וסופגים כבר מלפני שאנחנו נולדים, הרצון לכוח והרצון לחוכמה, לשליטה, לאגו, לנוחיות - רצון לקבל לעצמו. יש תופעה כאובה ומעניינת, ברוך ה', יש התעוררות בעם לחיפוש האמת, הרבה אנשים הולכים לכל העולם לחפש את האמת. בודאי שיש דברים בגו, המצרים של היום זה הודו, חוכמת מצרים, חרטומיה וכוחות הטומאה שלה עברו להודו, ולשם הולכים עשרת אלפים בחורים ובחורות ישראלים, ילדים טובים, לחפש את האמת, מתוכם אלפים נשארים שמה שנים.

דווקא יצא לי לפגוש בזמן האחרון כמה כאלה, התעניינתי מה יש שם, מה מושך כל כך ואיזה אמת מצאו, ויש דברים מדהימים. מצד אחד יש שם כל מיני גויים מוכשרים, ערמומיים שיודעים לתפוס נשמות ולעשוק אותם, עם חיוך יפה על השפתיים ועם אינטרסים של כוח ושלטון.

אבל כלפי חוץ הכל טהור, כולו אומר קדושה. רוב האנשים שסביבם הם יהודים שלנו, ישראלים נחמדים, רוב רובם של המחפשים שם, נשמות, אני לא הייתי שם אבל לפי הסיפורים התחושה כביכול שאדם הולך באיזשהו שוק ומראים לו כל מיני סחורה, כל מיני סוחרים והוא בוחר לו לפי איזה שיטה, לפי איזה פילוסופיה ועבודה זרה הוא יכנס לראות מה יצא מזה.

כמובן שכולם מדברים על אלוקים, על התעלות, על האושר הקסום, איך להשתחרר מכבלי הגוף העולם הזה, איך להתעלות, כולם מדברים על אנרגיות, זה מעניין. אני מדבר על זה כי זה חדר לכל המקומות, לא עובדים את ה' יתברך - עובדים את האנרגיות.

אז אם אדם הלך לאיזה גורו והרגיש שם חשמל, אז האדם הזה הוא בטח לפחות סגן של הקב"ה, וככה הנשמות נעשקות, מה קורה כאן? זה לא דבר פשוט כל כך. זה ידוע שאברהם אבינו נתן לבני קטורה שמות טומאה, נתן להם מתנות ושלח אותם.

ושמה זה הפך במשך הדורות כנראה, לעבודה זרה ממש, התנתקות מאברהם, אברהם הוא אבינו, אברהם הגדול שבגדולים, איש האמונה, היה מוכן להישרף בכבשן, איפה החלק הזה? נשאר רק כל מיני טכניקות של התבודדות, התבוננות, הולכים לאיזה מקום לעשרה ימים, אסור לדבר, כל אחד יושב שם עסוק עם מחשבותיו, זה עסק משומן טוב מאוד ומאורגן טוב מאוד, קשה לצאת ממצרים, כמו שהיה אז בלתי אפשרי לצאת, שנשמות עם ישראל היו מכושפות במצרים, החזיקו את בני ישראל בכוח כישוף, כוח של טומאה.

ידוע מהספרים הקדושים שאם אדם בעל אמונה אמיתית בה' יתברך, והוא עובד אותו כמו שצריך שום כשוף לא יתפוס אותו, לא כישוף ולא עין הרע ושום כוחות של טומאה. אם אדם לא בדרגה הזאת יש סכנה. ה' יתברך נתן כוחות בטבע, כוחות רוחניים כדי לנסות את האדם, לבחור, במה האדם יבחר ברע או בה' יתברך, אז תהיה בחירה. בזמן של הסתר פנים הכל מוסתר, זה זמן נוח, פחות יצר, בשמן שיש גילוי פנים, אנחנו עכשיו עוברים להנהגה של

גילוי פנים קמעה קמעה - מתעורר גם היצר כנגד.

מתחילים לצוף בכמה מקומות, לנסות לתפוס את היהודים שיבחרו בטומאה ולא יבחרו בקדושה. כמובן שיש לו מה להציע, אם לא היה לו מה להציע לא הייתה פה בחירה, אדם מתחיל לשבת ולהתבונן ועשרה ימים לא מדבר, מרגיש שינוי, קודם הוא היה משוגע כל היום בת"א או באיזה מקום אחר, או שהיה בצבא והיה צריך לעבור כל מיני חוויות שעוברים בצבא, פתאום הוא מוצא את עצמו מול עצמו בשקט, הוא מתחיל להסתכל בתוך נפשו, זו התקדמות, יש בזה משהו טוב, התבוננות זו מעלתו של יצחק אבינו שיצא לשוח בשדה, התבוננות, תפילה, התפעלות - כולם מושגים של החסידות.

לא סתם שלחו להם עשרת אלפים יהודים, יש מה לברר, אבל את מי זה משמש? מי משתמש בדברים האלה? מה טוב לתפוס נשמות ישראל, לשעבד אותם, לתפוס כוח, זה צדם של הגויים, הצד שלהם זה לשלוט, באמת שמעתי שהם דורשים מאנשים שישתחו להם אפים ארצה.

כמובן גם מבחינת האגו, האגו חוגג, יושב לו שם גורו ואלפים מסביבו רואה את עצמו אלוהים, ודאי שהוא לא צריך שום דבר, הוא מנותק מהגוף, ממי הם למדו את זה מפרעה, בבוקר היה יוצא המימה פרעה.

יוצא שחלקים של פנימיות התורה שלנו נעשקו בהודו. "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", צריך להוציא אותם משם כמו שעם ישראל היה שקוע במצרים, נשמות קדושות, היה צריך להוציא אותם משם, צריך להוציא את ניצוצות האמת שיש שם.

מדוע היהודים האלה הלכו לשם? אני שואל אותם מדוע הלכתם לשם, הם עונים לי: מה אתה רוצה, אין פה בארץ רוחניות. שאלתי: מה חסרים רבנים, חסרות ישיבות? הם עונים: זו לא רוחניות. אין רמה רוחנית זה רק ידע, ללמוד תורה, זה עול, זה לא נעים, זה לא נחמד, זה לא מושך, כשזה עולה זה יורד. האם הטענה שלהם כוזבת? האם זו התחמקות? אני חושב שלא. יתכן שיש אנשים או מקומות שלומדים תורה אבל לומדים את זה בדרגה מסוימת, לא מתעמקים יותר, לא עוסקים בפנימיות, לא מתבודדים, לא מתבוננים, לא רוכשים כלים.

אז בודאי, מי שבא היום לישיבה ילמדו אותו קבלה? מלמדים אותו חומש, מה יעשה אותו אדם שזקוק לפנימיות התורה, אותה נשמה שמשותקת להתעלות להידבק בה'. יש נשמות עצומות בדור הזה שמחפשות חיות, מחפשות איפה אפשר לקבל. זה סוד שכל נשמה יש לה את המזון שלה. האר"י ז"ל אומר: אם אדם נמשך להלכה זה תיקון שלו אבל אם הוא נמשך למדרש אז זה התיקון שלו העיקרי, אם הוא נמשך בקבלה אז זה התיקון העיקרי.

בודאי שכל אדם צריך לעסוק פרד"ס כפי יכולתו, להתאמץ, וגם חלקים שלא כל כך מושכים אותו הוא חייב אותם, גם לדעת וגם לקיים. אבל יש מקומות שמשם נפשו יונקת, שם הוא מתחבר עם ה' יתברך, שם הלב שלו מתמלא אור כשהוא עוסק בזה, שם יש את התרוממות הרוח שלו, שם התיקון שלו, ברגע שהוא בוחר חלק מהפרד"ס שמתאים לו, לא רק שהוא מקבל את התיקון וליבו מתמלא באור, ביראת שמיים, אהבת ה', זה נותן לו כוח אח"כ לעשות את שאר החלקים, אלא זה גם מוריד שפע מהעולם המתאים לו ומרסן את כל העולמות, זה נותן שפע לעוד נשמות שקשורות לעניין הזה, יש בזה הרבה סודות.

"היה תמים עם אלוהים", דרך התיקון שלי אני נקשר לה' יתברך ועובד אותו. יוצא שאותן הנשמות הקשורות לפנימיות הן נשמות גדולות מאוד, יש להן תפקיד לתקן את כל העולמות, הם צריכים לבשר להמתיק פה את כל הדינים, בזכות ההתערבות שלהם והלימוד שלהם, אם הם לא מקבלים כאן חומר מתאים להם הם יחפשו את זה במקום אחר. ברגע שיהיו מספיק יהודים שיעסקו כאן בעבודת הנפש ובתיקון אמיתי ודבקות בה', יעסקו

בפנימיות התורה, מכאן כל אותם ניצוצות שיש באומות שנעשקו במשך הזמן מתורת ישראל, כל אותם נטיעות יחזרו לכאן וכאן יהיה המקור ויבנה בית המקדש ויבואו מכל האומות לעבוד את ה', "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים", אבל אם מציון לא תצא תורה ודבר ה' מירושלים, מאיפה כן תצא?

ולכן אותם המקומות שקיבלו חיות עוד בזמנו של אברהם אבינו ואח"כ גם בזמן שלמה המלך, והחיות הזאת נשארה שם עשוקה ואין כאן מספיק כוח רוחני שעוסק בעבודת ה' באותם הגוונים אז הנשמות האלו הולכות לשמה.

זה העניין שלא יגלו ישראל בין האומות אלא כדי לצרף עליהם גרים, אז יש גרים ממש - "גר צדק" שבזכות שיהודים יצאו לגלות הוא נדבק ביהודים וחזר ליהדות, ויש גם גרי צדק לא מבחינת בן אדם, מבחינת ניצוץ, מבחינת חלקי נפש מבחינת רעיונות, מבחינת דרכי עבודה, הם עשוקים במקומות ההם, הנשמות הולכות ואוספות את הניצוצות האלה. השאלה היא מה גובר על מה? יש פה הרבה עדינות, דברים חשובים להתעמק בהם. יש אנשים, ככה קיבלתי דווח שעושים סיבוב, רואים שזה לא בשבילם, חוזרים ולא נפגעים ומביניהם הרבה מתקרבים ליהדות, יש כאלה שהולכים לשם נשארים שם עוד זמן. מספר חודשים, לומדים כל מיני עניינים ובסופו של דבר חוזרים לארץ ומתקרבים לפנימיות התורה. יש כאלה שנשארים שם ומתדרדרים גם מבחינה מוסרית, גם מבחינה תפקודית וגם מרגישים שהם כבר לא שייכים לעם ישראל, איך אמרו לי - "אבודים".

אני לא מאמין שיש נשמה אבודה, אבל ככה קוראים להם. מה ההבדל? אני לוקח את זה כי זה ניסיון של הדור, גם כי זה מראה על כמה חללים שאנחנו צריכים לתקן פה אצלנו, וגם כי מזה נוכל להקיש לשאר הניסיונות, זה קשור לעניין שדברנו קודם, של חיפוש החוכמה, חיפש הידע.

אם נוכל להבין את השוני בבחירה של האנשים שמתנסים שמה, נבין הרבה דברים גם בניסיונות שלנו פה. בדרך כלל אדם מעורבב טוב ורע, יש משרובו טוב ומיעוטו טוב, ואחר שרובו רע ומיעוטו טוב וזה בדרגות שונות, הדרגות השונות בין בני אדם הוא מבחינת הרצון לקבל לעצמם לעומת הרצון להשפיע, כמה רצון לקבל לעצמם יש להם, כמה רצון להשפיע יש להם, כמה משפיעים על מנת לקבל, כמה מקבלים על מנת להשפיע.

זה מפתח של בעל הסולם. כמה נשמות נשארים שם הרבה זמן, הן נשמות גדולות מאוד, יש להם צימאון גדול להגיע עד הסוף, מראים להם תחילה של דרך של התבוננות והתבודדות כביכול התעלות, אבל, זו דרך שאין בה קיום תורה ומצוות.

אז מצד אחד זה קל, פתאום הנשמות נכנסות לזה עם כל הכוח, לכאורה הם היו מוכנים לשמור תורה ומצוות אם היו מאמינים בזה, היות שהם לא קיבלו חינוך, הם "תינוקות שנישבו" ולא מאמינים בזה, אפשר לעסוק ברוחניות בלי עול תורה ומצוות.

בהתחלה יושבים ומתחילים להתעדן, מתחילים להתעלות, מתחילים לחזור פנימה, עד כאן התהליך, לכאורה חיובי כולו. אבל אם האדם באמת אמיתי הוא ימשיך להתעמק ולבדוק, הוא ימצא שהמורים שם לא בדרגה באמת כמו שהם נותנים את ההרגשה, האדם ירגיש פגמים מוחשיים יותר או פחות ברמה הרוחנית של המורים שם, שחיתויות גלויות או סמויות, כולל עושק ושימוש בנשמות, אז מצד אחד הוא קיבל אור, הוא קיבל התעלות אבל מצד שני המורה אוכל אותו, הוא לא יודע מה לעשות, הוא גם מפחד שלא יהיה לו תחליף, לאן הוא ילך, איפה הוא ימצא ידע? כואב לו כאב עצום בנשמה עד כדי כך שהוא לא יכול להתמודד עמו - על זה שהמורה שלו פגום ועל זה שאין אולי ידע במקום אחר, הוא חשב שהוא כבר מצא את האמת ואת רוחו ואת נשמתו וכבר מצא את הכל, פתאום הכל התהפך על פניו, הוא לא יכול לשאת את זה, זאת אומרת שהמסכנות של עצמו, הרחמנות על עצמו,

הרצון שלו לאמת המושלמת למורה המושלם, הקושי להודות בטעות, לתקן את דרכיו ולהתנתק, ההתמסרות, הרצון לקבל עונג רוחני בלי להתחייב על משהו יותר רציני, זה גורם לו להשתעבד ולהישאר שם. כמובן, שאותם מורים מומחים איך לתפוס נשמות ואיך להחמיא להם, לגייס אותם לעבודה שלהם ואז האדם מבולבל ומגיע לכאבים נוראיים נפשיים. הוא לא יודע מה נכון ומה לא נכון, צריך לבחור.

אם האדם הוא איש אמת בסופו של דבר הוא יצא משם ויבחר באמת ויראה את השקר. אם האנשים האלה היו חוקרים יותר היו רואים עבודה זרה, לא עבודת ה', רצון לקבל עונג לעצמו, לפתור את הבעיות הפנימיות ע"י כל מיני קסמים, להגיע לכל מיני נרוונות, לא להיות עבד ה', להשתחרר מכבלי הגוף והגלגולים, לא לעבוד את ה' לשם שמיים, שמה הדקויות.

יש רצון לקבל לעצמו בדרגות רוחניות של חוכמה מעורבב עם רצון של תיקון, יש רצון של תיקון אבל זה עטוף כל כך הרבה דברים אחרים, לניתוח באמת צריך לייזר סופר סופר דק, לדעת מה נכון ומה לא נכון.

אני מדבר על אנשים שלא חונכו כדתיים או חונכו כדתיים ברמה כזו שזה היה להם שטויות, הם רצו לחפש משהו יותר עמוק. פעם חשבנו שרק חילוניים הולכים להודו, היום שמענו שגם דתיים הולכים להודו.

זאת אומרת החיפוש לרצות את ה', להידבק בו יתברך ולהגיע לגילוי פנים זה תהליך שבוער בנשמות ישראל, במיוחד בנשמות היותר גדולות וזה רק יגדל הצימאון הזה הולך וגדל. אם אין מי שיספק את הדרך זו בעיה מאוד קשה, כמו אדם שצריך סם יחפש את הסם בכל מקום, להבדיל.

מובן שבתורה יש התשובות רק צריך להביא את התורה למצב שאדם יוכל להתחבר עמה ולעלות דרכה. לפעמים לאנשים האלה יש ההרגשה שלימוד התורה זה דבר בפני עצמו, הם לא רוצים ללמוד את התורה הם רוצים עבודת ה', רוצים תיקון, רוצים אהבה, רוצים להידבק בה' - אהבת ה'.

אם אנחנו היינו מראים להם שהתורה היא לא רק לימוד תורה בלבד אלא זה מכשיר אותנו לעבוד את ה', זו דרך תיקון לעבודת ה' אז הייתה מתחברת להם התורה עם ה', אבל לפעמים אנחנו עוסקים בלימוד התורה לא לשם שמיים, לא בכל העומק ולא מתוך דבקות בה' יתברך, אז התורה מנותקת מנותנה כביכול.

אנחנו חייבים להתבונן בעין אמיתית על הבעיות והבירורים ולא לפחד, כדי שנוכל לתקן את העולם בדור שלנו לעשות נחת רוח, ושלא יהיה מצב שהנשמות בורחות מבולבלות והיצר הרע יוצא מבסוט שעשק אותן. זו מלכודת של היצר הרע, מלכודת פתוחה לעשוקים ואין מושיע, רחמנא ליצלן. לכן אפשר להגיד מה שכתוב בספרים הקדושים: אם יש צדיק, תלמיד חכם היושב בחדרי חדרים, עוסק בתורה לשמה ומתעלה, כל העולם מתוקן על ידו וכל העולם עולה בדרגה.

אם האדם לא מגיע לדרגתו האמיתית, אוי ואבוי לנו, כך כתוב בזוהר: שאם ראשי העם לא מגיעים אך הדרגה האמיתית שלהם אז להפך כל העם ניזוק מהם, כך מובא בפרשה, פרשת "בא", מי הם ראשי העם? החכמים, החכמים צריכים לתת דעתם על כלל עם ישראל.

מה מצב הנשמות? מה הם ניסיונותיו של הדור, להשתדל לתת לדור כלים זו העבודה שלנו, זו עבודת ה' שאנחנו צריכים לעשות. כל דור עם העניינים שלו, מה נעשה? אנחנו בחרנו לזה, זה המצב! ככה ה' הכניס אותנו לתוך הדור הזה, זו עבודה, צריך להתמודד.

אם יושב אדם ועוסק בתורה לשמה ומבקש חוכמה מה' יתברך כדי לעזור ליהודים לתקן את העולם, יכול שהוא יושב באיזה מקום ואף אחד בכלל לא שומע עליו ולא מכירים אותו,

אבל חכם ההתגברות שלו לשם שמיים.

בחור אחד שיושב בהודו והוא מבולבל, איך יחליט מהי האמת? פתאום יקבל מוחין דקדושה ויהיה לו הכלי להבחין בין אור לחושך, לעשות הבדלה, הוא יקבל כוח ולא ידע מאין זה בא ובזכות מי, אבל - ישראל ערבין זה לזה, יש ערבות.

אם הראש מתעלה - כל הגוף מתעלה. אם הראש, המנכ"ל בחברה לא מתפקד כל החברה פושטת רגל. לכן יש חובה גדולה לכל ראשי העם, ראשי הישיבות - להתעלות יותר ויותר, לא לדרוך במקום, לא רק מבחינת לימוד התורה אלא גם מבחינת הדבקות שלהם, במושכלות הקדושה, הרצון של העם לקבל חוכמה על מנת להשפיע נחת רוח לה' יתברך, על מנת לעזור לתיקון עם ישראל.

אז בע"ה כמו בימי שלמה המלך, היו באים מכל העולם לראות את חוכמתו לא יכול לחפש חוכמה במקומות אחרים. אז יש לנו פתגם: "חוכמה בעמים - תאמין, תורה בעמים - אל תאמין" חוכמה יש בעמים, טכניקות, ידע, רפואה, תורה יש רק תורת משה, אז אם הם אומרים לך שזו תורה אל תאמין.

יש לנו כלל שגם אם יבוא נביא ויעצור את השמש באמצע השמיים אבל הוא יגיד לעבור על דבר הכי קטן בהלכה, זה נביא שקר ואסור לשמוע לו, זה כל כך פשוט. אם אדם נמצא במקום כמו הודו ועומד להשתחוות לפני גורו ואומרים לו לאכול משהו שאסור לו לאכול, או הנהגות שאסורות על פי התורה, או שאר עניינים שאדם יכול להיכשל בהם, שם לא שומרים צניעות כמו שצריך, זה כבר צריך להספיק לו להבין שגם אם נגיד היו בדרגה של נביאים כמו של אברהם אז זה לא הדרך שלנו, זה לא מקומנו - אסור לנו לשמוע.

מה שדק וקשה - והתחלתי להסביר זה העניין של "הוקוס פוקוס", אנשים שדיברתי אתם נדהמתי לראות שהרצון שלהם, ההתלבטות שלהם להישאר בקרב אותם אנשים או לא, זה תלוי אם ראו אצל האיש הזה משהו מעל הטבע, הרגישו אנרגיות, או ראו דברים, ראו שזה כולל מחשבות, ראו איזה לב, זה דומה לחרטומי מצרים כאשר באו משה ואהרון ועשו אותות באו גם החרטומים ועשו אותות, בעניין הזה: הנה אנחנו גם גדולים, גם לנו יש כוח מעל הטבע, גם אנחנו שולטים, מי זה ה'! אני בראתי את היאור, אנחנו חזקים וגדולים, שולטים בכל העניינים.

למה האדם נמשך להוקוס פוקוס? כי הוא רוצה גילוי פנים, הנשמה שואפת להידבק בה' יתברך ורוצה את פני ה', היא רוצה גילוי שלו, היא רוצה קירבה, היא רוצה להרגיש שיש משהו מעבר לחומר.

אם משהו באיזו דרך של כישוף או להטוטים, באחיזת עיניים או בהיפנוזה, בדמיון, יכול לתת אז האדם רוצה לקבל את זה. בזמנו כשהיה יצר של עבודה זרה, בעבודה זרה היה עונג, עבודה זרה הייתה מספקת, היה בזה גילוי, זה לא סתם כמו שאנחנו חושבים שהיה סתם פסל שהיו משתחוים לו, זה היה ניסיון של אז, ה' סיפק כל מיני הוקוס פוקוס דרך העבודה הזרה כדי לנסות את הבריות.

גם היום כשמתחילים להתקרב בזמן של גילוי פנים, ה' יתברך נותן כל מיני הוקוס פוקוס וכל מיני כאלה כדי לבחון את האדם. נשאלת השאלה: מה ה' רוצה מתינוקות שנשבו שיושבים בהודו ומאמינים בזה? כאן יש את העניין שבודקים את האדם לפי דרגתו, גם תינוק שנשבה ולא למד תורה ולא יודע מה טוב ומה רע, מה אמת ומה שקר, בשמיים גם בוחנים אותו על פי הידיעות שלו עצמו, על פי הרמה שלו עצמו, על פי הרמה המוסרית שהוא בעצמו מאמין.

כאן יש את הנפילה של אותן נשמות שנשארות עשוקות שם, שבאמת מראים להם בעליל שהם עוברים על העקרונות שהם קבעו לעצמם, על המוסר שקבעו לעצמם ובכ"ז בגלל

אינטרסים ובגלל עונג ובגלל דחף הם נשארים, לא בוחנים אותם אם הם שומרים שבת או לא, כי את זה הם לא יודעים, בוחנים אותם האם אותם הגויים עומדים בסטנדרט שאותן נשמות קבעו לעצמן או לא. ברגע שהם רואים שהתיאוריות או הטכניקות לא עומדות במבחן האמת הפנימית של עצמם, הם צריכים לקום וללכת גם אם זה מפחיד וגם אם זה קשה, יש לחץ חברתי ויש עונג של קליפה כזו או אחרת, צריך לקום וללכת - להיות אמיתי. מחייבים אותם על ההשגה של האמת שלך, מי שרוצה ליהנות ומי שלא רוצה שיכאב לו ומי שבא להתרגל לאבא הנחמד הזה שמדריך אותו, כביכול הוא לא יכול לצאת ונשאר שם. אותם אנשים שנשארים כמה חודשים וכן מצליחים לצאת משם הם אנשים שהחושים שלהם נפגמו פחות, מידת האמת בוערת מבפנים, הם רואים סתירות ורואים דברים שלא נראים להם גם לפי תועלת עצמם וגם לפי תועלת אחרים, ולפעמים יש דברים שיש להם זכות אבות ומסורת ישראל וצורם להם לעבוד עבודה זרה וצורם להם חוסר הצניעות ורואים כל מיני בגידות ואז הם בורחים יותר מהר, ואלה שרק עושים ככה ובורחים זה יכול להיות מצד אחד אולי משטחיות, שלא מעניינים אותם דברים כאלה. מצד שני גם זכות אבות - תמימות, "שומר פתאים ה'" יש בזה גם הרבה דרגות ביניים ודקויות. אני לא יכול לפרט את כל הפרטים אבל אלו לפחות כללים להבנה. יוצא, שהתיקון האמיתי כאשר אנחנו רוצים חוכמה מבחינת ביטול האגו שנעבוד את ה' ונתקן את העולם, זה שתהיה לנו אמונה תמימה, החוכמה הכי גדולה זה אמונה תמימה בה' ובמשה עבדו ובתורתו, לזה אנחנו צריכים חוכמה לתקן עולם ולשרת את ה' יתברך ולא לשרת את עצמנו כדי שישרתו אותנו, ולא כדי להתנפח בגאווה על פי מידת ההשגות שהשגנו.

זו נקודת מפתח להבין את שיעבוד מצרים, את שיעבוד הודו ושיעבודים אחרים. הדור שלנו, יש לו כמה שיעבודים שאנחנו משועבדים להם, כמה דעות כוזבות שצריכות בירור. היום עסקנו בבירור של הרצון לקבל חוכמה, לאן זה מוביל את האדם אם זה לא לשם שמיים, שבמקום שהתורה תהיה סם חיים היא הופכת להיות להפך, גם פה בארץ ישראל ובירושלים.

אם אדם ילמד לא לשם שמיים גם כן התורה תהפוך לו סם מוות במקום סם החיים, זה קלוקל אחר שצריך לדון בו בפני עצמו. יש לנו עוד הרבה דברים לברר בעניין המדע, בשנים קודמות עסקו הרבה באבולוציה, הפסיכולוגיה, כל תורות האנרגיה, הרדיפה אחרי הכסף, להיות ככל העמים, כל מיני תיאוריות ו"אמיתיות" שאנחנו מאמינים להם בלי לברר אותם, יש בהם חלקי אמת ויש גם חלקי שקר, נסינו קצת לברור את הבחירה בהודו יש שם חלקי אמת, הרצון לתיקון, הרצון להתעלות, הרצון להתבונן, להגיע לאמת, להגיע לפנימיות והמגע עם הטבע ועבודת החבורה, בכל הדברים האלה עוסקת החסידות, תורת החסידות של הבעש"ט וגם של הרשב"י מאז ומתמיד, כל המושגים האלה באים מהקדושה צריך לדעת את מה זה משמש ואת מי זה משמש, אם זה מביא עילוי או שיעבוד ונפילה שמי יודע איך נצא ממנה.

האם זו עבודת ה' או עבודת האדם, הרצון לקבל חוכמה הוא רצון לקבל. אדם צריך לרצות לעשות נחת רוח לה' זה הרצון להשפיע, שיהיה הרבה רצון להשפיע ומעט רצון לקבל, זה כשמדובר בעניין החוכמה, שיקבל את החוכמה ויקבל מזה שהוא מקבל את החוכמה, שהיצר לא יתפוס על זה, שיעשה כאילו הוא מבקש את החוכמה ולא מקבל את החוכמה, שישתמש בחוכמה לשם שמיים, הרבה זמן, אחרי שאדם מוכיח את עצמו ומוכיח לעצמו במשך שנים שהוא עובד לעשות נחת רוח לה', ולא מבקש את החוכמה בשביל להרגיש את החוכמה אלא כדי לעשות נחת רוח ל' וגם לא ישים את דעתו כמה הוא חכם ובאמת כאשר הוא כבר בטוח, עד איפה שידו מגעת שהוא חי לשם שמיים ומתקדש אז הוא יכול להגביר

את הרצון לעשות חוכמה כדי לעשות קידוש ה' עוד יותר גדול. ובודאי אם החכם הוא חכם מאוד, אז קידוש ה' ככל שיהיה יותר חכם יהיה יותר גדול, הוא ידע יותר תורה וידע יותר דברים, לכן הגאון מוילנא למשל, היה בקיא בשבע חוכמות חוץ מהתורה וברור שהיה מכיר את כל התורה, אבל גם עסק בחוכמות אחרות כדי לגאול את עם ישראל שהיה בבחינת ניצוץ משיח בן יוסף.

בודאי שיש חכם ובקיא בכל החוכמות, זה קידוש ה', כמו הסנהדרין, הרי ידוע שיוסף הצדיק למד שבעים לשון בלילה אחד, המלאך לימד אותו, הרי הוא היה צריך להיות מלך על כל העולם, הוא היה אדם חשוב, שלט לא רק על מצרים שלט על כל העולם, היה צריך לדעת שבעים לשון, למה הוא לא ידע קודם, למה הוא לא עשה קורסים לשפות? אני חושב שזו הייתה בחינתו של יוסף, העבודה לשם שמיים זה לא לבקש חוכמות סתם ולכן ברגע שהיה צריך אותם כלים לעבודת ה', אז בא המלאך ולימד אותו ובלילה אחד ידע את הכל. זה העניין הזה שההתבטלות, הרצון לעבוד את ה' ולשרת אותו ולא למשוך לעצמו חוכמה ועוצמה רוחנית ועונג, וממילא כאשר כבר מגיע הזמן והאדם צריך לקדש שם שמיים ברבים אז ה' יתברך ייתן לו את החוכמה שצריך, זו לא הזמנה שלא ללמוד תורה, זו הזמנה ללמוד תורה אבל להשתדל לשם שמיים, התחושה של אדם שלומד תורה לשם שמיים, היא לא תחושה שהוא חכם הוא יודע הוא מבין והוא שולט אלא זו תחושה שהוא מרגיז כמו ילד, כמו תינוק שרק עכשיו הוא בא ללמוד, הוא ילד תמים, כמו שנהוג "בחדרים" כשתינוק בא ללמוד בפעם הראשונה מורחים את אותיות הא-ב בדבש והוא מלקק את הדבש, ככה לאדם שלומד לשם שמיים יש אותה תחושה של תינוק שמלקק את הדבש, ככה הוא מרגיש עם התורה, הוא לא מרגיש שהוא שולט והוא יודע והוא זוכר ועושה רושם לפני כל הבריות. זה ידוע שהיו צדיקים שהיו מסתירים את תלמידיהם, אדם צריך להסתיר את תלמידו גם מעצמו, להרגיש כל הזמן שהוא עם הארץ, שהוא עוד לא התחיל ללמוד, שהוא עוד לא יודע כלום ולהאמין בזה.

אגב, זו האמת כי לתורה אין סוף. יש תהליך שנקרא "מרחוק ה' נראה לי", לפעמים אדם קרוב למלך אז הוא לא מעריך אותו עד שהוא הולך לגלות, פתאום הוא מעריך אותו, זו תופעה שגם בארה"ב, יוצאים הרבה יהודים מהארץ ושם פונים לשורשים וחוזרים בתשובה, "מרחוק ה' נראה לי" פתאום יש התעוררות.

היה מישהו שהיה בחו"ל, בהודו, בארה"ב ובאירופה שנים חיפש, הגיע לפה, הוא אומר לי שעכשיו הוא בא מהכותל, איזו התרגשות, איזה מקום, איזה אנרגיות יש בכותל. שאלתי אותו כמה זמן לא היית בכותל?

ענה לי: מילדות, אז הוא היה צריך להיות בכל המקדשים בהודו והוא סייר בכל המקומות בעולם כדי לבוא בחזרה ולהרגיש מה זה הכותל, קודם הוא לא הרגיש, זה עניין של איכות הניצוצות, זה עניין של געגוע לאבא, "מרחוק ה' נראה לי", זה עניין של הגלות של כל הדורות מרחוק הנשמה מתגעגעת - "יאורו פני ה'". הפתרון כמו שאמרנו הוא שאנחנו נשתלם בעבודת ה', נתעסק בהתבוננות, היטהרות, התקדשות, נלך מחיל אל חיל, נשתדל לעבוד את ה' לשם שמיים כל הזמן יותר ויותר ואז אותן הנשמות שהולכות לחפש את הקדושה במקומות נידחים, הקדושה ממילא תחזור לפה ואז לא יצטרכו לצאת לגלות ואז יהיה תיקון הנשמות.

שאלה: עשרה חודשים הייתי שם, מתוכם שבעה חודשים למדתי בודהיזם ובסך הכל אני לא רואה שהכל שלילי שם, יש הרבה דברים שפה בארץ, (קשה למי שנמצא בעולם הדתי להבין את זה) אבל בעולם החילוני יש אנשים שלא יכולים להתקרב בשום אופן לעולם הדתי ולא יעזרו כל השכנועים, גם אם הולכים לפנימיות התורה, אני רק אתן דוגמא, לפני

שבוע הייתי בצפת עם חניכים שלי וביקרנו בבית הכנסת של האר"י ז"ל, ביום שבת בזמן מנחה, ודווקא שם התחילה המחלוקת בין אחד שבא להתפלל ובין יהודי שבא בקבוצה מאורגנת ורצה לצלם.

אז מצד אחד אפשר לדבר על פנימיות ועל הרבה דברים ומצד שני, אנשים יש להם עיניים והם רואים שאנשים לא מקיימים את הדברים האלה ויש הרבה סתירה, וזה דבר שמאוד מפריע לי. יש עוד כמה דברים שמאוד קשים, כל עניין ההבדל בין ישראל לגויים, שאנחנו לא רואים את זה, פתאום באים ומדברים על הגאווה היהודית שאנחנו נבוא ונתקן את העולם, זה לא נשמע במקום, חוץ מזה יש את עניין של שיויון האישה, זה מאוד קשה במיוחד בזמן הזה שיש שאיפה לשוויון ומצד שני אנחנו רואים שיש הרבה השפלה של האישה בעולם הדתי, כל הדברים האלה מביאים לידי בריחה, כל הבריחה והתרחקות, צריך לבוא באיגוף למטרה, דווקא מרחוק יש פתיחה לדברים האלה, שבסה"כ הרבה דברים מאוד דומים ליהדות, עד כמה שאני יכול להבין, ע"י געגועים וע"י שמבינים פתאום מהי השפה העברית, זו הדרך היחידה לחזור, אני חושב שאני הייתי נשאר בארץ ולא הייתי נוסע, היה התהליך של חזרה בתשובה מתעכב אם בכלל היה מגיע, חוץ מזה יש שם כמה נקודות טובות שאני מצאתי לפחות, לדוגמא: כל עניין הצניעות, אז פה מדברים על צניעות ושורפים תחנות ושמה גם מדברים על צניעות ומעבירים את זה בדרך יותר מעמיקה של דברים, ע"י התבוננות באמת מבינים מה העניין בכל היצר הזה, כמה הוא תפל, זה נראה הרבה יותר לעניין וגם הרבה יותר מעשי כמובן.

חוץ מזה יש את העניין של האלימות שפה בשם התורה יש הרבה מאוד אלימות ושם עם כל הדבקות בדרך הרוחנית, הם באמת נזהרים מאלימות, בעולם המעשי הם לא מגיעים לזה, לא בצורה מילולית ולא בצורה פיזית, יש שם הרבה דברים שזו הדרך היחידה בשביל הרבה אנשים להגיע למקום כזה, ושם יש עוד בעיות לדוגמא: שאומרים שפה בארץ אי אפשר ללמוד קבלה או פנימיות אם אין את החלק של ההלכה, זה מרתיע מאוד הרבה אנשים. רציתי לשמוע את דעתך? תשובה: קודם כל מה שה' יתברך עושה הוא עושה לטובה, גם אם לפעמים זה סתום ולא מובן. אני הבאתי את בירור הנקודה על הודו לא מתוך ביקורת שלילית או קטלנית אלא בניסיון להבין, מה קורה ולמה זה קורה? האם זה הכרחי? מה הדרך, האם יש אפשרות לשבור את העניין הזה.

בודאי שאם העולם החרדי והדתי היה מתוקן והיינו בדרגה שאנחנו צריכים להיות הכל היה ברור כבר היום, יש כלל אחד הדור הזה שהדור האחרון, זה מובא בספרים, שהדור מקולקל מבחוץ ומתוקן מבפנים.

זאת אומרת שגם כשאנחנו רואים כל מיני קלקולים בעם ישראל, אז קשה להבין מה זה, אלה עובדי עבודה זרה ואלה עובדי עבודה זרה, אלו שופכי דמים ואלו שופכי דמים, אלו מגלים עריות, כמו שהיה בזמן קריעת ים סוף, שהסטרא אחרא קיטרגה"ל למה אתה הולך לעשות להם נס, הם למעשה גרועים כמו אלה ואולי אפילו יותר וזה העם הנבחר איפה הוא מקיים את תפקידו? אדרבה, אתם העם הנבחר תתנהגו במאה אחוז, תתנו דוגמא לכולם.

בחוש אנחנו רואים שהדוגמא לא תמיד חיובית או שלילית. אז קודם כל יש את העניין הזה, שהרבה עבר על עם ישראל במשך הדורות, עשינו בירורים מהראש עד העקבים, אנחנו בסוף הבירור למטה, כל הבירורים הן שעשינו ע"י חוכמה והתגברות וע"י קיום מצוות וקידוש ה', והן בירורים שעשינו באופן פסיבי ע"י סבל.

אין עם שנרצח על קידוש ה' כמו עם ישראל, במשך כל הדורות, "כי עליך הורגנו כל היום" כמויות הסבל שעם ישראל עבר, בכ"ז דבק בה' ובתורה בכל זאת חוזרים בתשובה ודבקים בה' יתברך, זה תהליך שלא קיים בשום עם.

זה שעם ישראל עם נבחר, עם סגולה, זה לא שעם ישראל קבע לעצמו שהוא עם נבחר ועם סגולה, ככה מקובל עלינו מפי ה' יתברך, ככה הוא אמר הוא בחר בנו, נתן לנו את התורה, הוא התגלה. אז קשה היום כשהוא לא מתגלה ולא מדבר להישען באמונה פשוטה, להאמין שכל היה בהר סיני אבל ככה היה, הוא התגלה לנו ומסר לנו את התורה, הוא בחר אותנו בתור עם וזה מה שהוא רוצה, אז או שמאמינים בזה או שלא מאמינים בזה. אבל לעתיד לבוא זה יתגלה שאכן כך, גם מובא בגמרא שה' יתברך רצה לתת את התורה גם לשאר העמים לפני שהוא נתן את זה לעם ישראל, העמים לא רצו לקבל כי זה עול, זה קשה, לא לרצוח לא לגנוב, לא לנאוף, לא לעשות.

עם ישראל אמרו נעשה ונשמע, אז אומרת הגמרא שכמו שאנחנו עשינו אותו חטיבה אחת וקיבלנו שה' אחד ושמו אחד, מאז שחר ילדותינו כאומה, מאז אברהם יצחק ויעקב, ככה ה' יתברך בחר בנו ועשה אותנו חטיבה אחת וקבע שאנחנו העם הנבחר שלו.

העניין של העם הנבחר זה קשה מאוד, לכן כבר קבעו חז"ל ש"גדול מצווה ועושה מזה שאינו מצווה ועושה", זה שאנחנו מצווים לתת צדקה ונותנים ויש איזה גוי שאינו מצווה לתת צדקה והוא נותן, זה שמצווה ועושה הוא גדול יותר, אז אומרים: זה צוו עליו אז הוא עושה מה שצוו עליו, מה גדול כל כך? ההוא לא צווה ומתנדב לעשות, זה בא ממנו, הוא יותר גדול לכאורה.

העניין שגדול המצווה ועושה, מי שמצווה ועושה גדול ממי שלא מצווה ועושה, לכאורה זה הפוך, זה שמתנדב ונותן יותר גדול ממה שצווה ונתן. זה שיצוו עליו ונתן יש לו את יצר הרע שאומר לו לא לתת כחלק מהציווי המערכת המצוות, זה שיש שותף שהוא מפריע לקיומן.

אז אדם שמצווה ועושה צריך להתגבר על היצר שאומר לו לא לעשות, הוא יצר חזק מאוד, אז שאינו מצווה ועושה, היצר אין לו עבודה אתו, זה לא התפקיד שלו, זה הסוד. זאת אומרת שאם אומות העולם היו מקבלות את התורה ואז הם היו מצווים לעשות את כל המצוות וכל הדברים, האם היו עושים את זה יותר טוב משעם ישראל עשה את זה בכל הדורות ועוד יעשה" עד בא המשיח, זאת הבחינה שצריכה להיות כשאתה משווה בין ישראל לכל העמים, האם הם היו יותר מתוקנים מאתנו היום, אם היו עוברים מה שאנחנו עברנו?

העבודה בהעלמות העצמית

בעבודת השם, יש דרגות שונות. שונות מאד, שונות משונות. כל המחלוקות שבקדושה, שבזרמים השונים שבעם ישראל נובעים מכך שכל צדיק. כל ראש צינור שהוריד את התורה הספציפית שלו לעולם, היה בדרגה רוחנית אחרת מחברו.

כפי מספר היהודים כך מספר המדרגות. כפי שידוע שיש עניין שנקרא ירידת הדורות. הדורות הראשונים הם לא כמו הדורות שלנו. גם בעומק של ידיעת התורה, וגם בעיקר בעניין של הלב. לב ועבודת השם לשם שמיים.

יש התגשמות במשך הדורות. גם כשהיו חכמים וצדיקים באותו דור, לפעמים מפריד ביניהם שרש נשמה אחר. אחד מצד הדין, אחד מצד הרחמים, אחד מצד החסד. כל אחד מוריד תורה לפי שורשו, וכל אחד לפי שורשו יש לו את תפקידו לעשות בעבודת השם בעולם הזה.

ולכן כל המחלוקות האלה בין החכמים עצמם. הם לא חולקים בדרכי עבודת השם באמת. הם יודעים שיש חלקים בעבודת השם, והם שונים אחד מהשני. אלה שבדרך כלל נטו לעניין המחלוקות זה התלמידים ותלמידי תלמידיהם.

כיוון שהם היו כבר בקטנות ד'מוחין לעומת גדלותם ותפארתם של הרבנים שלהם. ואז כמה שהתרחקו מהמקור, ככה התרבה החושך והמחלוקות. אבל בעצם כל הצינורות בעם ישראל ביחד, מהווים את עבודת השם.

כמה שהנשמה של מייסד דרך מסוימת יותר כללית, יותר רחבה, ככה הוא יכול לכלול בדרכו יותר ויותר סוגים שונים ומשונים בדרגות שונות ובשורשים שונים. כל אחד יוכל להדריך בהתאם למצבו, בהתאם לתפקידו, בהתאם לצרכיו. מה שהיום אני רציתי קצת לשוחח, זה על דרגה אחת בעבודת השם, שבעצם העובד את השם אינו מרגיש את היותו קיים, את היותו עובד השם. וכאן יש עליה בדרגה כמו בין יום ללילה, כמו קריעת ים סוף בין כל אותן הדרגות השונות של יראה ואהבה בהם עובדים את השם לבין הדרגה הזו. של אותם הצדיקים שהם דבקים בשם. והם לא מרגישים את ישותם כעובדי השם. כתוב בעולם האצילות: "לא יגורך רע". שבעולם האצילות אין רע. עד עולם האצילות: בריאה, יצירה עשייה, יש שם רע, בפרופורציות שונות.

בעשייה רובו רע. עד שמגיעים בסופו של עניין, ומתהפכות היוצרות. בעולם האצילות "לא יגורך רע". עולם אצילות, עולם המחשבה, עולם החוכמה. א"ק - אדם קדמון - עולם הכתר, עולם הרצון.

יוצר הנשמות אצילות. הן עלו במחשבה, הם התעלו במחשבה, למצב של דביקות בשם ואין ביניהם חוצץ. ולא מרגישים ישות נפרדת. לא מרגישים שהם עובדים את השם. הם מחבקים את השם.

הלב שלהם דבוק למחשבת הבריאה שהיא לתקן עולם במלכות שדי. ואין הפרש בין כוונת הבורא לבין כוונת אותם צדיקים. יען שהם הגיעו לכזו דרגה שכל מאווייהם הם צינור לעבודת השם. לעשות רצון השם, אבל תוך כדי העניין הזה הם לא מרגישים את עצמם, לא מרגישים את עצמם בכלום.

לא מתעסקים עם עצמם לבדוק איפה הם, מהם, למה ואיך. לא חפצים גם לדעת את החוכמה. לא מעניין אותם שום דבר. רק הקירבה. "קירבת אלוקים לי טוב". הקירבה לא לצורך להרגיש את הקירבה.

הקירבה לצורך להיות חלק ממתקני העולם. לעשות נחת רוח להשם. מה שאני מנסה להסביר זה לא מודע. זו עבודה לא מודעת. זו עבודה של התמזגות בין עובד לבין השם

יתברך. כאשר המציאות של האדם בעצם מציאות רגילה.

זו דרגה של הסתר שאדם נסתר מתוך עבודת השם. צדיקים נסתרים. הדרגה הזו שאני מדבר עליה זו דרגה של הסתר בתוך עבודת השם כך שגם היצר לא יבחין, וגם האדם לא מודע כל כך. כמו אדם שיכור, כמו אדם חצי רדום.

קצת מודע. המודעות עמומה. ודאי יגידו מה אתה מביא לנו כל מיני סיפורים. דרגות כאלה גבוהות ורמות, אני אומר שזה לא סיפורים ושזה לא דרגה כל כך רמה ורחוקה. אלא יותר נכון זה דרך בעבודת השם.

כשהאדם מתמזג עם השם יתברך, ועם מטרת הבריאה והולך ומתמזג בכל זמניו, בכל כוחותיו, בכל כספיו. מזדהה הזדהות מוחלטת. איך לקרוא לזה - מתמזג בתוך הרקע. הוא לא בולט ברקע של עבודת השם הוא בלוע.

ושם עבודה אחרת לגמרי. מבחינה פנימית. גם בדרך הזו הכל נראה אחרת. מבחינת שאנחנו מדברים על האדם שצריך שיהיה לו ביטחון בהשם. זה אחד הדברים הכי גדולים, הכי חשובים. ביטחון חי אמיתי חס. בהשם יתברך. ישועת השם כהרף עין. להאמין בכל ליבו שהשם יעמוד לימין אביון. להאמין בכל ליבו שכל מה שקורה זה לטובה. כל עכבה היא לטובה. להיות כל כך דבוק בהשם יתברך שלא יהיה לו טרוניא על שום דבר.

זה עדיין בחינת ישות שעובדת את השם. הלוואי שאנחנו נגיע לאלפית מזה, גם טוב. אבל זה לא הדרך והמדרגה הגבוהה. יש קפיצת הדרך זו המדרגה השנייה, שאדם לא צריך אפילו לעבוד על ביטחון בהשם.

כאילו לא קיים הבן אדם. כאילו כמו בתוך חלום ככה. סהרורי. עובד את השם בלי לשים לב אפילו. זה דרגה גבוהה של טהרה. של קדושה. שם הצד השני לא יכול לגעת. כי האדם אוטם את עצמו במעטה גדול ועב של תמימות.

ומבקש מנפשו לא לדעת כלום. לא רוצה לדעת שום דבר. לא את החכמה ולא סודות ולא כלום. חפץ וכאילו לא מרגיש אפילו שחפץ ומה חפץ. בדרגה של העלמות. אולי כמו שכתוב שמשא עלה אל האלוקים.

דבר כזה. כל הדורות האלה שעברו מאז האדם הראשון, וכל גדולי ישראל עד היום, עד הרגע שיבוא משיח, זה הכנה לקראת זה שהאדם יעבור את כל הנפילות, את כל הניסיונות, את כל ההתרחבויות, בכל הכיוונים - מחשבה, דיבור, ומעשה, ויכנס לכל הגיהנומים, וילך את כל הגלויות עד אשר מכל חור, מכל תחתית שאול, יוכל לעבוד את השם.

יהיה מבסוט, לא יתנתק מהשם יתברך. כל הניסיונות, וכל הגלויות וההסתרים, זה רק בשביל זה. כל פעם שנופל על האדם ניסיון חדש, תרדמה, והוא נבהל והוא נופל, הוא מתרסק, זה עוד איזה במה חדשה, ועוד איזה פינה נידחת שקיימת ביקום הרוחני, לשם הוא נשלח ונופל, על מנת שמשם יעבוד את השם.

וזה חידוש. זוהי התחדשות. אם כן אדם מטיבעו מעוניין לעבוד בלי הרעת תנאי עבודה. לא מוכן שירעו לו את תנאי העבודה. אם הוא היה כבר טהור, הוא לא רוצה, חלילה, והוא צודק, שיהיה פחות טהור.

אבל השם יתברך זקוק שהאדם יעבוד אותו מכל פינה. מכל פינה ופינה. זה הסוד של הגלות. שלא גלו ישראל אלא כדי לצרף לעצמם גרים בזמן ההשכלה. יהודים שמעו על השכלה, עזבו את התורה, ולא חזרו לעבודת השם.

בזמן הקומוניזם. יהודים שמעו על הקומוניזם. נדהמה נשמתם, התרחקו מהתורה ולא חזרו. בזמן תקומת המדע. היהודים נדהמו מהמדע. בזמן ההפקרות, היהודים נדהמו מההפקרות, אבל מכל הגלויות האלה, של ההשכלה, של המדע, של הקומוניזם, ושל כל התיאוריות ושל כל החורים, משם היהודים חוזרים, אחרי דור, שניים, שלושה. בגלגול כזה

בגלגול אחר. חוזרים להבין את האמת. מתוך החושך הרחוק לאיפה שהגיעו. משם הם מקבלים את מה שנקרא חיסון. חיסון רוחני. את הוירוס הזה, הם כבר מכירים, זה לא ירחיק אותם מהשם יתברך. עד שכל הוירוסים והמפלצות יופצו בעולם, היהודים יפלו בהם ויתחסנו. ומתוך החוסן הפנימי, ישאפו להגיע שוב להידבק בהשם ובתורתו. זה סוף תיקון הבריאה. כל עוד שיש מפלצות, ופינות וסדקים, וחורים ותהומות שמפחידים את הנשמה היהודית, שמא יש משהו יותר מעניין, משהו יותר מושך מהשם יתברך ותורתו, כל עוד יש חורים וסדקים כאלה, שזה שם עוד לא נפל יהודי וקם, מתעכבת הגאולה.

כיון שבסופו של דבר, אחרי כל השנים האלה של כל הניסיונות, אסור ששום נשמה תופחד מעץ הדעת טוב ורע, שלא תתפתה בכלל, ושזה לא יעניין אותה, הנשמה צריכה להיות מחוסנת. שלא יהיה שום פיתוי שיוכל להרחיק אותה מהשם יתברך.

הנועם והעונג של קירבת השם בתוך הלב היהודי צריך להיות כל כך חזק, כל כך מחמם, כל כך חי, ששום דבר אחר לא יהיה מספיק מושך, מספיק חכם, מתוחכם ומדהים. או מפחיד או מבהיל, או מפתיע, בשביל להרחיק אותנו מהשם יתברך.

כמו אותו ילד שרוצה להיות גיבור, ולעמוד מול גלי הים, הוא עומד וכל פעם בא איזה גל ומפיל אותו ומעיף אותו. אבל לאט לאט הוא רוכש מיומנות. הוא כבר יודע שאת הגל הזה הוא צריך לקפוץ מעליו, הגל השני צריך לשחות יחד עם הגל, והגל השלישי להיכנס מתחת למים.

וככה הוא נהיה רגיש לכל גל מאיפה הוא בא, ומה לעשות אתו. מיומן עד שבסוף שום גל לא יכול לטלטל אותו בלי תקנה. ככה עם ישראל, נכשל במה שניכשל, עבר מה שעבר, גלה לאיפה שגלה, ומשם התעורר מתוך חוסן פנימי אמיתי וניצחי.

עד שיעיד עליו יודע תעלומות, שלא יחזור לסורו. זה סוף תיקון העולם, ושם יבוא משיח. האפשרות שאנחנו נגיע בע"ה במהרה למצב הזה. והיא תלויה בהתמסרות שלנו האמיתית בעבודת השם האמיתית מבחינת עבודת הנפש האמיתית.

שנהיה מפותחים באופן אמיתי. פנימית. מתוחכמים. תמימים ומסורים ללכת לכל שליחות פנימית אליה השם יתברך יפנה אותנו, ולפקוח עיניים ולדעת איך לקום, איך להבין כל נפילה, כל ניסיון.

איך מתוך כל חור לעבוד את השם. הגיע אלי איזה אחד מאזור הדרום. עם זקן ארוך. כל מי שהיה רואה אותו היה קם בפניו. הוא בא מרחוק ואומר שהוא בא כיון שאין לו יראת שמיים, אין לו יראת חטא, אין לו יראת העונש, אין לו שום דבר. לא לומד תורה, בקושי מתפלל. כלפי חוץ האיש תלמיד חכם. בתוכו ריק. והבור ריק אין בו מים. אבל מה יש בו? נחשים ועקרבים. איך הוא הפך להיות גרוטאה רוחנית? "מצוות אנשים מלומדה".

זה נקרא להחזיק את החיצוניות, והפנימיות הלכה והתייבשה ממנו, והנשמה בוכה, והבן אדם רוצה תיקון. תיראו איזה דבר יפה. בתוך החושך. איזה חושך נוראי. האיש הזה הוא תינוק שנשבה בקדושה. לא תינוק שנישבה בגויים. התייבשה לו הנשמה. בודאי שזה לא בסדר.

הוא רוצה תיקון. להחיות את הלב שלו מחדש. לעבוד את השם. הנשמות מהסוג שלו, יש תהליך די מפחיד, שמוסיפים ידע, מוסיפים חכמה, אבל אחרי כמה זמן הידע והחכמה הופכים להיות עוד הפעם מצוות אנשים מלומדה.

כי לא הפנימו את התורה, והתורה הופכת להיות להם סם המוות. במקום סם החיים. כמה למדו, אבל למדו בלי חשק. אני אגיד לכם אסור, אסור לוותר על החשק דקדושה, אסור לוותר על השם יתברך. אסור ליהודי לוותר.

אם אדם מרגיש שהלב שלו מתייבש, שיזעק ויצעק, שיקפוץ ויבכה, שירוץ. לא יודע מה

שיעשה. שלא ישב בשקט. שלא יחכה עד שמתייבשת לו הנשמה. אם אדם מרגיש לא טוב, שלא ישלים. שידבר עם השם יתברך.

הבעש"ט הקדוש. היה מברך את הילדים כשהיה עוזר לרבה בחייד"ר. היה אומר להם שיהיה לכם לב חס. זו הייתה הברכה שלו, האיש הזה שיחיה, התקרר - כפא כמו מת ר"ל. הלב מת. אם הלב מת, ולא מתקן את זה, האור מסתלק. מה נשאר - שלד. חשוך. החסידים שמרו על העניין הזה. מנהג של מקווה, שמירת העיניים, שמירת המחשבה, העלאת הניצוצות.

מה נשאר מתורת הבעש"ט. מה בשימוש? ראיתי בפנים שלו שהבן אדם לא רק עצוב. הוא גם בודד. שאלתי אותו אם אין לו איזה חבר. "עשה לך רב, וקנה לך חבר". בשביל מה צריך אדם חבר? אדם צריך חבר בשביל לפתוח את ליבו.

מה שכואב לו. ראיתי שעם אשתו אין לו שיח חופשי. הוא לא יכול לדבר איתה מה שכואב לו. אין לו גם חבר, ואין לו רב. רשמית יש לו אבל תכל'ס אין לו. אין לו חבר. למה אין לך חבר? אין לו חבר כי אין מי שיבין אותו. ואין מי שהוא יוכל לסמוך עליו שהוא ישמור סוד. הכל הפך להיות העמדת פנים. אז הוא צודק.

החבורה, החברותא. אהבת החברים. ברית בין החברים. מסירות נפש אחד לשני. שיחות, עבודת השם, "בבית האלוקים נהלך ברגש", השם יעזור. בזכות דוד המלך. דוד המלך שכל אהבתו הייתה ברגש, בהתלהבות, באש של קדושה.

שמצא את השם יתברך בכל חור שזרקו אותו. יהי רצון שבזכותו יזכה האיש הזה, ויזכו כל מי שזקוק, ונזכה כולנו, לעבוד את השם באהבה, בחום בהתלהבות, בקירבה. שהשם יהיה קרוב אל ליבנו. שנהיה קרובים אליו. צריך להתפלל. בזמן הזה מבקשים את דוד מלכנו. זה הבחינה שצריך לבקש. את הלב של דוד המלך. דוד המלך, נזר הבריאה. אותו צריך לבקש. את החום והאהבה, ואת ההתלהבות והמסירות.

והנאמנות והדביקות. ממנו זה בא. אנחנו יודעים מהספרים שמשנת תש"ן מתחילה השפעתו של דוד המלך. תיקון הפנימיות. כשהאדם לומד, קורא תהילים, הוא צריך לא לכוון לצרות שלו, לא לצרות שלו בלבד, אלא גם לצרות של עם ישראל.

הוא צריך לכוון להידבק בדוד המלך. הוא התהילים. התהילים הם דוד המלך. צריך ללמוד את נשמתו של דוד. להידבק בנשמתו של דוד. אז בכוחו העצום והאינסופי, הוא ירים אותנו בזכות מסירות נפשו, מכל הבורות.

מכל הפינות והסדקים. יעלה את כל נשמות ישראל, לעבודת השם דרך כל ההסתרים, והריחוקים, הייאושים. הקירבה העליונה של הדבקות, האצילות שלו בהשם יתברך. השם נשבע לא לאכזב את דוד, דוד המלך תמיד נשאר ילד טהור.

גם כשהיה מלך גדול היה ילד של השם, ילד שעשועים של השם יתברך. פנימיותו נשארה תמימה, טהורה כמו של ילד מצד אחד. מצד שני, כל החכמה והניסיון והגבורה והעורמה, של גדול הגיבורים בעבודת השם.

תמים תהיה עם השם אלוקיך. צריך להתפלל שהעבודה הפנימית של דוד המלך תיודע ברבים. בזכות כל מה שעבר, וקיבל את הייסורים באהבה ובשימחה. שתהיה לנו היכולת והכוח גם לעבוד את השם יתברך, בלב, עם לב חס.

אותות המצוקה

מתי בעזרת השם נגיע למצב שאדם ימנע את הנפילות, פשוט לא נופל. הדבר לא פשוט, בהתחלה, כשאדם עוד לא בנוי מבחינה רוחנית, לא מודע למלחמת היצר לא מודע למציאות הפנימית והחיצונית שלו הוא נופל כל הזמן, הוא לא יודע אפילו שהוא נופל. הוא לא יודע בכלל שהוא הועמד בניסיון, הוא לא מבין את כללי הניסיון ולא מבין את כללי המלחמה ולא יודע שעליו להתגבר.

במשך הזמן כשהוא מתחיל לזהות את הנפילה מהר, ולצאת ממנה מהר. אבל המטרה היא למנוע את הנפילה, ככל שאפשר. אמנם, בכל שלב ושלב יש נפילות, כי אין אדם שהוא מושלם. אצל האנשים הרגילים בדרך כלל בעולם המעשה ובעולם הדיבור, אצל אנשים בדרגה יותר גבוהה יכולה להיות נפילה ברגש, נפילה במחשבה, נפילה ברצון.

זאת אומרת שאדם נופל ממדרגתו. ככל שאדם מתקרב להיות יותר צדיק הנפילות שלו יותר עדינות מצד אחד ומצד שני יותר חמורות כיון שהשם יתברך מקפיד עם חסידיו כחוט השערה. זאת אומרת בדברים דקים במחשבה היא נחשבת אצל הצדיקים לנפילה עצומה. נפילה קטנה ברצון, כנ"ל. בכל זאת אם יש נפילה הדבר גורם הסתלקות האור והצדיקים מרגישים שהעולם נחשך. "הסתרת פניך היית ניבהל". וזה לא תענוג גדול. זה כואב לא פחות מאשר האדם שעושה איזו עבירה באופן ממש.

ולכן, מובא שאם ראית תלמיד חכם עובר עבירה אל תהרהר אחריו שמא עשה תשובה. כיון שבאותו זמן שאתה רואה אותו וחושב שהוא עושה עבירה, אם הוא תלמיד חכם הוא לא יכול לעשות עבירה, אין זו עבירה.

הכוונה שאם הוא היה עושה עבירה הרי היה רשע לא היה תלמיד חכם. תלמיד חכם אמיתי לא עושה עבירות. הכוונה, עבירה בפנימיות. איזו מחשבה לא מדויקת, איזה תיקון שעשה לא מספיק נכון. איזו טעות בהנהגה, דקי דקויות.

לכן כאשר צדיקים עושים טעות, מה המטרה של הטעות הזו? יש בזה כמה בחינות. א. לתקן ולהעלות עוד ניצוצות שקשורים לנפש או לנשמה שלהם שעדיין לא תוקנו יכול להיות ניצוצות שעדיין עשוקים בקליפה עוד מזמן שבירת הכלים או עוד מזמן חטא אדם הראשון על ידי זה שאיזה צדיק יש לו קצת ירידה במחשבה או ברצון או ברגש או בהשגה, נחשך קצת מאורו, לשניה אפילו, נחתך קצת החוט של הדבקות ואז הצדיק מתגבר כארי כי הוא מצטער מאד על זה ובזכות התשובה שהוא עושה, ההתגברות שהוא מתגבר איזה ניצוץ שהיה עשוק במעמקי הקליפות יש לו זכות לצאת משם. זה מצד הזה. אם זאת נשמה כללית. אם הצדיק מבחינת נשמה כללית אז כל הכלל שקשור עמו עולה ויורד גם כן בהתאם למצבו הרוחני. לפעמים יש כמה אנשים שצריכים זיכוך ואין זכות יש קיטרוג כתוב שהצדיק נאסף, הצדיק נאבד.

רחמנא לצלן. לא חייב להיות ממש מות. אבל כל הסתלקות של האורות למקומם והגוף הולך למקומו, לאדמה. לכן רשעים בחייהם נקראים מתים. כיון שהנשמה מסתלקת מהם, נשאר רק מינימום של חיות להחזיק את הכלי אז זאת בחינת מוות רוחני.

ככל שעולים בסולם יעקב בעבודת השם כך אם יש איזה מכשולים, איזו נפילה דקה שבדקה, המטרה הפנימית, כמו שמובא בכל ספרי החסידות הנעם אלימלך עוסק בזה הרבה, היא שבעזרת התגברותו של הצדיק יעלה עמו את כל הכלל, את כל העולמות, את כל אותם הניצוצות שעדיין לא הייתה אפשרות להעלות אותם.

מובא בכתבים של האר"י שאסור שיהיה הפרש יותר משלוש מדרגות בין העליון לתחתון, ריק, חייב להיות קשר בין הראש לבין הסוף. אם יש הפרש יותר מידי גדול, לא טוב, אי

אפשר, לפעמים הצדיקים מתעלים יותר מידי וההמון נשאר למטה מידי ואז אתה עייף ויגע ואז בא עמלק כמו שנאמר למשה "לך רד כי שיחת עמך", אתה צריך לרדת כי העם שיחת, לרדת בשביל להעלות אותם. משה רבינו צרף את הערב רב כי הוא חשב כבר שהגיע הזמן לגמור את תיקון העולם. באמצעות הערב רב להביא את תיקון האומות ולהביא את הגאולה. היות שמחשבתו של משה רבינו וודאי הייתה לשם שמיים, כפי שמחשבתו של יצחק שרצה לברך את עשיו, הייתה לשם שמיים שניהם חשבו כבר להביא את התיקון לא רק מצד הקדושה אלא לזכך את הצד של קליפת נגה, בחינת הערב רב ולגמור את תיקון האומות ולהביא את הגאולה הסופית.

אבל עדיין לא היה הזמן. מה זה שעדיין לא היה הזמן? כל פעם אנחנו שומעים שצדיקים כאלה ואחרים ניסו להביא את הגאולה ועדיין לא היה הזמן. עדיין לא היה הזמן פירושו שעדיין לא תוקנו כל התיקונים שהיה צריך לתקן, ולא הוצאו כל הניצוצות שהיה צריך להוציא מהקליפות ולברר אותם ולהעלות אותם.

זאת אומרת זה לא שלא היה הזמן כי הקב"ה רצה לאחר את הקץ אלא כיון שהעבודה לא נעשתה. אם טרם נעשתה העבודה איך אפשר להביא את הגאולה? הגאולה זה תיקון העולם, סוף תיקון העולם.

השלב הראשון של עולם התיקון. אם כן המטרה להגיע לדרגה כזאת של קדושה ודבקות ועירנות במלחמת השם בעמלק שלא ניפול בכלל, אפילו בהרהור קל אפילו טעות קטנה, שלא לדבר על דיבור או על מעשה. זה העניין שמישיח מחולל מפשעינו. זה שוב פעם הקשר בין הצדיק לבין האומה שהיות שאנחנו אולי לא עושים מספיק תשובה משיח סובל חולאים עבור ישראל כדי לבטל גזירות, נשמתו של משיח בן דוד.

איך אנחנו נעלה בסולם הזה שלאט לאט תהיינה לנו פחות נפילות? הרי החיים הם לא חיים קלים. האדם חי בלחץ מתמיד בגוף ובנפש וברוח נלחם את מלחמת הקיום והדבר לא קל בכלל יש ניסיונות כל הזמן.

בעבודה, ברחוב, בבית, עם האישה עם הילדים, עם עצמו, אין רגע מנוחה. איך נגיע למצב כזה שנוכל למנוע את הנפילה. הנושא שרציתי לברר היום בנושא הזה, זה עניין של אותות מצוקה שאנחנו צריכים לתת עליהם את הדעת.

יש כמו שהזכרנו קודם תהליך שנקרא בפנימיות התורה "שבירת הכלים", ויש בעניין הזה הרבה הסברים עמוקים. אבל באופן פשוט, היו כלים, משכו אור, האור לא היה מותאם לכלי אפילו לא יכל לשאת את האור ורצה לקחת לעצמו עוד יותר ולכן הכלי נישבר והאור הסתלק.

זה נקרא שבירת הכלים. שבירת הכלים מתרחשת באדם, בעולם הזה ובכל יום, לפעמים כמה פעמים. זאת אומרת דבר דומה לשבירת הכלים. למשל, אדם שעובד יותר מידי קשה, לוקח על עצמו יותר מידי דברים פתאום יום אחד טראח! מתמוטט, או מבחינה נפשית או מבחינה גופנית או משתי הבחינות. גם בעולם הכלכלה אותו דבר. כשחברה מסתבכת מבחינה כלכלית. כל התהליכים הגשמיים יש להם שורש רוחני. כל הסיבוכים האלה ההתמוטטויות הנפשיות הגופניות החברתיות הכלכליות הכל זה עניין של התאמת אור לכלי, צריך להתאים את האור לכלי וצריך להיות ער מאד מאד לאותות המצוקה.

כל אחד משדר לפני שהוא מגיע לשבירת הכלים אותות מצוקה. הרבה משברים היה אפשר למנוע ונפילות של אדם עם עצמו של אדם עם אשתו, של אדם עם ילדיו של אדם עם מעסיקו. בכלל היינו יכולים לחיות חיים יותר מתוקנים ויותר חלקים אם היינו מודעים לסימני המצוקה של הבריות.

שהבריות משדרות. גם אנחנו בתוך עצמנו להיות מודעים לגבולות שלנו, לסימנים שלנו וגם

לסימנים של הסביבה. אותות המצוקה של הסביבה. זה א-ב של חיים בצוותא שאנחנו צריכים לתת את הדעת כדי למנוע את הנפילות כדי להגיע למצב של אדם מתוקן, לתקן אדם במלכות שדי.

שדי זה שם שקשור ליסוד ומלכות מקבלת מהיסוד. שדי הוא המשפיע, מלכות היא המקבלת זאת אומרת לתקן עולם במלכות שדי. שיהיה האור מותאם לכלי כדי שלא תהיה שבירת הכלים. שתהיה בבחינת תיקון הדרגתיות והתחשבות, עבודת צוות. למשל, יום יום באים אנשים עם בעיות של שלום בית, בעיות של חינוך ילדים. אם אפשר לעשות מכנה משותף, כמובן שיש מקרים שהתיקון שלהם מאד קשה, יש מקרים שאחד מבני הזוג בהחלט יותר מקולקל מהשני והוא גורם את כל העניינים יותר.

לא בהכרח בתמיד כשיש בעיה בין בני זוג שניהם אשמים באותה דרגה או שניהם גורמים לבעיה באותה דרגה. אבל, מה שמשותף לכולם שלא מודעים לשני, לצד השני. לא לרגישויות שלו ולא לאותות המצוקה וליכולת הקיבול והרבה פיצוצים היו יכולים להימנע פשוט עם קצת הכרה ותשומת לב, אכפתיות, רגישות לזולת.

הדבר הזה רחוק מאתנו לצערנו. בחברה המודרנית שאין לנו זמן לשום דבר וכל אחד דורס את השני, אפילו כשהוא לא רוצה, בכלל הצפיפות והלחצים, לא כל כך שמים לב לעניין הזה שיכול למנוע הרבה מאד משברים.

למשל, הבעל מגיע עייף אחרי יום עבודה של שלוש עשרה שעות, מגיע הביתה צמא, רעב, כואב לו הראש, כל הגוף כואב לו עצבני בגלל שהרסו אותו בעבודה לחוץ מה יהיה עם הכסף מאיפה ישלם את החובות, מגיע הביתה ואז ישר הילדים מתנפלים עליו מספרים לו כל מיני צרות שיש להם.

האישה אין לה זמן להתפנות אליו בשום דבר כי היא עסוקה עם כל עבודות הבית והלחצים של הבית. ואז מתחילים לבקש ממנו אבא אני צריך כסף אני צריך זה אני צריך ההוא לא נותנים לו לא לשתות מים ולא לשבת לא להתרענן ולא לנוח.

כולם עטים עליו. זה מתכון פשוט לזה שהאדם יתפוצץ יתחיל לצעוק. בדרך כלל הבן אדם לא מתחיל ישר לצעוק הוא מתחיל להגיד. חברה, תנו לי רגע, אני צריך להתאושש, באתי עייף. הרי מי בכלל יכול לדעת מה עבר עליו כל היום. ילד בודאי שלא מבין מה זה ללכת למלחמת הקיום האישה יכול להיות שהיא יודעת, יכול להיות שלא. על כל פנים הנה מתכון ברור ופשוט, שאדם משדר מצוקה, עייפות, תשישות, עצבים, ורוצה שקט, רוצה להירגע ולא נותנים לו.

לא מרפים ממנו רגע. הוא לא אכל הוא לא שתה הוא לא התקלח, עכשיו כולם עליו. זה נשמע דבר פשוט וברור אבל הלוואי וזה היה מיושם במציאות המצב שלנו היה נראה הרבה יותר טוב. ואז אדם מגיע בזעיר אנפין לשבירת כלים.

העומס עליו יותר מידי, אז הוא מתחיל לצעוק. אז כשהוא מתחיל לצעוק הילדים אומרים, איזה אבא יש לנו שלא אוהב אותנו, לא איכפת לו מאתנו, לא מעניין אותו. ואז מלחיצים אותו עוד עד שבסוף הוא בורח מהבית או שהוא שובר משהו או שהוא מרביץ למישהו. או שהוא מתייאש ולא מדבר יותר עם אף אחד והולך לישון עם הבגדים. העיקר שיתנו לו שקט. זאת דוגמא קלאסית, אני שומע את זה כל יום. גם הפוך, האימא מגיעה מהעבודה והיא צריכה לסדר את הבית, ולהכין את הכל ואז מתחילים הלחצים של הילדים שלא מוכנים בשום אופן להתפשר מי ישחק עם המחשב ומי ישחק עם משהו אחר ולא שומעים בקול ההורים וצריך להגיד להם כל דבר מאה פעמים, מתחילים לריב.

במקום שהאישה תוכל לשתות כוס מים ולנוח אחרי העבודה היא צריכה להתחיל להפריד בין הניצים. יום יום יום העומס הזה גדל בסוף אין לה כבר סבלנות גם היא מתפוצצת.

זאת גם שבירת הכלים.

וגם במערכת שבין בעל ואישה אותו דבר. גם בעבודה אותו דבר. ובכל מקום. יותר מידי האדם עסוק רק עם הצרכים שלו. לא איכפת לו מה השני מרגיש, מה עבר עליו, מה כואב לו, שום דבר. העיקר, אינסטנט, באותו רגע צריך לקבל את תשומת הלב שלו את מה שהוא דורש.

אם לא, הוא הורס את העולם. הנוער שלנו הולך במתכונת הזו וככה מתחנך. ככל שנותנים להם יותר אורות התיאבון גדל והתחרות גדולה. ככל שיותר כסף יותר השקעה, יותר עניינים הוא רוצה עוד זה כבר מובן מאליה, זה לא מספיק לו, והלחצים גוברים.

זה הכל פטנטים של יצר הרע המשפחתי לפוצץ את העולם. האדם עצמו צריך להיות מודע למגבלות שלו. אם הוא יודע שאחרי שתיים עשרה שעות הוא ממוטט שלא יעבוד שתיים עשרה שעות שיעבוד עשר שעות, אחת עשרה שעות.

אם הוא יודע שאם הוא יבוא הביתה ולא הספיק להתאושש וכולם יתנפלו עליו יהיה פיצוץ אז שינוח מחוץ לבית. עד שהוא נכנס לבית, או שיסביר לבני המשפחה שיעזבו אותו בשקט, מראש, יעשה חוזה איך מקבלים את פניו.

וכך הלאה, שאדם ידע את הגבולות שלו, שלא יעבור אותם. יאכל, ישן, ינוח, יעשה מה שצריך כדי לא להגיע חלילה וחס לשבירת הכלים. שידע את אותות המצוקה של עצמו ויכיר גם את אותות המצוקה של הסביבה, ויתחשב בזה. ולא להיות מכשול לאחרים, לגרום להם לנפילות. אדם כל הזמן רוצה לתקן את עצמו, להרגיש את עצמו שהוא נקי, להרגיש את עצמו שהוא בסדר בעולם הזה בעולם הבא. לא איכפת לו מהסביבה שלו.

זאת אומרת שהוא שליח להפיל הרבה אנשים. אדם צריך לשים אל ליבו, האם הוא לא מכשיל את הרבים? האם הוא לא מכשיל אנשים שסביבו על ידי זה שהוא לוחץ אותם ולא רואה את אותות המצוקה. לא איכפת לו מהם. בחיים הציבוריים הדבר הזה חמור ביותר. הזדמן לי ללכת לחדש איזו תעודה באיזה מקום. כל הפקידים מתנפלים, אפילו שאלה פשוטה, לא רוצים לתת לך לדבר בכלל. יש התעללות בציבור.

זאת נורמה, רחמנא לצלן. כל מי שמשרת ציבור צריך לעבוד על העניין הזה, שהוא משרת את הציבור בשביל זה הוא מקבל משכורת, להתנהג בדרך ארץ וכבוד לאנוש להקשיב לבני אדם לעזור להם לא לרמוס אותם.

אז השררה, התפקיד לא נתן לאדם בשביל לעשות רע לאנשים אלא בשביל לעשות להם טוב. מלך ביהדות הוא בבחינת עבד, עבד נאמן, עבד של הציבור. לא להפך. גם בנהיגה, כל יום מתים אנשים מתאונות דרכים, כל זה גם נובע מזה שאדם לא רואה את אותות מצוקה של עצמו ובודאי שלא איכפת לו מהמצוקה של הזולת.

רק חושב איך לעקוף ואיך להגיע ראשון איך לחנך את השני איך להלחם על זה. הדבר הזה חדר לכל שכבות העשייה שלנו, בפרט ובכלל. זאת מגיפה. וזה עולה בנפילות בגוף ובנפש גם. לזה צריך לעשות רביזיה רצינית וטיפול בעניין הזה מאד.

לתת את הדעת, מה אתה גורם בסביבה. מה אתה גורם לבני אדם. כמה תיקונים אתה גורם לבני אדם וכמה קלקולים אתה גורם להם. לא להכשיל את האנשים. צריכים לשוחח על זה עם הנוער ועם הילדים.

בכל בית ובכל מסגרת חינוכית. לדבר אל הסלע, הסברה, דרך ארץ. שום דבר לא בוער. אנחנו חונכנו בחברה הזאת שאדם צריך תחרותיות והישגיות ודורסנות וכוחניות ומצליחניות. חלק מהדברים האלה הם נכונים במידה וזה נעשה לשם שמיים לתיקון העולם, מתוך ענווה וחלק פסולים לחלוטין.

זאת האטמוספירה שאנחנו חיים בה, גרועה ביותר. כל אדם לפני שהוא מתפרץ לפני שהוא

מתעצבן, יש לו סימני מצוקה. לא ללחוץ אותו לא לפוצץ אותו. גם בעבודה, לא רק במשפחה. קל וחומר, בן בנו של קל חומר עם האישה והילדים.

כל אחד צריך ללמוד לכבד את יכולת הקיבול של השני. יש יכולת קיבול. בן אדם יכול לספוג, לספוג, לספוג, די, יש לו יכולת שהוא לא יכול יותר מזה. כושר ספיגה בודאי שאדם צריך להשתדל להגדיל את כושר הספיגה שלו ללחצים פנימיים וחיצוניים ומצד שני צריך להכיר את זה אצל הזולת ולא לשבור את הכלים. להקשיב, להקשיב, להקשיב לשני. לא רק להקשיב למה שהוא אומר אלא איך הוא מרגיש, מה קורה לו בפנים. ולא להיות גורם שיחטיא אותו ויפילו אותו, בכעס ושאר עניינים. כל זה נובע מאגואיזם רצון לקבל לעצמו. אדם קרוב אצל עצמו. אם האדם ייתן את ליבו וגם יכיר את איתותי המצוקה של הילדים שלו הוא לא ישבור אותם. לפעמים לאדם יש רצון טוב. אפילו רצון של קדושה לחנך את הילד, מרב שהוא משפיע עליו קדושה, בסוף הילד בורח מהבית ולא רוצה יותר לשמוע שום דבר על הקדושה.

השבוע הגיע מקרה כזה מאד מצער של נער שהידרדר ממש לשאול התחתיות שאי אפשר לתאר את זה וכשאני מסתכל עליו אני רואה שהוא ילד טוב סה"כ בחור טוב, הוא לא איזה פושע ולא איזה רשע הוא רוצה לתקן אפילו.

אז הוא עצמו אומר לי הגעתי לשפל המדרגה האנושית, למה? כי אבא שלי היה לוחץ אותי יותר מידי, אם הייתי אומר משהוא היה זורק אתי מהבית, אז זרק אותי מהבית הלכתי לרחובות, לא היה לי כסף לא היה לי איפה לישון, ככה הוא התדרדר.

פשוט. כל זה מבחינת פנימיות התורה נקרא להתאים את האור לכלי. להתאים את האור לכלי. לא להביא את המערכת לעומס יתר, בשום עניין. זה מצד היצר. אמנם כשאדם עובד לשם שמיים ורוצה לעשות דברים לטובת הכלל לטובת השכינה הקדושה הוא צריך לשאוף עשרים וארבע שעות לעבוד את השם.

זאת השאיפה. אבל צריך להגיע בהדרגתיות למטרה הזאת בשום אופן לא על חשבון לשבור את האנשים סביבו ולא על חשבון לשבור את עצמו. לאט לאט לאט עולים עוד מדרגה ועוד מדרגה במסירות ועולים.

ואם רואים שעברת את הגבול - מרפים, נפתח הפתח, נכנסים. "איזהו חכם הרואה את הנולד" אדם צריך להיות רגיש כמה להעמיס על עצמו ועל האחרים. ובהחלט כשהוא מתחיל לראות סימני מצוקה לקחת אותם בחשבון.

אם בכל משפחה כל אחד ידע את הגבולות של השני, ויכבד ולא יביא את השני לידי פיצוץ לא יהיו גירושים יהיו חיים של גן עדן בכל בית. לא יהיו בעיות עם הילדים, כמעט. פשוט זה עניין של איכפתיות, איכפתיות והתבוננות.

כמו שאמרת, זה ניראה דבר פשוט, דבר מובן מאליו ושכולם יודעים אותו אבל לא מיישמים אותו. לפעמים מספיק שאני אומר לאיזה זוג שעומד להתגרש, תראי, בעלך לא אשם במה שהוא עושה הוא עבר את הגבולות שלו.

פשוט לא מסוגל, באופן שלו בדרגה שלו זה כל מה שהוא יכול, מה את רוצה ממנו. או ההפך, אשתך עושה את מה שהיא יכולה, אתה לוחץ מידי דורש דברים שהיא לא יכולה לעמוד בהם. זאת אומרת נותן פרופורציה ומראה איך להתאים את האור לכלי. שיחה אחת של שלוש דקות יכולה להציל משפחה שלמה. פתאום האדם, נפתחות לו העיניים, באמת אולי אני לוחץ על האישה והיא לא מסוגלת יותר ממה שהיא עושה. אולי זה כבר מעבר ליכולת שלה.

אז אם זה מעבר ליכולת שלה אתה חייב לפוצץ? למעוך, להשפיל? מה שמדהים שמכל הדברים האלה בדרך כלל האדם ניזוק קשה. אם הוא פוגע באשתו ובילדים שלו הוא סובל,

הוא ניזוק, אז אין לו אישה.
ואין לו ילדים. וגם להפך. זאת אומרת מצד האגואיזם האדם רוצה שיהיה לו רק טוב. הוא רוצה שיתייחסו רק לעניינים שלו. הוא מרכז העולם. אבל אפילו מבחינה אינטרסנטית היה כדאי לו להיות יותר נדיב.
כי אם הוא היה משקיע קצת מהצד החיובי של להקשיב לזולת ולעזור להם במקום למעוך אותם, הוא היה מרוויח. אז היו באמת רוצים אותו לא מתוך כפיה אלא מתוך אהבה, התייחסות. על זה נאמר "דרך ארץ קדמה לתורה".
אנחנו מדברים הרבה ואהבת לרעך כמוך, זה כלל גדול בתורה. גדול זה בחינת חסד מגדולה. גדול, חסד. רב חסד. להתאים את האור לכלי שלך ושל אחרים. זה בחינת דעת ד'קדושה. חכמה בינה ודעת.
הדעת הוא המכריע בינה ודעת באמצע. הדעת הוא המכריע. צריך דעת נקיה דעת ד'קדושה. דעת עליון ודעת תחתון. דעת נכונה בעניינים העמוקים ודעת נכונה בעניינים הפשוטים הגלויים של החיים.
צריך את שני הדעות, לתקן אותם, שיהיו מאוזנים שהדעת תהיה מאוזנת. אדם יהיה בחינת פוסק את הפסיקה הנכונה בכל עניין ועניין. אין רגישות אין רגישות לא משתמשים בזה. העולם נברא על ידי צמצום, הסתלקות האור לצדדים, אור האינסוף ברוך הוא, צמצם את אור חסדו לצדדים ויצר חלל פנוי.
בחלל נישאר רק הרושם, חכמינו קוראים לזה רשימו. האור הסתלק, השם יתברך רצה להיטיב לנבראיו בשביל זה ברא את העולם. על מנת להיטיב לנבראיו סילק את האור לצדדים, כדי שיווצר חלל פנוי כדי ששם ייבראו עולמות כדי שיהיה שם כבר טוב ורע שתהיה בחירה בין טוב לרע.
זאת אומרת שבמחשבת הבריאה. המחשבה הראשונה של מחשבת הבריאה היא להיטיב לנבראים כבר היה מושרש שם העניין של אור וכלי. כיון שאם אתה רוצה להיטיב אז אתה צריך שיהיה משהו שיקבל את ההטבה.
ואם הוא מקבל את ההטבה הוא בחינת כלי. אם אתה המיטיב אתה המשפיע שלו, נותן לו. כבר במחשבת הבריאה היה כלול העניין של אור וכלי. אבל עדיין לא היה רצון לקבל משתוקק כיון שמי הוא יקבל, זה היה נמצא בתכנית, בכוח, לא בפועל. כל הבריאה גרם התעלות מרגע זה שהשם יתברך החליט שהוא בורא את העולם עד סוף התיקון זה הכל עניין של אור וכלי. ואיך הכלי ראוי לקבל את האור הזה או לא. כמה אור הוא יכול לשאת כמה הוא לא יכול לשאת, התאמת האור לכלי.
זה כל הקבלה על רגל אחת. שהשם יתברך רוצה להשפיע ולהיטיב האדם צריך שיהיה לו כלי מתאים. לקבל את ההטבה. אומרים חז"ל כלי מתאים זה כלי מזוכך. מזוכך פירושו לקבל על מנת להשפיע נחת רוח לשם.
זה נקרא השתוות הצורה להשוות את הצורה לבורא יתברך. "מה הוא חנון אף אתה חנון" מה הוא משפיע אף אתה משפיע. הוא ודאי אין אצלו רצון לקבל, אצלנו יש רצון לקבל, זה ההבדל. אבל רצון לקבל צריך להיות מתוקן על מנת להשפיע נחת רוח לשם יתברך.
ולכן זה נקרא תורת הקבלה מלשון לקבל. קבלת האור. פשוט מאד. כל העקרונות העצומים של פנימיות התורה הם פשוטים ביותר ברורים ביותר, רק צריך להתבונן בדרך הנכונה ולהקיש מהם לחיים שלנו, ליום יום.
ולדעת מה העיקר שצריך לתקן. ואיך לתקן. איך זה משפיע על כל העולמות וברגע שאנחנו נתחיל לשים לב לזולת הקרוב והכללי ונרצה לעזור ולא לפגוע בהם ונפסיק להיות עסוקים רק עם האגו והצרכים של עצמנו.

זה נקרא תיקון הבריאה, הדבר הזה יכול לגרום בקרוב בעזרת השם לאהבת חיים במקום שנאת חיים, פשוט מאד. לאהבה, לאחדות אמיתית ולסוף תיקון הבריאה אנחנו כבר בסוף. ששת אלפים שנה, הסוף שלהם מתקרב.

צריכים לתקן כמה שאפשר, הזמן דוחק, התיקון צריך להתחיל מהדברים הפשוטים. מהתייחסות מדרך ארץ, התייחסות לעצמנו ולזולת, בדרך הנכונה. "לא עליך המלאכה לגמור", מצד שני "אין אתה רשאי להיבטל ממנה" זה התאמת האור לכלי בדיוק. ללמוד מה שרע לזולת, לא לעשות להם את זה. לא לבחור ברע. הרבה מושגים שלא מהיהדות השתרשו בתוך התודעה היום יומית שלנו, פרטית וציבורית כללית כגון נקמה ושנאה ונטירה ואני אראה לו וניפוח האגו ואני ועוצם ידי.

כל הדעות הכוזבות האלה וההרגלים הפסולים הם לא מצד הקדושה בהחלט שלא. אבל בחיי היום יום אנחנו משתמשים בזה רחמנא לצלן. אם נעקור את כל התופעות האלה הן לא תופעות של צד הקדושה ואסור לנו לספוג את מידותיהם ה"נעלות" של עשיו וישמעאל, כפי שמובאות בתורה, כדגם. עשיו, ציד בפיו, ישמעאל פרא אדם. אלה לא הדוגמאות הנכונות. אברהם, יצחק ויעקב הם הדוגמאות הנכונות. כיון שהעולם הפך להיות כפר גלובאלי וההשפעה ה"תרבותית" היא מאד חזקה, אנחנו צריכים לסנן מה שייך לקדושה, מה לא שייך לקדושה.

כל מה ששייך לעשיו ולישמעאל אז זה מתאים לעשיו ולישמעאל. אנחנו לא עשיו וישמעאל. כל ההשפעות הזכות לא רק מבחינת דעות אלא דרך התנהגות, דרך החשיבה, התנהגות ודרך חשיבה צריך להיות על פי התורה אך ורק על פי התורה זה שאדם שומר מצוות ותורה, אפילו לומד תורה הרבה והוא תלמיד חכם אבל אם הוא משתמש בבחינת כוחנות. אם הוא לא רגיש למה שהוא עושה לזולת, אם הוא הולך בדרכי הטבע העקומים של עשיו וישמעאל, אוי ואבוי לנו. אוי ואבוי לנו. זה עושה חילול השם גדול מאד. לכן אנחנו צריכים להתבונן היטב בדמויות המופת שלמדו את האומה הישראלית ולספוג מהם דרכי קדושה.

שרבותינו לימדו לדורות וללכת רק על פיהן ולסנן מתוכן החוצה, לברר החוצה את כל ההשפעות השליליות, ולהחזיר את כל הדרך ארץ למקומו הנכון, לתוך חיינו לתוך משפחתנו ולתוך כל עניינינו במחשבה דיבור ומעשה.

כל החלק הנפשי של התורה מוזנח, לא מספיק מפותח, לא מספיק מפורט, לא מספיק נלמד, לא מספיק משתמשים באופן מעשי בכללים האלה. יש דברים ששייכים לקדושה, יש דברים ששייכים ל"לעומת זה".

זה שאדם מתחשב באשה שהאישה מתחשבת בו, הכל כתוב וידוע. אבל צריך לעשות מאמצים גדולים להכיר את הנקודות הרגישות כדי לא לפגוע. אם אישה לא יודעת לבשל, היא לא נבנתה בתור בשלנית גדולה אז שהבעל יבין שזה המצב.

או שהוא מבשל, או שיקנה לה אוכל מבושל, לא צריך לדרוך על היבלת הזו כל הזמן. לשגע את האישה כי היא לא יודעת לבשל. כי כל אישה צריכה לדעת לבשל? אם האישה לא יכולה לארגן את הבית כמו שהיא רוצה, אולי היא לא מסוגלת.

אם הבעל לא מסוגל להביא פרנסה כמו שהיא רוצה, אולי הוא לא מסוגל. מי אומר שהוא לא רוצה? אולי הוא לא מסוגל. כל אחד בנוי בשביל להביא פרנסה? לא, יש אנשים יותר, יש אנשים פחות, יש אנשים שקשה להם בחיים.

תסתכל מה קשה לזולת, מה קשה לחבר שלך. מה קשה לאשתך, מה קשה לבעלך. כדי לא לדרוך על זה, לא לעשות רע. "סור מרע ועשה טוב". לא לעשות רע. לא להתמכר לזה. זה לא חשוב. מה שיש אצל האחרים או מה שאומרים ברדיו או בטלוויזיה או בעיתונות מה נכון, או בפסיכולוגיה. היחיד שידע מה נכון זה התורה. התורה, תורת אמת. התורה מורה לנו

את הדרך הנכונה. הצדיקים הם דוגמאות לדרך הנכונה, אנחנו צריכים ללמוד מהם את אורחות החיים הפשוטים, לחזור לשורשים.

לחזור לדרך הפשוטה, לשלוות הנפש לעבודה הפנימית. לתקן את עצמו, לעשות נחת רוח לשם יתברך. כל הבריאה הזו תלויה בעניין של תיקון שבירת הכלים. לומדים את זה כל יום, מי שלומד פנימיות, יודע.

העלאת הניצוצות משבירת הכלים זה יביא את הישועה. להתחשב בזולת ולא לשבור אותו זה בתיקון הזה לא להביא לשבירת הכלים. זה לא מצווה לשבור את השני, לפוצץ אותו, זה לא מצווה.

גם בין האחים, זה נגע שפשה בכל משפחה כמעט, אי אפשר לדבר על זה ולקטרג חס ושלום על כל המשפחות. אבל יש פתח שזה ייכנס בכל מקום. וצריך לעקור את זה מהשורש. הקשר בין האחים, אגואיסטי, דורסני, כוחני, בלי כבוד.

בנקמנות. גם אוהבים אבל גם פוגעים אחד בשני, יודעים את החולשות של השני, לוחצים עליהן, לוחצים עד שכן אדם מתפוצץ. כל נושא האלימות, האלימות במשפחה, אלימות ברחוב, אלימות בעבודה, אנחנו חיים חיים של אלימות, כל מי שמרגיש את עצמו חזק, הוא הבוס.

זה לא על פי הקדושה. צריכים להסביר לילדים לכבד את האחים, לעשות להם שיחות, תכבד את האח שלך. עכשיו הוא לא מרגיש טוב, אל תלחץ עליו, תן לו לנוח, אחר כך תדבר אתו. תוותר לו, וכך הלאה.

כדי שהשכינה תוכל לשרות בבית, צריך שיהיה שלום שתהיה התחשבות הדדית אחד לעזור לשני. גם אם פורץ חיכוך, מבוגרים לא צריכים להיגרר אחרי הילדים. צריכים לשבת בישוב ראש, ישוב הדעת, לנתח מי לא צודק, ומה צודק מה לא צודק, מי עבר את הגבולות, מי לחץ את השני מעבר למה שהוא יכול לסבול ואז לתת את המנון הנכון לכל צד. בעיקר להפריד, אם יש סכסוך. אני שומע יום יום הורים שבאים לספר לי, הילד מרביץ לנו, האישה מרביצה, הגבר מרביץ, הילדים מרביצים. אחד יכול להרוג את השני, גם, רחמנא לצלן, הרב נובע מכך שלא קולטים את אותות המצוקה.

לא מודעים מביאים את השני להתפוצצות. יש לך איזה אינטרס ואם השני לא ממלא אותו אז אתה תפוצץ אותו. איזה מן דבר זה. מאיפה בא הדבר הזה הנוסחאות האלה, מאיפה הן באו? מאיפה חדרו אלינו? מאיפה זה בא? זה ככה זה, אני רואה את הנוער יש לו חוקים כאלה.

לא פלא שאחד דוקר את השני בסכין באיזה מועדון, לא מפליא. זה פגם שעובד מהראש עד הרגליים. מהפרט ועד הכלל, חוסר איכפתיות, חוסר התחשבות בזולת. ולהכשיל את השני להביא אותו למציאות שהוא לא יכול לעמוד בה. ואח"כ יש לך מליון תירוצים. "אתה רואה, הוא כזה, הוא כזה" אבל אתה הבאת אותו לזה. צריך הרבה אמנות, הרבה תפילה, הרבה סיעתא דשמיא, איך לנהל את העניינים כדי שלא יהיו פיצוצים.

אוהב שלום, רודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. גם במקומות העבודה, כמו שאמרתי, כל דבר ודבר. ואם אנחנו נתפלל השם יעזור לנו, צריכים להכניס את התפילה לעניינים הקטנים האלה.

הקטנים שהם גדולים. יעקב אבינו כפי שידוע התעכב כי חזר והתעכב בגלל פכים קטנים. זה מסמל שלפני הגאולה אנחנו נתעכב בדברים קטנים, בניסיונות קטנים. כל מנהיג שהוא בבחינת הקדושה, ניסו אותו קודם בדברים קטנים, זה הדברים שהם לא קטנים בכלל.

לדעת לסלוח, לדעת לבקש סליחה. לפייס את האח, לפייס את הבעל, לפייס את האישה. לא בוש, גם אם היה פיצוץ וגם אם הייתה נפילה לתקן את זה מהר. לא לשמור משקעים.

בקש ממך סליחה - סלח לו במקום, תשכח מזה. כל אחד צריך לדעת במשפחה מה מידות הקשות שלו. איפה יצר הרע תופס אותנו, ושהוא צריך לעבוד על זה. אם יש ילד שהוא נקמן אז מתי שהוא כועס אי אפשר להסביר לו הרבה רק כשהוא יירגע צריך לתפוס אותו לשיחה "חביבי אתה נקמן, השם ברא אותך עם המידה הזו, אתה צריך לתקן אותה, היצר הרע משתלט עליך וגורם לך לנקום.

יש לך חוש צדק, בסדר גמור, אבל לנקום ולנטור זה אסור, תעבוד על זה. אתה עקשן ואתה כעסן אתה תאוותן, תעבוד על זה, חביבי, כיון שאם לא, כל החיים אתה תסבול וכל הסביבה תסבול, ואתה מעכב את הגאולה, מחכים שתגמור את הזיכוכך של העניין הזה".

ההורים צריכים להיות מודעים היטב גם הם בני זוג בעצמם שתהיה מפה של תיקון המשפחה, איפה נקודות החולשה, איך היצר בא, באיזה מלכודות הוא מכניס את המשפחה ולמנוע את זה מראש. לא שזה יהיה סתם ככה, זה לא סתם ככה.

אם לא יהיה לנו שלום בית, לא יהיה כלום. אם יש לנו שלום בית יש השראת השכינה. זאת הקדושה האמיתית. אף אחד לא מלאך, שלא תחשבו שמישהו מושלם אף פעם לא נופל. לא, כל בן אדם הוא בן אדם אבל הכיוון, הכיוון צריך להיות ברור.

אני רואה בכל המשפחות, הדברים חוזרים על עצמם, אותן המלכודות, אותן החולשות, אותן המכות, אותם החורבנות. עוד פעם ועוד פעם שנה ועוד שנה ועשר שנים ועשרים שנה. כל הזמן אני שומע אותו סיפור, היא אומרת ככה הוא אומר ככה. ואף אחד לא מתקן מה שצריך לתקן. דברים שאפשר לתקן אותם. כל משפחה ומשפחה יש לה את המפה שלה. המפה הרוחנית שלה, גם מבחינת המעלות וגם מבחינת החולשות, מה לעשות? איפה שהחולשות שם היצר הרע המשפחתי נכנס.

כמו שיש יצר הרע הכללי שנלחם נגד כל הקדושה ויש יצר הרע הפרטי שנלחם נגד האדם ויש יצר הרע משפחתי, תדעו לכם את זה. שהוא, איך אמר את זה פעם מישהו שבא לפה, הוא אומר כן, שהוא יש לו פסיכולוג, ולאישה יש פסיכולוג, ולכל ילד יש פסיכולוג וחוף מזה יש פסיכולוג לכל המשפחה.

אז ככה כגם היצר הרע אותו הדבר. יש לכל אחד היצר הפרטי שלו ויש את היצר הרע המשפחתי זה המתאם בין כולם. הוא עובד באומנות, אומן, אומן גדול. הוא מודע לכל החולשות של כולם והוא עושה את הדיישה.

וככה נחרבות משפחות משפחות כל יום, כל שבוע, עוד גירושין ועוד גירושין ועוד פיצוצים ועוד נשים מוכות ועוד בעלים מוכים, גם יש. ועוד ילדים הולכים לאיבוד, ועוד שינאה. על זה עובד היצר הכללי אומר "תן להם, שיעסקו בקדושה, שיעסקו בתורה שיתעלו, אני אטפל במשפחה כבר. יש לנו סניף בכל בית הוא אומר, אין מה לדאוג, הכל תחת שליטה". כך אומר היצר הגדול.

"אנחנו נעבוד על כל משפחה לחוד, שילמדו ושיתעמקו לא יעזור להם. לכן אנחנו צריכים להכיר את היצר שלנו, את היצר של הזוג, את היצר של המשפחה, איך הוא עובד להפריד בין ההורים לבין הילדים. המסכת המשפחתית הזאת, כל זה אפשר למנוע, ולהכיר את הגבולות של כל אחד, מה הוא יכול לעשות. "אני ניקיתי, אני עשיתי, הוא לא עשה כלום".

אולי הוא לא יכול לעשות את זה. אולי הוא כן, אולי הוא סתם עצלן. צריך להכיר את היכולת של כל אחד. כל אחד ואחת במשפחה יידרש לפי היכולת שלו ותהיה לו תכנית שתשפר את היכולת שלו. מכל הבחינות. ולא לעשות לחצים מטורפים שהם לא מציאותיים ולא להשוות שום משפחה למשפחה אחרת.

כל משפחה יש לה את היצר שלה. היצר המשפחתי שלה. יש לו את המשפחה, יש לו מפת קרב הוא יודע איך להכניס. למשל, אם האבא כעסן ואם האימא רשלנית, אם האבא קמצן

ואם האימא בזבזנית כבר הוא יודע.

שיש לו את החומר גלם ואז הוא מביא את הילדים שהם בדרך כלל הקטליזטורים שיש להם את המרץ, שיהיו בריאים, הם גורמים לפיצוץ. כל זה צריך להיות מודע ורשום. להבין שהיחידה הקטנה הזאת משפיעה על כל עם ישראל ועל כל הבריאה, על כל העולמות. אם אדם מתגבר בתוך ביתו הוא עושה נחת רוח לקדוש ברוך הוא, הוא משרה את השכינה על ישראל. הוא נותן כוח. למה ארץ ישראל בסכנה? כי זה הבסיס. זה הבסיס, זה הקרקע כמו שאומרים.

כי אנחנו והבסיס לא מסודרים. אז הקרקע נשמטת תחת הרגליים שלנו רחמנא לצלן. הבסיס של עם ישראל זה שלום בית. שלום בית זה תיקון של אדם וחווה שהיה שם, גם לא היה בסיס כמו שצריך בדרגה שלהם, מבחינתנו, היו אברהם יצחק ויעקב ונשותיהם, האמהות הקדושות.

אנחנו רואים גם את כל הבעיות שהיו של שלום בית, חינוך ילדים. זה לא דברים פשוטים, זה דברים עמוקים. אנחנו הקטנים, בדור האחרון הזה נדרשים לתקן את העניין הזה. אנשים חושבים שאם הם יעברו בית הכל יסתדר.

יחליפו מזוזות, יופי, יהיה שלום בבית. זה בטח אולי הכל כישוף מהשכנה מלמעלה. זה ממול עשה לנו עין הרע. כמובן שיש דברים מהסוג הזה גם אבל אם יש בית של קדושה אף אחד לא יכול להשפיע, וודאי שצריך מזוזות אבל זה לא מספיק המזוזות רק לבטל כישופים מעין הרע.

צריך שתהיה אחדות במשפחה, שכל המשפחה תדע ותהיה מודעת בעבודת השם. בגלל כל ריב וכל שינאה קטנה זה עושה בכל העולמות ובכל המקומות. זאת עבודה קשה נורא, אבל אין לנו ברירה, צריך הרבה הרבה אמונה ועוד יותר בלי סוף סבלנות וגם אם משהו נופל וגם אם עשה פיצוץ לא נורא, לקום.

אנחנו נייאש את יצר הרע הוא חושב שיכניס אותנו לייאוש, אנחנו נכניס אותו לייאוש. מה שהוא עושה אנחנו נלמד ממנו. הוא מתמיד גדול, אנחנו נלמד להתמיד, ממנו. זה נקרא לעבוד את השם בשני היצרים.

ללמוד גם ממנו איך לעבוד את השם. הוא יש לו תכניות, גם אנחנו נעשה תכניות. ובעיקר, אם יש איזה פיצוץ לצאת ממנו מהר. להבין איפה היו הנקודות שנכשלנו בהן, לעשות תשובה אמיתית. לבקש סליחה, אם צריך גם מהילדים וגם מהאישה ולהתחיל מהתחלה, כאילו לא קרה כלום.

גם אם זה קרה מאה פעמים ביום, עוד פעם. במשך הזמן כאשר המערכת בנויה על אמת וכל אחד מבין שהוא טעה וצריך לעשות את התיקון שלו, בסוף לא יהיו פיצוצים בכלל או מעטים מאד ואם יהיו, לא נורא.

לא בגלל איזה ויכוח הילד צריך לברוח לרחוב ולהידרדר לפשע אחר כך בגלל שהאבא אמר לו איזה מן דבר זה. זה כשהדבק לא קיים כי אין בסיס, אין בסיס של קדושה. אם היה בסיס אמיתי היה פיצוץ, הייתה נפילה, בודקים מה קרה, עושים תיקון וממשיכים הלאה. אף אחד לא צריך לברוח מהבית ואף אחד לא צריך להתאבד, לא חייבים להתגרש. זה האלף בית. כמו שאדם, בהתחלה הוא עובד לבד, ואח"כ יש לו פועל אחד, אח"כ יש לו ששה פועלים. אם הוא לא מסתדר עם ששה פועלים, איך הוא יסתדר עם שש מאות פועלים.

קודם כל שמקסימום תפוקה ויעילות בששה פועלים אח"כ הוא יכול להרחיב לשש מאות. אם זה לא יוכיח את עצמו אז בגדול זה יוכיח את עצמו? ככה עם ישראל. אם האדם לא מתקן את עצמו, אם הזוג לא מתקן את עצמו, אם המשפחה לא מתקנת את עצמה, אז מי יתקן את עצמו? על ידי מה? על ידי זה שיגידו שתהיה יותר יהדות בבתי ספר? שידעו יותר

טוב פרשת השבוע? אלה דברים גדולים אבל הכל מתחיל מהבסיס, מהחינוך האמיתי, הבסיסי העבודה.

הידענות - כל אחד יכול להיות גאון. עוד מעט ויוכלו בטח להשתיל בתוך המוח כל מיני אלקטרודות ואדם ידע את כל הש"ס. אבל, התיקון הפנימי אי אפשר להשתיל אלקטרודות. אדם צריך לעבוד.

השם יעזור ויאיר את עינינו, צריך להתפלל. אמרתי קודם, התפילה, התפילה צריכה להיות על העניינים האלה, כל בעל כל אישה צריך להתפלל על שלום בית ועל הילדים, וגם שהשם יגלה לנו איפה היצר תופס ויתן לנו כוח לפוצץ אותו.

כל הזמן, יותר ויותר. ואם אנחנו רואים גם איזה תכונות ואיזה מלכודות שקשה מאד להתמודד איתן צריך להתפלל על זה יותר. ולבקש דעת משמיים איך לנהוג. תדעו לכם, הכל על ידי תפילה.

תפילה, כדי לעשות לו נחת רוח. מי שרוצה להיות עבד השם. לעשות לו נחת רוח, צריך להתפלל כדי שהשם יראה לו איך לתקן את העניינים, השם יראה לו, אין שום ספק, מהר, בשניות. איפה הטעות, איפה הנפילה, איך לתקן אותה, איך לשפץ ואיך להמשיך הלאה.

ובמשך הזמן יימצאו גם פתרונות פתרונות מיידיים למשברים מיידיים והתיקון יהיה יותר קטן, יותר קל, יותר מהיר. תהיה פחות שבירת הכלים, יהיה פחות מה לתקן. בכל בית, אפילו הכי מטורף, אם אנשים מוכנים לעבוד, אפילו אם כמה מבני הבית מוכנים לעבוד, יכול לחול שינוי גדול. ועם אותם הקשים ביותר, גם בהם אפשר לטפל, זה כבר צריך יותר הדרכה אבל זה אפשרי, אפשרי. כל זה בא על ידי כך שדנים את השני לכף זכות, רואים את הפגם שלו, רואים את הקושי שלו, את האופי הנוראי ואת חוסר העבודה ודנים אותו לכף זכות. אומרים, תיראה האדם הזה יכל להיות הרבה יותר גרוע. ברוך השם שיש לו גם כמה נקודות טובות ומנסים לתת לו פתח על ידי תפילה ועל ידי דיבור שיתחיל לעבוד על עצמו ולתקן את עצמו. באיזה שהן דרכים. אין ייאוש כלל וכלל. אין, אני רואה נשמות שעכשו מתעלות, חוזרות בתשובה ומתקנות ומתעלות יותר ויותר שלא היית מאמין בחיים שלך שמישהו כזה יכול לתקן את עצמו. פתאום יש איזו התעוררות, מאיזו שהיא סיבה ואותו אדם הופך להיות צדיק וזה ילך ויגדל יותר ויותר העניין הזה בעזרת השם.

אנחנו כבר רואים שהאור מגיע למקומות הכי נמוכים. הכי נמוכים. זה סימנים מעודדים מאד של גאולה שהאור מתפשט באמת בתוך הכלים והאנטיביוטיקה הזאת שאנחנו קוראים לה עבודת הנפש ומלחמת היצר חודרת לכל השכבות ויותר ויותר אנשים מתחילים להשתמש בעניינים האלה, זה מתחיל לתת את אותותיו, אנחנו שומעים את זה מכל הארץ. זה מתחיל לחזור לתודעת האדם שיש לו מלחמה הוא צריך להלחם, זה דבר עצום. ככל שהדברים יחדרו יותר ויותר ככה יהיו יותר טוב, יותר ישועה עד שהשם יתברך בעצמו יתגלה, במהרה. פשוט מהדברים הפשוטים, אסור ששום סדק ושום חור קטן יישאר חשוך. האור צריך להגיע לכל מקום באישיות ולכל מקום במשפחה ולכל מקום באומה. וזה מתחיל מהדברים הקטנים והקרובים אלינו. מבחינת הקבלה יש ראש, תוך, סוף. כשאדם לומד תורה הוא לומד את זה בראש.

למה כתוב "והשיבות אל לבבך"? צריך להשיב את זה ללב. זה לא - לבד, אדם יכול לדעת הכל, להיות גאון הכי גדול אבל זה נשאר אצלו בראש זה לא עובר ללב ולא לגוף. ואם אדם יש לו יותר מידי ידיעות בראש וזה לא עובר ללב זה מנפח את הראש.

כשזה עובר ללב זה שלב ראשון, ואח"כ זה צריך להתפשט בכל האיברים. ככה מובא. כשהמוחין מתפשטים בכל הקומה זה לא נשאר רק בראש. בהתחלה זה בא דרך הראש עד החזה ואח"כ צריך מהחזה ולמטה.

צריך להשתדל שזה יגיע לכל דבר ודבר "בכל דרכיך דעהו". בכל דרגה, גם באדם הפרטי שגם כשהוא עוסק בצרכים הבהמיים שלו יהיה קדוש וגם שהרגשות שלו והמידות שלו יהיו מתוקנות לא רק הראש אלא כל הגוף.

לכן אפשר להבין מה שאמרו הצדיקים ור' נחמן שכל צעד וצעד שהוא עושה אם אנשים היו יודעים מה הוא עושה היו מתפלאים התפלאות עצומה. למה? כיון שהצדיקים הם מתוקנים, ראש, תוך סוף, אז וודאי שכל צעד שהם עושים, מתקנים.

כי המציאות שלהם היא מציאות של קדושה זה לא נשאר רק בראש. וזה גם בתוך האומה צריך להיות ככה, שהאור יגיע גם לציפורניים של הרגליים, כמו שאומרים, לכל מקום, לכל הקומה. זה התפשטות האור, זה הפצת התורה בכל עם ישראל.

שגם הרחוקים ביותר הנמצאים שם רחוק באיזה מקום הכי רחוק תהיה להם ההזדמנות להבין את הדברים העמוקים ולתקן להפוך להיות שותפים בתיקון. אנחנו צריכים שותפים, כל עם ישראל שותפים בתיקון.

לעבוד את השם יתברך, שכס אחד, כולנו ביחד. ואחרי שאנחנו נהיה כולנו שותפים בתיקון, גם הטוב שבאומות העולם יצטרף וגם הם יהיו שותפים. ואז יהיה שלום ויהיה שגשוג, יהיה עולם חדש.

זה סתם, ראש, תוך, סוף. כאשר השפע לא עובר המוחין נשארים עד החזה ולא יורד למטה, הגוף מת, אין לו חיות. זאת אומרת שאם אנחנו נתפלל לשם יתברך שיתפשט מעיינות צריכים להתפלל שיתפשט ראש, תוך, סוף.

ושהאור יגיע לבחינת העקבים, יי בעקב, בחינת יעקב, ואנחנו נשקיע את כל הנשמה בתיקון שלנו ושל המשפחה ושל כל עם ישראל. ונותנים את נשמתנו עד שהקטן שבישראל, הפחות שבישראל, האדם הפשוט ביותר, יהיו לו את הכלים לעבוד את השם ולהתעלות, אז תבוא הגאולה.

אנחנו ניראה, בחוש יותר ויותר אנשים מתחילים לעשות את העבודה הנכונה, כולל האנשים הפשוטים ביותר. שהם לא גאונים הם לא יכולים לקלוט דברים עמודים הם יקלטו הכל. גם את עבודת הנפש המעשית.

וגם את השורשים היותר עמוקים והיותר עמוקים. אז ניראה אנשים מתאמצים בכל כוחם, כל כוחם, להתגבר עוד קצת ועוד קצת להלחם בו כדי לעשות לו נחת רוח. אני כבר רואה את זה כל יום, אנשים מאד פשוטים עושים עבודה נפלאה.

מתעלים התעלות אמיתית הלוואי עלינו. בתוך כל החושך וההסתר התאוות והצרות, והקשיים אנשים מתעלים וקמים. קמים ומתחילים להלחם. על זה צריך להתפלל שכל אחד מאתנו יזכה לעניין הזה וכס לא רק להתפלל, לעשות את כל המאמצים לתת כלים לכל העם מהחכמים עד הפשוטים ביותר שיוכלו להבין מה שקורה להם, איפה שהיצר הפרטי, המשפחתי והכללי תופס אותם ולא לשתף איתו פעולה, להתחיל להלחם בו.

לצאת מהנפילות ולתקן את השבירות ואז תהיה העלאה של כל הניצוצות ובסוף הברור, בסוף ההעלאה - יבוא משיח. ככל שנעשה את העבודה הזו מתוך אהבה ומסירות ובמהירות ובזריזות ככה ייטב לנו ולכל העולם ולא תהיינה גזירות ולא תהיינה בעיות ולא יהיו אסונות. כיון שהדין מתעורר כי העבודה לא נעשית. ברגע שהעבודה נעשית הדין נמתק בשורשו. בעשרות השנים האחרונות היו כמה פגמים מבחינת עבודת הצוות של ראש תוך סוף בעם ישראל. כמו שלהבדיל אוטו למשל נתקע אז מתחילים לבדוק מה הבעיות של האוטו אז ככה בבעיה של הקומה השלמה של עם ישראל, אנחנו מנתחים את הבעיה הזאת, אחת הבעיות היא שהאור נשאר בראש ולא הגיע לרגליים, ולא הגיע מתוך כמה עניינים שהמשיעיים צריכים מאד לרצות ולהשפיע וגם להוריד את ההשגה שלהם לדרגה

שהמושפעים יוכלו לקלוט אותה, וצריכים לתת את האור הנכון, להתאים את האור לכלים, כי יותר משהעגל רוצה לינוק הפרה רוצה להיניק ולהגיע למקומות שכל אדם איפה שהוא נמצא בלי לדון אותו ובלי לשנוא אותו ובלי להרחיק אותו ולתת לו כלים מתוך אהבת ישראל מתוך הזדהות איתו, להקים אותו מן העפר.

כשאדם מקים נשמה אחת מישראל מהעפר זה כמו להקים את השכינה מעפר. עוד נשמה ועוד נשמה זה כלל עם ישראל. מבחינת כנסת ישראל, כנסת זה מלשון כינוס, אחדות, ביחד, כלי, צריכים להגיע לכל אחד ואחת איפה שכל אחד ואחת נמצאים בבחינת מיקום גשמי, גם המיקום הגשמי מראה על מצב רוחני וגם במצב הרוחני ומתוך אהבה גדולה ביותר לשרוף את כל הקליפות שעומדות ומפרידות ולהבין איפה האדם הזה תפוס, לתת לו כלים, לתת לו יד, להתפלל עליו ולהוציא אותו משם, להקים אותו על הרגליים.

ועוד אחד ועוד אחד ועוד אחד ככה כל הקומה תקום על הרגליים. זה העניין הזה של התפשטות המעיינות בצורה המונית ביותר, המונית ביותר. עוד לא עשינו כלום ממה שצריך לעשות. צריך להגיע לכל מקום ומקום וככה יהיה מוחין ד'קדושה לכל כלי וכלי.

ומי שקטן קטן, ומי שגדול גדול, זה לא משנה. "והריקותי לכם ברכה עד בלי די." זה נקרא שהשפע יזרום בכל הקומה. הדעת תתרבה בכל הקומה מגדול ועד קטן. כל אחד ידע איך לעבוד את השם.

לא רק מבחינת גודל אלא גם מהניסיון הגדול עד הניסיון הקטן. הדברים הגדולים והכבדים וגם הדברים הקטנים. נגיע למצב שאדם עובד את השם גם בחדרי חדרים גם שם לשם שמיים, בלי שאף אחד יודע, בלי שאף אחד רואה.

צריך להתפלל על זה ולמסור את נפשנו וכל כוחותינו לעניין הזה. אין לנו פתרונות אחרים. כל מיני פתרונות חיצוניים, הכל שטויות. זה רק אחיזת עיניים. הפתרון היחידי "אין ישראל נגאלים אלא בתשובה".

נעשה תשובה שלמה, תשובה מבחינת תשובת ה', להקים שכינה מעפרה. כדי להקים שכינה מעפרה קודם כל אנחנו צריכים לקום מהעפר ולא להפיל אחד את השני בתוך העפר. שלום המשפחה זאת התחלה. יהיה רצון שנוכה. עד כאן. עוד כמה מילים בקשר לטיפול במשברים מידיים בתוך המשפחה. קודם כל אמרנו, העיקרון הראשון, "סור מרע". אם אתה יודע שאם תפתח את הרדיו בקולי קולות תרגיז את אבא אל תפעיל את הרדיו בקולי קולות.

ואם האישה יודעת שהילד לא אוהב לאכול ספגטי אל תכניי לו ספגטי. וכך הלאה כל אחד בביתו לפי הרגישויות של המשפחה. שיידע מראש מה לא לעשות, לא לעשות. ובכל זאת, כמו שאמרנו אנחנו לא מלאכים לפעמים עושים גם בטעות.

ברגע שמתחיל להתלקח העניין אפשר להגיד תשמע, אנחנו נברר את זה ואנחנו נטפל בזה, תירגע, בשקט כל אחד יעשה את החשבון. קודם כל להרגיע את המצב מיידית, להפריד בין הניצים כל אחד לחדר אחר, להירגע.

ואחר כך לנתח בשקט, באמת, לפי מידת האמת, מה קרה פה ולמה קרה פה ואיפה היצר תפס ומה לעשות כנגדו ואז להגיש את המסקנות, להסביר אותו. הנה זה עוד פעם מתלקח אז טוב, נחשוב, נבדוק.

יכול להיות ש 99% האדם טעה אבל אולי 1% הוא צודק אז על האחוז הזה להגיד לו שהוא צודק ועל התשעים ותשעה אחוז שהוא לא צודק להסביר לו למה הוא לא צודק. הסברה, דיבור רך, קודם כל להרגיע, להפסיק מייד עם מה שמרגיז ולהרגיע את האנשים.

אנחנו נמצאים בהרבה משפחות במצב של פיקוח נפש. וזה הולך וגדל. אז קודם כל להרגיע את הרוח, את הרוחות. ובזמן שיש שקט בבית כבר, אחרי שטופל המשבר בזמני הרגיעה עד

למשבר הבא להחדיר את החומר של עבודת הנפש להבין שיש מטרה משותפת, שיש יצר משותף ושהוא רוצה להכשיל.

להבין את הנקודות, להכין את המפה. להסביר לכל אחד שתהיה מודעות. וכאשר המשפחה חלילה נופלת באיזה פיצוץ ונפילה ונכשלת שכל אחד יבין שהצוות, שהצוות נכשל. מה זה משנה מי נכשל, הצוות לא עמד במשימה.

כנראה שהמינונים לא היו נכונים וכמה מהחיישנים לא עבדו נכון והידרדרנו למה שהתדרדרנו וצריך לעצור ולעשות תיקון. כל אחד צריך לעשות איזה תיקון. כל אחד לפי מה שפגם. צריך שתהיה מודעות משפחתית לעניין הזה של המלחמה היום יומית הזו.

משפחתית, חוץ מהפרטית של כל אחד וחוץ מהעניינים הכלליים וכך, למרות שתהיינה נפילות ולמרות שיהיו עניינים היחידה המשפחתית תתקדם. ויהיה שיתוף, שיתוף ואהבה ולא לשמור על משקעים וככה המשפחה תלך ותתקדש יותר ויותר. ותעלה מעלה עד שיגיע מצב שכל הנפילות האלה כבר לא יהיו. כשתהיה בחינת עולם האצילות "לא יגורך רע", הערבוב של טוב ורע בעשייה, יצירה בריאה. בעולם האצילות "לא יגורך רע".

אז אם אנחנו על ידי עבודה מאומצת נעלה לבחינת עולם האצילות "לא יגורך רע", שם נגמרים כבר הניסיונות האלה. יכול להיות שיהיו ניסיונות אחרים אבל הגסים הפשוטים האלימים, זה ייגמר. ככל שנתעלה, זה ייגמר, לא תהיה שם אחיזה. ליצר לא תהיה אחיזה לתפוס. יש שאלות?

שאלה: איך מזהים את הקיבול של הכלים?

תשובה: קודם כל באמת אתה צודק צריכים לעשות רשימה, צריך לשבת, לעשות רשימה, מה מרגיז, כל אחד מהבית, מה נקודות החולשה. איפה הוא רגיש, אחד שונא רעש, אחד שונא אור, אחד שונא חושך, לא יודע. ולתאר בדיוק איך הנפילה קורית. ולנסות להבין איך זה משתלשל איך זה מתחיל, מאיפה זה מתחיל. למשל יש אנשים שמאד עצבניים כאשר הם רעבים.

תן לו קודם לאכול והוא לא יתעצבן. או אם מעירים אותם לא בדרכי נועם "קום קום לך לעבודה" הוא מתעצבן. אבל אם תשים לו מוסיקה הוא יקום מבסוט. למה לעשות צרות. ככה כל אחד עם הרגישויות שלו עם השיגעונות שלו צריך להיות ברור, מובן, מה מרגיז את מי ואת זה לא לעשות, להשתדל כל המשפחה את זה לא לעשות.

זה סור מרע. ועשה טוב, מה עושה טוב, אימא אוהבת פרח, תביא לה פרח. קנית אותה, יופי היא שמחה עכשיו שעתיים. וככה, לעשות תכנית של סור מרע ועשה טוב מה כל אחד ואחד אוהב מה כל אחד ואחד שונא.

ואם יש ניגוד אינטרסים לפשר ביניהם, זה יוותר פה וזה יוותר שם. זה צריך להיות ככה, כי ככה זה כי אחרת אוי ואבוי לנו.

שאלה: מה קורה כשמישהו לא מוכן לוותר?

תשובה: לאט לאט הוא יהיה מוכן לוותר, לפעמים אדם מתעקש כי תופסת אותו עכשיו הגאווה והוא לא מוכן לוותר אז אם זה דבר שאפשר לוותר לו תוותר לו אחי"כ כשהוא כבר רגוע ועבר הזמן תגיד לו "חביבי, אתה באותו יום התעקשת על זה וזה וזה וזה אתה יודע שזה לא בדיוק ככה.

יכולת פה לוותר וזאת נפילה, צריך לעבוד על זה. אבל כמובן כל זה בעדינות כדי שיגיע למצב שכן יהיה מוכן לוותר. אני ראיתי הרבה אבות למשל שהם קשים, גאוותניים, אכזריים, לא מעניין אותם כלום, הם בתוך עצמם יכולים להרוג את כולם. זה חומר גלם, זה המצב צריך לעבוד על זה. צריך לחשוב איך להגיע למצב שהאיש הזה יתחיל לעבוד. שיהיה מודע למה שהוא גורם לעצמו. הדבר הראשון זה להקרין לו אהבה שלא תלויה

בדבר. אהבה מהלב. לאהוב אותו ולהיטיב עמו. זה כבר מוריד את המחיצות. אחרי שאתה אוהב אותו ומיטיב איתו במשך הזמן לאט לאט אפשר לטפטף משהו. אפשר להביא לו מאמר אפשר להביא אותו ליעוץ אפשר לעשות משהו לאט לאט עד שזה יחדור. ואם שום כלום לא עוזר, גם להתפלל כמובן. ולאט לאט ייכנס, אפילו סלע, כל פעם טיפת מים זה עושה חור, זה ידוע. אין ייאוש. עכשיו, אדם שכל החיים שלו רגיל לדרוס את כולם לא מעניין אותו כלום מאף אחד הוא אכזרי ואין לו מצפון, אל תצפה שביום אחד יהפוך להיות מלאך.

אז אדם כזה אם פעם אחת יתגבר. אם יהרהר תשובה פעם אחת זה בשבילו דבר עצום, דבר עצום. כמו שבחינוך מיוחד, אותו דבר. ילד למשל, מפגר, במצב של פיגור עמוק, בשבילנו לנעול נעליים ולהתלבש לא חושבים על זה בכלל. בשבילו זאת משימה שאולי אתה צריך לעבוד עליה חמש שנים שיוכל להוריד את המכנסיים, להלביש את המכנסיים ואולי בכלל לא יגיע לזה. אז בכלל שיבין אותך וישים את הידיים על המכנסיים אתה כבר השגת הישג עצום.

ככה לנו האנשים ה"נורמאליים" מה שנקרא צריך לעשות תכנית לפי המצב שלו. וכל התקדמות קטנה במצב שלו זה דבר עצום. לשמוח על זה ולתת לו עידוד, לדבר על זה. אז הוא יבין מצווה גוררת מצווה, עבירה גוררת עבירה כל התקדמות קטנה שאתה מעודד ואתה מעריך את זה אז הוא יתקדם עוד קצת ועוד קצת ועוד טיפה ועוד טיפה יכול להיות שבמשך הזמן יהיה שינוי עצום.

כל ההתחלות קשות אבל עוד לא ראיתי בן אדם שאי אפשר לשנות אותו ולהשפיע עליו ולהביא אותו לתיקון, לא ראיתי. כל אחד יכול להגיע, זה קשה, יש מקרים מאד קשים אבל אם עושים את המאמצים בסוף יש תוצאות.

שאלה: הרב דיבר קודם על השם ש-ד-י שקשור ליסוד וליסוד יש גם את הצד של נפילה וגם את הצד של עצירת הנפילה. מה שראיתי בלימוד בחוברות בעיקר מודגש הצד דווקא בעניין של עצירה לראות את השם הזה והשאלה אם יש גם את העניין שלהשתמש בשם הזה בנתינה.

תשובה: אני לא חושב. עדיף בי-ק-ו-ק. בעניין הזה שומר דלתות ישראל, ש-ד-י זה עניין של שמירה. עדיף השם של ההשפעה ושל הרחמים זה י-ק-ו-ק.

זריזות ורוח הקודש

אומרים חז"ל שהזריזות מביאה לרוח הקודש, זה מובא בספר מסילת ישרים של הרמח"ל. מה קשור זריזות עם רוח הקודש? גם אני חושב שלהגיע לדרגת רוח הקודש, חז"ל אומר: צריך לעשות עבודה רוחנית מאוד קשה, צריך בשביל זה לקיים תורה ומצוות, צריך בשביל זה לתקן את כל הפנימיות, לזכך את המחשבות, את הרגשות, רצונות, להלחם ביצר בצורה רצינית ומתוחכמת.

אם בן אדם לא יהיה זריז, מתי הוא יספיק להגיע לכלל זה, הרי החיים עוברים מאוד מהר. ורק בשביל הקיום הגשמי אדם משקיע את רוב הזמן שלו, את רוב הכוחות שלו, כל התפקידים היום יומיים שיש לו, נגמר לו הזמן, אז וודאי שאדם חייב להיות זריז - זה דבר אחד.

דבר שני - אני חושב שהזריזות צריכה להוציא מן הכוח אל הפועל, כי אדם נולד עם כל מיני כוחות ותפקידים שהוא צריך לעשות, אז צריכים להשתדל להוציא את זה מן הכוח אל הפועל. כשמדובר בתפקידים מרכזיים שקשורים למערכת הקדושה, הסטרא אחרא והיצר ינסו למנוע, כמובן.

הדרך להתגבר על זה, זה להיות זריז יותר מהיצר, שלפני שהיצר יתחיל להתארגן, אדם כבר יוציא ויעשה מה שצריך. לעניין הזה של הזריזות, אנחנו רואים שכל גדולי ישראל היו זריזים במצוות. אברהם אבינו "וישכם בבוקר" וישכם - קם מוקדם, מסופר על, סיפרתי לכם כבר, אני חושב, על החפץ חיים, שהיה אדם זקן ומבוגר, הוא נפטר מעל לגיל 90, והוא אומר שיום אחד, שכבר היה אדם מבוגר מאוד, בא לקום מוקדם בבוקר ללכת לבית הכנסת, אז היצר ראה ואמר לו: אתה זקן ובחוף קר, מה אתה קם? תנוח, תישן, זה לא מתאים, אז החפץ חיים ענה לו: אתה יותר זקן ואתה כבר קמת, אז הוא כך ענה.

אם כן, גדולי ישראל היו זריזים מאוד, זריזים ושקדנים, הם גם הצליחו לתכנן ולבצע דברים כלליים, וגם דברים פרטיים, ופירטי פרטים, וכל אחד מהם נכנס לתפקיד שלו, והתמסר לתפקיד שלו בצורה חזקה מאוד, בהתמדה גדולה מאוד.

שני הדברים האלה חסרים לנו מאוד, בדור שלנו - הזריזות וההתמדה. היצר מאפשר לאדם להיות זריז ומתמיד בענייני העולם הזה, אולי, ענייני כסף, ראיתם בטח כל מיני עצמאים וסוחרים שהם זריזים מאוד, ומתמידים מאוד, בשביל עוד כמה שקלים עושים עוד מאמצים, ועוד מאמצים.

אבל, בעניינים רוחניים היצר לא מאפשר לאדם להיות מתמיד, ולא להיות זריז. האדם גם צריך כל הזמן שיהיה לו חוש לבדוק האם הוא עוד ממשיך ללכת בדרך הנכונה, או סטה ממנה, ואם סטה ממנה שיהיה לו את הכוח, את היכולת והזריזות, לחזור בחזרה לדרך הנכונה. כי אדם צריך כל הזמן לבדוק כל צעד וצעד, כל שעל ושעל שהוא הולך, האם לא סטה מן הדרך, האם הוא לא הולך בדרך לא נכונה. כי כמה שיותר מהר האדם ירגיש שהוא סטה מן הדרך הנכונה, ויחזור לדרך הנכונה, אז זה יותר מהר, יותר קל, היצר נלחם על כל דקה, שתדעו את זה, על כל דקה ודקה.

באו פעם לאיזה צדיק, בא איזה מישהו ושאל אותו: אם יש לו שעה ליום, מה ילמד - מוסר או גמרא? אמר לו הצדיק: תשמע, אתה תלמד מוסר, הוא אמר: מה זה אני אלמד מוסר, ומה עם גמרא? אז הוא אמר לו: תשמע, אם אתה תלמד שעה ליום מוסר, אתה תבין שיש לך הרבה יותר זמן ללמוד גמרא, הוא כבר יכנס לביקורת עצמית ויגלה שיש לו זמן.

מה אני יגיד לכם, אנחנו לא מודעים בכלל לחשיבות של הזמן, הרי הזמן זה דבר הכי חשוב, אפשר לנצל אותו היטב, ברבע שעה אפשר לעשות מצוות גדולות, בעשר דקות, אפשר ללמוד

ברבע שעה דף גמרא, אפשר לעזור לבן אדם, אפשר גם לא לעשות כלום, אפשר גם לעשות רע.

אז יש מלחמה, היצר הרע הוא נלחם על כל דקה ודקה, לבזבז לאדם כל דקה ודקה לשווא, לבזבז לאדם את הכוחות שלו, סתם, ולא לתת לו להתמיד בשום עניין שבקדושה. אומרים חז"ל: שאם בן אדם, קשה לו לקום בבוקר, אם הוא יתאמץ חמישה ימים, יתמיד בזה, לקום בבוקר מוקדם, אחרי חמישה ימים כבר יהיה לו הרגל, יהיה לו קל, העניין זה רק להתמיד חמישה ימים, גם בענייני דיאטות, כולם יודעים שהשבוע הראשון זה השבוע הקשה, ואם אדם מתמיד, נידבק להתמדה הזו, אז כבר קל. עכשיו, גם אדם שמתמיד, כמו שאמרת, מצד אחד צריך להתמיד בעניינים החשובים, ומצד שני לבדוק, כל הזמן לבדוק, אם אדם לא טעה, אם היצר לא רימה אותו, ואם היצר לא מבזבז לו את הזמן בדברים חשובים, אבל לא הכי חשובים.

המפתח, כדי שהאדם ידע איך להתנהג, ואיך למלא את החיים שלו בתוכן אמיתי, שהוא יחפש מה המיטב שבו, ואת זה הוא יחליט לתת לה' יתברך. אז אחד המיטב שלו זה שהוא נחמד עם אנשים, אז הוא צריך לעסוק עם אנשים, לא משנה, במה שהוא יכול.

אחד המיטב שלו זה הניגון, אז הוא צריך לנגן, אחד המיטב שלו זה עבודה אירגונית, כל אחד צריך לבדוק מה הם הכשרונות שה' נתן לו, ולהשתמש בהם לשם שמיים. יש מלאכה גדולה, רבה ועצומה, לתקן עולם במלכות ש-ד-י, אנחנו צריכים להגיע בע"ה למצב שכל מעשינו ומחשבותינו ודיבורינו לשם שמיים, מכוונים לתיקון העולם.

אומר ר' נחמן מברסלב בספר ליקוטי מוהר"ן: שזה נקרא ללמוד לשם שמיים, מה זה נקרא ללמוד לשם שמיים, ללמוד תורה לשם שמיים? ללמוד תורה בשביל להקים את השכינה מן העפר, זה אומר שלא כולם זוכים לזה, אפילו אותם אלא שאומרים שהם לומדים בשביל להקים את השכינה מן העפר.

זה עיקר הבעיה של הזמן שלנו, שאנחנו לא חיים לשם שמיים, חיים את החיים כל אחד לפי הצרכים שלו, האינטרסים שלו, האגואיזם שלו, המוגבלות שלו, בעיות שלו, ה' יתברך לא תופס מקום מרכזי בהווה האנושית, ולכן יש הסתר פנים.

אם אנחנו רוצים להגיע למצב של גילוי פנים, שה' יתברך יתגלה, ינהל את העולם בצורה גלויה, אנחנו צריכים לרצות את זה, קודם כל לרצות את זה באופן פרטי, להתפלל על זה, ולעבוד למען זה בעבודת הנפש ועבודת הגוף, בהתמדה גדולה, במסירות נפש גדולה, לרצות את ה', לרצות שה' יתגלה, לרצות שאור ה' יתפשט בעולם יום ולילה, בקיץ ובחורף, באש ובמים.

ככה אם אדם רוצה והולך בכיוון הזה יותר ויותר, הוא הופך להיות מרכבה לשכינה, מרכבה לקדושה, הופך להיות שליח ה'. מופיע בגמרא, שכל מיני מלאכים יכולים לעבור מקצה לקצה של העולם, אחד בארבעה צעדים, אחד בכך וכך קפיצות - אז זה העניין הזה של הזריזות ומלאכת שמיים, הזריזות ומלאכת שמיים.

והמצב העולמי היום מראה, שאנחנו מתקרבים לזמן חשוב מאוד, של ביאת משיח, אנחנו צריכים לתת את כל הדם שלנו, את כל הכוח שלנו למטרה הזו, לנסות להתקדש ולקדש את כל האנשים, כדי שנהיה ראויים ומתאימים לזמן ההוא של גילוי פנים.

היום, בוועידה הזו שיש שמה, ועידת שלום, עומדים במבחן דברים עמוקים מאוד, עמוקים מאוד מאוד, יש שם בירור עצום ורב, מי הולך בדרכי ה' ומי לא, מי אנטישמי ומי לא, מי אוהב ישראל ומי לא, מי מאמין בתורה, מי מאמין שעם ישראל זה עם ה' וארץ ישראל שייכת לו, מי מאמין בחוק.

אנחנו רואים שיש הרבה צביעות, הצביעות חוגגת, ויכול להיות שאפשר לעשות אתם

פשרות, וכל מיני עניינים, הדברים האלה זמניים, לקראת סוף התיקון, האמת תצא לאור, זה חייב לצאת לאור, תורת ה' היא האמת, וה' יתברך בחר בנו מכל העמים, לא יעזור לאף אחד, הוא נתן לנו את תורתו, ונתן לנו את ארץ ישראל, ונתן לנו את ירושלים ואת בית המקדש.

כל אלה שטוענים לכתר, כל אלה יתנו את הדין, אם לא יעשו תשובה הם יכחדו מן העולם. עצוב מאוד שעם ישראל עומד שמה, אחרי כל כך הרבה שנים של סבל, ובאים כל מיני רשעים, רוצחים בני רוצחים, להטיף לנו מוסר, אנחנו עומדים שמה כמו מסכנים, וכשכל העולם מתאחד ללחוץ עלינו. הרי בשביל מה הם רוצים את ירושלים, בשביל מה הם רוצים את ארץ ישראל? בשביל למנוע מאתנו את התיקונים, זה הסטרא אחרא. אבל, ה' יתברך, יש לו תחבולות יותר גדולות משל הסטרא אחרא, (ועוד מעט אנחנו נלמד בע"ה גמרא ואתם תראו), הוא לא ייתן לאף אחד לעשות רע לעם ישראל, כמו שהחזיק אותנו במשך הגלות, כמו כבשה בין 70 זאבים, כל העמים עברו מן העולם, עם ישראל - עם הנצח, כי כל הנבואות הולכות ומתקיימות לנגד עניינו, כולל העניין הזה, שכל האומות מתאחדות ובאות על ירושלים, וזה מה שיש שם, אומנם בינתיים זה בא בצורה של מתק שפתיים, עם לחצים כלכליים ואחרים, אבל אנחנו יודעים שכל אלה שיושבים שמה, ידם מגואלת בדם יהודים, כולם, אם זה הרוסים, אם זה אנשי אירופה הנחמדים, ואם זה המוסלמים כמובן, כולל ארה"ב הנחמדה והנאורה, שסגרה את הגבולות בזמן השואה, ושלוחצת אותנו בגלל אינטרסים שלה להגיע לדברים מסוכנים, ומעל הכל, זה שהם מכחישים שאנחנו העם הנבחר, הם טוענים שה' עזב אותנו, הם אומרים שהתורה אצלם.

זה הבירור שיש כאן, זה הבירור של האמת, זה מה שיש מתחת לפני השטח. אבל, יש כלל, שמה שהסטרא אחרא מקטרגת ובולעת - סופה שהיא תקיא את זה, והיא תקיא גם את הנשמה שלה, אם כל הגויים האלה, הרשעים, יצליחו חלילה להביא אותנו, וכבר מביאים אותנו למצב של השפלה, למצב שאנחנו נצטרך לוותר על דברים, יכול להיות שבאופן זמני יהיה להם איזה שהוא ניצחון, אח"כ עצם העניין הזה, זה ישבור את כולם, יש פה יכולת עמוקה מהשמיים, מצד הקדושה "שן בלע ויקיאנו", הקדושה שהם בולעים, זה יתקע להם בגרון, ככה כתוב, והם יצטרכו להקיא את הכל, ואז זה יהיה הסוף שלהם. אנחנו רואים שכל אומות העולם, כולם, התאחדו מהנושא הזה, זה פלא פלאים, מי היה מאמין לפני שלוש שנים שיהיה דבר כזה.

כתוב: למה יבואו כולם על ירושלים, למה יבואו כולם ביחד, כי כשה' יתברך רוצה להיפרע מהרשעים הוא מקבץ אותם ביחד, ונותן לכולם מכה ביחד. זה מה שיהיה, "עת צרה ליעקב וממנה ייוושע", דווקא מזה אנחנו ניוושע, אז זה משמח קודם כל שזה לא מלחמה, ושיש שפיכות דמים בינתיים, ושלא יהיה.

ומצד שני זה מעציב שהמצב שלנו כרגע הוא לא טוב מבחינה רוחנית, הרי מאז 1948 ולפני כן, אנחנו רואים תהליך של גאולה, ממצב של הכחדה, של שואה, של חוסר אונים - אנחנו התחלנו להיות בני חורין בארץ שלנו, זה דבר עצום, זה לא היה 2000 שנה, זה תהליך של גאולה, אבל, טרם הגענו לגאולה השלמה, ולכן אומות העולם יכולות לקטרג ולערב. אם היינו יותר מתוקנים לא הייתה להם אפשרות, ויש כלל שאומר הרמח"ל: כשיוצאים להלחם נגד הקליפה, צריכים לדעת אם יש לנו את הכוח הרוחני, או אם אין לנו את הכוח, אם יש את הכוח - לצאת, אם אין כוח, יש פחד, יש סכנה, ובמקום שאנחנו נצליח - ניפול יותר.

לצערי, כמסקנה של מלחמת המפרץ, אנחנו רואים שאין לנו את הכוח, ולכן, יכול להיות שמהשמיים מרחמים ובאופן זמני פוגעים בעצים ובאבנים ולא בעם ישראל. כמו בזמן

החורבן, כתוב: "הוציא חמתו" שה' יתברך שפך חמתו על עצים ואבנים ולא פגע בנו, גם זה טוב.

אבל, זה צריך לעורר את כל העם, להבין שיש פה לעשות תיקון עצום. אני רואה הרבה אנשים בכל המצבים, ואנשים מתקדמים, אין מה להגיד, יש הארה, יש התעוררות, אבל, עוד בזמן הניסיונות אנשים נופלים קשה מאוד, נופלים מהאינטרסים שלהם, מהטיפשות שלהם, מלעשות רוח, אנחנו עוד לא בנויים מספיק, המלחמה הרוחנית הזו שבאה עכשיו, היא באה שאנחנו עוד לא מאורגנים בכלל, כמו שצריך מבחינה רוחנית.

לכן, אני מדבר על מידת הזריזות ומידת ההתמדה, צריכים להיות זריזים ומתמידים גדולים, לא לבזבז את הזמן, צריך להפיץ את תורת ה' בעם ישראל, בכל השפות שהיהודים מדברים, קטע ועקרונות של הקבלה ושל עבודת הנפש קודם כל, אח"כ את שאר הפרד"ס.

רוב עם ישראל עוד לא זכה לקבל את התורה, בלי תורה אין כלום, שתדעו לכם. ה' יתברך הסתכל בתורה וברא את העולם, וכל התיקונים אפשר לעשות רק ע"י התורה, לא על דברים אחרים, היצר מפתה אנשים לחשוב שעל ידי כל מיני תרגילים והתבוננויות ותנוחות לנשימות, הם יתקנו את העולם, זה הכל בלוף, אפשר לתקן את העולם רק לפי המתכון שה' נתן לנו, הוא אמר: בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין, תבלין להלבין את העניין להגיע לתיקון, וזה צריך לבוא בפרט ובכלל.

אנחנו עוד רחוקים, הזמן דוחק מאוד, לכן צריכים לעשות מאמצים גדולים, יכול להיות שהגזרה הזאת שנגזרה תידחה לזמן מסוים, ויש עוד זמן, אבל, צריכים הרבה להתאמץ - בגוף, בנפש, ברצון, בכסף בהכל, העקרונות של התורה חייבים להגיע לכל יהודי, ואח"כ ה' ירחם שניבחר בדרך הנכונה, אם תהיה התעוררות אמיתית, רצינית, עמוקה, משיח יבוא.

ואם לא תהיה התעוררות, חלילה, אז יש את דרך הייסורים, ולכן צריכים להתאמץ יותר ויותר, בלי סוף, אין לאף אחד רשות לשבת בחיבוק ידיים בבית, ולהגיד שהגדולים יעשו, הגדולים לא יעשו יותר ממה שהם עושים, הם לא יכולים, הקטנים צריכים לעשות, זה הזמן שלנו, של הקטנים, מצופה מכל אחד ואחת מסירות נפש, בכל העניינים של הקדושה.

אדם בלי תורה אין לו חיים, איזה חיים יש לו, מי שזכה ללמוד תורה יודע כמה שזה מתוק, כמה שטוב ללב, כמה שטוב לנשמה, אין דבר יותר מתוק מהתורה, כל חלקי התורה, חבל שלא כולנו זכינו לזה, אז חייבים לעשות מאמצים גדולים מאוד.

עכשיו, נלמד מעט גמרא, נלמד מסכת שבת, דף פט' עמוד א': "אמר ר' יהושע בן לוי: בשעה שירד משה מלפני הקב"ה, בא ש-ט-ן ואמר לפניו: ריבוננו של עולם, תורה היכן היא? אמר לו: נתתיה לארץ, הלך אצל ארץ, אמר לה: תורה היכן היא? אמרה לו: אלוקים הבין דרכה, הלך אצל ים ואמר לו: אין עימדי, הלך אצל תהום ואמר לו: אין בי, שנאמר: תהום אמר לא בי, והיא וים אמר אין עימדי, אבדון ומוות אמרו: באוזנינו שמענו שמועה, חזר ועמד לפני הקב"ה, ריבוננו של עולם, חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה, אמר לו: לך אצל בן עמרם, הלך אצל משה, אמר לו: תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא? אמר לו: וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה, אמר לו הקב"ה למשה: משה, בדאי אתה, אמר לפניו: ריבוננו של עולם, התורה גנוזה יש לך, שאתה משתעשע בה כל יום, אני יחזיק תורה לעצמי, אמר לו הקב"ה למשה: הואיל ומעטת עצמך יקרא על שימך, שנאמר: זיכרו תורת משה עבדי".

הבנתם את הסיפור? עכשיו אנחנו נתעמק קצת מהסיפור הזה - "אמר ר' יהושע בן לוי, בשעה שירד משה מלפני הקב"ה", אחרי שהוא קיבל את התורה, "בא הש-ט-ן ואמר לפניו", אז קודם כל תבינו, משה רק קיבל את התורה, עוד לא הספיק לקבל את התורה, כבר הש-ט-ן בא לראות מה קורה פה, איפה התורה, הרגיש, הוא עירני, לא מבזבז זמן, הוא לא חיכה אלף שנה כמו שאנחנו מחכים, הוא מייד הגיב, איפה התורה, "ואמר לפניו: ריבוננו

של עולם, תורה היכן היא? מה איכפת לו לש-ט-ן איפה התורה, הוא רצה לעכב את התפשטות התורה, זה מה שאני מסביר מקודם, שהש-ט-ן מחפש לעצור את התפשטות התורה.

הרי אמר לו משיח, לבעש"ט, שאל אותו: מתי תבוא? הרי שהייתה עליית נשמה לבעש"ט, הוא שאל את המשיח, מתי תבוא? אז הוא אמר לו: כשיפוצו מעיינותך החוצה. זאת אומרת שיש התפשטות של האור, החושך נגמר, זה מה שחסידי אומרים, מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, לצערנו זה לא מספיק, אבל זה גם טוב, אז שיש ירידה של אור והתגלות - היצר ניגמר. זה מה שיהיה בע"ה בגאולה, שה' יתגלה. אז לכן, הש-ט-ן מיד כשהרגיש שהתורה ירדה לעולם, אז הוא ישר הלך לחקור איפה התורה, "ויאמר ר' יהושע בן לוי, בשעה שירד משה מלפני הקב"ה, בא ש-ט-ן ואמר לפניו: ריבוננו של עולם, תורה היכן היא?" תראו מה ענה לו ה' "אמר לו: נתתיה לארץ", למה ה' יתברך לא אמר - נתתי אותה למשה, רצה לעכב, מזה אנחנו צריכים ללמוד עבודת הנפש למלחמה ביצר, להיות ערמוניים בקדושה, לדעת מה לענות.

תשימו לב, אפילו ה' יתברך נזהר מהש-ט-ן, מהו אמר לו, הוא מכיר אותו, הוא יודע, היות שלש-ט-ן יש תפקיד, שה' אמנם נתן לו, אז הוא ניסה לעכב - "אמר לו: נתתיה לארץ" בלי לפרט, ככה כשהיצר בא לאדם ושואל אותו שאלות, אדם צריך לדעת לפעמים לא לענות לו, לא צריך לענות, או לענות לו איזה תשובה קצרה ולסגור לו את הפה, הוא בא ככה לבני אדם, הוא בא כל יום, ככה הוא בא עם שאלות, להתפלפל.

איך הוא בא לחווה, גם כן עם שאלות, אותו דבר. נכון, בא ושאל, מה ה' אמר לכם, מותר לקחת מהעץ, צריכים לדבר, שיחה. מצד שני, אנחנו רואים פה גם כן תהליך של גזרה, זה מה שאמרתי לכם, שעל פי מה שקורה עכשיו בועידה הזו, יש פה גזרה, מה זה גזרה, שנגזרת גזרה הדברים מולכים, כמעט אין לבן אדם אפשרות לצאת מזה, לא יעזור כלום - זה נגזר. אז כאן ה' יתברך, אומנם התחמק ממנו, אבל לא היה צריך לענות ובכל זאת ענה "נתתיה לארץ". "הלך אצל ארץ, אמר לה: תורה היכן היא? אמרה לו: אלוקים הבין דרכה", מזה אנחנו לומדים שהתחתונים, הבריות, הם לומדות דרכים איך לעבוד את ה' ואיך להלחם ביצר מה' יתברך, אז אם ה' יתברך התחמק, אז מה הארץ לא תתחמק, היא גם התחמקה, "הלך אצל ים ואמר לו: אין עימדי, הלך אצל תהום, אמר לו: אין בי, שנאמר תהום לא בי, היא וים אמר אין עימדי, אבדון ומוות אמרו: באוזנינו שמענו שימעה" הנה היצר לא מוותר, הרי תארו לכם, אתם הולכים לאיזה משרד ואומרים לכם, זה לא פה - זה ממול, אתם הולכים לשם ואומרים לכם, זה לא פה, זה שם, תבוא מחר, זו הפקידה ההיא - כמה אתם תעשו סיבוב, הבן אדם מתייאש, אחרי ששלוש פעמים שלחו אותך, אתה אומר יאללה יום אחר, אין לי כוח, חוזרים, אבל הש-ט-ן הוא מתמיד, הוא זריז, מייד איך שירדה התורה, ישר הוא קפץ.

שמעתם את השאלה שלו, את הטענות שהוא טוען, אז אפשר להרכיב תגובה מדויקת ולא כללית, באופן כללי, תמיד התגובה צריכה להיות מותאמת בדיוק לטענות שלו, ולדרך איך שהוא שואל, אז אנחנו לומדים ממנו שהוא הולך ממקום למקום, מחפש את המדויק. "חזר ואמר לפני הקב"ה, ריבוננו של עולם, חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה" פה נגמרה הגזרה, הוא כבר הלך ואי אפשר לעכב אותו יותר, אז הוא אמר לו, "לך אצל בן עמרם, הלך אצל משה", אגב, למה כתוב לך אצל בן עמרם ולא לך אצל משה, כי עמרם היה צדיק גדול, גם משה וגם אבא שלו צדיקים, שניהם צדיקים גדולים, אתה לא תוכל להתעסק אתם, "הלך אצל משה, אמר לו: תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא? אמר לו: וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה", זו הדרך הכי טובה, יש פה מפתח בעבודת ה', תמיד שבא היצר או באים אנשים

לתקוף, מה אתה כזה וכזה, מה אנחנו עושים? לא, אני לא כזה וכזה, אני בסדר, אני פה, אני שם, נכנסים לזה, מתחילים להתווכח.

פה, מה עושה משה, עושה את עצמו כלום, זה בחינת ביטול. הוא אומר מה אני קיבלתי את התורה, מי אני בכלל שיקבל את התורה, וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה. אם אתם שמים לב, הרי משה כבר מסר את התורה לעם ישראל, אבל גם הוא מנסה לעכב "אמר לו הקב"ה למשה, משה בדאי אתה".

הנה כתוב, כשרשע משחקת לו השעה, אסור להתגרות בו, זה מה שקורה עכשיו בוועידה, אז אפילו ה' יתברך, לא היה צריך פה לתת למשה על הראש. "אמר לפניו: ריבוננו של עולם, חמודה גנוזה יש לך, שאתה משתעשע בה בכל יום", אני אחזיק תורה לעצמי? הרי מה אתה רוצה, כזה דבר יקר יש לך ואני יגיד שאתה נתת לי אותו, מי אני בכלל.

"אמר לו הקב"ה למשה: הואיל ומיעטת עצמך תיקרא על שימך, שנאמר זיכרו תורת משה עבדי", פה אנחנו לומדים את העניין הזה של ביטול, כמה שזה חשוב, הבנתם את התהליך? אנחנו נמשיך ללמוד עוד מדרשים, פה מביאים כמה דברים שאמר ר' יהושע בן לוי שהיה אחד מגדולי הצדיקים: "ויאמר ר' יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום, מצאו לקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות, אמר לו: משה אין שלום בעירך" - משה לא אמר לו שלום, "אמר לפניו: כלום, יש עבד שנותן שלום לרבו, אמר לו: היה לך לעזרני, מייד אמר לו: ואתה יגדל נא כוח ה' כאשר דיברת", זה מעניין מאוד, הדבר הזה, שמשה עולה לשמיים, הוא רואה שה' יתברך יושב וקושר כתרים לאותיות, אח"כ יבוא ר' עקיבא ויפרש תילי תילים של הלכות מכל אות ואות, מכל תג ותג, מכל חלק של כל אות.

"אמר לו: משה אין שלום בעירך, אמר לפניו: כלום יש עבד שנותן שלום לרבו, אמר לו: היה לך לעזרני" מה זאת אומרת היה לך לעזרני? ה' יתברך מבקש עזרה, ברכה ממשה, "מייד אמר לו: ועתה יגדל נא כוח ה' כאשר דיברת", מזה מברך את ה', ה' ביקש עזרה ומשה עוזר לו, מה הולך פה? צריך להיות הפוך, אדם מתפלל לה' וה' עוזר לו, לא? אלא מה, יש פה סוד חשוב ביותר, כל הקבלה בנויה על זה - פמליה של מטה נותנים כוח לפמליה של מעלה - כמו שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה. ה' יתברך אומר "עשו וראיתם" עשו מבחינת אסיר, כי אנחנו צריכים לשחרר אותו, "---- ירחף בערבות", אם אנחנו רוצים שהגזרות יתבטלו, למה יש גזרות? זה לא בגלל שה' יתברך רוצה שיהיו גזרות, אלא, חלילה במעשינו גרמנו לגזרות.

אם אנחנו רוצים שהגזרה תתבטל, צריכים פמליה של מטה, לתת כוח ע"י מצוות, תורה ומצוות ומעשים טובים בתשובה, לתת כוח לפמליה של מעלה, לא רק שזה בידיים שלנו, אלא ה' יתברך מבקש את זה.

"אמר לו: היה לך לעזרני". איזה הוא חסיד המתחסד עם קונו, יש לנו פה לקח יום יומי מאוד גדול שאנחנו כל הזמן רוצים עזרה, רוצים ישועות, רוצים פה ורוצים שם. אבל, מי חושב מה ה' צריך, אז לכן, עיקר המהות שלנו, עיקר המהות היום יומית שלנו צריכה להיות במה אני יכול לזכות, ומה אני יכול לעשות בשביל ה' יתברך, זה נקרא תשובה מאהבה, זה הצאנס שלנו, אין לנו צאנס אחר, לא תשובה מיראה ולא שום דבר, רק תשובה מאהבה, לשאול כל הזמן במה אני יכול לעשות לו נחת רוח, לזה ה' יתברך מחכה, שאדם שואל את זה ומוכן באמת - ה' גם מגלה לו מה.

"אמר לו: היה לך לעזרני, מייד אמר לו: ואתה יגדל נא כוח ה' כאשר דיברת". יש פה עוד דברים מהר' יהושע בן לוי: "אמר ר' יהושע בן לוי: מאי דיכתיב, ויאר העם כי בושש משה, אל תיקראי בושש אלא באו שש, בשעה שעלה משה למרום, אמר להם לישראל: לסוף ארבעים יום בתחילת השש אני בא, בסוף ארבעים יום בא הש-ט-ן ועירבב את העולם, אמר

להם: משה רבכם היכן הוא? אמרו לו: עלה למרום, אמר להם: באו שש ולא השגיחו עליו, מת ולא השגיחו עליו, הראה להם דמות מיתתו, וזהו שאמרו לו ישראל לאהרון כי זה משה האיש".

זה מדובר פה על חטא העגל - "אמר יהושע בן לוי מאי דיכתיב" מה פירוש הכתוב - "ויאר העם כי בושש משה", בושש זאת אומרת שמאחר, אומרים בדרש פה "אל תיקראי בושש אלא באו שש" מה זה באו שש? באה השעה, הגיעה השעה שש, "בשעה שעלה משה למרום, אמר להם לישראל: בסוף ארבעים יום בתחילת שש אני בא", הוא נתן להם שעה מתי הוא בא, כן, זה מה שהוא אומר, מה זה באו שש? שעות, ועדיין לא בא ובודאי שוב לא יבוא, הנה תקשיבו, זה פה הפרוש של שטיינזלץ: "אמר ר' יהושע בן לוי מה שכתוב, ויאר העם כי בושש משה לרדת מן ההר, זה כתוב בספר שמות לבי, אל תיקראי בושש אלא באו שש, שבשעה שעלה משה למרום, אמר להם לישראל: לסוף ארבעים יום בתחילת שש שעות, כלומר בחצות היום אני בא, לסוף ארבעים יום בא הש-ט-ן ועירבב בסערה את העולם ולא יכלו להבחין מה היא השעה, אמר להם הש-ט-ן לישראל, משה רבכם היכן הוא? אמרו לו: עלה למרום, אמר להם: באו שש שעות ועדיין לא בא, בודאי שוב לא יבוא, ולא השגיחו עליו, אמר להם: מת משה ולא השגיחו עליו, בסוף הראה דמות מיתתו שנראתה בענן דמותו המתה, וזה שאמרו לו, ישראל לאהרון כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים, לא ידענו מה היה לו".

הבנתם? עכשיו בואו נראה - "אמר יהושע בן לוי, מאי דיכתיב, ויאר העם כי בושש משה, אל תקראי בושש אלא באו שש, בשעה שעלה משה למרום, אמר להם לישראל" הוא אמר לישראל דבר מאוד ברור "בסוף ארבעים יום בתחילת שש אני בא, בסוף ארבעים יום בא הש-ט-ן ועירבב את העולם, אמר להם: משה רבכם היכן הוא?" יש פה דבר חשוב מאוד, פה מה שצריך ללמוד זה היחס בין העם לבין החכמים, חכמים יש להם את העומק שלהם, את העמוקות לכל דבר שהם עושים ואומרים, אנחנו האנשים הפשוטים יש לנו את הראש הפשוט שלנו, אז אפילו שהם אומרים לנו דברים ברורים ומדויקים, לא תמיד אנחנו מבינים אותם נכון, ושמה נכנס הש-ט-ן לנתק את החכמים מהעם, את התורה מהעם, את בחינת משה מהעם.

איך הוא עשה את זה, הוא מטשטש, וזה הרי כל הסוד של הגמרא, למה יש את הגמרא הרי שהייתה משנה, אם המשנה שהייתה ברורה לא היה צורך בגמרא, אלא שהייתה ירידת הדורות ומה שהיה ברור בזמן המשנה כבר לא היה ברור בזמן הגמרא, אז באים כל הויכוחים, זה אמר ככה וזה אמר ככה, וזה מה שקורה, בהתחלה כתוב: "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים" זאת אומרת שמהתהליך של מסירה של משה ליהושע לא היה שום בעיה, למה? זה הרב - זה התלמיד, אין אף אחד באמצע, אין בלגאן, הוא מוסר את הדבר במדויק.

ואנחנו רואים שיהושע גם מוסר את הדבר במדויק, אבל אח"כ רואים עוד אנשים, אפילו גדולים וצדיקים, זה כבר מתחיל להיות בעייתי. אמר האר"י ז"ל: שהוא בא לתקן רק את ר' חיים ויטאל, לא רצה להתעסק עם אף אחד אחר, רק תלמידו יחידו, ור' חיים ויטאל היה לו לב רחמן וחסיד והוא רצה שכולם ילמדו ולא רק הוא, זה גרם למוות בסופו של דבר, של האר"י ז"ל שהסתלק לפני זמנו, הוא היה מושבע מן השמיים שכל מה שהר' חיים ויטאל ישאל אותו צריך לגלות לו, כי היה צריך להכשיר אותו, אבל אז הוא שאל אותו לפני החברים ואז הוא היה חייב לגלות, אז הוא גילה וככה נגזרה עליו גזרה. "בסוף ארבעים יום בא הש-ט-ן ועירבב את העולם" העניין הזה של לערבב את העולם, תדעו לכם, בכל ניסיון יש עירבוב, יש טשטוש, אדם יכול להיות גאון, יכול להיות מתוקן, יכול להיות הכל, ברגע

שיש את הניסיון מטשטשים לו את השכל, רוצים לנסות אותו תכלס, מטשטשים אותו לנסות אותו מה באמת בפנים, איזה בחינה הוא באמת רכש, מה שאדם רכש באמת זה לא יעזוב אותו, זה אוצר שלו, זה בתוך החשבון שלו, זה לא יכול לצאת.

אבל, כל מיני תוספות לדברים יפים מבחוץ, זה כן יכול לעזוב אותו. אז זה הסוד של הניסיון שבא הש-ט-ן קודם כל ומערבב את העניין, "אמר להם: משה רבכם היכן הוא?" שוב פעם הוא פתח בשאלה, כל פעם שהש-ט-ן בא הוא פותח בשאלות, בקושיות. "אמרו לו: עלה למרום, אמר להם: באו שש ולא השגיחו עליו". זאת אומרת שפה בהתחלה הם הרגישו שהוא מתעסק אתם, ושהוא התחיל לנסות להכניס תריס, אמרו לא, זה לא מה שאתה רוצה, אנחנו לא שומעים לך, "מת" זאת אומרת הוא אומר כאן, לא רק שבאו שש והוא לא חזר, הוא לא סתם לא חזר - הוא מת.

אז תיראו שבהתחלה יש את הטשטוש, אח"כ יש חצי אמת וחצי שקר, כי באמת משה עוד לא חזר, לא משנה שהם לא יכלו להבחין מה השעה, אבל הוא לא חזר, אז הוא אמר משהוא נכון, הוא לא בא, תפס את הספק ואמר משהוא אמיתי, מצורך לעשות רע.

וגם לא השגיחו עליו, זאת אומרת את הדרגה הזו הם כבר היו מאומנים בה, "מת" עכשיו הוא כבר קובע עובדה, "ולא השגיחו עליו", אנחנו רואים שוב פעם איך הוא מתמיד, לא רק ברק במכה אחת, לא רק בניסיון אחד, הוא ממשיך, לא הלך כאן אז הוא בא משם, זה צריך לדעת, בכל ניסיון זה ככה, אם הוא לא מצליח מימין הוא בא משמאל, אם לא משמאל אז מקו אמצעי, אם לא כך אז ככה, ואם הוא לא יכול לתפוס את השכל - תופס את הרגש, לא תופס את הרגש - תופס את השכל, לא תופס זה וזה - מכשיל את האדם במעשים, ככה זה הולך.

"ולא השגיחו עליו והראה להם דמות מיתתו" הראה להם שהוא מת, זה התהליך של הדימיון, מה זה הראה להם שהוא מת? טוב, לסטרא אחרא יש כוח להראות כל מיני דברים, אבל בתהליכים היום יומיים שלנו הוא גם מראה לאדם דימיונות, בכל עניין, גם בעניין של הקשר עם הצדיקים. אומרים: אולי הצדיק מת, אולי הצדיק לא צדיק, אולי הצדיק נפל, אולי הוא לא בדיוק מבין, כל מיני אוויליים כאלה ואחרים, היצר מכניס לבן אדם. "ולא השגיחו עליו והראה להם דמות מיתתו", אנחנו כבר רואים את השלב השלישי שהוא מנסה להביא הוכחות, קודם הוא מערבב ואח"כ הוא בא ומדבר ושואל שאלות, אח"כ הוא מביא חצי אמת, אח"כ הוא כבר קובע עובדה, אחרי זה הוא כבר מביא הוכחות לעובדה - זה הכל שקר, אבל הכל נראה אמיתי. "וזהו שאמרו לו ישראל לאהרון כי זה משה האיש" כאן נגמר הדבר הזה.

שאלה?:

תשובה: קודם כל זה לא היה מציאות כי משה לא מת, אבל לפעמים הוא מחריף את הדימיון כל כך חזק שאדם כבר חושב שעכשיו זה יום שזה לילה. למשל, חושדים במישהו, סתם מישהו גנב בעבודה, אז מתלבשים על איזה מישהו שחושדים בו, עכשיו, כבר חסר כמה אגורות או משהו, או ראו אותו מסתובב ליד השירותים, כבר עושים מזה עניין.

הבן אדם הוא לא גנב בכלל, אבל כבר מתלבשים על זה, ליצר יש הרבה כוח דימיון, זה נכון מאוד, זה תהליך מדויק. יש פה עוד סוד, שמתו שאדם נלחם עם היצר בכל השלבים שבטבע, אח"כ יש שלבים מעל הטבע שיכולים לעשות לו ניסיונות כמו חיזיון ודברים כאלה, הרי מה עם ישראל אשמים, אם הם ראו חיזיון מה הם אשמים - אז הם אשמים כי הם היו צריכים שתהיה להם אמונת חכמים, שאפילו אם התהפך העולם והוא אמר שהוא יבוא - אז הוא יבוא, כי כל מה שמשה אמר הוא קיים, הוא אמר שתהיה גאולה והביא את הגאולה, והביא את התורה ועשה את הכל, אז מה פתאום עכשיו שמש הוא לא נראה להם,

או נראה להם בדיוק הפוך, הם פתאום לא האמינו, ---- ולא סתם ערער להם כי הוא רצה להפיל אותם בעגל.

שאלה: הם ממש עשו עגל או שזה סימבוליקה?

תשובה: כן, עגל, שום סימבוליקה, כתוב בזוהר: זרקו לאש ויצא תבנית שור, היה שמה גם כישוף, כתוב בזוהר, כישוף של הערב רב. טוב, צריך להתבונן בעניין הזה כל פעם, כיוון שיש פה תבנית של כל הניסיונות בכלל, ושל ניסיונות הקשר שלנו עם צדיקים בפרט, ועם התורה, ועם ה' יתברך, ועם כל העניינים של כפירה, איך הוא עובד, הרי אדם צריך להאמין בה' ובמשה עבדו, זה להאמין בתורה, אז היצר בהכרח מנסה את הבן אדם שיגיע לכפירה בה', כפירה בחכמים, כפירה בתורה, בכל מיני עניינים, תלוי כל אחד איפה הוא נמצא וזה עובד על זה.

שאלה: ?

תשובה: יש פה משהו עדין, נניח שעם ישראל ראו שמשה מת, נניח שחלילה משה היה באמת מת, אז מה? זה כבר סיבה לעשות את העגל? לא מתים רבנים גדולים כל פעם, אז מה, בשביל זה עושים עגל. אלא מה, יש פה דבר עדין, שהאמונה של עם ישראל כנראה באותו זמן, לא שהייתה מספיק אמונה בה' בכל מקרה, ושהייתה תלויה עם משה, כי משה היה שליח מאוד רציני, היה פה איזה עירבוב קצת, כן, כי אנחנו פונקנו ע"י משה מאז גלות מצרים כל הניסים, כל התהליכים, הכל נעשה על ידו, אז זה מאוד קל לקחת איזה צדיק ולהאמין בו ולהתעלות יותר בצדיק מאשר בה', וזה להפוך את היוצרות, כי כתוב: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" אבל ה' קודם לכל, כיוון שבן אדם זה בן אדם, אפילו אם הוא הכי קדוש, הכי מושלם והכי הכל - זה בן אדם, אסור להאמין בבן אדם, צריך להאמין בה' יתברך ובחכמים, אבל קודם כל בה' יתברך.

אם כן, ברגע של ניסיון של נפילה, הרי כתוב: "בדרך שבה האדם רוצה ללכת בה, מוליכים אותו" כנראה, שכתוצאה מהזוהמה של מצרים, והעירבוב שעם ישראל התערבב עם הערב רב שהם לא היו מתוקנים, נדבקה זוהמה ברצון שלהם, הפנימי, להתעולל ולהשתולל, הם חיפשו את הפתח וברגע שהיצר הלביש להם את הפתח, "הבא להיטמא פותחים לו", אז פתחו להם, אז הם נכנסו ונפלו.

אם כן, כנראה שעל ידי הניסיון הזה יצא לאור איזה שהוא רצון פנימי שהתלבש על עם ישראל, באותו זמן, כתוצאה מכל מיני השפעות, וזה מה שגרם, כי גם אם משה היה מת, אפילו אם משה אמר ולא קיים מאיזה שהיא סיבה, זה סיבה לעשות את העגל כנגד ה'.

שאלה: דור המדבר זה דור גדול ביותר שבכלל אי אפשר לתאר, עכשיו, משה כמו שאתה אומר היה ---- כי הם לא יכלו, הרי פרחו נשמתם וכל זה, אז העניין הזה של התלות זה כבר פרוש שלי, של החיות שלהם, הם היו חייבים את הצינור הזה, ובדיוק על הנקודה הזו של הספק הוא התלבש, אז לכן הם היו צריכים את העגל, כדי שהעגל יקשור אותם לה', העגל הוא היה במקום משה כאילו בגלל הגדולה שלהם, בגלל היניקה שלהם, בגלל החיבור שלהם, הם מצאו לו תחליף, זאת אומרת אפשר להבין את עניין העגל.....

תשובה: זה לא מדויק, כי נניח שהם היו צריכים איזה צינור וכ"א (א) יכלו לבחור באהרון. (ב) לא היו צריכים לעשות עבודה זרה. (ג) לא היו צריכים להשתולל ולהתהולל, שזה מה שהם עשו, כתוב: שלא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר לעצמם אריות בפרסיה, ומה שהלך שמה זה לא רק עבודה זרה, אלא הם עשו שמה דברים לא צנועים, אז אם היה רק החוסר שפתאום הצדיק נעלם והם מסכנים, היו מוצאים כבר איזה צדיקים אחרים, היו שמה גדולי עולם, לא כמו משה אבל גדולים, עובדה שגם יהושע היה יכול להדריך אותם, הרי הוא אח"כ הדריך במקום משה, אבל מה, היה שמה קלקול שנדבק בהם. אם אנחנו

כבר מדברים על חטא העגל, אז חטא העגל קיים בכל דור, כל פעם יש עגל אחר, גם עגל של הכסף, וגם יש עגל של המדע, ויש את העגל של הפסיכולוגיה, ויש את העגל של המימוש, ויש הרבה עגלים שאנחנו כל הזמן מאמינים בהם במקום להאמין בה', עגל ההשתדלות, שאדם מאמין שהכל תלוי רק בהשתדלויות, שהוא ישתדל ולא מאמין בה' במה שהוא נותן.

השלוה

כתוב: "בקש יעקב לישב בשלוה - קפץ עליו רוגזו של יוסף". מה כל כך רע שצדיק רוצה לשבת בשלוה? הרי אנחנו אומרים: עבדו את ה' בשמחה. איך אדם יכול לעבוד את ה' בשמחה אם הוא לא בשלוה? ראיתם אדם שמח? אז מה רע פה, מה עשה יעקב אבינו, מסכן? רצה לשבת קצת בשלוה. אז הנושא של השיעור היום זה השלוה אם זה טוב, אם זה רע, איזה סוג שלווה, איך להגיע לשלוה, "אין שלום בעצמי מפני חטאתי" יש שלווה, יש שלום.

כמובן שיש שלווה שאדם שליו לא מצד הקדושה אדם רגוע, שקט, מבסוט, אבל אם הוא לא עובד את ה' - איזה מין שלווה זו. אדם יכול להיות, לצורך אגואיסטי, שיהיה לו נוח, שיהיה לו טוב, שלא יסתבך עם אנשים שלא יסתבך עם עצמו, שיהיה בריא יש בזה גם כן דברים טובים, מה רע? אם אדם לא מסתבך עם אנשים ואם הוא בריא - זה דבר גדול, כאשר אומרים שבקש לשבת בשלוה וקפץ עליו רוגזו של יוסף, איזו מין שלווה הוא רצה... יוסף הבן של יעקב שנלקח למצרים. נחטף למצרים, נמכר, "לעבד נמכר יוסף" ויעקב הרי אהב אותו מאד. ושלקחו לו אותו, במקום שתהיה לו שלווה היה לו צער גדול, עצבות, צער קשה, השכינה פרשה ממנו, זה לא צחוק.

זה אחד מרגלי המרכבה יעקב אבינו ולא היה בשמחה - ה' ית' נפרד ממנו באותו זמן. זה לא צחוק. אלא פה יש שלווה כזו, שהוא חיפש שלא יהיו לו צרות, לא היה לו כוח בשביל צרות, אנחנו יודעים איזה צרות יש בעולם, שלא נדע.

לא היה לו כוח לסבול את הצרות. אז הוא רצה קצת שלווה, קצת נשימה, קצת לשבת "בראש שקט" מה שנקרא. זה - אי אפשר, אדם לא יכול לבקש שהכל ילך חלק. כיון שהעולם הזה הוא עולם מקולקל.

ויש צורך לתקן אותן. וכמו בכל דבר, אפילו מכשיר פשוט שמתקלקל עד שמתקנים אותו צריך להזיע, נכון? אפשר לתקן סתם? אותו דבר העולם שלנו שהתקלקל כבר מלכתחילה, עם התהליך של שבירת הכלים ואח"כ החטא של אדם וחווה ואח"כ החטאים שאנחנו הוספנו ועוד לא גמרנו להוסיף לצערנו, אז מה אנחנו רוצים, שבתיקון קל הכל יסתדר? לכן בעולם כזה שכרגע הוא לא מנוהל בגלוי פנים אלא בהסתר, ה' ית' לא מתגלה באופן גלוי וברור אלא דרך הטבע, איך אנחנו יכולים לשבת בשלוה? יש לאדם שתי אפשרויות.

או שהוא מנסה לעבוד ומוסר את עצמו על העבודה, או שמכריחים אותו לעבוד על ידי צער וייסורים. גם בייסורים, יש ייסורים שמאהבה, ויש ייסורים שבאים לכפר. אז כמובן שאנחנו מי אנחנו ומה אנחנו, יכולים להגיד משהו על יעקב אבינו? אבל כנראה לפי דרגתו, לא היה מתאים שירצה לשבת בשלוה.

לא היה שייך, בכלל. אחד כזה צריך לעבוד קשה כל הזמן יום ולילה מרגע שנולד עד שהולך לעולמו. מרכבה לשכינה זה לא צחוק. והעבודה הזו כוללת גם סבל וצער אין מה לעשות. הנה, אברהם אבינו, היה יותר לב טוב מאברהם אבינו? "אברהם אוהבי!" הוא רצה שכולם יהיה להם תיקון, אפילו סדום ועמורה.

הוא לא היה יכול לשבת בבית ולחכות שיבואו אנשים, הוא נהיה חולה. היה חייב לשלוח את העבד או בעצמו ללכת לחפש אורחים. היום שבא לבן- אדם איזה אורח "נו טוב, לא נעים, בא כבר אורח אז נקבל אותו".

אברהם אבינו היה רץ אפילו שהיו לו כאבים מהברית מילה בגיל תשעים, והיה חס בחוץ, "ה' יתברך הוציא חמה מנתיקה", הוא הצטער למה לא באים אליו אורחים כזה לב היה לו, אברהם, אברהם אוהבי.

וגם לו היו צרות שרה הלכה לו, עקדת יצחק, כל מיני צרות, עם לוט. זאת אומרת שא"א לברוח מהצרות. זה חלק מתיקון העולם. אז מהבחינה הזו לשבת בשלוחה, לבקש שהכל ילך חלק במאה אחוז, אפשר לבקש, אבל אין דבר כזה חלק במה אחוז, תמיד יש צער כזה, צער אחר. אז לברוח מהצער ומהצרות, הצדיקים לא יכולים, כי בזכות מה שהם סובלים - העולים מתקיים. אפילו שצדיקים גדולים, תנאים גדולים - בגמרא כתוב - לא רצו את הייסורים, "לא הן ולא שכרן", - כיון שמי יכול לסבל ייסורים, אף אחד, אבל היו גם גדולי ישראל שקיבלו על עצמם את הייסורים מאהבה. זה ההפך מאשר לרצות לשבת בשלוחה. עכשיו לענייננו, בדור שלנו פה, אנחנו יודעים כמה לחצים יש על העם שלנו, המסכן. לחצים נפשיים, כלכליים, חברתיים, ביטחוניים, אין לנו יום אחד רגוע.

עם ישראל סובל, בגלות אלפיים שנה, אלפיים שנה. תארו לכם מה זה אלפיים שנה. כל הסבל שיכול להיות מכל הסוגים. שלא נדע. קשה זה מצד אחד. מצד שני אנחנו רואים בכל מיני פילוסופיות של המזרח - ה' ישמור - ששמו כאידיאולוגיה להגיע לשלוחה. יש להם טכניקות שלמות, דרכים סלולות, לעבוד על הנפש להגיע לשלוחה. לא מחפשים לעבוד את ה' אלא מחפשים להגיע לשלוחה ועל ידי השלוחה להשתחרר מהכבלים של הגוף ושל הצרות. אגב, כל ה"תורות" האלה, במרכאות, זה בא מאברהם אבינו הוא נתן את זה לבני קטורה. והם הלכו להודו ולכל המזרח שם הוא מסר להם מתנת - מתנת - בלי ו"ו. אומרים חז"ל: נתן להם שמות טומאה. לא שמות קדושה.

אומנם שמות הוא נתן להם, משהו רוחני, שיתעסקו ברוחניות, אבל לא רוחניות של הקדושה.

אז כמו בכל דבר שאנחנו אומרים: צריכים לבדוק מאיזה צד זה בא, מצד הקדושה או מצד היצר, מי מעורר אותך עכשיו, צד הקדושה או צד היצר, בכל דבר מי מביא לך מחשבה כזו, רגש כזה, החלטה כזו, רצון כזה, מאיפה זה בא דבור כזה, זה מצד הקדושה או מצד היצר. בכל דבר צריך לברר לבדק, להתעמק. גם בעניין השלוחה צריך להתעמק, יש שלוחה שזה מצד הקדושה, ויש שלוחה שזה מצד היצר השלוחה שמצד הקדוש היא כזאת בעם כמו שאמרנו, הדור שלנו במצב קשה הרבה צרות, הרבה סבל והרבה לחצים.

ואדם מצווה שיהיה לו שלום בית עם אשתו, שיחנך את הילדים שלו, שיפרנס, שילמד תורה. אם אדם יהיה עצבני כל הזמן הוא נגמר, איך הוא יכול לתפקד. זה פוגע פיזית, בגוף. העצבים נפגעים בסוף הורסים את הבן אדם. אז ברור שצריך לשאוף לעבוד את השם יתברך בישוב הדעת, בשמחה, בטוב לבב, ובשביל זה צריך לפתח מנגנון של שלוחה. כל דבר שבא, לקבל אותו קודם כל, רגע אחד, יש זמן, להמתין להתבונן, לחשוב רגע מתי שבאים ללחוץ עליכם, קודם כל - רגע אחד, יש זמן מה אתה לוחץ, אין, אין להיחפז לשום דבר. אם אדם מפתח לו שלוחה בסיסית, מסוגל לעצמו להיות שליו בכל מיני מצבים, גם חלילה אם יבואו מצבים קשים, יש סיכוי שהוא יגיב יותר נכון שידע להתמודד עם הבעיה בצורה יותר מפוקחת, יותר נכונה, יותר מתוקנת.

גם בשביל לכוון את האמת ואת ההלכה - צריך להיות שליו אדם עצבני יכול להגיד על טהור ההפך, ועל ההפך - טהור, לבלבל את הכל. עכשיו, כמובן שיותר קל להיות שליו כשאתה בין אנשים שרחוקים ממך.

יגידו, לא יגידו, יתייחסו, לא יתייחסו, מה אכפת לך זה פחות נוגע לך הרבה יותר קשה להיות שליו עם אנשים הקרובים אליך, שיכולים להגיד מילה אחת ולפגע בך עמוק. ולהיות שליו עם עצמך. כשאתה בינך לבין עצמך זה גם קשה. "יודע צדיק נפש בהמתו", האדם יודע את הפגמים שלו, יודע את החסרונות שלו, קשה לו עם עצמו, האדם דואג כל הזמן. אתם יודעים כמה אנרגיה הולכת בדאגות כמה כוחות? בסוף, הדאגות הכל שטויות. לפעמים

מתקיים, מאה אלף פעמים לא מתקיים. רב הדאגות הם דאגות שווא. זה ההפך מבטחון בה' צריך לפתח בטחון בה' "הבוטח בה' חסד יסובבנו". השלווה בעם ישראל נובעת מבטחון בה' יתברך.

"ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי". זה פסוק של בטחון. אדם המתוקן, בוטח בה' ית' לא במעשיו, ולא בחכמתו, ולא בשום דבר. רק בה' ולא בגלל שמגיע לו. אל תכנסו למידת הדין הזו, בכלל. לא מגיע לנו שום דבר. כלום לא מגיע. רק ה' מרחם, אז הוא נותן, למרות כל מה שאנחנו עושים לו כל הזמן בלי סוף אם כן השלוח שאנחנו צריכים להגיע אליה, זו שלוח מתוך עבודה מאומצת רוחנית אמיתית של אמונה והתמסרות, של בטחון, לפתח את החכמה בינה ודעת, שנוכל כל מקרה ומקרה למיין אותו היטב, לנתח אותו היטב, לנפות אותו היטב.

כדי שהיצר הרע לא יצליח לבלבל אותנו. בעניין הזה של השלוח יש אפשרות לברר מפה ועד שיבוא המשיח. מכיוון שזו מכה של הדור. שאנחנו כולנו עצבנים "והיית משוגע ממראה עינך". אנחנו משוגעים אין לנו מנוחה, צריך לעבוד על זה אם האדם רגיש לרעשים אם אדם רגיש להשפעות הסביבה, צריך לפתח לעצמו מנגנונים, מנגנוני הגנה, למשל אדם שונא צעקות פתאום מתחילים לצעוק לדחוף את הצעקות החוצה, לעצור אותם, רגע, אל תכנסו לי לאוזניים מהר.

לאט לאט, לא לתת להשפעות לזעזע את עומק הנפש המטרה שלנו בהשגת השלוח, היא לעבוד את ה'. שיהיו לנו מוחין נקיים, זו המטרה. לא השלוח בשביל התענוג של השלוח. זה הגויים. אנחנו לא מחפשים דווקא תענוג.

לא מחפשים סבל, אבל לא מחפשים תענוג. מחפשים לעשות את הדבר הנכון. זה ההבדל. אצלנו המטרה זה השם יתברך, לא אנחנו. באומות העולם, המטרה זה הם אז הם פתחו להם דרכים שיהיה להם יותר נוח. אדם צריך לשמר על בריאותו. אין דבר יותר פוגע בבריאות מאשר העצבים. אין לכם מושג כמה מחלות זה מביא. זה מדהים. מחלות ממחלות שונות, שלא נדע. שהוא לא יכול בכלל לחלוש שזה קשור לעצבים שלו. המחלות הפשוטות ידועות, לב ואולקוס ולחץ דם וכל מיני כאבי ראש וכל מיני כאבים בכל מיני מקומות, הרבה צרות צרורות. הרפואה לאט לאט מגלה את הקשר בין הנפש לבין הגוף. יש השפעה חזקה מאד. לכן צריך אדם לתפוס לו כל יום שלוח.

אדם צריך להיזהר, לתפוס לו הפסקה קטנה לנוח. לא להיות בלחץ לא לתת לאף אחד להלחץ אתכם, אף אחד, בלי לחץ.

אני אגיד לכם, צריך להתאים את האור לכלי. יש כלי שהוא יכול להכיל אור מסויים ויש כלי שלא יכול להכיל את האור הזה, יכול פחות. תיתן יותר מדאי - זה יתפוצץ, זה ישבר, "יודע צדיק נפש בהמתו".

אדם צריך לדעת מה הוא מסוגל לעשות. הוא יכול - יעשה, לא יכול - לאט לאט, עד שיתרגל. יותר מדאי אנשים דורשים מעצמם יותר מדאי. בסוף - במקום שיצא מזה תועלת - הם בידיים של הצד השני.

הצד השני שולט בהם. למרות שהם רוצים לעשות דברים טובים. מצוות מעשים טובים, וכל מיני דברים. אדם צריך להיות אמתי, ולהסתכל האם זה מתאים או לא מתאים לו. האם זה בא מפנימיותו, או שמשהו אחר דוחף אותו.

יכול להיות שלמישהו מסוים, הלימוד הזה טוב. יכול להיות שלמישהו אחר הלימוד ההוא לא טוב. לא כולם אותו דבר. לא כל הזמנים אותו דבר. אתם יודעים שיהודים הם אוהבים להשפיע, מצד הטוב, מצד החסד שרוצים להשפיע.

לפעמים משפעים עליך מאיזה צינור מאיזה שורש שלא מתאים לך אז זה הורס אותך. צריך להיזהר, צריך לבדוק. אם אדם הולך לשמוע דברי תורה שלא לפי מדרגתו, זה יכול לבלבל אותו.

אם כן האדם צריך לפתח לעצמו מנגנון בקרה פנימי. מצד אחד להשתדל לעבוד את ה' ולעשות מה שצריך, מצד שני אם הוא רואה שבאים עליו כל מיני גלים זרים, לעצור אותם "פלישתים עליך שמשון" להיזהר.

אם מוציאים אותך מהשלווה לא טוב. לא טוב. יכול להיות שלכל העולם זה טוב, לך זה לא טוב. והיות ועבודת ה' האמיתית זו עבודת ה' אינטימית, שאתה קשור לה' ית' עם כל הגוף והנפש שלך, זה צריך להיות כמו נעל שאתה קונה. להבדיל כשאדם קונה נעל, אסור שיהיה שום דבר שלוחץ יותר מדאי, אחרת יש לו פצע. כך בעבודת ה'. אדם צריך לשים לו מטרות של קדושה, בתנאי שהוא עומד בזה לא לפוצץ את עצמו ולא לפוצץ את האחרים, אי אפשר אנחנו בימי בין המצרים.

בית שני נחרב מפני שנאת חינוס. אם בין אדם שליו יהי לו הרבה יותר קל לא לשנוא את האחרים הרי השנאה, אתם יודעים מאיפה זה בא, מצד האש, מצד הדין. אם האדם רגוע הוא לא יכעס מהר. כעס זה עבודה זרה כך אומרים חז"ל.

כמה פעמים האר"י הוכיח את ר' חיים ויטאל ז"ל שהוא כעס בביתו הוא אמר: יש נשמות חופפות מעל הראש שלך להתעבר בך, נשמת ר' עקיבא, ואתה כועס?! יברחו! רק על כעס. האר"י עצמו הלך לעולמו בגלל הכעס, של התלמידים שלו אתם בטח יודעים את כל זה כתוב בשער הגלגולים.

נגזר גזרה על האר"י כי גילה כמה סודות, שלא היה צריך לגלות לכל החבורה, רק לרבי חיים ויטאל. הוא אמר: האפשרות היחידה לבטל את הגזרה, לעכב את הגזרה, זה אם יהיו ביחד וילמדו תורה.

באו לגור ביחד, למדו תורה. יום אחד הנשים של התלמידים התחילו לריב על איזה שטויות, חממו את המוח לתלמידים, לבעלים, הם התחילו לריב. אותו יום - האר"י הלך, הוא אמר: זהו. אתם כעסתם, אי אפשר לעצור את הגזר דין הזה.

עד כדי כך. רוב גדולתם וקדושתם, ואיפה הם, ואיפה אנחנו בכלל. הכעס הרס את הכל. כל דבר אפשר לפתור בשלוח. אני הרבה שומע מאנשים צרות ועניינים, הרבה פעמים אני רואה שצריך להכניס שלוח.

אישה, בעל, יש מריבה, יש זה, יש ההוא, אם תכנס איתם בתוך הטרנס - תהרוס הכל. אם אתה רגוע, אתה מרגיע אותם - יש פתרון. פתאם ה' שולח שכל, יש פתרון אפשר לפתור. רק עניין של השלוח. אז אם כן, בשביל שאדם יהיה שליו, הוא צריך להיות בדרגתו הוא.

הבנתם? זה הסוד. לא יותר צדיק ולא פחות צדיק. הוא צריך להיות קשוב לתוך פנימיותו. לראות, אולי הוא הגזים בכיוון שמאל, אולי בכיוון ימין. כמו שנגן כינור, נגן של גיטרה, מכוון את המיתרים מכוון אותם בדיוק, לא פחות ולא יותר, שלא יזייף.

ככה השלוח באה רק כתוצאה מקשב פנימי אל הצרכים של הנפש שלך ושל הגוף שלך. השבוע היה אצלי איזה אחד, איש טוב, כל השנים כל החיים רק עובד. עובד, עובד עובד, מפרנס את משפחתו, הכל.

אף פעם לא חשבו לצאת לחופשה. הוא אומר, הם החליטו לצאת יום אחד לבית מלון, הוא ואשתו. יצאו. הוא חטף הלם? הוא אומר שבכל היום - יום שלו, יש לו הרבה בעיות בגוף. סובל מצרבות, כאבי ראש, מכל מיני דברים. כל מיני בעיות נוספות. הלך שמה, היה לבד בחדר, לא עשו כלום, רק ישבו בשקט, לא היה לו שום בעיה, אכל מה שהוא רוצה, לא צרבות, לא כאבי ראש... הוא היה בשוק. הוא היה צריך מנוחה מהמנוחה מרב שחטף הלם.

מה כל הסוד? הסוד שהוא היה במצב של שלווה, נכנס לשלווה. אז פתאם ראה שהוא והגוף שלו הולכים ונהרסים רק מהמתחים, רק מהלחצים. לא סתם אני מחליט לדבר על איזה נושא. זה בא כתוצאה ממה שאני רואה. באנשים, בעם ישראל. צריך לשבת בכל דבר ודבר. אם אתם מנסה לעצור וללכת בשלווה, יש הרבה סיכויים שהוא יוכל לפתור בעיות קשות מאד. השלווה מביאה שלום. השלום מאחד שני הפכים שונים.

אש ומים. שמים וארץ. ימין ושמאל. כדי להגיע לשלום, צריך קודם כל להגיע לשלווה. ואז אפשר לפתור דברים בצורה מדהימה. אין לאדם מנוחה אלא בשרשו, ככה אומר הרמח"ל. זאת אומרת שכדי להגיע לשלווה, למנוחה, אדם צריך להיות קשור לשרשו.

שרשו הרוחני של האדם. זה כולל הרבה סעיפים. לא רק עניין של למוד תורה כזה או אחר, או עיסוק של חולין כזה או אחר, אלא זה אומר שאדם צריך להכיר את עצמו, גם בצדדים הגופניים, הנפשיים הפשוטים, הבהמיים אפילו, ולא להיות קשה עם עצמו.

השבוע פגשתי אדם, ניצול שואה, שיהיה בריא. הוא אומר, הוא היה בתוך המשרפה, עמדו לשרוף אותו. אלא, שימח שמים הנאצים שמה, התעצלו. זה היה בסוף היום. התעצלו להפעיל את המשרפה. אז הוא ניצל.

ככה הוא ניצל, הוא היה ילד. התחיל לספר את כל ההיסטוריה שלו. לצערנו נפטרה אשתו. הוא עבר הרבה סבל בחיים. מה הוא מתחיל לספר? שהוא אוהב לעשות משפטים לאנשים. שאלתי: מה אתה עו"ד? אמר: לא, הוא איש עסקים, אבל כל מי שפוגע בו, הוא לא מדבר אתו, הוא תובע אותו למשפט פרינציפ.

הוא אמר שהלך ותבע איזה משהו, ספור שלם, בשביל עשרה שקלים. לא, סליחה, עשר לירות עוד, אפילו לא עשרה שקלים. בגלל רמאות. על עשרה שקלים, הוציא מאות שקלים או אלפי שקלים במשפט.

הוא ניצח הוא סיפר לי כמה משפטים, משהו מדהים. הוא לכתחילה לא הולך על מידת הדין. הוא בסדר. הוא לא מחפש לעשות צרות לאנשים. אבל אוי ואבוי למי שיתעסק אתו. מי שינסה לרמות אותו בדבר הכי קטן, כמו שהוא היה טוב - ככה הוא נהיה רע. ואז הוא לא מוותר בשום אופן. זה ניקרא מידת הדין. טוב לטובים, קשה ללא - טובים. אנו יודעים מין הקבלה, כמו שאדם מעורר על עצמו מלמטה, ככה מעוררים עליו למעלה. אז אם הוא כל הזמן מקפיד על כולם, בשביל עשרה שקלים, בשביל גרוש, לא משנה לא מוותר, כל הזמן מידת הדין, מה הוא מעורר למעלה, לא עלינו? מידת הדין! גבורות.

הוא בודק כל אדם עד המילימטר, אז גם אותו בודקים עד המילימטר. משהו יכול לעמד בבדיקה עד המילימטר? גם במטר, גם בקילומטר, לא נוכל לעמד. אז לא פלא מה שקורה לאדם. מצד הרחמים אנחנו אומרים: מסכן, לא מספיק מה שקבל בשואה, גם אשתו הלכה עליו עכשיו, מסכן? מצד שני כשאתה בודק את האישיות שלו אתה רואה את התשובה למה שקורה לו. לומדים מזה, מה לומדים מזה, להיות רק כקנאי. אני חושב היום, מצווה גדולה על האדם לשמר על גופו. לעשות התעמלות לאכול בריא. שיהיה לו שלווה גם גוף. יש הרבה מתחים אנחנו חיים בעולם מטורף לגמרי.

פשוט הגוף סובל רעשים, ואויר מזוהם, מים מזוהמים, וכל העולם מזוהם. לא מתאים לטבע שלנו. אדם צריך לדאוג לגוף שלו, שהוא יוכל לעבד את ה' בבריאות. לא ממחלות, לא מלחצים. והיות והגוף זה הכלי הגשמי שלהנשמה, אם האדם שומר עליו, מאמין או, (במידה, כן, לא לעשות מזה עבודה זרה), כל יום כמה דקות, הוא יכול להיות יותר נינוח, יכול לחשוב יותר נכון, יכול ללמד תורה יותר טוב, יכול לעבד יותר טוב זה השלב הראשון של השלום באמת דרך הגוף לנשום, לנשום אויר.

לא סתם החסידים והצדיקים היו יוצאים לשדות, ליערות לכל מיני מקומות לעבד את השם. כי שמה יש חמצן, אויר נקי, יש עוד דברים האדם ככה מתמזג עם הבריאה. מרגיש את הקרבה של בורא עולם יותר מבתוך איזה מבנה או משהו.

היום צריך זהירות לא ללכת למקומות מסוכנים, אבל במידת האפשר קרוב למקום ישבו - אפשר. פשוט ללכת, כמו שאומרים בחסידות איזה התבודדות, להיות בשקט. לשבת, לנשם, להתפלל, לדבר עם השם, להיות מבסוט. לעבוד את השם מבסוט. זה לא מצווה לעבוד את השם בלחץ. מי שרוצה להיות לחץ שילחץ על עצמו. עלינו לא ילחצו. פעם אני התפללתי באיזה מניין באיזה מקום, מניין של ותיקין, מניין הראשון. והם רצו לכוון את הוטיקין. נחמד. מה יצא בסוף? שבמקום להתפלל לשם מתפללים לשעון על הזמן. כל הזמן חושבים על השעון, מסתכלים על השעון, על השניה, ואז אחד נותן מכה על הבימה: "פק" אני קפצתי, נבהלתי לא הבנתי מה קורה. צריך לעבוד את השם וזה טוב ותיקון, זה טוב שזה על השניה, אבל לא צריך להגזים. אנחנו לא... שלא יעשו לנו לחץ. אי אפשר לעמוד בלחץ. צריך בשלוח. כל דבר - בשקט. לאט לאט. התפילה לא תברח.

יותר מדאי מורגש החלון הזה של הדייקנות והתחרות וההקפדה. אחד מקפיד על עצמו אבל גם מקפיד על אחרים. מה צריך להקפיד על האחרים, מה צריך לשגע את האנשים? שב בשקט תהיה מבסוט, תעבוד את השם בשמחה ובשלוח.

לזה צריך לנסות לחנך גם את הילדים. קשה מאד מאד קשה. לתת דוגמא אישית וגם לחנך וגם לחיות לפי מה שאני אומר בשיעור הזה, זה קשה. אבל, נראה לי שאין לנו ברירה אם לא נתחיל לפתח את הדברים הבסיסיים היסודיים ביותר בתוך האישיות, אנחנו בסכנה גדולה מאד.

בשביל להגיע אל השלוח הנפשית - בטחון בה' זה הסוד. צריך גם להתבונן קצת בשם ה-ו-י-ה קודם כל להתבונן בשם ש-ד-י במצח, בלב לצייר את האותיות, אח"כ בשם י-ה-ו-ה, אותו דבר. להסתכל על האותיות לחשוב: זה אותיות שם השם, אני נקשר עכשיו לשם. לקחת קצת בשמים, לברך, זה מרגיע את הבן-אדם. לשמוע איזה מפל של מים ככה, זה מרגיע. אפשר להקליט אם אתם רוצים את הברז, מים זה גם נשמע כמו מפל.

חייבים לעשות פעולות טכניות פשוטות כדי לשמור על שלוח הנפש. יש הרבה מקרים קשים היום, משהו נורא. אנשים צעירים הולכים מאבדים עצמם לדעת, השם ישמור. אנשים מתמוטטים, נכנסים לחובות, לא יכולים לעמוד - כדור בראש, אם אדם היה מרגיל את עצמו בדרך נכונה, קודם כל לא היה מסתבך, כי לא היה עושה צעדים פזיזים, כל דבר היה עושה לאט לאט, כמו הסבים שלנו, פעם היו חושבים לאט לאט, אם בכ"ז היה מתגלגל הגלגל ואדם היה מסתבך, היה לוקח את זה בפרופורציה לא נכנס לתוך הדברים כל כך קשה איזה איש אחד התקשר פעם, אומר: הוא מסורתי, והוא לא נהג לנסוע בשבת יום אחד נכשל, נסע בשבת, קבל מזה פחד ומשבר.

מה לעשות? אמרתי לו: תשמע, נסעת בשבת? אל תיסע בשבת יותר שמור שבת. אמר עוד איזה שניים שלושה דברים אחרים, וזהו. הבן-אדם הזה נכנס למשבר - למה אמרתי לו לשמר שבת אתה רוצה - אתה שומר, אתה לא רוצה - תעשה מה שאתה מבין, יש לך בחירה, מה אני אגיד לך.

אבל להתמוטט מדבר כזה?! זה מראה שהבן-אדם לא בשלוח. לפעמים בן אדם נופל - קורה לפעמים בן-אדם טועה, נכון? גם בן אדם גדול יכול לטעות. הנה אנחנו יודעים, בעם ישראל לא מסתירים אם בן-אדם טועה, אפילו אם הוא גדול דור הכי גדול.

כתוב בתורה: זה טעה פה, ההוא טעה שם, כי אנחנו לא אלוהים, אנחנו בני אדם, בן-אדם יכול לטעות. אדם יכול לפול, חלילה. אם אדם נופל, טועה, - צריך להיכנס לשלווה. תשמעו טוב מה שאני אומר לכם.

היצר הרע הזה מחפש להרוס את הבן-אדם. מתי הוא תופס אותנו? קודם מפיל אותנו, ואח"כ מכניס אותנו לייאוש ולשנאה עצמית. לייאוש ולשנאה עצמית וללחץ. מכניס אותנו למערבולת, וגומר אותנו אז אם אדם נפל, טעה, אפילו עשה במזיד ח"ו שיכנס לשלווה קודם כל. בסדר טעה, לא נורא, אפשר לתקן רבי נחמן אומר: אם אתה מאמין שאתה יכול לקלקל תאמין שאתה יכול לתקן. אתה לא יכול עכשיו לתקן? - השם יעזור. במהרה תצליח. אנחנו ראינו שיעקב אבינו, אחרי שחזר מחו"ל, אחרי שהיה בגלות, עבר מה שעבר, הגיע לעשו אחיו, התכונן כל כך לפגישה הזו, עשו רצה שהוא יצטרף אליו, עם ארבע מאות האיש האלה שהביא אתו, מה אמר לו יעקב: רגע אחד, אני הולך לי לאטי יש לי נשים, ילדים, ואם אני אקח אותם במהירות שלך - הם לא יעמדו בזה.

כולם יתרו. אני לא יכול, אני הולך לפי המצב שלי. מעשה אבות סימן לבנים. זה לא צחוק הדבר הזה, זה דבר מדויק להפליא. יעקב אבינו לא נתן שעשו ייקח אותו מהר. אל תיקח אותי מהר, יש לי זמן, לאט לאט, לאט לאט.

אתה ממהר? - תלך לבד זאת אומרת, בשלבים האלה של סוף הגלות והתחלת הגאולה (בעז"ה הגאולה השלמה שתבוא), מעשה אבות - סימן לבנים. אז אנחנו צריכים ללמד מיעקב אבינו. כשהיצר בא לזרוז את הבן-אדם, לקחת אותו חלילה לאיזה מקום שאין ממנו יציאה, יגיד לו: לך, לך לד, אני לא יכול. היצר יגיד לו: תשמע, אתה רשע, תראה מה עשית איך נכשלת, מה עשית... יגיד לו: עשיתי מה שעשיתי, תעזוב אותי בשקט אני כבר אתקן את זה. יש לי חשבון עם ה', ה' תעזור לי, יהיה בסדר. אני אתקן, יש לי כוונה טובה, עשיתי טעות, נכשלת, לא נורא.

נצא מזה אתה תעזוב אותו. אל תביא לי ייסורי מצפון ואל תעשה לי לחצים קשים לחצים תעשה לחברים שלך. לך תלחץ את מי שאתה רוצה משונאי ישראל, אותנו לא. ככה יעקב אבינו עצר אותנו.

לא נתן לו, ככה אדם במציאות היום - יתפוס שלוה, גם אם הוא עשה טעות, עשה חטא, עוון, פשע לא חשוב יצטער על זה שניה אחת, יבקש סליחה מהשם יתברך, ויזרם הלאה, יכנס לשלווה. לא נורא נכשל בטסט - נכשל, לא מת העולם.

לא קבלו אותו לעבודה - לא קבלו אותו לעבודה אז מה לא הלך לו פה - ילך לו שם. אלה דברים בסיסיים שאנחנו שוכחים אותם בזמנים האלה שאנחנו צריכים להכין כלים אמיתיים לעמוד בניסיונות הפרטיים והכלליים שאנחנו עוד נצטרך ונדרש לעמוד בהם, צריכים לתפוס שלוה, לא למהר.

כלום צריך להיזהר, ללכת כל דבר בנחת, לאט לאט, לאט לאט, מגיעים רחוק. וגם עכשיו עם כל המלחמות של הפוליטיקה, הכל מהר, הכל לחוץ. אסור.

כל דבר לאט, לאט, לאט, בשלוה. לחצים מפה לחצים משם... כלל: כשלוחצים עליכם -תעצרו. במיוחד בשידוכים. אם יש איזה שידוך והסביבה לוחצת - לעצור. יש זמן. כשיש לחצים זה לא טוב. שום דבר חשוב - לא כתוצאה מלחצים.

הלחץ זה טוב בשביל לפתוח תהליך, כן. לפתח את הפתח. פתחת את הפתח, תשב לנוח. אל תרוץ. תחכה תבדוק. תחשוב עוד פעם. תפוס שלווה. אח"כ עוד קצת, אחר כך הלאה. עד כאן יש שאלות? הערות? משהוא? אני שומע.

יש שאלות? כולם שלווים נראה לי פה תחשבו קצת. שאלות מעשיות. כל למוד תורה צריך לבוא למעשה. תיאוריות יפות כתוב בכל הספרים אני יכול להביא לכם מלא ספרים ועוד ספרים, השאלה מה נשאר לנו מזה.

מה אנחנו יכולים לעשות עם זה. כן. אני אומר לכם, היות שהתורה כל כך יפה כל כך מתוקה, יש פרד"ס התורה יש הרבה מה ללמוד, רוצים ללמוד דברים גדולים, אבל את הדברים הכי פשוטים שקשורים לחיי היום-יום, לנפש שלנו, לשכל שלנו, לבריאות, זה – לא שמים לזה לב, זה מובן. מאליו.

אח"כ לא מקיימים כלום כי זה מובן מאליו. אני אתן לכם דוגמא. איזה רב אחד צדיק שאני מכיר הוא איש גיבור. הוא יכול לעמוד בכל הלחצים של כל מה שאתם רוצים האם כולם יכולים לעמוד בזה? לא. הוא יכול לעמוד בזה. אם אחרים ינסו לחקות אותו - מה יצא מזה? יצא מזה קצת טוב, יראת שמים, מדות טובות: אבל אם לא ידעו להתאים את עצמם למצב האמיתי שלהם, הם יפלו. לא יחזיקו מעמד.

או שהם יפלו, או שהמשפחות שלהם ירסו.. אי אפשר לרוץ עם חמור ליד איזה סוס מרוצים, נכון? צריך לדעת האדם להתאים את עצמו למי שהוא באמת. מצבו העכשווי הנכון. איזה אחד החליט שהוא רוצה להיות צדיק, הוא מתפלל שלש שעות שחרית. אישתו באה להגיד לי שאין להם מה לאכול. היא לא יכולה לעמוד בזמנים של העבודה בגלל שהבעל הצדיק לא עוזר לה בבוקר לשלח את הילדים ללמוד, ואז היא מאחרת, כבר זרקו אותה משלש עבודות. אז הוא אומר, אבל הוא רוצה להיות צדיק, רוצה להתפלל שלוש שעות. והאישה יושבת ובוכה. אגב היא מפרנסת, לא הוא. היא לא דורשת ממנו כלום. מצידה שילמד כל היום וכל הלילה. רק אבל השעה הזאת של הבוקר שצריכה את העזרה כדי להגיע לעבודה, לא בשביל משהו אחר.

היא מוכנה שהוא אפילו לא יביא כסף לא מעניין אותה כלום. אבל שעה אחת ליום שיתן יד קצת, שלא יעשה משהו מי יודע מה. לא, באותו הזמן הוא צריך להתפלל. שלוש שעות. אז היא אמרה לו, אתה חושב שהתפילה שלך תתקבל? אני יושבת ובוכה.

חז"ל אמרו: זה לא צחוק אם האישה בוכה. לכן צריך לדעת איפה המקום שלו, איפה הדרגה שלו, איפה זה, איפה לא, אדם לא יכול להגיע לדעת את הדברים האלה בלי שלוה. אם אדם לא מותאם לדרגה האמיתית שלו - הוא יהיה כל הזמן בלחץ.

הוא ישגע את כולם. זאת אומרת שחוסר השלוה הזה זה חוסר התאמה בין האדם לבין הפרויקטים שלוקח על עצמו. הבנתם? כן. עוד שאלות? ברגע שאדם מרגיש לחוץ, שיעשה סטופ. ישב ויחשוב איפה הוא טעה. יש פה טעות. אולי הוא לקח על עצמו כמה גרמים מעל המשקל שיכול לסחוב. אז קודם יאמן את השרירים שלו, ואח"כ ייקח את הגרמים הנוספים. אי אפשר בכוח. צריך ללכת לפי ההתפתחות. כן.

שאלה: אבל הוא מוסר את עצמו על קדוש השם, עושה תפילות וכל מיני דברים? כ"ק האדמו"ר: הוא מוסר את עצמו על קדוש השם! הוא מוסר את אשתו על קדוש השם! הוא לא עושה סגופים, הוא מסגף אותה. תראה, אם בנאדם חי לבד, הוא עושה מה שהוא רוצה, אם הוא חי עם אישה, עם ילדים, והיא רק מבקשת שעה ביום משהו שהוא יעזור, וכל השאר הוא פנוי, אז זה לא אנושי דבר כזה, זה אסור. זה מה שאני אומר, אדם אסור לו שיאבד את החוש.

הוא לא עושה כלום בבית, לא קונה לא מפרנס, כלום. אין לה שום דרישות, רק שבבוקר יעזור לה עם הילדים לשלוח אותם ללמוד, כדי שתוכל להגיע לעבודה כדי לפרנס אותו. זה הכל ועפ"י הכתובה הוא צריך לפרנס אותה. לא היא אותו. ואדם באותו זמן הוא צדיק

עכשיו, הוא לא יכול. שיהיה צדיק אחרי חצי שעה, מה יש? שיקום יותר מוקדם, או שיעשה משהו.

שאלה: ואם הוא ער כל הלילה מה יעשה?

כ"ק האדמו"ר: שימצא לו את הזמן. זה לאיכול להיות, דבר כזה. הוא חייב לעזר לאישה זהו, לא מדובר על מי יודע מה. אתה מבין? זאת אומרת קודם כל שיעמוד במה שצריך לעמוד בדברים המינימליים, ואח"כ שיהיה צדיק עליון. הוא לא צדיק עליון, הוא אגואיסט, הוא אגואיסט שדואג רק לעצמו.

אתה חושב שהוא כל היום, וכל הלילה רק לומד? אם היה אחד כזה הוא כבר היה נודע בכל העולם, בקדושתו העליונה סתם בנאדם רגיל. יהודי טוב, כל הכבוד. כן. מהעוד? אני לא שומע. השאלות זה הדבר הכי חשוב בשיעור, לא מה שאני מדבר.

השאלות זה הכלים. אני לא אמרתי שלהיכנס לשלווה אין פרושו להיות אטום. אמרתי שאם בנאדם יש לו לחץ כזה או אחר, צריך לתפוס שלוה, להירגע, זה יכול לקחת גם דקה, לא שהוא ישען עכשיו שתיים עשרה שעות ויחשוב.

יירגע, יעשה פסק זמן, ויתבונן. יתבונן בשביל לפתור את בעיה. לא בשביל להתעלם מהבעיות. אסור להתעלם מבעיות. יש בעיות שקשורות עם עצמך, יש בעיות שקשורות עם הסביבה הקרובה יש בעיות שקשורות עם עבודת ה' ישכל מיני בעיות בכל מיני רבדים.

ואתה צריך לעשות לעצמך סדר. אבל איפה שלוחץ לך - שמה צריך לעשות איזה תיקון איזה התאמה איזה טיפול, לא סתם לוחץ. ברור שאם בנאדם רואה שהולכים לדרוס משהו, ואם הוא ייתן לו בעיטה הוא יציל אותו, אז לא יתחיל לחשוב.

ייתן לו את הבעיטה ויציל אותו אבל כרגע אנחנו לא בדברים האלה. צריך שלווה כדי שהבנאדם יוכל להתעמק ולהתפלל, להתעמק, לבדוק. וצריך לדעת שהבנאדם לא יכול הכל לעשות. כל דבר בא על חשבון משהוא אחר. האדם בעולם הזה לא יכול לעשות הכל, להיות מוצלח בכל הדברים, לרוץ על כל החתונות. אי אפשר. צריך שקול דעת, והתבוננות להחליט מה כן ומה לא. מה אני כן יכול ומה אני לא יכול. מה תפקידי, מה שייך לי, לשם מה ברא השם יתברך אותי, מה המיטב שבו, מה אני יכול לעשות למענו. אני יכול לדבר, מישהו אחר יכול לעשות, מישהו אחר יכול לעשות משהו אחר. אדם צריך לדעת מהמתאים לא כדי שידע מי הוא, מה הוא, מה צריך לעשות, הוא צריך שלווה, רגיעה התבוננות, ואז הדברים יראו אחרת לגמרי. כן.

שאלה: העניין של זריזות במצוות זה משתלם?

כ"ק האדמו"ר: זריז, אין הכוונה להיות לחוץ. ולא להלחיץ את האחרים. האדם זריז רק כשהוא שליו. זה ידוע. אי אפשר להיות זריז אם אתה לחוץ, אם אתה לחוץ - הכל יוצא הפוך.

עוד מילה, את ה' צריך לעבוד בשמחה, שחרור, לא בלחץ. גם במצוות. הוי רץ למצווה קלה ובורח מן העבר. לא כתוב הוי לחוץ למצווה קלה, תרוץ, כן. ברגע שאדם לא בשלוה - היצר כבר עובד עליו כל כך טוב, אין לו שום סיכוי. כן השמחה זה דבר גדול. השמחה זה הדבר הכי גדול. אם בן אדם יכול להיות שמח - מצוין. אבל אדם לא יהיה שמח אם הוא לא יהיה שליו. אתה ראית אדם עצבני שהוא שמח? זה לא הולך ביחד. אם הכעס הוא מבחוץ ולא מבפנים זה לא כעס זה סתם הצגה בשביל לחנך.

אבל מעטים מאד יכולים מבחוץ - ומהפנים זה לא ישפיע. הרוב זה משפיע. מה אני אגיד לכם, אמרתי לכם בחיים שלנו אנחנו יותר מדאי לחוצים כל הגוף דחוס כל הזמן, כל השרירים ככה אנחנו כל הזמן ב"כוננות קרב".

זה נורא לא סתם אני מדבר. תשים לב במשך היום כמה זמן, כמה פעמים, ראה שהעיניים שלך סגור ככה חזק. זה לא מרוב שלווה. ה' יזכנו לרוב שלווה תמיד וחיים. עד העולם.

העקשנות - עולמות אבי"ע

אנחנו נחלק את השיעור ב"ה לשני חלקים אם נספיק, הנושא שהיום רציתי לדבר זה נושא של העקשנות. כל שבוע אני בוחר נושא לפי מה שאני רואה שצריך לדבר. השבוע הנושא השלט זה העקשנות. העקשנות זאת תכונה ידועה בעם ישראל - עם קשה עורף. העקשנות נובעת מעוצמת הנפש. אנשים שיש להם נפש חזקה הם עקשנים. העקשנות לכשעצמה היא לא תכונה שלילית היא תכונה, זה כוח, כוח של הנפש האלוקית. השאלה, איך משתמשים בעקשנות, זאת אומרת היצר הרע משתמש בעקשנות כדי להביא את הבן-אדם לאבדן.

היצר הטוב שבאדם משתמש בעקשנות על מנת שאדם יוכל להתעלות מדרגה לדרגה, עקשנות של קדושה. אז יש עקשנות של קליפה ויש עקשנות של קדושה. לצערנו היות שאנחנו מורכבים משתי הבחינות לפעמים קשה לנו לאבחן איפה העקשנות של הקדושה אפוא העקשנות של הקליפה ועל הקושי לאבחן הרי כל אחד אם היה מרגיש שהוא מתבקש בעניין לא טוב, בעקשנות שמביאה אותו או את הסביבה לחורבן היה סיכוי שיבין את זה ויפסיק עם העקשנות הזו.

אלא, היצר מלביש את העקשנות של הקליפה בתירוצים של קדושה ואז האדם הולך ראש בקיר, מוכן להחריב את העולם ולהרוס לעצמו להרוס לאחרים בשביל העקשנות הזאת הוא חושב שהוא עושה דבר גדול אז אנחנו קצת ננסה לתת כלים, לאבחן, אפוא עקשנות של קדושה אפוא עקשנות של קליפה ואיך ללכת בזה.

אתן לכם כמה דוגמאות: המידה הזו של עקשנות בדרך כלל נותנת את אותותיה חזק דווקא במקרים של בעיות של שלום בית, בזוג. היצר הרע משתמש בעקשנות בשביל לפורר ולפוצץ זוגות, להרוס בתים בישראל, רחמנא לצלן.

הוא די מצליח, בקלות. אני אספר לכם שני מקרים, מקרה אחד שהיה לפני איזה חודשיים בא אלי זוג והם עמדו לפני גרושים. מה הסיבה? אין סיבה רצינית מאוד שמצריכה גירושין. הבעל מתעקש לעבוד שתי עבודות לא מספיק לו עבודה אחת הוא רוצה עוד עבודה בשביל להתקדם.

באמת היום עם משכורת אחת מה הוא יכול לעשות. מצד שני אשתו, מאוד רגישה לזה שהבעל לא בבית, עד מאוחר מה זה מאוחר? שמונה תשע בערב. אבל הוא עושה איזה פרויקט שהוא מאמין שאם הוא יצליח בו תוך כמה חודשים הוא לא יצטרך להיות מאוחר מחוץ לבית אלא יוכל לבוא מוקדם וגם יהיה שכר בצדו זה גם מעניין אותו וזה אדם עם מרץ שברור שאם את המרץ הוא ישקיע בבית הוא יהרוס את הבית, זה טוב שהוא ישקיע בחוץ טוב לו טוב לבית.

בקיצור אז הוא התחיל עם עוד איזה עסק והאישה התחילה להתעקש שהיא רוצה אותו מוקדם בבית אבל הוא לא בא מוקדם בבית כי הוא רוצה את העסק, ככה זה התחיל להידרדר. הם נשואים שנים עם ילדים הוא נחמד והיא נחמדה, אנשים טובים עם לב טוב, שניהם.

ובכל זאת הזוג עלה על שרטון שממש חשבו להתגרש. אז הם באו ומה הייתה התופעה, כשהוא היה חוזר, היא שהייתה נכנסת לדיכאון במשך השעות שהוא לא היה בבית כשהוא היה חוזר היא שהייתה מחכה לו עם פרצוף קשה וחמוץ שזה בעצם ביטא את מה שהיה לה, שהתמרמרה.

והוא בא אחרי יום קשה של עבודה וכל זה עם כל החוויות שיש בעולם הזה מצפה שאשתו תחכה לו עם איזה חיוך או איזה התייחסות טובה במקום זה הוא רואה פנים כאלה

חמורות, זה פוגע בבן-אדם. ואתם יודעים שבין בני זוג הרגע שמתראים זה הרגע הכי חשוב זה רגע מפתח אם מתראים טוב בהתחלה שנפגשים, במשך היום הכוונה, אם זה בבוקר ואם זה בערב אם זה בצהריים הדקות הראשונות קובעות את ההמשך.

אם ההתחלה טובה יש סיכוי שהערב יעבור טוב, התחלה חמוצה זה כבר כמו שאומרים "מצווה גוררת מצווה עברה גוררת עברה" אז אם כבר ההתחלה חמוצה ההמשך קשה שיגיע למיתון. לכן כמובן שאפילו אם יש סיבות כדאי מאוד שכל זוג ייקח בחשבון שבשעה כזו וכזו הבעל צריך לבוא או האישה צריכה לבוא ויתכונן ויתנתק קצת, נפשית, מהלחץ של הילדים אם זה האישה וכל מה שעבר היום.

ואם הגבר בא מלחץ של עבודה במשך הנסיעה עד שהוא מגיע הביתה גם יתנתק על מנת שהמפגש הראשוני באמת יהיה חיובי. להיכנס עם חיוך, לשאול מה נשמע, שגם האישה תשאל וגם הוא ישאל וככה יש סיכוי שלמרות הלחצים ייווצר קשר בין היצר הטוב של כל אחד ואז אחד יעודד את השני אחד ישמע את השני, אחד יחזק את השני, הרי החיים הם לא פיקניק תמיד יש אילוצים ובעיות אבל אם הקשר טוב, ההתחלתו, כך הכל יזרום טוב ואם לא טוב כבר אין גם עם מי לדבר.

היצר הרע מתחבר במקום שיתחבר היצר הטוב היצר הרע מתחבר. אז זה מרומז, אפשר ללמוד את זה ממה שאומרים חז"ל, כשאדם הולך לבית הכנסת בערב שבת הוא חוזר שני מלאכים מלווים אותו: הגבר חוזר הביתה.

אם השולחן מוכן האישה הכינה את החלות ואת הכל ומקבלת את הבעל בסבר פנים יפות המלאכים מברכים אותו והמלאכים מברכים את ביתו ואומרים לו שתמיד יהיה ככה גם שבוע הבא שתזכה.

ואם לא, אם כשהוא מגיע השולחן לא מוכן אז ההפך מברכה כמו שהיום היה כך יהיה גם פעם הבאה. וזה כבר גורר מריבות וזה גורר צרות. לכן, כשהבעל מגיע הביתה, האישה צריכה להגיד לו "שבת-שלום, שלום-עליכם" כי הוא בא מלווה בשני מלאכים.

גם סגולה לשלום בית זה המזמורים האלה שאומרים לא הגיד "צאתכם לשלום". "בואכם לשלום מלאכי השלום". לא להגיד "צאתכם לשלום" את הבית הזה לא להגיד. אז הם נשארים ויהיה שלום-בית.

כנ"ל מאותה דוגמא של ערב שבת ככה זה בכלל. התחלה טובה, זורם הכל טוב. זה גם כן פטנט בעבודה לא רק בין בעל ואישה בכלל בקשר בין אנשים. ככתוב בחז"ל "והיה מקבל כל אדם בסבר פנים יפות" מה זה "סבר פנים יפות". הפנים, כשאדם מקבל את הפנים, היפות, אז זה מביא לו גם כן חיוך בלב וגם הוא מוכן להחזיר. אם מחכים לו עם איזה פרצוף חמוץ אז מעורר גם כן את החמיצות בצד השני. לכן, אפילו כשאדם רע לו ומר לו וקשה לו ישתדל לחייך לזולת אז הזולת יחייך לו, נוצר קשר טוב אחר כך כבר אפשר לדבר על צרות על מצוקות, על בעיות.

העניין הזה חשוב מאוד. עד כדי כך חז"ל הקפידו בדברים האלה, שאנשים נוטים לזלזל כי זה נראה משהו חיצוני שהם אמרו שאם בן-אדם רגיל לומר שלום לשני ולא אומר לו שלום כאילו גוזל אותו. גוזל אותו - מבחינת גזל.

אם שניים רגילים שאחד אומר לשני שלום ופתאום הוא עובר ולא אומר שלום כאילו גוזל אותו. לכן זה מאוד חשוב וזה מאוד היה עוזר בכל מיני עניינים וגם לאדם עצמו אם יש לו מצב רוח רע או משהו שיחייך - בכוח אם הוא פותח פתח כפיתחו של מחט יפתחו לו כפתחו של אולם, אדם מצוברח פתאום הוא מחייך ככה בכוח פתאום הוא חזק באמת.

שמחה מושכת שמחה. אז אדם צריך להשתדל. אם כן אותה אישה בעצם, נתפסה ע"י העקשנות. הרי היא הבינה שזה שהיא מחכה לו עם פרצוף חמוץ זה לא יביא כל יום שיפור

בשום דבר זה לא יביא לו חשק לחזור הביתה יותר מוקדם אלא להפך, לחזור יותר מאוחר מה הוא צריך את הצרה הזאת, אולי היא תירדם בינתיים אם כן, היצר הרע התלבש על העקשנות שלה.

יש דבר כזה בצבא שנקרא מערכת ה נ. מ. ננעלת על איזה מטוס, נכון? רואים איזה מטוס של אויב וזה מתחיל לכוון. איפה שהמטוס ככה התותח הזה הולך אחריו. ככה זה בחינת העקשנות עקשנות זה שהנפש ננעלת על איזו נקודה ולך תצא מזה. אז ככה הנפש של האישה הזאת ננעלה על העניין הזה של הביקורת שהיא רוצה שהבעל יהיה מוקדם, זהו, ואם לא היא מגיבה באופן עקשן. בדיכאון קודם כל ואחר-כך בתגובות של כעס וביקורת וכל זה.

אז כשהיא שהייתה פה אמרתי לגבר לצאת החוצה והסברתי לה מה קורה איך המנגנון הזה עובד אצלה. אמרתי לה במקום עקשנות של קליפה, עקשנות של שמחה. תתחיל לעבוד על התחשבות ועל הרגש דווקא לברך את הבעל שעושה מאמץ והולך לפרנס ובא לקראתך ואל תתני ליצר שישתלט עליך לעצבות, בכלל תגרש אותו בכוח ושיהיה לך עקשנות כן, לצד השמחה או לצד הקדושה או לצד השלום-בית ולא להפך.

אז היא התחילה להבין, היא אישה עם רצון טוב מאוד הרי אתה יכול למישהו להסביר את זה ויצחק עליך ויגיד לך זה שום דבר ומי שכן ייקח את הדבר הפשוט הזה וילך לפי זה יכול להינצל. אז הנה ברוך השם היום הבעל היה אומר שיש מפנה לטובה. הבעל בא לספר שיש שלום בית ברוך השם והכל השתנה וגם הוא משתנה גם היחס שלו כבר עכשיו משתנה כי הוא עושה כלי אז האור יכול להיכנס ברוך השם שימשיך ככה אז זה נגמר בצד הטוב. היה זוג אחר שרק התחילו לבוא ואני חושב - עשר שנים חיו טוב ארבעה ילדים בלי עין הרע פרנסה לא חסר, כלום לא חסר.

הוא מוכשר והיא מוכשרת מה רע כבר תגידו לי, יש גם בית וגם בריאות וגם ילדים וגם הכל אתם יודעים כמה אנשים אין להם לא בעל ולא אישה ולא בית ולא עבודה ולא בריאות ולא שום דבר. הרי אדם כשטוב לו הוא לא יודע שטוב לו הוא לא יודע כמה טוב לו הוא לא יודע כמה רחמי שמיים יש עליו כמה ניסים השם עושה לו כל יום שנותן לו את הכל.

כמה רווקות מבוגרות וכמה רווקים שלא הולך להם. יום יום באים אנשים עם צרות, עם בעיות של בריאות עם הכל. אז אדם טוב לו וישלו גם אישה נחמדה וגם ילדים וגם הולכים בדרך השם מה צריך יותר, שיהיה אדם מבסוט מה הסיפור? אבל היות שהכל טוב היצר לא מעוניין שיהיה טוב והוא בא לקלקל כך הוא בא והתלבש על הזוג הזה.

וזה התחיל לפני מספר חודשים. איזה עשר שנים או חמש עשרה שנה היה בסדר פתאום האישה היה לה איזה מחלה לא יודע מה אז התחיל להיות קצת ניתוק מהבעל בגלל המחלה ובינתיים היצר נכנס והתחילו להתעקש.

אז הם יושבים פה נכנסו ביחד אז האישה אומרת הכל בגלל ההורים שלו שמתערבים אומרים ככה וזה. הוא אומר, הכל בגלל ההורים שלה שמתערבים אומרים לנו ככה, עושים ככה אז היא אומרת הוא עקשן ועושה ככה והוא אומר הפוך.

בדיוק תמונה יצרו של זה נגד יצרו של זה או ההפך שני היצרים ביחד מחוברים טוב טוב לחורבן הבית אני שואל אתה אוהב אותה - כן. את אוהבת אותו - כן. רוצים שלום-בית - כן. טוב, אז צריך לעשות מאמץ שלום-בית לא נופל מהשמים אדם צריך לעשות מאמץ. את מוכנה לעשות מאמץ - כן. אתה מוכן לעשות מאמץ - כן. אני לא מספיק לגמור עוד פעם מתחילים אבל זה עושה ככה וההוא עושה ככה אתה רואה שהנפש שלהם שלו עשוקה בידי היצר.

היצרים התחברו והיצר הטוב שלה ושלו בגלות ומי שעכשיו מנהל את העסק זה היצר הרע

של שניהם. היצר הזה מתלבש על המחשבות, על הרצונות, על הדיבורים על הכל וזה הולך לחורבן, זה הולך לחורבן. יש ויכוח היא רוצה הריון והוא לא רוצה סיפור שלם. על הדבר הזה הולכים לפוצץ את הכל. עכשיו אם אתה מנסה להיכנס באמצע יש להפריד ולתת פתרון כזה ואחר לכל אחד משני הצדדים - אפשר לנסות אבל האם זה יצליח - תלוי אמרתי, שניכם עקשנים בקליפה קשה מאוד, אתם רוצים שיהיה שלום בית איך יהיה שלום בית בצורה כזאת? אף אחד לא מוכן לוותר על כלום.

כל אחד חושב שהוא צודק והשני לא בסדר וכו' וכו'. אז נראה או שישמח אם ישמח יהיה שלום בית כי אין שום בעיה. לא ישמח מי יודע מה יקרה. ארבעה ילדים חמודים, אתם יודעים מה זה גירושין איזה לחץ זה לילדים איזה בעיות ככה, שני אנשים שלא חסר להם שום דבר מוכנים להרוס כי נכנסו לעקשנות שלקליפה.

עכשיו בואו נראה, קצת נפרט, איזה מידות מתלוות למידה שלעקשנות אז כמובן מתלווה מידת הגאווה, מידת הכעס, מידת ההקפדה. לפעמים מידת הפזרנות לפעמים מידת הקמצנות - ביחד.

הטיפשות כמובן שולטת מתי שיש עקשנות. העקשנות הזאת יכולה לבנות הרבה אם אנחנו לא היינו עם עקשן אוי ואבוי גם לא היינו יכולים לקבל את התורה גם לא יכולנו לעבור את כל מה שעברנו.

אבל מצד שני זה יכול גם לעשות צרות צרורות לכן, לא הייתי אומר שצריך להכחיד את העקשנות. אבל, גם כשאדם נמצא בעקשנות של קדושה, ופה יש סוד יפה, יש הרבה צדיקים שאתה רואה אותם.

תיבחן אותם וכל המעשים שלהם 100% לפי ההלכה, לפי הכל. חיים לשם שמיים. ואתה רואה את הפנים שלהם ואתה רואה שהאנשים האלה עקשנים וקשים מאוד. אז אתה אומר ברוך השם, הבן אדם איך אומרים מתעקש בקדושה יש לו יצר לא ללכת לבית-כנסת מתעקש והולך.

יש לו יצר לא לעשות צדקה - עושה. יש לו יצר לא ללמוד תורה - לומד. יש לו יצר לעשות דברים רעים - לא עושה. והוא חזק, גיבור כמו שאומרים, כן "גיבורי השם עושי דברו". גיבור שלקדושה אז ברור שאנשים גיבורים כאלה משתמשים במידת העקשנות, בכיוון חיובי.

ובכל זאת, לפעמים אתה רואה שהאנשים האלה הם לא רחמנים, לא מרחמים. הם בצד הדין יותר מאשר בצד הרחמים ויכול להיות שהם קדושים והכל אבל לא מדברים עם הילדים שלהם, מחרימים איזה בת כי הבת לא הולכת בדיוק לפי הדרך שלהם.

כועסים על מישהו אחר - עד הסוף. אתה רואה שהעקשנות הזו אמנם שמשה את הקדושה והביאה אותם לדרגה כזו ואחרת שהם הלכו מחיל אל חיל מצד שני באיזה שהוא מקום זה גם עושה חורבן וזה החמיץ. מה אני רוצה לומר? עקשנות זה מידה כל כך חזקה ויש בזה עצמה כל כך גדולה שגם כשאתה הולך לשם שמים הגם כשאתה עושה מצוות וגם כשכולך רוצה לעשות רצון השם צריך כל הזמן לבדוק לעצור רגע להסתכל רגע אחד האם זה באמת נקי או שאני הולך ורץ לקדושה ובינתיים אני הורס כמה אנשים מסביב.

לעשות בחינה, זאת אומרת גם כשאדם מתלבש ונעל על עקשנות של קדושה צריך באמצע המסלול הרבה פעמים לעצור ולהיות גמיש ולהתחיל לחשבן. רגע, מה אני עושה פה זה נכון או זה לא נכון.

אני עושה כאן נכון או אני עושה כאן לא נכון ויש בזה הרבה דוגמאות שאדם יכול ללמוד. לפעמים יש אדם שנוהג בחומרה וזה מגבורה של קדושה וזה מעקשנות שלקדושה אבל הוא רואה שהילד שלו למשל, לא הולך בעצמה הזו אז הוא מוכן לפוצץ אותו הוא מוכן לתת לו

מכות הוא מוכן להעניש אותו הוא לא מבין אותו בכלל, הוא לא מסוגל להבין אותו כי הוא בתוך העקשנות הזו אז יוצא שמצד אחד יש דברים טובים הוא עושה דברים גדולים, מצד שני הוא הורס לכן גם האנשים, שלא נדבר על מי שבעקשנות של קליפה, כמה שזה מסוכן אבל גם כשאדם בעקשנות שלקדושה צריך זהירות ובדיקות יום יום לבדוק האם הוא הגזים או לא הגזים.

אולי הוא הגזים אולי זה שהוא רוצה, יש איזה אחד שרוצה כל הזמן ללמוד אז הוא יוצא מהבוקר לעבודה ומהעבודה ישר הולך ללמוד חוזר ב- 12:00 בלילה לא רואה את אשתו ככה שלוש פעמים בשבוע. אשתו באה ובוכה, אין לי בעל, הבעל שלי אפוא הוא? לא רואה אותו. אמרתי לו תראה חביבי עניי ביתך קודמים אתה רוצה ללמוד, כל הכבוד, זה דבר טוב, מה עם אשתך? אם אשתך יושבת ובוכה מה עשית? מצד אחד עקשנות של קדושה מצד שני הרסת לה את הבית.

אז מה קורה פה? אז תלך ללמוד פעמיים, תלך ללמוד פעם, תלמד בבית, כשהיא הולכת לישון תלמד. דווקא איפה שאתה רוצה ומתי שאתה רוצה ואיך שנראה לך ומה עם הסביבה? מה קורה? או יש אנשים שרוצים ללמוד ולא מפרנסים את הבית בגלל זה, והילדים בקושי יש להם מה לאכול והאישה בקושי יש לה מה ללבוש.

זה גם כן מוגזם במיוחד בדור שלנו שאנחנו לא בדרגות כאלה של קדושה עצומה לכן בן-אדם כשהוא מרגיש שהנפש שלו ננעלת על משהו חזק ישר יעשה בדיקות, יבדקו האם לא התלבש פה איזה יצר מה זה פתאום נהייתי קדוש? פתאום אני כבר על כיוון אחד וזהו? תמיד שיבדוק ימינה שמאלה למעלה ולמטה לא רק בכיוון אחד שמה התלבש שם איזה יצר והוא לא מרגיש. הוא מנצל את העקשנות שלו לקדושה בסופו של דבר לעשות חורבן. הוא חושב שהוא 100% והוא בכלל לא 100%. המידה הכי טובה זה לשחק עם העניין הזה, להיות עקשן בקדושה ולהיות ותרן בקדושה ופתאום עוד פעם עקשן ופתאום עוד פעם ותרן, כך היצר לא יכול לתפוס אותו, בחכמה.

כשהוא נכנס לעקשנות והיצר בא לינוק מהעקשנות הזו פתאום הוא ותרן כשהוא בויתור היצר בא לינוק בשביל שיהיה בטלן, בזבז את הזמן, פתאום הוא עקשן הוא לא מוכן. אני נותן דוגמא בע"ה: אמרתי לכם, אם בן-אדם למשל קובע שהקיץ הזה הוא יגמור את כל עץ החיים של האריזו"ל, יעבור על זה אז זה מצוין מה יותר טוב מזה שאלה על חשבון מה זה יבוא? על חשבון העומק? אולי הוא יעשה את זה שטחי על חשבון זה שפתאום הוא ילמד יותר מידי מושגים ויתחיל לרחף? על חשבון זה שילמד יותר מידי מושגים ויקלוט יותר מידי קדושה ופתאום יתחיל להקפיד על כל העולם.

צריך כל דבר לבדוק טוב, טוב, טוב, לא רק פעם אחת 100,000 פעמים. אז אדם צריך להתעקש ללמוד את עץ החיים, דוגמא, כן הוא החליט, יפה, אבל כל שעה כל שעתיים לבדוק מה זה עושה זה עושה טוב, זה עושה רע, על חשבון מה? אם אשתו פתאום באה מבקשת ממנו לשפוך זבל ואין מי שישפוך או לעזור לה במשהו או להגיד לה מילה טובה אז ימשך ללמוד ויתעלם או לא? אני אומר, צריך להיות מצד אחד עקשן מצד שני ותרן, וכשהיצר בא לינוק מהותרנות פתאום להיות עקשן.

אם סתם באים לבלבל לו את המוח כדי שלא ילמד: בא, תראה טלוויזיה תעשה משהו שאין צורך יגיד לא רגע אחד, אני קבעתי אני רוצה ללמוד, אני לומד. באותו זמן לומד. אבל אם באמת יש לצורך עניין מסוים עניין מסוים שאין ברירה אז שיפסיק את הלימוד ויעשה וכה וככה. למשל, אדם מחליט שיקום כל יום בבוקר לנץ החמה, כל הכבוד זה דבר טוב אז הוא קם והולך וזה מביא לו בטוח טהרה. כי אנחנו ראינו בן אדם מתעורר עושה דבר כזה ישר יש לו אור בנפש. אבל שיבדוק האם אחר כך הוא לא מתגאה או שהוא לא כועס או שהוא

לא מאחר לעבודה.

היה איזה אחד שהיה כל יום קם ועושה תיקונים ועושה זה כל יום היה מאחר איזה חצי שעה לעבודה. זה נהיה חילול השם לא רק לא קידוש השם. אז היה לו עקשנות לדבר הזה לקום בבוקר מצד שני היצר ישר ינק מזה, לכן במיוחד מי שעוסק בעקשנות של קדושה צריך זהירות כי ישר היצר בא למשוך אותו לכיוונים עקשניים שליליים, לכן צריך לבדוק האם זה בונה או האם זה הורס, האם זה טוב האם זה רע. זה גם בפרט כלל וחומר כשאנחנו מדברים על כלל עם ישראל. בכלל כל דבר צריך לבדוק אותו היטב מכל הכיוונים זה מה שאומר הרמח"ל בספר "מסילת ישרים", בפרק שמדובר על שיקול החסידות שהחסיד צריך לשקול את המעשים שלו לא רק על פי התחלתם אלא על פי תולדותם על פי סופם.

האם המעשה הזה טוב לכתחילה אבל מה זה יוליד? אם זה הוליד רע, לא טוב. לפעמים מעשה נראה לא טוב לכתחילה ומוליד טוב, אז יעשה אותו, יסתכל תמיד ויבחן את דרכיו. כל יום חשבון נפש אדם צריך להיות בכל הכיוונים, ואם אדם מתעקש לעשות חשבון נפש היצר מביא לו מרה שחורה אז יפסיק פתאום לעשות חשבון נפש פתאום הוא בטלן הוא לא עושה חשבון נפש, הוא ותרן, הוא מוותר, לא נורא.

הבנתם? "בתחבולות עשה לך מלחמה" כל הזמן אדם צריך להיות פיקח וערמומי. ערמומי בקדושה לא ללכת בפשטות. מי שניסה ללכת רק בפשטות, כביכול, היצר הרס אותו, לא מספיק, צריך את כל הדרכים.

עד כאן יש שאלות? - היצר מתלבש על השכל, על הרגש, על הדיבור, על הכוונות, על המחשבות. - על החשבון באנך. - השאלה, מה אותו חלק שבאדם שבודק, שנותן את הבחירה אם לבחור ביצר או לא והשאלה היא אותו חוט דק שעובר אחרי שאני בודק כמה וכמה פעמים.

אין אני יודע את המעבר הדק הזה בין ותרנות לעקשנות, הרי ליצר יש המון תחבולות ואני צריך לענות לו בתחבולות, איפה אותו חוט דק ואיפה אותו חוט הבחירה? מאיזה חלק של הנשמה הבחירה יוצאת? - יש על זה קלטת וזה גם מופיע בספר "יסוד במלכות" הפרק "השכל הנכון" אבל יש גם קלטת "השכל הנכון" ויש גם קלטת "באורים על השכל הנכון".

אני לא יודע אם שכפלתי או לא, אני מוכן בלי נדר לשכפל. שמה מוסבר טוב. באופן כללי יש חכמה, בינה ודעת. הבחירה נעשית על ידי הדעת, אבל יש תהליך של חכמה ובינה של בדיקה. תראה, אם היית שואל בן אדם לפני שהוא לומד לנהוג זה נראה משהו קשה מאד, אני לא יודע אם אתה עברת את הקורס הזה של נהיגה, אבל כשמסתכלים על נהג, מי שלא יודע לנהוג, איך הבן אדם הזה משתלט: ידיים, רגליים, מסתכל, עוצר רמזורים, זה נראה משהו מסובך מאוד. גם אדם בהתחלה כשמעלים אותו על אוטו מסתבך מכל הכיוונים. במשך הזמן זה הופך להיות הרגל והוא כבר שוחה כמו דג במים, הפעולות שלו אינסטינקטיביות איכשהו ובכל זאת יש תאונות אבל, הוא מיומן. אותו דבר בעבודת השם ובמיוחד בעבודת הנפש בעניין הזה של החיפוש אחרי היצר הנעלם. שאדם בהתחלה זה נראה לו איזה מלאכה קשה וזה מאוד מסובך.

תפקיד האדם וכיצד לגלותו

אדם צריך לשאוף בחיים האלה להגיע לתפקיד המהותי שלו, לכל אדם יש תפקיד של חולין. ניקרא לזה תפקיד חיצוני ותפקיד פנימי. יש לו גם תיקון חיצוני ותיקון פנימי. גם בבני זוג יש התאמה בטבע ויש התאמה מעל הטבע. לפעמים יש חוסר התאמה בטבע אבל יש התאמה מעל לטבע.

ויש התאמה בטבע וחוסר מעל לטבע - לא כל כך. אנחנו יודעים על פי האר"י שיש כלי, יש פנימיות הכלי, וחיצוניות הכלי. יש גם חיצוניות ד'חיצוניות, ויש פנימיות ד'חיצוניות, ויש פנימיות ד'פנימיות וחיצוניות ד'פנימיות.

אם כן, לכל דבר יש את הפנים ואת החוץ. ככה גם בתוך האדם. מעט מאד אנשים זכו בינתיים וזוכים בדור, לעת עתה, לגלות מה תפקידם הפנימי האמיתי וללכת להוציא מהכוח אל הפועל את התפקיד בצורה מובהקת מושלמת, חזקה.

התפקיד של האדם זה עץ החיים, ויש את להט החרב המתהפכת שמונעת מאדם להגיע לעץ החיים. הרי אדם לא נברא סתם ולא בא לעולם הזה דווקא בזמן כזה שיוכל לדעת מה עליו לעשות בחיים ויממש את זה.

יש הרבה דברים שאדם עושה שזה גם חלק מהתיקון שלו. לא בהכרח שאדם יודע מודע. זה לא צריך להיות מודע. אבל ישנם דברים פנימיים שאדם בהחלט צריך לשאוף להיות מודע ולהוציא מהכוח אל הפועל.

יש כמה דרכים לגלות מה תפקידו של אדם. אנחנו הזכרנו את זה מספר פעמים, אדם צריך להסתכל על הרצונות שלו מה הוא רוצה, והרצון הכי פנימי, הכי מובהק זה התפקיד שלו. אדם צריך להסתכל בכישורים שהשם חנן אותו ובמגבלות שהשם שם בו, ויחד עם הרצונות הפנימיים להבין לאיזה כיוון הוא יכול ללכת.

למשל, פגשתי איזה איש אחד שאומר שהוא עובד 8 שעות באיזה עבודה. זה לא מספיק, זה לא נותן לו משהו בחיים, הוא רוצה לעשות משהו אחר. שאלתי אותו מה אתה רוצה לעשות? הוא אומר משהו עם תוכן, עם חסד, אמרתי לו יש הרבה סוגים של חסד, איזה סוג של חסד? אמרתי לו תדמיין לעצמך שאין לך מגבלות, לרגע יש ביכולתך לעשות מה שאתה רוצה, כסף, יכולת, הכל, מה היית עושה? אז הוא אומר הייתי פותח קניון גדול, סופרמרקט גדול ומוכר לאנשים במחיר זול, ואת האוכל ואת המצרכים כדי לשבור את כל מחירי השוק.

זה החלום שלו. למה? הוא אומר שחבל שאנשים צריכים כל החיים רק לעמול בשביל לפרנס את הפה שלהם, את הצרכים הפיזיים. כמובן, שכדי להגיע לדבר כזה הוא צריך משאבים ויכולת. דברים מעבר ליכולת העכשווית שלו, אז מה אם כן? אז מה שהרווחנו מהדבר הזה שהוא אמר, הבנו שהבן אדם רוצה לעשות חסד דווקא באופן גשמי. אחר כך אמרתי לו, מה עוד? איזה סוג גשמי של חסד אתה יכול לעשות? אומר, אני מוכן לתקן לאנשים מכשירים שמתקלקלים. אמרתי לו, זה דבר גדול. כמה זמן אתה יכול להקדיש לזה? הבעיה הוא אומר, זה אם יהיה לי כוח אחרי 8 שעות עבודה.

מה הוא עושה בעבודה, הוא איש תחזוקה, הוא מתקן כל מיני מכשירים. אז הוא הבין כנראה שאם אדם בבוקר מתקן כבר ממילא, ומזה הוא מתפרנס אולי אחר הצהרים לתקן מכשירים זה לא יהיה מספיק עמוק, מספיק רוחני.

היות שזה בנאדם דתי, שיודע תורה ועוד כל מיני דברים פתאום הוא חשב אולי הוא ייתן מעצמו, יעזור לילדים במקומות שהם מתקשים. אז שאלתי אותו, איזה גילים? חשב ואמר קטנים מידי לא טוב.

מגיל 12 עד גיל 18. אז אמרתי לו, איפה יש בסביבה שלך מקום כזה? והגענו לכתובת. האדם מבסוט, ילך וינדב את עצמו ויהיה לו בירור, תיקון גדול וגם לסביבה. כל זה בדרך של שאלות פשוטות.

אז קודם כל אם האדם לא היה חוקר את עצמו לא היה יודע. לא היה יודע, לא היה עושה. לא היה עושה היה עובר הזמן, החיים שלו היו מתבזבזים בשטויות, הוא התבונן, התבוננו ביחד, הגדרנו את הדברים.

חיפשנו, צמצמנו את האפשרויות לפי היכולת מה שנקרא להתאים את האור לכלי, ואז התכנית כבר מותאמת לו יפה, לצרכים שלו, לאפשרויות שלו ולצורכי הסביבה. עכשיו, אני לא אומר שזה התפקיד האלוקי היחידי שלו אבל זה התחלה.

הרי כתוב שצריך להידבק בו, "מה הוא חנון אף אתה חנון, מה הוא רחום אף אתה רחום". השם יתברך חפץ להשפיע ככה הוא קבע הוא משפיע. אם האדם רוצה להידמות לשם צריך גם להיות אדם משפיע, לא רק אדם מקבל.

וממילא, אם אדם מתחיל להשוות את צורתו לדרכו של השם יתברך, זה דרך של השפעה, נתינה, הוא מתקרב לאלוקות. הוא מתחיל לתת מעצמו שלא על מנת לקבל פרס, ולכן מהשמיים מתחילים לזכות אותו, ולזכך אותו.

הוא יגיע באיזה שהוא שלב, בעזרת השם, לבהירות. הכלי שלו יהיה זך ואז יהיה לו גילוי פנים מלמעלה, מה עליו לעשות. באופן יותר מובהק, יותר ספציפי. אם הוא לא יתחיל בחסד הזה שהוא רוצה לעשות, הוא לא יגלה. לא יגלו לו מהשמיים כלום. האדם, על מנת להתקרב לשם, צריך לחקות את ההנהגה האלוקית. ועיקר ההנהגה זה השפעה, נתינה, תרומה. אז אדם מתקרב לשם והשם מתקרב אל האדם, וכמו שהוא מרחם כל הבריות מרחמים עליו מהשמיים. כמו שהוא רוצה להוסיף מוחין לבריות, רוצים גם מהשמיים להוסיף לו. ואז הדבר הולך בצורה הדרגתית. תמיד בהדרגתיות ומתגלה לאדם באופן יותר ויותר מובהק מה עליו לעשות. זה עשינו, נתנו לכם דרך איך האדם יחקור את עצמו ויגיע למיצוי האפשרויות של פנימיותו.

עכשיו, יש גם דרך אחרת להגיע לידע הזה, זה דרך של הייסורים. באיזה זוג אחד פעם, האישה מתלוננת שהיא אחרי הרבה שנים של נישואין מרגישה שזה לא זה. ניראה לה שבכלל הזיווג הזה לא מתאים.

מידי פעם יש לה הפוגה שהיא פחות סובלת אבל כל פעם הסבל פורץ והיא מתייחסת לבעל בצורה ביקורתית. בצורה של זלזול. היא מרגישה שהיא הרבה יותר מהבעל, אם כך, אז זה לא מתאים אז היא נלחצת ונכנסת מזה ללחץ ולדיכאון.

אולי היה מגיע לה משהו יותר. כל זה היא אומרת לי ליד הבעל, ישבנו ביחד. היא אישה משכילה מוכשרת מאד גם במקצועה. הוא יותר איש עבודה, יותר פשוט. בכל זאת היא אישה טובה, רצתה לדעת מה לעשות.

אני התבוננתי בהם. אז ברור שבאופן טבעי הזוג לא מתאים, לא מתאים. היא מצפה לכל מיני דברים שלעולם הוא לא יוכל למלא. אם היא רוצה לקבל את הציפיות שלה, אז זה גבר אחר לא הגבר הזה.

אמרתי לה את זה, את מצפה כל מיני ציפיות שווא. ליד הבעל. הוא לעולם לא יהיה גבר החלומות שאת מצפה, בהחלט לא, והזוג הזה לא מתאים. יש כמה אפשרויות. או שמתגרשים. או שאת סובלת וזהו, יש הרבה זוגות שסובלים ולא מתגרשים, מכל מיני סיבות.

או שאת מגלה פה מה התיקון שאת צריכה לעשות. כי בכל זאת, היא אומרת לי, ובצדק, מהשמיים הפגישו בין שניהם. יש כבר לא מעט ילדים. אז אם כן מה התיקון? היות שהיא

שאלה מה התיקון, אמרתי לה מה התיקון.

יש כמה מושגים בקבלה שמדברים על חכמה מאירה לעומת חכמה שאינה מאירה. חכמה מאירה זה חכמה שיש בה גם חסדים לא רק חכמה. הארת החסדים. חכמה שאינה מאירה זה רק חכמה בלי חסד.

חכמה שאיננה מאירה זה בחינת שמאל, זה למשוך חכמה מלמעלה למטה להרוס את העולם. בחינת ידע לפעמים חכמים להרע. וזה מה שיש אצלה. היא אישה עם ראש, ויש אצלה חכמה שאינה מאירה, אין בה חסד והיא ביקורתית וקשה ושתלטנית, שאפתנית, זלזלנית, גאוותנית וזה המצב. זה המצב הטבעי שלה. וודאי שמי שסובל ממנה זה לא רק בעלה, גם בעבודה בכל מיני מקומות. אז בעבודה מה איכפת לה? אם היא מועכת ודורכת על מישהו אולי היא אפילו לא מרגישה. עם הבעל זה איכפת לה כי היא חיה אתו, אז יש כאן בעיה. הבעל בדיוק ההפך, הוא איש רחמן, מסור כזה, תם, איש תם, ישר כמו סרגל, איש חסד עם לב טוב מאד, אבל בלי חכמה. יש פה חכמה בלי חסדים ויש חסדים בלי חכמה. אז מבחינה אלוקית ועוד איך זה מתאים, מאד מתאים.

מבחינה טבעית זה לא מתאים בכלל, מבחינה אלוקית - מתאים. היא צריכה להתחיל לאהוב אותו על הדברים הגדולים שיש בו, ויש בו, על היופי של נשמתו ולהדריך אותו ולתת לו שכל במה שאין לו.

במקום לזלזל בו, ולפגוע בו, לראות בחסרון שלו איזה נכות, איזה חוסר גבריות, איזה חוסר התאמה. לעשות עבודת צוות אמיתית, היא תיתן לו שכל היא תיתן לו חכמה והיא תלמד ממנו את הדברים היפים, את החסד, את הנתינה, את ההכנעה, את הענווה שאין בה, במקרה הזה.

כך יתקן אחד את השני, זה תיקון הדדי. בעקבות הבעיה שלה עם בעלה. דרך אגב, אם היא הייתה מוצאת גבר כמו שהיא חושבת שמתאים לה זה היה מחזיק חמש דקות בדיוק, הנישואים האלה. וודאי כמעט במיליון אחוז שהייתה מוצאת גבר כמו שהיא רוצה, הוא היה אמנם עם ראש אבל מקולקל.

זה אחד הדברים שאנחנו צריכים לדעת בעולם הזה. הרבה מנהלים, הרבה אנשי ראש - מקולקלים. כי קשה להיות חכם ולהיות מתוקן. רק חכמי האמת, רק החכמים האמיתיים, הצדיקים, כשיש בהם יראת שמיים ואהבת השם הם יכולים להיות חכמים וגם מתוקנים. חכמי העולם הזה שלא זכו עדיין בתיקון ליראת שמיים, לאהבת השם, יש בהם חכמה שאינה מאירה. עם כל מה שכרוך בכך. חכמה שאינה מאירה יכולה להחריב את העולם, בפשטות. זה הסוד שבמדע כל פעם מגלים משהו, בסוף זה משמש את הרע.

לעשות פצצות להחריב את העולם, כי זה חכמה בלי חסדים. בתי חולים פסיכיאטריים, וחינוך מיוחד וזכיתי להכיר לא מעט פסיכולוגים עובדים סוציאליים ופסיכיאטרים. אני יכול להגיד שהרב הוא מבחינת קו שמאל, חכמה שאינה מאירה.

חכמה בלי חסדים או עם מעט חסדים. במקום שהשמאל יתבטל לימין, הימין מבוטל מאד כלפי השמאל. ואז הגישה מה שהם קוראים לזה "גישה טיפולית", היא גישה מאד מלחיצה, מאד קשה. כמובן שהכוונה היא טובה, לא כוונה רעה. אבל הדרך לפעמים היא דרך אכזרית וקשה. עכשיו זה יכול להתאים לפעמים לחולים בדרגות מסוימות. ראיתי חולים בהתקפים מסוכנים מאד, מכל הסוגים, חולים כרוניים וכל המחלות. אני ראיתי שאם אדם אוהב אותם אהבה שאינה תלויה בדבר, מכבד אותם ולא מחזיק כנגדם אגו נפוח אפשר להרגיע כל חולה, כל חולה.

אולי פה ושם יש מקרה שלא, אבל כדי להיות במקום עבודה כזה ובאופן שגרתי להיות בדרגה רוחנית כזו, אדם צריך להיות מתוקן, צריך להיות אדם מתוקן. אם אדם לא מתוקן

אז הוא אדם יום יומי.

גם בעבודה וגם נוסף לזה עם הגישה הטיפולית הזו, הלא מתוקנת אז וודאי שאם יבוא חולה בהתקף כזה, בקלות אפשר לגרות אותו, בשניה, לעשות דברים נוראים. ברוך השם לא כל יום יש דבר כזה אבל אני ראיתי בבתי חולים לא פעם פסיכיאטרים שהם גרמו להתפרצויות לחולים, במו ידיהם.

לא בכוונה, חוסר רגישות, חוסר ביטול, חוסר אהבה, וחוסר כבוד ובעיקר בגלל התיאוריות הלא מספיק נכונות ומתוקנות שהם מאמינים בהם. והאדם המטופל מרגיש את הזלזול הזה ואת הלחצים את חוסר הקירבה ואת חוסר החום, מאז הוא מסוכן.

אם כן, דרך המצוקה של האישה הזו עם בעלה התגלה לה מה התיקון האמיתי שלה. בתור בן אדם. אמרתי לה, את צריכה להתבונן על חוה. תראי מה שהיה עם חוה ואת הראי שלה, את חלק חשוב בתיקון של חוה.

חוה אכלה מעץ הדעת טוב ורע, נפקחו עיניה, כלומר שהייתה חכמה הלכה והחטיאה את האדם הראשון. היא הרי כבר ידעה שזה חטא. היא כבר נפלה. אומרים חז"ל אז למה הלכה להחטיא אותו? אומרים המפרשים כי היא ידעה שהשם יתברך יהרוג אותה ויביא אישה במקומה, לזה היא לא שהייתה מוכנה.

יוצא שהיא שהייתה "חכמה" והיא באה לאדם שעדיין היה תמים כי הוא עוד לא חטא ובמקום לעזור לו ולבנות אותו - הרסה אותו. לכן התיקון לחטא הזה זה "והוא ימשול בך". האישה הולכת אחרי הגבר.

מכל הביטויים של חז"ל, האישה צריכה לשמוע רצון הגבר, איזוהי אישה כשרה העושה רצון בעלה. הדברים האלה לא נוצרו כתוצאה של איזה ממסד גברי שרוצה להשפיל את האישה כמו שכל מיני פשטנים יכולים לחשוב, אלא זה תיקון לעניין הזה הספציפי של החטא.

כמובן שאם הבעל ינצל את זה לעשות רע אז הוא חוטא, ומקלקל לא מתקן. אז אם כן אדם יכול להגיע להבין את פנימיותו - את תפקידו - דרך המצוקה שלו, דרך המצוקה, דרך הקושי, דרך הכישלון. שם יבין מה מצפים ממנו. היא שהייתה בשוק והיא מאד הודתה כי היא הבינה שזה בדיוק הבעיה. עכשיו, רצתה לדעת איך מתקנים. איך מתקנים מקרה כזה? צריך פה תיקון של המחשבה של הרצון של הרגש של ההתייחסות, לא רק לבעל. הבעל זה רק הקטליזטור שהביא את הגילוי על התיקון שלה. מגלגלים זכות על ידי זכאי, אמרתי לה, יש נשמות מצד קין, ויש נשמות מצד הבל אחיו. קין, למה הוא הלך והרג את הבל? נניח הוא קינא בו, נניח היה אצל הבל משהו שאין אצלו, נניח קין יותר חכם.

קין זה צד שמאל, הבל זה צד ימין. למה הלך עשה דבר כזה? אם הוא חושב שהוא שווה יותר, אם יש בו איזה יתרון על הבל אחיו אז שילך וילמד אותו, שיתקן אותו, שישפיע. למה להרוג אותו? ככה צריך להיות.

אם יש אצלך משהו יותר מאשר אצל מישהו אחר, אתה צריך לעשות לו רע? לזלזל בו ולפגוע בו להרוס אותו? או לעשות לו טוב להשפיע ולתקן ולהדריך. זה כל הסיפור. הסיפור הזה של קין והבל זה מתגלגל עד היום, אל תחשבו שזה סיפור מקראי ונגמר.

ישנן היום נשמות מצד הזה של קין וישנן נשמות מהצד של הבל. ואלה רודפות את אלה, ואלה מתקנות את אלה. אם אדם זוכה, הוא יכול להרגיש בכל מקום איפה שהוא הולך איזה נשמות הן לטובתו ואיזה נשמות מחפשות את רעתו, באופן מידי.

זה דבר מובהק, מדויק. פעם אחת באיזה מקום עבודה ראיתי אישה אחת, הרגשתי ישר בלי שהיה לי קשר איתה את העוינות המהותית. אמרתי, לא אל תתייחס, שטויות מה. ובאמת עבר שנה שנתיים ולא ניזוקתי ברוך השם ממנה כלום.

אבל בשנה השלישית זה הופיע. זאת אומרת, באופן מהותי יש נשמות עוינות. יכול לקחת יום, יומיים שנה, אם הם לא יתקנו את עצמם הם עושות רע. לא חייב להיות רע ואיום רצח. סתם, אפילו לא בתוך הגשמיות, באופן רוחני, בלי קשר לחיי היום יום. יש איזה הקרנה רעה, יש איזה השפעה לא טובה. שקולטים הנשמה מרגישה את זה. אם כן, אפשר כבר להגיע לעניין הזה של בירור התפקיד גם דרך המצוקה, דרך הקשיים הניסיונות שאדם מתנסה בהם.

דבר שלישי, זה דרך הדימיון של האדם. הדימיון של האדם הוא מכשיר יקר. באופן טבעי, סתם דמיונות. באופן קצת יותר רוחני אפשר להשתמש בדימיון ליצירה, אמנות, כתיבה, שירה, יצירתיות, ביטוי, זה הכל חלקים של הדימיון.

יש לדימיון תפקיד אלוקי. זה, דרך הדימיון אדם יכול להגיע להתחלה של רוח הקודש, נבואה. זאת אומרת לזכות בכל מיני גילויים מהשמיים. אמנם בשביל להגיע לזה צריך הרבה מאד זהירות. כיון שדימיון זה דימיון, ואז היצר של האדם יכול להגיד לאדם שכל דימיון שלו זה אמת ואז הוא ילך יהרוס את העולם, יהרוס לעצמו, יהרוס לאחרים. כדי להגיע להשתמש במכשיר דימיון בדרך להגיע לגילויים אלוקיים אדם צריך לעבוד מאד קשה. מאד מאד להיות אמיתי וזהיר ונקי - לשם שמיים. וגם לא להאמין בדימיון עד הסוף אף פעם. מה שאמרו חז"ל, אל תאמין עם עצמך עד יום מותך.

"בכל זאת אי אפשר להתעלם מן המכשיר היקר הזה שאם יודעים להשתמש בו בהדרגתיות ובטהרה בדרך נכונה יכול להביא את האדם להשגות מעל הטבע. על דברים שקשורים אתו שקשורים לעם ישראל שקשורים לבריאה.

יש איזה שהוא שלב בין הערנות לתרדמה, משהו באמצע שם אם אדם נמצא בביטול ובדבקות לשם, הוא יכול להפוך להיות כמו מין מכשיר קליטה של מסרים אלוקיים. נשאלת השאלה בחז"ל מה עדיף, חכם או נביא? אמרו חז"ל חכם עדיף. מה זה? נביא זה בן אדם שזוכה להתפשטות מהגשמיות וזוכה לרוח הקודש, רואה את העתיד. זה משהו מעל לטבע, אז למה חכם זה יותר טוב מנביא? אלא נביא יכול רק להכין את הכלים שלו לנבואה, הוא לא יכול לגרום לנבואה לשרות עליו, זה רק מתי משמיים רוצים, לא תלוי בו.

חוץ ממשה. משה רבינו מתי שרצה דיבר עם השם, והשם ענה לו זה דרגתו של משה. כל שאר הנביאים היו צריכים לעשות הכנות או שהשם גילה להם או שלא גילה להם. חכם לעומת זה יש בו חכמה - חכמה זה מכשיר שהוא יכול להפעיל אותו מתי שצריך.

זה קצת יותר בידיים שלו. גם בחכמה יש זמן של השראת החכמה מלמעלה, אבל אדם יכול גם בחכמה להשתמש באופן קבוע. היום היות שאנחנו מתקרבים לשלבים של גילוי פנים, יש הרבה נשמות שרוצות ושואפות להגיע לגילויים מהר.

כל מיני התגלויות ועניינים כאלה זה דבר פסול. אדם לא צריך לחפש גילויים ולא התגלויות כל זה לא לשם שמיים. אבל צריך לחפש לעשות רצון השם. אז ממילא מהשמיים יגלו לו דברים לפי מה שצריך.

לפעמים גם עדיף לא לדעת דברים, אתם חושבים שזה כל כך טוב לדעת דברים? "מוסיף דעת מוסיף מכאוב". רק צריך לרצות לעשות רצון השם. ואם גם מתפתחים מבחינה רוחנית, אך ורק בשביל לעשות רצון השם לא בשביל לעשות את רצון האגו של האדם.

אם אדם יש בו יראת שמיים ואהבת השם, אז דרך הדימיון מתחיל להיות לו גילויים אמיתיים, לא דימיון. זה מה שנקרא להיות חכמי לב, ואז הדברים הולכים ונפתחים באופן מדויק. משמיים לא מגלים לאדם דברים בבת-אחת, כל פעם עוד שלב ועוד שלב. גם כדי לנסות אותו לראות האם ייקח את החכמה לצורך אגואיסטי לצורך גאוותני, לעשות רע. לאט לאט טיפה טיפה מגלים לבן אדם מה שצריך, ואם לא מגלים לו עוד יותר טוב שלא

ירצה אדם לדעת דברים שאין לו צורך שידע.

אנחנו צריכים לשאוף להיות מסוגלים לתת מכה ליצר כמו שצריך. מכה זה מכה. רב האנשים נגררים אחרי היצר שלהם, אחרי המצוקה, אחרי הבעיות, בלי שהם תופסים פיקוד ומכניסים מכה. כל ההבדל בין עובד השם לזה שאינו עבדו זה בנקודה הזו.

עובדי השם דבוקים בשם וכשהיצר מופיע מכניסים לו נבוטה. רב האנשים לא ככה. נותנים לו. האישה הזו שסיפרתי, במשך השנים, כל פעם שבא לה היצר הזה נגד הבעל שלה, היא הסכימה איתו, התמסרה אליו, ליצר.

הסכימה איתו מאה אחוז, הבעל לא שווה, אני שווה יותר, כל זה, קיבלה. שהייתה בטוחה שהיא קרבן אומלל במקום זה הייתה צריכה לתת לו מכה. איך. היצר הרע אומר לה "תיראי, כמה שאת כזו וכמה שאת כזו ובעלך לא שווה לך, הוא לא מתאים לך". שהייתה צריכה לצעוק עליו "תסתלק, אתה רוצה להפריד אותי מבעלי, אתה רשע, לך מפה". במקום זה הסכימה לו, אז זה בגידה. בגדה עם היצר. אני נותן דוגמא. ככה כל אדם ואדם בניסיונותיו.

לא צריך להיגרר ולהסכים כל דבר שהיצר הזה בא ומציע, כאילו אנחנו חייבים לשמוע בקולו. הוא מכניס לנו יראה מפניו, אנחנו מכורים, מכורים בידיים שלו, מה שהוא אומר, אומרים אמן, אי אפשר לזרוק אותו? חייבים כל דבר לקבל? חייבים להיכנע בכל דבר? צריך להילחם, זה גבורות הקודש.

יש גבורות הקודש. "אין הדין נימתק אלא בשורשו", דין צריך למתק אותו בדין של תיקון, דין של קדושה. אם יש דין מצד היצר. שהוא בא להחריב. המקרה הזה למשל התלבש בתוך האישה הזו.

להחריב את הבעל, להחריב את הזוג ולהחריב את עצמה. כי האישה הזו אם היא תתגרש היא תהיה אומללה. ואם היא תמצא מישהו, המישהו הזה יגמור אותה. כי היא ברחה מהתיקון. אסור לברוח מהתיקון.

צריך להתמודד אפילו שזה קשה. בטח, יותר קל להגיד הבעל לא בסדר, לעזוב אותו וזהו. הרבה יותר קשה יהיה לה להתמודד עד שתכניע את השמאל הזה שלה, הקשה. זה עבודה קשה, צריכה להרבות הרבה חסד. אז היא שהייתה מכורה לדין של טומאה זה נקרא אלוקים אחרים. היא חשבה שאני ארחם עליה, זאת אומרת היצר שלה ציפה לינוק מהרחמים. אבל היא חטפה מכה. היא לא, היצר שלה. אז זה בחינת גבורות הקודש, אתם רואים שזה מלחמה.

זה מלחמה, זה מלחמה על נשמות. זה מלחמה זה המלחמה, זה מדויק, מדע מדויק. מדע מדויק ביותר. חטפה את המכה שלה, עשתה תשובה במקום. אז ככה אנחנו צריכים להיות בנויות מבחינה רוחנית, שנוכל - בעזרת השם - כל מקרה ומקרה שיש בנו גם לנו לתת את המכה מתי שצריך.

וכמובן, גם בסביבה. שנוכל להבין, לשים אצבע איפה היצר תופס את הבן אדם. מה הוא מתכנן עליו? איך אני ידעתי מה הוא מתכנן עליה, הסתכלתי איך הוא תופס אותה, באיזה כיוון, על מה הוא עובד לה, על איזה מידות.

איך הוא משחד אותה, מה הוא אומר לה, מה הוא לוחש לה. מה הכוונה שלו, מה המטרה שלו. רק תשאל ככה הכל מתגלה לך מול העיניים, ואז, צריך לענות נכון. לתת את המכה הנכונה במקום הנכון.

וניגמר היצר, עד שהוא יבוא עוד פעם, יבוא עוד פעם, תכניס לו עוד מכה. זה החיים, ובשביל זה נוצרנו, זה מה שצריך לעשות, להיות מודעים לדבר הזה. זה ניקרא להילחם מלחמות השם. זה מלחמת הקדושה נגד הטומאה, וזה מלחמה.

לכן כתוב "בזכות יצחק אבינו ניגאל", למה בזכות יצחק? כי הוא גבורות ד'קדושה. יצחק היה גיבור, "איזהו גיבור, הכובש את יצרו". אז צריך לדעת מתי להשתמש בחסד, מתי בדיון, מתי ברחמים. לעצמך ולזולת ואז העולם מקבל את תיקונו. אם מתי ששייך אתה תעשה חסד - מעולה. אם יש זמן אחר שצריך דין - דין. אם רחמים - רחמים. זה ניקרא לדעת לנהוג נכון. לא תעשה, תחריב את העולם. זה מה שצריך לכוון, כל היום. להפוך להיות מרכבה לשלושת הקווים האלה, לשם שמיים.

מתי שצריך ימין, מתי שצריך שמאל, ומתי שצריך קו אמצעי. וזה הורס את היצר, חותך אותו, "והסתכלת על מקומו ואיננו". יש שאלות? - לגבי הזוג הזה, מה התיקון של הבעל? - מרגיז אותך שדיברתי רק עליה? - לא מרגיז אותי, למרות שהיא שתלטנית והיא דומיננטית, יש לי הרגשה שגם לו יש איזה שהוא תיקון, אולי תיקון שקשור אליה.

- קודם כל זה כבר מספיק תיקון לסבול אותה, כשהיא לא מתוקנת. אני לא סתם מדבר, הוא כל הזמן חטף ממנה. כל הזמן הוא סובל, הוא לא יודע מה הוא לא בסדר, מסכן. אז בקטע הזה זה תיקון בייסורים, סובל. סובל ומתבייש, חסר אונים כזה. כמו איזה פרופסור שיתפוס ילד בכיתה א' וירד עליו, מה הוא יכול לעשות? מה התיקון שלו? אני אגיד לך. התיקון שלו זה לנסות להגיע לחכמה, לנסות להיות ערמומי לשם שמיים. זאת אומרת אדם לא יכול להרשות לעצמו בעולם הזה להיות תם. זה לא מספיק טוב להיות תם. זה נוח, זה נחמד, זה יותר טוב מלהיות ערמומי לא לשם שמיים. אבל התיקון האמיתי זה להיות ערמומי לשם שמיים.

ותם לשם שמיים ביחד. לכן, יעקב אבינו היה איש תם יושב אוהלים. לא נתנו לו לשבת באוהלים יותר מידי. היה צריך לברוח. לעבור קורס אצל לבן הארמי הערמומי הרשע הגנב הרמאי. ואחר כך לבוא ולפגוש את עשיו.

זאת אומרת שאנשי הקדושה צריכים להיות מוכשרים כמה שיותר. והוא, מבחינת חסדים בלי חכמה. הוא לא רוצה להתאמץ והוא סובל. גם בעבודה יש לו בוס בדיוק מכוון אליו. הוא צריך בהחלט לשאוף לרכוש כלים, להיות יותר גמיש ושיהיה ביכולתו להיות יותר חכם עם חכמה וערמומיות ולא רק לחטוף כל הזמן וזהו.

זה קשה לאדם כזה שהוא באמת, אם הייתם מכירים אותו, כל כך טהור, כל כך תם. זה קשה לו, זה מאמץ מאד קשה אבל אין ברירה, אין ברירה. "שומר פתאים השם", נכון? זאת אומרת השם צריך להתאמץ לשמור עליהם.

אם אדם עובד את השם לשם שמיים, זאת אומרת הוא רוצה למלא את צרכי שמיים לעזור לשם לעשות משהו בעולם הזה כי בשביל זה נבראנו, "לתת יד" מה שנקרא. אז אם הוא תם והוא צריך שמירה, הוא לא מספיק טוב.

יותר טוב שיהיה מחוכם, אבל בלי להיות מקולקל, ואז הוא יכול להיות כלי להשראת השכינה, זה כבר כלי יותר מתוקן, יותר רציני. אז טוב ששאלת, את השאלה. אני חושב שיהיה לה יותר קל מאשר יהיה לו בתיקון.

כי יש בה עוצמה שיכולה על ידי החכמה והשכל להתחיל לעבוד קשה על עצמה, להמתיק את זה. והוא בחינת חסדים, יהיה לו קשה לרצות לקבל מדרגות אחרות. זה בא בכאבים מאד קשים. כן, מה עוד? השאלות זה יותר חשוב מהתשובות, השאלות זה הכלים.

- איך אדם שהוא לא ברמה רוחנית גבוהה יכול לדעת מי בן הזוג המתאים לו? - לצערנו, אדם רגיל לא יכול לדעת, קשה. אפשר לתת פה ושם דרכים שטחיות. כמו, איך מתגברים על משברים ביחד, האם יודעים לעזור אחד לשני, האם עושים טוב אחד לשני, האם אוהבים אחד את השני, קשה לחיות בנפרד אחד מהשני, האם יודעים לסלוח.

אז זה דברים מאד כלליים ומאד יפים ואדם זה לא שחור לבן, ולכן זה קצת בעיה. מה עוד

שכשאדם יש לו בן זוג הוא לא אובייקטיבי כי הוא בתוך העניין הזה. לכן, יש הרבה גירוסים, גם הרבה זוגות לא מאושרים. זה מדע, זה מדע שלם איך להרגיש את הנפשות, ואת הכוחות שיש בכל נפש ואת השורשי נשמה ואת התיקונים המשותפים, ומה גובר על מה ומה מתחבר אל מה. בעיקר מאד חשוב. אם היצר הטוב מתחבר עם היצר הטוב של השני על הכיפק מצוין.

אבל אם מתחיל להיות התחברות של הרע, אחד מגרה את הרע של השני אז זה חורבן. יש גם אנשים שיודעים לעשות הצגות, הרבה זמן. באמת זה עסק לא פשוט, לא פשוט בכלל. שאלה: ?

תשובה: תראי, אני לא ממליץ על אף אחד, ולא נותן ציונים לאף אחד, אני חושב שבשביל לדעת אם זוג מתאים באמת, צריך להיות בדרגה רצינית וגם להיות מנוסה. אני לא ראיתי הרבה אנשים כאלה, ואני חושב שאנשים, מה שאני כן אגיד לך באופן חמור, שאנשים שלוקחים על עצמם לייעץ לאחרים על ידי כל מיני שטויות ודרכים.

אם זה אסטרולוגיה או נומרולוגיה, או אני לא יודע מה, והם לא אנשים מתוקנים, והם לא יודעים בדיוק מה הם אומרים או מה הם עושים ולמה ואיך, ואם זה לא לשם שמיים הם עושים חורבן גדול לעצמם, למתייעצים, והם יתנו על זה את הדין קשה מאד.

היום כל אחד רוצה להיות יועץ ולייעץ לאנשים, זה אסור. אלא אם כן אדם אומר סתם אני פסיכולוג, אני יועץ לנישואים, משהו בטבע אז יודעים להתייחס בהתאם, טוב אז יש לו דעה כזו בסדר, זה כמו חבר טוב או איזה איש פיקח.

אבל אם אדם הולך בכיוון הזה של מעל לטבע, כל מיני ידיעות ודברים כאלה וזה לא אמיתי, אוי ואבוי לנשמתו ומסכנים האנשים הנופלים אצלו, אז צריך הרבה זהירות, כבר עדיף לא להתייעץ. צמחו כפטריות אחר הגשם בדור הזה, מאד מסוכן.

השבוע הייתה איזה אישה אחת שעוסקת באסטרולוגיה והיא מייעצת לאנשים בכסף. היא באה לשאול אותי על איזה איש אחד אם זה מתאים לה או לא. הביאה לי תמונה. אז קודם כל שאלתי אותה, מה את לא יודעת אם הוא מתאים לך, אז היא אומרת לי - לא. אבל יש לה קליניקה מייעצת, הכל, אז תגידו איזה מין דבר זה? כשאדם מייעץ לפי האמת אז הוא לא מכניס את עצמו, זה לא פשוט. יותר טוב במקרים כאלה לא ללכת, כבר עדיף ללכת בהסתר פנים שלך ולא בהסתר פנים של מישהו אחר.

שאלה: מי שהולך לייעוץ זה כבר מי שיש לו התלבטויות....

תשובה: קודם כל, אם זה אנשים מסורתיים או דתיים, או חרדים יש מסורת כזו לשאול את הרב. יש מסורת. אם זה מתאים או לא. רוב הדתיים שואלים. עכשיו אם מדובר על אנשים יותר חילוניים, יש כל מיני שיקולים למה הם רוצים לשאול, אולי מפחדים שהם לא אובייקטיביים.

אולי רב התכונות מתאימות ויש איזה משהו שמפריע להם. אולי היו בטוחים, ופתאום הוא אכזב אותם באיזה קטע או אולי הם כן רוצים וההורים מתנגדים יש כל מיני סיבות או שרוצים לטווח ארוך, לראות מה יכול להיות. אולי עכשיו ניראה להם ככה, ומחר ניראה לכם אחרת.

שאלה: מה הפירוש של "אל תאמין בעצמך עד יום מותך"?

תשובה: בדיוק כמו שזה נאמר, ככה זה. הכוונה, "אל תאמין בעצמך עד יום מותך" זה שאדם צריך לדעת שכל עוד שהוא לא הרג את היצר הרע אז הוא בסכנה. הוא יכול לחכות לו שמונים שנה כמו שהוא חיכה לו, ליוחן הכהן הגדול, ואז להתנפל עליו. אני חושב שזה קודם כל רצפט טוב מאד לענווה. שאדם לא יתחיל להתנפח ולהאמין כבר לעשות מעצמו אלוך.

אסור דבר כזה, אדם זה כלום מה זה בן אדם בקושי יכולים לנשום, אם השם לא מרחם עלינו, בן אדם זה אפס, כלום, אז מה הוא יאמין בעצמו. במה יש לו להאמין? אדם יכול לעמוד בניסיון נניח ששוקל 10 גרם, 11 גרם, הוא ייפול. כדי שאדם יהיה עניו וזהיר "וחטאתי לנגדי תמיד", ו.... "היו רחמי שמיים", עכשיו יש אנשים, כתוב ככה, שהיצר בא להם בשניה האחרונה לפני שהם נפטרים, מביא להם הוכחות של כפירה ואז אסור להאמין בו. עד הרגע האחרון. הוא נילחם, אולי ייקח את כל הקופה. צריך להיזהר. לפעמים אני רואה אנשים מאד בטוחים בדברים מסוימים. זה נחמד, זה נותן הרגשה של ביטחון. מצד שני, לפעמים אחר כך אני רואה אותם שבביטחון הזה שהיה להם בדבר הזה. דרך זה היצר הרג אותם. לכן, צריך להיות עם עיניים פקוחות ולהתפלל, ולהיזהר, כל הזמן. המלחמה היא על כל הקופה, כל הזמן ואין חוכמות. מה שאני מנסה לומר בשיעור הזה ובכל השיעורים, אנחנו חייבים להיות מפותחים בעניין הזה של המלחמה בקליפה כי המלחמה היא לא פשוטה, היא לא איזה דבר תם ופשוט וזהו. יש פה מלחמה על כל נשמה ונשמה כל הזמן, אז צריכים לדעת את היסודות.

הפגיעה ביראת שמים ותיקונה

הנושא הראשון שרציתי לדבר היום זה הנושא של יראת שמים. אנחנו כל הזמן מבקשים ומתפללים שיהיה לנו יראת שמים. יראת שמים ואהבת שמים זאת אומרת יראת השם ואהבת השם. באופן כללי הדרגה של יראת שמים היא דרגה התחלתית לעומת הדרגה של אהבת השם. גם ביראת שמים יש דרגות. הדרגה הכי נמוכה זה יראת העונש אח"כ יש יראת החטא, אח"כ יראת הרוממות, אח"כ יש אהבת השם. קודם כל צריך להבין שאדם צריך לשאוף להגיע לאהבת השם, שכל מהותו תהיה אהבת השם וכל חייו יהיו אהבת השם. לא שהוא יצטרך לבטל את היראה, היראה נשארת אבל להתעלות מהיראה לאהבת השם. אמרו חז"ל שראוי לתלמידי חכמים שיראת העונש תהיה במידה בסיסית קניין בנפשו של אדם והעיקר שאדם יגיע לאהבת השם שיעשה מאהבה.

ואנחנו יודעים שאדם שחטא, כשעושה תשובה אז אם הוא עושה תשובה מיראה, הזדונות הופכים להיות שגגות ואם הוא עושה קודם בזדון, בכוונה, משהו רע, כשהוא עושה תשובה מיראה, זאת אומרת מפחד מהעונש אז אותן העברות שהוא עשה אותן בזדון זה הופך להיות שגגות.

כאילו הוא שגה, כאילו עשה את זה לא בכוונה. ולכן גם ההתייחסות כלפיו ביום הדין היא בהתאם לכך שהוא שגג. את הזדון הוא הפך לשגגה. אם אדם עושה תשובה מאהבה, הזדונות הופכים להיות זכויות, לא שזה כבר שגגה אלא ממש זכות.

למשל אדם הלך ואכל לא עלינו, איזה מאכל לא כשר בזדון, לא בתיאבון, לא בגלל שהתפתה ולא עמד ביצר אלא להכעיס, הלך ועשה דבר כזה. הוא ידע שזה אסור ושזה חמור ושזה לא שייך והלך ועשה בכל זאת בזדון.

כשעושה תשובה מיראה זה הופך להיות שגגה. כשעושה תשובה מאהבה זה הופך להיות זכות. אז אדם שאכל דבר כזה ועשה תשובה מאהבה, העבירה כביכול נותנת לו שכר. עד כדי כך התשובה מאהבה גדולה ועצומה ומהותית.

לכן אנחנו מתייחסים בצורה כל כך גבוהה לעניין של לעשות תשובה מאהבה. אם כן, "ראשית חכמה - יראת השם". אדם רוצה להיות חכם, קודם כל צריך יראת ה'. מה זה קשור? הרי ראינו אנשים חכמים ולא יראי שמיים, כמה אנשים יש עם כמה תארים ואולי עם שם בינלאומי באיזשהו תחום ואין בינם לבין יראת שמיים שום קשר, "ראשית חכמה יראת ה'". כאן מדובר על חכמה אמיתית. יש חכמה שמאירה יש חכמה חשוכה. חכמה של בני אדם, מדע, הפסיכולוגיה, המדעים הרגילים, זה חכמה טבעית, חכמה שאינה מאירה. זה לא חכמה אלוקית.

כמובן שיש בזה גם סיעתא דשמיא - מהשמים. מדען יכול לחקור ולחקור, אם ה' יתברך לא יפתח לו את השכל ברגע הנכון הוא לא יגיע אף פעם לשום תוצאה. ההברקות האלה שיש להם, זה מהשמיים אבל בכ"ז זה חכמה טבעית, זה לא חכמה שמאירה, זה לא חכמה אלוקית. אז "ראשית חכמה - יראת השם". עכשיו אנחנו יודעים עוד משהוא. ידוע לנו שאם אדם עושה עבירה, לא עלינו, ושונה בה זאת אומרת חוזר עליה עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם, היא נעשית לו כהיתר.

זה הופך להיות מותר לו. בעניין זה נראה מותר. למשל, אני מכיר איזה אדם אחד שנולד חרדי גדל בבית חרדי, הוא, מכל מיני לחצים נפשיים ומכל מיני בעיות הגיע לזה שהוא נהיה חילוני. לא ביום אחד, לקח כמה שנים.

והוא סיפר לי שבפעם הראשונה שחלל שבת הוא נחרד למרות שהוא לא האמין, למרות שהוא התרחק למרות שזה נראה לו לא נכון. ויש לו הרבה כל מיני מחשבות של כפירה

פילוסופית וכל מיני דברים כאלה.

בכ"ז הוא אומר, בפעמים הראשונות שהוא חילל שבת, פחד. הוא נחרד. זה היה לו קשה מאד. אח"כ התרגל, זה כבר לה נהיה לו בכלל בעיה רצינית. אז זה מה שחז"ל אומרים בפשטות שאם אדם חוטא ושונה וחטא, העבירה הזאת נעשית לו כהיתר, הוא כבר רגיל. בזה, זה לא נראה לו דבר חמור. גם אני חושב באיזה שהוא מקום, ההתייחסות ברגע שאדם כבר מתרגל, ואין לו על זה ייסורי מצפון הוא לא נותן לעצמו דין וחשבון אז כל פעם נוספת שהוא עושה את זה, זה כבר פחות זדון זה כבר הרגל זה כבר לא אותה עוצמה של הפעמים הראשונות שהוא חטא כי אז הוא ממש מרד, המעשה שעשה בכוונה, רע.

אח"כ הוא כבר מתרגל אז נעשית לו כהיתר. לא היתר, זה לא שזה מותר -חס ושלום, אבל כהיתר הוא מרגיש כאילו שזה מותר. עכשיו על הנקודה הזו רציתי לדבר בעניין יראת שמים. אנחנו כל פעם נחרדים מכל מיני שמנסים להוכיח את עם ישראל במילים קשות ואומרים איך אתם אוכלים טרפות איך אתם מחללים שבת, כל מיני דברים קשים והעם ששומע את זה לא מבין איך הבן אדם הזה מדבר ככה.

עם כל הכבוד לו מה הוא רוצה מאתנו ואותו בן אדם באמת מדבר לפי הרגשתו, לפי דרגתו. הוא מבין מה זה שבת הוא מבין מה זה לאכול כשר אותם אנשים שהוא מדבר אליהם לא מבינים. הם לא בדרגה שלו הם לא יודעים בכלל אי"ב של התורה.

זה בכלל נראה לאנשים משהו לא שייך. תאמר לנו למה אתם גונבים למה אתם עושים דברים רעים אבל מה זה משנה טרף או לא טרף זה לא נראה דבר קשה. אדם חילוני שנולד חילוני ולא שמע שום דבר לא מבין שום עניין לעומק בקשר לתורה אז זה לא מובן לו בכלל. אם היו אומרים לו למה אתה רוצח הוא היה מסכים, נכון. אבל דברים האלו - לא. זאת אומרת שיש חלקים שלמים של העם שלנו שנולדו כאשר עבירות מסוימות הן אצלם כהיתר, אין להם הרגש של חטא בדבר הזה בכלל לא.

ההפך אולי אפילו רואים בזה מצווה. למשל אני יודע שבחז"ל מחנכים לעשות חיים. מלכתחילה אם בחר לא עושה חיים הוא לא בסדר, חשוב כמסכן. מבקרים, צוחקים עליו. זה החינוך שהוא מקבל אז מה אתה רוצה שהוא יעשה? אדרבא, זה מה שהוא מבין, ככה זה הולך.

אם כן הנקודה שאני רציתי לדבר זה הכחות שהנפש מתכחה כתוצאה של החטאים והעבירות והדברים שאדם עושה. ובמה זה פוגע? אנחנו יודעים עפ"י הקבלה שכל מצווה שאדם עושה קונה לו סגור וזה פותח שפע לנפש שלו לנשמה שלו ולכל העולמות. כל עבירה שאדם עושה, אמרנו לא פעם, זה עוצר את השפע ומסלק את האור מן הכלי והכלי בחושך וזה פוגע בעולמות העליונים גם כן וזה פוגע בכלל מערכת הורדת השפע בעולמות. אז חסר שפע ויש צרות ויש מלחמות ויש מחלות כתוצאה של הפגמים. הנקודה שרציתי להדגיש היום זה הנקודה הזו שמעבר לזה שמסתלק האור מעבר לפגמים שזה עושה בכל העולמות. הנפש עצמה מקבלת כהות, כהות חושים והיא כבר נכנסת למן חוסר רגישות שהחוסר רגישות הזה, זה יגרום לעוד חטאים.

כמו שכתוב מצווה גוררת מצווה, עבירה גוררת עבירה, למה? כשאדם עושה מצווה, הנשמה שלו, הנפש, הרוח, הגוף מזדככים. כי הוא עשה רצון השם וגם מקבל אור וגם מקבל זכויות לעולם הבא.

לא רק אור בעולם הזה אלא גם אור בעולם הבא. אבל גם הנפש שלו מתנקה. הרי אדם יודע שאם הוא עושה טוב למישהו הוא מרגיש טוב מזה, זה עושה לו ישר הרגשה טובה. למשל אדם יושב באוטובוס ועולה איזה אישה בהריון או איזה זקנה ואין לו חשק לקום אז הוא נלחם עם עצמו - לקום או לא לקום, להסתכל, להתעלם להירדם פתאם, להסתכל לכיוון

אחר לחכות שמישהו אחר יקום או לא.

כל עוד שהוא מנסה להתחמק יש לו ייסורי מצפון זה מפריע לו כי הוא רואה שזה לא בסדר. אבל ברגע שהוא קם הוא מרגיש טוב, אה, עשיתי משהו טוב. זה הסוד שגם בחורים הולכים ליחידות מיוחדות, ליחידות קרביות, הולכים לסכנת חיים.

חוץ מכל האתגר שיש בזה והגאווה, גאוות יחידה ולהיות גיבורים, יש בזה גם סיפוק של מסירות נפש. שאדם עושה משהו בעל תוכן בעל ערך אז האדם מרגיש, הנפש מרגישה. כשאדם עושה משהו טוב, הנפש טוב לה. לכן אמרו חז"ל שרשעים מלאים חרטות זאת אומרת רע להם, לא טוב להם, רשעים לא טוב להם, רע להם, מר להם. אם כן מה שאני רוצה להדגיש כשאדם עושה משהו לא טוב המכשיר העדין שבו, הרוח או הנפש שבו נהיים כהים לכן בפעם הבאה כשיפגוש איזו שהיא עברה הוא לא ירגיש את העבירה הוא יהיה שבו.

הנפש שלו הופכת להיות מבת-חורין למשועבדת היא כבר לא יכולה, זה לא אותו מכשיר, זה מכשיר שחטף מכה ואז הוא הולך מדחי אל דחי והוא לא מרגיש אין לו את ההרגש של החטא וזה הדבר הכי חמור.

זאת אומרת אם בן אדם חוטא והוא עוד מרגיש שהוא חוטא הוא יכול להתחרט יכול לעשות תשובה יכול לשנות אבל אם הוא כבר לא מרגיש שהוא חוטא מאיפה הוא יקיים? הנה שמענו היום על המקרה המזעזע הזה של איזה מטורף אחד שהיה רוצח אנשים ואוכל אותם שמעתם על זה? 18 איש! חטף ילדים וגברים בחו"ל, איזה גוי אחד, הלך וחתך את האנשים, שיגעון מושלם.

אני בטוח שבפעם הראשונה שהוא עשה את זה, זה עשה לו משהו אבל אחרי כמה מקרים כאלה זה כבר לא מצפון, ולא הרגשה? - ההפך, הוא כבר נהנה ואין לו שום בעיה מעצור. זה מקרה ממש מזעזע אבל הנה זה מראה שאדם יכול להגיע לכל מיני דברים.

אדם יכול להיות מפלצת. זה לא נעשה בבת אחת זה לאט לאט לאט. לכן חשוב מאד שאדם ידע, מעבר לעניין שהוא פוגם בזמן שהוא חוטא, הוא כבר צריך לדעת שהנפש שלו זה לא אותה נפש, הרגישות, זה לא אותה רגישות הוא כבר לא מרגיש.

אם יתקל באותה עבירה אחרי שלוש פעמים זה לא יראה לו מי יודע מה. הסוד היותר פנימי של העניין הזה, שאחרי שאדם חוטא פעם פעמיים שלוש ואפילו בפעם הראשונה הוא מתנתק מהשם ית'. הנפש שלו מתנתקת נכנסת להסתר פנים.

יכול להיות שהוא ממשיך להתפלל ולבקש דברים זה לא אותו קשר שהיה קודם. על מנת שיהיה קשר אדם צריך להיות טהור צריך להיות מתוקן צריך לעשות תשובה. לא יעשה תשובה הוא ניתק משהו (תיקון - ניתוק) וזה לא מתחבר, אין.

כמו אישה שמותרת לבעלה מתי שהיא טובלת, לא טבלה, אפילו עברו 100 שנה היא נידה, היא אסורה לבעל עד שהיא תטבול. עד שהיא תקבל את הטהרה לכן כשאדם עושה איזשהו פגם הדבר העמוק שקורה, הוא מתנתק מהשי"ת ואז הוא מתפלל ולא נענה, רוצה כל מיני דברים ולא מבין, סגרו לו את המזל, לא הולך לו. כל מיני דברים אבל יש לזה סיבות מסיבות שונות בדור כמו שלנו שאנחנו כל כך בקלות, לצערנו נופלים וחוטאים זה גורם בסופו של דבר לניתוק כללי שלנו מהשם. לכן כשמדברים על השי"ת זה נראה דבר מאד רחוק מהאדם.

אדם ממש צריך להתאמץ בשביל להרגיש את האמונה ואת הקשר האישי ולאדם הממוצע זה נראה דבר מאד משונה רק אולי מתי שקשה לו ורע לו, חסר לו והוא מפחד אז הוא מתפלל, זה יוצא לו מהעומק. אבל בחיי היום יום הוא מנותק. אז הוא לא עושה דין וחשבון עם שום דבר שעושה, מה שלא עושה, או שהוא עושה דין וחשבון לפי המצפון שלו אבל לא

מבחינת הקשר שלו עם הבורא. זה הכהות הזו של הנפש שאדם נהיה כהה חושים נפשיים ולא יעזור שום דבר עד שאדם לא יעשה תיקון לעניין, הוא ימשיך להיות מנותק. עכשיו אם האדם הוא די בסדר, בד"כ הוא בסדר ומשתדל, ונופל, ולא שם לב שזה כל כך חמור ונהיה כך הניתוק הזה, מהשמיים יעוררו אותו לראות שהוא מנותק שהוא בחושך. זאת אומרת אדם שבד"כ בסדר יש לו זכות.

על פי רוב הוא בסדר אז גם אם לפעמים עושה משהו לא טוב ומתנתק כתוצאה מזה - כי זה ניתוק אוטומטי והוא לא מרגיש בניתוק אבל מהשמים ירחמו ויתנו לו איזו מכה קטנה או איזה זעזוע קטן או יכניסו לו אפילו איזה אור פתאום כתוצאה ממה שהו טוב שעשה ואז הוא יגיד "רגע אחד איפה הייתי? איפה אני? זה הסוד שאחרי שאדם חטא, השם שאל אותו "אייכה?" איפה אתה, איפה אתה מסתתר, נכון? איפה אתה נעלמת מה קרה איפה ברכת לי מה עשית, אייכה, איפה אתה? זה כתוב בספר בראשית אחרי שאדם הראשון חטא ה' שאל אותו אייכה? איפה אתה? אז הוא אמר לו שהוא פחד ממנו והתבייש והסתתר בתוך הגן, כל מיני תירוצים.

אבל אני חושב שהפרוש הנפשי העמוק של העניין, זה ההעלמות הזו, שאדם נעלם כתוצאה מהניתוק הזה, הוא נכנס לאיזה מן הסתר של חושך וניתוק. חז"ל קוראים לזה נידוי. על כל מיני עבירות שאדם עושה מנדים אותו מהשמים.

כאילו יושב מחוץ למחנה. היום אנחנו בדרגה כל כך נמוכה, נידוי, מה נידוי, מי מרגיש בזה בכלל? מה עוד כתם לנמר לא משנה כל כך, לא מרגישים ככה וגם ככה לא מרגישים, אין הרגש. אם כן, אם אדם משתדל כמו שאמרתי, על פי רוב משתדל להיות בסדר, מן השמים ירחמו עליו ויעוררו אותו שיזדעזע ויבין איפה הוא? הוא התרחק ואם אדם תופס את הנקודה ועושה תיקון, עושה תושבה, משנה, מבקש סליחה הוא מתחבר אוטומטית חזרה. הוא זוכה להתחבר שוב פעם לאור. לכן בעניין של יראת שמיים, היראה, שצריך להרגיש זה לא יראת העונש גם העונש זו דרגה לא רעה אם אדם יהיה לו יראת העונש זה גם כן ימנע ממנו כל מיני דברים אבל עיקר העניין צריכה להיות ההרגשה הזו של האכזבה שהוא מאכזב את ה' ובמקום להיות מרכבה לשכינה במקום להיות טהור כולו, זך, הוא פתאום בחושך ושמא הוא לא יצא מהחושך.

הוא ילך מדחי אל דחי כי אם הוא לא יתעורר... ראיתי הרבה אנשים שהיו בדרגות מסוימות של עבודה רוחנית ובאיזה שהוא שלב ניסו אותם באיזה שהוא ניסיון ונפלו והם במקום להודות ולתקן אמרו שהם לא נפלו.

הם בסדר רק מישהו אחר לא בסדר, הם 100% וראיתי את האנשים האלה במשך שנים אחרי זמן, ככה, ואתה רואה שהאור שהיה להם הסתלק ואיננו. איפה הם עכשיו ואיפה הם, איפה שהם היו ועד שהם לא יעשו את התיקון הספציפי למה שהם היו ועד שהם לא יעשו את התיקון הספציפי למה שהם פגמו - יישארו בחושך.

יותר ויותר יותר למרות שהם ממשיכים להיות אנשים טובים, עושים מצוות מתפללים, לומדים אבל הם מנותקים, האור האלוקי שהיה בהם הלך ולא חזר, כדי שיחזור צריך אדם לבקש. ישנה עוד נקודה חשובה, נניח שהבן-אדם לא נוהג לדבר לשון הרע, הוא לא נוהג, הוא נכשל.

הרי היום מאד קל להיכשל בדבר כזה. אנשים לא נוהרים אז אדם נכשל והיות שהוא על פי רוב בסדר, כמו חולצה שיש עליה כתם קטן, מרגישים בכתם, אם החולצה מלוכלכת, עוד כתם זה לא משנה.

אז הוא רגיש עוד לעניין הזה של לשון הרע אז הוא מנסה לעשות תשובה. אמר, טוב, מודה, עשיתי טעות אני לא רוצה לחזור על זה. זה עדין לא מחבר אותו בחזרה. לפעמים צריך גם

ייסורים, ה' ישמור, אבל אפילו הייסורים לא בהכרח מחברים אותו. מהאדם יעשה על מנת שיתחבר מחדש עם האור וירגיש את קרבת ה' אגב, דוד אמר "קרבת אלוקים לי טוב" נכון? למה לא אמר "קרבת הוויה לי טוב", י-ק-ו-ק שם הרחמים? אלא "קרבת אלוקים לי טוב" - מידת הדין.

הוא שמח שמידת הדין שהייתה קרובה אליו ואם הוא נפל הוא הרגיש את הנפילה, הרגיש את החושך ועשה תשובה ותיקון, תיקן ויצא מזה. אבל אם אדם לא רוצה את קרבת אלוקים הוא רוצה רק פינוק, להתפנק, אז איפה הוא יתקן? הוא לא ירגיש, לכן הוא אחז בדבר הזה "קרבת אלוקים לי טוב" גם יוסף הצדיק מתי שהזדמן לו הניסיון עם אשת פוטיפרע אומר "את האלוקים אני ירא" גם היה קשור למידת האלוקים, מידת הדין. ובוזה הוא אחז בשביל לא ליפול. בשביל לא ליפול בחטאים ובעוונות ובעבירות ובדברים לא טובים, אדם צריך לאחוז לשאוב כוח ממידת הדין, ביראת שמים לאחוז ואחרי שהוא אחז חזק ביראת שמים אח"כ הוא יהפוך את זה לאהבת השם.

מרב שנאחז בעניין הזה שלא רוצה ללכת לאיבוד, לא רוצה ללכת כשה אובד, מתוך הרצון שלו להמשיך, להיות קשור עם השם, מתעוררת מעצמה אהבת ה'. קשר שורף של אהבה ואז אח"כ הוא כבר לא יצטרך כל כך את היראה.

מתוך אהבה שלו לה', זה לא יעלה בכלל על ליבו ועל נפשו לעשות משהוא לא טוב, איזשהו פגם. כמו שאדם שאוהב את אשתו, הוא לא רוצה לפגוע בה הוא לא רוצה לעשות לה רע רק רוצה לעשות טוב, מרוב אהבה.

עכשיו, אם כן איך מתחברים מחדש חוץ מלעשות תשובה, כמו שאמר הרמב"ם שמודה על העבר, מקבל על העתיד, עושה ווידוי, משנה את מעשיו. מה עוד הוא צריך לעשות? מה שהוא צריך לעשות זה התבוננות להתבונן בשם השם.

התבוננות זה בחינת קטורת. הקטרת זה היה החלק של הקורבנות הכי אהוב על השם יתברך. יש לזה סיבות למה. זה גם קשור עם עניין של הריח אבל קשור גם לפעולה עצמה של הקטרת. הקטרת שהייתה מוציאה את החיות מהסטרא אחרא.

לכן במגפה כשהקטירו קטורת, נפסקה המגפה. זה על פי כוונות האריז"ל שהקטרת יש לה כוח להוציא את החיות מהסט"א. אם כן אדם צריך להתבונן. עצם השם של הדבר הזה - ייחודים - זה לשון יחד.

כותבים את זה ב - י (יו"ד). יחד זה ההפך של ניתוק, כמו שאמרנו אבל הרי אנחנו לא מקובלים אלוקיים שעושים ייחודים אז מה נעשה בכ"ז? אז יש ייחודים פשוטים שזה טוב לכל אחד. קודם כל כמו שאמרנו כבר 100 פעמים, לחשוב על השם ש-ד-י ואח"כ לחשוב על שם י-ק-ו-ק.

יש גם עוד כל מיני ייחודים יותר מסובכים אבל זה לא בשביל הקהל הרחב. אפשר גם לחשוב על שילוב הוויה ואדנות. אם אתם רוצים אז אני אגיד לכם. צריך לחשוב על האות יו"ד אח"כ אלף אח"כ ה"א אח"כ דלת, אח"כ וא"ו, נוו, ה"א, ו- יו"ד.

זה שילוב של שם הוויה י-ק-ו-ק- עם אדנות, אדנות אתם יודעים זה א-ד-נ-י-. זה שם משלב, מחבר. לכן אחרי שאדם מרגיש מנותק שזה בהכרח תוצאה של פגם, צריך להתבונן בשמות האלה ברגע שהוא מתבונן בזה חזק בתוך נפשו, רואה את האותיות ומסתכל עליהן ומתקשר אליכם בדבקות אז הוא מתקשר מחדש למעלה ומלמעלה מתקשרים אליו מחדש. כשאדם במקום לחשוב על שטויות, מחשבות לא טובות, מחשבות של עבירות, כל מיני דברים, חושב ומתמסר למחשבה בשמות של ה' ולא חשוב כבר איזה שם העיקר אחד משמות ה', הוא מתדבק עם האלוקות ככה. אחד מגדולי ישראל, הבעל שם טוב, אמר "איפה שהמחשבות שלך, שם אתה". דרך אגב, יש לעשות הכוונות לא בדיבור, אסור

בדיבור, רק במחשבה. "כולם בחכמה עשית" זה שאדם בחכמתו מתבונן זה עושה פעולה, זה משפיע.

הרמח"ל אמר על עצמו שהוא לא היה פרוש כמו האריז"ל, הוא לא עסק בפרישות ובסיגופים ולא הגיע לדרגות של האריז"ל בעבודה רוחנית. אומר, רק מעלה אחת שהייתה לו שכל רבע שעה היה מייחד ייחודים, יחוד כזה וייחוד אחר במחשבה שלו. מזה הוא זכה שהיה לו מגיד מהשמים ועוד מעלות גדולות ועצומות. הכלי מספיק זך בשביל להתמסר ליצר אבל הוא לא מספיק זך בשביל להתמסר לה'. את זה אני אומר בעוקצנות. שמות ה', תלוי מה אדם מכוון, י-ק-ו-ק, ו-ש-ד-י ושילוב הוויה ואדנות, זה מותר לכל אחד.

יש אח"כ ייחודים מייחודים שונים יותר מסובכים שזה לא מותר לכל אחד. זה תלוי אבל אם אדם לא ייחד שום ייחודים אז הוא נשאר מנותק. זו המציאות. יש עוד אפשרות להגיע לקשר. לא צריך ייחודים, זה דרך תפילה, מאד, של דבקות ובכי. כשאדם ממש מצטער אז זה גם מקשר אותו מחדש. אבל לא כל אחד יכול להצטער ולא כל אחד מרגיש את זה כל כך חזק. לכן דרך הייחודים אדם מקבל כוח מלמעלה, זה עושה נחת רוח גדול. כי דרך הייחודים אדם מתקן את הפגם שעשה למעלה ומוריד שפע למטה לעולם כולו ולנשמתו. יש שאלות?

שאלה: אנחנו יודעים שלא עוסקים ומדברים ומפרסמים את העניין הזה של ההתבוננות? תשובה: יש לך מישהו יותר מהגאון מוילנא והרמח"ל? הם עסקו בייחודים וגם התלמידים שלהם. זה לא נפוץ בקרב העם אולי, אבל תלמידי חכמים עוסקים בזה בחדרי חדרים. אבל אני לא אומר לעשות ייחודים של האריז"ל, דברים שכתובים בשער הייחודים. אמרתי בסה"כ "שיויתי ה' לנגדי תמיד". זה כל אחד עושה. הדבר בדוק ומנוסה. יכול להיות גם מצב שבו אדם הוא רב גדול, תלמיד חכם גדול והוא מנותק מה', היו דברים מעולם. יכול להיות שהוא יודע את כל התורה והוא כל היום חושב על התורה והוא מנותק מה'. החסידות לא קמה סתם. זה לא טעות בבריאה. החסידות שהייתה מהבחינה הזאת תנועה מהפכנית. היא באה להגיד שלא בהכרח תלמיד חכם הוא יהיה תמיד קשור עם ה' ולא בהכרח אדם פשוט יהיה מנותק מה'. יכול להיות אדם פשוט ויהיה קשור מאד עם ה' ותהיה לו אמונה מאד גדולה ויעשה הרבה פעולות בעולמות. זה החידוש של החסידות. לכן גם שהייתה התנגדות כי זה בא איכשהו לערער קצת את הזכויות, החיים. עד אז הרי היו תלמידי חכמים ברום המעלות והעם היה שקוע בעולם בלי תקווה ולכן נשלח הבעל שם טוב. אם הכל היה כל כך בסדר לא היה צריך את תנועת החסידות. היום כולנו לא בסדר אין אחד שהוא בסדר. אז מה לעשות?

שאלה: יש כאלה שמתחברים עם ה' דרך השכל ויש כאלה שמתחברים דרך הלב? תשובה: מה שאני אמרתי עכשיו זה לכל יהודי, לתלמיד חכם ולאדם פשוט לאנליטי, ללא אנליטי, לאדם עם שכל ולאדם בלי שכל, זה לא משנה. כשאדם עושה משהו לא טוב הנפש שלו מתנתקת מהשי"ת, זהו! אם הוא גדול יותר, החורבן יותר גדול. אם הוא רוצה לחזור ולהיות בקשר עם ה' צריך לעשות את הפעולות האלה שאמרתי. לא יעשה - לא יהיה בקשר. לא חשוב אם הוא שכלי או מה, אדרבא, אם האדם הוא תלמיד חכם דורשים ממנו יותר. והשי"ת לא דורש את השכל הוא דורש את הלב, זה כתוב "רחמנא ליבא בעי". ה' רוצה את הלב, השכל בסדר, זה עוזר זה משמש זה מאיר, נכון, (השכל של התורה, השכל של תלמיד חכם) אבל הפנימיות של הלב של היהודי זה מה שה' מחפש. חכמי לב.

שאלה: למה העניין של מ-ל-ך מתחילים עם המוח? תשובה: כן, כי אם אדם "אין עם הארץ חסיד" אם אדם לא יודע שום דבר אז הוא לא יכול

לעבוד את ה', הוא צריך ללמוד. גם מבחינת הספירות, הספירות באים מלמעלה למטה, משפיעות. אז הגי' ראשונות, חכמה, בינה ודעת, והכתר כמובן, הם לפני המידות ולפני שאר הספירות (חגי'ת נהי"מ) אז לכן אומרים "מוח שליט על הלב" זה כדי שהלב יהיה טהור. כדי שפנימיות הלב תשתלט על האדם.

שאלה: (על ניתוק והסתר פנים)

תשובה: תראה, גם תלמיד חכם וגם אדם קדוש יכול לטעות, יכול ליפול, אדם זה אדם. כל עוד שהוא אדם הוא אדם. ברגע שהוא נופל הוא בהסתר פנים. לא אמרתי שהוא בהסתר פנים באופן כללי כל החיים, ברגע שהוא נופל הוא בהסתר פנים והוא בניתוק. וכשהוא יתקן הוא יצא מזה. לא יתקן - יישאר כזה. לכן יש אנשים היום שמבחינת ידע, עכשיו צריך גם להגדיר טוב מה זה תלמיד חכם, מה זה תלמיד חכם? אדם שידוע את כל התורה הוא תלמיד חכם? גם מחשב יודע את כל התורה, זה תלמיד חכם? לא.

הבעיה בדור הזה וזו בעיה חמורה שנתנו הרבה דגש על הידע, כל הכבוד, זה דבר עצום שאדם יודע, הלוואי עלינו שנדע אבל זה לא מספיק שאדם ידע. אז היום יש הרבה אנשים שנקראים תלמידי חכמים והם יודעים את כל התורה הלוך-חזור בע"פ והכל, מה יש בתוך ליבם מה יש בתוך נפשם? לא בהכרח שהם זכים, לא בהכרח שהם מתוקנים לא בהכרח שזה לשם שמיים.

היות שדברים אלה קשה למדוד אותם ולחקור עליהם. גם לאדם עצמו, קל וחומר לסביבה, יותר נח להגיד על כל אחד שידוע תורה שהוא תלמיד חכם. זו הגדרה יותר ברורה כללית-ציבורית אבל זה עדין לא אומר שהוא קשור עם ה'.

הרי אם הת"ח של הדור היו קשורים עם ה' היו צריכים לרוץ היום ולנשק כל יהודי לקרב כל יהודי לאהוב כל יהודי ולא להוכיח ולנתק את רב העם מהתורה ומה'. כמו משה רבינו ע"ה כמו אברהם אבינו כמו כל גדולי ישראל האמיתיים בכל הדורות והיות שלא פעם יש הרבה דברים שמרתיחים מאד זה מראה שהם לא מספיק קשורים. מי שהיה קשור וקשור מאד ובקשר אמיתי עם ה', היה דואג לעם ישראל כמו שה' דואג. מה הוא חנון אף אתה חנון, הרי ה' יתברך הבטיח לנו ש"לא ידח ממנו נידח", רוב עם ישראל אין להם מושג מה זה שבת.

שאלה: איך אדם ידע כשהוא מנותק או מחובר?

תשובה: אני אמרתי שאדם רגיל הוא כל הזמן מנותק ולכן הוא לא מרגיש הבדל אם הוא מנותק או לא מנותק. כי הוא חי את החיים שלו בצורה שטחית אגואיסטית תועלתית לצרכים שלו.

אז הוא לא כל כך מרגיש כי בד"כ הוא התרגל לזה. הוא גם לא מאמין שיש משהו אחר, כבר הנפש כהה. אבל אם בן אדם מתחיל לעבוד, מתחיל להיות יותר מודע, הוא מתחיל להרגיש. לא במכה אחת לא ביום אחד, לאט לאט.

מתי שאדם כבר רגיל כן להרגיש קשור עם ה', אז ברגע שהוא יעשה משהו לא טוב הוא פתאום יראה שהוא לא חשב על ה' בכלל באותו יום. הוא לא דיבר אתו מילה וכשהוא מדבר איתו הוא מרגיש שזה רחוק ממנו, זה לא אמיתי זה לא מתוך פנימיות הלב הוא מרגיש שיש זיוף. ההרגשה הזו של הזיוף צריכה להיות אור אדום שהוא עשה משהו לא טוב ולא שם לב מספיק והוא מנותק. גם אם האדם רגיל למשל להחזיק ברמה מסוימת שדבר מסוים הוא לא עושה ופתאום הוא רואה את עצמו שהוא כן עושה סימן שהוא עשה קודם והוא לא שם לב וזה הפך להיות לו אפילו ביום אחד הרגל, ואז הוא צריך לעצור ולהוגיע "רגע אחד, את זה אני לא עושה, אני לא דיברתי לשון הרע כבר לפני שנה, אני לא מדבר, אז מה פתאום היום אני מדבר, מה קרה פה"? באופן הכי מובהק אדם צריך כל הזמן להיות קשור עם ה'.

ולדבר איתו אם זה במשך היום אם זה כשהוא הולך לישון אם כשצריך משהו, בפה בלב ובפה, לא רק במחשבה. אנשים צדיקים הם כל הזמן חושבים על השי"ת מה אני אעשה עכשיו? יש לי עשר דקות מה אני עושה? זה עושה נחת רוח לה' או לא? זה דבר חשוב או לא? מה יכולתי לעשות יותר טוב, פחות טוב? יש אנשים שמבזבזים את כל החיים ולא עושים שום דבר ויש אנשים שכל החיים עושים דברים חשובים וטובים איך זה ואיך זה? אחד חושב מה אני צריך לעשות טוב בעולם הזה, חבל על כל רגע והשני חושב מה נוח לי מה לא נוח לי, מה טוב לי מה כדאי לי מה משתלם לי.

זו צורה אחרת של מחשבה. עכשיו, כמה שאדם יותר חי לשם-שמים אם הוא מזייף הוא מרגיש יותר מהר. אמרתי, אפילו אם הוא לא מרגיש יתנו לו להרגיש, זה יתבטא בעצבות בחוסר שקט בחוסר עניין הוא פתאום מרגיש שזה לא זה, מה קרה פה ואז הוא מבין שהוא פספס קצת, זייף קצת עשה משהו לא טוב.

זה ההרגשות, אלה הנקודות שמתעוררות ובמיוחד כשהוא מדבר עם ה' הוא ירגיש מנותק ירגיש שהדיבור שלו זה לא זה, זה כאילו חיצוני. מתי שאדם בסדר הדיבור עם ה' יוצא לו מתוך הלב, זה קולח זה עמוק זה אמיתי, לא מזויף.

וכשאדם קצת עושה כמה דברים לא טובים ולא תקן אותם ישר הופך לערוץ שתיים, זה משהו אחר. אולי הוא אומר אותן המילים, כאילו, אבל הוא לא שומע את ההד, זה סתם. זה בערך הסימנים. עכשיו, איך אדם מתקן? אמרתי יש הלכה, יש הלכות תשובה. אדם צריך קודם כל להבין שהוא עשה משהו לא טוב לבקש סליחה מהשם ואם עשה רע למישהו, לבקש ממנו סליחה לקבל על עצמו לא לעשות יותר ולעשות ההפך, לעשות טוב. אבל זה עוד לא יחבר אותו.

החיבור בא ע"י מאמץ רוחני, נפשי פנימי שיכול להיות ע"י התבוננות בשמות ה', חזק. כי זה מנקה, בהחלט. האריז"ל כותב בשער הייחודים שיש ייחודים שמנקים את הנפש. אנחנו פה ושם למדנו איזה ייחוד אחד או שניים שזה מנקה את הנפש.

זה כמו חומר מחטא ומנקה. אדם חושב את האותיות האלה, זה מנקה לו את הנפש. לא חושב - אין, זה לא סתם. לא אמרתי לעשות ייחודים של מקובלים, אמרתי סה"כ לחשוב על שמותה', זה הכל.

כתוב בשולחן ערוך "שויתי ה' לנגדי תמיד" שהצדיקים כל הזמן חושבים על י-ק-ו-ק. זו הדרך הנכונה. אני אמרתי שברגע שאדם התנתק אם הוא לא יכניס את האותיות שם ה' בראש שלו, זה לא מספיק. הלוואי שיכל לבכות ולבקש סליחה. לא כל אחד יכול כי מעצם הפגם והחיים המודרניים וכמה שאדם בחיצוניות קשה לו להתחיל לבכות. אבל ע"י השימוש בהתבוננות בשמות השם הוא כן יתעורר, אח"כ שיבכה, שיעשה מה שהוא רוצה, זה עוזר.

שאלה: זה לשמה זה לא שלא לשמה?

תשובה: אם אדם רוצה להיות בסדר זה לשמה. צריך עוד לדעת, התבוננות לבד זה לא מספיק. סור מרע, ועשה טוב.

שאלה: האם באותו רגע של סור מרע צריך לעשות טוב?

תשובה: לא חייב באותו רגע באותה שניה, באופן כללי צריך לעשות טוב. סור מרע זה לא לעשות רע, עשה טוב זה לעשות טוב, זה לא זה או זה, זה שניהם. זה לא רצפט פה מתי שמים את המרגרינה ומתי שמים את הגבינה. אדם צריך לקבל על עצמו להפסיק לעשות דברים רעים ולעשות דברים טובים.

זה הכל. זה לא מספיק, אמרתי צריך לחזק את זה ע"י התבוננות בשם ה' ע"י תפילה ע"י בכיה, שזה יבוא מבפנים ולא יישאר רק משהו חיצוני.

שאלה : האם אנשים שעושים מעשים טובים ורע להם זה סימן שהם מנותקים מה' ?
תשובה : לא, בכלל לא, שאדם עושה דברים לא טובים הוא מתנתק מה'. אם אדם סובל מכל מיני סבל זה לא חייב להיות בגלל שהוא עשה דברים לא טובים. יכול להיות שכן, שזה עונש, יכול להיות שלא. יש לזה כל מיני סיבות. זה כבר מהשמים. מה שעושים לבן-אדם זה מהשמים.

אדם לא יכול להגיד לה' מה לעשות. אני הסברתי מה אדם בעצמו מה הקשר של ה' עם האדם מה אדם צריך לעשות - מה שהשמים גוזרים על האדם, גוזרים מכל מיני סיבות לאו דווקא בגלל שהוא חטא.

לפעמים אדם סובל ולא בגלל שהוא חטא, יש לזה סיבות אחרות. הוא יכול לסבול בשביל הדור, כל ישראל צדיקים, יכול להיות שהוא פגם בגלגול אחר זה גם יכול להיות שמנסים אותו. יכול להיות שהוא צריך להגיע לקבל ייסורים מאהבה.

יכול להיות שכשהוא נוצר, יש מושג כזה בקבלה, מזלו היה מזל קשה באותו זמן שהנשמה שלו נבראה. אז ככה נגזר עליו. יש צדיקים שנגזר עליהם לחיות ברווח, זה התיקון שלהם וזה השליחות שלהם ויש צדיקים שבקושי יותר גדול אבל הצדיקים לא אכפת להם אם קשה להם או לא, זה שתבינו ברור, שלא עלינו ייסורי גוף.

לכל אחד זה קשה אבל הצדיקים האמיתיים הם מצטערים כשהם לא יכולים לעשות רצון ה', זה הצער שלהם. כמו אברהם אבינו שעשו לו את הברית מילה בגיל 90, ביום השלישי שזה כואב, זה לא מה שכואב לו, הברית מילה, כאב לו בודאי, כאב לו הגוף אבל כאב לו שלא היו לו אורחים שהוא לא יכול לפרסם את שם ה' שהוא לא יכול לעשות את העבודה הרוחנית שלו, זה כאב לו. עד כדי כך שה' היה צריך להוציא את השמש מנרתיקה לחמם את העולם כדי שהוא לא יצא לחפש אורחים, זה כואב לצדיקים לא הסבל שהם עוברים.
שאלה : האם הניתוק מה' בגלל עברה זה קשור לכך שאור לא עובר באדם, כשהוא צינור לא נקי?

תשובה : כן, זה קשור. גם בזמן שבית המקדש היה קיים כשאדם היה עושה איזו עבירה היה צריך להביא קרבן. הקורבן לבד לא היה מועיל אם האדם לא היה מצטער ועושה תשובה באופן פנימי וגם באופן חיצוני מפסיק לעשות דברים רעים ועושה דברים טובים, הקורבן לא היה מועיל. אבל אם היה עושה תשובה ולא היה מביא את הקורבן זה גם לא היה מועיל.

זאת אומרת קרבן זה מלשון הקרבה, זה היה תהליך רוחני לקשר אותו מחדש עם ה'. ע"י מה שעשה, חטא, הוא התנתק, ע"י הקורבן הוא התקרב מחדש. זה דבר עמוק איך הקורבנות עבדו וזה מוסבר בקבלה. אז אי אפשר על רגל אחת להגיד. אבל התהליך המעשי הזה של הקרבת הקורבן זה קרב אותו מחדש. השבח לבורא עולם.

התגברות על המדמה

אנחנו אולי נחלק את השיעור. קצת נדבר, וקצת נלמד מהספר. הדור הזה זקוק באופן דחוף להתחיל להתפתח באופן רוחני נכון כי יש הרבה תיקונים פרטיים וכלליים, קלים וקשים בדרך ואם לא נתעורר קצת, נעבוד נכון קצת, במסירות נפש, זה לא יהיה פשוט.

קצת רצייתי לדבר היום על הסכנות שיש לנשמה אנחנו כל הזמן בסכנה. הנשמה שלנו כל הזמן בסכנה. יש מי שמרגיש בזה, מי שלא מרגיש בזה אבל כל הזמן הסיטרא אחרא מאיימת על הנשמה לפעמים באופן גלוי, לפעמים באופן סמוי, לפעמים גם זה וגם ביחד אם אנחנו קוראים את ספר תהילים אנחנו יכולים קצת לראות, כל הפחדים, הדמיונות, הלחצים, האיומים שעבר דוד המלך, שהוא נתן לזה ביטוי בתהילים דוד המלך היה נשמה כללית שכללה את כל הנשמות של עם ישראל.

ולכן התהילים מתאימים לכל עם ישראל. זה תהליכים שהפרט והכלל, האדם הפרטי וכלל העם עוברים מאז ומתמיד תהליכים של תיקונים, של ניסיונות, של קיטרוגים. הנשמה כל הזמן חיה בנס זה המצב אמר דוד המלך "שיותי השם לנגדי תמיד חטאתי לנגדי תמיד".

תמיד "שיותי השם לנגדי תמיד" זאת אומרת שהוא חי כל הזמן באמונה ובקשר עם השם זה הלכה דרך אגב. הלכה ראשונה בשולחן ערוך אומרת שאדם צריך להשתדל כל הזמן לראות את שם השם מול עיניו "שיותי השם לנגדי תמיד" השם זה יקו"ק עכשיו גם באופן טכני, אם האדם יכול להתבונן בשם השם כל הזמן, מה טוב חוץ מאשר במקומות שאסור להתבונן, כן במקומות לא טהורים וגם "שיותי השם לנגדי תמיד" זה שאדם חי באמונה ורואה את ההשגחה של השם תמיד מול עיניו לא רק זה אלא שהשם הוא מהטרה שלו.

השם הוא נחלתו אנחנו ממלכת כוהנים וגוי קדוש ככה זה התפקיד של עם ישראל ועל הכהן כתוב שהשם הוא נחלתו אין לו חלק ונחלה השם הוא נחלתו. זאת אומרת שתפקיד עם ישראל זה להיות כל הזמן בקשר עם השם יתברך.

גם כשטוב וגם כשלא טוב. בכל מצב בכל שלב גם כשאדם ער וגם כשאדם ישן גם כשאדם נהנה, וגם כשאדם סובל זה המהות שצריך להגיע דביקות בהשם יתברך מצד שני, דוד אמר "וחטאתי לנגדי תמיד" חטאתי מלשון חטא פירוש הדבר, זה לא שאדם צריך לזכור את החטאים שהוא עשה, אלא כך אני חושב, זה שאם ידע את החולשות שלו ואת הפרצות שיש לו בנפש, שדרכם היצר יכול להפיל אותו בפח.

כתוב בזוהר שאם האדם היה לו עיניים רוחניות לראות היה רואה אלפים של מזיקים שבאים בכל שלב ושלב לפגוע בו אלא שהשם ריחם עליו שלא יראה וגם מרחם על האדם ושומר עליו "רגלי חסידיו ישמור" שומר עליו, שלא יוכלו להזיק לו "אין בעל הנס מכיר מניסו" זה נעשה באופן נסתר, ההשגחה הזו שהשם שומר על האדם, זה אפילו שאדם לא יודע מזה בכלל אבל הסכנות כל הזמן נמצאות לכן אדם תמיד צריך להיות שמח שמח ומרוצה ממה שיש לו וגם ממה שאין לו.

כל רגע שאדם בריא, וחי את החיים שלו עם אהבה, ולא רע לו יותר, שיהיה שמח השמחה זה סימן של קדושה. כמה שאדם חי יותר בקדושה הוא יותר שמח כמה שאדם מתמסר יותר ליצר הוא יותר עצוב עצבות רע מגאוה אז אם אדם רוצה לדעת מה מצבו, בזמן שהוא עצוב הוא בידים של היצר, ואסור להשלים עם זה.

צריך להלחם אם כן כל הזמן יש סכנה לנשמה שתכנס באיזשהו ברוך כזה או אחר יוחנן כהן גדול היה צדיק והיה כהן גדול במשך שמונים שנה בגיל שמונים הפך להיות כופר, צדוקי כופר. היצר חיכה לו שמונים שנה שמונים שנה הוא היה צדיק אם לא הוא לא היה מחזיק מעמד, כהן שלא היה צדיק היה מת באותה שנה בגיל שמונים תפס אותו זאת

אומרת שהמלאך שרו של עשיו נלחם עם יעקב כל הלילה עד עלות השחר עד זמן הגאולה היצר מנסה להפיל את האדם, להרוס אותו. בכל שלב ובכל מצב ובכל רגע רק השם יתברך שומר עלינו, אוהב אותנו ואז אנחנו לא נופלים תמיד. או אם נופלים לפעמים גם מצליחים לקום אבל הסכנות רובצות על האדם, שהאדם מתפתח באופן רוחני, הוא גם נהיה רגיש לסכנות האופפות את האנשים מסביב.

הוא יכול להרגיש את המלכודות שהיצר לוכד את האנשים סביבו כמה שאדם יותר תפוס עיני היצר, כך פחות אפשר להשפיע עליו, הוא לא רוצה לשמוע. היצר סוגר לו את האוזניים גם אם אומרים לו את האמת, נותנים לו דרך, היצר לא ייתן לו בכלל לשמוע את הדברים כמו שצריך לשמוע אותם יסלף את הכל הוא ישמע מה שהוא רוצה, הוא לא ייתן לו לשמוע הוא סוגר לאדם את האפשרות לשמוע ולהשתנות ולהלחם. זה המכה הכי גדולה כמה שאדם יותר תפוס, פחות אפשר להשפיע עליו אם כן אנחנו צריכים להתחיל להיות ערים למצב הזה של הסכנות הרוחניות האופפות אותנו, כדי שנוכל לעשות מאמצים לא ליפול בהם גם להתפלל על זה הדבר שהכי שומר על האדם זה התפילה שאדם מתפלל מתוך ליבו כל הזמן אדם צריך להתפלל כי אדם הולך ולא רואה לא רואה מה שקורה לו. לא רואה מה שיקרה לו. לכן הקשר הזה עם השם זה שומר אותו. לכן גם כשאדם פוחד, או אדם חושד, או אדם מדמיין צריך כל הזמן להתפלל השם יעזור לי, תרחם עלי, תשמור עלי, תדריך אותי נכון.

אל תיתן לי להתרסק, אל תיתן לי ליפול, תוציא אותי מהדמיונות מהשיגיונות מהחולשות תחזק אותי זה בחינת דוד המלך זה עבודה שנעשית מתוך ביטול שאדם יודע את ערכו האמיתי, שהוא ערך אפסי הוא אדם פה, עוד שלושים שנה עוד עשר דקות עוד דקה יכול להיות שהוא כבר איננו אם כן הקשר עם השם, הקשר היומיומי, המתמיד, זו הדרגה הרוחנית שאנחנו צריכים להגיע אליה ולא משנה כמה אנחנו טובים או לא, מושלמים או לא.

הקשר הזה זה דבר הכי חשוב זה מה שצריך לשאוף הדור הזה להגיע. וברגע שאנחנו נהיה איתנו בקשר, הוא ישמור עלינו, הוא יציל אותנו, הוא יגאל אותנו שאנחנו במקום להיות איתנו בקשר, ולסמוך עליו אנחנו סומכים על הטבע, על השכל שלנו, כל היכולת המעשית המעשית, היכולת המדעית בלבד, וכל הדברים הקונקרטיים, ולא מתקשרים עם השם יתברך ומתמסרים בידיו אז אנחנו בסכנה.

ברגע שאדם מתמסר להשם הוא כבר לא צריך לדאוג לכלום. הכל מתחיל לזרום כמובן לפי התוכנית האלוקית, בקצב שרוצים אבל אדם מרגיש שהשם יתברך לוקח אותו ביד ושומר עליו. אדם שזוכה להיות כל הזמן בקשר עם השם, טוב לו טוב לו תמיד אם יש לו, אם אין לו, אם הולך לו, אם לא הולך לו. הוא כל הזמן בשיחה מתמדת עם השם. וזה כמובן הדבר הכי חשוב אפילו אם אדם לא כל רגע זוכה לזה, אז אפילו כמה רגעים במשך היום, זה כבר פותח פתח כל הנפילות שאנחנו רואים היום בעם ישראל, בפרט בכלל אצל הלא דתיים אצל הדתיים אצל כל המגזרים, זה נובע מחוסר אמונה ומחוסר קשר עם השם.

כשאדם בקשר אז התאוות לא יכולות להתגבר עליו ואם הן מתגברות עליו, אז הוא יכול לקום ולהתגבר עליהן בחזרה. אם אדם בקשר עם השם, הפחדים לא יכולים עליו הם יתפסו אותו יחנקו אותו, אבל הוא יתחיל מיד לדבר עם האבא שלו, וזהו ואם הוא מדבר עם אבא שלו מי יכול להזיק לו מי יכול לגעת בו אף אחד אף אחד, אני ראיתי דברים בחיים שלי ראיתי איך השם שומר על האדם על נפשו, על גופו, על רכושו, אפילו מאה אלף זאבים טורפים מסביב לא יכולים לגעת בו אם האדם בקשר עם הקב"ה לא יגעו בו יכול להיות שיצטערו אותו, בהתאם לתיקונים שהוא צריך לעבור גם זה נקרא מלמעלה, הצער בא כדי

לזכך את האדם.

אדם יכול להתפתח או ע"י בחירה או ע"י ייסורים שהוא מקבל בגלות מצריים רוב התיקון היה ע"י ייסורים, כי לא הייתה לנו עבודה עוד. לא הייתה התורה, לא יכולנו לעבוד כמו שצריך אז כשאדם פסיבי באופן רוחני, התיקון שהוא עובר זה ע"י סבל.

אבל אם אדם מתחיל להיות יזם, הוא יזם את ההתקשרות שלו עם השם יתברך ומנסה לשפר את דרכיו לפי מה שהוא יכול, הוא שמור. לא יכולים לגעת בו קצת צער, לפי הצורך שצריך לכפר על הדברים שלו כן אבל להרוס אותם? לא "נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם" אנחנו אומרים את זה כל יום מי שאוכל לחם בברכת המזון "נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב" הצדיק אף פעם לא נעזב למה? יש כלל כפי שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים כליו מלמעלה איך שאדם מתנהג, ככה מתנהגים איתו אז אם אדם לא עוזב את השם יתברך זה בחינת צדיק אז השם לא עוזב אותו "נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם" ככה זה עכשיו אנחנו קצת נתחיל ללמוד פה בספר שנקרא ליקוטי הלכות של רבי נתן מברסלב, תלמידו המובהק של רבי נחמן מברסלב.

זה סדרה של ספרים שהוא כתב, כל מיני פירושים בלשון החסידות בלשון הקבלה, בלשון המוסר, כדי להסביר את הפנימיות, הסיבות למצוות כדי שאדם יבין למה יש מצווה כזו, למה יש הלכה אחרת. אם כן אנחנו לא נתערב פה אולי בכל הפירוש העמוק, אבל רק בעיקר מה שקשור לעבודה הנפשית שזה מה שאנחנו רוצים ללמוד. אם כן לפני שנעבור לספר, הרצפט שאני רציתי לתת היום, זה שאדם ידבר עם השם כל הזמן יפסיק לפחד מהשכנים שלו, יפסיק לפחד מהבוס שלו, יפסיק לפחד מכל מיני פחדים כל מיני דימויות ושיגיונות לא לפחד מאף אחד.

הבעל שם טוב היה יתום מגיל צעיר, הוא חי לפני - 300 שנה, והוא מייסד החסידות היה נשמה עצומה הוא נולד והתייתם מאבא ומאימא רק הוא זוכר שאבא שלו לפני שנפטר, תפס אותו וברך אותו אמר לו תשמע ישראל תזכור אל תפחד מאף אחד, רק מהקב"ה לא לפחד מאף אחד רק מהשם יתברך זה הברכה שהוא ברך אותו בעניין הזה יש דבר עמוק מאד למה אדם מפחד? הפחד זה נקרא בלשון הקבלה "יראה נפולה" גם מהשם יתברך לא צריך לפחד הדרגה היותר גבוהה זה לאהוב את השם, ליראה את השם להתפעם ממנו הפחד הזה דרגה נמוכה גם פחד מהשם זה דרגה נמוכה, ראשונית יש פחד מהעונש, זה דרגה ראשונית יש פחד מהחטא ויש פחד מרוממתו זה דרגה יותר גבוהה אח"כ יש אהבת השם הדור הזה צריך להגיע אומנם גם לעבוד את השם מיראה, אבל העיקר מאהבה הדור שלנו יגיע בסופו של דבר לדביקות בהשם מתוך אהבה.

כי זה סוף התיקון זה מה שאנחנו אמורים להגיע עכשיו אם האדם מפחד מכאב לב, אם אדם מפחד מהיצר שלו, אם אדם מפחד מאנשים אם אדם מפחד מעתיד מהעבר ממה שיהיה ממה שהיה כל הפחדים האלה שהוא מפחד זה נקרא יראות נפולות כי השורש של היראה של הפחד,

זה הפחד מהשם יתברך כל שאר הפחדים זה לפחד מהשליחים של השם זה לפחד מהפקידים מהפקידונים לכן זה לא יראה אמיתית אלא יראה שנפלה, אם אדם היה נמצא במצב של מוחין דגדלות, זאת אומרת שהתגלות אלוקית בתוך שכלו תוך ליבו, ודאי שלא היה מפחד מכל מיני פקידונים קטנים אם הוא קשור עם השם, מה יש לו לפחד, מזה מההוא כמובן שצריך להיזהר זהירות כן צריך אדם לא ילך לעיר העתיקה בירושלים באמצע הלילה, ויגיד אני סומך על השם ולא יקרה לי כלום.

זה אסור אין סומכין על הנס צריך זהירות אבל מבחינת הפחד להתמסר לפחד מזה פחד

מההוא, וכל מיני דמיונות, זה הכל בא מצד הזה של יראה נפילה אדם צריך רק כשבא לו פחד, להגיד אני רוצה לפחד רק מהשם.

לא לפחד משום דבר אחר "כל העולם כולו גשר צר מאוד, והעיקר לא לפחד כלל". זה רבי נחמן אמר. אז זה עבודה זה לא פתגם יפה. כשבא לאדם פחד, ותמיד בא פחד, צריך מצד אחד לבדוק אולי יש פה משהוא שצריך להיזהר ממנו, אבל יותר מזה אסור לפחד, לא לפחד. אוי ואבוי למי שמפחד, אדם שמפחד הוא חדל להיות אדם בסוף. בסוף יפחד גם מהצל של עצמו צריך להיות גיבור גיבור מלחמה "איזהו גיבור הכובש את יצרו" טוב נכנס לספר.

מדובר פה על הכרך שעוסק בחושן משפט. הלכות קרקעות יש פה עניין של קרקעות, שיעבוד קרקעות, בעלי חוב של קרקעות אנחנו אמרתי לא נתעסק בכל העניינים האלה אלא במה שהוא מדבר פה על עבודת השם.

אני מקריא אח"כ ונסה להסביר,

הלכה ג': "והכלל כי כל אדם צריך לשבר את המדמה, שהוא תאוות הבהמיות ולעלות אל השכל וכשזוכה לשכל, צריך להוציא מתיקות שכלו מכוח אל הפועל, ואחר כך צריך להשתדל לזכות לשכל הנקנה, כי יש שכל בכוח, ויש שכל בפועל, ויש שכל נקנה דהיינו מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אחת ועיקר קיומו של האדם לאחר מיתתו אינו אלא שכל הנקנה".

טוב הוא אמר פה הרבה דברים הוא אומר ככה "והכלל כי כל אדם צריך לשבר את המדמה" יש בתוך האדם כוח המדמה, מדמה לשון דמיון מתי המדמה הזה מתגבר, מתי המדמה משגע את האדם? מה הסיבה?

הוא אומר שהוא התאוות הבהמיות שיש באדם אם אדם לא מטפל בהם זה מפתח אצלו כוח המדמה כוח המדמה יכול לשגע את הבנאדם מכל מיני דברים.

כל מיני דימונות לא דווקא דימונות של תאוות זה יכול להיות אחר כך דימונות אחרים אבל השורש של העניין זה העניין הזה יש כלל בחסידות בעל התניא מדבר על זה, מוח שליט על הלב.

לא מוח מקפיא לב, את הלב לא צריך להקפיא אבא להשליט על הלב לא לתת דימיון לכל רגש לשגע את הבנאדם. אדם צריך להפוך להיות בסופו של דבר בעל בית על נפשו כמובן בעזרתו שלה שם יתברך אבל מבחינת ההשתדלות שלו ולא להיות כמו איזה הפקר כזה שמה שנכנס לו בלב, מה שהיצר אומר לו, הוא אומר אמן,

תהיה עצוב - נהיה עצוב, תהיה מסכן - נהיה מסכן, תפחד - מפחד, תוכל דברים שאסור לך - אוכל, תריב עם זה רב תשנא את ההוא - שונא. ככה האנשים ככה אנחנו זה דרגה של חוסר עבודה זה רוב הדור.

זאת אומרת יש פה מצב שהיצר הזה הבהמי שלו, התאוות ממון שלו, או תאוות שליטה, יתגבר עליו, והאדם אבוד לכן צריך מוח שליט על הלב כי בתוך הלב בצד שמאל שוכן היצר הרע אסור לתת לו להשתולל ושהוא יקבע כל דבר מצד שני גם לא צריך להקפיא אותו שלא יהיה לאדם רגש, או לא יהיה לאדם חוס כי גם זה בא מהלב אומנם מצד ימין של הלב, אבל גם זה בא מהלב.

אם כן מה שהוא אומר כאן "והכלל כי כל אדם צריך לשבר את המדמה שהוא תאוות הבהמיות ולעלות אל השכל" תשימו לב בדור הזה יש הרבה פיתויים חומרניים עינוגים מה שאדם רוצה או לא רוצה, לו לו או בהישג ידו פעם זה לא היה ככה גם אם אדם רוצה לעשות חלילה,

איזה חטא הוא יכול בחצי שעה לנסוע לעיר אחרת לעשות חטא ולחזור, מי שמע ומי ידע.

פעם זה היה לוקח יום יומיים, זה היה קשה אז עכשיו הכל בהישג יד. לכן בדור הזה אנחנו חייבים להתגבר על העניין הזה של התאוות הבהמיות לפעמים אדם לא יכול, קשה לו, אז יש כל מיני, באופן פרטי אם אדם רוצה לתקן ולא יודע איך, הוא צריך להתייעץ.

לאחד יש דרך כזו להתגבר, לשני יש דרך אחרת יש כל מיני דרכים להתגבר אבל המטרה זה להתגבר שהתאוות האלה לא יקבעו לאדם את החיים רק אחרי שאדם מתחיל להלחם בתאוות האלה שתופסות אותו,

בכל מיני תחבולות, לפעמים צריך קצת לוותר, לפעמים צריך להתעקש זה תלוי אבל בכל אופן כשאדם מתחיל להתגבר על התאוות שלו, אז הוא רק אז יכול לעלות אל השכל. כמו שבספירות יש את חגי'ת נהי"מ, ו"ו קצוות זה המידות ויש את השכל חכמה בינה דעת זה דרגה יותר גבוהה זה הספירות הראשונות שמשפיעות אז אדם צריך קודם כל לצאת מהשיעבוד ומההשפעה של המידות האלו ואז הוא יכול להגיע לראש.

"וכשזוכה לשכל צריך להוציא מתיקות שכלו מכוח אל הפועל". זה חשוב מאד יש הרבה אנשים, כמו שאמרנו שיש להם שכל גדול, אפילו שכל דקדושה, למדו הרבה, התעמקו הרבה ואבל זה הכל רק ראש.

זה נשאר רק בראש. לא במעשים, לא בדיבורים, לא במה שצריך. זה בעיה קשה מאד. אז הוא אומר כאן דצריך להוציא את המתיקות שכלו מהכוח אל הפועל בכלל אדם צריך להוציא מהכוח אל הפועל. יש אצלנו, אצל כולנו הרבה כוחות טובים בפעם הקודמת דברנו על המפה הרוחנית, חלק טוב חלק לא טוב בחלק הטוב של כל יהודי, יש כוחות עצומים אפילו גם אצל אומות העולם יש תכונות חשובות אם כן קל וחומר בעם ישראל, עם סגולה, יש הרבה כוחות 99% של האנשים ו - 99% של הכוחות החיוביים שלבני האדם, לא יוצאים לפועל.

נשאר רק בכוח אדם לא ממצה את מה שיש לו בפנים בכלל. למשל יש אנשים שיש להם שרש נשמה מצד החסד, אברהם אבינו הוציא את החסד הזה תכלס, בפועל, הוא לא רק אהב אנשים, הוא גם פתח לו פונדק, וקרב אנשים, והאכיל אותם והשקה אותם. עשה משהו עם זה תארו לכם שבמקום זה הוא היה יושב בית רק חושב על החסד. שהחסד זה דבר גדול, ולא עושה כלום. אז זה מה שצריך להוציא מהכוח אל הפועל אם אנחנו היינו מוצאים רק עוד איזה עשרה אחוז, מהכוחות שלנו, לא הייתה אומה יכולה לעמוד לידנו בכלל, כבר המשיח היה בא מזמן.

אם כן עיקר הבעיה שהיצר בא לעשות לאדם זה לעכב אותו א) לגרום לו לעשות דברים לא טובים. ב) לעקב אותו מלעשות דברים טובים. אז כמו שאומרים שמה מה לעשות? צריך לעשות, לא לברבר.

עכשיו כשאדם מתחיל לעשות, זה פותח פתח מצווה גוררת מצווה עבירה גוררת עבירה ככה כתוב הדמיון שאדם עושה, זה גורר. עוד דמיון שאדם עושה, אבל הוא לא עושה. אם אדם מתחיל בכוח, בהתחלה זה תמיד קשה, יש קטרוג לא רוצים לתת לאדם לזוז אבל אם אדם מתגבר עוד טיפה ועוד טיפה, והלך בזה בעקשנות פותחים מהשמיים עוזרים לו.

זה הסוד שהתחלה קשה, אבל צריך להתחיל כשמתחילים השפע מתחיל לזרום, ויותר קל אומרים חז"ל שאדם צריך לקום בבוקר להתפלל, אז קשה לקום, היצר לא נותן לבן האדם לקום, אבל אם הוא יתעקש חמש פעמים לקום בסוף כבר לא יהיה לו ניסיון אחרי חמש פעמים הוא יכול לקום ככה אומרים זה עושה את הפתח אולי אפשר להקיש מזה לשאר הדברים שמעתי על אנשים שצריכים לעשות דיאטה שהשבוע הראשון זה שבוע קשה.

אם כן השלב הראשון זה להתעלות מעל הכוח המדמה הזה שהשורש שלו זה חוסר טיפול

בתאוות, ואז להגיע לשכלי כשאדם מתחיל לקבל שכל דקדושה צריך להוציא אותו אל הפועל. יש הערה המקלה: יש שעושים מצוות מספרים מה הם עשו הרב: טוב זה גם מחזק אותם אולי זה לא הדרגה הכי גבוהה תלוי גם למה מספרים לפעמים בן אדם מספר כדי לעורר את אחרים שיעשו זה גם לא פוסל לפעמים אם אדם לא יספר הוא גם לא יעשה.

אז יותר טוב שיספר וזה ייתן לו תאוה לעשות. ואם הוא עושה דברים טובים אז שיעשה, זה גם טוב העיקר שיעשה אומר כאן "להוציא מתיקות שכלו מהכוח אל הפועל" אח"כ צריך להשתדל לזכות לשכל הנקנה זה כבר סוג חדש של שכל כי יש שכל בכוח ושכל הפועל ושכל הנקנה זה מקביל לחוכמה בינה דעת דהינו מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אחת זה השכל הנקנה "והעיקר קיומו של האדם לאחר מיתתו אינו אלא השכל הניקנה" יש חכמה בינה דעת החוכמה זה הזיק הראשוני, זה השכל הוא קורא לזה פה ב"כוח" זה בחינת יו"ד זה ההתחלה זה נקודה זו ההופעה הראשונית של השכל זה החוכמה אח"כ יש את ה"ה" של היקו"ק ה"ה" הראשונה זה הבינה כמו שאתם רואים יש כבר התפשטות. זה כבר לא "י" אלא זה לפחות שלשה קווים כבר קיימים שבאופן פשוט זה התרחבות הבינה זה כוח שיש לאדם להבין דבר מתוך דבר אחר כך יש את הדעת הדעת זה בחינת "ו" "ו" זה גם המשכה וזה גם קשר, כמו שכתוב והאדם ידע את חוה.

אז אם יש לאדם חוכמה ויש לו בינה אבל אין לו דעת, אין כלום הדעת זה גם הבחירה זה מופיע קצת מוסבר בספר "יסוד במלכות" במאמר "השכל הנכון" יש את העניין הזה, אם כן דעת זה הדבר הכי חשוב, זה השכל הנקנה, זה מה שאדם זוכה ע"י בחירה שלו ועמידתו בניסיונות, כשהוא מוציא אל הפועל ועומד בזה, אז הוא זוכה לדעת וזה מה שנשאר לאדם, כי זו עבודתו אחרי שהוא נפטר דעת לשון התקשרות וזה אשר נותר אחר מיתה "ודע שבכל עולם ועולם, בכל מדרגה ומדרגה יש שם דמיונות אלו" שלא תחשוב שדמיונות זה רק בדרגה נמוכה בכל מדרגה הרוחנית שאדם צריך להגיע הוא עובר עוד פעם את אותו תהליך בדרגה אחרת אותו תהליך אז בכל דרגה ודרגה יש את הכוח המדמה הזה שזה היצר שבא להטעות את הבנאדם, שהוא מקבל כוח מהתאוות הבלתי מטופלות כשאדם מתחיל להתגבר, בסוף הוא צריך להגיע לשכל, בסופו של דבר לשכל הנקנה וזה תיקון של חטא הדעת הטוב ורע אנחנו באנו כאן לתקן את חטא האדם הראשון שחטא בעץ הדעת טוב ורע ע"י זה שאדם רוכש דעת דקדושה, אז הוא כבר מתקן את מה שהוא צריך לתקן.

אז אומר פה שאל, תחשוב שאתה עכשיו היית קודם בהמה ועכשיו נהיית יותר בסדר ועכשיו גמרנו לא יהיה לך יותר נפילות אתה תהיה מסודר, לא יהיו לך שום בעיות גמרנו זה לא ככה גם בדרגה הבאה יהיו עוד פעם נפילות ויהיו עוד פעם בירורים, ועוד פעם ניסיונות, כשתגמור את זה, תרכוש את הדרגה הזו, עוד פעם יבואו לך ניסיונות בדרגה הבאה ככה זה הולך.

כמו מדרגות, שצריכים לעלות משלב לשלב יש שלב ביניים, באמצע, הגובה הזה קיים בכל מדרגה.

שאלה:

תשובה: יש כמה בחינות בזה, אבל באופן פשוט, יכול להיות בנאדם למשל שבהתחלה היה אוהב לאכול אוכל לא כשר, שהייתה לו תאוה כזו. אז הוא היה נופל בזה עשר פעמים ביום, היה הולך אוכל דווקא אוכל לא כשר. אחר כך הוא הבין שזה לא טוב, התחיל לעבוד על עצמו. הוא כבר לא נופל. לא הולך לקנות אוכל לא כשר, אבל יש לו חשק. זאת אומרת הנפילה הוא כבר לא בעולם המעשה, אבל זה בעולם הנפשי שלו אחר כך נניח כבר לא יהיה לו חשק אבל יבואו לו מחשבות על זה אחר כך כבר לא יהיו לו מחשבות על זה יש בזה דרגות אחר כך יתחילו בעיות אחרות.

שאלה :

תשובה: כן יהיו נפילות אחרות, אבל לא בהכרח שלנפילות יהיה ביטוי במציאות יכול להיות שיהיו לו נפילות רק בתוך נפשו. אז הוא לא יצעק על מישהו, הוא לא יהרוג מישהו, הוא לא יעשה דברים רעים. אולי לא ירכל, אבל בראש שלו יכול להיות לו פיצוץ כזה או אחר. מכל מיני סיבות אי אפשר לתת לאדם לתקן א כל התיקונים במכה אחת, אז מחלקים לו את זה גם לתקופות עכשיו מנסים אותו בדברים כאלה, אח"כ מנסים אותו בדברים אחרים, אח"כ חוזרים קצת קודם, לפעמים גם מפילים את הבנאדם שלא יתגאה, שלא יחשוב שהוא מושלם.

למשל דוד המלך, ביקש מהשם יתברך שינסה אותו. שמעתם על זה? כן? הרי כתוב: אלקי אברהם, אלקי יצחק, אלקי יעקב". השם יתברך נקרא של שמות האבות הקדושים דוד המלך אמר למה לא אלקי דוד? הרהו בחינה מלכות אז למה שלא יהיה גם כן אלקי דוד, הוא היה צדיק.

השם אמר לו תשמע, אני ניסיתי אותם, והם עמדו בניסיון את אברהם אבינו הוא ניסה חזק. עמד בכל הניסיונות אותך לא ניסיתי. אז הוא אמר אז תנסה אותי. הוא אמר לא רק שאותם אני ניסיתי, אני ניסיתי ולא אמרתי להם במה אני מנסה אותם.

הם היו צריכים להגיע לזה לבד. להבין במה השם מנסה אותם, ולעמוד בניסיונות. אבל אותך אני מנסה ואני גם אומר לך שאתה תיפול. הוא אמר לו שינסה אותו בעניין של בת שבע, בעניין של עריות ובכן דוד נכשל יש על זה כל מיני פירושים, וכל מיני לימוד זכות, אבל לעניין הזה אנחנו רואים שדוד המלך שהוא נשמת המשיח, בכל זאת היה צריך לעבור כל מיני דברים, ומתי זה בא לו הדבר הזה? דווקא כשהוא, כביכול, רצה להשוות את עצמו לאבות הקדושים אם לא היה מבקש את הניסיון, הוא לא היה נופל הוא חשב שהוא כבר יכול לעמוד, אז השם הפיל אותו, לא נתן לו.

לפעמים אדם שנמצא בדרגה גבוהה, מפילים אותו כדי שלא יהיה גאוותן שלא יתגאה, שלא ישכח, לכן אומרים: אין ממנים פרנס על הציבור, אלא מי שיש לו קופת שרצים מונחת על גבו. אומרים חז"ל מה זה קופת שרצים? זה כל מיני פגמי ייחוס.

אז דוד אנחנו יודעים הוא בא מרות המואביה וממעשה תמר עם יהודה, וגם חשדו אותו לממזר בהתחלה, חשדו שאינו יכול כלל להיות יהודי. סיפור שלם. לכן היה לו מספיק פגמי ייחוס. לכן הוא המשיח. כדי שלא יתגאה. אומרים חז"ל שאם יתגאה המנהיג, אומרים לו תסתכל מאיפה אתה באתה שיש מאחוריך ואז הוא נרגע. על כל פנים, אז יש נפילות אבל, לפעמים למשל יכול להיות נפילות קשות מאד.

אדם רוחני יכול להיות שמנסים אותו בדבר, ואם הוא לא יפעל נכון, הוא יכול להרוס הרבה אנשים מזה. אז כשאדם מתחיל להיות אדם כללי, שקשור עם הרבה אנשים, הנפילות יכולות להיות קשות מאד, ולהרוס אותו, ולהרוס אחרים.

ככה שהניסיונות לא נהיים יותר קלים, אבל יש לאדם יותר כלים להתמודד, לעשות אז הנה "ודע שבכל עולם ועולם, בכל מדרגה ומדרגה, יש שם דמיונות אלו וכשאדם נעתק ממדרגה למדרגה אז צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות כדי להגיע אל הקדושה וכו' ע"ש זה עיקר הבעיה שאדם חושב שהוא הגיע כבר למשהו עכשיו הוא בסדר, הוא מסודר, ומאמין בזה, הוא כבר בידי היצר.

יכול להיות אדם צדיק מאד, יכול להיות אדם שיודע הכל, ברגע שהוא מתחיל להאמין בעצמו, גמרנו, הוא אבוד, הוא תפוס ביצר חזק. כי בהכרח בכל מדרגה ומדרגה, הוא צריך לעבור עוד ניסיונות וניסיונות אסור להאמין כתוב: "אל תאמין בעצמך עד יום מותך" כל הזמן "שיויתי השם לנגדי תמיד, חטאתי נגדי תמיד". זה התעודת ביטוח.

שאלה: מה המשמעות לא להאמין בעצמו אולי הוא לא מתכוון ממש לא האמין בעצמו...
תשובה: האדם צריך לסמוך על השם יתברך. זהו. אם אדם סומך על השם יתברך השם יתברך שומר עליו, מדריך אותו, נותן לו שכל, נותן לו כוח, נותן לו דרך.
כשחז"ל אומרים שאסור לאדם להאמין בעצמו, זה שאדם לא ירגיש, שהוא רכש איזושהי מדרגה והוא בטוח שמה, והוא לא ייפול, הוא יכול לסמוך על עצמו.
כמו שכתוב אין אפוטרופוס לעריות שאדם לא יחשוב שהוא יכול לעשות כל מיני דברים ולא ליפול ביהדות גם הפשוט שבפשוטים וגם הצדיק, כולם צריכים לשמור את עצמם לפי ההלכה, למשל אם אסור לגבר להסתגר במקום סגור עם אישה, לא יגיד האדם, אני צדיק אין שום חשש שאני אפול בזה, אני אסגור במפתח וזה בסדר. כמו שכתוב "אין אפוטרופוס לעריות" אתה לא יודע, אל תסמוך.

שאלה:

תשובה: הדברים עדינים, זה שאדם, למשל מתבונן בתוך עצמו, רוצה להכיר את עצמו, לתקן את עצמו קודם כל זה דבר טוב הלוואי על כל אחד, רוב האנשים, לא עושים השאלה שנשאלת עכשיו, כמה זה לשם שמים, כמה זה לשם האגו שלו. לשם הנוחיות אם זה לשם שמים, הרי זה משובח אם זה רק בשביל האגו שלו זה גם טוב, אבל זה לא הדרגה. אז שיתחיל בזה, והשם יפתח לו שבסוף, יגיע לדרגה הנכונה. אבל אדם צריך להשתדל, למשל אדם צריך לשמור על המחשבות שלו, שיהיו נקיות אבל אתה יודע שאם השם לא עוזר, איך אדם יכול לשמור.

אבל כתוב במפורש שהשם לא יעזור לך לשמור על המחשבות אם אתה לא מתאמץ אם לך איכפת, אתה רוצה שיהיו לך מחשבות טהורות השם יעזור לך שיהיו לך מחשבות טהורות. אם אדם לא איכפת לו, אז השם עוזב אותו, לא ידאג לו.

אז צריך מאמץ לכן למרות שהשם כל דבר עוזר לאדם, ובלעדיו אי אפשר לעשות כלום, אדם צריך להתאמץ זה השתדלות שאדם צריך להשתדל. וגם בהשתדלות יש דרגות למה הוא משתדל? בשביל הגאווה בשביל הכסף, בשביל הנוחיות, בשביל ההרגשה הטובה, בשביל לעבוד את השם, לעשות לו נחת רוח רוצה מה? אז בזה יש דרגות אינסופיות.
מפה לשם, אבל האדם צריך להשתדל אפילו אם זה לא נקי, לא חשוב אני מכיר אדם אחד למשל. שהתחיל ללמוד קבלה, ואפשר להגיד שהרבה, זה בגלל הגאווה, בגלל שהוא רצה לדעת, הרבה עם האגו.

לא לשם שמים ולמד הרבה, למד הרבה שנים ולמד הרבה והלא לשם שמים נמשך הרבה זמן הרבה מאד זמן, במשך שנים אבל עכשיו למשל אחר עשר שנים, אני רואה שמרוב שהוא לומד, והתמסר לזה, הוא התחיל להשתנות, וכן לשם שמים האור חדר בו, עכשיו זה כן אמיתי, זה כבר לא אגו, זה לא רק כדי להיות גדול, להבין את הכל, הסודות אלא זה מתחיל להיות בשביל לעבוד את השם.

בשביל לעשות תיקון לעולם, דברים טובים לא רק בשביל עצמו הוא כבר חושב על האחרים, קודם הוא לא חשב על אחרים, אחרים זה כלום, רק הוא והוא והוא. אז מי שלא לשמה יבוא לשמה. אם אדם עושה אפילו לא בצורה מתוקנת, בסוף הוא יגיע לתיקון בעזרת השם...

"בכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה יש שם דמיונות אלו" וכו' "וכשאדם נעתק ממדרגה למדרגה, אז צריך לו לילך דרך אילו הדמיונות כדי להגיע לקדושה" וכו', ע"ש. יש בנאדם שעובר ניסיון מדי פעם, וישבן אדם שכל רגע יש לו ניסיון, כל שניה כמה שאדם יותר מתקן יש לו יותר ניסיונות.

למה? רוצים לתקן אותו ולהעלות אותו יותר, אז כל רגע ממדרגה למדרגה מכניסים אותו

לשיגעון אחר. לא גומר עם זה מתחיל משהו אחר. האדם צריך לרכוש לו מידת הזהירות כמו באוטו כשאדם נוסע לאט פחות מסוכן, כשאדם נוסע מהר, זה יכול להיות קטלני. לכן אדם שמתחיל להתפתח באופן רוחני, ויש לו הרבה שיגיונות, דמיונות, ניסיונות, נפילות, צריך הרבה זהירות וגם כשאדם מתפתח יותר, הנפילות הן יותר דקות הניסיונות יותר נסתרים, זה כבר לא דבר גס.

זה מתלבש בקדושה, זה מתלבש בכל מיני דברים, ואדם צריך את מידת האמת הפנימית שלו כדי לא ליפול, וזה לא דבר פשוט. זאת אומרת בדרגות היותר גבוהות היצר מנצל גם את כל החלקים הטובים והקדושיים ומכל מיני כיוונים, ואז האדם צריך להיות זהיר וחשדן לכל כיוון, ולבדוק עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם, אם פה הוא לא טעה, שם הוא לא טעה, אם לא מוליכים אותו לאיזה מלכודת צריך להיות עם עיניים פקוחות.

ראיתי אתמול איזה בחור, יש לו איזו בעיה במשפחה, אז כל הזמן הוא דואג באמת דאגה כנה, מה לעשות לעזור למשפחה. יש שמה מישהו חולה. אז הוא בא להתיעץ. והוא מסתובב מרב לרב. ממוקם למוקם, פעם אחת בא, בהתחלה, הביא 12 קמעות שם אותם על השולחן.

היה אצל המכשפים וכל מה שיש אז עכשיו הוא הגיע לעוד חדש באזור תל אביב על פי מה שראיתי האדם ההוא לא אדם כשר לא נאמן, הוא עובד עליו רמאי. אבל הוא נתלה בזה עכשיו הוא בטוח שהשם עשה לו נס, שגילה לו את האיש ההוא, וכמה שזה גדול, וההוא עושה כל מיני דברים, זה הכל בלוף מה שההוא עושה זה בלוף, זה לא אמיתי אבל הבחור הזה עכשיו תפוס בזה, זה כל תקוותו קודם הוא היה מיואש, עכשיו מצא, מה שמצא הוא מתמסר.

זה כמעט בטוח, עוד חודש עוד כמה זמן, יגלה בסוף את הסיפור אז הוא ייפול קשה. אבל הנה במקרה הזה של הבחור, היצר משתמש בכוונות הטובות שלו. מרוב שהוא רוצה לעזור לבן משפחה, מרוב שזה מרוב שזה, והוא מוליך אותו בכיוון הזה.

אם היה יותר זהיר, היה צריך לבדוק, לא להתמסר הוא עד כדי כך תפוס, שאתה לא יכול, לרמוז לו אפילו שההוא לא בסדר, כי הוא יתמוטט, הוא לא יכול לקבל את זה. טוב זה יבוא אבל בשלבים. "כשאדם נעתק ממדרגה למדרגה, אז צריך לו לילך דרך אילו הדמיונות כדי להגיע לקדושה" וכו' ע"ש.

דרך אגב. בחור הזה צריך להגיע לאמונה בהשם. להפסיק להאמין בכל מיני מכשפים, בכל מיני השתדלויות להאמין בהשם ולדעת שלפעמים יש פיתרון לבעיות, ולפעמים אין פיתרון. בעולם הזה לא לכל דבר יש פיתרון. חלק מהתיקון זה לקבל שאין פיתרון. מה לעשות? אז זה ייקח לו זמן, זה יגיע "ואי אפשר להכניע קליפות ודמיונות שבכל מדרגה אלא ע"י התגלות גדולת הבורא יתברך" שנתגלה ע"י צדקה שנותנים לעני הגון, שעל ידי זה מתגלים הגונים עילאין שיש בכסף וזהב". טוב, בעל התניא הוא מדבר על זה שאדם צריך להתבונן בגדולתו יתברך. כשלא טוב לו, כשרע לו שיתבונן בגדולת הבורא. כמובן שבן זמננו כשלא טוב לו, הוא לא מתבונן בשום בורא, הוא לא יכול להתבונן על כלום.

אז בזמנו אנשים היו אולי בדרגה אחרת, לא כמו שהיום, אבל גם תלמידו הרב אהרון הלוי, הוא כתב ספר. על העצה הזו היחידה שמביא כדוגמא בעל ספר התניא, הוא כתב ספר "ייחוד והאמונה", ספר שלם קשה מאד.

מה זאת אומרת להתבונן בגדולתו יתברך. ככה שלפעמים אנחנו רואים פה איזה משפט או איזה מושג, חושבים שזה דבר פשוט, וזה דבר שצריך לימוד. מה שהוא מנסה שמה ללמד בספר זה בסיס של קבלה להבין את העולמות, ואיך השם מנהיג הכל, ואיך הוא מאחד עם הכל וכו'...

כאן אומר רבי נחמן מברסלב שהדרך להתגבר על הקליפות שבאות לתפוס את האדם, כשאדם עולה מדרגה למדרגה, זה להתבונן בגדולתו של השם, לגלות את גדולתו, וזה איך עושים? על ידי זה שנותנים צדקה.

זה מעניין תראו... "שנתגלה על ידי צדקה שנותנים לעני הגון" הגון "שעל ידי זה מתגלים הגוונים עילאין שיש בכסף וזהב" לכאורה מה קשר בין זה לזה? קודם כל באופן פשוט כמו שיש כלל, איך שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים אליו מלמעלה.

אם אדם נמצא עכשיו בניסיון, והוא בבחינת מסכן, אין עני אלא בדעת. אדם שאין לו דעת הוא העני האמיתי. אדם מבולבל, אדם בלחץ, לא יודע מה לעשות, לא יודע מה נכון, מה לא נכון. נמצא בברור נפשי עכשיו כשהוא נותן כסף לעני הגון, נותן לו צדקה, וגם מרחם עליו, הוא נותן לו למרות שאולי לא מגיע לו אולי כן מגיע לו.

הוא נתן לו וזה שהוא נותן יש על זה הלכות. הערה מהקהל: הרב: רק רגע לא לדבר לשון הרע על עניים. הערה מהקהל: הרב: בקיצור תכף הוא יסביר קצת מה זה בנאדם הגון על כל פנים זה שאדם נותן צדקה, אז מלמעלה נותנים לו צדקה.

זאת אומרת אדם שנותן צדקה למי שנצרך באותו זמן, ואם הוא הגון, עוד יותר טוב, אז ברגע שהוא נותן, אז מהשמים נותנים לו צדקה, אז הוא היה עכשיו באמצע המדרגה הזו, בין שמים לארץ, והיצר תפס אותו, הקליפות תפסו אותו, והוא מבולבל, ברגע שהוא נותן, אז מלמעלה נותנים לו שכל, הוא יכול להתגבר על הקליפות ולעלות למדרגה הבאה זה מה שהוא אומר כאן. למה? אומר שעל ידי זה שנותנים לעני הגון צדקה, "נתגלים הגוונים העילאין שיש בכסף וזהב" זה פה מושג קצת יותר מתוחכם. הגוונים העילאין זה שלשה קוים קו ימין, קו שמאל, קו אמצע, חסד, גבורה ורחמים - ותפארת, זה מתגלה ע"י הצדקה הרי אנחנו יודעים כשאדם עושה פה מצווה, פותח פתח לשפע לרדת.

כשאדם נותן צדקה, מלמעלה יורד גם כן. כמובן שהצדקה מה זה צדקה? זה כסף זהב אז כסף זהב ונחישות זה שלושת הקווים זאת אומרת המתכות האלה - השרש הרוחני שלהם זה ימין שמאל ואמצע.

אז כשאדם נותן את זה לצדקה, אז הוא גורם לזה שהקווים ישפיעו. "כי מקום הגוונים אינן אלא אצל איש ישראלי" כשהוא מדבר פה על עני הגון, הוא מתכוון ליהודי, זה הכוונה של רבי נתן פה, ולתלמיד חכם.

"ועמך כולם צדיקים" תראו יש פה שאלה. כשאדם לא מתקן נותן צדקה, כתוב באיזה מקום, שהשם יכול לזמן לו דווקא עניים לא הגונים והוא ייתן להם צדקה ולא יהיה לו שכר על זה ההפך. אז אדם צריך גם להתפלל על הצדקה היום המצב כל כך מסובך, שאם אדם נותן צדקה, ברוך השם שנתן צדקה, לא ילך לחפש.

כי גם אם אדם לא בודק את השני, אז גם למעלה לא בודקים אותו. זה סיפור אחר. זאת אומרת יש מישהו שפושט יד, והוא יהודי ואתה נותן לו, אתה לא חושב אם יש לו, אין לו, צריך אתה נותן לו, מרחם עליו.

אז גם מלמעלה מגיע לך, לא מגיע לך, גם נותנים לך. מה שהוא רצה פה, להדגיש את העניין של עני הגון, אנחנו עוד נראה בהמשך. הערה מהקהל: בעצם בעובדה שהוא פושט יד הרב: אז נותנים לו, כך אני נוהג.

מה שאומרים הפוסקים זה שאם אתה לא יודע אם הוא הגון או לא הגון, אל תיתן לו 100 שקל, תיתן לו שקל, חצי שקל, משהו לא רציני. הערה מהקהל: הרי לא רק הכמות של הכסף אלא המצווה.

הרב: המצווה "כי מקום הגוונים אינם אלא אצל איש הישראלי, מבחינת ישראל אשר בך יתפאר" יפאר זה לשון תפארת "ועל ידי צדקה שנותן מממונו נתתקן כל ממונו, ומתגלים

הגוונים ומאירים" זאת אומרת אם אדם נותן חלק מממונו צדקה, זה כבר מתקן את כל ממונו.

ואז הקוין מלמעלה, קווי דקדושה שמאל ימין ואמצע מאירים, נותנים שפע "נמצא הכלל שעל ידי ממון דקדושה, דהיינו, ממון ישראלי, היינו כשזוכים לתקן ולקדש ממונו על ידי צדקה, שנותנים לעניים הגונים, ע"י ממון זה מתגלים הגוונים עילאין שהם גדולת הבורא" ועל ידי זה, זאת אומרת זה ההיגלות של השם. איך השם מתגלה? ע"י מה שהוא משגיח, על ידי מה שהוא מאיר, ועל ידי השפע שהוא נותן, ככה הוא מתגלה. אז על ידי הצדקה מתגלים הרחמים האינסופיים, ומתבטלים כל מיני גזרות כמו שכתוב "צדקה תציל ממות" וכו'. אז מתגלה גדולתו של הקב"ה וע"י זה זוכים לשבר הקליפות והדמיונות "הרי החושך נמצא איפה שאין אור כשיש אור, מעט מן האור מגרש הרבה מן החושך. לכן למשל אדם בדיכאון, אדם כועס, אדם מיואש, אדם מפחד, שישים צדקה שיעזור למישהו ברגע שהוא עושה חסד, הוא מושך אור לבריאה נכון? כמו שהוא מעורר מלמטה ככה מעוררים מלמעלה.

הביקורת

הנושא שעליו רציתי לדבר זה נושא הביקורת. הביקורתיות. במאה העשרים בחינוך המערבי הנושא של הביקורת הוא נושא מאד מפותח. חז"ל לעומת זה מאד הקפידו בנושא של הביקורת: איך לומר בקורת, למי לומר בקורת, באיזו צורה כי התורה מקפידה מאד לשמור על כבודו של האדם, קודם כל. אם אנחנו לא שומרים על כבודו של האדם זה כמו רצח, הרי כתוב "המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים", אין לו חלק לעולם הבא. היום בעקבות זה שיש לנו אמצעי תקשורת משוכללים, אפשר לעשות בקורת על כל נושא. החינוך הדמוקרטי מעודד את האדם להיות בקורתי. התנועות הפמיניסטיות למשל, מלמדות את האישה להיות ביקורתית ועצמאית וכו'.

יש תנועות אחרות של שחרור האדם שגם כן הן בקורתיות. ולפעמים מתקבל הרושם שבקורת זה תמיד דבר טוב וחיוני. באופן רוחני הדבר הוא לא כזה, זה לא כך. יש בביקורת דבר חיובי שאם אין ביקורת פרטית וציבורית, אם האדם הוא לא בקורתי עם עצמו, עם אחרים, אם החברה לא ביקורתית על הרבה דברים אז יש הרבה רע.

הרע מתגבר. שחיתויות ורוע וכו'. מצד שני יש כללי ברזל שאסור לעבור אותם בעניין של בקורת. כשבאים לדון אדם כתוב אל תשפוט את חברך עד שתגיע למקומו. מה זאת אומרת עד שתגיע למקומו? בשביל לשפוט מישהו בשביל לדון מישהו, "אל תדון את חברך" צריך להיות במקומו זאת אומרת צריך להיות בדרגתו, להבין את פנימיותו, להבין את מצוקתו, להבין את יצרו, להבין את כל המניעים.

אם אתה מבין את הכל, אתה גם מרגיש שאתה ממש במקומו, אז אולי אתה יכול לדון אותו. אבל אם אתה בא עם הראש שלך, החינוך שלך, הדרגה שלך, ההשקפה שלך, אתה דן מישהו אחר לפי אמות המידה שלך, קרוב לוודאי שאתה עושה עוול לא קטן. יש גם מן גישה כזו שמאד חשוב להגיד לבן אדם, דברים חריפים בפנים, כאילו אם אדם אומר דבר חריף לשני, אפילו בארבע עיניים, אומר לו דברים חריפים בפנים, הוא אמיתי, וזה דבר טוב, ובונה. גם לפעמים בזוג חושבים לפעמים שבין בני זוג צריכים הכל להגיד הכל שיהיה גלוי, הכל בפנים.

אני אגיד לכם שה' יתברך רצה לבנות את העולם במידת הדין ראה שהעולם לא יכול לעמוד, שיתף עמו מידת הרחמים. הרבה מהצרות של האדם עצמו, של הזוג, של הפרט, של הכלל היו נמנעים אם האדם היה מאד חושב ונזהר בכבוד חברו.

עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא נהרגו כי לא נהגו כבוד זה בזה. היו צדיקים, היו תלמידי חכמים, היו תלמידיו של רבי עקיבא ובכל זאת הם נענשו בזה שלא נהגו כבוד אחד בשני. הכבוד של האדם, זה החיות שלו.

חביב אדם שנברא בצלם. אני לא מדבר רק על כבוד היהודי. אני מדבר על כבוד כל הבריות. היום בגלל כל הסכסוכים שיש, ולא מעט בגלל האנטישמיות וכל מיני דברים, שפגעו בעם ישראל, יש לנו, לא פעם, נטייה לזלזל בכבוד הבריות, בכבוד העמים ובכבוד אלה שלא יהודים, להתייחס כבהמות או כמה שהוא דומה, אז כל הדברים האלה הם לא נכונים.

כבוד האדם, לשמור על כבוד האדם זה דבר הראשוני. מי שלא שומר על כבוד חברו, מאבד צלם אנוש. אדם שמכבד את הבריות יש בו מעלה גדולה מאד, אפילו אם הוא לא צדיק גדול אפילו אם הוא לא מתוקן, אפילו אם הוא לא מכבד אותם לשם שמים, אולי יש לו אינטרס לכבד אותם באיזה שהיא צורה, אבל אם האדם מכבד את הבריות, את כל הבריות, יש בו מעלה גדולה.

כמו שהאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה, אז גם מהשמים דואגים שיכבדו

את האדם הזה. כשהאדם בא להטיל בקורת, צריך לקחת בחשבון שמה שהוא אומר, ואיך שהוא אומר, זה יכול להרוס אנשים, זה יכול להרוג אנשים, זה יכול לשגע אנשים, זה יכול לצער אותם.

האדם זה דבר מאד רגיש. פגשתי אנשים שזוכרים עלבון מלפני חמישים שנה, שפלוני ופלוני פגע בהם ואמר להם כך וכך, והאדם הזה סוחב את העלבון כל הזמן אולי הוא לא זוכר את זה כל הזמן, אבל כל פעם זה חוזר אליו, הוא אמר לי ככה ואני אמרתי לו ככה.

הדבר הזה מוזנח מאד. אם כן, גם כשיש אדם שלא מתנהג יפה ועושה דברים לא נכונים, הדבר הראשון שצריך לעשות, זה לפנות אליו בארבע עיניים, לדון אותו לכף זכות, ולהבין שאם אתה שהייתה במקומו אולי אתה היית יותר גרוע ממנו, ולהתחבר באהבה עם נשמתו, ולהתפלל להי' שאת הדברים שלך, שתגיד לו, הוא יקבל אותם מאהבה, ואז בעדינות, כמו שאחד הולך על ביצים ככה, בדחילו וברחימו, לבוא ולאמר לו.

ולא ישר לבוא ולפגוע, לפתוח תמיד בזכות. בסנהדרין כשהיו מביאים בן אדם שידעו שהעונש שלו זה עונש מוות, שעשה איזו עבירה חמורה, היו פותחים תמיד בזכות, תמיד לחפש זכות ואחר כך לחפש את החובה.

כמובן שבחברה שלנו, שאנחנו במצב כל כך לא מפותח, היצר הרע שולט בנו, כל כך בקלות, מאד קשה לשמור על הדבר הזה. כתוב המתכבד בקלון חברו, אין לו חלק לעולם הבא אפילו אם הוא צדיק, מי שמתכבד בקלון חברו או מי ששמח בזה שמי שהוא אחר נפגע, אין לו חלק לעולם הבא.

עד כדי כך. עד כדי כך הדבר הזה כל כך חמור. היות ואנחנו בחודש אלול וצריכים לעשות חשבון נפש ותשובה על מה שאפשר, צריכים להתמקד אולי על הנושא הזה שהוא נושא מאד נרחב ומצוי, יש לו ענפים רבים ונסתרים, והוא גורם חורבן בעולם.

תראו שביט מקדש נחרב בגלל הסיפור של קמצא ובר קמצא. עניינים של כבוד. לא מעט מהפורעניות שהתגלגלו על עם ישראל במשך כל הדורות, היו קשורים בעניין הזה של כבוד. כמה זוגות נהרסים בגלל העניין של חוסר כבוד או פגיעה בכבוד.

לכן אדם צריך לדעת כשהוא רוצה לבקר מישהו, אולי הבן אדם הזה לא בסדר, אולי יש בו הרבה דברים לא טובים, דברים טובים בטח יש בו. אין אדם שאין בו דברים טובים. אין דבר כזה. אז אדם צריך להסתכל על הדברים הטובים ולאהוב אותו על הדברים הטובים. לא מצא דברים טובים, שיאהב אותו בגלל נשמתו, שיחבב אותו כי הוא נברא בצלם, שינסה להבין אותו. אחרי כל זה אם יש לו בקורת, יגיד לו בארבע עיניים את הביקורת, לא בציבור, לא בכל מיני מאמרים.

אם אדם לא מתקן את דרכיו ופוגע בכלל זה מה שהוא אחר. אפשר לפעמים וגם כן מצווה לפרסם את הדבר כדי שלא יפגע באנשים, כדי שלא יעשה רע. בכלל אפשר לומר שהדבר הזה הותר בחינוך שלנו יותר מדי.

אפילו לפעמים אנשים שיודעים תורה גם פוגעים בכבוד הבריות. אין דבר יותר חמור מהדבר הזה. כי אדם יכול להיות לא מתוקן, אפילו לא בסדר בכלל אבל זה הבעיה שלו, קודם כל. אבל אם הוא מתייחס בכבוד לאחרים, יש בו מעלה גדולה מאד. יש לו עדיין עדינות נפש. יש לו פתח. אדם שמזלזל ופוגע באחרים, זה דבר חמור ביותר. אז אני הייתי רוצה שכל אחד ואחת יחשוב היום, עכשיו, במשך השבוע, האם הוא לא פוגע באנשים, האם הוא לא מוכיח אותם בצורה לא מתאימה, האם הוא לא בקורתי בצורה לא נכונה, האם הוא עושה דברים שפוגעים בכבוד הבריות.

לפעמים אדם עושה ולא בכוונה, אז שיעשה תשובה גם על מה שהוא עושה בכוונה ויחפש מה שהוא עשה לא בכוונה וגם על זה יעשה תשובה. לפעמים, אדם פגע במישהו לא בכוונה

בכלל, אולי רצה לעשות לו טוב, אז גם על זה צריך לעשות תשובה. עכשיו אנחנו לפני הימים הנוראים, אז גם שייך לפייס את חברו, אם הוא יכול, אם, אם הוא לא יכול לבד, לשלוח שליח. צריך לשמור על כבוד הבריות. ה' יתברך מוותר על הרבה דברים, זאת אומרת לא מוותר אבל הוא יכול להיות ארך אפיים, אבל על דבר כזה, קשה לו מאד.

וזה הגורם של שנאת חינוך, כי כשלא שומרים על כבוד הבריות, פוגעים אחד בשני, אז אדם מחזיר באותו מטבע. ומתחיל שנאה ומחלוקת ולשון הרע, ורכילות ושפיכות דמים. אני כבר ראיתי הרבה מקרים שהיה אפשר למנוע צרות צרורות אם קצת האדם היה רגיש לכבוד אשתו, לכבוד ילדיו, לכבוד עצמו, "איזה הוא מכובד, המכבד את הבריות". כדאי. זה לא נושא קשה. לא מדובר פה על איזה ספירות, דברים קשים אלא על דבר מאד פשוט, מאד יום יומי. האדם מתיר לעצמו, היצר מביא לאדם מחשבה להתיר לעצמו לפגוע בשני מאד בקלות.

צריך הרבה זהירות. "מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך". זה לא דבר שבא לבד. צריך לפתח רגישות, ואהבת ישראל גדולה והתחשבות שלא לפגוע באנשים. אומר רבי נחמן מברסלב, שמי שמוכיח את חברו והוא לא ראוי להוכיח אותו, הוא גורם לו נזק בל יסוער. הוא סותם לו את כל צינורות השפע. הוא גורם קטרוג על האדם. לפעמים האדם עושה בצחוק, או מאהבה, או הוא חושב שהשני לא יפגע, אין דבר כזה. כל אחד רגיש לכבודו. אדם צריך מאד להשתדל לא לפגוע, מאד להיזהר לפני שהוא מדבר, לא להיות ספונטני ככה, כמו שאומרים ספונטני זה טוב.

זה טוב לאדם מתוקן, לאדם שעוד לא מתוקן, זה מסוכן. להרוס אנשים, אפשר בשניה, במילה אחת, אחר כך לך תתקן אותם. לך תעודד אותם, לך תוציא להם את העלבון מנפשם. זה לא צחוק, בכלל לא צחוק.

לכן בנושא הזה צריך לעשות הרבה תשובה ולהתפלל שנגיע כולנו לתיקון הזה. כמובן שיש עניין חשוב בביקורת, לשמור על הדברים, אבל תמיד לנסות לשפוך כמה שפחות דם, לא כמה שיותר, אוי ואבוי לנו שאנחנו במצב הזה.

שאלה: אתה אמרת שדוד המלך היה מתוקן, וכששמעי קילל אותו אז הוא אמר שזה מה? לפני המוות דוד המלך נתן פקודה לשלמה לא לשכוח לעולם שזה עד המוות הוא החזיק אל ליבו למרות שהיה מתוקן. ואיך בן אדם לא מתוקן, אז זה עוד יותר קשה?

תשובה: כן, דוד המלך הוא לא רק בן אדם פרטי, הוא היה מלך, מלך ישראל, עכשיו מי שפוגע במלך, מורד במלך, חייב מיתה. יש כבוד המלכות, שלא לדבר על זה שהוא היה צדיק עליון וכו' לכן הוא בעצמו באופן אישי אולי לא היה איכפת לו ממה ששמעי בן גירא קילל אותו, אבל מדוע הוא לא הרג אותו? צריך לשאול את דוד המלך.

אני רק יכול לשער. אני רק אומר שבמקרה הזה זה היה לטובתו של שמעי בן גירה שיקבל את העונש על מה שהוא עשה, שהוא קילל את דוד. אבל לאדם פרטי, שאין אצלו, עניין של כבוד המלכות וכבוד התורה אז כמובן שצריך לסלוח, ולמחול על כבודו.

הדבר הכי יפה זה לסלוח. הדבר הכי מתוקן, הכי מאיר זה לחיות בביטול האגו. כשאדם בביטול, טוב לו כל הזמן, שמח, רואה ברכה בכל מעשה ידיו, קרוב לה', לכן היצר לא רוצה לתת בן אדם שגיגע לביטול של האגו שלו, אלא הוא כל הזמן הוא מנפח לו את האגו שלו, כדי שאף פעם לא יהיה לו טוב, כדי שאף פעם לא יהיה מתוקן, שאף פעם לא יצליח.

אז לפעמים החכמים או אנשי ציבור או המלכים, הם מתוקן תפקידם צריכים להקפיד על כבודם. אבל באופן פרטי, אישי אני בטוח שדוד המלך לא הקפיד עליו באופן אישי כי הרי הוא אמר ה' אמר לו קלל.

שאלה: איך אדם ביקורתי יכול לעשות תשובה?

תשובה: קודם כל אם אדם פגע באנשים, צריך לבקש מהם סליחה. אם הוא לא יכול, או שהוא יודע שזה יביא חורבן יותר גדול, אז על ידי שליח. אם אי אפשר בכלל, אז אי אפשר, עדיף להימנע מאשר שיהיה יותר גרוע.

לפעמים כשאתה הולך ומבקש סליחה, זה פותח פצע או נקמה או מה שהוא יותר גרוע. צריך להיות חכם לא להיות טיפש. אבל קודם כל בתוך נפשו, שהאדם יקבל על עצמו לאהוב את הבריות, לאהוב אותם, אהבה גדולה, לכאוב את כאבם ושיהיה איכפת לו על כבודם, לעבוד על זה.

זה לא דבר פשוט, זה לא בא ביום אחד בכלל. לעבוד קשה על כל מחשבה על כל רגש, על כל דבר, להתפלל בשביל אחרים, להתפלל על זה שאם אתה צריך להגיד בקורת, שזה יתקבל באהבה. אם אתה אוהב את השני, יותר ממה שהשני אוהב את עצמו, אם אתה תבקר אותו, הוא יקבל את הביקורת שלך. אם אתה לא בדרגה זו, יכול להיות שלא צריך לבקר. אם זה שייך לכלל ויש סכנה לכלל, כן. אבל סתם באופן אישי. זו תכונה מאד נפוצה. אדם נכנס לבית, מתחיל לחשוב, הנה זה לא בסדר, פה לא ניקו, שמה זה מגעיל, תראה איך הם חיים, איך מדברים, איך מתלבשים, איזה מין אנשים פה.

זה כבר הפך להיות מחלת נפש הדבר הזה. זו מחלה נפוצה ונוראית. אדם נכנס לבית הוא צריך להיות מבסוט שנכנס לבית, להסתכל איזה דברים יפים יש, אפילו אם הם פשוטים, אפילו אם אין שום דבר יפה, להיות שמח, על זה שקיבלו אותו באיזה בית.

טוב שיש לבן אדם בית ולא אוהל. הכל צריך לשנות. כל המחשבות השליליות. הכל מי שלא משנה את הדברים בצורה כזו, הוא לא עשה כלום. אולי הוא ניסה. אבל זה עוד כלום. זה חוץ מהקדושה עדיין.

צריך שהמחשבות יהיו טהורות, של זכותה של אהבה. אהבת חינם. פשוט אהבת חינם. אני לא אומר שזה פשוט. אבל נניח אם במשך היום יש שלוש מאות מחשבות רעות ועשר טובות ואחר כך זה הולך ויש עשרים טובות, ויש חמישים טובות אז זה מתחיל להיות שינוי.

לא ביום אחד. לא צריך להתייאש. הסיטרא אחרא עובד במיוחד על העניין הזה. להביא שנאת חינם, להביא בקורת, להראות לך דברים צודקים שצריך לשנות כדי שתהיה שנהא בין האנשים. מעטים האנשים שמוכנים לקבל בקורת, רוב רובינו כשאומרים לנו משהו לא מסתכלים על התוכן אלא על הצורה, איך אמרו לנו, ואם אמרו את זה לא יפה אנחנו לא רוצים בקורת.

אבל האדם החכם האמיתי אוהב בקורת, אוהב את התוכחות, ככה כתוב "אוהב את התוכחות", אדרבא, לא מסתכל על הצורה, לא מסתכל על מי שאמר, אלא על מה שאמר, ואם יש מה לשנות, משנה, הוא שמח שריחמו עליו מהשמים וגילו לו מה שהוא טועה, אין אדם שלא טועה, כל אחד טועה, אז מהשמים לפעמים שולחים לך מי שהוא גס רוח או מה, שיגיד לך מה שהוא שאולי מישהו אחר לא היה מעיז להגיד לך ויש בזה איזה מה שהוא של האמת, ואז כדאי לקחת.

יש בתוכחה הזו שמי שהוא אומר לך, מה שהוא צודק, מה שהוא, רעיון אחד. נניח זרק לך עשרים דברים שאתה לא בסדר, אולי מה שהוא, עשרה אחוז, אחוז אחד הוא צודק, כנראה שהוא צודק אחרת הוא לא היה אומר לך את זה.

אולי, לא בכל. אז אם אתה חכם, אתה לוקח את המשהו הזה שאמר לך ואתה שמח. הנה גילו לך! כל אחד רוצה לדעת מה התיקון שלו, מה התיקון שלו, מה הגלגול שלו, מה התפקיד שלו, אז הוא מוכן לשמוע כשאומרים לו את זה יפה. אבל אם בא מישהו מהרחוב ואומר לו תשמע אתה כזה, ויש בזה מה שהוא אמיתי, אדם דוחה את זה, הוא לא רוצה

לשמוע. זה חלק מהפינוק, על נושא זה נתתי שיעור. האדם מתפנק, שומר על ציפור נפשו. זה חלק מהפינוק, שאדם לא רוצה לשמוע בקורת. אבל כשמבקרים אותך, זה לטובתך בסופו של דבר. לפעמים הביקורת היא הרסנית ויש בה רעיונות לא טובים, האדם צריך להיות מאד בודק, לא לקבל על עצמך דבר לא נכון.

פגשתי איזו אישה שהיא כולה אישה של חסד. באמת. אוהבת לעזור אפילו מעל לממוצע, הלכה למישהו, לא יודע איפה, אמרו לה לפי השם שלך את כולך דין, את רק דין, ההיא לקחה את זה וסוחבת את זה כבר כמה שנים שהיא מצד הדין והיא בכלל לא מצד הדין. סתם בילבלו לה את המוח. מה זה? אז לכן כשאדם מקבל בקורת, צריך גם לדעת לנטרל. אולי אמרו לך מה שהוא שזה לא נכון. אולי יש מה שהוא שזה נכון. שאלה: יש עלבון לפעמים שלא בכוונה?

תשובה: קודם כל אם זה שמעליב גם אם הוא מעליב בכוונה, יכול להיות שגם בדבריו יש מה שהוא מן האמת. לא מאה אחוז. אולי חצי אחוז. מה שהוא. אז כדאי לשמוע טוב, טוב, טוב. כמובן שכשמי שהוא בא להעליב אותך בכוח, אתה צריך לסגור את הלב. לא לתת לרע שלו להיכנס. כמה שהוא רוצה, לא לתת לזה שיכנס, לסגור.

ואחרי שהצלחת לסגור שלא תכנס כל ההשפעה השלילית הזו, אתה כבר מבסוט ורגוע אז תחשוב על הדברים שלו, מה אמר? יש תהליך: כשאדם בא להעליב אותך בכוח, בצורה שהיא על מנת לפגוע, לא לתת שזה יפגע בך, כי הוא שליח רע.

אתה לא צריך להקריב את עצמך, בשביל הרע. צריך לעצור את הרע. לא לתת לרע להיכנס, קודם כל. אחרי שהבן אדם נרגע, אז צריך לבדוק. אולי בכל זאת יש מה שהוא מן האמת במה שהוא אמר. לפעמים אפשר גם להעמיד את האדם במקום ולהגיד לו מדוע הוא אומר לך דברים כאלה.

אפשרי! לא?! לא צריך להיות פציפיסט ומסכן שאדם ייתן לך מכות ואתה רק תחייך. אין דבר כזה. אבל גם כשאתה מעמיד אותו במקום, להשתדל שזה לא יבוא משנאה ושלא יגרור אותך, לרע שלו אלא פשוט למנוע שהוא יעשה רע.

כמה שאדם נמצא בדרגה יותר גבוהה הוא יכול לעשות זאת יותר בקלות. זה קשה מאד. אבל נניח אדם שיודע גידו או קרטה, בא מי שהוא מתקיף אותו, רוצה להרביץ לו, הוא עושה תנועה קטנה ומנטרל אותו, הוא לא חייב להיכנס לקרב, הוא לא מתרגש אפילו. אדם שלא בנוי בצורה כזו וכשבאים להתקיף אותו הוא כולו נכנס לפחד ולעצבים, ועד שהוא מגיב ואיך שהוא מגיב. לכן כמה שהאדם יותר מודע ועובד על הדברים האלה, יהיה לו יותר קל. אדם צריך לדעת שלפעמים יש שליחים רעים כמו במקרה הזה של האישה הזו שאמרו לה כך וזה לא נכון וזה עשה לה רע שנים.

אז לא כל מה שכל אחד אומר צריך לשמוע. דבר שני אני גם ראיתי תופעה בזמן האחרון של פתיחות יתר. אדם הולך לחברו, מספר את כל ליבו, זה לא טוב. אני אגיד לכם למה? כי אדם צריך לדעת שבמצב של הדור שלנו, מעט הם האנשים המתוקנים, ומעט אנשים שאפשר לסמוך עליהם באמת, לצערנו ככה המצב וכשאתה חושף את הסודות שלך בפני אחרים, אתה כבר בידים של אחרים.

היום הוא חבר ומחר הוא שונא. אתה לא יודע מה הוא יעשה עם זה. צריך זהירות. לא צריך האדם לחשוף את כל הסודות שלו בפני חברים. חברים היום מחר אי אפשר לדעת. לפעמים אין לאדם ברירה, אין עם מי לדבר והוא סובל ומשתגע, טוב, אם אין לו ברירה שידבר עם איזה חבר, אבל להיזהר. שאדם ישמור על כבודו. זה חלק משמירת הכבוד של האדם, הכבוד הפנימי.

שאלה: שמירת הכבוד העצמי גובל עם הביטול העצמי, ביטול האגו?

תשובה: לא, לא, יש פה טעות, אדם שמבטל את האגו שלו מבטל את האגו שלו כלפי שמים, הוא יודע הוא כלום, רק בן אדם עם חסרונות, שום דבר אין בו. הוא מבטל את עצמו כלפי שמים. אבל מבחינת הכבוד האנושי של האדם, הכבוד המינימלי של האדם, הוא צריך לשמור לא לדבר על עצמו לשון הרע, ולא להוציא על עצמו שם רע ולא לתת פתח לאף אחד שידבר עליו דברים רעים.

למה? לא, שהאדם צריך לבזות את עצמו. ביטול כלפי שמים זה לא שאדם מבזה את עצמו. אדם אסור לו לבזות את עצמו. אדם נברא בצלם ויש לו נשמה והוא רגיש. הוא לא צריך לתת פתח שאחרים יפגעו בו, למה? זה לא שייך לכבוד שהוא הולך לחפש כבוד, שהוא רוצה שיקומו בפניו.

לא זה. כבוד מינימלי שאדם צריך בשביל להתקיים. תלוי עם מי, תלוי איפה, תלוי עד כמה, אדם יכול גם לדבר עם ה' ולהשתחרר מהדאגה שלו. זה לא רע. זה דווקא טוב. צריך להיזהר, מאד להיזהר.

אדם ידע שהוא צריך לשמור על הסודות שלו, לא ללכת ולפזר. היום בכלל לא שומרים על הדבר הזה וזה מאד לא בסדר.

שאלה: מה היה בין יואב לבין דוד?

תשובה: אני לא רוצה לכנס לכל הפירושים בתנ"ך. כתוב על דוד המלך, שהיה נותר ונוקם כנחש. למה? כי הוא היה קשור לעניין של מלכות, ובמלכות יש דין וזה לא קל. אבל אנחנו לא מלכים, ואנחנו לא דוד המלך, אנחנו אנשים פשוטים, וכל אחד מאתנו צריך להשתדל בעניין הזה שלא לפגוע באנשים סתם. אי אפשר להקיש מאתנו לדוד.

שאלה: בקשר לחלומות, האם זה מותר לספר לכל אחד?

תשובה: וודאי שלא. כתוב על זה. הרי חלום שאדם מספר לשני, החלום תלוי בפתרון. אם האדם הזה פותר לך את זה לרע, זה יכול להתקיים לרע חס ושלום, אז חלומות מותר לספר רק לחכמים.

שאלה: איך עושים תשובה לפני הקדוש ברוך הוא על זה שעשינו בקורת?

תשובה: קודם כל אני רוצה להתייחס לשאלה הקודמת שלך, את שאלת שאלה חשובה: איך אדם עוצר כשמישהו בא לבקר אותו באופן הרסני שלא יכנס לו ללב. זה דבר חשוב מאד. כי אם היינו יודעים איך לעצור את זה יכולנו למנוע הרבה צרות לנו ולאחרים. כי אם אני לא מונע את זה וזה נכנס בי, יכול שאתנקם קשה גם כן ואכשל חס ושלום. לכן השאלה חשובה.

כשאדם בא לתקוף אותך, להעליב אותך או כל מיני דברים, קודם כל אם אדם יכול לזקוף את זה, כמו שעשה דוד, להגיד זה מהשמים, זה שליח מהשמים. במקום. להגיד לעצמו. להגיד זה שליח מהשמים מה שהוא אומר לי.

לא לראות אותו כאדם, לראות אותו כשליח, זה פותח פתח שאתה תהיה ער. מבן אדם אתה לא מוכן לשמוע אבל אם זה ה' שלח אותו, אתה אולי מוכן לשמוע. אז זה כבר מרגיע קצת שזה לא יכנס. דבר שני צריך מיד להבין שאם הוא בא בצורה תוקפנית והרסנית, הוא שליח גם כן מבחינת היצר.

להכניס מחלוקת, להכניס שנאה, להכניס כל מיני דברים. אז אם אתה חושב על זה, תתייחס אליו אחרת. דבר שלישי, כמובן שאף אחד לא יכול להבין אותך יותר מאשר אתה קשור עם עצמך. זה שעשה לך בקורת, זו בקורת חיצונית, הוא יודע מה כואב לך, מה אתה מרגיש, מה עבר עליך, מה קורה לך, מה אתה חשבת, הוא לא יודע כלום.

הוא רק מבקר. לכן אתה יכול לזלזל מבחינה זו, בכל הכוח שלו שהוא בא עם הרוע שלו, אולי הוא שליח אבל הוא לא מבין בדיוק מה הוא עושה ועל מה. סתם שליח. אם בן אדם

בא לעשות לך רע, צריך לחשוב על שם ש-ד-י ולצייר את זה בדמיון בעיניים שלו. הוא בא עכשיו להגיד דברים, תסתכל עליו ותחשוב על השם ש-ד-י תצייר את זה בעיניים שלו, אז אתה שמור. הוא לא יכול לפגוע בך. מה שהוא רוצה שיגיד. זה שם ששומר. שיגיד מה שהוא יגיד. לא יהיה לזה עוצמה שווה. דבר אחר, אנחנו בני אדם אז בכל זאת יכנס מה שהוא ללב, אז לנקות, אחר כך כשנרגעים לעשות ניתוח, מה נכון נקבל. מה שלא נכון לזרוק. זה לא פשוט. אבל אין לנו ברירה. זו עבודה אמיתית. אדם נבחן, בניסיונות, לא מתי שהוא יושב ולומד תורה.

מתי שהוא לומד תורה, הוא צדיק, הוא מלאך. אבל אחר כך כשהוא הולך לבית או לשוק, לעבודה ועושים לו כל מיני דברים, אז הוא נבחן. זה הזמן שהוא נבחן. אז נניח כולנו, שבאותו זמן שאנחנו נבחנים, כולנו נופלים, כי זה המצב, לפחות אחר כך לתקן מה שהוא לא להתרסק.

שאלה:

תשובה: צריך לבקש מה' ככה: ה' תעזור לי שאם יש דברים נכונים בביקורת, שאני אקבל אותם נכון. ואני לא אשבר, לא ארצה להחזיר רע, ושאוכל לתקן. ואם פגעתי באנשים, והייתי בקורת או אני כל הזמן ביקורתי, תעזור לי להמתיק את הדין הזה אצלי שהביקורת תהיה בונה, שיהיה לי מחשבות טובות, ואני אוכל לאהוב את האנשים, ולהגיד להם את זה בנחת, ובצורה טובה שזה יתקבל ולא לעשות חורבן. זה מה שצריך לבקש.

שאלה:

תשובה: הרי אם אדם עשה דברים לא בסדר כלפי שמים, מוחלים לו אם הוא עושה תשובה, ביום כיפור. אבל אם אדם עשה דברים לא טובים לאנשים עד שהוא לא יפייס את האנשים, לא מוחלים לו. עובדה.

שאלה: אז מה עושים עם אלה שלא מבקשים סליחה? איך מתנהגים עם האנשים שפוגעים ושלא מבינים שצריך לבקש סליחה, או לא רוצים.

תשובה: לסלוח להם. להתפלל עליהם. שלא יוכלו להזיק שיתקנו את הדרכים שלהם.

שאלה: ואז הקב"ה גם יסלח להם?

תשובה: כן. צריך לבקש על הנשמות שלהם. כי למה האדם לא מבקש סליחה. או שהוא לא מאמין שהוא פגע או שהוא יודע שפגע והוא תפוס באגו שלו. היצר תפס אותו או הגאווה והוא לא מוכן להודות. זה קורה. יש הרבה אנשים שקשה להם להגיד סליחה. קשה להם. אני טיפלתי בזוג. שהבעל היה מקפיד שכל פעם שאשתו פגעה בו שתגיד לו סליחה. אפילו עשר פעמים ביום. ואפילו אם היא לא מצטערת שתגיד בפה סליחה.

אז היא באה ואומרת זה משגע אותי, כל היום תבקשי סליחה. אמרתי לה גברת הוא צודק. מה פתאום הוא צודק? אמרתי לה כן. מה איכפת לך להגיד סליחה, אפילו טכני, שניכם יודעים שזה לא מהלב. רק להגיד את המילים. מה היה קורה? אם שהייתה אומרת לו את המילים הוא נרגע, הוא מאמין לה, הוא יודע שהיא כועסת ואולי לא מסכימה, אבל למילים שיוצאים מהפה יש כוח, הוא מאמין בזה, אז מה איכפת להגיד סליחה, הוא נרגע, זה מונע בעיות, אחר כך אם רוצים עוד לדבר ולדיין יש אפשרות.

למילה סליחה זו מילה עם כוח. ה' יתברך אמר, סלחתי כדברך, למשה. סליחה. צריך לדעת לבקש סליחה. קודם כל זה המילים. אם אדם אומר, סליחה, זה פתח. אחר כך הוא יכול להצטער. אבל אם הוא לא אומר את המילה, אנחנו פה בעולם העשייה צריכים לשמוע את המילה יוצאת מהפה שלו.

שאלה: אדם פגע בעבר, לפני המון המון שנים. אני נותן דוגמא. הייתי ילד ואני עד היום זוכר שפגעתי במישהו ולא יודע איפה הוא עכשיו ועד היום זה מציק לי. שמעתי באיזו

קלטת שלך שאדם צריך לסגור את העיניים ולזכור במי אני פגעת. כל הזמן התמונה הזו של החבר לפני המון שנים, עשרים שנה אולי, באה לי. תשובה: קודם כל אם יודמן לך, לחפש אותו, לא שאתה תלך עכשיו ותחפש אותו, אבל אם יש איזה חבר שלך, חבר של חבר, או איזו נקודה מגע, הכי רופפת אפשר דרכה, אם אין, תתפלל שהי יפגיש אותך. ואם גם זה לא מתקיים, תבקש סליחה מהנשמה שלו. תבקש סליחה שאתה מצטער על מה שעשית. הרי גם הולכים לבקש סליחה בבית קברות כשפוגעים במת, או מה שהוא. יש למילה סליחה דבר גדול מאד.

בימים הנוראים אנו מתפללים גם על חטאים שאנחנו לא יודעים שעשינו. יש הרבה חטאים שאדם עושה בלי לדעת. אולי החבר בחוץ לארץ, אולי בעולם אחר, אי אפשר ללכת לחפש כל אחד שפגעת בו, לכן צריך להיזהר מלכתחילה.

מה לעשות. ה' יעזור. ה' יתברך רוצה שאדם יעשה השתדלות לפייס את חברו, אבל אם חברו איננו או הלך לעולמו אז מה לעשות? שיבקש סליחה מכל עם ישראל. שאלה: אם יש לפני אנשים איזה עלבון, אם זה משמים או לא, האם כדאי שישבו וידברו ויבררו את היחסים ביניהם, האם זה יכול להיות נכון? תשובה: זה יכול להיות נכון ויכול להיות גם גרוע.

כי אם האנשים נמצאים באיזו דרגה רוחנית אמיתית זה יכול להביא לפיוס ולתיקון, אבל אם האנשים לא בדרגה הזו בדיוק, זה יכול להביא יותר בלגן, אז צריך לחשוב מה התועלת? מה יקרה? אם זה ככה או ככה? להיות אמיתי ולא לחשוב עכשיו אני אשב איתו אדבר איתו אסתדר איתו זה יכול להיות יותר גרוע, אבל צריך להשתדל להגיד סליחה לפחות, ושיהיה אפשר לדבר עם כל בן אדם, לא כמו שהיה עם האחים של יוסף שלא יכלו לדבר לשלום, אפילו לא יכלו לדבר איתו. זה דבר שגרם לגלות. שאלה: בקשר לחלום...

תשובה: צריך להגיד שמע ישראל לפני שהולכים לישון. יש כלל מה שאדם לא יכול להיות בטוח שלא יתעסק עם זה. כשבן אדם עושה דברים טובים אז הוא יודע שהוא עושה דברים טובים, כשהוא עושה דברים רעים אז הוא יודע שהוא עשה דברים רעים, במקרים לא גבוליים.

לפעמים היצר בא לטשטש את זה כדי שהאדם לא ידע. הנשמה יודעת בדיוק, אם האדם מזייף זיוף הכי קטן הנשמה מרגישה בזה. אי אפשר לרמות. רק מה האדם פתאום עוד עשוי לעשות תשובה ולכן היצר לא מוכן ואז הוא מתחיל לטשטש את זה, אולי זה לא נכון. מתי שמתחיל ספקות, זה סימן שהיצר התערב, יש שם חלק ליצר. כשאדם עשה טוב באמת, הוא יודע שהוא עשה טוב. לכן יש בחז"ל מושג כזה "עבירה לשם שמים". זה מושג בעייתי מאד. לפעמים היו מקרים שעשו עבירה לשם שמים וזה התקבל בדרגה יותר גבוהה ממצווה.

כמובן שאדם לא יחליט כרגע לעשות עבירה לשם שמים כי זה מצד היצר, אבל יש מושג כזה. לפעמים עשו עברה וזה היה בכוונה טהורה לשם שמים וזה היה נכון וזה התקבל. עד כדי כך. אנחנו ניזוקנו, עם ישראל ניזוק מהמושג הזה. לא רוצה לפרט. אף אחד שלא ייקח לו היתרים לעשות עבירות לשם שמים. יש קלטת השכל הנכון. יש לזה גם פרק בספר "יסוד במלכות". אנחנו נלמד קצת מושגים מהקבלה. נתחיל עם קצת הגדרות על העולמות הרוחניים, עולמות אבי"ע: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה.

ספר "מפתחות החכמה" עמוד ט"ז, "די' עולמות אבי"ע נמשכים ומתפשטים מד' אותיות הווייה ברוך הוא, וכיוון שד' אותיות הוייה, ה-י' הוא סוד חוכמה, ה' בינה, וי' קצוות, ה' אחרונה-מלכות. נמצא כי האצילות מתפשט מצד חוכמה, בריאה מבינה, יצירה מתפארת,

עשייה ממלכות".

הסבר: יש ארבע עולמות אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, והם מקבילים לארבע אותיות של שם ה-ו-י-ה, י-ק-ו-ק. כשה-י זה אצילות, ה-ה' זה בריאה, ה-ו' זה יצירה, ה-ה' אחרונה זה עשייה. זה גם מקביל לספירות וזה גם מקביל לפרצופים.

מה שכתוב בזהר שארבע עולמות אבי"ע נרמזים בארבע אותיות ה-ו-י-ה. אצילות נרמז באות י', בריאה ב-ה', יצירה ב-ו', עשייה ב-ה' אחרונה. "בירור העניין הוא: כי האצילות מקבל אורו מהחכמה העליונה, ולכן נקרא י' על שם החכמה.

הבריאה לפי שמקבלת אורה מבינה ואצילות וממנה ולמטה, על כן נקראת ה' על שם הבינה. היצירה מקבלת אורה מז"א זה תפארת, לפי כך נקראת ו' על שם הו' קצוות שהם עיקרו של ז"א. ז"א זה זעיר אנפין. העשייה מקבלת אורה מהנוק', לכן נקראת ה"א אחרונה על שם המלכות. "אצילות, בריאה, יצירה, עשייה הם כלל המציאות שהכין המאציל יתברך לצורך האדם לתת מקום לעבודתו, ולתיקון מעשיו.

יש עולמות התיקון ויש עולמות רוחניים לפני עולמות התיקון. מה ששייך לנו זה עולם התיקון כי אנחנו בני אדם שצריכים לתקן. לכן העולמות, אצילות, בריאה, יצירה ועשייה קשורים בנו, במעשים שלנו.

מה שאנחנו עושים ומה שאנחנו לא עושים. "וגי דבריו הוכנו לצורך זה: א) זה דרכי ההנהגה שהכין לצורך זה שסודם עולם האצילות. ב) מציאות המקבילים שהם עצמם גם המתקנים, דהיינו האדם שעיקרו הוא כלל הנשמות והוא סוד עולם הבריאה ששם מחצב הנשמות. ג) מציאות המשרתים שנבראו לשרת את האדם בעבודתו ולהוציא את המושרש במאורות האצילות אל פועל המעשה. הוא סוד המלאכים המושרשים בעולם היצירה, הרי נתברר עניין ג' העולמות אצילות, בריאה, יצירה, אך עולם העשייה הוא כלל כל ג' הנ"ל בהתלבשותם בסוד גוף".

הנה יש פה הגדרה יפה ומתומצתת על עניין העולמות עליהם אנו מרבים לדבר. אז קודם כל, הוא אומר כי העולמות האלה קשורים לתיקון שלנו. ולכן אנו לומדים עליהם וחשוב לדעת מה שהוא עליהם. שנית, הוא הביא את השורשים של המציאויות השונות ועל זה הוא אומר כי "יש שלוש דברים שהוכנו לצורך זה. א) זה דרכי ההנהגה שהכין לצורך זה שסודם עולם האצילות". בעולם האצילות יש כל ההנהגה של העולם שלנו, של בני האדם.

כל מה שיש מתחת עולם האצילות זה כלול בעולם האצילות. עולם האצילות נברא על מנת להנהיג אותנו, את הבני אדם, את כל המקרים שלנו, מעכשיו עד סוף התיקון. כל מה שצריך לפרט ולכלל ולכלל העניינים להנהיג אותנו, כל התוכנה הזו זה בעולם האצילות.

כמו מחשב, יש תוכנה ואחר כך כל מיני דברים שאפשר לעשות עם התוכנה. אז זה התוכנה הכללית של כל העולמות האלה של התיקון זה בעולם האצילות. "ב) מציאות המקבילים שהם עצמם גם המתקנים דהיינו האדם שעיקרו הוא כלל הנשמות הוא סוד עולם הבריאה ששם מחצב הנשמות" השורש של הנשמות שלנו זה בעולם הבריאה.

(כולנו חלקים שונים של נשמת אדם הראשון, אחרי החטא של האדם הראשון וכל מיני חטאים שאנחנו הוספנו, לצערנו, הלכו ונפרדו הנשמות לניצוצות ויש הרבה ניצוצות וזה נושא לשיעור שלם. יש דרגות שונות: גוף, נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה). אנו עוסקים פה בעניין אחר. מאיפה הנשמות שלנו באות? הנשמות שלנו באות מעולם הבריאה. ג) יש דבר שלישי שזה המשרתים. המשרתים זה המלאכים שנבראו לשרת את האדם בעבודתו ולהוציא את המושרש במאורות האצילות אל פועל המעשה.

כמו מלך שגוזר גזרה, הוא לא הולך ומבצע את הגזרה. יש לו משרתים, פקידים, שרים, להבדיל, ה' יתברך גם כן לא מכבודו שהוא הולך ועושה הכל בעצמו אלא יש לו צבא

השמים, יש לו משרתים, יש לו מלאכים והם מוציאים לפועל והשורש שלהם בא מעולם היצירה.

זהו סוד המלאכים המושרשים בעולם היצירה. הרי נתברר עניין ג' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה. לסיכום, עולם האצילות זה עולם המחשבה של ההנהגה, כל הכללים של ההנהגה, איך להנהיג את העולם ואת הנבראים, עד סוף התיקון.

זה מושרש בעולם האצילות. עולם הבריאה שמה מושרשות הנשמות. אנחנו רואים עולם הבריאה. עולם היצירה משם המלאכים. נשאר לנו עולם העשייה. על זה הוא אומר: "אך עולם העשייה הוא כלל כל הג' הנ"ל, בהתלבשותם בסוד הגוף".

אנחנו אמנם נשמות אך אנחנו בתוך גוף. יש פה עולם חומרי. שהוא גם כן מן כלי חומרי שיש בתוכו רוחניות. אז ההשפעות של עולם האצילות, יצירה ובריאה, זה מתבטא בסופו של דבר בעולם העשייה.

עולם העשייה זה כלי שבתוכו מתלבשים שאר העולמות. הלאה: "הנה כללות, אצילות, בריאה, יצירה, עשייה כשנבין אותנו היטיב נראה שהוא רק עולם אחד עם ג' לבושים. דהיינו כי אצילות עצמו ואותו נקרא בשמו בשלמות, צריך להבין עמו לבושיו שהם בריאה, יצירה, עשייה שבאמת אינם נחשבים לו אלא ללושים.

וכל זה הם לבושים שלכל אחד יש פעולה בפני עצמה. ונראה כשנדבר על אצילות ועל פעולותיו, צריך שנבין בריאה, יצירה, עשייה טפילים לו בסוד לבושים כי הוא אינו פועל אלא על ידי לבושיו. אך כשנתחיל עם פעולות הלושים בפני עצמם נקרא לכל לבוש עולם בפני עצמו כי כל אחד מהם עושה פעולה פרטית ומיוחדת בהוצאת פעולות האצילות לאורה. " אז כך, יש לנו עולם אצילות, בריאה, יצירה, עשייה. עולם האצילות זה העולם היחידי שקיים בעצם. בריאה, יצירה, עשייה זה רק לבושים שלו. כי הרי בעולם האצילות שם מחשבת הבריאה, ההנהגה והכל.

ושאר הדברים זה רק בשביל להוציא לפועל ולגלות את העניינים שבעולם האצילות. עולם האצילות זה עולם ההנהגה, המחשבה, שם יש את כל מה שצריך בשביל להנהיג את האדם שיגיע לתיקונו המלא.

הגאווה

אנחנו מתקרבים לקראת יום כיפור וכל אחד מאתנו מתחיל לעשות באופן אוטומאטי חשבון נפש, כזה או אחר.

מי שעושה חשבון נפש אמיתי לא יודע מאיפה להתחיל, מרב שיש מה לשנות. היום דווקא רציתי להתמקד בנושא אחד, חשוב. הנושא הזה זה אחד המפתחות של עבודת הנפש של תיקון האדם. זה הנושא של הגאווה.

למה דווקא בנושא הזה? ישנן כל מיני מידות, קשות, שיש לכל אחד מאתנו, שאנחנו אמורים לנסות לא לתת למידות האלה להשתלט עלינו. אנחנו יודעים שיש בכל אדם חלק טוב וחלק רע - בכולם, מהקטן עד הגדול.

אדרבא, כמה שאדם יותר גדול היצר הרע שלו יותר גדול כיון שאם יש לו נשמה גדולה אז יש לו גם עבודה גדולה. לכן, גם קטנים וגם גדולים - כולנו יש לנו הרבה מה לעשות. בדור הזה יש נשמות מאד מאד גדולות עצומות.

ישנם הרבה נשמות שלא זכו בינתיים להגיע לתיקון שלהן. ישנן נשמות שעוד לא עברו את השלבים שהן צריכות לעבור והזמן דוחק. סוף זמן התיקון גם כן מתקרב ואותם אנשים שמחים עוד מעט יבוא משיח כולם מבסוטים, אבל בעצם שמשיח מגיע האפשרות לתיקון נעלמת.

זאת אומרת עוד תינתן לנו אפשרות לתקן אבל זה יהיה תיקון מסוג אחר. כיון שכשמשיח יגיע זה יהיה משטר של גילוי פנים. לא במכה אחת אבל תלך ותגדל מידת גילוי הפנים. זאת אומרת מידת התגלותו של השם יתברך בעולם תלך ותגדל, עם ביאת משיח.

עד ביאת משיח אנחנו במשטר של הסתר פנים. זאת אומרת שהשם יתברך מסתתר מהבריות מנהל את העולם כאילו העולם מתנהג בדרך הטבע, עולם כמנהגו נוהג. אבל ברגע שתהיה התגלות של משיח צידקנו הרבה דברים מתחילים להשתנות ולא נוכל לעשות עבודה כמו שהיום אנחנו יכולים לעשות כיון שהבחירה תשתנה.

כרגע בזמן שאנחנו נמצאים בו זה זמן יקר שאם ננצל אותו נכון יכולים להשיג הרבה הרבה הרבה. אחר כך איך אומרים, מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, ומי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת? לכן, הימים, החודשים, השנים, הדקות, השניות האלה שלנו כרגע הן יקרות מאד, יותר יקרות מלפני 1000 שנה, מלפני 100 שנה.

אמנם, מצד אחד אנחנו יתומים, דור יתום. אין לנו גדולי ישראל כמו שהיו פעם, אין לנו את משה רבינו, אין לנו את רבי שמעון בר יוחאי, אין את האר"י הקדוש, אין את הנשמות האלה שהיו מאירות את כל העולם באור שלהן, מצד שני מוטלת עלינו סוף העבודה, מוטלת עלינו אחריות גדולה לפרט ולכלל.

לנסות להגיע בזמן הזה שנותר למצב משופר כמה שיותר אם כן, מה מונע מאתנו? כמובן שמי שמנסה למנוע מאתנו זה השאור שבעיסה חז"ל קראו לזה היצר הרע. קודם כל אדם צריך לדעת שבתוך גופו, בתוך נפשו, בתוך מציאותו הנפשית יש נפש אחת אלוקית ויש נפש אחת טמאה.

יש מלאך, מלאך זה כוח רוחני, חיובי, קראו לו היצר הטוב ויש כוח רוחני שלילי - היצר הרע. ויש מלחמה ביניהם מי ישלוט בנו במחשבות, ברגשות, בדיבורים, במעשים. העבודה שלנו כמובן להשליט את הטוב על הרע.

להימנע מלעשות רע ולהרבות בטוב, כמה שיותר. באופן כוללני זה מאד פשוט להגיד את זה, באופן מעשי מאד קשה להשיג את זה. היצר הרע הזה ששוכן בתוך ליבנו בצד שמאל, ככה כתוב בספרים הוא יש לו את כל המפתחות של האישיות שלנו, עובד עלינו בצורה מאד

מקצועית, לנסות להשתלט על כל האפשרויות שהוא יכול. שהכוונה שלו לעשות לנו רע כמה שהוא יכול. אם הוא יכול לעשות לנו רע בעולם הזה, הוא מוכן, משקיע את כל יכולתו כדי שאדם ייכשל כדי שאדם יהיה עצוב, שאדם יהיה מסכן, כדי שאדם יעשה שטויות, יבזבז את זמנו, כוחותיו.

מה איכפת לו? כל גרם שהוא מרוויח הוא מבסוט, על כל אגורה, הוא שמח. זה בעולם הזה. אם הוא יכול חלילה להרוס לנו את העולם הבא אז הוא עוד יותר מבסוט, זה עיקר העבודה שלו. כי העולם הזה איך שכולם יודעים עולם זמני, עולם הבא זה עולם הנצח.

אז אם כרגע הוא יכול, הוא מנסה, להטיל בנו מומים בפנימיותנו, המומים שהוא מנסה להטיל בנו הם מומים שלא נוכל לתקן אותם ויפגעו בכלי שלנו הרוחני הניצחי שדרכו אנחנו אומרים, לעתיד לבוא, לקבל את השפע הניצחי מהשם יתברך.

אלה מטרותיו וזה מה שהוא עושה. אחד מעיקרי הדרכים להרוס את האדם זה שהיצר מפתח לאדם ומנפח לאדם את הגאווה שלו. לא סתם בחר בעניין הזה. בוא נגיד ככה, לפי החינוך הרגיל, החינוך המערבי שאנחנו קיבלנו, אדרבא, אדם צריך להיות מצליחן אדם צריך להיות תחרותי, אדם צריך להיות עשיר, הוא יכול להיות יפה ועשיר ובריא וצעיר ומוצלח הרי זה משובח, מה רע בזה? כמה שיותר כסף, כמה שיותר שררה, שייחנה כמה שהוא יכול, שיהיה מבסוט, שיעריכו אותו שיהיה לו כבוד.

תחשבו על פוליטיקאי מה הוא לא עושה בשביל לזכות בשררה בכסף ובכבוד, הוא מוכן למכור את עצמו את אימא שלו את כל מה שצריך בשביל להגיע לרגע "המאושר" הזה שהעם שומע את הדברים שהוא מדבר ברדיו. דאם הוא היה מתעמק לעומק, מה שהדברים האלה שהוא אומר ברדיו, לו הוא ידע מה שהוא אומר היה מעדיף להישאר ילד. לא לרוץ לפוליטיקה. הרי כל השפעה שאדם משפיע היא משפיעה על כל העולמות.

אם אדם תופס את איזה מיקרופון באמצעי התקשורת ומרביץ איזו דרשה, לא מכוונת על פי האמת אז ההשפעה שלו גם כן בכל העולמות. זה כשיבוא יומו אחרי מאה עשרים שנה יראו לו את השטויות שהוא עשה הוא לא ידע איפה להכניס את עצמו.

אבל זהו עולם השקר, ככה חז"ל קראו לזה עלמא דשיקרא, עולם השקר, ופה האמת נעלמת בפרט ובכלל במיוחד בדור כמו שהדור שלנו שאנחנו עוד מבחינה רוחנית, לא מפותחים, אנחנו ילדים, ילדים קטנים.

אם כן, דיברנו על זה שהיצר מנסה לנפח לאדם את הגאווה שלו, ועל פי התיאוריות הרגילות זה לא רע. עיקר הבעיה של הגאווה כשאדם מתגאה, זה שהוא הופך להיות טיפש, זו הבעיה. זאת אומרת זה גורם לתופעה שחז"ל קראו לזה טימטום הלב וטימטום המוח.

קודם כל אדם שמתגאה חוסם את היכולת, את ההשפעה הרוחנית, את הישועה שהוא יכול לקבל מלמעלה. ברגע שאדם מתגאה האור האלוקי שיש באדם מסתלק ואין יכולת משמיים להשפיע עליו. מסופר על האלשייך הקדוש, הוא היה אחד מגדולי ישראל, תלמידו של האריז"ל, הוא היה גם כן מלמד פשט, בעיקר עסק בפשט התורה פחות בקבלה.

הוא היה נותן כל מיני דרשות הוא כתב ספר על כל התנ"ך ועל תהילים, האלשייך הקדוש. יום אחד הוא ראה את האריז"ל יושב בבית כנסת והוא נותן דרשה. אמר כנראה משהו חריף, משהו נחמד, ופתאום הוא רואה שהאריז"ל קם ויצא.

האריז"ל הוא אחד האבות של הקבלה, ממנו אנחנו קיבלנו את כל תורת הקבלה. הוא היה חי לפני 400 שנה בצפת. התלמיד המובהק שלו היה הרב חיים ויטאל הוא כתב שמונה ספרים כל תורת הקבלה.

כל מה שאנחנו לומדים היום קבלה זה בא מהאריז"ל הקדוש. הוא היה אדם מעל לטבע היה לו רוח הקודש, אליהו הנביא לימד אותו. היה רואה אנשים היה יודע עליהם את כל

גלגולי הנשמה שלהם את כל הפגמים שלהם, גם את כל התיקונים שלהם. הכל היה גלוי בפניו. הוא גם היה יודע שיחת האילנות ושיחת העופות הכל היה פתוח בפניו, הוא ראה את הפנימיות של כל עניין של דומם, צומח, חי ומדבר. היה רואה אבל היה יודע מי מגולגל בתוך האבן הזו ולמה הוא מגולגל שם, כמה זמן הוא עוד צריך להיות מגולגל. אם כן האריז"ל ישב אצלו בשיעור וכשהרב אלשייך הקדוש אמר דבר תורה דווקא הכי יפה האריז"ל קם ויצא. תארו לכם שהאלשייך הקדוש הרגיש לא טוב. הוא אחרי השיעור בא וניגש אליו ושאל אותו למה עזבת באמצע? בכבוד כמובן.

אמר לו, תשמע, מתי שאתה נתת את השיעור פמליא של מעלה באו לשמוע אותך. מי זה פמליא של מעלה? פמליא של מעלה זה השם יתברך, המלאכים ונשמות הצדיקים. באו לשמוע את דברי תורה של האלשייך ובאיזה רגע שאמרת דבר חריף אתה התגאית אתה שמחת על החידוש הגדול שלך ואמרת לעצמך כמה אתה גדול כמה אתה צדיק כמה אתה גאון ובאותו רגע פמליא של מעלה הסתלקו ממך.

אני ראיתי, אמר האריז"ל שפמליא של מעלה הסתלקו, אז אני אשאר? גם הוא יצא. אז תארו לכם, עניין הזה, עניין הגאווה עד כמה הוא דבר עדין. הרי יש גאווה חיצונית, שיוצאת לחוץ שאנשים בסביבה יכולים לחוש אותה.

וישנה גאווה פנימית שלא בהכרח יוצאת בחוץ ואנשים לא יכולים לחוש אותה אבל בשמיים יודעים את הגאווה החיצונית והפנימית של כל אחד שם אי אפשר לרמות. אותנו אפשר לרמות, למעלה אי אפשר לרמות.

אם כן, ישנם אנשים שאתם תחשבו שהם ענווים שבענווים. הולכים כפוף ככה, כמו שכתוב, לא מסתכלים ימין ושמאל, הכל בנחת ובפנים הם כל הזמן מפארים את עצמם, כמה שהם גדולים, כמה שהם חשובים, כמה שהם צדיקים, כמה שהם מושלמים, כמה שכולם חייבים בכבודם.

אם כן, העניין הזה של הגאווה גורם להסתלקות האורות, כמו בסיפור הזה שהזכרנו עם האלשייך הקדוש. מי שמתגאה השם אומר "אין אני והוא יכולים לדור בעולם ביחד", השם יתברך אומר "אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת.

" ומה לעשות שהעניין הזה של הגאווה כל הזמן עובד על האדם. ביום ובלילה מאז שהוא ילד, אפילו מפתחים לו את זה. כל הזמן, יש ילד אומר איזה חכמה אנחנו מנשקים אותו ושמחים ומעודדים.

זה לא דבר שלילי, זה חלק חיובי, לתת אהבה, לתת תשומת לב, עידוד. לפעמים אנחנו מגזימים, כשמגזימים זה כבר מפתח לו חלק שלילי. אם כן, הגאווה הזו מופעלת על ידי היצר הרע, והמטרה של היצר הרע זה לא דווקא לנפח לאדם את האגו שיהיה מבסוט, אלא לנפח לו את האגו על מנת לטמטם לו את הלב ואת המוח.

קודם כל באופן רוחני. טמטום הלב והמוח זה פגם רוחני. הטימטום הזה נגרם כתוצאה כמו שהזכרתי של הסתלקות המוחין. הסתלקות האורות מכלי הלב ומכלי המוח. האורות הרוחניים, לא שאדם נהיה מטומטם. אבל גם אנשים גאוותנים מאד שמתמסרים באופן תדיר לענייני הגאווה הם גם הופכים להיות טיפשים. למה? מהשמיים מעוניינים שאדם שהוא גאוותן יגיע לתיקון, איך הוא יגיע לתיקון? אז עוזרים לו, איך עוזרים לו? שהוא נהיה טיפש ועושה שטויות מרב גאווה ואז אנשים בסביבה רואים את זה ואז או שמעירים לו או שמגיבים אליו ואז הוא מתחיל לראות את הפגם שלו.

או שהוא עושה כאלה דברים עד כדי כך לא בסדר שהוא בעצמו כבר מתבייש בסוף. אם כן עיקר הפגם שהגאווה גורמת כשהיא מתעוררת ואדם מתמסר אליה היא הרחקתו של החלק הרוחני העליון מהאדם.

באדם יש גוף נפש רוח נשמה חיה יחידה. כשאדם עושה איזה שהוא פגם האור העליון הזה הרוחני זה שהיה עליו מסתלק ממנו והוא נשאר בחושך. זה עיקר הפגם. ואחר כך כשכבר האור הסתלק ממנו כבר יכול לעשות כל מיני שטויות.

כאלה או אחרות. אם כן, למשל כשאדם מתגאה הוא פוגע באנשים, פוגע בסביבה, מצער את הבריות, משפיל את הבריות. אין דבר יותר קשה מזה. יכול להיות שישנם אנשים רשעים. אבל הם עושים רע לעצמם.

אבל אם אדם הולך ובגלל גאוותו פוגע בבריות ועושה להם רע זה דבר חמור מאד. אם כן, נשאלת השאלה איך אנחנו יכולים להתמודד עם הדבר הזה. אם בכלל אפשר להתמודד עם הדבר הזה. הרי הצד השני של הגאווה זה עצבות.

אדם שעצוב הוא עצוב בגלל הגאווה שלו. למה הוא עצוב? כי חסר לו כי לא כיבדו אותו, כי לא נתנו לו, כי לא היה לו, כי לא השיג, כי לא הצליח. זאת אומרת לכאורה היה מגיע לו, היו צריכים לתת לו על פי הבנתו, היה צריך להצליח והוא לא עמד בציפיות אז הוא הופך להיות עצוב.

לפעמים עצבות היא לא רק על זה שהאדם עצמו לא הצליח אלא גם על אחרים שלא הצליחו ויש בעצבות הזו שקשורה לאחרים ריח יותר חזק של קדושה. כי בכל זאת האדם מצטער על אדם טיפש על אדם שעשה שטויות על אדם שנכשל לפעמים זה יכול להביא את האדם לעצבות, אבל זה עצבות לא על גאוותו של עצמו.

אם כן, איך אנחנו יכולים בכלל לאבחן בעניין הזה. הרי רוב רובנו גם לא מאבחנים בזה, מתי שהגאווה מתעוררת ומה אנחנו יכולים לעשות עם זה? אם כן ככה כשהגאווה מתעוררת זה לא הבעיה שלנו.

למשל, אדם הולך באיזה שהוא מקום, עושה משהו מוצלח, נותנים לו מחמאות, מה הוא יכול לעשות? לסתום את הפה לאנשים? נתנו לו מחמאות. עכשיו, נותנים לו מחמאות היצר אומר טוב, הזדמנות בוא ננפח לו את המחמאות שלו עוד יותר והוא מכניס לו כן, בטח, שאדם יאמין במחמאות כמה אני גדול, כמה אני מוצלח.

ברגע שאדם מתחיל להאמין זאת אומרת שהוא בחר בגאווה הוא מתמסר לגאווה, שם הוא נפל. זה נקרא נפילה, שאדם נפל בגאווה שלו. זה שהגאווה התעוררה זה לא אשמתו. זה דרכו של עולם וזה תפקידו של היצר.

זה שאדם מתמסר לגאווה הפשוטה הזו. תארו לכם אם אדם היה יודע שכל פעם שהוא עובר באיזה רחוב תחת איזו מרפסת שופכים עליו איזה דלי של מים אז אולי פעם היה עובר, פעם שניה היה עובר, פעם שלישית הוא לא היה עובר משם.

מה כל פעם שאני אעבור מפה אני אקבל דלי על הראש? אנחנו כל הזמן מקבלים את המכה הזו שהיצר מתכנן לנו בעניין הגאווה, וחוזרים על זה עוד פעם ועוד פעם. לא גמרנו לצאת - מנפילה אחת כבר נכנסנו לשניה.

הדבר הזה גם הורס משפחות, הורס אנשים, הורס קשרים בצורה נוראית. כל שבוע אני פוגש כאלה מקרים. נגרמים גירושים, סכסוכים ובעיות של פרנסה, ומה לא. אם תתחילו להתעמק, עכשיו, עושים איזה סקר לראות מה הסיבות לתאונות דרכים אז עשו משטרת התנועה שיהיו יותר שוטרים אז יש כאלה חוכמולוגים גם שאומרים שזה לא מזה, הבעיה זה - שהכבישים לא בסדר וכל מיני תיאוריות.

נכון, אם היינו עושים סקר כמה תאונות דרכים נגרמות מגאווה זה היה תופס את המקום הראשון. שאדם חושב שהוא יכול לנסוע ב - 140 קמ"ש לבלוע את העולם, העולם כולו שלו, ומי שיעבור בדרך, אפשר לדרוס אותו אין בעיה.

איך אדם חי בצורה כזו. מה הוא חושב? הוא נצחי? אנשים עשויים מגומי לא יקרה להם

כלום? האוטו שלו יעצור בדיוק מתי שהוא רוצה? לא רק בתאונות דרכים. אם כבר מדברים על כל הצרות של האדם.

ברב הצרות של האדם יש גאווה. הגאווה גורמת לאדם להיות ביקרתי בצורה שלילית. להתבלט בחברה בצורה לא טובה, לעשות שטויות, בלי סוף. הגאווה גורמת לאדם לקחת 100 אלף דולר לפתוח איזה חנות ולפשוט את הרגל.

כמובן שלא רק הגאווה אבל הרבה מהגאווה כי אדם חושב שהוא בחר את המקום הטוב, הוא פותח, הוא שם כסף בטוח שתהיה פרנסה. פעם קראתי איזה ספר על ניהול עסקים, אז הוא אומר שרוב האנשים באמת מחליטים לפתוח עסקים, לעשות דברים, בלי שום בדיקה נורמאלית. לא עושים סקר שוק לא בודקים שום דבר. בא להם על המקום, זהו, ספונטאני. אני לא אומר שאדם צריך להיות רובוט להיות מתוכנת, הספונטאניות לפעמים גם מצד השם יתברך. הספונטאניות היא באה לפעמים גם מצד הקדושה בתנאי אחד, שאדם נמצא בביטול פנימי כלפי שמיים.

שהוא מבטל את האגו שלו כלפי שמיים. הוא רוצה לעשות נחת רוח לשם הוא רוצה לעשות דברים טובים לסביבה. הוא רוצה ללכת בדרך הנכונה. הוא מתפלל תעזור לי, תרחם עלי שאני אפתח את החנות במקום הנכון והוא הולך גם ומתייעץ באנשים.

שומע, זה אומר לו ככה ההוא אומר לו ככה, הוא הולך ובודק. אדם שמשמש בכל השלבים הפנימיים והחיצוניים של הביטול והענווה הוא שמור. האדם שהולך בצעדים של גאוותן גם באופן חיצוני וגם באופן פנימי הוא בסכנה כל הזמן.

הוא בסכנה והסביבה בסכנה. אני לא פעם זכיתי ברוך השם לשדך אנשים למשל. וברוך השם יש לי כבר הרבה נכדים מהשידוכים. הרבה זוגות שהתחתנו ויש ילדים. אבל יש בעיה עם העניין הזה של השידוכים, בגלל התאמת האנשים.

האדם רואה את עצמו. אדם קרוב אצל עצמו. לא רואה את עצמו נכון, הוא רואה את עצמו דרך היצר שלו שמנפח לו את האגו, עכשיו הוא גם לא רואה את השני נכון באופן אובייקטיבי כי הוא מושפע מכל המערכת הפנימית שלו.

אז אתה מפגיש שני אנשים ולפי הערכתך הם מתאימים. אין אף אחד שמתאים 100%, אין. כי אנשים זה אנשים. מה זה מתאים? יש תמיד בעיות, יש תמיד עניינים עליות ונפילות. צריך לבדוק אם הנפשות מתאימות ואם יש סיכוי שיוכלו לעזור אחד לשני שיוכלו להבין אחד את השני.

אם כן, מפגישים שני אנשים והאנשים האלה מתחילים להגיד רגע אחד, זה מה שמגיע לי? המכה הזו זה בשבילי אוי ווי. או שהרב הזה שיכור או שיש לו חוש הומור או שהוא לא מבין שום דבר.

איך הביא לי דבר כזה. אם כן, הכל יכול להיות. אבל מה שקורה זה ככה, אנשים רואים את מה שנידמה להם שהם צריכים מה שמתאים להם. לא רואים את המצב האמיתי שלהם ואת המצב האמיתי של השני ואיך השידוך הזה יכול להיות כן מתאים.

זאת דוגמא אחת. איך הגאווה של האדם מטה אותו לחשוב. כבר פגשתי הרבה אנשים שחושבים שמגיע להם אישה כזו מושלמת שטרם נולדה והיא גם לא תיוולד. הם בטוחים, הלכו בדקו ועוד לא מצאו אותה, אשרי המאמין שיש מישהו מושלם, אין דבר כזה מושלם. רוצים שהאישה תהיה יפה וחכמה, צדיקה ועשירה ומסודרת ונכנעת ומשתפת פעולה, וגם שתהיה לה אישיות שלא תהיה סתם איזה מטומטמת שיהיה על מה לדבר שגם תפרנס שתבין שתגדל את הילדים, רוצים הכל.

אין דבר כזה, גם הגבר. פגשתי לא מעטים וגם האישה רוצה גבר שיהיה מושלם בכל המעלות שאף פעם לא יצעק שאף פעם לא יכעס עוד לא נולד גבר כזה שאף פעם לא יכעס

ואף פעם לא יצעק.

העניין של הגאווה הוא כל כך מעניין תעשו מחקר על זה תתבוננו על עצמכם ותתבוננו על אנשים אחרים איך הגאווה משפיעה. אני בבוקר מורה לילדים מפגרים, נערים מפגרים. אז הביאו לי השנה נער חדש, בן 17 והוא גאון מוסיקלי.

כל החיים שלו זה מוזיקה הוא לא מדבר הוא לא עושה כלום הוא או שהוא מנדנד כל מיני נדנודים כל מיני קולות או שהוא שומע מוסיקה. עכשיו, יש לו כושר הבחנה מאד מאד מפותח למוסיקה. לא כושר הבחנה לזיופים, כושר הבחנה מה הוא אוהב. יש לו טעם מיוחד יש דברים שהוא אוהב יש דברים שהוא לא אוהב. מתי שהוא אוהב, כולו מלא אור אתם רואים את העיניים שלו, הנשמה שלו יוצאת לו מהעיניים מרב אושר. אבל אם אחרי השיר הזה שהיה ברדיו פתאום יש איזה קריין או איזה פרסומת או משהו הוא פשוט לוקח את הרדיו ושובר אותו.

אין חוכמות. הוא לא יכול לשאת מה זה שמים לו דבר כזה לא מתאים. באמת הוא מסכן, גם אנחנו מסכנים. הוא מסכן, הוא סובל, כשהדברים לא מתאימים לנפש שלו הוא סובל. אבל רואים את הגאווה שלו הוא יכול להשתלט עלי ועל הצוות ועל כולם הוא יסובב את כל העולם כדי שיהיה מה שהוא רוצה.

ואם לא יהיה מה שהוא רוצה הוא מחריב את העולם. לא איכפת לו, אין שום גבולות. אז רואים נשמה כזו שהשם מוריד אותה לעולם הזה מכל מיני סיבות, אגב, נשמה מאד גבוהה משורש עליון ביותר, אבל הגאווה אופפת אותה.

זה גאווה. הכרתי עוד ילדים גם כן עם חוש מוסיקאלי אבל לא עם גאווה בכיוון הזה כמו שלו. יש עוד אחד שהגיע עכשיו שהתחביב שלו גם כן להרביץ לאחרים. כשהוא מבסוט הוא מרביץ לכולם אז היום היינו שם באיזה שעור, אני ניגנתי להם שירים הם עשו התעמלות והוא נכנס לטראנס כמה שהיה מבסוט כל מי שעבר הכניס לו מכות, בלי חכמות.

זה גם נובע מגאווה. זאת אומרת הוא מרגיש את עצמו טוב, מה איכפת לו מאחרים? הוא יוציא את העצבים שלו וזהו. מה אני רוצה לומר במקרים המצערים האלה? שהנה אפילו אנשים מפגרים בלי שכל. היית אומר אחד כזה מה הוא יכול להתגאות? במה יכול להתגאות? אין לו במה להתגאות מסכן, השם עשה אותו כזה. ובכל זאת הנפש כן יכולה להתגאות ויכול להיות לגאווה הזו ביטויים קשים מאד, כואבים מאד.

אם ככה הם, מה אנחנו שהשם כן חנן אתנו בשכל ובעוד כל מיני תכונות שאפשר להתפאר בהן. אם כן העניין הזה צריך עכשיו כשאנחנו לקראת יום כיפור לקחת אותו בחשבון כשאנחנו הולכים לעשות חשבון נפש.

ולנסות להתחיל לעבוד על עניין הזה. עכשיו אנחנו נתמקד איך אפשר לעבוד על עניין הגאווה? אז קודם כל לדעת שזה משחק באש. מי שהתנסה ביחסים בינו לבניה יודע שכל ויכוח גדול התחיל באיזו שטות, איזה ויכוחון קטן, ככה, זה אמר מילה, היא ענתה לו חצי מילה.

כל אחד התחיל להתנפח קצת ובסוף זה נהיה פיצוץ, פיצוץ אטומי. זה התחיל במשהו קטן, המשהו הקטן הזה, זה לא משנה מה, זה התחלה. אחר כך היצר נכנס והתחיל לנפח לכל אחד את האגו.

איך אתה מדבר אלי? איך אתה אומר לי דבר כזה? אני כזה? איך אתה מעז להגיד שאני כזה? ואז הוא עונה לה וזה עונה לו וככה זה נהיה. אם כן, הפיתרון היחידי שיש לעניין הזה של הגאווה שהיצר מנפח את האדם בגאווה.

זה קודם כל מודעות שנדע שזו לא מידה רצויה, יש כאלה שחושבים שכן כמו שאמרתי בהתחלה, היא לא רצויה לא רק בגלל שהייתברך אמר שזה לא טוב. היא לא רצויה בגלל

הנזקים הנוראיים שזה גורם לנו, למשפחה, לסביבה, בכל מקום ומקום גסות הרוח היא מסלקת את השכינה מהעולם.

ה' יתברך מעיד שהיה "עניו מכל אדם" על משה רבינו, לכן זכה משה רבינו להיות גדול הנביאים, עוד לא נברא כזה, אנחנו לא יכולים בכלל לקלוט את הדרגה שלו, של משה רבינו. הוא היה נשמה כוללת, כללה בתוך נשמתו את כל נשמותינו כולנו חלק מנשמת משה. עלה למרום נהייתה לו התעלות כזו, בזכותו זכינו לקבל את התורה. הרי התורה, מה אנחנו צריכים את התורה? התורה זה הכלי דרכו אנחנו צריכים לתקן את עצמנו. לתקן את העולם. לקיים את מה שנצטוונו, לתקן עולם במלכות ש-ד-י.

משה רבינו בעבודת השם שלו והמסירות נפש שלו, וכל מה שעשה בשביל עם ישראל. הוא זכה להוריד את התורה לכאן. גם תורת הפשט וגם תורת הקבלה. כל הסודות של הבריאה, הכל השם פתח בפניו.

והוא היה עניו מכל אדם, עניו מכל אדם לא החכם מכל אדם כמו שלמה המלך, עניו מכל אדם. הוא הגיע לענווה הפנימית האמיתית שלו. כמה שהוא הוסיף חכמה ויותר ידע ויותר שררה. הוא היה מלך על ישראל. וכסף ומה לא היה למשה רבינו. כמה שהשם הוסיף לו הוא התבטל יותר. עד כדי כך שאומרים חז"ל: "שכינה מדברת מתוך גרונו של משה רבינו". השם יתברך דיבר מתוך גרונו. זאת אומרת הוא הפך להיות מן המקול כזה, מן כלי, ריק מבפנים.

בלי שריד של גאווה עד כדי כך שהשם יכול להשרות שכינתו עליו והיה מדבר מתוך גרונו. והוא היה בשר ודם הוא ילוד אישה זה לא איזה מלאך שנפל מהשמיים. איך משה רבינו הגיע לדבר כזה? ואם משה רבינו הגיע לדבר הזה כולנו צריכים להגיע לדבר הזה. כי הרי כמו שאמרתי, כולנו קשורים איתו. איך משה רבינו הגיע לעניין הזה? משתי בחינות. א. הוא עבר הרבה הרבה ניסיונות, הוא גדל בביתו של פרעה, יש יותר גאוותן מפרעה? אין. הוא הרי אמר שהוא עשה את היאור, הוא עשה את עצמו אלוק, הוא היה כזה גאוותן שלא היה הולך לשירותים.

היה מתאפק כל היום והולך לנילוס, ליאור בבוקר ועושה את הצרכים שלו בתוך המים. כי הוא אלוק ואלוק לא צריך לעשות צרכים, אז שלא ידעו היה מתאפק ומתאפק מתאפק ובבוקר הולך. לכן, השם שלח את משה בדיוק בזמן הזה שהוא היה הולך ליאור הוא שלח אותו שידבר עם פרעה.

שפרעה יתבייש. איך פרעה הגיע לכזו גאווה להגיד שהוא עשה את היאור? מה היה קורה? היאור היה עולה בפניו. אתם יודעים שמצריים ארץ יבשה וחיים מהיאור שיש גשם יש אוכל. אין גשם היאור לא מלא הנילוס לא מתמלא אין מה לעשות.

זקוקים למים אז תארו לכם שפרעה היה הולך ליאור והיאור היה עולה לקראתו. המים היו עולים זה היה היה סימן מובהק שהוא משהוא חשוב לא? אבל מה מסתבר, מאיפה הוא זכה לזה? הוא זכה לזה מברכתו של יעקב אבינו שברך אותו.

מתי שיעקב ירד למצרים עם השבטים ופגש את פרעה הוא ברך אותו. והרי זאת תכונתם של ישראל, של האבות הקדושים. שתמיד שהיו מתקרבים לבאר או לנחל, המים היו עולים לקראתם.

אז יעקב אבינו ברך את פרעה. מה עשה פרעה עם הברכה של הצדיק הזה? הפך את עצמו לאלוק. תפס את העניין והתנפח עד אין סוף. עד כדי כך שכשמשה ואהרון באו לדבר איתו הוא אומר שלא מכיר את השם בכלל.

הוא את השם לא מכיר. זה שיא הגאווה. משה רבינו גדל אצלו בבית. משה רבינו ראה את כל טומאת מצרים, את כל החרטומים, כל החכמים, כל מה שעבר שם איך אנשים חיו איך

התנהגו אחד עם השני, הוא היה כל כך גאוותן פרעה שחשב שהוא יכול לסדר את השם יתברך. הרי החכמים שלו ראו באסטרולוגיה שעומד להיוולד מושיען של ישראל וגם ראו שהוא לוקה במים, נפגע, שהוא ייכשל במים, צדקו. מה אמר? אה זה ככה אז כל ילד זכר שיוולד - ליאור. למה הוא זרק אותם ליאור למה הוא לא שרף אותם? למה זכרים דווקא? כי המושיע הוא זכר.

אז קודם כל הזכרים, ולמים, כי האסטרולוגים החכמים שלו ראו שהוא נופל, נכשל, בעניין המים. אז ליאור. הוא חשב "הבה נתחכמה לו" הוא חשב שהוא יוכל להתחכם. להתחכם נגד השם אי אפשר. אין עצה כנגד השם, מי יכול לעמוד בכלל ולחשוב שהוא יכול לעשות משהו נגד השם יתברך.

אגב, דעו לכם. טומאת מצרים עוד לא נגמרה, טומאת מצרים אצלנו פה עד היום. מאמינים בכל מיני כישופים בכל מיני עניינים ואיזה שיך אחד מפה, ערבי אחד משם, הם מנהלים את העולם, הם יכולים לעשות משהו להזיק לאנשים.

השם יתברך הוא מנהל את העולם. לא אסטרולוגים ולא אף אחד אחר. אם כן, הוא זרק אותם למים. משה רבינו מושיען של ישראל נולד ונזרק למים אבל מה, בתוך תיבה. לא קרה לו שום דבר.

לא רק שלא קרה לו שום דבר, הבת שלו הביאה אותו לבית שלו והוא גידל אותו בתוך ביתו. ככה חז"ל אומרים. הוא גידל את משה. תבינו את הטימטום של הגאווה של פרעה. עד איפה הגאווה הזו הביאה חורבן לעם שלו.

ולעצמו. תיראו את העיראקי הזה וגאוותו שרצה להלחם נגד כל העולם, מה שקרה לו ועוד מה שיקרה לו. ככה זה. יש אצל אומות העולם גאווה מאד חריפה וקשה. שם זה בולט מאד חזק. כי זה מאד גס, מאד פשוט. אצלנו גם יש גאווה גדולה מאד. לפעמים היא מעודנת, מסתתרת, לא כל כך גלויה אז לפעמים קשה לראות את זה. אם כן, משה רבינו בסופו של דבר כן לקה במים אבל כשהוא הכה בסלע, איך משה רבינו הכה בסלע הרי השם אמר לו לדבר עם הסלע? אומרים שהיה מעשה של הש-טן והוא ניסה לדבר אל הסלע והסלעים התערבבו קפצו ממקום למקום ובסוף הוא הכה בסלע.

אולי, אולי זה שריד ממה שהיה אז מהילדות שלו. והשם יתברך הקפיד עליו ואמר לו אתה לא נכנס לארץ, לא קידשתם את שמי. לא היה קידוש השם. כי הוא אמר לדבר אל הסלע, לדבר אל הסלע זו דרגה של התגלות השם מעל לטבע בתוך הטבע.

תארו לכם, אדם נותן מכה עם מקל אפילו מטה השם אפשר להגיד טוב, היו איזה מים בתוך הסלע, נתן מכה, יצא מים. אבל אם אדם מדבר אל הסלע בפקודתו של השם ויוצא מים רואים פה נס. רואים פה קידוש השם, ומשה לקה במים באמת. אם כן, הוא עבר הכשרה רצינית מאד. אז קודם כל עניין הזה של הגאווה כדי שאדם יהיה מסוגל להתמודד עם זה צריך לעבור ניסיונות. לא שאדם צריך להזמין את הניסיונות מהשמיים מזמינים לו מרגע שהוא נולד ניסיונות.

אחר כך הבעיה שלנו שבדרך כלל אנחנו לא לומדים מהניסיונות כי אנחנו לא מודעים שזה ניסיונות ולהפיק מזה תועלת. אז עוברים עלינו דברים כמו שעובר עלינו איזה טרקטור על הראש ולא יוצא מזה שום דבר.

בעזרת השם אם אדם רוצה להתחיל להתמודד. השם מתחיל לעזור לו. השלב הראשון בעזרה הזו שהוא נותן זה שיבין שיש ניסיונות, בכל רגע ורגע אדם צריך לבדוק את הניסיונות איך הם מורכבים וללמוד מהם.

אם כן, זה דבר שלוקח זמן ושלבים להבין ולהתבונן ולהתעמק בעניין הניסיונות ובמיוחד בעניין הגאווה. דבר שני חוץ מהניסיונות שאדם עובר זה ללמוד מאחרים. להתבונן

להסתכל, לנסות לראות איפה הגאווה הזו צצה. לא בשביל לשפוט את האחרים חס ושלום כי אמרתי, כולנו נגועים בעניין. אלא כדי להתחיל לזהות את העניין. אדם קשה לו לזהות אצל עצמו, יזהה אצל מישהו אחר בקלות, היצר יעזור לו גם שהוא יזהה.

כי היצר רוצה שהוא ישנה את האחר אז הוא יעזור לו מאד. יהיה מאד בקלות. אז להתחיל להכיר את העניין. לברוח זה המודעות הראשונית. דבר שני, וזה הדבר החשוב, זה לעבוד על ביטול, ביטול של האגו כלפי שמיים.

"קטונתי מכל החסדים", כך אמר יעקב אבינו. יעקב אבינו קיבל כל כך הרבה דברים: נשים, ילדים, חכמה, צדיקות, גילויים, כסף, רכוש. מה אמר: "קטונתי מכל החסדים ומכל האמת". לא התנפח מזה, נהיה קטן.

מכל החסדים שהוא קיבל נהיה קטן. עוד יותר. האדם האמיתי, האדם המתוקן כשמתבונן בתוך עצמו הוא רואה דברים מעניינים מאד. הוא רואה צד אחד רע, צד אחד טוב. והוא רואה את עצמו באמצע, בוחר בין טוב לבין רע. המעלות שיש בו, מתנה משמיים. המגרעות שיש בו זה מה שעדיין לא הצליח לתקן. אז ככה אדם לא מתגאה. תמיד להתבונן בתוך עצמו לראות את הטוב ולראות את הרע. הטוב לדעת שזה מתנות שקיבל בודאי שלא הצליח לנצל אותן מספיק טוב.

אף אחד מאתנו לא מצליח לנצל את המתנות שהשם יתברך נתן לו, באופן מקסימלי. אולי אנשים מיוחדים מאד, צדיקי עליון. האדם הפשוט לא מצליח. מצד אחד לדעת שזה הכל מתנות ומצד שני לדעת את החסרונות שזה בדיוק מה שעוד לא הצלחת לתקן. לא בשביל שאדם יהיה עצוב ומסכן למה הוא עוד לא הצליח לתקן, להגיד - זאת האמת, זה המצב. יכוון אדם את עצמו לרצות לעשות נחת רוח לשם כמה שיותר בכל העניינים. למשל בדוגמא הזו שהבאתי של הילד המפגר.

בא ומשגע את הצוות. אפשר לכעוס עליו, אפשר להעניש אותו, אפשר לרחם עליו, אפשר לאהוב אותו, אפשר לשנוא אותו, אפשר להעיף אותו מהכיתה. הכל פתוח בפנינו. איך אדם צריך להגיב? אדם צריך לחשוב מה טוב לילד כי לשם זה אני נמצא שם לנסות לשפץ לו את החיים.

מה טוב לילד? ומה יעשה נחת רוח לשם יתברך שאני אעשה. שאני אכעס עליו? שאני אעניש אותו? שאני ארחם עליו? זה מה שאדם צריך לשאול. מה טוב לילד? וודאי שלא טוב לילד שיתרגל לשבור כל הזמן רדיו וטייפים כי הוא לא יכול להיות בשום מקום פתוח יסגרו אותו.

מצד שני האם צריך להרביץ לו? או לצעוק עליו או להעניש אותו או מה לעשות? זאת דוגמא, אני פשוט עובד בזה לכן אני מדבר על זה, כל אחד ואחת יש לו דוגמאות משלו. כמו שהסברתי קודם שאנחנו רואים אפילו בילדים כאלה את הגאווה.

אני אגיד לכם משהו עוד יותר משונה, גם הצוות כצוות מתגאה על הילדים לא פעם. למרות שהם מפגרים. "איך אתה עושה לי דבר כזה?" "איך אתה מעוז?" כי אדם זה אדם איפה שהוא הולך. אם כן אנחנו חייבים, אין שום אפשרות הוקוס פוקוס לשלוט על הגאווה, אלא אם אנחנו מתבטלים כלפי שמיים.

המיתוק של הגאווה הורדת העוקץ שלה, מניעת הסיבוכים וההרס שהגאווה גורמת היא אפשרית רק כשהאדם הוא ירא שמיים אמיתי וכל הזמן נזכר מי האדון האמיתי בעולם. זה עיקר הכוח משם אדם יכול לשאוב.

אם כן, התעוררות הגאווה זה לא פגם, זה לא אשמתנו. התמסרות לגאווה זה כן. יש רק גאווה אחת שהיא חיובית "ויגבה ליבו בדרכי השם". אם אדם רוצה לעשות רצון השם

לעשות דברים טובים והיצר בא ואומר לו "תיראה אתה מתגאה, איך אתה הולך לעשות דבר כזה".

אז אדם אומר "כן כן באמת אני מתגאה, מה אתה רוצה עוד? שאני לא אעשה?" אז עניינים שבקדושה גם בזהירות אדם רשאי להשתמש קצת בגאווה הזו לשם שמיים. כי אם לא תהיה טיפה, כמו שכתוב שצריך שתהיה לתלמיד חכם, משהו שמינית שבשמינית של גאווה כדי לשמור על כבוד התורה.

אם אדם לא תהיה בו בכלל גאווה, והוא ישתמש בגאווה הזו לצורך חיובי יכול להגיע למצבים לא טובים. יכול להתחיל לחשוב שאין לו זכות קיום, אין לו זכות להגן על עצמו. אין דבר כזה. עד כאן יש שאלות?

שאלה: אם אדם לא מבטל את עצמו בפני השם אז בעצם הענווה שלו היא גם גאווה? תשובה: אם האדם לא מתבטל בפני השם יתברך אז הוא חי בדמיון יכול להיות שבפועל הוא לא מתנהג כגאווותן הוא לא פוגע באנשים. הוא לא עושה להם כל רע, יכול להיות שהוא אדם 100% מהרבה בחינות. אבל הרי אדם יודע שאין לנו שליטה על החיים שלנו, אין לנו שום שליטה על כלום.

שאלה: אז כל החילוניים הם גאווותניים? תשובה: לא אמרתי, גם לא אמרתי שכל הדתיים הם לא גאווותניים, כל אחד איפה שהוא נימצא. יכול להיות שאדם חילוני עם אמונה וביטול לשם יתברך מתבטל לפניו. שאלה: מה זה ביטול?

תשובה: ביטול זאת אומרת שאתה מתבטל בפני רצונו, שאתה מנסה לעשות רצונו ולא דווקא רצונך, שאתה מנסה לכבד אותו ולבצע את מה שהוא רוצה על הצד הטוב ביותר וחושב מה צרכי שמיים לפני שאתה חושב מה הצרכים שלך.

מה צרכי שמיים מה עושה נחת רוח לשם. גם האנשים הכי חילוניים והכי רחוקים כולם מאמינים בשם. זה נתון שאנחנו נולדים איתו אין לנו בחירה בזה בכלל. לפעמים בשכל אדם יכול להגיד שהוא כופר שלא מאמין, שלא נראה לו אבל מתוך עומק נפשו הוא מאמין. זה ככה אנחנו נוצרנו, ככה זה מהבית חרושת, אין מה לעשות זה אי אפשר לשנות.

שאלה: אז אם המטרה היא בעצם להכניע את כל היצרים ופשוט להגיע לכלום אז מה נעשה, תשתעמם?

תשובה: תיראה המטרה האמיתית היא ככה להפוך להיות כלי זך להשראת השם יתברך בעולם. העולם הזה שלנו מעניין, נכון?. נחמד, נכון? יש פה עונג? יש פה עונג. אנחנו נהנים? נהנים. עכשיו אם השם יתברך יתגלה העונג וההנאה שלנו שתהיה אז לעומת העונג וההנאה הזו פי מיליארדים ואינסוף. ככה שלא יהיה משעמם.

כתוב, מה עושים צדיקים בעולם האמת? "יושבים עטרותיהם על ראשיהם ונהנים מזיו השכינה." "נהנים, מבסוטים, הם לא סובלים. אלא מה, העונג כאן הוא עונג שניתן לנו ליהנות, השם יתברך נותן לאדם שייהנה, בגבולות מסוימים.

ההלכה והתורה נותנת גבולות לעונג כדי שהעונג יבוא בתיקון כי למה אנחנו באנו לעולם הזה? לתקן את החטא של אדם הראשון. אדם וחווה. אדם הראשון היה לו כל טוב שם רק דבר אחד ביקשו שהוא לא ייקח ממנו ולא ייהנה ממנו והוא לא שמע והלך ולקח. זאת אומרת שהוא נהנה בצורה לא מתוקנת, לא לשם שמיים אלא לשם כל מיני דברים. אם כן בעולם הזה יש לנו גם כן דברים. שאפשר ליהנות מהם ומצפים מאתנו שנהנה בתיקון. עכשיו הדברים שאנחנו נהנים בעולם הזה הם יחסית כלום, שום דבר לעומת העונג האמיתי הרוחני שאנחנו נהנה לעתיד לבוא.

תיראה, בעניין של העונג יש דרגות יש עונג חומרי, פיזי והוא חשוב מאד, אדם אין לו את

ההנאות שלו שהוא צריך אז הוא לא יכול לתפקד. אם הוא לא יאכל משהו טעים ואם לא יהיה לו עונג כזה או אחר אדם לא יוכל לחיות.

ויש את העונג הרוחני כשהאדם לומד נושאים רוחניים הוא מרגיש הנאה אחרת. זה שונה מההנאה פיזית. ההנאה הפיזית אולי היא חריפה אבל ההנאה הנפשית אם אתה זכית, ודאי זכית, לרגעים של התעלות, כל מיני רגעים כאלה ואחרים שאדם מרגיש בחיים שלו אושר, זה אושר, זה דבר גדול.

עכשיו כל זה ביחד, גם העונג הגשמי וגם העונג הרוחני הוא כאין וכאפס לעונג שאדם מרגיש שמתגלה השם יתברך. כשהשם יתברך מתגלה לאדם באופן פרטי. אם זה ברוח הקודש אם זה בדרך הנבואה, אם זה בחלום אפילו או אפילו אם זה דרך השגחה בתוך הטבע.

כשאדם רואה שהשם פה מתייחס אליו ספציפית. עשה לו נס כזה או אחר. למשל אדם חשב איזה שאלה, לא מצא תשובה, לא ידע, מה, פותח ספר, טראח! בדיוק שם כתובה התשובה אז הוא רואה פה השגחה. רואה שהשם מתייחס לבעיה שלו. ענה לו. אז הוא מבסוט, שמח. שאלה: אבל למה צריך לחשוב ככה? המון פעמים אתה חושב על משהו מסוים ואתה לא מוצא. הכל עניין של מקריות?

תשובה: טוב, תיקרא לזה איך שאתה רוצה, אפשר להביא לך הרבה דוגמאות שאתה רואה שזה לא מקריות, שאין מקריות שבאופן סטטיסטי לא יתכן מקריות כזו. שאלה: זה בדיוק באמצע, פעם כן ופעם לא?

תשובה: לא, אני לא עושה אחוזים אם פעם כן, פעם לא, אני רק מדבר על זה שכשזה קורה זה מביא עונג. זה עונג של התגלות של השם בתוך הטבע. אני לא נכנס לנושא שאתה מנסה להיכנס. מדבר עכשיו על הנושא של העונג, אתה דיברת שאם אנחנו נתבטל לא נהנה מכלום אז אני אומר לא, אדרבא, אם אדם מתבטל הוא זוכה לעונג האמיתי.

הרי כתוב האור הגנוז שנגנו לצדיקים זה עונג. בשביל מה אדם נברא? להתענג על השם, כך כתוב. אז השם יתברך זה לא איזה רב אחד משעמם שיושב שם וירביץ עלינו עם מקל וילמד אותנו כל הזמן מה מותר ומה אסור. יש השגות רוחניות שאדם זוכה להן שמביא לו עונג ואושר שאדם שלא זכה להן לא יכול בכלל להבין על מה מדובר. ככה שאם אדם קודם כל מתבטל יש לו כבר עונג שהוא לא נכנס לברוכים, קודם כל הוא לא רב עם אשתו, הוא לא רב עם הבוס, לא נכנס לחובות, הוא לא מסתבך כמעט בכלום.

שאלה: אז זה בריחה מהתמודדות?

תשובה: למה בריחה מהתמודדות, לא אמרתי שאדם לא ילך לעבוד. אדם מתחכך כל הזמן, אפשר להתחכך בביטול, אפשר לדרוש את הזכויות שלך בביטול. בלי גאווה. אדם שהוא אדם מבוטל זה לא איזה פציפיסט מסכן כזה, שאיך אומרים, כל הזמן מרביצים לו והוא מחייך. לא. אדם שמתבטל כלפי שמיים יש לו שלושה קוים שהולך בהם. קו ימין, קו שמאל, וקו אמצעי.

מתי שצריך חסד, עושה חסד, מתי שצריך דין עושה דין, מתי צריך רחמים - רחמים. על פי מה שהוא מבין באותו זמן שצריך לעשות על פי התורה על פי ההלכה על פי הקבלה והופך להיות מרכבה לשכינה.

הוא לא מסכן. הוא יגיד מילה ומה שהוא אומר זה מתקיים. הוא מסכן? הוא בורח? כתוב "מי שולט בי, צדיק שולט בי". "צדיק גוזר, הקב"ה מקיים". אז פה הוא יגיד לי שזה לא מתקיים, תלוי, לפעמים כן ולפעמים לא. על כל פנים, אני מדבר כרגע על דרגות גבוהות. שאלה: אלו הדרגות שלנו?

תשובה: אני מדבר מאד על הדרגות שלנו רק כשהוא שאל אותי אם העולם יהיה משעמם אמרתי לו שלא ידאג, שלא יהיה משעמם, יהיה כיף הכי גדול שיכול להיות.

שאלה: אני חייתי 41 שנה עם ביטול מוחלט של כל דבר, סבלתי לא נהניתי מכלום. תשובה: כי זה בגלל שאתה ביטלת את עצמך בצורה לא נכונה מה שעשית לא נקרא לזה ביטול זה לא ביטול, מה שעשית זה הכחדה עצמית. זה לא ביטול. ביטול אמיתי מביא את האדם להתעלות מעל לטבע לקדושה.

שאלה: לא הבנתי משהו על העניין של ביטול, בשפת המעשה, היום יום, בחיים, בעבודה, בבית בכל מקום?

תשובה: אתה רוצה דוגמא, איך אדם מתבטל בחיי היום יום? זאת השאלה שלך. בוא נגיד ככה, אדם קם בבוקר מתחיל את היום שלו והוא מצפה שאשתו תעשה לו כוס קפה, מה יש, למה שלא תעשה לו כוס קפה? היא כבר עשרים שנה עושה אז עוד יום מה קרה. אבל באותו יום האישה כאב לה הגב והיא לא קמה בזמן, לא הספיקה להרתיח את המים בזמן. אז הוא בא ומתחיל לבעוס עליה אני הרי בשעה הזו כבר צריך לשתות את הקפה, למה לא עשית את הקפה? ברגע שהוא כועס הכעס הזה מאיפה הוא בא? הוא בא מהגאווה שלו. יכול להיות בזה משהו חיובי, נניח הוא לא רוצה לאחר לעבודה. אבל, זה החלק החיובי שהיצר משתמש בשביל להרתיח את דמו ולעשות משהו שלילי כי הרי הוא יכל גם כן לעשות בעצמו את הקפה. אם הוא כל כך גיבור הוא יכול לקום לבד ולעשות את הקפה. אז הוא בא בתלונות לאשתו והוא כועס.

עשרים שנה עשית לי - והיום לא עשית. הכעס זה תוצאה של גאווה כמובן. הכעס הזה זה תוצאה של גאווה. אז הוא התגאה. עכשיו, זה הסרט היום יומי שכל אדם נורמאלי עובר. אחד על הקפה ואחד על החולצה לא משנה על מה, בסדר, זה מוכר, זה דוגמא מהחיים. עכשיו איך חי בן אדם שהוא עובד על העניין הזה של ביטול. אותה דוגמא, הוא קם בבוקר הוא מצפה שיהיה לו קפה, הוא צריך ללכת לעבוד. ואשתו לא הכינה לו את הקפה כי כאב לה הגב. במקום שיתחיל לצעוק עליה, ברגע שהוא לא רואה את הקפה בכוס, הוא רואה את הכוס הריקה אז הוא קודם כל שואל מה קרה? שואל את עצמו מה קרה שואל את אישתו מה קרה הוא כבר לא בא ומתנפל עליה.

הוא מבין, אולי מהשמיים פה רוצים שהוא יעשה את הקפה אולי הוא צריך לעשות קפה לאשתו. זה אדם שחי בביטול. זה לא אדם שלא חי. זה אדם שחי, חי את החיים כמו כולם רק במקום כל הזמן להיכנס למלחמות, לגאווה, לכעס הוא מנסה למצוא את המיתוק של העניין. את הסיבה האחרת, את הדרך השניה, זה ביטול.

שאלה: ובעבודה? אם הבוס קם הפוך באותו יום ושופך את הקפה על הראש שלך? ואתה צודק אז מה? "ונפשי כעפר לכל תהיה?"

תשובה: לא, לא אמרתי שאדם צריך להיות פראייר של אף אחד, לא, היהדות לא דורשת מאדם להיות עבד של אף אחד. לא, אין דבר כזה. בוא ניקח את הדוגמא, אדם בא לעבודה עם רצון טוב, מוכן, בזמן, לא הרגיו את אף אחד. אומר בוקר טוב יפה לבוס, והוא במקום להגיד לו בוקר טוב צועק עליו איזו גסות. לא קורה? קורה, קורה לצערנו יותר מידי. לא מספיק שצעק עלי, הוא לא ענה לו. אחר כך גם כן מתחיל להקניט אותו והוא לא צודק, הבוס לא צודק בכלל. אז עכשיו, האדם הרגיל שחי את החיים כמו שכולנו חיים אז הוא מתחיל לצעוק עליו בחזרה.

או אם הוא מפחד ממנו לא צועק עליו אז הוא מרכל עליו. אבל אם הוא יכול לצעוק הוא צועק. מתמרמר, נותן לו על הראש, מסתכסך איתו, ויש בזה דרגות. אדם שחי בביטול, בא לעבודה, הבוס צועק עליו ועושה לו בעיות, לא שלא מתעורר בו חשק לתת לו איזה מכה אולי, מתעורר, אמרתי, ההתעוררות הזו באה מצד היצר. זה חייב להתעורר אבל הוא לא מתמכר לעניין. הוא לא בוחר בזה, הוא עוצר את זה מיד ואומר, רק רגע אחד, מה קרה לבן

אדם הזה אולי יש לו איזה בעיה עם עצמו אולי עם אשתו אולי פה אולי שם.
לא ישר נכנס למלחמה. עכשיו נניח שהוא דורש ממך משהו לא צודק. אז קודם כל אתה
ממתק את הדין הזה לא מתמסר לדין. אתה קשור עם השם, גם כשאתה הולך לעבודה, זה
קשה, אבל אפשר להיות קשור עם השם גם בעבודה.
וגם כשהבוס הזה צועק עליך לא בצדק.
(א) אז אם אתה לא יכול להוכיח אותו אז אתה מתפלל עליו.
(ב) אתה לא מתמסר לרגשות הזעם שלך ולא מוציא אותם לפועל אלא מנסה להבין מה קרה
לבן אדם.

היציאה מהדיכאון

הנושא שרצייתי היום לשוחח עליו בעקבות המצב, זה הנושא של הדיכאון. הרבה אנשים בדיכאון, לעיתים יש גם סיבות לדיכאון, וכיוון שזו היא מחלה ישראלית נפוצה, כדאי להקדיש לה שיעור או פחות. אם כן יש דיכאון פרטי ויש דיכאון כללי, ישנם פרטים בתוך עם ישראל ובתוך החברה שיש להם דיכאון, ולפעמים הציבור כולו או חלקים מהציבור חוטפים דיכאון.

השאלה שנשאלת, מה הוא הדיכאון הזה, האם יש משהו לעשות נגדו ואיך אפשר להלחם נגדו. מובן שבעולם המדע יש כל מיני הגדרות בפסיכיאטריה ובפסיכולוגיה, ביום גם ברפואה רגילה, עשו מחקרים וגילו שלפעמים חוסר של חומר, הורמון או משהו פיזי משפיע על הנפש ואדם חולה בדיכאון.

אינני מתייחס לכיוון הזה, זאת אומרת יכול להיות שזה נכון ובאמת אם אדם בדיכאון, יש ללכת לרופא ולעשות בדיקות אולי אפשר לעזור לו עם תרופות או בטיפול אחר אין זאת בושה, ההפך, זה לפי ההלכה.

אבל בנוסף לעניין של התרופות שלא תמיד עוזרות לכולם, לצערנו, יש גם אנשים שיש להם דיכאון ומצבם לא בדרגה שצריכים תרופות, דיכאון, לא דיכאון פסיכיאטרי שצריכים תרופות, מי אין לו דיכאון מידי פעם? כל אחד, אחד יש לו דיכאון פעם ביום, אחד פעם בשעה ואחד יש לו פעם בחודשיים ואחד פעם בשנה ואחד פעם בחיים, אבל לכולם יש את התהליכים האלה.

הדיכאון זה תהליך של גדילה, לכאורה זה בדיוק הפוך, קודם כל מה הסימנים של דיכאון? דיכאון זה מצב שבו אדם אין לו חשק לעשות כלום, אין לו רצון, הרצון שלו משתק, אין לו כוח, הוא חלש, גם מבחינה גופנית וגם מבחינה נפשית. אין לו חשק לפעמים אפילו לאכול, לפעמים אפילו לישון, לפעמים ישן יותר מידי, אין לו עניין לחיות ובמצבים החמורים יש גם מחשבות של התאבדות, ה' ישמור, ודברים כאלה. זה המצב של דיכאון. מובן שבמצבים חמורים צריך אישפוז וטיפול תרופתי צמוד וטוב שיש היכן לאשפז, אבל אני לא מתייחס כרגע למצב כזה, כי במצב של אישפוז חוץ מלתת תרופות ולהתפלל על האדם אי אפשר להשפיע עליו, כי באותו זמן, אם הוא במצב עד כדי כך קשה הוא לא שומע, או שהוא קצת שומע אבל זה לא נכנס לו פנימה, הוא אפוף בתוך מצבו ואין מה לעשות.

אני מדבר על המצבים הרגילים של דיכאון של האנשים הרגילים, שעוברים תקופות קשות. אם כן, כשאתה שואל אדם שאומר שיש לו דיכאון, מה קורה לך? הוא לא יודע להגדיר בדיוק מה יש לו, זאת אומרת יש לו דיכאון, הוא לא מרגיש טוב, אין לו חשק לעשות כלום, האפשרות לצאת מהדיכאון תלויה כמובן בטיפול אינדיבידואלי, אבל יש גם כמה כללים שאם נשמיע אותם באופן כללי יעזרו לאנשים, אבל זה באופן כללי. בדרך כלל לאנשים שיש דיכאון יש צורך בעזרה אישית לפחות בכמה שיחות, בכמה פגישות, אבל הדבר הראשוני שצריך לדעת שהדיכאון זה כמו ענן שתופס את נפש האדם, זן מין תחושה כבדה כזו, התחושה הזו יש לה סיבות ואצל כל אדם הסיבות שונות, יכול להיות שלו היו יכולים למדוד, התחושות הן דומות.

אנשים שיש להם דיכאון אומרים שמרגישים אותם הדברים, אבל הסיבות שונות מאדם לאדם, מי שגורם את הדיכאון זה היצר שבתוך האדם, דיכאון זה עצבות בדרגה גבוהה, זה אבי אבות הטומאה, העצבות זה הסטרא אחרא, השמחה זו הקדושה.

אם אדם רוצה לבחון אם הוא בקדושה או בטומאה, שיתבונן ויראה כמה הוא שמח וכמה הוא עצוב, אדם שנמצא במצב של קדושה תמיד שמח, שמח וטוב לו, אם אדם עצוב סימן

שהיצר תפס אותו.

כמו שאומר הרמח"ל: מטרת הסיטרא אחרא היא להחריב את העולם ומטרת הקדושה לקיים את העולם. יצר הרע תופס את האדם בכיוון של דיכאון ועצבות ומטרתו להרוס אותו ככל שיכול, אם הוא יכול הוא הורס אותו בכל העניינים ששייכים לעולם הזה, ואם נותנים לו הוא גם יכול להרוס את האדם לעולם הבא, להביא אותו לעברות וחלילה איבוד לדעת ודברים כאלה.

לכן חשוב לטפל בעניין. לפעמים יש אדם שעד גיל 24, עד גיל 30 היה רזה ופתאום התחיל להשמין, הוא לא השמין ביום אחד, בהתחלה מוסיף קילו שניים ולא שם לב, אח"כ גדלה לו כרס קטנה, חמישה קילו גם לא נורא, פתאום הוא לא מרגיש כבר מוסיף עשרה קילו ואח"כ עשרים קילו והוא נעשה שמן ולא יכול לרזות, זה תהליך ידוע, זה התחיל בקילו אח"כ זה התווסף בלי שאדם ירגיש, כך הדיכאון אינו מופיע בבת אחת אלא אם כן אדם עובר זעזוע במלחמה או דבר דומה שיכול לתפוס אותו, אבל אם לא, זה מתחיל לתת סימנים קטנים שאם לא מטפלים בהם מהר, אם לא מזהים אותם המצב הולך ומתנפח אח"כ כבר יותר קשה לצאת, ככל שתופסים יותר מהר את המצב וככל שיותר מהר נלחמים בו נכון - הפתרון קל יותר.

אם מזניחים את זה, אפשר לצאת מזה אבל זה דורש יותר מלחמות, לאדם בדרך כלל שיש דיכאון הוא נובע מכמה דברים, זאת אומרת היצר מוכר לו כמה דברים, מזכיר לו כל מיני כישלונות שהכשיל אותו כדי לדכא אותו עוד יותר שיהיו לו ייסורי מצפון, לצער אותו, מביא לו קנאה על דברים שהוא לא השיג והיה רוצה להשיג, מביא לו כפירה בה' יתברך, בתורה, בחכמים, מביא לו פחדים וחרדות, פחדים מוגדרים מהתמודדות עם החיים ומכל מיני דברים, להתחתן מלהתגרש לפעמים מלעבוד מלתפקד ולפעמים סתם חרדות כלליות, לא מזוהות עם דבר מסוים, אלא הרגשה של פחד.

אומרים שחז"ל ידעו את כל הדברים והגדירו אותם, שיש פחד שאדם יודע ממה הוא מפחד ויש פחד שאדם לא יודע ממה הוא מפחד, זה מובא בגמרא. המטרה של הדיכאון זה להרוס את האדם, ומה מצד הקב"ה? מה מצד הקדושה? הרי אנחנו אומרים שזה ניסיון, ניסיון כבד, אז מצד היצר מטרתו להרוס, מה בצד הקדושה? מה ה' רוצה? כמו בכל דבר ה' רוצה לפתח את האדם, המצב של דיכאון זה מצב שיסוד העפר - יש עפר ויש אוויר או רוח ואש ומים, ארבעה יסודות שהם מרכיבים את כל הבריאה והם מרכיבים כל אדם, אצל כל אדם יש פרופורציות שונות של היסודות האלה, עירבוב של היסודות ויש גם סדר שונה, מי שולט, מי יותר ומי אח"כ, מי פחות מי יותר, מצב של דיכאון זה מצב שיסוד העפר מתגבר חזק מאוד, עפר זו עצבות בצד השלילי, כבדות, ייאוש, חוסר תנועה, חוסר תקווה, כל הדברים הידועים.

אם כן, מתגבר יסוד העפר, השאלה מה עושים? אני חושב שהתמונה די ברורה, אגב, יכולים להיות שני אנשים ולשניהם יש אותה כמות של צרות, אחד נכנס לדיכאון השני לא נכנס לדיכאון, השני לא נכנס לדיכאון בכלל, זה בא להראות שהמאורעות שקורים לאדם הם רק ממריצים של תהליכים, אבל הדרך בה האדם מתייחס היא בהתאם למצב של נפשו, רוחו, הנפש, המצב הרוחני שלו, ככה הוא מתייחס. אם האדם מיסודו חזק ומתוקן ויש לו כוחות והוא יודע איך לעבוד עבודת נפש נכונה באופן טיבעי, הוא יכול לעבור דברים קשים ולברוח מהדיכאון לא לתת לדיכאון לתפוס אותו, אם אדם רגיש, בדרך כלל אנשים רגישים היצר תופס אותם אפילו בדברים קטנים הוא יכול לשבור אותם, מטרת הדיכאון זה לשבור את האדם.

בזמנו כשעבדתי בבי"ח פסיכיאטרי, למשל, הייתה שם בחורה שהיום היא בטח בת 70

שאיפזו אותה כבר בגיל 17, למה? חטפה דיכאון, ממה? מאיזו אהבה נכזבת, החבר עזב אותה והיא הייתה משוררת, בחורה מאוד מיוחדת ורגישה, מזה נשברה ולא יצאה מזה עד עצם היום הזה.

אדם אחד עובר את השואה ולא נכנס לדיכאון, ומישהו אחר עובר אהבה נכזבת אחת ונשבר. דיכאון זה מצב זמני, צריך לדעת את זה, אין זה מצב קבוע, זה מצב זמני, זה יכול להמשך פחות זמן, יותר זמן, תלוי אם האדם עובד נכון בנפשו ותלוי כמה שכלו נפגם כתוצאה מהמצב הנפשי שלו.

אני לא פסיכיאטר ולא פסיכולוג, אני מדבר מניסיון, עבדתי בתור מדריך ריפוי בעיסוק, לא בתור פסיכיאטר, אני במקצועי מורה לחינוך מיוחד, לפני שלמדתי עבדתי בבית חולים וגם אחרי זה.

בקיזור מה שאני אומר זה מניסיון, לא דברים שלמדתי אותם בבי"ח או בפסיכולוגיה, דברים מהקבלה, מחז"ל, הניסיון וההתבוננות. אם כן, הדבר הראשון שצריך לדעת שכמו כל מצב הדיכאון זה מצב זמני, הוא יכול להפוך חלילה להיות קבוע אם שכלו של האדם נפגע, לפעמים היצר תופס לו גם את השכל, ויש תהליך בחסידות שנקרא "מוח שליט על הלב", אז אם המוח לא נפגע, יכולים לשקם את הלב בעזרת הברור והשליטה וההשפעה של המוח, אפשר לשנות את התדרים שהיצר תפס את האדם בתוך ליבו, אבל אם זה מצב מוזנח כמו אותה בחורה שמגיל 17 עד גיל 70 לא טיפלו בה בשום אמצעים טובים, חוץ מאשר אולי תרופות, גם שכלה נפגע, כשהשכל נפגע, מה אתה יכול לעשות? להחליף את השכל. זה לא דבר פשוט אבל כל זמן שהשכל לא נפגע או לא נפגע לגמרי, אפילו במקרים קשים שהדיכאון נמשך שנים.

שאלה: מה מידת השכל שצריך כדי לצאת מהמצב הזה?

תשובה: אם אדם מבין את מה שאני אומר עכשיו זה מספיק שכל בשביל לצאת מזה, אם אדם מתמצא, מבין, יכול לנסוע באוטובוס, יכול לתפקד, לא צריך יותר, זה מספיק. אם אדם הגיע למצב שחלילה כבר לא בתוך זה שחלילה כבר לא יכול לתפקד, אפילו זה אז המצב שלו קשה, יכול להיות גם נס אבל בטבע המצב קשה.

שאלה: כיצד מתחילים להתנגד ליצר הזה שלא יתפוס את האדם?

תשובה: קודם כל יש כלל "בתחבולות תעשה לך מלחמה", אי אפשר להגיד עכשיו דרך שהיא מתאימה לכולם, רצפט כללי, כי אחד צריך להתעלם מהיצר והשני צריך לנתח אותו ולתקוף אותו, אחד צריך לתקוף אותו ברגש, דרך הרגש, אחד דרך השכל ואחד דרך המעשים, זאת אומרת "בכל דרכך דעהו", זה נאמר על ה' יתברך, אני אומר, גם על היצר זה נאמר, להבדיל, עכשיו כמו שהוא תוקף אותך ככה אתה תילמד ממנו כיצד לתקוף אותו.

היצר לפעמים עובד על אדם בשכל, לפעמים מעורר בו כל מיני רעיונות, משגע אותך בשכל, לפעמים ברגש, מעורר בו כל מיני רגשות, לפעמים בכל הדברים ביחד. האדם גם הוא לפעמים צריך לתקוף אותו בחזרה בשכל, עם שכל נגדי לפעמים ברגש, ברגש נגדי, לפעמים עם שניהם, לפעמים עם כלום, פשוט לעשות את עצמו מטומטם, גם זה חשוב.

דוד המלך התקשה להבין למה יש שוטים בעולם, הוא אומר: אתה בראת את כל הבריות, אני מבין שיש לכל אחד תפקיד, ליתוש יש תפקיד ולכל ברייה אבל מה צריך משוגעים? זה הוא לא היה יכול להבין עד שהוא הזדקן בעצמו לזה שהלך ונישבה אצל הגויים והיה צריך לעשות עצמו כמשוגע בשביל לברוח, וכך הוא ראה שגם לזה יש מטרה.

לפעמים אדם צריך לרמות את היצר לעשות את עצמו טיפש, לפעמים הוא צריך להיות חכם, לפעמים הוא צריך להיות תמים, לפעמים הוא צריך להיות ערמומי. זה לומדים מהניסיונות של אברהם אבינו כשהוא נצטווה ללכת לעקוד את בנו, היצר בכל פעם הופיע

בצורה אחרת, פעם כזקן ופעם כנער וכל פעם החליף צורה בשביל לתפוס אותו, אברהם כל פעם גילה אותו.

כך אותו דבר כפי שהוא עשה, יש בנו סגולת האבות, בתוך הנפש מה שהצליחו להשיג - הורישו לנו, כמו שאברהם הצליח לגלות את היצר בכל התייחסויות וכל פעם להגיב בהתאם, כך גם אצלנו בנפש יש את היכולת הזו.

- הוא הצליח להרוג את שרה.

- טוב, הוא הצליח הרבה דברים, אבל למרות הצלחתו אנחנו מצווים להלחם, אין מה לעשות, אין גם ברירה, זה שהוא לפעמים מצליח אין מה לעשות. בקיצור, אם כן זה כלל אחד שאין כללים, ושאדם צריך להיות חכם, אבל אם אדם לא חכם אז מה יעשה? אז ניתן כמה כללים בסיסיים בכל זאת, אולי זה ייתן לו פתח.

דבר ראשון צריך להפעיל את הכעס נגד העצבות, הרי אצל כל אחד יש, ברוך ה', מאגר של כעס בפנים, הכעס הזה - בדרך כלל אדם משתמש בו כדי להרוס, זאת אומרת היצר מגרה לו את הכעס בשביל שאדם יהרוס לעצמו ולאחרים, בזמן של דיכאון אדם צריך לעורר את האש, אש של הכעס נגד הדיכאון שלו, נגד היצר שבא לדכא אותו, לשגע אותו, כשהיצר רואה שאדם מתגבר בגבורה של כעס ושל קדושה, הוא בורח, הוא עוזב את האדם.

זה נשמע קצת משונה אבל זה בדוק ומנוסה. כשאדם נכנס לדיכאון בגלל כעס על משהו, זה בדר"כ דיכאון שלא ימשך הרבה זמן, זאת תוצאה של נפילה שהוא התעצבן, ההוא הרגיו אותו, מישהו יכול לדכא אותו כמה שעות, יום, יומיים, שלושה, חודש, אבל בסוף הוא יוצא כי זה משהו חיצוני, יותר חיצוני.

אבל בכל מקרה אדם יכול לכעוס על היצר שלו, "לעולם ירגיו אדם יצר טוב על יצר רע" - זה הסיפור, צריך להרגיז את היצר בכוח, ממש לכעוס, לצעוק עליו "לך מפה", לגעור בו, לבקש מה' לקטרג עליו בפני ה', הרי הוא מקטרג עלינו אז אנחנו צריכים לקטרג עליו.

"תראה מה שהוא עושה לי, תראה, תזרוק אותו מפה", ממש בכעס, אם אדם רוצה לעשות קולות של כעס, גם זה טוב, לשלוח את הכעס נגד הדיכאון, נגד הדיכאון זאת אומרת נגד היצר שמכניס אותו לדיכאון, זה כבר ישר יפעיל לו כוח, תראו, כל הכוחות שה' יתברך שם לנו בנפש זה כוחות או שאנחנו משתמשים בהם או שהיצר משתמש בהם, או זה או זה, אז כל הכוחות כולל הכעס, הכעס זה כוח רציני, זאת אנרגיה רצינית שיכולה להזיז עולמות, בדרך כלל היא מחריבה עולמות, אבל אם משתמשים בה כדי להלחם ביצר זה כוח לא רגיל, כיוון שהיצר אוהב את הכעס הוא לא נותן לך להכחיד אותו כל כך מהר, הוא נשאר תמיד, יש תמיד איזה מאגר שאפשר להשתמש בו, זה פטנט ראשון לסלק את היצר שבא להתנפל בכוח, בעצבים, כמובן לא לפני אנשים שלא יראו שאתם פתאום צועקים על עצמכם, זה יראה משונה, זה דבר אחד.

דבר שני, קודם כל באופן כללי תיפקודי, אסור לאדם בדיכאון להיות לבד, לא טוב להתבודד, צריך לצאת לפגוש חברים אפילו אם אין לו חברים שיצא החוצה, שיראה אנשים, שיסתובב, שינשום, שיטייל, שיתעייף, שיעשה משהו, לא להישאר בבית לבד, זה אסור, זה דבר חשוב.

אם אין לו מסגרת של עבודה או משהו שימצא לו מסגרת מסוימת לפחות משהו לעשות, לא להישאר לבד ולא להישאר בלי מעשים כי היצר מנצל את הרגעים האלה יותר חזק, לעשות מינימום, מה שכל אחד יכול.

דבר שני, לא לשמוע מוזיקה מעציבה, יש היום כל מיני מוזיקות ברדיו שגם מי שאין לו דיכאון נכנס לדיכאון, מזה צריך להיזהר, זה משפיע חזק מאוד. הייתה אחת שבאה אלי, שהחבר שלה עזב אותה, סיפור שלם, אני שואל אותה למה היא מאזינה, היא מספרת לי כל

היום היא מאזינה לשירי אהבה ולשירי דיכאון כאלה והיא בוכה עם השירים, מזה לא יוצאים מדיכאון אלא נכנסים יותר עמוק, לכן צריך להיזהר דווקא להאזין למוזיקה מעודדת, כל אחד למה שהוא אוהב אבל באופן כללי למוזיקה שמחה, השמחה כבר מוציאה חלק מהדיכאון, ולצאת להסתובב בין הבריות, לא להישאר בתוך הבית.

דבר נוסף, יש כמה סוגי התבוננות שיכולים לעזור לאדם לצאת מהדיכאון ובכלל להרגיע את האדם ובכלל לעשות לו טוב. יש לי הרבה שיעורים על ההתבוננות פה. אני אגיד לכם כמה דברים, דבר ראשון אדם צריך כמה פעמים ביום לשבת לסגור את העיניים ולדמיין לעצמו כשהוא נושם שנכנס לו אור דרך קדקוד הראש, האור הזה מתפשט לו בתוך כל הגוף וכשהוא נושף שיוצא לו אור מהעיניים, מהאוזניים, מהנחיריים ומהפה כלפי חוץ וחוזר עוד פעם, ככה לשבת ולעשות את הדבר הזה במשך כמה דקות, פעמיים שלושה ביום, הדבר הזה מרגיע, משחרר, משמח וגם מטהר, זה לקוח מהאר"י ז"ל, זאת אומרת אני לא יודע אם האר"י ז"ל בעצמו אמר לעשות דבר כזה אבל על פי התיאור שלו, של העולם, מה שנקרא א"ק (אדם קדמון), כפי שהאורות יוצאים מכל המקומות, אח"פ- אוזן, חותם, פה, מי ששמע אז משם הרעיון, לשבת לסגור עיניים וכשאדם נושם להרגיש שנכנס אור דרך הקדקוד שלו ומתפשט בתוך כל הגוף, כשהוא נושף לחשוב שהאור העודף יוצא מהעיניים, מהאוזניים, מהנחיריים ומהפה ועוד פעם נושם ועוד פעם נכנס ככה, זה מרגיע כל אדם, זה דבר גדול מאוד, גם מי שלא יכול להירדם, יכול לשכב ולעשות את זה ויירדם בטוח.

עוד דבר מאוד חשוב, אנשים שיש להם דיכאון, יש להם מועקה שמתמקדת בגרון, בלב ובחזה, זה תופס אותם חזק. אדם צריך לסגור עיניים ולחשוב על שם ה', ש-ד-י, לצייר אותו על המועקה ולדחוף אותו בכוח בפנים, לכוון שאותיות השם הקדוש הזה יגרשו את היצר הזה שתופס את האדם, זאת גם מלחמה, אדם יעשה את זה אפילו הרבה פעמים ביום, זה לא משנה, ההתבוננות הראשונה רק פעמיים שלוש לא להיכנס יותר מידי כי זה עשוי להכניס את האדם לדמיונות, אחרי שאדם חשב את השם הזה ש-ד-י וצייר אותו על המועקה וכו', שיחשוב על שם י-ק-ו-ק ויצייר אותו על המצח זה מביא שמחה, י-ק-ו-ק, שם הוויה (כשיש בעיות פיזיות זה יכול לעזור, לא בטוח שזה יעזור, זה יכול לעזור, תלוי בזכות של האדם), אחרי ש-ד-י אמרתי, י-ק-ו-ק במצח לחשוב את זה, ככה, לסגור את העיניים ולראות את שם ה', אם לא מצליחים לצייר את זה בבת אחת אז אות אות, י' אח"כ ה' אח"כ ו' ואח"כ ה', מי שיכול גם לראות את הניקוד אז, יש ניקוד ה' מנוקדת בחיריק הה' בשוא, זאת אומרת נקודה מעל לניקודה ה' בחיריק והה' האחרונה בלי כלום, ולא לבטא את זה רק לראות בעיניים, אם מישהו לא יכול לזכור את זה הוא יכול לכתוב את זה אבל שיעשה מקף בין אות לאות כדי שלא יהיה שם ה' ממש, לא יתבזה ה', הניקוד הזה מועיל גם לתיקון הברית, מי שצריך, זה חשוב, תיקון הברית בהכרח מביא שמחה, פגם הברית בהכרח מביא עצבות.

- לאישה יש תיקון הברית?

- כן, גם לאישה יש, א) אישה גם מצווה על ענייני צניעות ועריות (ב) לפעמים האישה שותפה לפגמים של גבר, אם היא הייתה שותפה לפגמים אז היא צריכה גם לעשות על זה תיקון. אם אישה, לא עלינו, פגמה ביחד עם גבר בצורה לא נכונה, היא גם שיתפה פעולה בעניין הזה אז יש לה גם כן בעיה. אחרי כל זה אם אדם עוד לא נרדם ועוד יש לו דיכאון אז יש עוד התבוננות, ההתבוננות של שם ה' ש-ד-י צריך לצייר את שם ש-ד-י על המצח ועל העיניים ועל הגרון ועל הלב ועל הטבור, אם אפשר לזכור את כל זה ביחד, לראות את כל השמות האלו ביחד, מצוין, אם אי אפשר אז מה שאפשר, לפי הסדר, זה גם אדם שיש לו פחד זה טוב כי זה שומר על האדם, ש-ד-י (שומר דלתות ישראל) זה שומר על האדם.

עכשיו נתעמק עוד טיפה בעניין הדיכאון, הדיכאון מבחינה אלוקית בא כדי שהאדם יתעורר להתפלל לה' "ויצעקו לה' בצר להם", דיכאון זה מיצר הגרון. כשהיינו במצרים קליפת פרעה ינקה מהדעת ומהעורף לא נתנה לשפע לרדת למייצר הגרון, הגרון צר, מהמוח צריך לרדת שפע לכל הגוף, אז פרעה לא נתן לשפע לרדת לכן בגוף יש שפיכות דמים, זה השפיכות דמים ששפכו את דמנו במצרים, זה שפיכות דמים ששופכים היום פה, מה שהרשעים דוקרים את היהודים מאותה סיבה, שניהם נובעים גם הם מפגם הברית, אם כן זה בחינת מיצר.

מה זה היה פסח שהייתה הגאולה? פה-סח, הפה דיבר, נכון? קודם היה מיצר הגרון, אותיות מיצר זה מיצרים אח"כ בא פסח הפה דיבר, מה זה הפה דיבר? ה' יתברך התגלה, הרי במצרים היה הסתר פנים כזה גדול שמשה בא ואמר לפרעה: תשמע, ה' שלח אותי אליך הוא ענה לו: לא מכיר אותי, מי זה? הוא לא הכיר את בחינת התגלות של ה' של י-ק-ו-ק, הוא לא הכיר זה מהסתר פנים היום אפילו הרשעים יודעים שה' קיים, רשעי אומות העולם יודעים כולל אלו שדוקרים יהודים הם צועקים את שם ה', אבל היו זמנים של הסתר פנים כל כך גדול בעולם שלא ידעו את ה', היום גם הרשעים כבר יודעים שיש שם אחד ושמו אחד, אפילו שההשגה שלהם מוגבלת בכל זאת הם יודעים.

אם כן, המטרה של הדיכאון זה להביא את האדם לתפילה ולאמונה, דיכאון זה פגם באמונה, כשאדם מאמין שהיה מגיע לו דברים כאלה, טובים יותר, אחרים, זאת אומרת שיש לו קצת טענות על ההשגחה העליונה, הוא לא מקבל בתמימות את מה שה' שולח לו לכן הוא נכנס לדיכאון, לו היה מקבל בתמימות, אם היה שמח עם מה שיש לו - לא היה נכנס לדיכאון, למה נכנס לדיכאון? כי לא מסכים עם ההשגחה, נראה לו שלא כיבדו אותו או נראה לו שלא נתנו לו כסף, נראה לו שלא התייחסו אליו יפה, נראה לו כל מיני דברים שהוא חושב שהיה מגיע לו אחרת, יש לו איזו טענה, זה נובע מחוסר אמונה אפילו גובל בכפירה, כפירה בהשגחה, כפירה בצדק ה', בצדק האלוקי, כשאדם יודע שכל מה שמהשמיים יוצא הוא לטובה - הוא שמח, גם אם לפעמים קשה, אם כואב זה קשה להיות שמח אבל ככל שלאדם יש יותר אמונה הוא יכול גם לעמוד בייסורים ולקבל את הייסורים באהבה.

לכן דיכאון זו בעיה של אמונה לא מפותחת, חוסר קשר עם ה', לכן אדם שנמצא בדיכאון צריך לפתוח את הפה, פה-סח, להתחיל להתפלל, על מה להתפלל? על הכל, קודם כל על הצרות שלו, על כל הצרות שלו, תדעו לכם כשאדם לא מתפלל כמו שצריך, לא מבקש על כל הצרות, בדרך כלל אדם שמדוכא הוא כבר גם לא מתפלל, הפה נסתם לו אז צריך בכוח להתחיל לפתוח את הפה, להתחיל להגיד לה', תשמע כואב לי פה וכואב לי שם וחוסר לי זה ומר לי פה, ורע לי כאן ואין לי אמונה, ואין לי כוח ואין לי שכל ותעזור לי, אבל לא בטרוניות, לא להתלונן לפני ה', להתפלל לפני ה', תעזור לי שיהיה תיקון לכל הפגמים שלי, שאוכל לעבוד אותך כפי שצריך, שאוכל להיות שמח וחיובי.

- מבקשים על אמונה? - אפשר לבקש, ודאי, מצווה לבקש, להגיד לה': אין לי מספיק אמונה, תיתן לי אמונה, ודאי, יהיה רצון מלפניך שתהיה לי אמונה, שתהיה בי תמימות, שאהיה אדם טוב, שיהיה לי רצון טוב ושיהיו לי מעשים טובים, ודאי, זו הבעיה, שאדם לא מתפלל על הדברים האלה נעשה לו מובן מאליו או שהיצר לא נותן לו, כי אם הוא יתפלל, יהיה, לכן לא נותן לו שלא יתפלל, לכן, אדרבא, ככל שאדם יכול לפרט יותר בפרטי פרטים מה שכואב לו ומה שחוסר לו באופן גשמי, באופן רוחני ולבקש מה' הכי טוב, כמה שיותר יותר טוב, אם כל היום, עוד יותר טוב, כל הזמן לדבר עם ה', זה הכי טוב. זה מתחיל להשתחרר כשבן אדם מתפלל למה זה גורם? זה לא שה' בדיוק באותו רגע אם חסרים לו

מאה שקלים, הוא ייתן לו, לא הכוונה הזו, אבל זה שאדם מתפלל על המחסור שלו ועל הקשיים שלו ועל הפחדים שלו ועל הדיכאונות שלו הוא ע"י התפילה ממתיק את הדין. הרי מה זה דיכאון? זאת הסתלקות האור, זה חוסר אור, אם אדם יש לו אור בלב אז הוא לא מדוכא, הוא שמח, למה האור מסתלק? בגלל פגם שאדם פגם, או האור למה לא נכנס? כי הכלי לא זך, האור לא יכול להיכנס לכן יש חושך, חושך זה דיכאון. כשאדם מתחיל להתפלל אז הוא מודה בזה שהוא כלום והוא צריך את העזרה של ה' יתברך, הוא מבטל פה את האגו שלו. אחת הסיבות לדיכאון זו גאווה, הגאווה של האדם, כמו שאמרתי שאדם מרגיש שמגיע לו, אין לו, מה שמגיע לו זאת אומרת שהוא מתגאה, לכן הוא נכנס למה שהוא נכנס, ולכן התיקון לכך זה להתפלל, שלא יחשוב שהוא בעל הבית והוא יודע מה טוב, ה' יודע מה טוב.

גם אם לאדם יש צרות, זה לטובתו, כמה שזה נשמע נורא אבל אם ה' קבע לאדם צרות כאלה ואחרות, זה לטובתו, אלא מה? לא תמיד אנחנו זוכים לראות איך זה לטובתנו, זה נראה לנו לפעמים שזה בכלל לא לטובתנו, אבל חכמים רואים, הרבה פעמים החכמים יכולים לראות איך הסבל שאדם סובל הוא לטובתו, ואוי ואבוי אם לא היה לו הסבל הזה, היה מצבו פי אלף יותר גרוע, לפעמים אדם במצב כל כך לא טוב מבחינה רוחנית, מתגאה וגס רוח וכל מיני דברים כאלה שאם לא היו שולחים לו צער, היה נעשה כופר ורשע וכל מיני דברים.

ה' שולח לו דווקא מכה של צער או לחץ או פחד או משהו כדי לשבור אותו, כדי שלא יתגאה ולא יהיה גרוע במעשים שלו, לא ימרוד, לא ירגיש את עצמו שהוא בעל הבית ואז הקשיים האלה מזככים את האדם ומצילים את האדם, ככל שזה כואב ולא נעים ואף אחד לא יכול לסבול ייסורים, בכל זאת הייסורים הם לטובת האדם.

שאלה: איך הייסורים יכולים לעזור לאדם?

תשובה: אמרתי, הייסורים מכפרים על העוונות, הייסורים מעוררים לתשובה, הייסורים גורמים לאדם להבין את אפסיותו בכך שהוא צריך את הישועה מלמעלה, את הרחמים הגדולים.

יוצא שמהייסורים של האדם מתעוררים הרחמים הכי גדולים, זה לטובתו וזה לטובת העולם כולו. כי אם אדם בצר לו מתפלל לה' "לב נשבר ונדכא אלוקים לא תבזה", אף פעם ה' לא מבזה, אפילו אחאב מלך ישראל שעשה כל כך הרבה דברים לא טובים, כשהתחיל לעשות תשובה מהשמיים אמרו, הנה, אחאב נשבר, זה נחשב לו, אפילו אחד כזה שחטא והחטיא ועבד עבודה זרה והכריח את היהודים לעבוד עבודה זרה וכל מיני דברים כאלה, ברגע שהיו לו ייסורים הוא נשבר והשברון שלו עמד לזכותו, לפעמים יש נשמות שלא מגיע להן לסבול בגלל הפגמים של עצמן, הן סובלות בשביל הדור, נשמות גבוהות, כך כותב הרמח"ל, יש מה שנקרא "הנהגת הייחוד", לפעמים ה' מנהיג את העולם בהנהגת הייחוד והצדיקים סובלים סבל וצער שבכלל לא מגיע להם, לא על פי המעשים שלהם, לא בגלל שחטאו, זה לטובת העולם ולעתיד לבוא יהיה להם גם שכר על זה.

כלל אחד גדול יש לנו בתורה, שאנחנו את ה' יתברך לא מכירים בכלל לא יכולים להשיג אותו, אין לנו בו תפיסה ומחשבה כלל, מה שאנחנו משיגים זה רק ההתגלויות שלו, ואיך הוא מנהל את העולם ומה הוא רוצה מאתנו, לפעמים ה' מנהל את העולם במידת הדין ולפעמים הדין קשה וקשה מאוד, זה כתוב, ולפעמים ברחמים רבים ולפעמים ברחמים, ולפעמים בהמתקת הדין, יש כל מיני מידות אבל לא לשכוח על פי הקבלה המידות האלה מתעוררות לנהוג בנו בדין בחסד או ברחמים על פי המעשים שלנו, לפי המעשים שלנו. - זה קשה להבין. - הכל קשה להבין, לא צריך להבין צריך להאמין, כפי שאדם מעורר

מלמטה כך מעוררים עליו מלמעלה, ככה זה. היינו מרחמים אחד על השני אז היה בא משיח, זה נורא פשוט, מייד היה בא משיח.

הרי בית המקדש נחרב בגלל שנאת חינוס, לו הייתה מתפשטת בעם היום אהבת חינוס, גמרנו, משיח היה בא, בית המקדש היה מייד מופיע, זה קל מאוד, לא כתוב שם שום דבר מסובך רק אהבת חינוס, צריך לעבוד על זה שתהיה אהבת חינוס.

בהמשך לנושא הדיכאון, אדם צריך להתפלל, תוך כדי תפילה שאדם אומר להי פעם אחר פעם, צריך לחזור על אותה תפילה 1000 פעמים אפילו, לא להתייאש, כל הזמן תעזור לי, כואב לי, תחזק אותי, תעזור לי לשמור עליי, מאה פעמים בדקה אפילו, ככל שאדם יותר מתפלל הדין נמתק יותר, כל מילה נוספת, עוד השפעה יורדת, אפילו אם זה מלאכותי, אפילו אם זה לא אמיתי.

גם אדם יכול להגיד: תשמע, אני מרגיש שזה לא אמיתי, תעזור לי שזה יהיה אמיתי, על כל דבר להתפלל הלאה והלאה מכל הכיוונים. כך כשאדם מתחיל לפתוח את הפה שלו בתמימות להי ולהתפלל על הבעיות ועל הלחץ ועל הדיכאון שלו, היי יתן לו מחשבות נכונות מה להתפלל ופתאום יבהיר לו גם מה הסיבות של הדיכאון ואז לאדם תהיה פתאום תמונה שלמה על הדיכאון, למה זה בא לו.

בהתחלה הוא מתחיל בהסתר פנים, מתפלל רק בגלל שכואב לו, לא מבין יותר שום דבר, אבל אם הוא ממשיך ומתמסר לזה בתמימות ככל שהוא יכול, פתאום היי ישלח לו הבזקים בשכל ובלב להבין, מה הסיבה של הדבר, גם על זה כשזה יתחיל להופיע, גם על זה צריך להתפלל ואז מתחיל לטפל בשורש הבעיה הזאת ואז הוא יוצא מהדיכאון.

הנה, כמו ששאל פה האדון, הוא אומר שמישהו כועס על מישהו אחר מזה הוא נכנס לדיכאון, מאותו זמן היא כבר מבין שהוא נכנס לדיכאון בגלל הכעס, זאת אומרת יש פה כבר גילוי. ברגע שאדם כבר מבין שהוא נכנס לדיכאון מפני שכעס על פלוני יש לו כבר גילוי וכך יש לו כבר חצי פתרון, הבעיה היא כשהדיכאון לא מפורט ואדם לא יודע מדוע, זה הקשה ביותר, זה רובץ עליו, ככה הוא סובל והוא לא מבין מאיפה זה בא, האפשרות היחידה להבין מאיפה זה בא, דרך תפילה באמונה פשוטה, הרבה הרבה מתוך הלב, להוציא את זה בפה כמובן ואז היי מתחיל לשלוח הבזקים של הסיבות, ואז צריך להתפלל גם על הסיבות.

שאלה: אני מכיר אדם שכשהוא בדיכאון הוא הולך לתאטרון וכו' וזה עובר לו בלי שיתפלל. תשובה: יש אנשים ששונים וודקה כשיש להם דיכאון וגם אז זה עובר להם, אבל זה חוזר, זהו פיתרון חיצוני, אני לא פוסל אותו. אם אדם בתוך הבית לבד ודאי שזה תופס אותו, צריך לצאת, אם המצב גרוע שילך ויטייל וירקוד ויהיה שמח. ר' נחמן מברסלב אומר שאדם ישמח את עצמו בכלום, במה שיש לו אפילו, שיספר בדיחות, לא משנה, העיקר לא להיכנס למרה הזו.

על כל פנים אני מדבר על תיקון הדיכאון, לא שאדם מוצא לו תחבולות חיצוניות שלפעמים גם הן טובות, זה העניין הזה של התפילה. אחרי שאדם מתפלל הרבה על כל מה שכואב לו זה הזמן שיתחיל להתפלל על האחרים, הרי היצר מדוע מכניס את האדם לדיכאון? לגמור אותו מכל הבחינות, גשמית, רוחנית, הכל.

הטיפול שאנחנו מציעים כאן זה על מנת להלחם נגדו, לא לתת לו, לכן לא מספיק רק שהצלת את עצמך בזה שהתפללת ובקשת, עכשיו תתחיל גם לזכות את האחרים, איך תזכה את האחרים? תתחיל להתפלל על כל המדוכאים, אלה שאתה מכיר, אלה שאתה לו מכיר ותתחיל לסלוח לכל האנשים שאתה שונא, למחול להם, זה שאתה מוחל לאחרים ומבקש שיחזרו בתשובה מהשמיים מוחלים לך, זו המתקת הדין, הבנתם מה שאני אומר? אדם תוך

כדי תפילה, וזה בכלל לא רק לאנשים מדוכאים, לכל אחד, אם אדם מישראל עשה לך עוול והוא לא בסדר יכול להיות שאתה צריך להזהיר מפניו, יכול להיות שאתה צריך להוכיח אותו, יכול להיות שאתה צריך להתעלם ממנוף יכול להיות שאתה צריך להעניש אותו, כל מיני דברים. אבל מבחינה פנימית אסור לך לשנוא אותו, לא טוב לשנוא אף אחד, צריך להתפלל שיעשה תשובה, להתפלל עליו שיעשה תשובה ולא שיהיה לו צער ולא שיהיה לו קשה, להתפלל שיעשה תשובה מאהבה ומיראה, תשובה אמיתית.

כשאתה מוחל בלבך ובפיך כלפי שמיים לאנשים שעשו לך רע, מהשמיים מוחלים גם לך, ממתיקים לך את הגלולה. לפעמים אדם בדיכאון כי נשמות של אנשים אחרים מקטרגות עליו. דוד המלך היה נשמה כללית, הוא הרגיש את כל הזרמים של הקטרגים מכל הכלל, כל מה שמתרחש, כל מה שרוחש בלבבות האנשים, לכן היו לו פחדים, היו לו מתחים, היו לו חרדות וכל הזמן היה צריך להתפלל וזה ספר התהילים שבזכותו קיבלנו, ככה שתדעו לכם, לפעמים אדם נמצא במצב קשה מפני שמקטרגים עליו, מי מקטרג עליו? כל מיני נשמות שהוא נפגע מהן והוא לא מוחל להן אז הן מקטרגות עליו, הוא נפגע מהן והוא לא מוחל להם ברגע שהוא לא מוחל להם מצערים אותם, הנשמות האלה בלי תיקון.

נניח איש א' פגע באיש ב', ברגע שא' פגע בב' הוא פגום בעצמו כי הוא עשה דבר רע, אין לו תיקון, או שיעשה תשובה ויבקש מב' סליחה ואם הוא לא יכול לעשות תשובה מי יכול להוציא אותו מהבור? ב'.

איך יוציא אותו מהבור? רק אם ימחל לו, כל עוד הוא לא מוחל לו יש עליו קיטרוג, יש עליו קיטרוג והוא תפוס בתוך היצר. הנשמה הזו כואב לה שהקליינט שלה תפוס בתוך היצר והוא רוצה שהוא יצא, מה האפשרות היחידה? שהיהודי הזה (ב') ימחל, אז היא מקטרגת, מדוע אינו מוחל? למה הוא אכזרי? למה הוא לא מוחל? ואז גם ב' סובל, זה תהליך אחד. לכן, על כל מקרה טוב שאדם ימחל. כשאדם מוחל הדין שיש עליו נימתק, כשאדם לא בודק את השני אז גם למעלה לא בודקים אותו, כשאדם מתחיל לבדוק ולהקפיד על השני גם מלמעלה מקפידים עליו.

כמו שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו מלמעלה, זה הכלל הגדול ולכן אחרי שאדם כבר התפלל על כל הדיכאון שלו והמייצר של עצמו צריך להתפלל על אחרים וצריך למחול לאחרים, גם אלה שהוא יודע, שזוכר, גם אלה שהוא לא זוכר.

אני חותם לכם שאם אדם יסגור את העיניים ויגיד טוב, מי הרגיז אותי שאני אמחל לו, תופיע תמונה של אדם ראשון ברגע שיגיד בלבן, מחלתי לו, תראו אוטומטית בלי שיכוון תופיע תמונה של עוד אדם שהוא חייב למחול לו, הוא ימחל לזה - ה' ישלח לו עוד תמונה, כמו סרט נע, אחד אחרי השני, עשרה, עשרים, מאה, זכה ה' יריץ לו, פתאום הוא ייזכר באדם מהילדות ואדם מפה ומשם ואחד שהוא לא חושב עליו, בלי להתחיל לחשוב ולחפש, רק אם הוא נמצא במצב נטרלי מחשבתני של המתנה שהוא רק רוצה למחול, ה' יריץ לו רשימה שלמה, תראו את זה, כיצד הכל בהשגחה מדויקת, פתאום הוא ייזכר באנשים שלא חשב עליהם מאה שנים, תנסו ותראו.

שאלה: על נפטר מותר לכעוס?

תשובה: חס ושלוש, אדרבא, על נפטר עוד פחות מאשר על חי אסור לדבר, מי שמדבר על נפטרים אוי ואבוי. בסדר, אם כן יוצא שהתחלת הכוונה של היצר הייתה להרוס את האדם עם הדיכאון וכל הדברים האלה לא רק שהוא לא הרס אותו, אלא אם מתחיל לעבוד נכון הוא גורם לו להיכנס לאמונה, לתפילה, להתעלות, למחול על אחרים, להתפלל על אחרים, יוצא שהיצר הפסיד.

אם היצר הפסיד הוא ימשיך לשגע את האדם? לא, למה? הוא רוצה להרוויח, יחפש מישהו

שלא עושה עבודה נכונה ויתנפל עליו. אבל האדם אם בכל פעם הופך את הנפילה לעליה היצר עוזב אותו, כי לא כדאי לו להתעסק איתו, לא מספיק שהוא לא יכול להפיל אותו ולגמור אותו הוא עוד מתגבר בחוצפה נגדו, עוד מקטרג עליו ועוד מלמעלה.

ניצוצות של עם ישראל ועוד עושה שלום בין כל היהודים, אז לא כדאי להתעסק איתו בכלל, הבנתם? זה התהליך, כך אדם משתחרר, רק צריך לחזור על זה. אחד שנפגע יותר אז התיקון יותר קשה, יש יותר עקשנות.

אחד שנפגע פחות התיקון יותר קטן, זאת הדרך. - בשביל מה צריך תפילה בכלל, הרי הקדוש ברוך הוא יודע הכל ועל התפילה שאדם מתפלל, קודם כל כתוב שה' יתברך מתאוה לתפילתם של צדיקים, הוא עשה את האמהות עקרות כדי שיתפללו לפניו, אם הן היו מושלמות הן לו היו מתפללות, לכן הוא עשה אותן חסרות.

התפילה שאדם מתפלל זה כדי שירד שפע בכל העולמות, הרי כשאדם עושה תשובה ומתפלל לה' יתברך על כל הפגמים שלו ורוצה שה' יתקן אותו ושיהיה שמח ושיתפקד ושיהיה לו טוב, ולהיות יהודי טוב, יהודיה טובה, לעשות דברים טובים, הוא מעורר את הטוב, את הרחמים, את החסד ואת השפע, וזה יורד ומזכך את כל העולם.

במשך 6000 שנה יש מעין מחסן למעלה שהמפתח שלו, של כל הטוב שיש, המפתח בידינו ע"י התפילה והמעשים הטובים נפתח הפתח והכל יורד, ולא, זה סגור. כך ה' קבע, ככה הוא רצה, ככה הוא אמר לנו, כך קיבלנו מסיני, לו היה עושה עולם אחר, היה אחרת, ככה הוא רצה שע"י התפילה והמעשים הטובים וההתגברות נוכל לתקן את העולם. איש אחר, לפי התניא, איך שאדם גוזר על השני כך גוזרים עליו ואם למשל למישהו קורה משהו ואתה אומר מגיע לו, למעשה אתה אומר גם על עצמך כי גם לך יכול לפגוע דברים על דברים שעשית, אבל אם אתה מלמד זכות ילמדו גם עליך.

דבר שני בקשר לתהילים זה גם אחד הדברים שעוזרים לדיכאון. אחרי התפילה האישית יש תהילים ולא רק זה, אם אדם גם יכול ללכת לתת צדקה או לעזור לאחרים זה יעזור לו הכי הרבה, אבל לא לפני שהוא מתפלל ומברר את כל הביטוי, אחרי שעשה את העבודה הנכונה שילך גם לעזור לאחרים בגוף ובנפש, יזכה את הרבים במה שהוא יכול, זה הכי טוב, זה מזכך אותו ומתקן אותו ומעלה אותו.

בעניין הסכינים ופגם הברית, מה זה פגם הברית? אנחנו באים לעולם הזה לתקן את חטא האדם הראשון וגם לתקן את מה שנקרא "שבירת הכלים", שני הפגמים, גם שבירת הכלים שהייתה לפני אדם הראשון וגם חטא אדם הראשון בפשוטו של עניין, זה היה שגם הכלים האלה שנשברו וגם אדם הראשון רצו למשוך שפע להנאת עצמם באופן לא מתוקן.

סתם ליהנות, לקחת, וזה גרם לשבירת הכלים ולנפילת האדם הראשון שהרי נאמר לו לא לקחת, לא לאכול מהעץ והוא אכל, לא שהיה חסר לו, היה לו מספיק דברים אחרים אבל הוא רצה דווקא את זה, זאת אומרת שמשך שפע שלא הגיע לו בצורה לא מתוקנת, לכן הרבה מההלכות שעם ישראל נצטוו עליהן, אפשר להגיד אפילו כל ההלכות, שלא למשוך שפע בצורה לא מתוקנת, כן יש הרבה מצוות שגורמות לנו להתאפק מתאוות.

לאדם מתחשק לאכול משהו לא כשר, אסור לו, זה אסור לך חביבי, זה אתה לא אוכל. אתה רוצה לאכול חלבי אחרי שאכלת בשר, אתה צריך לחכות לא כשאתה רוצה. בעניין בעל ואישה, מצוות פרו ורבו אז יש מתי מותר ומתי אסור, צריך חופה וקידושין ואח"כ גם כן כשהאישה טהורה, יש את הדרכים מתי מותר ומתי אסור.

כל דבר, כל הנאה גשמית יש לה מקום מותר, תלוי מתי ותלוי איך ויש על זה ברכה ויש על זה כללים וברורים. זה בא לתקן את פגם הברית שפגמו, גם הכלים שנשברו וגם אדם הראשון וגם אנחנו במשל הגלגולים שהתגלגלנו עשינו שטויות, פגמנו בזה.

כשאדם לא שומר על הברית יש קיטרוג עליו, במיוחד למשל שאדם פוגם ממש בברית בבחינת זרע לבטלה ובבחינת נידה ובחינת אשת איש, ה' ישמור, הפלות שעושים סתם בשביל להפיל, זה ממש שפיכות דמים, זה עושה קיטרוג למעלה של שפיכות דמים. כמו שאדם מעורר מלמטה, חלילה, ככה מעוררים עליו מלמעלה, ה' ישמור, וזה גורם שיש שפיכות דמים כאן, כמו שאנחנו יודעים שבמצרים הלכנו לשם לתקן את פגם הברית של אדם הראשון שבמשך ק"ל שנה פגם בברית ויצא לו זרע לבטלה והניצוצות הלכו למצרים, לכן במצרים עברנו כל מיני צרות שבאו לתקן את הדבר הזה, גם היינו גלגול של דור המבול שגם פגם בזה, ולכן את הזכרים זרקו לתוך היאור שזה ממש זה כנגד זה, וציוו להרוג אותם.

לכן בעניין הזה לצערנו גם מבחינת הנשמות זאת אומרת גם מבחינת הגלגולים הקודמים עוד לא תיקנו את העניין הזה כמו שצריך ויש בגלגול הזה עוד תיקונים, לכן יש על זה קיטרוגים, במיוחד שאנחנו פה בארץ ישראל.

המלכודת הכפולה

לפי כל המאורעות הקורים בולט יותר ויותר הצורך להחזיר בעם ישראל את עבודת השם האמיתית, העמוקה הפנימית, הבירור האמיתי והעמוק. האדם לא יכול להתחמק מהבירור האמיתי של הפנימיות שלו, יכול להתחמק יום, יומיים, שנה, כאילו התחמק אבל הבירור רודף אחריו. כמו שבכל מפעל אם לא עושים את העבודה של אותו יום מתאסף חומר, מתאסף ומתאסף עד שהחומר הזה, החומר הלא מעובד של הפנימיות של האדם יכול להרוס אותו במכה אחת, אם כן התיקון הפנימי הוא הדבר הכי חשוב, קודם כל, לא שלא צריך ללמוד, צריך ללמוד אבל שהפנימיות של האדם תהיה מתוקנת. אי אפשר להגיע לפנימיות מתוקנת אם אדם לא מכיר היטב את כל תחבולות היצר הרע מכל הכיוונים ועל זה רציתי היום לדבר. השבוע טיפלתי במקרה, מקרה מאד מעניין לכן אני רוצה קצת לפרט אותו. מדובר במשפחה של בעלי תשובה אמיתיים, רציניים מאד. שכבר שנים בעלי תשובה, אולי עשר שנים פחות או יותר. אנשים מסורים שכדי לעבוד את השם עברו הרבה הרבה ניסיונות הרבה מאד ניסיונות ומה קרה להם השבוע? השבוע האישה מתקשרת אומרת שהגיעו לכל מיני מסקנות היא ובעלה שלא בטוח שכל מה שכתוב בתורה ובחז"ל, זאת בטח המצאה של כל מיני אנשים.

בקיצור, הגיעו לכפירה, הכפירה תפסה אותם. כפירה בתורה, כפירה בשם התחילה לומר כל מיני תלונות על הקדוש ברוך הוא. למה הוא עושה ככה ולמה לא עושה אחרת וכל מיני עניינים. למה יש סבל ולמה יש מלחמות ולמה מתים ולמה פה ולמה שם. אגב, אלה בעלי תשובה שלמדו קבלה לא כאלה שלא יודעים כלום. ואני מדבר, מנסה ורואה שכל מה שאני עונה לה על פי הקבלה ועל פי חז"ל - נהיה יותר גרוע. כמו שאתה בא לכבות שריפה במים ונהיית יותר שריפה.

כאילו דלי המים או מה ששפכת מים - נמחק. או אפילו יותר גרוע, כל תירוץ שנתתי נהיה יותר גרוע. זה די הזהים אותי. למשפחה הזאת יש ילדים בבתי ספר דתיים, חינוך דתי. תארו לכם שההורים יום אחד מחליטים להיכנס לכפירה זה פיצוץ לא קטן. א. הם נופלים ב. הם מפילים את הילדים. ג. את כל אלה שמכירים אותם. זה לא צחוק, זה חילול השם. עכשיו, אם אדם לא זכה - לא זכה. אבל אם אדם כבר זכה, יותר אפילו מיהודים אחרים והוא בועט ומתרחק, איזה תיקון יהיה לנשמה הזו? תיקון קשה מאד. אינו דומה אדם שלא יודע כלום לאדם שזכה להתקרב לשם ואחר כך בועט. ואני מכיר את האישה הזו ויודע שיש לה תקופות שבהן יש לה קשיים בנושאים האלה של למה קשה, היא אישה רגישה מאד לוקחת מאד קשה כל מיני דברים שקורים בעולם. אבל בכזאת דרגה של כפירה נגד השם ונגד התורה לא שמעתי אותה בכלל. עכשיו, על פני השטח זה רק ויכוח פילוסופי, אתה נותן תשובות לשאלות נהיה יותר גרוע. זאת אומרת אתה רואה שהיצר ממש התלבש, השתלט עליה חזק ביותר.

אני הבנתי מתוך התבוננות שהדבר לא סתם כך, לא סתם כך הגיעו פתאום לכל מיני מסקנות. התחילה להגיד לי כמה קשה לשמור מצוות וקשה וקשה. אמרתי לה "תני לי דוגמא מה קשה לך?", "שבת? להכין אוכל, לנקות את הבית, מה קשה?", "קשה וקשה". אז אמרתי "תכניני פחות ותנקי פחות, מה יכול להיות לא חייבים שיהיה מלון של חמישה כוכבים. בשבת אם אדם אין לו כוח, אין לו כוח, לבעלך קשה ללכת לבית הכנסת שלא ילך אם הוא לא יכול, אדם גם יכול להתפלל בבית אם אין לו ברירה. מה כל כך קשה?" בקיצור היא הזכירה כל מיני נושאים כאלה ואחרים. כתוב בחז"ל "לא עבדו ישראל עבודה

זרה אלא כדי להתיר לעצמם עריות בפרהסייה". מה זה קשור לזה? זאת אומרת, אומרים חז"ל שעם ישראל הלכו ועבדו עבודה זרה לא סתם בשביל עבודה זרה, לא בגלל שהאמינו בעבודה זרה.

אלא כי הם רצו קודם כל לפרוק עול, כאילו לכפור בשם ולהאמין בפסלים וכל מיני שטויות. כי אם השם לא נמצא, ואם התורה לא חשובה אז כבר מותר לעשות מה שרוצים. דבר אחד זה עבודה זרה, ודבר שני "רווח" בצד, זה עריות, פריצות, זנות לעשות מה שרוצים בכל התחומים האלה. אם כן אנחנו רואים פה שכפירה ויצר של עריות הולך ביחד. הנה חז"ל חכמים גדולים קדושים הכל הם ידעו. אז זה מה שהיה. המשכנו לדבר והיא אומרת שכן, גם קשה לה לשמור על העניין של טהרת המשפחה.

מסתבר שזה לא גם קשה לה אלא זה עיקר הנושא. קשה לה, טוב קורה, אדם יכול להיות לו קשה וזה אחד הניסיונות הלא פשוטים אולי. מה מסתבר? היא פגשה כמה חברות שלה שאמרו לה שהן לא שומרות ממש, דתיות מסורתיות אמרו שהן לא שומרות ממש, שבועיים כן שבוע לא.

ולא שומרות על כל הגדרות שיש, כמו שאתם יודעים לפי ההלכה לבעל אסור למסור לידה של האישה משהו בזמן שהיא לא טהורה. ישנים במיטות נפרדות. כל מיני הלכות שחז"ל גזרו כדי לשמור את האדם שלא ייפול חלילה באיסור של נידה.

אז החברות אמרו שהן לא שומרות את זה ואת זה. עכשיו, האישה הזאת תמיד שמרה על הכל, מאז שהיא חזרה בתשובה, זה החליש אותה והיא נכנסה לבעיה, והכפירה היא תוצאה של תאוה שהיה לה קשה לשלוט בה.

מבחינת התאוה שבעניין הזה וזה היה מוסתר. בסופו של דבר נודע גם שהבעל כבר כמה חודשים חולה אז הוא לא יכול לתפקד כמו שצריך וזה הצטבר כנראה, והביא את כל זה. ברוך השם במשך השיחה האישה כבר בכתה בטלפון ועשתה תשובה והבינה.

פתאום היא הבינה, היא לא חשבה שיש קשר בכלל, בין הכפירה שלה לבין זה. אלא תוך כדי שחקרתי אותה היא אמרה שיש גם את הבעיה הזו. אחרי שהדרכנו אותה למחרת כבר דיברה, הבינה שזאת באמת שהייתה הבעיה.

זאת אומרת שהיא כבר הבינה מה הבעיה, התחילה לעבוד על הבעיה אז פתאום כבר הכפירה עברה, היצר עבר וכל השיגעונוט עברו וכבר לא רוצה לזרוק את התורה והשם כן בסדר והיא כבר מוכנה לשמוע היא רוצה ללמוד היא מצטערת, מבינה שזאת נפילה.

הכל קיבל תיקון לכיוון החיובי. למה אני מפרט את כל זה? צריך ללמוד מכל ניסיון צריך ללמוד. אם כן, הנושא שלנו שהיום רציתי לדבר זה איך היצר עובד על כמה מישורים בבת אחת. בלי שאדם יודע בלי שאדם מרגיש שיש קשר בין זה לבין זה.

אז יש מחילות תת קרקעיות כנראה בתוך האדם ויש קשר בין דבר לדבר. בני אדם לא תמיד יש להם זכות בדרך כלל אין להם זכות לראות קשר בין בחירה לא טובה לבין תוצאה שקורית. כתוב שהשם יתברך מקפיד עם הצדיקים כחוט השערה. מה פתאום שיקפיד איתם כחוט השערה? הרי צדיקים משתדלים לעבוד את השם אז למה שיקפיד איתם. לכאורה היה צריך להיות להפך, אדם שכל הזמן עובד קשה ופה ושם טעה, עשה משהו השם ירחם. למה שיקפיד? אדם שכל הזמן עושה דברים לא טובים איתנו צריך להקפיד כחוט השערה. אבל הדברים הפוכים. זאת אומרת חז"ל אומרים שהשם מקפיד עם הצדיקים כחוט השערה. וזה זכות להם כי ברגע שהשם מקפיד איתם הם רואים פתאום שהשם נותן להם איזו מכה, מבינים שטעו, יכולים לתקן.

אז זה שאדם משתדל להיות בסדר אז מהשמיים כשהוא עושה משהו לא בסדר מראים לו מיד. אז אדם יכול לתקן אז זה זכות או חובה, זה טוב או רע בשביל אדם? זה טוב. כך אדם

יכול לתקן את עצמו ולא הולך וסוטה מהדרך.

אם כן לצדיקים יש גילויי פנים בין מה שהם עושים לבין התוצאות, אם משהו לא בסדר ישר השם מראה להם באיזו צורה שמה שעשו זה לא בסדר. האנשים הרגילים לא רואים. ואז יכול להיות בן אדם שבא אליו מראה והאדם בוחר לא נכון נכנע ליצר באיזה שהיא צורה ואחר כך היצר, אחרי שאדם בחר לא נכון, יש לו זכות לקטרג עליו.

מקטרג עליו עושק אותו ומוליך אותו שולל כמו שכתוב "מצווה גוררת מצווה עבירה גוררת עבירה". אז אם האדם נפל בפעם הראשונה. אחר כך היצר ייקח אותו לאט לאט לכיוונים אחרים ואחרים ופתאום הוא ימצא את עצמו במצב שהוא אולי לא ירגיש שיש הסתלקות האור, הוא לא ירגיש את החושך הוא לא ירגיש את כל הברוך שהוא נכנס בו, יכול להיות כי זה חלק מהפגם.

חלק מהפגם זה שאדם לא יודע עד איפה הוא פגום עד איפה הוא פגם. אבל אדם שרואה מבחוץ במיוחד אם אלה אנשים צדיקים יכולים לראות איך האדם הזה הולך מדחי אל דחי. וכבר כמעט שאי אפשר לעזור לו.

כבר כמעט אין לאדם הזה זכות להציל אותו. אולי רק בזכות הצדיק מצילים אותו אבל לא בזכות עצמו. זה הסוד "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים". כשאדם רגיל בוחר לא נכון ומוליכים אותו, כמו שאמרת רחוק מהמצב שבו הוא היה קודם, להוציא אותו משם צריך זכות.

אז או שיש לו זכות או שיש לו זכות אבות או שמישהו אחר שיש לו זכות צריך לעזור לו או להתפלל עליו או להוכיח אותו או לתת לו על הראש או לעשות משהו כדי שיהיה אפשר להציל את הנשמה הזאת ולהחזיר אותה למקום הנכון.

אז בהתחלה אם הולכים לצדיק יכול להיות שבזכותו אפשר להוציא אותה אבל אחר כך הנשמה הזאת נדרשת לתקן באופן עצמאי. לא רק להיתלות בזכויות של האחרים. אז אחרי שהיא יוצאת היא צריכה להתחיל לעבוד. אם היא לא עובדת יכולה להיעשק עוד יותר גרוע. אם כן, מה אני רוצה להגיד לכם, שהיצר הזה עובד בכמה כיוונים בבת אחת. כמו שעבד על האישה הזאת בתאווה הזאת וביחד הביא אותה גם כן לכפירה.

כפירה בשם וכולי. והנה הכל עבד בצורה מתוחכמת שבדיוק הופיעו החברות שלה עם השטויות האלה עד אותו יום היא לא שמעה ובאו והחלישו אותה וככה וככה. כמו שכתוב "הבא להיטהר מסייעים אותו הבא להיטמא פותחין לו".

אז פתחו לה פתח. לכן, נשאלת השאלה אם האישה זאת כל כך צדיקה, היא אישה צדיקה הלוואי שכל אחת תגיע לדרגה שלה, אישה עם עבודה זה לא סתם מישהי, איך היא נפלה בכזה דבר? אז כתוב "צדיקים ילכו מחיל אל חיל".

צדיק אף פעם לא דורך במקום. כל פעם צריך להתעלות. אומר רבי נתן מברסלב כל פעם שאדם צריך לעלות דרגה לפני שהוא מגיע לפני את הקליפה. לפני שהוא מגיע לאכול מהפרי שזה החלק הפנימי, החלק הטוב, השפע, הגילוי, הוא צריך קודם כל לקלף את הקליפה נכון? כשאדם צריך להתעלות למדרגה יותר גבוהה שם מביאים לו יצר יותר גדול שיבוא וינסה להפיל אותו.

אז אותה בחורה שהייתה צריכה להגיע לדרגה אחרת מעבר לרגילות שהיא התרגלה בדרגתה ולכן נפלה קשה מאד. יכול מאד להיות שעכשיו בזכות זה שהיא נפלה והיא עושה תשובה פתאום החברות שלה שלא שמרו כל מיני דברים יתחילו לשמור.

ככה זה. הרי החברים של האדם זה לא סתם חברים שלו, הם ניצוצות שקשורים איתו. אז "שבע ייפול צדיק וקם" מתי שהצדיק נפל וקם הוא מקים איתו את כל הניצוצות האחרים. עכשיו, לא חייבים ליפול בשביל להקים, אבל אם האדם באותו זמן גם לא חזק בעבודתו

הוא נופל, אז היא נפלה. עכשיו אם היא לא הייתה מקבלת הדרכה מזהה איך היצר תפס אותה ומתחילה להילחם נגדו מי יודע מה שהיה נהיה. אתה עם בעלה עם הילדים ועם החברים עם חילול השם מי יודע. הרי היו דורות של יהודים שהפסיקו להיות דתיים, היו דתיים והפסיקו.

למשל, אצלנו בחו"ל, איפה שנולדתי, העם שם ארבעה חמישה דורות הפסיקו להיות דתיים. בעקבות ההשכלה, בעקבות הקומוניזם בעקבות כל מיני דברים שונים ומשונים בעקבות כל מיני צרות הפסיקו להיות דתיים.

אז כמו שגדולה הזכות של בעל תשובה שהתחיל להיות דתי ולא היה, ככה קשה ומר לאותו אדם שהפסיק להיות דתי כשהיה דתי. זה דבר קשה ומר ביותר אם כי גם עליו אפשר ללמד זכות. כי יש דתי ויש דתי, יש אדם שיש לו עבודה אמיתית פנימית ויש אדם שלא. עכשיו, היות שהבחורה הזאת רגילה בעבודת השם ובעבודת נפש ובמחקר פנימי וכל זה היצר היה צריך להביא אותה לכפירה קשה כדי למנוע ממנה לעשות את הבדיקות הנכונות לעשות תשובה.

זאת אומרת היצר הלך לשיבר הכללי, לסגור את השיבר הכללי, להביא לכפירה קשה. וזה צריך זהירות היות שהיא בחורה שרגישה ועובדת, צדיקה, בודקת את עצמה, את מחשבותיה ודרכיה כשהיצר רצה להפיל אותה היה צריך להביא אותה לכפירה קודם כל. אז אם כבר התורה לא קיימת והשם לא קיים והכל לא נכון אז מה יש לה לחפש להתגבר ולשנות ולעשות ולבדוק אז גם היצר זה שטויות. היה צריך להביא אותה למצב שהכל שטויות בשביל שלא תעבוד בכלל.

התוצאות היו יכולות להיות גרועות מאד, דורי דורות של מתרחקים של סבל של כל מיני דברים אדם יכול להיפגע גם באופן מעשי, שלא נדע, בריאות אפילו ודברים קשים מאד. כמה שאדם יותר קרוב המכה שלו, כשהוא נופל ולא עושה תשובה, יותר קשה.

אם אדם נופל ועושה תשובה אז השם מרחם. אבל אם שהייתה מעזה פנים, עזות מצח, וממשיכה בזה אוי ואבוי. אוי ואבוי מה שהיה יכול לקרות. אז שהייתה לה עזות מצח בהתחלה כשהיא דברה בתחילת השיחה, היא לא התקשרה להגיד שהיא בנפילה וצריכה עזרה אלא שהגיעה למסקנות שככה וככה הטיחה דברים קשים מאד ובטוחה.

אז ברוך השם כנראה בכל זאת שהייתה לה זכות ויכלה לשמוע אז זו דוגמא. אם כן מה אנחנו לומדים מזה? שאדם ידע דבר פשוט, אם הוא לא פוקח עיניים יום ולילה לכל הכיוונים, מתאספים הרבה הרבה ברוכים, וכשהברוכים הלא מטופלים באים חזק מכמה כיוונים, היצר מתחיל לאכול חזק מכמה כיוונים, אחר כך לך תצא מזה.

זה לא פשוט בכלל זה נדבק באדם כמו דבק מגע ואדם לא יכול לו. לכן צריך בדיקה, מעקב ידע הכרות מתמדת בכל הנושאים האלה שאדם ידע ש"צופה רשע לצדיק", בכל רגע ורגע הרשע הזה מחפש את האדם. ושידע שהוא יכול לעבוד עליו בכיוונים שונים ומשונים מראה לו דברים פילוסופיים יפים וכולי. אחרי שהיא עשתה תשובה בעניין הזה של הנידה כבר לא היו לה בכלל שאלות פילוסופיות, לא שהייתה כבר עם כזאת עוצמה של יצר לבוא ולכפור וכולי.

זה דומה למעשה שהיה בחטא העגל עם ישראל שיצא ממצרים היו לו הרבה ניסיונות. אחד הניסיונות הקשים היה הקשר עם משה רבינו, זה היה קשה. אנחנו רואים בכל הנפילות שהייתה בזה בעיה. אומר רבי נחמן מברסלב כשאדם פוגם בברית לא נותנים לו להתקרב לצדיק אמת, כל הזמן מרחיקים אותו. מה זה קשור אחד בשני? אדם פוגם בברית לא שומר את ענייני הברית, ענייני צניעות טהרה וכולי וכולי.

מרחיקים אותו מהצדיק. למה? כי צדיק יסוד עולם, צדיק מתוקן בברית. עכשיו, להיות

קשור עם צדיק שמתוקן בבחינה הזאת זאת זכות, כי אם אדם מתוקן אז יש גם שמירה ויש גם התעוררות ויש דברים חשובים שהצדיק יכול לעזור לנשמות להתקרב לשם ולהישמר מהיצר זאת נקראת זכות.

כשאדם פוגם בברית שלו היצר הרע מקטרג עליו בשמיים ואומר האדם הזה לא ראוי להיות קשור לצדיק, לא ראוי, לא לתת לו ואז מרחיקים אותו. מרחיקים אותו על ידי כל מיני דמיונות שאדם נכנס לו נגד הצדיק וכל מיני כפירות בצדיק וכל מיני מחשבות שאדם דן את הצדיק.

למה הוא כזה ולמה הוא ככה ולמה הוא אחרת, לא ניראה לי, לא נשמע לי, הוא לא בדיוק כמו שצריך הוא לא מושלם הוא לא פה הוא לא שם כל מיני דברים. וזה אנחנו רואים במדבר התהליך של עם ישראל במדבר זה כל הנפילות שהיו במצריים אנחנו היינו פגומים בעניין עריות.

כשהיינו במדבר התגעגענו לעריות במצרים כי אז לא היו אסורים כל מיני דברים. הרי ערוות הארץ מצרים, לא הלכנו למצרים הרי על פי האר"י ז"ל הלכנו לתקן את פגם הברית של אדם הראשון, זוכרים שלמדנו, פגם הקרי של אדם הראשון שהוא פגם.

אם כן זה היה עיקר התיקון שם, זה היה עיקר העניין. וזה היה קשה מאד, אז היינו פגומים בזה עד כדי כך שהגענו ליד ים סוף והיצר קיטרג למה אתה הולך לעשות להם קריעת ים סוף, אמר לשם. אלה עובדי עבודה זרה, גם אלה עובדי עבודה זרה.

התכוון על היהודים לעומת המצרים. אלה עובדי עבודה זרה ואלה עובדי עבודה זרה, אלה שופכי דמים ואלה שופכי דמים. אלה מגלי עריות ואלה מגלי עריות. זאת אומרת אחד מהפגמים היה גילוי עריות.

אז למה אתה עושה להם נס? למה אתה תציל את עם ישראל. כך היצר קיטרג. אז בזכות אותו צדיק שקפץ לים, נחשון, שהיה מתוקן גם בברית ובזכות ארונו של יוסף הצדיק שהוא היה מתקן את הברית, נקרע הים.

זכות הצדיק. ארונו של יוסף עם העצמות של יוסף כשהים ראה את ארונו של יוסף הוא נקרע, הוא התווכח, התווכח וכשראה את ארונו של יוסף - נקרע. לא יכל לעמוד נגדו, למה? יוסף תיקן את הברית ואז לא היה כוח לקיטרוג, ברגע שעם ישראל היו קשורים אפילו עם העצמות של יוסף זה כבר שמר עליהם מהקיטרוג הזה. ולכן יכלו לעבור. עכשיו, אם כן, כל הניסיונות שעם ישראל נפל במדבר, כולל חטא העגל היו קשורים לפגם הקודם שלהם שהם לא תיקנו מספיק, זה פגם הברית, לא תקנו את זה מספיק. במצריים הרי היינו שקועים בכמעט נ' שערי טומאה.

והיינו צריכים לצאת בחיפזון כי אם לא יצאנו בחיפזון היינו נשארים שם בלי תיקון ולכן לא היה מספיק זמן לתקן רק סבלנו לא תיקנו באופן מעשי ובאופן יוזמתי שלנו מהתעוררות שלנו ואז במדבר היינו צריכים לעבור ניסיונות, היו קטרוגים כל הזמן על הנושא הזה.

אז תשימו לב בכל המקומות שעם ישראל או חלקים מעם ישראל נפלו בכל מיני יצר זה היה נגד משה כל הזמן. לא מבינים, בשכל זה לא מובן איך עם ישראל, דור דעה ראו את משה רבינו שהשם דיבר איתו כל הנסים שהוא הביא דרכו את כל הטובה שעשה להם שהוציא אותם משעבוד מצרים הביא אותם לארץ המובטחת, מה רוצים ממנו? כתוב שעם ישראל חשדו את משה רבינו באשת איש, חשדו אותו באשת איש, משה רבינו חשדו אותו באשת איש.

חשדו שהוא מתעסק עם נשים נשואות. עכשיו כתוב "כל הפוסל במומו פוסל" זה מראה שעם ישראל היה פגום בעניין הזה, של עריות, לא היה מתוקן, לכן כל הזמן שהיו צריכים

להיות בביטול, באהבה, באחדות, בשמחה על זה שזכו לצדיק כזה כמו משה רבינו כל הזמן היצר קיטרג והרחיק אותם והכניס להם דמיונות ושיגיונות ונפלו, כך נפלו. אז כך בזמן העגל היצר הראה להם שמשה רבינו מת. בושש לבוא, הוא לא בא בזמן, הטעה אותם על חשבוננו, נו אז מה אם משה רבינו מת, אז כל העולם מת? יש את הקדוש ברוך הוא. יש את עם ישראל, יש את התורה, אז משה הלך אז יכול לבוא יהושע יכול לבוא מישהו אחר, אהרון, למה העולם נהרס? אבל ברגע שהם ראו שמשה, כביכול איננו, מה הלכו לעשות? הלכו לעשות עבירות בעריות.

הרי כשמשה ירד שמע את הקולות מהמחנה, הם הלכו לצחק, לצחק זה גם עבודה זרה וגם גילוי עריות, זה מה שהלכו לעשות. אם כן, הנה התהליך הזה של הקשר בין תיקון הברית וקשר לצדיק וקשר לקטרוגים שהיצר מקטרג ואיך הכפירה קשורה ליצר של העריות.

היצר הזה של עריות קשור לכפירה. היצר עובד בכל הכיוונים, ביחד בגלל זה דבר כזה קרה. הדור שלנו צריך להגיע לתיקון הברית אנחנו רחוקים ביותר מזה. אולי בפנימיותנו אנחנו מתוקנים הרבה. אומרים חז"ל שיש גם תיקונים שנעשים בפנימיות הלב בלי שאף אחד רואה. לפעמים רואים איזו אישה שהולכת לא צנועה וחושבים מי יודע איזו מקולקלת זו ואז אתה פתאום מדבר ואומרת לך שהיא הולכת למקווה ושומרת שבת, אישה צנועה אבל באופן חיצוני היית חושב אחרת.

לכן אסור לדון את האנשים, אבל באופן כללי אנחנו עוד לא תיקנו את הנושאים האלה כמו שצריך. לכן יש את כל הניסיונות שיש. אם כן, מה שאנחנו צריכים ללמוד מכל הסיפור הזה זה שצריכים תמיד לבדוק לכמה כיוונים בבת אחת, היצר עובד.

אדם צריך לדעת שבמקומות שהוא חלש שם היצר עובד אחד חלש בעניינים של לשון הרע, אחד חלש בעניינים אחרים אחד חלש בכמה דברים אז הדברים האלה, ברור שאיפה שיש את החולשות שם האויב נכנס.

איפה האויב נכנס? איפה שיש שומרים? לא, איפה שאין שומרים, שם הוא משתחל. לכן אדם צריך להכיר את הדברים החשובים והדברים החלשים שלו וללכת בתמימות. אם אותה אישה, נגיד התעורר היצר, מבחינת עריות לא יכלה להתאפק, אבל היא שהייתה הולכת בתמימות, היא לא שהייתה נופלת נפילה כזאת.

מה היה קורה? נניח היה מתעורר לא לשמור, שהייתה שומעת את החברות שהן לא שומרות חס ושלו, והיה בא לה לא לשמור, אבל אם היא שהייתה תמימה אם היא שהייתה עובדת על העניין של התמימות שהייתה מתפללת ואומרת "מסכנות הן לא שומרות, גם לי קשה אבל השם תעזור לי שאצליח".

ושהייתה מחפשת תחבולות איך להתגבר. אבל היה לה פגם קודם של חוסר תמימות, של הטחה של דברים כלפי שמיים של גאווה וטיפשות כזו שהיא יודעת יותר טוב מהקדוש ברוך הוא איך לנהל את העולם, היא יודעת מה זה רחמים, היא מרגישה את כל הסבל של כולם, היא יודעת הכל.

אז כל הניפוח הזה זה הפח של התמימות. לכן "שומר פתאים השם". ו"תמים תהיה עם השם אלוקיך", אדם צריך לעבוד הרבה על העניין הזה שיהיה תמים. גם כשקל לו וגם כשקשה לו, גם כשיש לו שאלות קשות וגם כשיש לו מצבים קשים.

מצבי רוח משתנים ותיקונים

אנחנו ננסה במשך השיעורים יותר ויותר ננסה להיכנס לדוגמאות מעשיות, מפורטות אם אפשר, כדי שנוכל ללמוד מזה יותר.

הנושא שרציתי היום לדבר זה: מצבי רוח משתנים בפרט ובכלל. זה אחד הנושאים הקשים, יש בזה הרבה דרגות ושלבנים. באופן כללי יש לאדם מצב רוח שהוא שמח, כשטוב לו ומרגיש טוב בלב שלו, בשכל שלו, הוא שמח ורגוע, מבסוט. אח"כ יש מצב שהוא לא שמח ולא רגוע ולא עצוב, משהו באמצע. אח"כ ישנם מצבים של עצבות עד לדיכאון, ה' ישמור. בהתחלה כאשר האדם עוד לא עובד את ה' באופן אמיתי, לא בנוי מבחינה רוחנית, לא יודע את כללי מלחמת היצר, אז הוא חי במצבי רוח באופן טבעי, פעם הוא שמח ופעם הוא עצוב. ולפעמים נראה שאנשים שלא שומרים תורה ומצוות בכלל ורחוקים מעבודת ה' הם אנשים שמחים, צוחקים, מבסוטים, מה רע להם? האמת, שבחברה החילונית העניין של הצחוק, של הקלות הראש, צריך להיות נחמד, צריך להיות חברותי, זה חלק גדול מהחינוך, ולכן האדם יכול לצחוק ולהיות נחמד, והכל נחמד ובסדר, ונראה שהוא מאושר בחיים אבל בפנים לא טוב לו בכלל, ז"א זה קוד חברתי, האדם לומד שאם האדם נחמד אז נחמדים איתו, יש בזה ניצוץ אמיתי, אי אפשר לזלזל בזה.

נחמד למטה אז נחמד למעלה "מי שרוח הבריות נוחה הימנו גם רוח המקום נוחה הימנו", בודאי יש בזה גם חסד, לבוא לעבודה ולהגיד בוקר טוב ולחייך, זה חסד עם הבריות. יש בזה אם כן גם מידה טובה, גם כלפי הזולת וגם כלפי עצמו.

לפעמים אין לאדם מצב רוח טוב, הולך לעבודה ושואלים אותו מה שלומו, אומר ב"ה וכבר מרגיש יותר טוב, בעצם זה שהוא לא מתחיל לפרט את כל הבעיות שלו, בעצם זה שהוא חייב לתפקד, זה מוציא אותו לפעמים מהצער שהיה לו וכך הוא יוצא מהעצבות.

רבי נחמן כבר אמר: שאם בן אדם יכול לצאת מהעצבות אפילו במילתא דשטותא, ולא חשוב במה, העיקר שיצא, קודם כל שלא יהיה עצוב כי עצבות זה הדבר הכי גרוע. אז בודאי שגם לשמחה החיצונית הזו יש איזו תועלת מסוימת, כמובן שלפי ההלכה ולא הכוונה להוללות וקלות ראש בדברים אסורים, מובן גם כן שצחוק וקלות ראש מרגילים את האדם..

אתם יודעים את ההמשך. בזה צריך זהירות מאוד גדולה, בייחוד במקום העבודה, בכל מסגרת קבועה שהאדם הולך אליה צריך להיזהר מאוד, כי הדבר הזה הוא אביזר רציני לחטאים, אז האדם יכול להיות שמח, להיות מנומס ולהיות בסדר מבלי להקרין משהו אחר, נוסף, אם הוא מתחיל להקרין דברים נוספים כמו קירבה יתרה ודברים כאלה, יחסום את עצמו.

וזה דבר גדול, זה סוד גדול, דבר פשוט אך רציני ביותר ולא תמיד מקפידים על זה. אדם צריך להיות זהיר במה שהוא מקרין לסביבתו, במיוחד בענייני צניעות, לפעמים יותר מידי צחוק, הרגל קלות ראש וכו', אי אפשר לדעת איפה זה מתחיל ואיפה זה נגמר, אז בודאי שמצד אחד האדם צריך להיות נחמד עם הבריות, גם חסד לעצמו - יוציא אותו מהדיכאון שלו, גם חסד עם הבריות ולא להכביד עליהם כל הזמן, לא להכביד על השני עם הצרות שלו. מצד שני, בגבול הקדושה, שיזהר. אך כאשר הדבר הזה הופך להיות מטרת החיים, רק להיות נחמד ורק לצחוק, כפי שבעולם שאינו שומר תורה ומצוות, הרי שזה הופך לחיצוניות, לריקנות, זה בא לחפות קצת על הצער הפנימי, כמו שכבר דיברנו בשיעורים אחרים, הסיבה של העצבות זה הסתלקות האור האלוקי מתוך הנפש, הסתלקות זו מתחילה קודם כל בדרגות הגבוהות של האור, כשאדם חוטא או עושה עבירה או כאשר

האדם לא בסדר, מסתלק האור.

כמו שמובא בשער הגלגולים, שהיו נשמות באדם הראשון שלפני שחטא כבר נסתלקו ממנו, הסיבה לזה היא כדי שהסטרא אחרא לא יוכל לינוק מהאורות שבנפש, שבנשמת האדם, כשהאדם חוטא יש רשות לצד השני לקבל את שכרו, הרי יצר הרע מפתה את האדם ואחרי שהאדם נופל, לא עלינו, הוא מקטרג עליו למעלה ואומר: פלוני בן פלוני עשה כך וכך, מה שמגיע לו עכשיו מגיע לי, השפע שמגיע לקדושה נעשק על ידו ומזה הוא חי, אלה הם האחוזים שלו.

אם כן, כדי שהוא לא יוכל לינוק יותר מידי, משמיים מסלקים את האורות העדינים כדי שלא יוכל לאחוז בהם, זה מן פיוז כזה, קופץ הפיוז והאדם נמצא בחושך, בעצם זה לטובת האדם וגם לטובת העולם.

מצד שני הסתלקות האור מביא לחושך, החושך מביא לידי עצבות, מועקה, הרגשה לא טובה, יאויש. אלה הן התחושות השליליות שקימות, לא עלינו, אחרי שהאדם חוטא או נופל במשהו, הוא מרגיש רע, "הסתר פניך הייתי נבהל", מין הסתרת פנים, אך בהתחלה מה שבורח אלה הם החלקים היותר גבוהים, עד למצב ושאר העניינים המצב של אדם לא מתוקן, יש לו רק נפש דנפש, כל הדרגות מעל נסתלקו.

רוח זה נפש, נשמה זה נפש, אח"כ תמיד מסתלק גם מכל קומה החלק הכי עליון, הכתר וכו'. לכן אח"כ יש טמטום המוח ויש טמטום הלב, טמטום זה בחינת חושך, זה הסתלקות האור והמוח עטוף בחושך וגם בלב, מדובר מבחינה רוחנית.

אם כן זה השורש הכללי של העצבות, זה פגם שהאדם פוגם, אבל אם אדם רגיל שלא עושה עבודה מיוחדת, הוא רגיל בדרגה הזו אז הוא חושב שזה מה שצריך להיות, כמו שבזוהר מובא "התולעת שבתוך הצנון חושבת שכל העולם מר", כך האדם רגיל, הפשוט, הוא חושב שזה המצב שצריך להיות, מצב של לא טוב כזה, חושך ואז הוא מנסה לשמח את עצמו באוכל, בחברה, בטוטו, בעסקים וכו', במשהו שישמח אותו. כמובן שבכל הדברים שבעולם הזה יש ניצוץ של שמחה, יש בזה ניצוץ מסוים של עונג, העונג מביא שמחה כי אם לא אז מי היה אוכל, מי היה עובד, מי היה נהנה?

אף אחד לא היה עושה כלום, אז יש בעולם הזה ניצוצות שמחיים את העולם הזה ומשמחים את האדם שמשתמש, אך באופן זמני מאוד ומוגבל מאוד, לכן יש אנשים למשל, שכל שבועיים צריכים להחליף רהיטים או כל שנה צריכים להחליף אוטו או האישה צריכה כל יומיים לקנות שמלה חדשה כי יש בזה התחדשות ובהתחדשות יש איזו שמחה מסוימת, לשמח את האדם, מה יש לבן אדם בעולם הזה? אם אין לו עבודת ה' אז הוא צריך לשמח את עצמו במשהו וכך הוא עושה זאת. עכשיו, אמרנו שמצבי רוח משתנים, זה יהיה הנושא. אנחנו תארנו עד עכשיו מצב של בן אדם שלא עובד באופן רוחני, מה קורה לבן אדם שכן עובד באופן רוחני? אדם שמתחיל לעבוד באופן רוחני, השלב הראשון שלו זו המודעות, הערנות למצב הפנימי שלו, צריך לשים לב לרצונות שלו, למחשבות שלו, למצבי הרוח, לרגשות, למעשים, למחשבות, לדיבורים, שומר את עצמו "סור מרע ועשה טוב".

מרוב שהוא מתחיל לתת את דעתו על מה שקורה לו בפנימיותו הוא נהיה רגיש מאוד, האדם הופך להיות רגיש כמו אמן שמצייר יש לו רגישות לצללים, צלליות, צבעים, קומפוזיציה, מה שאדם רגיל לא ישים לב בכלל, הוא רק מסתכל וקולט את זה וכך בכל תחום. יש מסגר, נכנס למקום רואה מיד שהסורגים עקומים, מישהו אחר לא ישים לב, הרצף ישים לב מייד אם יש בעיות בריצוף, אם הרצפה איננה ישרה כמו שצריך וכו', כל בעל מקצוע מחדד את התפיסה שלו במקצועו כך שמייד מבחין בכל דבר שאינו כשורה בנושא. כך אדם שמתחיל לעבוד עבודה נפשית על מנת לתקן את עצמו ולתקן את העולם, הכלים

שלו מתחדדים, הוא מתחיל להיות מאוד רגיש, מצד החיוב - טוב מאוד. אם לא יהיה רגיש איך הוא יוכל להלחם? איך הוא יבין? מצד שני כתוב: "מוסיף דעת מוסיף מכאוב", כשאדם מתחיל להיות רגיש יצר הרע מתחיל להשתמש ברגישות שלו כדי להרוס אותו, כדי להכניסו לייאוש גדול יותר, כמו שכתוב שה' יתברך מקפיד עם חסידיו כחוט השערה, אז גם היצר, להבדיל, מקפיד עם האדם כחוט השערה, מביא אותו למצב כזה שיהיה רגיש ביותר כדי לשחק בו אח"כ, כמו שאמרנו בפעם הקודמת תמיד יצר הרע מנסה למנוע מהאדם את התיקון.

כשהאדם בכל זאת מתגבר ונלחם לתקן, הוא מנסה להסית את הדרך, לעוות לו את התיקון, שמהתיקון תצא תקלה במקום שיצא תיקון אמיתי, אז כשהאדם מתחיל להיות רגיש הוא מפנה את זה לכיוון שכל דבר קטן יפיל אותו, כל דבר קטן מכניס אותו לייאוש, מכניס אותו לעצבות וכו'.

זה מצד היצר, מצד ההשגחה העליונה, יש בזה סוד שאדם מתחיל לעבוד את ה' נכנס בו אור, קודם אמרנו כאשר הוא איננו עובד את ה' מסתלק האור, וכשכן עובד את ה' נכנס בו אור במוחין שלו ובלב שלו, הוא שמח, הוא מרגיש השראת השכינה בפנים אפילו בדרגות פשוטות, הוא מרגיש אור בלב שלו, שמח, זו התדבקות התמידי, עכשיו הוא מתחיל להיות רגיש וחד באבחנות שלו והיצר הרע מנסה להשתמש בזה כמו שאמרנו להפיל אותו ביאוש ולהרוס אותו מצד הקדושה, מה הניסיון אם כן? אדם מתחיל להעלות ניצוצות ולתקן דברים, כל פעם שהאדם השמח באופן טבעי בעבודת ה', שמחה אמיתית של קדושה ומתחיל פתאום להרגיש מצבי רוח: עצבות, זעזועים, אפילו מבלי שעשה איזה פגם מי יודע מה, נניח היה בסדר, לא דיבר לשון הרע, לא ביטל תורה, היה שמח, פתאום מתחיל להרגיש איזה הרגשה לא טובה של עצבות זה ניסיון, יש מטרת היצר ויש מטרת הקדושה.

מטרת היצר: להפיל אותו בעצבות ולייאש אותו. מטרת הקדושה: לתקן, לברור את הרע מהטוב ואת הטוב מהרע. אז האדם הזה כשמתחיל להרגיש לפתע את הסתלקות האור, את העצבות, צריך לבחון מה גורם לו לדבר הזה, זה לא היה משהו בלתי מזוהה, מה שגורם לעצבות ולהסתלקות האור זה משהו מאוד מזוהה.

אותו בן אדם שעבד את ה' בשמחה לפתע מרגיש עצבות, זה לא דבר סתם אלא יש איזה תיקון שצריך לתקן, איזה שהוא בירור שצריך לברר, איזו התעמקות שצריך להתעמק. אדם כזה מתי שמתחיל להרגיש לא טוב צריך להתעמק בנפשו, הרי הוא לא עשה מעשים לא טובים, לא חשב מחשבות לא טובות, לא דיבר דברים לא טובים, אז למה יש לו מועקה? למה עצוב לו בלב? הוא צריך לבדוק מה הוא שמע, לפעמים אדם פוגש מישהו אחר אומר לו כמה דברים והאדם לא שם לב בכלל שבתוך הדברים האלה שההוא אמר לו יש כמה דברים רעים, זה חודר לאדם והוא לא שם לב אבל זה מתחיל לעבוד, זה תיקון.

האדם צריך להגיע לשורש, להתעמק בתוך הלב שלו, כמו אחד שמנקה את המחסן, ככה שיתחיל לחפש, אולי זה משהוא אחד, אולי משהו אחר, אולי אמרתי כך וכך, אולי אמרו לי? אולי חשבת בעיה כוזבת? אולי אמרו לי משהו שבא להעיב על מצב הרוח, אולי הכניסו לי דאגה או אני הכנסתי דאגה לעצמי? הדרגה הזו שאני מדבר עליה זה על בן אדם שבדך כלל לא פוגם, לפעמים אולי הוא חלם משהו בלילה. אם האדם ישים לב הוא יראה שכל פעם זה תיקון אחר, אף פעם הלב שלו לא עצוב סתם, תמיד, תמיד יש לזה סיבה, רק צריך לחפש את זה, לשאול את עצמו שאלות, צריך לבדוק שמישהו לא הכניס בו כפירה והוא בחר בתוך ליבו גם כן בחירה לא נכונה מספיק, אולי הוא טעה באיזה מילימטר לפה או מילימטר לשם.

אולי הוא היה צריך להיות יותר עדין ואולי יותר קפדן? הוא צריך לחפש איפה הטעות,

איפה הנפילה, אפילו שלא נפל במעשה, יכול להיות שהלך לאיזה חבר והחבר אמר לו משהו חיובי, לא מתאים לדרגה שלו, זה כבר סיבה להפיל אותו, אולי הוא קינא במישהו ולא שם לב, כל הדברים האלה משאירים רושם, כמה שהלב יותר טהור, כתם קטן בולט יותר, כמו שאומרים.

אז אדם צריך להקשיב ולבדוק ולנתח כל דבר מבחינת "סור מרע ועשה טוב", מה החלק הנכון ומה החלק הלא נכון? אולי מה שהחבר אמר לו, תשעים אחוז זה לא נכון אבל עשרה אחוז נכון או ההפך, כשאדם ינסה לדלות לאט לאט את האמת, האמת הזו תתברר לו ואז הוא מגיע, יגיע לתיקון של אותו ניסיון שהיה, זה יכול להיות, דרך אגב, כמות עצומה של דברים ולא רק דבר אחד, יכול להיות שנכנסו בו המון דברים אפילו כמה דברים ברבע שעה, הוא צריך לטפל בזה, לנקות, למיין את זה, לברר את זה, מה שלא טוב לזרוק, מה שנכון לקבל, זו עבודה רצינית, כמו חדר מיון.

ואז כשהאדם עושה את הבירורים והתיקונים האלה ומתפלל - "אין שמחה כהתרת הספקות", כל הספקות, כל החושך, כל הדאגות, כל הלחצים מסתלקים והוא נהיה שמח, סימן שהתחבר עוד פעם לה' יתברך, סימן שתיקן את כל מה שהיה צריך לתקן באותו רגע עד שתבוא המכה הבאה.

זה אחד הניסיונות הקשים, מצבי הרוח האלה המשתנים, הם לא משתנים סתם אלא בהתאם לנפילות אפילו רק בתוך הלב ובתוך המוח וזה גם אחד הדרכים שהיצר רוצה לייאש את הבן אדם ולשבור אותו, זו העבודה לטווח המידי, מכניס אותו לעצבות האדם מתגבר לזרוק ומתחיל להתמודד ולמיין, ומתחיל לעלות אז לכאורה גמרנו, אך לא כך! גמרנו בטווח המידי אך לטווח הארוך יותר היצר רוצה להכניס את האדם לגל כזה שיוביל אותו כל פעם לעצבות ולחצים עד שיגמור אותו, עד שהאדם מתייאש.

ולכן זה דומה לעניין הזה של המחבלים, לא עלינו. יש חוליה, באים ותופסים את החוליה וגמרנו, אך יש עוד חוליה ועוד חוליה, זו התשה, המטרה היא לטווח ארוך, המטרה של המחבלים נסתרת, היא לא להרוג חמישה או עשרה איש אלא להרוג את המדינה, רוצה להביא את המדינה למצב של פחד ולמצב של ייאוש. זה מכוון לדברים העמוקים שהם עמוד התווך של המדינה, ביום העצמאות הזה ראינו בתקשורת ובכל מיני מקומות שמה שמובן בכל מדינה ומדינה, הנשיא אצלנו היה צריך לומר שיש לנו עדיין ערכים ואנחנו עדיין ציוניים, אם נשיא של מדינה צריך להגיד דבר כזה סימן שהמדינה במצב של התפוררות, צריך לשכנע את העם ביום העצמאות שיש לנו עדיין ערכים? יש כל מיני דברים שהיו מובנים לכל אחד לפני עשר שנים, לכולם, לכל המפלגות, שהיום הם כבר לא מובנים, זה שירושלים היא עיר הקודש ועיר הנצח של עם ישראל, מקום מקדשינו, זה היה מובן אלפי שנים, היום זה לא תמיד מובן ולא לכל אחד.

זה שנערים היו מתנדבים ליחידות עילית מכל הקיבוצים וכו' עד לפני כמה שנים, והיום רוב המתנדבים הם דתיים לאומיים ולא חילוניים מהשומר הצעיר, זה היה מובן מאליו והיום לא, היום הכסף זה דבר מובן מאליו, ההצלחה, היעילות.

אם בן אדם לא חשב במה הוא יעסוק, חשובה היא השורה התחתונה: הרוויח? יש לו כסף? זה כלכלי או לא כלכלי? אם זה כלכלי זה קדוש וזה בסדר, אם זה לא כלכלי, אפילו זה דבר הכי קדוש באמת אז זה לא שווה, זה לא כלכלי.

אנחנו שמחנו שברית המועצות התפרקה, יש בזה ניצחון לקדושה, במיוחד שזו מדינה שפעלה נגד תורת ה' ונגד היהודים, ומצד שני היה שמה ניצוץ אחד קדוש "ואהבת לרעך כמוך", לא בפועל אך באופן תיאורטי, זו מדינה שרצו לדאוג בה לכל העניים שתהיה רווחה לכולם, זו נתינה אפילו עם היא מעוותת, אפילו אם במעשה ובפועל זה הפך לעושק ולא

לנתינה, אבל מבחינה רוחנית, השורש.

אגב, זה היהודים הביאו לשם, הרי מי עשה את המהפכה הקומוניסטית, מי עשה את כל המהפכות, מי רוצה לשכלל את העולם כל הזמן ולדאוג לכולם - היהודים. הלב היהודי שהוא רחמן אז היה בזה מידת הרחמים, מידת ההתייחסות.

ברגע שזה נפל מי ניצח? הקפיטליזם, אז אומרים זו הקדמה הכלכלית, יש בזה גם ניצוץ אמיתי אחרת זה לא היה מנצח, אנשים מוכשרים ובעלי עוצמה שיכולים לפעול ולהקים דברים הם ראשי העם, למה שלא יפרצו קדימה, אנשי חיל, ויעשו עסקים ויקימו מדינות ותעשיות? זה גם לטובת העולם, אבל מה עם אלה שאינם כאלה? מה עם אנשים שאינם מוכשרים? מי שיש לו את המפתח החברתי האמיתי זו רק התורה, התורה יודעת מצד אחד לתת מקום לאנשים החשובים והמוכשרים שיהיו לשרי האלפים ולשרי המאות, ומצד שני גם למסכנים ולעניים ולאביונים, כי התורה היא תורת אמת, תורת ה', אבל ממנה נשרו ניצוצות לכל מיני מקומות בעולם וזה המצב. אם כן, השמחה שלנו שברית המועצות התפוררה היא שמחה טובה אבל מצד שני ערכים מסוימים שהיו שם, לפחות באופן תיאורטי, נשחק ערכם וזה משפיע על כל העולם. אנחנו מגיעים למצב שיצר הרע הכללי משתמש בניצחון של הקפיטליזם כדי שיגיד לנו: טוב, מבחינה כלכלית זה טוב, אז כל השאר מה שאמריקה מוכרת לנו זה גם טוב, כל הסטיות וכל השיגעונות וכל הטירופים זה גם כן טוב, כי עובדה זה מוכיח את עצמו ומשתמשים היום בכלכלה כדי להביא אותנו לשאיפה אוניברסלית, עסקים בכל המדינות, תקשורת בינלאומית, מי שעושה עסקים טובים מתקיים, העיקר לעשות עסקים, בשביל לעשות עסקים צריכים להיות נחמדים, בשביל להיות נחמדים צריך לוותר על התורה כי אחרת איך תהיה נחמד? אם לא תהיה נחמד לא תהיה כלכלה, אם לא תהיה כלכלה איך תתקיים? יש בזה ניצוץ אמיתי מסוים כי באמת תורת ה' בסופו של דבר היא אוניברסלית, התיקון יבוא לכל העולמות והטוב שבאומות תישאר אחרי שיבוא משיח, הטוב שבאומות, לא משנה איזה אחוז, אבל מה שיהיה טוב באמת יישאר, מה שלא יהיה טוב ייכחד.

אז בודאי שהמטרה היא אור לגויים והמטרה זה לתקן את כל העולמות ולא רק את העולם הזה, אבל השאלה היא אם לא שמים את העגלה לפני הסוסים? השאלה, מתי זה צריך להיות? הרי ישראל, אותיות לי ראש, כשעם ישראל מתוקן, כשעם ישראל עובד את ה' כמו שצריך הוא ראש לגויים, הוא ראש לבריאה מבחינה רוחנית, אז בודאי נעבוד את ה' שכם אחד, יבואו מכל העולם להר הבית אבל גם בהר הבית יש מקום היכן לגויים מותר להיכנס ומקום שאסור להם, וגם בתוך המתחם שמותר לישראל יש מקום רק לכוהנים, מקום רק ללוויים, מקום רק לכהן הגדול, יש סדר, אין הפקרות, הקדושה יש סדר, זה תיקון, זה לא ערבוביה. אם כן, היצר הרע הכללי מנסה לקעקע יסודות על ידי שכל פעם מראה לנו דברים מסוימים, ניסיונות קטנים, כמו שאמרנו באדם הפרטי כך גם באדם הכללי. המטרה שלו הם לא ההישגים הקטנים בלבד אלא זה המצב רוח הכללי, זה המצב הכללי של האומה לטווח הארוך.

פעם הוא יורה על דבר אחד ופעם על דבר אחר, פעם שטיפת מוח לכיוון אחד ופעם שטיפת מוח לכיוון אחר, כשהמטרה שלו היותר גדולה זה למנוע מעם ישראל את התורה, את התשובה, את התיקון, את האחדות כדי לנסות ולעכב את הגאולה, אנחנו נמצאים במאות השנים האחרונות, מה שהאר"י ז"ל קורא "הדור האחרון", הדור האחרון, זה הדור אין חוכמות, עוד יום עוד יומיים עוד שנה עוד עשר שנים, מה זה משנה, הרי אנחנו הדור האחרון. צריכים לגמור את תיקון העולם, אז היצר הרע הפרטי מנסה לנטרל את האדם גם כשהוא בתיקון גדול גם כשהוא במודעות גדולה, מנסה להתיש אותו, שהבן אדם לא ירצה

לעבוד בכלל ושיגיד: כל פעם שאני מתקדם יותר, כל פעם הוא מתלבש גם על העבודה שלי? לא מספיק שאני עכשיו רגיש ומתאמץ אז הוא צריך לשגע אותי? לא רוצה, די! כך גם באופן כללי, עוד אוטובוס שמתפוצץ, לא עלינו, עוד מטען פה, עוד שטיפות מוח מכל הכיוונים, מה המטרה? לא רק אותם ההרוגים בלבד והקורבנות אלא להרוס את העם והמדינה, לפורר הכל מבפנים ומבחוץ, שכל העם והמוח יהיה מבולבל וכבר לא ידע מה לטובתנו ומה לרעתנו, מי אוהב אותנו ומי שונא אותנו, הכל מעורבב, להביא אותנו לשיתוק כללי, שיתוק של המערכות.

אנחנו רואים, כמו שאמרתי שיש להם הצלחות, אמנם עם ישראל הוא עם הנצח וההצלחות האלה יהיו לרעתם בסופו של דבר, אך הם מנסים. אנחנו צריכים להתגונן, כמו שבאופן פרטי אנחנו צריכים להתגונן, אנו צריכים גם לעשות זאת באופן כללי ולהיזהר מדעות כוזבות.

אחד האמצעים הגדולים של היצר הרע הפרטי ושל היצר הרע הכללי זה להביא דעות כוזבות. יש מישהו שסיפר לי סיפור השבוע: ישנם מעשים טובים שאדם עושה וזה יותר חשוב מהמצוות, זה מכפר על זה ולא יעשו לו דין בשמיים אלא ההפך, אדם יכול לפעמים לעשות דברים לא טובים אבל הכוונה טובה וזה נחשב בשמיים.

מישהו מהמשפחה, זקן, דאג לאשתו ואשתו לא באה, בקיצור, באה השבת אז הוא נסע במיוחד לעיר אחרת להביא את אשתו, בלי שהאיש הזה ידע והביא אותה, אז הזקן שמח מאוד שאשתו חזרה והיה בטוח שהיא לא עזבה אותו והיה בשמחה גדולה, ואיש זה אומר שהוא עשה מצווה מאוד גדולה שנסע בשבת והביא את האישה לבעלה כדי שלא ידאג לה, וזה למעלה יחשב לו מצווה גדולה בזאת הוא בטוח.

אז הנה זו דוגמא אחת של אדם פרטי שהולך בדעה כוזבת, הוא חושב שבשמיים יתחשבו בדעות שלו, אבל בשמיים מתחשבים במצוות ולא בדעות של בני האדם, אמנם לוקחים בחשבון מי זה הבן אדם, מה הייתה מטרתו וכוונתו, ברור.

יש עניין כזה של עבירה לשם שמיים שיש לה כוח לפעמים יותר מאשר מצווה שלא לשמה, אבל זה לא דבר שעכשיו כל אחד יתחיל לעשות עבירות לשם שמיים. אם כן כמו בדעה הפרטית הזו כך זה גם בדעות הכלליות, היום באמצעות אמצעי התקשורת, דעות כוזבות מופצות בצורה מאוד מאסיבית והן מכוונות ועוד איך מצד היצר הרע הכללי, בשביל לקעקע את יסוד האמונה היהודית וכדי לנסות לגרום לשיתוק בעבודת ה' של כלל עם ישראל.

עכשיו אנחנו צריכים גם כן לעשות את הבירורים ואת התיקונים, מאד לדייק גם בתוך המשפחה, לפעמים האישה או הילד אומרים משהו שלא בדיוק לפי התורה צריך להגיד לו ואז צריך להעמיד דברים על דיוקם ולא לומר: טוב זה ילד, זו האישה, מה הם כבר מבינים? לא לוותר, כל פעם ששומעים דעה כוזבת, אם אפשרי ואם יש מי שישמע צריך לעשות את הניתוח הזה, זה בירור של טוב מרע ורע מטוב, בגלל זה באנו לעולם הזה, אדם לא יכול לשמוע דבר כזה ולשתוק ולהגיד טוב, הוא לא מבין והוא לא יודע, כמובן שבדרכי נועם וכמובן אם השני רוצה לשמוע, אם הוא לא רוצה לשמוע, מה לעשות?! דעות כוזבות כאלה שנכנסות ללב הפרטי של האדם או ללב האומה, זה דבר חמור מאוד, זה נשאר שם כמו עשב שוטה וגודל ואח"כ הפרט עצוב והכלל עצוב ולא יודעים מאיפה זה בא, זה בא משם.

אם כן צריך תמיד לבדוק מה המטרה המיידית ומה המטרה לטווח ארוך, ולדעת שכאשר אדם מתקדם בעבודת ה' ומחדד את הקשב שלו ואת הכלים והמאמצים שלו, אז גם היצר הרע ישתמש ביכולת העבודה שלו, ינסה להשתמש.

קודם הוא ניסה להשתמש כדי למנוע ממנו לרכוש את זה ואח"כ הוא ניסה להשתמש כדי לייאש אותו ולהפריע לו. מובן שאדם צריך להתפלל כי בלי תפילה אין כלום, כי אם אדם

מזהה את המלכודת וגם מתפלל וגם נלחם בנפשו לא ליפול בזה - הוא לא ייפול בזה, ה' יעזור לו, אך אם אדם לא מנסה לזהות את המלכודת ולא מנסה להלחם בה ולא מתפלל, אז הוא אבוד, הולך מדחי אל דחי.

אז השלב הראשון כפי שאמרתי זה המודעות והערנות ולשאל איפה המלכודת כאן, איפה לטווח קצר ואיפה לטווח ארוך, מה נכון ומה לא נכון. מובן שבהתחלה האדם יכול להגיע גם כן למסקנות מוטעות אבל אם הוא מתפלל הרבה ואם הוא רוצה באמת להגיע לעבודת ה' - יובילו אותו לעבודת ה', יוליכו אותו לאט לאט, הכלים והדעת שלו יתנקו, כדי שהדעת של האדם תהיה נקיה, וזה העיקר כי זה תיקון עץ הדעת - טוב ורע, האדם אסור לו לחטוא בעץ הדעת טוב ורע, זה לקחת שפע לעצמו ועונג לעצמו בצורה לא מתוקנת, בצורה אסורה, כמו שהיה שם פחות או יותר. כשאדם מנסה לחיות לשם שמיים ולא בונה לעצמו שום דבר, לא מאמין לגאווה שלו ולאגו שלו ולשום דבר, ומנסה שכל עונג שיש לו יהיה לעבוד את ה' במסגרת של הקדושה, לאט לאט מתנקה הדעת שלו ואז הוא חד באבחנות, זה ההפך מטמטום הלב ומטמטום המוח, וזה מבחן בניסיונות הקטנים של החיים, במציאות היום יומית, זה לא רק עניין של עונג אלא מה האדם עושה עם הזמן שלו למשל, מה עושה עם כוחותיו ועם כשרונותיו, איך הוא מנצל את הפנימיות ואת החיצוניות שלו, אם לאדם יש זמן ללמוד תורה ובמקום זה הוא עושה שטויות אז הדעת שלו כבר לא נקיה, הוא גנב לעצמו זמן מכיוון לא נכון.

זה לא המצב של הצדיקים שלפעמים צריכים קצת לנוח, רבי נחמן מביא שיש מצב לפעמים שהאדם צריך מנוחה, זה משהו אחר וזה בתנאי שרוב חייו הוא עוסק בקדושה ובעניינים חשובים, אך אם אדם עסוק כל הזמן בשטויות אז בודאי שהדעת שלו איננה מתוקנת, ואז גם קשה לו להגיע לאבחנה של המלכודת כדי להילחם הלאה. לכן כתוב שמצווה גוררת מצווה ועבירה גוררת עבירה, זה לא מצב בלתי הפיך, צריך לעבוד קשה על מנת לסלק את החושך.

שאלה: איך טכנית מקשיבים ללב? איך זוכרים את הכל?

תשובה: קודם כל, כל אדם יש לו כמה דברים במשך היום שהסעירו והרגיזו אותו יותר, מישהו דרך עליו באוטובוס, לא יודע, מישהו ענה לו לא יפה, נתקע באיזו סוגיא בגמרא, לא הלך לו בעבודה, לא הלך לו משהו, מישהו השפיע עליו, זה בטוח אין יום שיש מנוחה שלמה. קודם כל הדברים הבולטים שבאו מבחוץ. שמעת איזה משפט שהרגיז אותך, משהו, זה חייב לבוא, בשביל זה האדם פה, אז הדברים הכבדים והבולטים. קודם כל לטפל בהם אח"כ יראה איך הם השפיעו עליו ולמה השפיעו עליו, ישאל את עצמו "למה אם הוא אמר לך שאתה כזה וכזה, למה זה השפיע עליך כל כך קשה?", או "למה מה שקראת בספר, דווקא ספר קדושה, כן ספר קדוש, למה זה הביא אותך למצב רוח לא טוב?".

אולי זה כי יש בדך פגם בזה, אולי לא, אולי הספר הזה מעל הדרגה שלך עכשיו והיצר משתמש בו בשביל לפוצץ אותך עכשיו, דוגמא. כל דבר שרע לאדם הוא צריך לתת דעתו עליו, כל הדברים הגסים ואח"כ העדינים ואח"כ היותר סמויים, ואח"כ לשאול מה הם באים להגיד לך? מה נכון בהם ומה לא? האדם שואל שאלות אלה את עצמו ואז ממילא תתחלנה לצוף אצלו תשובות, אפשר גם לרשום את מהלך היום יום.

למשל, עד הצהרים מה קרה לו, מהצהרים עד הערב, מהערב עד הלילה, יכול לרשום לעצמו לפעמים יש לאדם גם תיקונים משנים קודמות ולפעמים זה צץ פתאום כתוצאה ממה שהו שקרה לו באותו היום דווקא, כשהדבר הוא כזה זה ייתן כאלה אותות וסימנים חזקים שתוכל לזהות את זה.

שאלה: איך האדם יודע עד כמה עליו להתבונן? מה האמת ומה השקר כי גם בהתבוננות

היצר נכנס?

תשובה: זה כמו אדם שחופר מנהרה, לפעמים מתחילים ונתקעים בסלע אך לפעמים סוטים קצת הצידה ואז נפתח פתח, גם בן אדם צריך להתחיל לחפור ואז תהינה נקודות ופתחים שיצוצו מייד, ויש נקודות שלא יגע בהם, דווקא נקודות אלו הן החשובות ביותר בתיקונו והאדם חייב להתפלל אל ה' שייתן לו להבין מה פשר החסימות הללו, האבן שנתקלנו בה, האדם חייב להמשיך לשלוח אל ה' רצון לדעת איך לתקן, מה החסימה הזו, ריבונו של עולם תעזור לי להבין מה הקלקול פה, למה זה כבד עלי? אם אדם מצד אחד מתפלל לה' ומתבונן ומנסה להגיע לאמת, ה' יעזור לו והוא יגיע לאמת, אולי לא במכה הראשונה, אולי לא באותו היום.

אז אם אדם רואה שהשקיע בזה דקות ארוכות ולא הולך, כביכול יעסוק במשהו אחר ופתאום יחזור לזה שוב, יתפלל שה' יתברך ייתן לו את הפתח. היה לי השבוע מקרה כזה ממש בנס, איש אחד שנודעו לי עליו ידיעות שהייתי צריך לידע אותו בהן, וזה היה כמעט בלתי אפשרי לומר לו משהו מסוים, כבד מאוד, מאוד מרכזי, ושאלתי פוסק הלכה איך לעשות את זה, זה היה קשה מאוד הדבר הזה, מאוד מאוד ואני התפללתי לה', הייתי חסר אונים, לא ידעתי איך אני אביא את הדבר הזה לידיעתו על מנת שיוכל לעשות את התיקונים הנכונים ולא יהיה לו נזק שהוא לא יוכל לעמוד בו.

עברו מספר חודשים ולא יכלתי עדיין לומר לו את הדבר, עד שהתקשר והוא העלה השערה מסוימת כשהוא הגיע לבסוף לנושא הזה באופן פלאי, ואז ניצלתי את ההזדמנות שהנושא עלה ואמרתי לו את הדבר שרציתי, זה לא עשה לו שום נזק, זה בא ממנו.

הנה זו דוגמא של טיפול במישהו אחר, אבל לפעמים האדם מזהה את האבן, הוא יודע שיש שם משהוא אבל אין לו כוחות ואין לו כלים באותו הזמן לבדוק ולהבין מה זה, ה' עוד לא נותן לו, אבל הוא מצפה לישועה.

בדרך כלל, ברוב המקרים לבסוף זה מתברר, אם זה משהו מאוד מאסיבי אז יכול להיות שזה ייקח זמן. יש עוד דברים נסתרים יותר, נלווים, עמוקים יותר, אחרי שהאדם מפצח את החלק הגדול הזה, ממילא הוא יקיש הקשות ולבסוף יקלוט הכל, זה לא יברח ממנו בע"ה, כל זה אם כוונתו לשם שמיים, צריך סבלנות - זוהי עבודת ה', זה לא צחוק.

שאלה: אדם שרוב הזמן נמצא בעצבות האם זה כתוצאה מירידה רוחנית או משאיפה רוחנית גבוהה? זה אדם שעובד את ה'.

תשובה: כן! לפעמים הסיבות של העצבות הן מלפני שהאדם נולד, כך מובא ב"שער הגלגולים", יש נשמות מסוימות שהן עשוקות וכשהן באות לעולם הזה בפעם הראשונה יש להן יגון ועצבות ללא סיבה, זה בגלל שעדיין שיש את היגון מהעולם הקודם, אנחנו קטנים וצריכים להתעסק בעולם הזה ולא בעניינים של עולם אחר.

אם כן זה לפעמים נובע מהרכב הנפש, אם לאדם יש בנפש יותר מידי יסוד עפר, יכול להיות שהוא כבד ועצוב באופן טבעי, זה לא רוב האנשים. לפעמים היצר משתמש ברצון האדם לתיקון על מנת להכניס אותו לעצבות, להראות לו כל הזמן כמה שהוא לא בסדר, כמה הוא לא עשה שום דבר ולא שווה שום דבר וכך לשבור אותו, זו מלכודת פשוטה וידועה מאוד.

שאלה: אם כך מה על אדם לעשות?

תשובה: קודם כל צריך לזהות את זה, כמו בכל חפץ חשוד, או שאדם יכול לפרק אותו או שצריך לקרוא לחבלן המשטרה, אך אם אדם יכול לפרק את זה אז שישלך את זה בעצמו מהר ויגיד ליצר: תסתלק מפה, לא מוכן להיות עצוב.

ר' נחמן אומר שאם אדם דן את עצמו לכף זכות ומחפש כל מיני זכויות שיש לו, אין אדם שאין לו זכויות, איזו מצווה שעשה או איזו מידה טובה, האדם צריך להתבונן בתוך נפשו

ולחפש את הרצון שלו והשאיפה העצומה הזו שלו לתיקון, לבחור בה ולהידבק בה, למה האדם עצוב? כי הוא לא רואה תוצאות לעומת השאיפה שלו, אז הוא נתפס בחוסר התוצאות והוא צריך להידבק ברצון העז שיש בו לתקן, הדרך שבה האדם רוצה ללכת מוליכים אותו.

צריך גם להתפלל לה' שהוא יוכל להידבק בצדיק הפנימי שיש בתוכו וישמח שהנה יש לו רצון עצום, אז מה אם הוא לא הצליח להוציא אותו מן הכוח אל הפועל? תוצאות הן משמיים, אך הרצון הוא שלו והוא אמיתי.

אחד הקיקולים הקשים הוא שהרצון עצמו היינו מקולקל, שהאדם מקולקל ואין לו בכלל רצון לתקן, שיש לו רק רצון ליהנות, למשל עצם השאיפה עוזרת לו ועוזרת לכל העולם, ישאל את עצמו מה שורש השאיפה שלו? זה ידביק אותו מייד לקב"ה, הוא יבין שזה דבר מאוד רציני שבא מלמעלה ואז ירגיש אור גדול ולא יהיה עצוב. תהליך זה צריכים לעבור הרבה פעמים.

שאלה: הנביא מתייחס לעצבות ואומר למלך חזקיהו: "מדוע פניך רעים ואתה אינך חולה?" כלומר אם אדם בריא אז יש איסור חמור מאוד להיות עצוב?

תשובה: נכון מאוד, בודאי, זה אבי אבות הטומאה, עצבות קשור לגאווה ולכפירה, למה אדם עצוב? כי העולם לא מתנהג כפי שהוא רוצה, כי הוא לא קיבל מה שהוא חושב שמגיע לו.

שאלה: יש מקום לדאגה אצל האדם, זה מותר?

תשובה: ישנה דאגה שהיא קיומית, יש דאגה שלילית, דאגה חיובית זו דאגה לעבודת ה', דאגה שלילית זו דאגה בענייני העולם הזה, אבל גם הדאגה של עבודת ה', היצר הרע יכול להשתמש בה כמו שפרטנו קודם, להרוס את האדם.

המידות זו לא הבעיה, השאלה מי מפעיל אותן? אם לא נכנסים למלכודות של היצר ומתנגדים לו אז גומרים אותו, אם לא מזהים את היצר אז נופלים בגללו גם בעבודת ה'. יש גם דאגה אמיתית בעולם הזה, אדם לא יכול לשבת ולהמתין שתהיה לו פרנסה מבלי לעשות שום השתדלות, אח"כ ילדיו יסבלו ויקטרגו עליו שלא עשה השתדלות על פי מדרגתו.

כך שיש מקום לדאגה מסוימת בענייני העולם הזה על מנת שתביא את האדם לעשייה, אם הדאגה לא מביאה אותו למעשה לפי דרגתו אז כבר היצר ימצא מקום לעבוד על הדאגה הזו ולהופכה לשלילית.

הדאגה צריכה להיות מכוונת לפי דרגתו של האדם מבחינת השתדלות לעומת האמונה שלו, זה לא קל.

שאלה: טיפול בעצבות כרונית זה כמו בעצבות רגילה?

תשובה: קודם כל העצבות שעליה דיברתי היום מכוונת לאדם שכבר נמצא חזק בתוך עבודת ה' ולא מי שנמצא בתחילת התהליך, אבל אתה צודק שיש עצבות קודמת לפני עבודת ה', את העצבות הזו קשה לגרש אבל גם קל לגרש, יש עצבות שהאדם עוד לא זכה לעבודת ה' אז ברור שכאשר הוא יתחיל בכך הוא ישמח, יקיים מצוות, ילמד, ילך למניין וכו'. אם זה בן אדם עצוב שכן שומר תורה ומצוות אך עדיין לא זכה להגיע לדרגות של עבודה פנימית אז העצבות הזו קיימת בגלל פגמים קודמים וצריך לסלק אותה בכל דרך, להרבות בקדושה וגם לעשות את אותו הניתוח כנ"ל.

בן אדם לא יודע אם הוא תיקן כל מה שפגם, לכן אסור לאדם להאמין בעצמו עד יום מותו, האדם צריך כל יום להיות בתשובה, רק שיגיע לבית דין של מעלה ידעו כמה תיקן וכמה לא תיקן. אבל אדם כן יכול לראות התקדמות בעבודת ה', ואם הוא הולך בדרך זו והופך להיות איש שמח ומרגיש את שמחת ה' בלבו אז ודאי שהוא מתקן. סימן של גילוי פנים זה סימן

של תיקון, אם רואים את השגחת ה' הפרטית בדברים שבטבע שהי עוזר לו ושהוא נופל פחות, זה גם מראה על תיקון.

לשמוע

כתוב: "תקע בשופר גדול לחירותנו ושא נס לקבץ גלויותינו" אז יש לזה הרבה משמעויות לעניין הזה של תקיעת השופר. כתוב באר"י ז"ל שבזמנים של צרה, צריך לפתוח את ארון הקודש, ולתקוע בשופר, וגם להקיף את התיבה, ולצעוק על הצרות כדי להיושע. חשבתי פירוש אחר בעניין הזה של "תקע בשופר גדול לחירותנו".

עיקר הבעיה, של גלות מצרים ושל הגלות הזו, שלנו כיום, זה שאין פה לדבר, ואין אוזניים לשמוע. הרי בת קול יוצאת כל יום מהר חורב מכרזת ואומרת: "אוי להם לבריות מעלבונה של תורה".

אבל אנחנו לא שומעים את זה, אז בשביל מה זה יוצא? אומרים שהנשמה שומעת את זה, והרהורי תשובה של כל נשמה ונשמה זה בא מהקול הזה שיוצא מהר חורב. אבל יש פה מצב של חוסר יכולת של קומוניקציה ישירה, זאת אומרת שהבת קול יוצאת, אבל אנחנו לא שומעים אותה, הנשמה שומעת, אבל האדם פה בעולם הזה לא שומע, אז זה בא לו רק בתור הרהורי תשובה בתוך נפשו.

בהשתלשלות המדרגות. יוצא שהעניין של פסח "פה-סח" הפה נפתח ודיבר, הרי קודם פסח היינו בגלות מרה. בהסתר פנים קשה, שהשם יתברך לא היה מתגלה בכלל. היה מוסתר בתוך ההסתר, עד כדי כך שפרעה, בכל חכמתו לא הכיר את השם.

בזמן של יציאת מצרים, כל הניסים של יציאת מצרים, וכל מה שקרה, הוויה שם י-ה-ו-ה התגלה, והוציא אותנו מהגלות. כמו שבגאולה הראשונה הזו של מצרים, כך תהיה הגאולה האחרונה, אם כן בינתיים אנחנו נמצאים במצב של "אוזניים להם ולא ישמעו, עיניים להם ולא יראו" זה המצב של הסתר פנים שקיים בדור שלנו, עד כדי כך גדול ההסתר פנים, שגם אם מדברים, לא שומעים.

הנפש, האדם סתום, סתום לא קולט, אתה אומר לו דברים מפורשים, לא קולט אותם. גם אם הוא רואה ניסים, זה נסתם לו, הוא אחרי כמה ימים שוכח, תראו כמה ניסים היו במלחמה, מי זוכר את זה? זה היה לפני 1000 שנה.

אם כן זה המצב של הסתר פנים, זה העניין של חושך מצרים. החושך היה עבה שמה. שלא יכלו לקום. מי שישב לא יכול לקום. היה עובי לחושך הזה. זה הבחינה הזו של חושך כזה, כמו שהיה במצרים, אי אפשר להתעלות מי שיושב, לא יכול לקום, לא יכול להתעלות, לא יכול לעבור ממדרגה למדרגה, מצב של סתימות, אטימות.

חז"ל קראו לזה טמטום הלב וטמטום המוח. עכשיו כשיבוא המשיח בעזרת השם "תקע בשופר גדול לחירותנו" הוא ירביץ איזה שופר ככה שישמע בכל העולמות, יחריד את העולמות, יזעזע את הנפשות, יעורר אותם לעבודת השם. וזה הגאולה, זה עצם הגאולה. היום פגשתי איזה אישה, אני מכיר אותה ארבע שנים. אישה טובה מאד, מיוחדת, מעל הממוצע, מבחינת אינטליגנציה, מהרבה בחינות. מידות טובות. אישה שעסקה בפילוסופיה, התעמקה בכל מיני דברים.

אישיות, אני יודע, גם אישה שהייתה מוצלחת מבחינת העולם החומרי וכל זה. במשך השנים האחרונות היא עובדת בחינוך מיוחד דווקא עם מפגרים, ולפני ארבע שנים היא הייתה מאוד כועסת על הדתיים, ולא רוצה לשמוע על לשמור שבת, ועל המצוות.

ורק דיברה בזכות העולם הזה, לעשות חיים וכל הדברים הידועים. זו אישה שלמדה דברים, גם ביהדות אבל לא שמרה מצוות. היא באה ממשפחה של צדיקים מפורסמים. עברו 3 שנים בסך הכול, היום היא כבר רוצה, זאת אומרת לפני כמה חודשים הייתה, היא רוצה להיות מסורתית, רוצה לחזור בתשובה.

אמרתי למה? מה את צריכה עכשיו לחזור בתשובה? אז היא אומרת אין לי שקט, לא יהיה לי שקט ושלווה, עד שאני לא אשמור מצוות. היום אמרה רצתה לדעת מה התיקון שלה. אז הסברתי לה מה אני חושב שזה התיקון שלה.

במחשבות, ברגשות, במעשים. איזה סוגים של בירורים, איזה צד של נשמה, דברים בסיסיים. לא אמרתי לה בהתחלה. היא התחננה כמה פעמים, ובסוף אמרתי לה. אז היא הייתה בשוק. הייתה מאוד מרוצה.

היא גילוי גדול. אמרתי לה את חושבת שזה עכשיו אני יודע מהדברים האלה? אז היא אומרת לא יודעת. אמרתי לה פעם ראשונה לפני 4 שנים, כשאת באת, אני ראיתי מה התיקון שלך ומה את צריכה לעשות, ומה מתאים, למה לא אמרת לי? אמרתי לה תשמעי, את לא יכולת לשמוע.

לא היה לך כלי לשמוע היית צריכה לעבור עוד כמה בירורים, להזדקן בעוד 3 שנים, לעבוד הרבה עם המפגרים כדי שיהיה זכות. הרי זה חסד של אמת לעבוד עם מפגרים, להבין שהכל הבל הבלים. להכיר את כל הדברים האלה מעומק נפשך, לגמור את הקילוגרמים האחרונים של מרץ הנעורים, של החיים הזוהרים, עכשיו את יכולה לשמוע.

עכשיו אפשר להגיד. למה אי אפשר היה להגיד קודם? כי לא היה מי שישמע. זו דוגמא אחת. זה מה שאנחנו צריכים להתפלל ולבקש ולהתחנן בפני השם יתברך. שיהיה לנו לב רך ואוזן קשבת לשמוע, לרצות לשמוע, לרצות לשמוע לרצות להבין מה צריך לעשות. אם אדם כבר רוצה לשמוע אז הוא כבר הגיע לתיקון. זה העניין של שמע ישראל. כל היום אנחנו צועקים "שמע ישראל השם אלוקינו השם אחד". ישראל צריך לפתוח את האוזניים, טיפול אוזניים.

זה מה שחסר לנו, וזה מה שאנחנו צריכים להתפלל, להתפלל חזק שהשם יעזור. זה המצב של הדור, שאדם יכול גם ללמוד, גם לדעת קבלה, כל מיני דברים, אבל הוא לא שומע בכלל מה שאומרים לו.

הוא לא שומע את התיקון שלו. הוא לא שומע את הנשמה שלו. הוא לא שומע איך הוא עושה עוול. הוא לא שומע איזה צער הוא גורם. הוא לא שומע שזה לא עבודת השם. לפעמים אדם יכול לדעת את הכל ולא לעבוד את השם בכלל.

היא לי איזה מקרה אחד. איזה אישה שבאה להתייעץ על נושא מסוים, מרגישה שהיא מתבגרת ואם היא יכולה לעשות ילד בלי להתחתן, סיפור כזה. היה סיפור מורכב, אני לא רוצה להיכנס לפרטים.

נסעתי באותו יום לתל-אביב. התיישב לידי איזה תלמיד חכם. חרדי כזה. הוא ראה שאני לומד בספר, אז הוא אמר בדיוק: אה כן את הספר הזה אני למדתי היום. התחלנו לדבר, לא יודע איך התגלגל העניין.

סיפרתי לו על המקרה הזה או שרציתי לשמוע עוד דעה אני לא זוכר מה הסיבה כי היא שמה גם שאלות של הלכה. הייתה שאלה אם אפשר לקחת בבנק זרע, ומה יותר טוב ומה פחות טוב. היא באה לשאול אם מותר לה לרמות את החבר שלה, להיכנס להריון בלי שהוא מסכים.

בחורה חילונית. זה הפריע לה, מזה היא מפחדת. אולי היא תיענש. לא מעצם העניין, אלא מהעניין הזה שאולי אסור לרמות. ישבתי עם התלמיד החכם הזה והתחלנו לדבר, הוא התחיל להתפלל, בלי עין הרע, יש לו ראש של ברזל הלוואי על כל אחד איך הוא התפלל והביא מחשבות ותירוצים, וקושיות כמו איזה מסכת בגמרא. אבל הכיוון שלו היה כיוון בכלל שאסור לפי ההלכה. כלומר כל הדיבורים שלו עמוקים ומורכבים ויפים והוא מוכיח אותם, אבל הכיוון פסול, כיוון שאסור, כיוון של עבירה, כיוון לא נכון.

אמרתי לו תשמע, אתה עכשיו מטהר את השרץ. אז הוא נדהם. עכשיו אם אנחנו מתבוננים באיש הזה שבסך הכל הייתה לו כוונה טובה, הוא איש טוב גם כן, איש עם לב טוב. למה הכיוון ההלכתי שלו הלך לכיוון פסול? לגמרי.

נכנס לאיזה פלפול ועמד להתיר משהו שזה אסור. אז אם אנחנו נבדוק אפשר לראות את הגאווה שלו. את חוסר האמונה שלו, את חוסר יראת שמים שלו. כל מיני דברים באישיות, לא מלוטשים. היה לו חוש מאוד יפה לפלפול וגם בהתייחסות למציאות. אבל האישיות לא הייתה מלוטשת בעומק באופן פנימי. הוא לא בנוי באופן פנימי הבן אדם. אז הפסק שלו הוא סכנה. הנה היצר מוליך אותנו לתת איזה פסק, שבסוף זה לטהר את השרץ. מה אני רוצה לומר? הנה בן אדם שיודע הרבה, חכם, מעמיק, מפולפל, אבל האוזניים שלו סתומות הוא רחוק מהפנימיות שלו. הוא בכלל לא יודע מה קורה לו. הוא לא יודע מה התיקון שלו, הוא לא יודע שום דבר.

גם אי אפשר להגיד לו. אם אני הייתי יכול, הייתי אומר לו. מה אכפת לי להגיד לו? הוא לא יכול לשמוע, אז ככה כמו שאדם צריך לדאוג שלא יכולים להגיד לו, ככה זה בא מהשמים. השם יתברך.

יותר מאשר העגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להיניק. בעל הרחמים, הוא לא רוצה להתגלות? הוא לא רוצה לרחם על הבנים שלו? לגאול אותם? הוא לא רוצה לשעשע אותנו ברזי תורה? הוא רוצה יותר ממה שאנחנו רוצים.

אבל אם אין לנו את הכלי, אז הוא לא יכול לגלות. אם היה כלי הוא לא היה מגלה? ודאי שהיה מגלה. הנה משה רבנו, היה לו כלי שהשם יתגלה אליו. עובדה שהשם התגלה, והוא לא רצה. הוא חשב שהוא לא מתאים, הוא חשב שהוא לא מושלם, שיכול ללכת לגאול את עם ישראל.

זה היה הכלי שלו, זה שהוא חשב שהוא לא מושלם, שהוא חשב שהוא לא מתאים. השם היה צריך להפציר בו. להכריח אותו. אנחנו תמיד רוצים להכריח את השם. חושבים שמגיע לנו אנחנו יש לנו את הכלי, ויש לנו את הכל.

אז אם כן, כדי שנהיה ראויים לשמוע, מה אנחנו צריכים? את הבחינה של משה רבנו. שהוא סר לראות בסנה. הוא סר לראות, זה עניין אותו. הוא הלך לראות מה קורה שמה. המראה הזה עניין אותו, זאת אומרת הייתה לו עדינות פנימית.

עידון פנימי. רצון להבין, לא בשביל להבין, רצון של דביקות. רצון לשרת את השם. היה לו חשק להבין את הפלא הזה שהשם עושה, ומה משמעותו. כתוב עליו שהיה פתי מאמין לכל דבר. כמו שילד מתעניין במשהו בתמימות, הוא היה תמים. אז ככה הוא רצה לראות את הגילוי הזה לא בשביל שהוא ידע למה זה, ולא בשביל כלום, סתם מתוך קשר של דבקות מוחלטת בהשם, עניין אותו עניין תמים, לראות מה קורה עם הסנה הזה. אז זה נקרא לזה הוא הטה את אוזנו לשמוע.

הוא פקח את העיניים שלו לראות. הוא עשה את המעשה לא מתביעה שהוא תובע, לא בגלל שהוא חשב שהוא גדול, סתם ראה נס של השם, אז רצה לראות את הנס. מתוך דביקות. ככה צריכה להיות עבודת השם שלנו בדור הזה. תפילת מפגרים, תמימים. צריכים להתקרב להשם בתמימות "התהלך לפני והיה תמים" אם האוזניים פתוחות לשמוע. הנה היה פתוח לשמוע, השם אמר לו: "של נעליך מעל רגליך" אם משה לא היה עם כלי כזה, הוא לא היה אומר לו, אפילו אם הוא היה דורך על אדמת קודש.

אתם מבינים? לפעמים אדם דורך על אדמת קודש, דורך על מישהו קדוש, דורך על משהו של קדושה, אבל אי אפשר להגיד לו "של נעליך מעל רגליך" כי אין לו אוזניים לשמוע. אי אפשר להגיד כלום. זה בחינת שבגלל המקטרגים, סותמים את הפה, הקול הוא קול יעקב,

והידיים ידי עשו.

אם הקול קול יעקב, הידיים לא ידי עשו, לא יכולות להזיק. הקול קול יעקב. צריך שאנחנו נהיה מסוגלים לגרום לקול הזה להתגלות. בבית ראשון הייתה בת קול יוצאת. בבית שני היו הרבה גילויים שנסתמו.

כבר לא היה אורים ותומים, כבר לא היה כמו שהיה בבית שני. כל דור ודור, הגילויים הולכים ונסתמים יותר. יש ירידת הדורות בדור של משיח הגילויים מתחילים להתגלות שוב. עכשיו השם שולח גילויים בתוך הטבע.

שפע. מראה לנו דברים יפים ונפלאים. רק צריך עיניים לראות ואוזניים לשמוע. לגשת אל הקודש בעדינות, בתמימות, באמת. שהאדם יהיה אמיתי, לא רמאי. שלא ירמה את עצמו. שיהיה אמיתי וידע שהוא כלום.

כלום אפס מאופס. שום דבר. הוא לא יתעסק עם עצמו. למדוד אם הוא כלום או אם הוא משהו. זה הגאווה זה כשהאדם מתעסק עם עצמו. הגאווה שנדבקת בתוך האדם, גורמת לו תמיד להתעסק עם עצמו.

לבדוק אם הוא משהו, אם הוא משהו, אם הוא כלום, אם הוא זה, אם הוא כן גאוותן, אם הוא לא גאוותן. אדם צריך לא להיות הוא קיים בכלל, זה הביטול. רק השם יתברך, לתת לו פתח להתגלות. כל הזמן לחשוב מה אני יכול לעשות לך נחת רוח? מה יעשה לך נחת רוח? וגם לדעת שאדם לא יכול להגיע לשלמות וגם הנחת רוח שתעשה לו, זה לא יהיה מושלם.

שתמיד יחסר מפה, ויחסר משם. שאדם ידע שהוא חסר. זה פותח פתח. אדם כזה שיודע שהוא חסר, ויודע שגם כשהוא רוצה להתמסר, אין לו כוח, הוא לא יכול, שידע את האפסיות שלו, זה האוזן הפתוחה לשמוע.

אם היו מעט אנשים בעולם הזה היום שהיו במצב כזה, השם יתברך היה מתגלה. היה מתגלה, היה שולח את המשיח. אין מספיק את הבחינה הזו. לכן הגילוי לא יכול לבוא. אם אנחנו נעשה כלי נכון, הגילוי יבוא.

גילוי גורר גילוי, ואז "אבן מקיר תזעק" כתוב אפילו האבן תדבר כבר. כתוב שמי שמדבר לשון הרע, מתגלגל באבן, בדומם לאבן. לעתיד לבוא אבן מקיר תזעק. אפילו האבן תדבר. זאת אומרת, כך אני חושב, במצב שאין זכות, ואי אפשר שיהיה גילוי, אז בחינת אבן, לא יתכן שהאבן תדבר, זה הדבר הכי דומם.

שמה היא לא רק תדבר, היא תזעק. אם אדם מגיע למצב כזה שהוא מרגיש כאבן שאין לה הופכין, מונח כמו איזה אבן, עוד אבן ביקום, לא מרכז העולם, מרגיש כמו אבן, כבד כמו אבן, דומם כמו אבן, אז אבן מקיר תזעק.

לא כתוב שהקיר יזעק, כל הקיר. אבן מקיר תזעק, אבן אחת. אמנם האבן היא חלק מהקיר, בתור חלק מהקיר היא לא מרגישה את עצמה, זה הביטול, מצד שני היא אבן בפני עצמה. אז במצב הזה שהאדם קיים, אבל הוא מתבטל יהיה "אבן מקיר תזעק".

האבן דווקא זו זועקת. איפה שצריך להיות דממה, יש גילוי. לכן אדם צריך רק חשק לשמוע. בא אלי אתמול בחור, התקשר מבוהל ואמר "הוא חייב לבוא, הוא חייב לבוא", אחרי הצום מיד, הוא הגיע ב-10 בלילה.

אמרתי מה קרה כל כך דחוף? מה העניין? אל תשאל, אני הבטחתי לחברה שלי שעד היום ב-12:00 בלילה אני צריך לענות לה אם אני מתחתן או לא. זהו, הבטחתי. אמרתי טוב, איפה החברה שלך? בטבריה.

אמרתי לו תשמע, או שתביא את החברה שלך, או שתביא תמונה. אם לא איך אני אגיד לך אם תתחתן או לא תתחתן. אי אפשר, תאריכים, שמות, עניינים. אמרתי לו טוב מראה עיניים. הוא אומר לי אבל מאיפה אני יודע שמה שאתה אומר זה נכון? אני עכשיו אלך

להטריח אותה מטבריה! איך אני יודע שזה נכון? על פי מה אתה אומר? הוא בקש סליחה, הוא דיבר בנימוס.

אמרתי לו תשמע, אפשר לנסות, תביא לי תמונה של משהו שאתה מכיר, אם יש צורך, אם אתה רוצה שאני אגיד לך את האופי שלך, ואיך אתה חושב, אני מוכן. אמר לי כן תגיד לי, ואז אני אדע אם זה נכון, אני אביא את החברה.

אמרתי לו ברוך השם השם עזר, הוא היה בשוק, אז הוא הסכים מיד להביא את החברה. היום הביא את החברה, הטריח אותה מהצפון היא באה, היא נכנסה, וראיתי מה קורה איתה. אז היא אומרת לי אתה רואה דברים חוץ ממה שאנחנו מדברים? אמרתי אם ירצה השם.

אמרתי לה תראי את חולה בדפרסיה, דיכאון. יש לה בעיות נפשיות, אז היא אמרה לו לצאת בחוץ לפני שאני אמרתי את זה, כן, אתה תתחיל להגיד משהו, אם אני אראה שאתה אומר, אני אפתח את הלב.

אז אמרתי לה. אז היא אומרת תשמע הבעיה היא ככה. הרב שלי אמר לא לספר, אבל באמת זה כך וכך. היא באמת הייתה חולה מאד. דיכאונות קשים מאד, מצב מאד מסוכן. וגם לא מתפקדת טוב. עכשיו כשהבחור נכנס אחר כך, היא יצאה. קראתי לו לבד. אז אמרתי לו תשמע, אז הוא רצה לדעת אם היא מתאימה לו או לא. הוא הולך להתחתן. אמרתי תראה, מה אתה חושב מבחינת, בלבוסטית, היא תעבוד בבית, יש לה כוח? אז הוא אומר לא, באמת לא.

הוא ראה איך היא הייתה, לא יודע איפה, לא מתפקדת טוב. אז כך לאט לאט, הוא כבר היה מוכן לשמוע, היו לאדם הזה חלומות מיוחדים על העניין הזה. מעניין, אימא שלו, עליה השלום, הופיעה לו בחלום.

בחלום ראו אבטיח אדום, וכסא. הוא פותח את האבטיח, והאימא אומרת לו תפתח את האבטיח, אבל תזרוק את זה. וגם את הכסא תזרוק. זה חלום שספר אתמול. אז הוא רצה לדעת את הפתרון של החלום. אמרתי לו תשמע, אני לא פותר לך את החלום עד שלא תביא אותה. בקיצור לאט לאט הסברתי לו שהיא חולה, ושזה לא בשבילו. אז הוא נורא שמח, שיש משהו ברור. היה אצל מישהו, לא יודע מה, והוא לא נתן תשובה ברורה.

וגם הבחורה שמחה. בסך הכל הכירו 3 שבועות. הוא לא מתאים לה בכלל, גם באופי. היא לא מתאימה לו. היא יש לה מצב משפחתי מאד קשה והיא חיפשה מושיע שיתחתן איתה מיד, בלי חשבון.

והוא חשב שהיא אוהבת אותו. הוא חשב שאולי הוא גם אוהב אותה, בשביל זה ילכו להתחתן? בהתחלה דיברתי בעדינות, שזה לא מספיק זמן שהם מכירים. אבל מאד מהר כשדיברתי גלוי עם הבחורה, היא הסכימה, אז יופי, הוא לא בשבילה, אז לא חשוב, אז מישהו אחר.

היא בכלל לא הייתה מעוניינת בו, הוא היה נכנס לברוך לכל החיים והאישה הזו יש לה גם ילד, זה לא אמרתי אני לא מספר הכל. אבא שלו הזהיר אותו שלא כדאי אישה עם ילד. הוא התמסר כולו עם הטוב שלו.

עכשיו מה הוא אומר על עצמו? שיש לו טביעת עין, כשהוא רואה בן אדם הוא יודע עליו הכל. וזוהי חולת נפש והוא לא הרגיש בכלל. והוא בחור משכיל. מלמד בכמה מקומות, לא הרגיש כלום. עיניים להם ולא יראו.

שום דבר אבל מה הייתה מעלתו? עם כל החספוס שלו, שהוא היה מוכן לשמוע. היה לו את הפתח. היה מוכן לשמוע, היה מוכן להתייחס. אז עכשיו ברוך ה' הוא ניצל, לא נפל בפח הזה. ויש שם עוד סיפור מאוד קשה שאני אפילו לא רוצה להזכיר. אבל זה היה ברוך רציני,

אם הוא היה מתחתן איתה. אח"כ אחרי שאמרתי לו שלא טוב להתחתן, שזה לא מתאים, הוא דאג איך הוא יגיד לה, והיא הייתה מבסוטה שלא מתחתנים. הוא דאג אולי היא תפגע. איפה תפגע? בקיצור הוא אמר לי שהיה לו עוד חלום בלילה. שהוא מחבק את האישה הזו, ומופיעה אישה אחרת, מסתכלת עליו וכועסת עליו, למה הוא הלך איתה. שני החלומות אז זה ברור. האישה הזאת שכועסת למה הוא הלך איתה, זה היה הזיווג שלו. וזאת לא הזיווג שלו. האבטיח האדום הזה. האישה הזאת הייתה בהריון, הרי לפתוח את האבטיח כאילו ולזרוק את זה. האימא אמרה לו שזה לא בשבילו.

את פרי הבטן של האישה הזאת הוא אהב. את הילדה שלה. בקיצור גם החלומות הראו את הדברים. אז איך אדם ניצל? אני אגיד לכם. אני עבדתי בארבעה בתי חולים פסיכיאטריים וראיתי כל כך הרבה חולים, שיהיו בריאים, וזוגות ששניהם חולי נפש, או אחד חולה נפש, זה לא דבר פשוט.

במצב כזה קשה כמו של הבחורה הזאת. מאוד קשה המצב שלה. יש סיבוכים מאוד קשים, בלי משפחה, בחו"ל, סיפור שלם. הבחור הזה הוא בחור מאוד חזק, הוא צריך מישהי שתרוץ איתו. לא אחת שברירית, שלא תעמוד בכלל בקצב.

לכן אם יש אוזניים כתוב ששלמה המלך עשה אוזניים לתורה. שמעתם את זה? בספר משלי. המשלים שלו, היו לו 3000 משלים. הוא הביא מהחכמה של שלמה היה חכם מכל אדם וחכמה הכי גבוהה, הוא הצליח להוריד למשלים ולשפה הכי פשוטה, כדי שהבן אדם הכי פשוט יוכל לקלוט.

שלמה המלך הוריד את התורה שלו 3000 דרגות, הוא יכל להפשיט את זה. לכן כתוב שהוא עשה אוזניים לתורה. כמו שיש אוזניים לכד, שאפשר לאחוז את הכד. זה אוזניים לתורה. אנחנו צריכים עכשיו אוזניים לשמוע.

כל אחד ואחת יש להם תיקון, יש להם מסכת רצינית, לא מסכת קלה. כל מי שבדור הזה יש לו הרבה עבודה מה לעשות. הוא לא יכול להגיע לדעת מה תפקידו, מה תיקונו, אם הוא לא יפתח את האוזניים לשמוע.

יש בינה ותבונה, הבחינות האלה קשורים בשורש שלהם באוזניים שלנו, שלמעלה, בחינת האוזניים. השם אמר לאברהם אבינו, כל אשר תאמר לך שרה שמע בקולה. שרה אמנו הייתה בדרגה של נבואה יותר גבוהה מאברהם.

אז השם ציווה אותו לשמוע מה שהיא אומרת. לשמוע בקולה. בלי שמיעה אין כלום. לכן אנחנו צריכים להתפלל. שיהיה לנו את הפתיחות, שהגאווה, העקשנות, הטיפשות, גסות רוח, לא יפריעו לא יפריעו לנו לשמוע. לשמוע את קול השם, לשמוע את קול התורה, את קול החכמים, כדי שנוכל להגיע לדברים הנכונים. מי ששומע, יש לו ישועה. מי שלא יכול לשמוע, עד השלב הבא זה יכול לקרות שנים, זה יכול לקרות הרבה צער, סבל. עד שלאט לאט אדם מקבל ליטוש נוסף, והמכשיר שלו מתחיל להיות קולט. קולט את העניין.

שאלה: כשיש פגם בשמיעה זה מורה על פגם בהבנה?

תשובה: אני לא רוצה להקיש מדבר לדבר. שמיעה פיזית אתה מדבר? שאדם חרש את מתכוון? אדם יכול להיות חרש בגוף ולא להיות חרש בנפש. שהוא מוכן לשמוע תוכחה, מוכן לשמוע דרך, אז החרשות הפיזית זה לא בעיה. כמו שאדם יכול להיות עיוור פיזית ולא להיות עיוור רוחנית. יכול להיות אדם פיקח פיזית ועיוור רוחנית. העיקר זה נפש.

עכשיו נלמד מהספר "ידיד נפש" עמ' מ"ה, זו כוונות התפילה, כרך א', הוא מביא מכל המקובלים. "מצב הז"א הם עיבורי יניקה וגדלות. והם סוד כניסת המוחין, או הסתלקותם". במצב של עיבור אנו אומרים שהמוחין שהם נשמת ז"א מסתלקים ממנו ועולים אל הבינה. ואז הז"א הוא כמו עובר שאין בו מוחין. במצב זה אין הז"א מאיר בכל

עשר הספירות שבו, אלא רק בו' קצוות שלו שהם חג"ת נה"י.
וגם אלו כלולים שלוש בתוך שלוש, ג' בגו ג'. המוחין שמקבל מאבא ואימא, הם כמעט ולא מורגשים, ונקראים מוחין דעיבור ראשון. הבנת הכל? אני לא הבנתי: אז בואו נקרא עוד פעם. יש בכל התהליכים בעולמות, בטבע, הכל מתחלק לשלוש: עיבור, יניקה, מוחין.
עיבור זה כמו עובר. יניקה זה שכבר נולד ויונק מהאימא. מוחין זה כשהוא נהיה בר מצווה ומקבל מוח, מקבל שכל. כל שלב ושלב, כל תהליך ותהליך. למשל האיש ההוא, שהתייעץ אתי. הוא מבחינת התיקון שלו, הוא חושב שנמצא מבחינת מוחין, והוא בעיבור.
הוא עוד צריך אחר כך יניקה. אחר כך לקבל מוחין. רחוק מן המוחין. אמנם בידע כביכול כן, אבל בתיקון האמיתי לא. אם כן אדם צריך תמיד לדעת באיזה שלב הוא נמצא. של עיבור, יניקה או מוחין.

למשל בן אדם מגיע ויש לו בעיה, רוצים לעזור לו, ברגע שהוא בא זה בחינת עיבור. רק התחיל, הוא לא יודע כלום. אחר כך צריך לתת לו חומר שילמד, שיתאמץ, שיעשה, שיתבונן - זה יניקה. אחר כך כשהוא כבר גדול, יכול לקבל מוחין ממש כמו שצריך.
אז צריך לדעת שאי אפשר לקפוץ שלבים. כל דבר יש את השלבים שלו. "מצבי הז"א", "הז"א זה זעיר אנפין, "הם עיבור ויניקה וגדלות, והם סוד כניסת המוחין או הסתלקותם". גדלות הזה זה נקרא מוחין.

הגדלות יש לו מוחין. ביניקה ובעיבור יש לו מוחין מינימליים. אבל בינתיים אין לו. עכשיו כשאדם חוטא, המוחין שלו מסתלקים, כשהעם חוטא גם המוחין מסתלקים. למשל עכשיו אנחנו, אין לנו מוחין בכלל, מינימום.

בשביל זה חשוב להפיץ את תורת הקבלה - עבודת הנפש, לתת לאנשים כלים שיוכלו לקבל מוחין. כמה שיותר אנשים יבינו את הכללים, יעבדו בזה. יקבלו כיוון נכון בתיקון, יוכלו להתחיל לעבוד נכון, ואז יכולים לקבל מוחין. אם הכלי לא מתוקן, איזה מוחין הוא יקבל. שום דבר, מוחין דדמיון. אם כן זה המצב שאנחנו נמצאים כרגע, מצב של ג' בתוך ג' כמו עובר, שהוא מקופל בתוך רחם אימו, הראש בין הרגלים, אז הגוף של הבן אדם: חב"ד זה הראש, חג"ת עד הטבור, נה"י מהטבור ולמטה.

זה שלושת החלוקות של הספירות שיש בגוף האדם. אז מה זה ג' בתוך ג'. זה כמו עובר שמקופל בתוך מעי אימו, הראש בין הרגלים. בקיצור אין שמה שום מוחין, אין שום דבר. זה עובר, עוד לא נולד, כשהדור חוטא, או כשהדור לא מתוקן, כמו הדור שלנו, שהוא נולד אפילו לא מתוקן, אז אין מוחין, ולכן היצר, הסיטרא אחרא לא רוצה שיהיו מוחין. כי אם יהיה מוחין, אנחנו נוכל להתנגד לו. לא יהיה לא יניקה. אז הסיטרא אחרא יונק מהנה"י ומהחג"ת. מהחב"ד הוא לא יכול, מן הכתר בטח שהוא לא יכול, לכן הוא עובד הרבה על אנשים, על רגשות.

היצר עובד על רגשות, על תאוות, על דברים יותר ראשוניים מאשר השכל וכו'. שמה הוא יכול לגרום להם לעשות שטויות. היום למשל אם הייתם באיזושהי גזירה משמים, מוציאים הרבה מהתענוגות שיש בעולם החילוני, ים בשבת, כל מיני דברים שעושים, שנהנים מהם, היו יכולים לסגור להם את הברז שלא יהיה תענוג.

אז אנשים יכלו להשתחרר, היו מתקרבים הרבה לתורה. מי מונע מהם? עולם התענוגות, עולם החופש, מה שהם רוצים, יכולים לעשות, כביכול, אז זה יניקה של היצר מהנה"י שלהם. מהנה"י ומהחג"ת "והם סוד כניסת המוחין או הסתלקותם".

אז אמרנו במצב של חטא, יש הסתלקות המוחין, זה לא שאדם נהיה מטומטם כמו מפגר שלא מבין כלום. באופן רוחני הוא נהיה מטומטם. זה טמטום רוחני. זה לא טמטום מעשי. יכול להיות פיקח, ערמומי, אבל באופן רוחני אין לו מוחין.

"במצב של עיבור אנו אומרים שהמוחין שהם נשמת ז"א, מסתלקין ממנו ועולים אל הבינה. ואז הז"א הוא כמו עובר שאין בו מוחין". ז"א זה בחינת תפארת. ומעל לזה יש את הבינה. כשיש הסתלקות של האורות, לאן הם מסתלקים? למדרגה יותר גבוהה, נכון? "במצב זה אין הז"א מאיר בכל עשר ספירות שבו, אלא רק בוי קצוות שלו שהן חג"ת נה"י". אם המוחין שזה החב"ד מסתלקים, מה נשאר לו? חג"ת נה"י. זה מה שיש לו. ולא רק שזה מה שיש לו, אלא וגם אלו כלולים ג' בתוך ג', מקופלים כמו שאמרתי. עוד יותר זה סתום, המוחין שמקבל מאבא ואימא, שזה הפרצופים היותר גבוהים, הם כמעט ולא מורגשים, ונקראים מוחין דעיבור ראשון.

הנה האישה הזו שהזכרתי מקודם, היא הייתה צריכה שלוש שנים, של יניקה כדי להגיע למוחין. לא יכלה לקח זמן, זוכרים את הדוגמא של האישה הזו. "מצב של מוחין דיניקה הוא כאשר ז"א יצא ממעי אמו, וזה לאחר שאבא ואימא יזדווגו זיווג תחתון לקיום העולמות, שהוא תמידי, כלומר לזיווג העליון של אבא ואימא שהוא לצורך הוצאת מוחין ונשמות.

מצב של יניקה עדיין לא קיבל חב"ד, אלא שוי' הקצוות שלו מאירים הארה שלימה, ושוב אינם במצב של ג' בתוך ג'. הוא מתאר פה את העניין של היניקה מה זה מוחין דיניקה. אז הוא אומר, כמו ילד שנולד מתוך רחם האימא, יוצא החוצה, מתחיל להיות קיים. אבל עדיין הוא קטן. יש לו את כל הגוף, אבל בקטנצ'יק, הכל קטן. צריך לינוק ולגדול. כך גם מבחינת המוחין. גם כך העולמות. בזמן היניקה יש להם רק וי' קצוות. אין לו את החב"ד. יש רק את החג"ת נה"י. אבל הם מאירים. זה כבר לא מצב של עיבור, של קיפול. העיבור הראשון נקרא עיבור דקטנות לעומת העיבור השני שבא לאחר היניקה. ונקרא עיבור דגדלות. גם בשביל להוליד מוחין צריך עיבור, אבל זה עיבור של המוחין כבר. זה לא העיבור הראשון. ונקרא עיבור דגדלות. בזוהר הקדוש כתוב על כך "בתר דיניקא דלהו התעברת מניהו" זאת אומרת לאחר שינק אז היא מתעברת. עיבור זה נקרא עיבור שני. "עיבור דגדלות כנ"ל.

והיא בסוד מים נוקבין, מ"ן, אל אבא ואימא שהתייחדו ביחוד עליון, לצורך הוצאת המוחין לזו"ן. בשביל שאבא ואימא, שזה הפרצופים העליונים, של ז"א ונו"ק, יוכלו לתת מוחין, בשביל שירד מוחין מלמעלה, צריך זכות, תכלס, קבלות. זה סוד גדול. שאדם צריך לדעת, כשהוא רוצה ישועות, הוא צריך להתאמץ. צריך לעשות כלי. אם לא יתאמץ, אז אין לו מה לצפות, אלא אם כן, הוא מקבל איזה ברכה מצדיק או משהו, אז בזכות הצדיק, פותחים לו.

אבל אם זה תלוי בו, הוא צריך להביא קבלות. להוכיח מה שהוא עשה, תכלס. לכן לפעמים בא בן אדם, שאין לו הרבה זכויות. אומרים לו תיתן צדקה, תעשה איזה מצווה, אז זה פותח לו פתח. זה מה שנקרא העלאת מ"ן-מים נוקבין. זה לעשות מסירות נפש, לעשות משהו מעל למה שאדם רגיל, בשביל שיוכל לגרום למעלה ליחוד של אבא ואימא, והורדת המוחין. זה מה שהוא אומר פה "עיבור דגדלות כנ"ל. והוא בסוד מ"ן אל אבא ואימא שיתייחדו ביחוד עליון, לצורך המוחין לזו"ן, והוצאת המוחין הללו, זו"ן מתגדלים וזוהי בחינת גדלות של ז"א".

אחרי שיש העלאת מ"ן, שזה מה שאמרתי, התגברות שלנו, של התחתונים, המ"ן הזה עולה לז"א ונו"ק והם מעלים את זה לאבא ואימא, אבא ואימא מתייחדים, מורידיים מוחין לז"א ונו"ק. ז"א נותן את זה לנו"ק.

וז"א ונו"ק גדלים ויכולים להתייחד, להזדווג. כמו שבן אדם בשביל להגיע לזה שהוא מתחתן צריך לגדול, ילד קטן לא יכול להתחתן. בקיצור, אתם לא חייבים לדעת את כל

פרטי הקבלה. מה שרוצה להגיד פה שיש תהליך.

שאדם מתעורר מלמטה, הוא מעורר למעלה. עניינים ותיקונים, וזה מוריד עליו בחזרה מוחין, וזה נותן לו כוח לעשות עוד תיקונים, וחוזר חלילה. "הייחוד העליון של אבא ואימא אינו תדיר, הוא נעשה ע"י כוונותינו בתורה ובתפילה, ועשיית המצוות".

אם אנחנו רוצים שאבא ואימא יתייחדו, כדי שיורידו מוחין לז"א ונו"ק, שיתייחדו ויורידו מוחין לנו, התחתונים שתלויים בהם, אז צריך לעסוק בתפילה, בעשיית המצוות ובלימוד תורה. תורה ומצוות ומעשים טובים ותפילה, זה התיקון.

שלא יחשוב אדם שתיקון זה לאכול גלידה. יש סדר שהשם קבע מה זה תיקונים. תורה ומצוות, ומעשים טובים ותפילה. לפעמים אדם צריך ישועה, והוא לא מתפלל. אז אם הוא מתחיל להתפלל, זה מתחיל להפעיל את כל המערכת, והוא מקבל בחזרה את מה שהוא צריך לקבל.

"והנה העיבור השני הנקרא עיבור דגדלות, נקרא כך בהשוואה לעיבור הראשון. מכל מקום ז"א טרם קיבל מוחין דגדלות גמורים. והנה טלית קטן", הטלית שהגברים לובשים על הגוף, "הוא בסוד מוחין דעיבור ראשון" בשביל זה קוראים לזה טלית קטן כי זה מוחין קטנים בקטנות הראשון.

יש קטנות ראשון וגדלות ראשון. קטנות ב' וגדלות ב'. אז טלית קטן זה השלב הראשון, לכן זה נקרא קטן. "טלית גדול הוא בסוד מוחין דיניקא". עוד פעם. "הנה טלית קטן הוא בסוד מוחין דעיבור ראשון. טלית גדול", זה הטלית הגדול שלובשים, "הוא בסוד מוחין דיניקא". זה שלב יותר גדול ממוחין דקטנות. ואילו התפילין הם בסוד מוחין דעיבור שני. והם באים לז"א אחר מוחין דיניקא. ולכן מניח תפילין אחרי עטיפת הטלית הגדול. הנה לפי ההלכה. קודם לובשים את הטלית הקטן, אחר כך הטלית הגדול, ואחר כך לובשים את התפילין. זה לא סתם בגלל שזה נח או מה. אלא זה סוד של גדילת העניינים. כמו שאמרנו: עיבור, יניקה, מוחין.

קטנות זה הטלית הקטן, יניקא זה הטלית הגדול, ומוחין זה התפילין. כפי שאמרנו מוחין דעיבור השני נקראים מוחין דגדלות. אך לא גמורים. לכן המוחין הגמורים באים אל הז"א בשעת תפילת עמידה.

אמנם התפילין מביאים מוחין. אבל המוחין השלמים זה בזמן העמידה. בזמן תפילת שמונה עשרה. תפילת הלחש בשקט. שמונה עשרה ברכות יש בה. מתפללים את זה גם בשחרית, בבקר. גם במנחה וגם בערבית.

אז זה השיא של התפילה. שמה מקבלים את המוחין דגדלות, בזמן התפילה. נמצאנו מדברים בג' מצבים של הז"א, שהם ארבע. מצב אחד - מוחין דעיבור ראשון. שהיא קטנות שלו. מצב ב' - מוחין דיניקה. מצב ג' - עיבור שני, שנקרא עיבור דגדלות. מצב ד' - גדלות שלמה.

שאלה: בקשר לאבא ואימא עילאין.

תשובה: לא, זה שני פרצופים עליונים מהם, אבא ואימא. אבא ואימא מתחלקים גם כן לאבא עילא ואימא עילאה. החלק העליון זה אבא עילא, החלק העליון של אימא זה אימא עילא. החלק התחתון של אבא זה ישראל סבא. החלק התחתון של אימא זה תבונה. בקיצור כשרוצים להגיד ישראל סבא ותבונה קוראים לזה יש סו"ת. בטח ראיתם את זה בספרים. זה שני הפרצופים האלה.

שאלה:

תשובה: פה הספר הזה עוסק בכוונות התפילה. אז הוא מסביר איך בכל התפילה עם כל מה שקשור, אנחנו מתקנים את העולמות והמוחין יורדים. אבל כמובן שאדם יכול לקבל מוחין

ע"י מצוות שהוא עושה, ע"י תפילות שהוא סתם מתפלל. ודאי, לא רק בשמונה עשרה.
שאלה:

תשובה: הכוונות הן מורכבות מאד. אחר כך בא. מה שאדם עושה. בתפילה של הבקר הוא צריך לתקן את העולמות, כי בלילה היה קלקול. כי זה שליטת הצד השני. אז הוא צריך שני דברים. דבר ראשון לסלק את הקליפות שלא ינקו מהעולמות. דבר שני להעלות את העולמות למעלה, להתכלל בשורש, דבר שלישי יורדים מהעולמות ומורידים את השפע. זה הפרוצדורה.

שאלה:

תשובה: אם לאדם לא היה המינימום של החיות הוא לא היה קיים, זה הנפש. הנה פה הוא מדבר קצת על זה. "כדי להבין מצבי הז"א, נתבונן באדם האנושי, שעה שהוא ישן מסתלקים ממנו כל בחינת נשמתו, ולא נשאר בו כי אם בחינת הנפש שהוא דם הנפש. שהוא דבוק בגוף ואינו מסתלק ממנו עד סוף ימיו". כשאדם ישן נשאר הנפש אצלו, הנשמה מסתלקת למעלה. גם האדם העליון שהוא ז"א, במשך הלילה, מסתלקים כל בחינות הנשמה שלו, שהם מוחין דאבא ואימא.

לא נשאר בו רק בחינת הנפש, של מוחין דעיבור ראשון, סוד טלית הקטן. הנה בדיוק מה ששאלת. ובחינת עשייה במערכת אבי"ע - אצילות בריאה יצירה עשייה. "כאן נזדקק להסבר נוסף שהרי ידוע שז"א הוא בחינת יצירה ולכן הטלית הקטן שהוא אור מקיף לז"א. "כיוון שבחינה זו לא עוזבת את ז"א אף בשעתה דורמיתא". דורמיתא זה השינה, שהוא סוד השינה והסתלקות המוחין, לכן יש אומרים שיהיה עליו טלית קטן אף בזמן שישן. וכן קטן חייב בטלית קטן משעה שהגיע לחינוך - בגיל שלוש. אני לא רוצה למלא לכם את הראש יותר מידי, כי יש פה הרבה מושגים.

שאלה: דברת על גבר עם הטלית, אבל מה לגבי אישה?

תשובה: זה בא להראות לך שנשים זה לא גברים. ולכן הכוונות של הקבלה, מכוונות בעיקר לגברים. יש דברים שהאישה צריכה לעשות, וזה התיקון שלה, ויש דברים שהגברים צריכים לעשות וזה התיקון שלהם. ואם מחליפים תפקידים, מחריבים את העולם. וזה היה שיעבוד מצרים. כתוב שהעביד אותם בפרך.

אומרים חז"ל מה זה עבודת פרך? שנתנו תפקידים של האישה לגבר, ותפקידים של הגבר לאישה. והתהפך הכל. וככה שיעבדו את עם ישראל. אז כל אחד ואחת צריך להתפלל שהוא יזכה לעשות את תפקידו נכון, וגם שאחרים יזכו.

ביחד זה שלמות. כמובן שכל בן אדם שעושה משהו, איזה מצווה, או תפילה, הוא אמנם משפיע על כל העולמות, אבל בכל זאת, ההשפעה שלו קשורה לשורש נשמתו. אם זה נשמה ממקום כזה זה משפיע ככה, אי אפשר להגיד שהוא יהרוס את כל העולם, או יתקן את כל העולם לבד.

אם זה היה תלוי בבן אדם אחד, השם היה בורא רק אדם אחד. זה תלוי בהרבה אנשים. אז כל אחד מתקן לפי, שליחותו, לפי שורשו, לפי מצבו. וגם אם הוא מקלקל, מקלקל בהתאם. הוא לא הורס את הכל. הוא הורס איזה נקודה שמה, שקשור אתו, עד שהוא יתקן את זה.

עבודת התפילה

אנחנו בערב שבועות, אבל רציתי לייחד את השיחה היום דווקא לנושא התפילה. אולי נגיד בכל זאת כמה מילים על שבועות. מתן תורה זה הוא יום חשוב מאוד לעם ישראל ולכל העולם כולו, כי התורה מורה לנו את דרך התיקון, בלי תורה העולם היה חוזר לתוהו ובוהו ובעזרת התורה אנחנו יכולים לתקן את עצמנו ולתקן את כל הבריאה, זאת אומרת להגיע לדרגה כזו שנותנים לבן-אדם כלי שבעזרתו הוא יוכל לתקן, זה דבר עצום, זה הדבר הכי חשוב שיש, אין דבר חשוב יותר מזה.

עד אשר קבלנו את התורה העולם היה תלוי או יחרב או יתקיים, תלוי בעם ישראל אם יקבלו את התורה יעסקו בתורה ויתקנו את העולם. כי מטרת העולם שיגיע לתיקונו, לא שיישאר חסר. ה' יתברך ברא אותנו חסר ופגום מלכתחילה כדי לאפשר לבריות לזכות בתיקון העולם ככה יקבלו, לעתיד לבוא, את השפע הנצחי בזכות ולא במתנת חינוס, זה דברים ידועים.

אנחנו יודעים שעם ישראל עמדו לקבל את התורה "כאיש אחד בלב אחד" והפרוש הרגיל זה שהיה בהם אחדות, "כאיש אחד בלב אחד". כמה קשה להגיע לאחדות, אנחנו יודעים. אלפיים שנה מאז נחרב הבית.

נחרב בגלל שנאת חינוס, יבנה בגלל אהבת חינוס, ועוד לא זכינו שיבנה. ובדור שבית המקדש לא נבנה, כאילו נחרב בו. זאת אומרת שהתיקון עדיין לא נגמר, אלפיים שנה. כל כך קשה להגיע לאחדות, כפי שפרצופיהם שונים כך גם דעותיהם שונות, כמו שכל אדם יש לו פרצוף בפני עצמו והוא שונה מחברו גם הדעות שונות, אז איך נגיע לאחדות? ובכל זאת, הנה, במעמד הר סיני "כאיש אחד בלב אחד" - כאיש אחד, לא ממש איש אחד, כאיש אחד כמו שנאמר כבר הרבה פעמים צריך להגיע לאחדות אבל לא לאחידות לכן כל אחד משני עשר השבטים קיבל ברכה מיוחדת מיעקב אבינו.

כל אחד עם תפקיד מיוחד, כל אחד שורש אחר. ובכל זאת מתוך השוני צריכים להגיע לאחדות ואחדות בעם ישראל זה עניין של אהבה וכבוד הדדי. לא דווקא שנסכים כולנו על אותה דעה זה יהיה קשה, כי כל אחד מייצג צינור קצת שונה.

אבל שתהיה אהבה, תהיה הבנה, שיהיה כבוד הדדי, שיתוף פעולה. כל אחד יאחז בתפקידו, צינורו ועמדתו אבל יתחבר גם וישמח באחרים. זה עניין של כאיש אחד. אנחנו כל הנשמות ביחד זה איש אחד, זה נשמת אדם הראשון.

אנחנו צריכים להגיע להתכללות הזו זה נקרא התכללות והתקשרות שנתפקד כאיש אחד. מה יש באיש? למה דווקא איש? למה לא אמרו מילה אחרת? איש יש לו ראש, תוך, סוף. ראש, תוך, -עד הטבור, סוף-מהטבור למטה, כל חלק בגוף חשוב, גם הציפורניים חשובות, גם העקבים חשובים, גם המוח, הכל חשוב.

מובא בכתבי האר"י זצ"ל שהמוח של האדם הוא משכן לנשמה והלב משכן לרוח והכבד משכן לנפש. כל אחד יש לו את המשכן שלו, כל אחד במקומו וכל אחד משפיע על כל הגוף ותפקודו, ובכל זאת זה גוף אחד, איש אחד. עכשיו, לקראת סוף תיקון הבריאה, זאת אומרת אנחנו נקראים כידוע דור האחרון על פי האר"י זצ"ל מהדור שלו ומעלה זה נקרא דור האחרון. כבר ארבע מאות שנה אנחנו בדור האחרון, הדור האחרון צריך לקום על הרגליים צריך להבנות קומה שלמה.

קומה שלמה בכלל עם ישראל, זה דבר עצום. וזה הולך ונרקם מול עינינו בע"ה שנצליח ונשמח, זה הסוד שכל מגזר בעם שלנו הולך ומתפתח חזק. כל אחד רוצה לינוק יותר, לכאורה זה נורא אגואיזם יש מריבות על התקציבים, על הכספים, מי יפתח עוד ישיבה, מי

יפתח עוד מקווה, מי יעשה עוד משהו, לאיפה ילך הכסף.

כל הדבר הזה שכל אחד מנסה למשוך את הכספים, למשוך את הכוח לצינור שלו, באופן חיצוני זה נראה אגואיזם, זה נראה פירוד. באופן פנימי זה יניקה. יש עיבור, יניקה, מוחין. זה תהליך של יניקה כדי לקבל מוחין, זאת אומרת כל איבר רוצה לחזק את כוחו.

זה טוב, זה כמו שאדם, להבדיל, עושה התעמלות. אז יש תרגילים בשביל הגב, תרגילים בשביל הרגליים, תרגילים בשביל הידיים, כל תרגיל משפיע אחרת. כל איבר בגוף צריך להתחזק. אוי ואבוי אם איבר אחד חלש אז כבר כל הגוף כולו סובל מזה.

אז זה טוב. רק צריך שהמטרה הפנימית תהיה לבנות קומה שלמה, של עם ישראל. ולכן יש פריחה, ברוך ה', בלי עין הרע, של כל סוגי הישיבות. אתמול היה מישהו ואמר לי שנפתחות ישיבות, בלי עין הרע, ממש ביקוש עצום לישיבות.

טוב מאוד. אז מצד אחד כל מגזר בעם, כל קבוצה בעם ישראל, רוחנית, יש לה תפקיד והיא צריכה לגדול ולהתפתח. מצד שני, צריכה להתחבר עם האחרים, זה מה שחסר. אבל כמו שהחשמלאים יודעים, בהתחלה מחברים את כל החוטים רק בסוף שמים את החשמל ואז פתאום רואים שהכל מחובר.

גם עכשיו, לכאורה, זה נראה משהו מפורד, כל אחד יונק לעצמו. אבל, ברגע אחד יתחבר הכל. כשהכל יתחבר פתאום יראו את המערכת שעובדת והחשמל עובר מהמוח ועד הרגליים. זה העניין הזה שהדור שלנו נראה כמקולקל בחוץ, מתוקן בפנים וגם כתוב שהאדון יבוא פתאום.

פתאום תבוא הגאולה, אז זה לא שזה יבוא פתאום, זה פתאום יחברו את השקע. זה הכל תהליכים של עבודה שהאדם הגדול הזה, אדם הראשון הולך וקם על הרגליים וכל אחד יתפוס את מקומו בתוך הקומה השלמה, אלה שצריכים להיות בראש יהיו בראש, אלה שיהיו בלב, בלב. אלה שיהיו ברגליים, ברגליים. מה זה משנה? כל אחד במקומו. זה העניין שבן ישי בראש, מה כל כך חשוב מי בראש? בן ישי בראש, זה כן חשוב, אם בן ישי לא יהיה בראש אז כל הגוף לא ילך כמו שצריך.

בן ישי היה בחינת מלך ישראל, היה מבוטל, ביטול האגו שלו, כל מה שעשה, עשה לשם שמיים מתוך אהבה ומסירות נפש אין סופית, והתמודד ויצא מכל המכשולים וכל הנפילות ונקשר לשם. אז בוודאי שבן ישי צריך להיות בראש, למה? כי "לבי חלל בקרבי", הוא מבוטל, כלפי השם.

אנחנו יודעים את מה שהגמרא אומרת על מלכי בית-דוד שאפשר להוכיח אותם ואפשר לשפוט אותם כי הם מקבלים את התוכחה. זה הביטול הזה שיש בתוך בחינת דוד המלך. אז כמו פאזל גדול שצריך להתאים את החלקים אנחנו עובדים עכשיו כל עם ישראל ובונים את הפאזל.

מובן, שיש מי שרוצה להרוס לנו את הפאזל זה הסטרא אחרא רוצה למנוע את המצב הזה שהמפעל יקום על הרגליים ויתפקד, כמו שראינו למשל בעניין הקמת הדפוס שרוצים להפיץ את המעיינות, בעזרת ה', אז עד שמקימים את התשתית ועד שמקימים את הבניין ועד שמחברים את החשמל ועד שקונים את המכונות, עד שלומדים לעבוד על המכונות ועד שיש כסף לניירות ועד שמתחילים לעבוד, המכונה הזאת מתקלקלת מתקנים אותה, המכונה השניה מתפנצ'רת יש כבר אולי אפשרות לעשות אז אין מי שיפיץ, יש מי שיפיץ, חסר נייר.

כל פעם יש משהוא שבא לעכב את ההתפשטות של המעיינות ככה זה בפרט ככה זה בכלל. כמו שיצר הרע הפרטי לא מעוניין שאדם יבנה את מלוא קומתו, לא מעוניין שבינתו ופנימיותו של האדם וגם סביבתו תהיה מכוונת כאיש אחד, ככה הוא לא רוצה שעם ישראל יהיה מכוון כאיש אחד, אז לכן הוא מכניס בכל מיני דרכים פרודים ושנאת חינוס.

זה הסיפור ששנאת חינוך מעכבת את בניית הבית, כי מה זה בניית הבית? זה כאיש אחד, זה קומה שלמה, זה גוף חי ונושם שעובד ומתפקד וגומר את התיקון. כן, זה הטכנאי שבא וגומר לתקן את כל התיקונים ויאללה, המכונה עובדת והכל זורם, אז לא מוכנים שיהיה הטכנאי הזה לא רוצים.

יצר הרע וחילותיו לא רוצים, רוצים למנוע. לא יעזור, אבל הם מנסים. אז כמו שבמשחק ספורט מתחממת האווירה לקראת הסוף, מי ינצח? זה או זה, אז גם עכשיו לקראת הסוף מתחילה להתחמם האווירה, מה יהיה מה לא יהיה האם יקום יקום האדם הזה על הרגליים או שלא. אז זה עניין של כאיש אחד. אנחנו צריכים לבנות קומה שלמה, קומה שלמה מתוך אהבה ואחדות וכבוד ושיתוף, ובלי קנאה ובלי שנאה ובלי צרות עין. לשמוח בהישגים של כל אחד בעם ישראל, כי כל מי שמתפתח וצומח ומצליח בעם ישראל, הן בגשמיות והן ברוחניות זה אחד מהאברים של האיש הגדול הזה שצריך לקום על הרגליים אז בטח שנשמח.

זה העניין של יסוד במלכות. אנחנו עכשיו בספירת העומר ביסוד שבמלכות יסוד - משפיע, מלכות - מקבל, זה צריך להיות הקשר בין המשפיע לבין המקבל. היסוד מאיפה מקבל את הכל? מכל הספירות שמעליו, למי הוא משפיע את זה? למלכות. המלכות זה כלי, מה יש לה? אין לה מעצמה כלום, היא רק מקבלת. אז כל הקומה השלמה באה כדי שהמלכות תקבל את האורות שלה, להמתיק את הדינים, לבנות את המלכות להשפיע את ההשפעות.

כל עבודת הצדיקים לדאוג לזה שירדו השפעות על עם ישראל כי זה מטרת הבריאה, זה רצון ה' יתברך, כמו שכתוב "בכל צרתם לו צר". שכשמבחינת עוונותינו, ה' ישמור, אנחנו מונעים את ההשפעות, ה' יתברך סובל, "בכל צרתם לו צר", כאשר יש צדיק בעולם או מספר צדיקים שגורמים להורדת השפע הקדוש ברוך הוא מבסוט, זה מטרת הבריאה, כל תיקון העולמות, הכל תלוי בהתעוררות מלמטה, התעוררות שלנו, שכל אדם יתעורר וההתעוררות הכללית של האדם הזה, שצריך לקום על הרגליים, האדם העליון, האיש הזה, איש זה מבחינת משפיע, ולגרום להורדת כל ההשפעות להמתקת כל הדינים.

לזה צריך להתפלל בשבועות, על זה צריך לכוון, שנהיה כאיש אחד בלב אחד. יש אפשרות שנהיה כאיש אחד ולא נהיה בלב אחד, זאת אומרת לפעמים בן-אדם אומר טוב, בסדר, בן ישי בראש שיהיה בראש אבל מה, הייתי רוצה שהוא לא יהיה בראש, זאת אומרת בעיית הלב, זה לא מספיק שכל אחד מהאברים יעמוד איתו במקומו וישתף פעולה עם האחרים, איזה שלום קר זה, איזה שיתוף פעולה טכני, חיצוני.

אלא זה צריך להיות ממש בלב אחד, כולם מבסוטים, כולם באמת רוצים בתוך הלב שלהם. יש פה מלחמה, מלחמה בלב כדי שהלב יהיה נקי הרי יצר הרע שוכן בלב. בלב אחד ולא בלבב אחד, לבב זה יצר טוב ויצר רע, לב זה לב אחד, לב טהור, לב טהור בלי יצר הרע, זה מה שצריך לעשות. כאשר כל אחד מישראל בע"ה או יותר ויותר מישראל יתחילו להלחם את המלחמה הרוחנית הפרטית, לסלק את הרע "סור מרע ועשה טוב" הם נותנים חיות לכל השורש שלהם. למשל, יש בן-אדם שהשורש שלו - הרי כולנו מושרשים באדם הגדול באדם הראשון - יש אדם שהשורש שלו הוא בכתף של האדם הראשון, ככה מובא למשל "בשער הגלגולים" ובכתף הזאת יש גם אדם קטן כזה שיש לו עקב אז הוא שייך נניח לעקב של הכתף, הוא בא לעולם הזה, מתחיל להלחם, מתחיל לתקן.

אז כל הניצוצות שקשורים איתו באים לסייע לו. עוד בדורות האחרונים האלה, אנחנו אפסים, מה אנחנו לעומת הדורות הקודמים? שום דבר, אבל אנחנו בעקב אנחנו עכשיו מבררים את הנשמות, גומרים את התיקון בעקב, העקב לא שווה שום דבר מה יש שם? מוח? לא.

יש רגשות שם? לא. אבל אוי ואבוי מי שאין לא עקב הוא לא יכול לעמוד על הרגליים. העקב הוא זה שמעמיד את כל הבניין, עליו דורכים, עליו נשענים כולם, כל הדורות הקודמים נשענים עלינו עכשיו, הקטנים והנבזים.

האם אנחנו המפונקים והילדים נהיה בני אדם או שלא. כל מה שעבדו משה רבנו, אברהם יצחק ויעקב, כל הקדושים והטהורים בכל הדורות, לתקן, כל זה עומד על העקבים ואנחנו בעקבים "עקבא דמשיחא" אנחנו עכשיו בעקבים, בונים את העקבים האלה. שאפשר יהיה להעמיד את כל הבניין הזה, אז תארו לכם מצד אחד אנחנו קטנים, יש לנו מוחין דקטנות, אנחנו קטנוניים, יש לנו כל מיני שטויות, עסוקים במה שעסוקים, מבזבזים את הזמן. ומצד שני כל הבניין העצום הזה של כל תיקון הבריאה עומד עלינו, לא יכול לדרוך, לא פשוט, כל הבנייה בסכנה.

אז מצד אחד אנחנו שפלים וקטנים שקועים בתוך החומר מצד שני כל הבניין תלוי בנו. כמה החשיבות הזו חשובה וגדולה וכמה האחריות והמסירות, זה הפלא הגדול. יהי רצון שנצליח ונוכל להתגבר ולהבנות בחינת כאיש אחד בלב אחד ולעשות את סיום התיקונים, הסיום יהיה מהיר כל הבעיה זה הבנייה.

כאשר האדם כבר קם על הרגליים גמרנו, זה כל הבעיה, חבלי משית, עד שהוא נולד. אז בחג שבועות צריכים לכוון לעניין הזה, אמנם יש הרבה כוונות כמו שראיתם פעם בסידור, אבל הכוונה הכי חשובה היא, שעם ישראל יתאחד ויקום על הרגליים, מבחינת תיקון. אם כל אחד יתפוס את מקומו וכל אחד ישמח במקומו ובמקום חברו בלי קנאה ובלי קיטרוג ובלי שנאה. וכשכל אחד בעמדתו נוכל לגמור את התיקון לשיעור רצונו של ה' יתברך, לעשות לו נחת רוח.

היות שכלי התפילה של היהודי כמו שאמרנו, הוא בפה, אנחנו הולכים לדבר על התפילה שבפה- תולעת יעקב, למה יעקב נקרא תולעת, אין כוחו אלא בפיו, בפה, הכוח של עם ישראל בפה. "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו" הקול, הפה. יצא לי בזמן האחרון ללמוד קצת בספר "נועם אלימלך" אולי אם יהיה לנו זמן נלמד בו, יש שמה סוגיות מאוד חשובות, אפשר להגיד בכמה מילים כל הספר עוסק כיצד להוריד את השפע בשביל עם ישראל, סוגי הצדיקים ודרגות הצדיקים וסוגי העבודה, ספר מתוק וחשוב מאוד ועמוק מאוד, אז הוא מדבר שם שלצדיקים יש כוח לגזור "צדיק גוזר - הקדוש ברוך הוא מקיים" "הקדוש ברוך הוא גוזר - צדיק מבטל", יש כוח, כוח בפה, אמנם, לא רק כוחו של הצדיק קובע אלה גם הכלים של המקבלים קובעים, כי כתוב "אני ה' לא שיניתי" האור מצטייר לפי הכלי ולכן לפעמים, נותנים ברכה והברכה לא מתקבלת כיוון שאין כלים לקבל את הברכה, ובכל זאת "מי מושל בי? צדיק" ה' נתן ממשלה לצדיקים, איך הצדיקים האלה נעשים צדיקים? ע"י עבודה פנימית ע"י מלחמה רוחנית, ע"י מאמצים גדולים אינסופיים מסירות נפש והתמדה, כל אדם בדרכו הוא בצינורו הוא לפי שורש נשמתו לפי תפקידו, כל אדם בתפקידו מוסר נפשו.

זה בחינת הצדיקים המשפיעים, אם כן, אמרנו שהכוח בפה, בעניין התפילה יש הרבה גישות, בתורה יש כל מיני גישות יש כל מיני הדרכות, כולם דברי אלוקים חיים, כולם מכוונים לדרגות שונות, ליהודים במצבים שונים, לתפילות לצרכים שונים, יש את התפילות על פי האר"י וצ"ל בכוונות זה קראנו לזה "הנדסה רוחנית" זה ממש לכוון כל מיני שמות קודש בראש כאשר מתפללים, לכוון ולעשות כל מיני תיקונים בעולמות העליונים כדי להמתיק את הדינים ולהוריד את השפע, ה' יתברך הוא מלך מלכי המלכים, בתור מלך יש לו את ההנהגה שלו, כמו כל מלך, את החוקים שלו, את המשפטים שלו ואת השליחים שלו "הרבה שליחים למקום", את סדרי המלכות.

כמו שאי אפשר בעולם הזה להגיע, כל אחד שרוצה לבוא למלך יכול להיכנס אצל המלך? לא, יש לו פקידים, יש לו שרים, יש לו עבדים, יש לו משפחה, יש לו כל מיני סדרים. ככה, להבדיל, אותו דבר כתוב מלכות רקיע ומלכות דארעא "מלכות דארעא כמלכות דרקיע" "מבשרי אחזה אלוק".

כמו שבעולם הזה יש את כל הסדרים האלה גם למעלה בעולם העליון יש את הסדרים האלה, וכמו שכאן לא פשוט להגיע אל המלך גם שם לא פשוט להגיע אל המלך, יש כל מיני בדיקות, פעם כשיצא "יסוד במלכות" שלחנו לראשי המדינה ספרים, קבלנו מכתבים, מהם קבלנו את המכתבים? מהעוזרים שלהם.

לא חשוב שהם לא ראו בכלל את הספר העוזר קרא שתי שורות ושלח "תודה רבה" וזהו. ככה זה, ראש ממשלה או נשיא יכול לקרא כל ספר ששולחים לו? יש לו פקידים ממונים, ופקידים לפקידים וכך הלאה וכך הלאה, כך גם בשמיים יש כל מיני דרגות של פקידים וממונים ובודקים ומעלים ומורידים ומעכבים, אמנם כל מה שנעשה זה בהסכמתו של ה' יתברך, אם הוא רוצה אז הוא מקבל את התפילה מחוץ לגדר ההשתלשלות ולגדר הטבע ולגדר המערכת.

כמו שלפעמים מלך יוצא בכפר ואז הכפרי יכול לגשת אליו, ככה זה המשל של החסידות, בחודש אלול, כך לפעמים אפשר להגיע לה' יתברך גם בלי הממונים ובלי כל אלה, ישר אליו, אז העבודה שהקבלה, קבלת האר"י זצ"ל, הרש"ש, עושה בתפילה זה באמצעות הכוונה שאדם מכוון במוחו ובלבו לנסות להפיק תיקון העולמות, תיקון הצנרת, כדי שהשפע ירד וזה דבר גדול ועצום, הרי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" אומרים המקובלים, מי שיודע תורת אמת ויודע איך לקרוא, ה' קרוב אליו, מי שלא, אז לא.

זה הגישה של הקבלה, ואז האדם צריך לדעת את כל שמות הקודש כל האותיות עם כל הניקודים, את כל התהליך של העלאת הניצוצות, העלאת הנר"ן שלו, התכללות בכל העניינים, בניית המלכות, כדי לעורר את העולמות העליונים, כדי שהם יעוררו את העולמות היותר עליונים, ככה עד ה' יתברך כדי שהמ"ד ירד, המ"ד ההשפעות שמלמעלה למטה, אז כגודל המכוון כן גודל התיקון.

זאת אומרת גם אם אדם פשוט יכוון בכוונות האר"י זצ"ל וגם אם איזה מקובל אלוקי יכוון יש ההשפעה אבל כל אדם לפי כוחו לפי מי הוא מה הוא לפי דרגתו, לפי שורש נשמתו. זה עבודת הקבלה היא עבודה מאוד מקצועית, מאוד קשה, כדי שאדם יוכל לכוון, אפילו באופן טכני, הוא צריך למסור את עצמו על זה.

כמה שנים טובות ללמוד את כל "העץ חיים" את "שער הכוונות" ואת נושאי כליהם, להתמצא, וגם אחרי שהוא כבר יודע את הכל אם הוא לא מתוקן אז יש בעיה, צריך גם לתקן את עצמו, וגם להשקיע בזה הרבה שעות ליום, בכל העניינים, ואז גם הוא צריך מניין של מכוונים ולא תמיד יש, וכו'.

ברוך ה' בכל דור יש מכוונים, זה חשוב מאוד. אבל זה יחידי סגולה יותר זה לא עבודה עממית וזה דורש חכמה, ידע, דייקנות בע"ה, לעתיד לבוא, כולנו נדע את הכוונות כולנו נוכל לייחד ייחודים, כולנו נוכל להשפיע השפעות, בינתיים אנחנו קטנים.

וגם, בן-אדם שמכוון את הכל, זוכה לכוון את הכוונות אבל הוא קטן, בשיעור קומה שלו הוא אדם קטנוני, הוא אדם גאוותן, הוא אדם לא מתוקן, לא נלחם את מלחמת היצר, גם לא את מלחמת ה', לא עושה בדיוק לשם שמיים יש לו נגיעות כאלה או ואחרות, אז ככה גם הדברים שהוא עושה. לפעמים, הנזק גדול מהתיקון לכן הופיע הבעש"ט וחיידש את גישת החסידות לתפילה, בוודאי שמעתם סיפורים מעניינים ויפים על אותו נער שלא ידע לדבר ונכנס לביה"כ ועשה כמה קולות וביטל את הגזרות, מה שלא הצליח הבעש"ט וכל

התלמידים שלו לבטל, למה כי זה בא בפשטות מתוך לב תמים מתוך דאגה אמיתית וככה יש הרבה סיפורים, סיפורים מסיפורים שונים בחסידות המדגשים את החשיבות של כוונת הלב, לא של כוונת המוח ולא של ידיעות וחכמות אלא האמיתיות של הבן האדם שהתפילה תבוא מלב טהור, מלב אמיתי, מלב פשוט, זה החסידים חידשו את העבודה היקרה הזאת, כדי שכל יהודי יוכל לאחוז בה, לקרוא לאבא, אבא, בלי פרצופים בלי ספירות, בלי ייחודים, אבא תעזור, תרחם, זה הכוח של עם ישראל, אנחנו בניים למקום, השרים וכל אלה לא מעניינים אותנו, אנחנו נכנסים לחדרו של המלך כי המלך הוא אבא שלנו, אבא יכול לסרב? שמעתם תינוקות אומרים אבא! אבא! אתה יכול להתעלם מזה? תשמעו תינוק בן שנה, אומר אבא כמה גוונים של בקשות יש לו במילה הזו אבא, מה הוא מביע? את כל נשמתו הוא מביע בתוך מילה זו.

תפילה של הלב זה נראה משהו פשוט, זה בכלל לא משהו פשוט, כל שבוע אני שומע אנשים טובים, צדיקים שבאים, שואלים בעניין התפילה, יש כל כך הרבה הפרעות לאנשים בעניין התפילה שזה לא יאומן, לא יאומן, איזה סבל איזה מלחמות, אנשים שגם יודעים תורה וגם רוצים לכוון יודעים שצריך לכוון, אז שאת ההנחיה הכללית שאדם יכוון את פירוש המילות, אז הוא לא מקובל אלוך' והוא לא איזה חסיד נלהב אז לפחות שיכוון את פירוש המילים, גם זה אדם לא מצליח מתחיל קצת שתי מילים - המחשבות שלו בורחות לענייני חולין כל מיני דברים לא עלינו גם מחשבות פסולות לגמרי, כל מיני הפרעות יש אנשים שבאים להם הרהורים לא עלינו בעבודה זרה, אחרים באים להם הרהורים בענייני דאגות ובורסה ופרנסה כל מיני סיפורים, יש כאלה שכבד להם כל הנוסח הזה, מה צריך את כל הנוסח הכבד הזה, כל כך ארוך, ומה כל יום שלוש פעמים אותו דבר, ויש כאלה שכבד להם המניין עצמו, לבוא למניין ולראות שוב פעם את האנשים האלה כל יום ומה התחנתני איתם מה אני צריך לסבול מהם, וכך הלאה וכך הלאה, זה כבד מאוד המסע הזה, כוח אדם שסובל, סובל.

אז מה נעשה, איך נפתור את זה, איך נתמודד עם זה? "לא תחמוד אשת רעך" יש פה ציווי לשלוט על הרגש, על התאוה ועל המחשבה ועל המחשבה, "ואהבת את ה' אלוך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" ואהבת אותו, מצווים עליך לאהוב את ה', בוודאי שאם התורה מצווה, בוודאי יש יצר הרע שבא להפריע לקיים את הציווי, זה התפקיד שלו, נכון? אבל מצד שני אם התורה מצווה בוודאי שיש ביכולתך לעשות את זה, כי אחרת היא לא הייתה מצווה.

הנה המלחמה, זה התוצאה. מה שתיארתי קודם, ההפרעות האלה, זה התוצאה של שני הדברים האלה, של הציווי ושל היכולת שיש ביהודי כן להגיע לשליטה הזו ומצד שני היצרים שבאים להפריע להגיע למצב הזה.

יש גם כל מיני גישות נוספות, האם האדם צריך להתפלל על צרכי גופו או לא, יש כאלו אומרים לא, רק על כלל עם ישראל רק על עניינים רוחניים, יש כאלה אומרים, לא, יתפלל אפילו על שרוד נעל, שואלים צריך להאריך? צריך לקצר? אנחנו יודעים שהיו גדולי ישראל שקיצרו, יש כאלה שהאריכו.

האם לנענע את הגוף בתפילה או לא? יש כאלה אומרים בטח, יש כאלה שאומרים לא צריך להיות... וכך הלאה, רבו הגישות ורבו הצרכים, וההתמודדויות והניסיונות של התפילה, ומה אנחנו נעשה? "בתחבולות עשה לך מלחמה", אדם צריך הרבה תחבולות בעניין של התפילה.

היה איש אחד שהיה קשה לו ללכת למניין הוא סבל סבל גדול, איש ביישן, רגיש, פגיע, היה לו קשה ללכת למניין, אתם יודעים שלפעמים גם במניין שואלים את הבן-אדם מי אתה? מי

אבא שלך? מי סבתא שלך? מתעניינים בכל השושלת שלו, מה הוא עושה, איפה הוא עובד, מתי נולד, הכל, זה חקירת שבי"כ יודעים עליו הכל במניין, יש בזה דבר חיובי, ככה עם ישראל התקיים במשך הדורות חיי הקהילה, פתאום אחד לא בא למניין דאגו לו, הלכו לראות, הוא חולה עזרו לו, יש דבר טוב בזה ויש גם דבר לא טוב בזה, זה החטטנות בפרטיות של האדם ואנחנו יודעים שאנשים קשה להם לבוא בציבור, יש אנשים שקשה להם מאוד להיות במקום סגור, ויש הרבה צרכים ובעיות ובכל זאת ההלכה מצווה לבוא למניין ויש בזה חשיבות, מניין זה עשרה יהודים, עשר ספירות, זה כאיש אחד, זה קומה שלמה, לכן באים למניין, זה לא רק סידור חברתי, ומצד שני לפעמים גם יצר הרע מתחבר ואז זה לעומת זה.

כמו שיש כוח במניין מבחינת הקדושה, חלילה, יכול להיות כוח בצד השני עד כדי כך שבצוואה של הגר"א כשהוא רצה לנסוע לארץ ישראל אמר לבנים לא ללכת לביה"כ, במיוחד לא בשבתות ובימים טובים, אם הולכים לשם ויש דברים בטלים או יש קנאה או יש לשון הרע, יותר טוב לא ללכת, זה מצווה ע"י עברה, יותר טוב להתפלל לבד, עד כדי כך. זאת אומרת שאדם צריך מאוד להיזהר כשהוא הולך לביה"כ, לעשות עבודה פנימית א. לא להיכשל וגם לא להכשיל, זה לא צחוק. אז האיש הזה שסיפרתי לכם היה לו קשה מאוד אז הוא לא הלך לבתי כנסת, אמרתי לו קשה לך באופן חברתי, כל פעם תלך לביכ"נ אחר, פעם פה פעם שם, אז הוא ניסה, מה קרה? היצר התלבש גם על זה, הוא כבר כמה שעות לפני שהיה צריך להיות בביכ"נ כבר התחיל לתאר לעצמו פרצופים, הרי הוא כבר מכיר אותם, ילך לשם לביכ"נ הזה יסבול מזה ומההוא ומהלחצים האלה, היה נכנס לדיכאון ולחרדה ולא הלך לביכ"נ כי הוא כבר החליט מראש שהיום הוא הולך לביכ"נ הזה, אז אמרתי לו, תשמע, אתה לא תחליט לאיזה ביכ"נ אתה הולך, שהיצר לא ישים לב, אל תחליט, אתה מחליט כשאתה הולך לביכ"נ, צא לרחוב, לאיפה שיוליכו אותך הרגליים שמה תלך, אז ככה עשה וככה הצליח.

הבאתי את זה כדוגמא שאדם צריך לעשות תחבולות, אז פה זה היה בעניין של ללכת לביכ"נ, אותו דבר בעניין של התפילה עצמה. יש אנשים שרוצים, טוב, היום אני אכוון חזק בתפילה. הוא קרא ספר מוסר והוא רוצה עכשיו לכוון והוא מגיע בהתלהבות לכוון ואז היצר הרע מכניס לו פצצה, לא רק שהוא לא יכול לכוון אלא, ה' ישמור, המחשבות שלו איפה הולכות, מרוב שרצה לכוון לא כיוון שום דבר, הוא לא יכול להתפלל ובכלל. בכלל יש שאלה האם אדם צריך להיות מבסוט בתפילה או לא, האם אדם צריך להאמין שתפילתו מתקבלת או שיאמין שאולי כן אולי לא, אולי זה גאוה להיות בטוח שתפילתו מתקבלת. באיזה גישה הוא צריך לגשת לדבר הזה.

אתם שמים לב שאני מדבר על התפילה מבחינה נפשית כאן, הגישה הנפשית של האדם, איך הוא צריך להתייחס לזה, באים לפעמים נערים שאומרים, מה זה אני מתפלל, אני מתחיל להתפלל פתאום יש לי כפירה, למי אני מתפלל מה זה הדבר הזה, בעיות כאלה, כן, הוא רוצה להתפלל לה' פתאום הוא מרגיש שהוא מתפלל לקיר, לא עלינו, למה אם כן יש כל כך הרבה הפרעות בעניין הזה? כי הדבר הזה חשוב מאוד, איפה שיש דבר חשוב יש יצר חשוב ממונה על זה.

אי אפשר לתת פתרון אחד וגישה אחת לכולם. רק דבר ראשון אנחנו צריכים להיות מודעים, שקיימות הבעיות האלה, אגב, מה שמשותף, זה באמת מעניין, הרי באו לדבר בענייני תפילה הרבה אנשים במשך השנים, וכל אדם שסובל חושב שרק הוא יש לו את הבעיה הזו. מסתבר שלצערנו לא רק לו, אלא להרבה מאוד אנשים יש את הבעיות האלה, וסובלים מאוד. הגישה צריכה להיות גישה מלחמתית. האדם לא יחשוב שמעצם זה הוא בא

לביכ"נ הוא כבר שמור עכשיו הוא במקום קדושה וגמרנו, הוא בטח יצליח להתפלל, אח"כ הוא מתאכזב. עד שיצר הרע בעזרת ה' במהרה ישחט, הוא נמצא בכל מקום, הוא נמצא בתוך האדם איפה שאדם הולך הוא מלווה אותו, אין חכמות. כמו שאומרים יתכבדו המכובדים, מי שמלווים אותו מלאכים כשהוא הולך למקום צנוע הוא משאיר את המלאכים בחוץ, ככה צריך להגיד ליצר, שיתכבד ויעזוב אותך, עכשיו אני הולך לביכ"נ, תחכה בחוץ, תן לי להתפלל.

אנחנו נכנסים קצת לתיאורים עדינים, נפשיים, איך להלחם. אני חושב שכמו שבמלחמה גורם ההפתעה מאוד חשוב ככה אנחנו צריכים להפתיע אותו, כמו שהוא מפתיע אותנו אנחנו צריכים להפתיע אותו.

הוא רוצה שנאריך היום כדי שנתחיל לחלום על דברים אחרים, אנחנו נקצר, הוא בטוח שנקצר היום, אנחנו נאריך. להתבונן, לראות, מאיזה כיוון הוא בא, מאיפה הוא בא היום? מצד ימין או מצד שמאל? איך הוא רוצה לתפוס אותך? אז לא ללכת סתם, אתה חושב שהכל יהיה בסדר, להיות מוכן, להיות ערני, הוא בא לתפוס אותך על דבר כזה אז תן לו מכה.

אדם צריך דבר והיפוכו, דבר והיפוכו, מצד אחד וודאי שאדם צריך להרגיש שהתפילה שלו מתקבלת, שה' יתברך שומע תפילת כל פה, אגב, זה נכון מה ה' לא שומע? הוא לא אוהב אותנו? בטח שהוא אוהב אותנו, לא מרחם עלינו? בוודאי שהוא מרחם עלינו, הוא לא רוצה לעשות את רצוננו? בוודאי שהוא רוצה, אין בזה שום ספק, "כי חפץ חסד הוא" כל העולם הוא הקים בשביל לעשות חסד.

אלא יש גם מידת הדין ויש גם את כל הסיפורים האלה. כל הממונים, לכן לא תמיד במשך ששת אלפים שנה הוא יענה לנו מייד, איך שאנחנו רוצים, נגיד תשלח שלושת אלפים שקל - במקום יהיה, לא זוכים כל פעם אבל כל יהודי זוכה מידי פעם שתענה התפילה שלו בצורה יפה, לא תמיד אפשר בגלל שיש עוונות, בגלל שיש חוקה.

אבל ה' יתברך רוצה להשפיע, הוא מרחם והוא בוודאי שמח מהתחבולות שאנחנו עושים ובניסיונות שאנחנו עושים להתגבר על המכשולים כדי להגיע אליו. התחלתי להגיד "דבר והיפוכו" אז מצד אחד אדם צריך להיות בטוח שהוא בא לאבא שלו, מה אבא שלו לא ישמע לו? בוודאי, יש גם הבדל בין לשמוע לבין שיתן לך מה שאתה רוצה.

לפעמים ילד מדבר לאבא "תקנה לי ארטיק, תקנה לי ארטיק" אבא שומע, אבא גם מרחם הוא גם היה רוצה לקנות אולי, אבל אולי זה לא טוב לשיניים, אולי הוא כבר אכל, אולי זה לא בריא אז הוא לא יקנה לו, אולי הוא רוצה לחנך אותו, אולי לפני רגע הוא התחצף אז הוא לא יקנה לו את הארטיק, אבל מה, הוא לא שמע אותו? בטח ששמע אותו. אז אם הוא לא נתן לו את הארטיק הוא לא אוהב אותו? בטח שהוא אוהב אותו. אבל הילד רוצה את הארטיק והאדם רוצה לחנך אותו כדי שיהיה בן-אדם. ככה לפעמים בן-אדם מתפלל ומתפלל לה', רוצה משהוא אפילו משהוא שבקדושה, לא סתם איזה ארטיק.

ה' מצד אחד בטח רוצה לתת לו, מצד שני אולי צריך לחנך אותו. אולי הוא מצפה לעוד משהוא, אולי עוד לא הגיע הזמן, אולי זה יכול להזיק לבן-אדם, יש הרבה שיקולים זה לא שיקולים שלנו, שיקולים שבשמיים, אולי יש איזה ניסיון שמנסים את האדם, אולי רוצים שאדם יתקן את עצמו, יתגבר על המידות שלו, יתגבר על המחשבות שלו, אולי מנסים אותו לראות האם הוא מהרהר אחרי השכינה או לא, אולי הוא מתפלל מתפלל וחושב שמגיע לו אז אומרים, טוב, באמת מגיע לו אבל לא ניתן לו למה? ננסה אותו, נראה האם באמת יעמוד באמונה שלו או שחלילה יתריס כלפי מעלה כל מיני טענות, אז מצד אחד אדם צריך להיות בטוח שה' שומע כי ה' באמת שומע, אין בזה שום ספק.

הוא צריך להיות שמח שהוא זוכה לדבר לפני ה', מתלהב, אוהב, מרגיש קרוב, מצד שני הוא צריך להיות בביטול, בענווה "ונחנו מה", ביחד, גם להיות בטוח שהוא בן המלך והמלך שומע אותו וגם בטוח שתפילתו תעשה פרות, אם לא עכשיו אז במשך הזמן, וגם להיות בטוח שה' שמח לשמוע את תפילתו אפילו אם הוא לא יכול לתת לו את מבוקשו ושהוא חשוב ויקר בעיני ה' כי אין יהודי או יהודיה שלא יקרים בעיני ה', כולם יקרים בעיני ה', כולם חלק אלוקי ממעל, ומצד שני אדם צריך להרגיש ענווה, לא חוצפה, לא תובענות, לא ש"איך התפללתי והוא לא נתן לי, הוא לא שמע לי", נניח שבן-אדם נמצא בדרגה יותר גבוהה מזה, והוא מתפלל על עם ישראל, הוא מתפלל על גלות השכינה, הוא מתפלל על צרכי ישראל, הוא מתפלל על חברו, לא דבר עם אגואיזם לעצמו, גם שם לא בטוח שה' ישמע, מי שכועס ומי שמתרעם זה מראה שהוא קשור לה' הוא מאמין בו? אל יתייאש, זה שמתרעם שלא יתייאש, שלא יתרעם כמובן אבל מצד שני שידע שהוא כן קשור לה', הוא כן אוהב אותו כי אחרת לא היה מתרעם עליו, על מי כועסים? על משהו שאתה מצפה או מאמין בו והוא לא עושה מה שאתה אומר, אתה כועס, אז בוודאי שאסור לכעוס.

אבל גם חלילה וחס שאדם נופל בזה שלא יתייאש. אז מצד אחד אנחנו מצווים לכוון בתפילה ושהתפילה תהיה אמיתית, מצד שני אם בן-אדם לא יכול? אם המחשבות משגעות אותו, אם יש לו הטרדות, מה יעשה? אז בואו תראו מה יעשה, הוא יתפלל על זה, יש תפילה אישית, לא של הנוסח וזה קצת מוזנח לפעמים, יש איזה מאמר "עבודה שבלב" שקצת מדבר על זה, המון אנשים שמחו במאמר הזה, שמחה גדולה, זה חידש להם חידוש גדול, באים מספרים לי הם מדברים עם ה' יתברך, עד אותו זמן לא דיברו, זה פתח להם פתח, זה דבר מובן מאלי.

הרי מגיל קטן כבר אדם מדבר עם ה' יתברך ומתפלל אליו, אבל לפעמים בגלל קשיי החיים בגלל שאדם בחיים לפעמים נהיה משופשף מידי והופך להיות נמר מידי, הופך להיות איש קשה, אז הוא כבר לא מדבר עם ה' יתברך, שוכח את העניין הזה.

צריך להתפלל לפני התפילה זה עיצה הכי חשובה, אדם הולך לביכ"נ, אדם הולך להתפלל לכותל, אדם הולך סתם להתפלל, לא משנה איפה שהוא מתפלל, זאת אומרת אם הוא לא יכל ללכת למניין, אז אם הוא מתפלל איפה שיהיה צריך להתפלל לפני התפילה, צריך כל הזמן להתפלל "ריבונו של עולם, תעזור לי, אבא תרחם עליי, תשמור עליי שאני יעשה לך נחת רוח, אשמח אותך, תעזור לעם ישראל, תעזור לתורת ישראל, יהי רצון שכל היהודים ידבקו בך, יהי רצון שתתגלה, תעזור לי עם כל המחשבות האלה אני לא יכול, תראה אני הולך להתפלל תכף מי יודע מה יהיה, תעזור שלא ניכשל ותחשיב את התפילה כאילו הייתה נקיה אפילו שלא כי אנחנו ככה זה המצב עד שתרחם עלינו, תן לנו כלים שנוכל להלחם את המלחמה בינתיים תרחם עלינו למרות הכל, תקבל את תפילתנו באהבה, ברחמים".

מילים כאלה מתוך הלב אפילו קצרות מזה אפילו רק "אוי ה' תעזור לי", לפעמים מספיק אפילו רק מחשבה, גם מחשבה טובה, אם אדם לא יכול לדבר גם מחשבה יש לה משמעות, מחשבת הלב. תפילה לפני התפילה, ואז אדם מתחיל להתפלל.

זכה לכוון, ברוך ה'. לא זכה, לא נורא, כיוון מילה אחת, ברוך ה', אני חושב שחוץ מכוונות פירוש המילים, כוונות האר"י זצ"ל וכל הדברים האלה, הגישה הנפשית זה מה שחשוב "רחמנא ליבא בעי" ה' רוצה את הלב, אדם יבוא עם הלב, אפילו אם לא כיוון שום דבר, אבל אם ה' יתברך מול עיניו והלב שלו בוער ורוצה להתפלל זה מה שחשוב, הלב.

אפילו עם קצת חלש, קצת נרדם או קצת השתעמם לא חשוב, אם היה אפשר יותר טוב, בסדר, אם לא, הכוונה בלב זה מה שחשוב. גם באמצע התפילה בין דבר לדבר איפה שמותר לדבר, עוד פעם יתפלל, אם יבואו לו חלילה מחשבות פסולות מצד ימין, בחינת חסד

בטומאה, יתפלל שזה יהפוך להיות אהבת ה', אהבת התורה, אהבת ישראל, אהבת ארץ ישראל. אם יבואו לו טרוניות על אנשים זה בחינת דין זה בחינת שמאל, זה בחינת שמאל בטומאה, יבקש רחמים על כל אלה שעוד לא זכו לתקן שיתקנו, לא יקטרע עליהם, ישתמש ביכולת, בכשרון שלו לראות את פגמי הזולת כדי לעורר עליהם רחמים לא כדי להיות עוזר של הש-ט-נ ולקטרע עליהם ולהתפלל על זה.

אם באים לו כפירות, לא עלינו, או שקרים או כל מיני דברים בחינת קו אמצעי בחינת האמת, יבקש אמונה, אמת בתורה, יבקש תיקון ככה הוא מעלה את כל הדברים לשורשם ע"י בקשה "ה' תעזור" וודאי שאדם צריך להתפלל על שרוך נעל וצריך להתפלל על כל מה שהוא צריך, כי אם הוא לא יתפלל אז ממי הוא מצפה? מה, הוא בעל גאוה, חושב שמגיע לו? לא מגיע כלום.

תתפלל שיהיה לך. אתה צריך כסף - תבקש, אתה צריך בריאות - תבקש, בענווה. זה לא עיקר שיהיה הבקשות, תפילת הבקשות. אלה לעשות לו נחת רוח ולהתפלל על הכלל, אבל צריך את שניהם גם תפילת הפרט וגם תפילת הכלל, וגם, לפני שעוקר את רגליו בסוף התפילה, עוד פעם יכוון בלבו או יכוון במילים "ה' תעזור, תקבל את התפילה, תקבל אותי כמו שאני, תרחם עליי, תרחם על כולם" לבקש רחמים.

תפילה מהפה תפילה אישית, זה מטהר ומזכך את כל התפילות. אם אדם זוכה לכוון י-ק-ו-ק בזמן התפילה, מצוין. לפעמים שבאות מחשבות להטריד אפשר להתעלם מהן גם, "אה, כן, אתה רוצה שאני אחשוב עכשיו לא יודע מה, בסדר, איך שאתה אומר, לא נורא" לא לעשות מזה עניין, להחליק ואז זה לא תופס את הברך אדם.

אפשר גם להתפלל מהר, יש אנשים שיש להם גאוה בזמן התפילה חושבים איך כולם מסתכלים עליהם, כולם, "כל העולם נברא לשמשני", כך הם אומרים, כולם מסתכלים עליהם לראות איך הם מתפללים, כמה הם צדיקים, זה דמיון, כן, מי מסתכל בכלל, מישהו מסתכל? כל אחד עסוק בדברים שלו.

וזה אחד הפיתויים שהיצר מפתה את האדם, אם זה אדם חשוב, רם או רב או ראש ישיבה בטח יש את הפן הזה הציבורי, אז בוודאי רב צריך להשתדל שעבודתו תראה בסדר, לפחות, אפילו אם לא זכה באופן אמיתי אז לפחות שילמד את התלמידים להתפלל בכבוד ראש.

גם במקרה זה, אדם צריך לדעת שזה הכל שטויות, בן-אדם זה אפס, אני אפס, אתה אפס, כולנו אפס, אנחנו אפסים, סתם כלי. אין לנו כלום, לא חכמה לא בינה לא דעת ולא שום דבר, ריקים אנחנו ריקים וריקנים, אם יש לנו מדי פעם איזה שהוא הישג, משהוא טוב, חשוב, זה ברחמי שמיים הרי בשניה... האדם איננו, אין לו שכל ואין לו כלום, הכל דמיון הגאוה, זה הדמיון הכי גדול שיש, למה הבן-אדם מתגאה זה פלא, אין בזה כלום, הכל זה כמו... לפעמים יש איזה אפרסק יפה כזה רואה אותו תאוה לעניים, איזה צבע, אתה בא לאכול את זה אין בזה טעם, מלאכותי, מנופח, ככה זה הבן-אדם, בן-אדם אין בו כלום לא צריך להתעסק עם עצמו ולחשוב את עצמו ולהחשיב את עצמו ולחשוב איך מסתכלים עליו, איך הוא חשוב או איך שהוא לא חשוב, כל הדברים האלה הכל זה הבל, הבל הבלים.

זה תחבולה פרימיטיבית ומטופשת, הרי זה דבר מטורף, שאדם יחשיב את עצמו זה דבר מטורף, אדם יכול להחשיב את עצמו ובשניה אחת איננו, אדם זה כלום, כל הכשרון וכל זה רק בגלל שה' רוצה, זו סתם מתנת חיים, אם אתה חכם אתה חושב שאתה חכם בזכות עצמך? אם ה' היה מדקדק בזכויות כולנו היינו מפגרים, לגמרי לא היה לנו שום חכמה שום בינה שום דעת ולא כלום, אלא ה' יתברך נותן מתנת חיים לצורך תיקון הבריאה ולצורך כל העניינים האלה לאנשים חכמה בינה ודעת, זה הכל מתנת חיים וזה הכל באופן רגעי.

פעם דיברתי עם משהוא שעובד עם אנשים, לא עלינו, שחולים באלצהיימר, המחלה הזו...

אומר אצלי יש שופטים, יש חברי כנסת, יש פרופסורים, יש עשירי עולם, אנשים גדולים שהחזיקו את העולם, תראה אותם עכשיו, טיטולים, לא עלינו, לא יודעים איך קוראים להם אפילו, שום דבר.

איפה החכמה? איפה הבינה? איפה הדעת ואיפר הגבורה? הכל סיפורים, הכל שטויות, זה דמיון, דמיון שווא, תעתועים "עוד מעט והתבוננת על מקומו ואיננו", זה בחינת הביטול, זה אמנם נאמר על הרשע, כביכול הרשע ייענש אז יהיה מבוטל אבל זה אדם צריך להסתכל על הדמיון שהרשע הזה מביא, שאומר לו שהוא כזה וכזה, הוא יגיד על עצמו "עוד מעט והתבוננת על מקומו ואיננו" זה סתם דמיון כל הגאווה הזו.

הכנסתי את העניין של הביטול יחד עם העניין של התפילה, לא במקרה, זה לא רק בגלל שיש את הבעיה הזאת שבן-אדם מתגאה בזמן התפילה, אלה כי זה הולך ביחד, זה עבודה יחד, תפילה זה מלחמה.

זאת אומרת אנחנו מדברים על המלחמה הנפשית של האדם בזמן שהוא הולך להתפלל. על כל המכשולים שיש לו, איך להלחם. ביחד עם התפילה צריך את הביטול של האגו, הביטול של האני. ואז התפילה, אפילו אם לא כיוונת הרבה...

עולה למעלה, לא יכולים לעצור אותה. התפילה על הכלל, לכוון על הכלל זה חשוב ביותר, לכוון על גלות השכינה גם חשוב ביותר. כשאדם מבקש צרכים אישיים שלו הוא צריך לבקש אותם כדי שיוכל לעבוד את ה', כדי שיוכל להתפלל על השכינה, כדי שיוכל להתפלל על תיקון העולמות. אז קודם כל אדם צריך לדעת. בעניין ההתלהבות בזמן התפילה. לפעמים טוב להתלהב ולנענע את הגוף, לפעמים לא. צריך לבדוק, זה מלחמה. אדם לומד לפני שהוא יוצא לקרב את הכללים של המלחמה נכון? אימון פרט אימון כיתה, מחלקה, כל האימונים. אבל אח"כ כשהוא יוצא לשדה הקרב הוא יודע מה מצפה לו? מאיפה יירו עליו? הוא לא יודע, הוא משתמש במה שלמד, אז העניין של ההתלהבות ונענוע הגוף וכל זה זה דבר חשוב, אבל הוא לא יודע, אולי אותו יום כשיתחיל לנענע את עצמו יצר הרע יתלבש עליו יותר, בעניין הגאווה "הנה מסתכלים עלייך" וכל הדברים האלה, אבל לפעמים אדם בא ככה, אין לו חשק והוא עצוב והוא מתחיל להתנועע זה נותן לו כוח, מעורר את הנשמה, זה מצוין. לפעמים היצר ישתמש בזה, יפריע לו. לפעמים למרות שהיצר ישתמש בזה אפשר גם לצפצף עליו. תוך כדי זה שאדם מתנענע ומבסוט ומתלהב בתפילה ובא היצר להגיד לו "הנה תראה איך אתה צדיק, כולם מסתכלים עלייך" אז תגיד לו, כן, כולם מסתכלים, נו אז מה, וימשיל להתנענע, יבטל אותו, יעשה ממנו אפס.

כשעבדתי עם המפגרים, בתור מורה למפגרים, אז היה שמה תלמיד שהיה אומר, תלמיד מפגר "אתה אפס" כך היה עושה "אתה אפס" זה טוב מאוד. זה תרופה. אז כשהיצר הרע בא לתפוס את הבן-אדם אפשר להגיד לו גם כן "אתה אפס" מצפצפים ולהמשיך. כל מחסור שיש לאדם, פיזי, נפשי, חברתי, רוחני, צריך להפוך את זה לתפילה. ר' נחמן אמר להפוך את התורות שלומדים לתפילה, זה דבר עצום. אבל אנחנו איזה תורות יש לנו? אז לפחות את הצרות נהפוך לתפילה, זה חשוב.

באים אנשים אומרים "יש לי בעיה, אין לי ביטחון עצמי", אני אומר: ברוך ה' זכית, המושג הזה צריך לקטום אותו אחת ולתמיד, בטחון עצמי זה לא מושג של יהודים, זה מושג של גויים, "כוחי ועוצם ידי" אני צריך ביטחון, אני מוישה גרוס.

צריך ביטחון בה' וגם בזה לא להתגאות שיש לי ביטחון בה', לא, כל יהבו של אדם וכל מחשבותיו צריכים להיות דבוקים למעלה, לחשוב על ה' יתברך, לעשות לו נחת רוח עשרים וארבע שעות, להוציא את הנשמה על זה, זה מה שצריך, לא סביב עצמו, גם זה ברחמי שמיים, בענווה לא מתוך גאווה "אני כל היום דבק בה", אתם יודעים" לא מתוך גאווה,

מתוך ענווה ומתוך הרגשת אפסיות.

תאמינו לי זו האמת הפשוטה שאדם הוא אפס, לא להאמין למשהו אחר, זהו זה, לא להרפות מזה ואז הבן-אדם רגוע, הוא בסך הכל אפס, לא צריך לעשות רושם לא צריך לעשות שום דבר, עכשיו הכל על חשבון בעל הבית.

אם אנחנו אפס ה' יעזור לנו - נצליח. אז אנחנו הופכים להיות כלי מבוטל וה' יתברך מזרים את השפע זה כל כך פשוט. בשביל זה היצר לא רוצה שנאמין בזה שאנחנו אפס. אחד פעם דיברתי איתו על העניין הזה של הביטול, הוא נבהל "מה אני אפס? זה מסוכן", הוא אומר לי "זה דבר לא טוב", לא, זה דבר טוב, זו האמת, אבל לא אפס בשביל להיות בטל ממעשים ובטל מתיקונים, היצר יגיד לו כן אתה אפס אז אתה לא צריך לעשות כלום, אל תעשה שום דבר, אז הוא נכנס לעצלנות, אדם צריך להיות אפס מתוך ההכרה שהוא אפס, אבל לעשות, להפך להיות מרכבה לשכינה, לעשות לו נחת רוח, לעשות משהוא.

דבר והיפוכו, זה קצת עדין אבל ככה זה, זה מלחמה עדינה. אם כן, לא צריך בטחון עצמי, צריך בטחון בה'. אבל אומר הבן אדם "אבל, מה אני אעשה, אני מת מפחד, אני הולך לעבודה אני מפחד מהבוס, אני הולך להרצאה אני לא יודע מה להגיד, מה אתה אומר לי שאני לא צריך ביטחון עצמי", בוודאי שלא צריך ביטחון עצמי אבל צריך להפוך את החסרונות ואת הפחדים והחרדות ומה שאין לאדם לתפילה.

המטרה זה לא שאדם יגיד אני אפס ואז הוא נגמר, אני אפס ועכשיו נתפלל לה' שיעזור לי, ה' עוזר לו, הולך לעבודה יגיד: "ריבונו של עולם, תרחם עליי שאני לא אעשה שטויות, שיהיה קידוש ה', שלא יפגעו בי, שאני לא אפגע בהם, שלא נגזול, שלא נדבר לשון הרע, שלא נכשל, שלא נכשיל, שלא יהיו מחשבות לא טובות, תעזור לי שנצליח היום נעשה את המשימה טוב.

תן לי חכמה בידיים לעשות את העבודה, תן לי שכל להבין את הדברים, תעזור לי, תרחם עליי, תרחם על כולם שכולם יצליחו". זה התפילה בענייני היום יום, מתוך אפסיות, שאדם הוא אפס ולא בגלל שמגיע לי או לא מגיע לי, אני ראוי? בא איזה מישוהו, מציעים לו להיות רב באיזה מקום.

שואל אותי, "אבל אני לא ראוי?" אמרתי "בטח שאתה לא ראוי אף אחד לא ראוי" מי ראוי? אם הולכים לפי הראוי אז אין מצוי כזה שהוא ראוי, אף אחד לא ראוי, מישוהו מושלם? מישוהו יכול לצאת בדיון? אולי צדיקי עליון, יש בכל דור ודור, מעט מעט אבל בן-אדם מן השורה, הוא יכול לצאת בדיון? יחסלו אותו בשניה, לא סתם משה רבנו עלה לשמיים כי הוא היה בטל, הוא היה עניו מכל אדם.

חשב את עצמו לאפס, לכלום, אז לכן מי יכל לבוא נגדו? וגם קטרגו עליו, המלאכים קטרגו עליו. אבל היות שהוא היה עניו מכל אדם אז לא יכלו, הקטרוג לא תפס. אמר להם "מה, אתם צריכים את התורה? בשמיים צריך את התורה? המלאכים צריכים את התורה? אנחנו צריכים את התורה, לנו יש אכילה ושתייה ובעיות ועניינים בני האדם לא מתוקנים".

אז הוא קיבל את התורה מתוך ענווה, הענווה שלו הביאה לנו את התורה. תארו לכם היה אומר אני רב גדול, מה זה, בטח מגיע לי. אז לא היה לנו משה רבנו יותר, היו שורפים אותו. אגב יש את המדרש בעניין התורה, כשנתנה התורה הש-ט-נ התעצבן התחיל לחפש איפה התורה, למי זה ניתן, אנשים התחילו להגיד, לא, זה לא אצלי, נתנו לזה, נתנו להוא, הטעיות אז שנודע שבן עמרם לקח את התורה.

זה הדבר הזה לא סתם, מדרש יפה, סיפור נחמד. זה להראות לנו כמה קטרוגים יש על התפשטות התורה, שלא רוצים שהתורה תתפשט, אם יש תורה יש תיקון, יש תיקון נגמר היצר. תמיד כשיש אפשרות להתפשטות התורה, להמשכה חדשה לחיזוק העם, מנסים

להפריע, מעניין, העניין הזה שכתוב שמושה רבנו קיבל את התורה ולמד את התורה ושכוח אותה, למד ושכוח למד ושכח, עד שנתנה לו מתנה.

הרבה אנשים באים, רוצים זיכרון, אומרים "אני לומד תורה ולא זוכר", מה אנחנו יותר ממושה רבנו? גם הוא לא זכר, למד ושכוח למד ושכוח עד שנתנה לו במתנה. זה דבר מתוך הדבר הזה. מצד אחד - למד, התאמץ, מצד שני - שכח, למה? שלא יכנס לגאווה שהוא יודע תורה, שהוא גדול, למד ושכוח עד שנתנה לו במתנה, למה נתנה לו במתנה? כי הוא שכח. כי הוא לא היה גאוותן, לא חשב שהוא זוכר הכל, הוא יודע הכל, אז נתנו לו את זה במתנה, למעלות, זה הבחינה הזו, זה העניין של התפילה, צריך הרבה תחבולות, הרבה קשב, עבודת מודיעין, לא להתיימש.

זה המלחמה. כאשר אדם רואה שהוא בא להתפלל ומתיישב לו איזה יצר, לא עלינו, ומפריע לו זה המלחמה שלו עכשיו עליו הוא צריך לכוון, להסיר אותו ולהמשיך, הוא עומד בדרך, למה הוא עומד בדרך? בגלל שהבן-אדם הזה נבזה, או בגלל שהתפילה שלו חשובה? בגלל שהתפילה שלו חשובה, הוא רוצה לקלקל את זה, לא לתת לו להתפלל, אז אדם מתיימש, יש כאלה שהפסיקו להתפלל בעקבות זה, דווקא התפילה שלהם הייתה חשובה, בשביל זה הוא בא להפריע "הקם להורגך השקם להורגו".

הרגשת התפעלות שלפעמים בן-אדם מרגיש בתפילה, זה משמח את האנשים, אז אנשים אומרים, היום התפילה הייתה... פססס.. אבל אח"כ יש ימים אחרים שהתפילה לא פססס. אז אדם מתיימש, לא בהכרח שמתיימש שהתפילה הייתה פססס.., התקבלה, ולא בהכרח שמתיימש שהתפילה הייתה ככה... לא התקבלה. יש כמה קלטות שדיברנו על להסתתר מהיצר אז גם בתפילה צריך להסתתר מהיצר. גם הנעם אלימלך פה אומר את העניין הזה, שהצדיקים צריכים להיזהר איך הם אומרים את הדברים, את התפילות כדי שהיצר לא יתפוס אותם ויקטרג.

לפעמים אדם מתפלל ככה בקושי, אבל התפילה הזו נכנסת טוב, כי אף אחד לא משגיח עליה, מה שסמוי מן העין יש בו ברכה. מסופר על שניים עשר השבטים כשבאו למצריים נכנסו כל אחד בשער אחר, למה? שלא יהיה עין-הרע, נכון? מה הצדיקים הגדולים האלה צריכים לפחד מעין הרע, הם היו ענווים, הרי מי שצדיק מי שיש לו אמונה בה', עין-הרע לא פוגעת בו, אבל הם היו ענווים, התנהגו כאחד האדם, זה הסוד של התפילה גם להעלם בתוך התפילה, קצת כיוונתי פה, קצת כיוונתי שם, קצת התלהבתי פה, קצת התלהבתי שם, זה לא משהוא מאסיבי, לא נכנסים כולם בשער אחד, כמה פסוקים נכנסו בשער הזה, כמה בשער ההוא שלא תהיה עין-הרע, לא מתוך ישות, נוכחות מאסיבית, אלה זה נכנס מפה נכנס משם.

קצת כיוונתי פסוקי דזמרה, קצת כיוונתי בקריאת שמע, קצת התלהבתי בשמונה עשרה וזה חודר, העיקר שאדם יתפלל, שה' יקבל את תפילתו איך שהוא. אני עכשיו כאן, מה נעשה, ריבונו של עולם תרחם עליי תקבל את זה ככה, תן לי כוח שמחר אני אעלה בדרגה, זה הכי חשוב, ההעלמות של האדם, זה הכי חשוב בתפילה, ואז לא יכולים לקטרג על התפילה שלו. עניין הנוסח והשעמום, הנוסח הכל על פי הקבלה, הנוסח הכל על פי האמת, הכל מלא סודות, אין מילה אחת ואין קוצו של יוד מיותר, ואילו אנחנו שמתפללים על פי הפשט, לפעמים נמאס לנו, משעמם, זה יצר הרע, זה עמלק שבא לקרר אותו לשעמם אותו. מה זה התפילה צריך להיות דבר מעניין? מה זה מועדון שצריך להיות משהוא מעניין? מי אמר שזה צריך להיות משהוא מעניין? אותו דבר, אותו נוסח, אנחנו, ה' אמר לנו להתפלל, אנחנו מתפללים, זה הנוסח שנתנו לנו חכמינו, זה מה שאנחנו עושים. התלהבנו? טוב, היה מעניין? יופי, היה חידושים? מצוין, לא היה? גם כן יופי, מה זה משנה,

זה עבודה, כל יום מעניין בעבודה? לא, זה התיקון. כל יום ויום למרות שזה אותו נוסח התיקונים שונים, כל רגע ורגע התיקונים בעולם שונים, הברורים שונים, הברור של אתמול זה לא הברור של עכשיו וזה לא הברור של מחר, יש סדר של העלאת ניצוצות ותיקונים וברורים מאז שבירת הכלים ועד סוף התיקון, כל יום זה משהוא אחר, אמנם סדר העלייה אותו סדר, הנוסח אותו נוסח אבל החומר שעובר, נקרא לזה, הסחורה. זה סחורה חדשה זה לא אותו דבר, רק אנחנו אטומים קצת ולא מרגישים את זה שיש שינוי, חושבים שזה אותו דבר. אז יום אחד בן-אדם בא עצוב לתפילה, זה העבודה שלו של התפילה שלו באותו יום זה צריך להיות בעצבות, מתוך העצבות יתקן ויעלה ויתפלל, יום אחד הוא בא שמח יום אחד בא עם כאבי ראש, פעם כואב לו השיניים, מה זה משנה? אז כל הפעם התיקון הוא מכיוון אחר.

אדם שחי לשם שמיים, משתדל לחיות לשם שמיים, מה שה' שולח לו עם זה הוא עובד, מה לעשות. זה התיקונים של היום, זה הברורים של היום. זה מה שצריך לעשות היום. הדאגות - חוסר אמונה, חוסר בטחון, מה צריך לעשות עם הדאגות? להפוך אותן לתפילה, התפללת על מה שמדאיג אותך? את שלך עשית, תפסיק לדאוג.

לפעמים אדם טרוד עם מליון דברים, דואג על זה דואג על זה, תוך כדי זה שהוא הולך להתכונן לתפילה שיתפלל על הדאגות שלו כדי שאח"כ זה לא יפריע, שאדם ישתדל בתפילת שמונה עשרה, ישתדל בכל ברכה שהוא מברך "ברוך אתה ה'..." לכוון לכלל עם ישראל, לכלל העולמות, פשוט שה' יעזור באותו עניין. "השיבה שופטינו כבראשונה, יועצינו כבתחילה", יכוון על עם ישראל. "חוננו מאתך חכמה בינה ודעת" יכוון על עם ישראל.

אם בכל מטבע ברכה הוא מכוון על כלל, חושב על זה שנייה, אלפית השנייה, זה תפילה עצומה, חשובה ביותר, אלפית השניה לא צריך מליון שעות. לפעמים דווקא זה שאדם מאריך אז יצר הרע יש לו יותר הזדמנויות לתפוס אותו, לפעמים הוא מקצר אז תופס אותו פחות, לפעמים מרב שהוא מקצר הוא כבר לא מתפלל אז שיאריך.

תחבולות, תחבולות, זה מלחמה זה דבר חי. שאדם בזמן שמתפלל יכוון וידמיון את עצמו שה' שומע אותו הוא מלך מלכי המלכים הוא שומע את התפילה לפניו הוא מתפלל בא היצר ואומר לו ענייני כפירה, יגיד לו: "למה כל כך חשוב לך שאני עכשיו אכפור בה?" עד כדי כך אתה טורח? סימן שהדבר חשוב מאוד אז תלך מפה", כופרים רק במשהו שמאמינים בו, משהוא שהוא קיים, כופרים בו, אומר לך, "אבל הוא לא עונה לך...", תגיד לו "אני לא בדרגה שיענה לי, אני סתם פשוט, עם הארץ, מה אתה רוצה ממני, לא עונה אבל הוא שומע, סמוך עליו שהוא שומע, לעתיד לבוא נזכה לראות מה שזה עושה". לא לקבל את הכפירה הזו, כל כפירה להפוך לאמונה, מה יעשה אדם שאין לו אמונה? יתפלל שתהיה לו אמונה, ה' ייתן לו אמונה. עד כאן, יש שאלות?

- מה הכוונה להתפלל עם מה שיש לו, למשל עם עצבות, שככה יתפלל או שינסה לצאת מזה...

- אם הוא מצליח לצאת מזה ברוך ה', אם הוא לא מצליח לצאת מזה ברוך ה'. - אם הוא עצוב אז אין לו אמונה איך הוא יכול להתפלל? - מי אמר שאין לו אמונה, יש לו בעיה משהוא מעציב אותו, משהו כואב לו, אז מה? כשבא ילד עצוב לאבא, האבא לא אכפת לו ממנו? מתי אתה שם לב לילד יותר, כשהוא בא שמח, כשהוא בא רגיל או כשהוא בא עצוב, אם הוא בא רגיל לא כל כך שמחים לב, אם הוא בא שמח, אתה שמח, מה קרה היום? משהו מיוחד? אתה מבסוט, ואם הוא בא עצוב, אתה לא דואג לו, בטח שאתה דואג, מה קרה לך, למה אתה עצוב, מה יש, מה מדאיג אותך, אתה מתעניין בו, אז גם זה שהוא עצוב ה' יתברך מתעניין בו מאוד.

- אבל אם הוא בא תמיד בעצבות, אז כבר לא מסתכלים עליו. - לא, דואגים לו יותר, מסכן, זה כל הזמן עצוב, לא שהמטרה זה להיות עצוב, אבל אם בן-אדם עצוב שלא יתבייש, לא נורא, ה' ישמע את תפילתו.

לפעמים צריך גם יהודי עצוב שיעבוד את ה', צריך בכל דרגה יהודים שיעבדו את ה'. לפעמים צריך יהודי שעושה תשובה ומתחרט על משהוא, לפעמים צריך משהוא שכואב לו משהוא, לפעמים מישהו שמת, אחד חכם, אחד טיפש, צריך את עבודת ה' של כולם, ככה זה.

"קרבת אלוקים לי טוב", עצם זה שאדם זוכה ומתפלל ומבקש וקרוב לה' אפילו עם לב שבור שלו אפילו עם הוא עצוב, אפילו אם הוא מבולבל, איך שהוא. "ה' תרחם עליי איך שאני, תאהב אותי, תעזור לי איך שאני" ואז ה' מקבל אותו.

- מה ההבדל בין תפילה שלפני התפילה לבין התפילה עצמה מבחינת היצר, זה דיבור ישיר עם ה' - דיבור ישיר עם ה' לפי מה שמטריד אותך, לפי מה שכואב לך, ספונטני. - היצר הרע לא יכול להיכנס? - כשמדברים באמת על מה שכואב קשה יותר שיכנס וגם אם הוא נכנס אתה תקטרג עליו, תגיד לו "ריבונו של עולם הנה תראה אני בא לדבר אתך הוא לא נותן לי לדבר אפילו" אתה מביין? הנוסח של התפילה הוא יותר כללי, יותר קבוע ושם יש את הבעיות המסוימות שדיברנו עליהן, אדם לא נתפס בשעת צערו ובשעת כעסו, אם אדם בא וקשה לו לדבר עם ה' מתוך זה שהוא עצוב, שבור, דואג, מאוכזב, כועס, לא משנה.

מדבר מתוך הלב, מתוך הפנימיות שלו, מה שהוא מרגיש, ה' שומע תפילת כל פה. יעזור לו, ישמע לו זה מה שחשוב. "עשה לך רב וקנה לך חבר" התפילה של הנוסח זה הרב "עשה לך רב", זה עם הלכות, כמו שהוא אומר פה, זה עם נוסח, זה רשמי, רציני, ו"קנה לך חבר" זה התפילה שבלב, מה שכואב לך אתה מדבר עם ה' יתברך כמו עם חבר אתה שופך את הלב. אז אלה שתי הבחינות. - אם לאדם קשה קצב התפילה של הציבור והוא מכיר איזה שהוא רב שמצד העבודה שלו, הוא לא יודע מה הסיבות שלו, הוא מתפלל בבית והוא בא רק לשמוע את הקדישים ואת כל המאמרים וכו', השאלה היא אם אדם פשוט יכול לקחת על עצמו את האחריות הזאת, שאם קשה לו למשל הקצב של התפילה או משהוא כזה.

- אי אפשר לתת הדרכה כללית לדבר הזה. אם יש בן-אדם שהוא לא יכול לשאת לבוא למניין, אז שיתפלל בבית שלו, אם זה ייסורי גיהינום ופיקוח נפש אז שיתפלל בבית, אפילו אם הוא לא רב גדול, שישתדל מידי פעם לעשות תחבולות להתגבר על הבעיה, יש אנשים עם הרבה בעיות הרבה קשיים, אדם שאין לו את זה, ברוך ה', שישתדל להתפלל במניין.

מי שמאריך יכול להתפלל בשטיבלך, יש שם הרבה מניינים, אז אם הוא לא מספיק את הכל במניין הראשון, ישלים במניינים האחרים. יש מכוונים גדולים, צדיקים, שמכוונים בבית ואח"כ באים עושים כאילו הם מתפללים ולא מתפללים, רק בשביל להיות עם הציבור ולהגיד קדיש וכל זה.

כל אדם... יתפלל מניין, זה דבר חשוב. - אם אין שטיבלך במקום שהוא גר. - שיפתח, אין שלמות, מה לעשות, אז אדם יתפלל לפי הקצב שלו מה הוא יכול לעשות, נכון? זה כבר שאלות פרטיות, כל דבר לגופו.

אתה שואל מתי נגמרות המלחמות בעבודה של האדם בעניין הזה של התפילה, כן בטח, יש מלחמות אחרות, התחלנו לדבר על זה בהתחלה ולא הרחבנו. אדם יכול להגיע בע"ה לשליטה במחשבה וברגשות, בוודאי צריך לעבוד על זה גם ע"י התבוננות שמות הקודש, כל מה שדיברנו וכל מה שיש בקלטות זה בשביל להביא את האדם לזה.

שיהיו לו מחשבות נקיות בעיקר ע"י מסירות נפש, כשאדם מתחבר לתוך תפקידו ומוסר את נפשו ומנסה לחיות לשם שמיים וכל כוחותיו מכוונים לתיקון של עצמו ושל עם ישראל, של

כל העולמות, אז הוא מזדכך, ה' מנקה אותו וכבר אין לו את הבעיות האלה כל כך בתפילה או בכלל ביום יום.

המחשבות שלו בדברים אחרים, לא בתוך הרובד הזה, זה כמו כשאדם למטה אז המים עכורים תופסים אותו, הוא עולה למעלה זה כבר לא תופס אותו כל כך, אז זה לא חייב להישאר כל החיים, אני לא מאמין בזה, לא מאמין שהדברים האלה צריכים לתפוס בן-אדם כל החיים שלו.

זה עניין של התאמצות אולי מספר שנים, אולי פחות, תלוי בעבודה של האדם. זה תלוי ברצינות ובמסירות נפש, ככה הוא גומר את המכסה שלו, של המחשבות וכל זה. אח"כ יכול להיות פה ושם איזה פנצ'ר מחשבתי, אבל באופן כללי כבר לא תהיה המלחמה הזאת. צריך להיות גם בן-אדם לא רק צדיק כדי שיוכל להיות שייך לבעיות של בני האדם. אם לא איזה שייכות תהיה לו. אז מזה אתה מבין שיש דרגות כנראה שאין את הדברים האלה בכלל, באמת השמיים נקיים, המוחין נקיים, של האדם.

או אם מתחיל איזה נצנוץ של משהוא של איזה מחשבה הכוח של התורה ושל הדבקות זה שורף את זה בשניה הוא לא נותן את דעתו אפילו על זה, זה לא נכנס שם, עיקר הסיכום של העניין זה הגישה הנפשית לתפילה וזה בכלל בכל עניין שאדם מדבר על לימוד תורה גם באותו טיעון, הגישה הנפשית הנכונה, היא לא לתת ליצר להרוס לך את התפילה ולמנוע ממך להתפלל ולבלבל אותך או שלא תיבהל מכל מיני תופעות שמופיעות, ולא תחשוב שזה רק אתה, רק אצלך זה קורה, כל האחרים טהורים ורק אתה בתוך הזבל, זה לא ככה. אנחנו נמצאים, במיוחד בדור שלנו, כמו שאמרנו בחינת העקבים, זה בחינה נמוכה, שמה כל הזבל נמצא, אנחנו צריכים לטאטא את החדר, לגמור את כל הניקיון. אנחנו פועלי ניקיון. אז בוודאי שאם אנחנו בתוך כל זה כמו שאנחנו רואים את זה העבודה שלנו, זה העבודה שלנו בדור הזה אנחנו צריכים לגמור את ניקיון העניינים וזה מה שעושים אז לא להיבהל, גם אם אדם נופל וגם אם אדם מתרשם מזה או אין לו בדיוק מה לענות ליצר שלו באותו רגע, לא חשוב שלא יתיימש ויקום, ימשיך, יתפלל שה' יעזור לו עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם עד שהוא יהיה נקי.

"בדרך שאדם רוצה ללכת מוליכין אותו" לכן צריך לנקות את הרצון, לנקות את הרצון. הכרתי איזה מישהו אחד שלומד תורה אז הוא כל לימוד התורה זה לעצמו, לגרמיהו, בשביל הגאווה שלו, בשביל להיות הגדול, בשביל להיות המבין.

וכאב לי מאוד כי אני הערכתני את הבן-אדם וזה כאב לי, לא ידעתי מה יהיה בסוף, מה יתגבר על מה, האם התורה תזכך אותו ובסוף האדם ילמד לשם שמיים או שמא חלילה זה יהפוך להיות לו סם המות, לא עלינו, ויישאר בתוך הדבר הזה.

עברו השנים ראיתי אותו כמה פעמים, לאט לאט האיש מסר את עצמו על התורה. לאט לאט הזדכך, התעלה והגיע לזה שהלימוד הרבה יותר זך, הבן-אדם הרבה יותר זך. בא נגיד ככה, היום אם נחטט בו גם נמצא שהוא עוד בגאווה ועוד עושה לו כבוד עצמי וכל זה, אבל השינוי איך התחיל? התחיל, כשהוא התחיל לכוון גם על גלות השכינה ועל עם ישראל, התחיל לכוון חיצוני, זה לא היה פנימי אמיתי, אבל פתאום במשך הזמן, במשך השנים זה הפך להיות פנימי, באמת הבן-אדם אכפת לו מעם ישראל היום באמת מעניין אותו גלות השכינה, אז עדיין יש גאווה וזה מעורבב בעוד דברים, אבל באופן כללי זה משתפר.

אני מאמין שבע"ה תוך כמה שנים הוא יהיה זך לגמרי, כבר השיקולים שלו יהיו נקיים, אז אתה רואה? כשאתה מדבר איתו אתה רואה שהשיקולים שלו וההנהגה שלו מעורבבים טוב ורע, זה לא נקי לגמרי זה לא עושה דבר ממש לשם שמיים וזהו, הוא אומר שעושה לשם שמיים אבל אתה רואה שמתגנבים כל מיני דברים שלא ממש לשם שמיים.

זה כבר מצב הרבה יותר טוב, כי פעם הוא בכלל לא חשב על זה שצריך לחשוב לשם שמיים, לא היה בראש כל זה. לאט לאט לאט, ימשיך, בסוף ה' יעזור לו, הוא צריך לחזק עוד את הרצון ואז גם ההנהגה שלו תהיה נקיה, הכל יהיה נקי.

אותו דבר בעניין התפילה ובכל העניינים. יש עוד שאלות? - אני חושב על איזה בעיה הרבה זמן ופתאום באמצע שמונה עשרה באה לי בדיוק התשובה לשאלה, זה טוב או רע? - להבדיל, לפעמים בן-אדם חושב איזה בעיה הרבה זמן, פתאום באמצע השירותים באה לו התשובה האם זה טוב או רע? - אם זה בחולין זה בסדר. - ואם זה בקדושה? - זה אסור.

- זה אסור אבל הוא לא כיוון שיהיה לא פתרון, פתאום זה בא, לא בכוונה, טוב או זה רע? אתה הבאת לי דוגמה יותר טהורה שהוא בשמונה עשרה חשב כנראה, היה לו בעיה בחולין אתה מתכוון או בקדושה? - בחולין - בחולין ופתאום באה לו התשובה באמצע שמונה עשרה, קודם זה לא התעוררות מלמטה, זה לא שהוא בשמונה עשרה חשב על זה, זה בא מלמעלה, אז ברוך ה' שבא לו פתרון, גם טוב, זה שזה בא בקדושה זה בא מלמעלה, אולי זה ניסיון, אולי באים לנסות אותו, אולי דווקא התקבלה בדיוק התפילה שלו וקיבל את התשובה לא בדיוק איפה שהוא חשב.

האדם לא בדיוק מציאות מושלמת אז גלגלו לו את זה. "מגלגלים זכות ע"י זכאי וחוב ע"י חייב" יכול להיות שבדיוק ככה כיוונו את זה מאיזו שהיא סיבה, אולי רצו לשמח אותו באמצע התפילה ואז הוא יתלהב ויתפלל בשמחה? ואולי רצו לנסות אותו ואולי עכשיו יופי יתמסר לפתרון ולשמחה של הפתרון בשביל הפתרון או ימשיך להתפלל כמו שצריך.

- יכול להיות שכשבאה מחשבה זרה באמצע תפילה צריך לא לפעול לפי זה? בגלל שזה הפריע לתפילה. - לא, להפך אולי הוא צריך להודות לה' שסוף סוף יש לו פתרון, מה יש? הוא לא כיוון את זה, זה לא ממנו זה מלמעלה.

והנה מה שנתתי דוגמא, לא עלינו, העניין הזה בשירותים, שפתאום אדם הייתה לו איזה סוגיא בקדושה וזה נפתר לו בשירותים, האם זה אומר שהתשובה לא נכונה? הוא לא כיוון, הוא לא ישב ולא חשב על זה וזה בא, זה לא אומר שהתשובה לא נכונה, זה אומר שהאדם צריך לעבור תיקונים עוד, הוא כנראה מעלה איזה ניצוצות ממקומות מטונפים, לעשות את זה בכוונה בטח שלא, אבל אם זה בא מהשמיים, ה' יתברך מנהל גם את השירותים, מנהל את הכל, הוא משגיח בכל מקום.

לפעמים יש רעיון גדול שאין זכות שיצא במקום נקי, כמו נשמות גדולות שלפעמים יש קטרוג ולא נותנים להם לצאת רק בנים של גרי צדק או רק בן-אדם נולד במקום חילוני, רחוק, כי היצר הרע הכללי לא מוכן שהנשמה הזו תתקרב לקדושה אז הוא מוכן שתבוא לעולם רק בשביל לקלקל, כמו שאמר הרב חיים ויטאל בעצמו, הוא מעיד על עצמו שהביאו אותו להתעבר בתוך הצדיק בשביל להחטיא אותו, הוא היה שליח של הסטרא אחרא בשביל להחטיא אותו.

הוא התגבר ובמקום להחטיא התחזק ואח"כ... אתם זוכרים שהזכרנו את זה ב"שער הגלגולים" זה מופיע. לכן נסתרות דרכי ה' ואיפה מצאו את דוד? בסדום. אז יש כל מיני דברים לכן לפעמים יכול להיות שמחשבה של חולין, פתרון, תשובה משמיים, באה לו באמצע שמונה עשרה והוא לא כיוון לזה בכלל וגם במקום מטונף פתאום יכול לבוא איזה משהוא וזה לא כוונה שלו וזה כל מיני עניינים נסתרים.

- מה זה תיקון ליל שבועות? - באופן פשוט, על רגל אחת, אנחנו מקבלים את התורה. בזמן קבלת תורה בסיני עם ישראל נרדם ולכן עכשיו ערים ולומדים כל הלילה ולומדים את התורה, זה תיקון גדול, זה נגמר להיכנס כל האורות שצריכים להיכנס, מי שיש באפשרותו לשבת וללמוד זה דבר גדול מאוד תיקון לפרט ותיקון לכלל, על פי הקבלה גם כן יש תיקון.

- עדיף ללמוד מה שאתה מלמד ולימודים שיגרתים שלו, גמרא, או שיגיד את הנוסח שיש בתיקון, האם להגיד את הנוסח זה ביטול תורה אם הוא יכול לעמול יותר בשכל? - זה עניין של גישה, יש כל מיני גישות לזה, כמו שהוא אמר פה, יש גישה כזו ויש גישה כזו. יש כאלה שיגידו שאם אתה לא מכוון את זה, זה ביטול תורה מה שאתה עושה, יש כאלה שיגידו ההפך. כל אחד לפי מה שהוא, לפי ההנהגות שלו. העיקר שיהיה לשם שמיים וישתדל לעשות את זה בצורה אמיתית.

- למה לא אומרים תחננון בראש חודש סיוון עד י"ב סיוון? - עד שבועות זה זמן של דינים עוד לא עושים ייחודים גם לא מכוונים כוונות, זה שייך לזמנים. זמני התיקונים.

דעת כתוצאה ממסירות נפש

הנושא שרציתי היום לדבר זה העושק של הנשמות. אנחנו יודעים שבכל אדם יש שני חלקים - היצר הטוב והיצר הרע שלו, היצר הרע זה סניף של הסטרא אחרא, כמו שיש כוח רע בעולם כך יש בנפש, כוח הרע הכללי מפעיל את הכוח הרע הפרטי של האדם בשביל לעשוק את הנשמה ולגרום לה חוסר תיקון או קלקולים.

היום רציתי לדבר על העניין שלפעמים מתחברים היצרים של אנשים, היצר הרע של בן אדם אחד מתחבר עם היצר הרע של אדם שני והוא עושק אותו. בעולם הרוחני יש קשרים בין הנשמות, כמו שכתוב: זה לעומת זה - כל מה שיש בקדושה יש בטומאה.

ה' עשה ארבעה עולמות של הקדושה: אצילות, בריאה, יצירה ועשייה, וגם ארבעה עולמות של הקליפה, זה לעומת זה, זה לא רק עניין פילוסופי תיאורטי, שיש גם רע וגם טוב, זה משהו תכליתי, כמו שיש "כנופיות רוחניות" בקדושה, איגודים, זרמים בקדושה, להבדיל יש גם כנופיות בטומאה, גם באופן גלוי, כגון כל מיני כתות שיש וגם התאגדויות נסתרות רוחניות, כמו שאתם יודעים השפעה רוחנית זה כמו תהליך של התלבשות, המשפיע מתלבש מהמושפע, המשפיע משפיע, כמו בהריון שהגבר נותן את הזרע ואז האישה קולטת ונהיה תולדה, נולד ילד, תינוק.

אותו דבר גם באופן רוחני, כל העולמות מסודרים ככה שהעליונים משפיעים על התחתונים, והמשפיע מתלבש בתוך המושפע ולכן חז"ל כל כך הקפידו שאדם יזהר עם מי יש לו קשרים. "הרחיקני משכן רע, מחבר רע", למה צריך לבקש כי יש דבר, מציאות כזו של השפעות שליליות.

בעולם שלנו יכולות להיות השפעות מעורבות של טוב ורע, כמו שכל העולם מעורב טוב ורע, יכול להיות כל מיני פרופורציות של ערוב, יכול להיות שהרוב הוא טוב וקצת רע, יכול להיות שרוב ההשפעה רעה ורק קצת טוב, וכך הכל מעורב ומעורב.

כאשר אדם מתפתח באופן רוחני הוא מתחיל לגלות דברים שבאופן רגיל אדם לא יודע שהם קיימים. מה שאני מנסה לומר שלא רק שאנחנו מחולקים בעם ישראל לחסידיות וכל מיני דברים, אלא יש מלחמה רוחנית בין כנופיות של רשעים לבין הקדושה, כאשר הכנופיות של הרשעים מנסות לעשוק אחת את השניה באופן רוחני ולתפוס נשמות.

זה הסוד שבכתות, למשל יש כמה יהודים, סגנים של הגורו, הגורו משתמש בהם, זה אנחנו רואים באופן גלוי, מה שאני מנסה להסביר לכם שזה קיים גם באופן לא גלוי, מה הכוונה? הכוונה שיש כנופיות של השפעה רוחנית בלי שאדם יודע מי משפיע עליו, בלי שהוא מודע לזה, בלי שהוא ראה את הבן אדם, כמובן שכשאדם הולך בדרכי ה', באמונה, הוא יותר שמור. ככל שאדם מעורר מלמטה ככה מעוררים עליו גם מלמעלה ושומרים עליו. השבוע בלילה אחד חלמתי חלום, החלום היה ארוך, מה שהיה בחלום הזה, אני בעצם הלכתי לאיזה מקום ושם ישב לו ראש של כנופיה כזו רוחנית, שלא מצד הקדושה, ולידו היו כל מיני סגנים שלו, והיה קהל גדול של אנשים עשוקים אצלו, ואני באתי לשם במטרה רוחנית להלחם איתו ולשחרר אותם, ובתוך הקהל פתאום ראיתי כל מיני אנשים שאני מכיר, שבין אלה היה גם למשל אחד שהתקרב לקדושה ואח"כ התרחק, נעלם, ולא ידעתי איפה הוא הלך (בחיים כן), פתאום הוא היה שם עשוק ע"י הרשע הזה, היו שם גם משפיעים שהם משפיעים על הציבור באופן מעשי בתוקף תפקידם, בעצם הם מבוטלים כלפי הרשע שישב שם.

זאת אומרת אני לא יודע אם הם יודעים או לא יודעים באופן מודע שהם עשוקים, אבל הם עשוקים. יש איזה מקום שיש שם אדם שמלמד שיעורים רוחניים ויש שם ערבוב בין טוב

לרע, ערבוב רציני (טוב, יש הרבה מקומות כאלה) והאיש הזה הוא אחד מאלה שעשוק שם, זאת אומרת הוא בעצמו משפיע על אנשים.

כבר שמעתי כל מיני סיפורים על אנשים שבאו אליו ליעוץ, שהאיש הזה כן בסדר, לא בסדר, ככה הוא עושה, ככה הוא מלמד, ממציא כל מיני תורות. אז אתה אומר יש הרבה ערבובים בעולם, יש כל מיני אנשים שעושים כל מיני דברים, אבל האיש הזה יש לו גם כוונה רעה לא רק כוונה רעה, אבל זה מאוד מעורבב.

זאת אומרת שיכול להיות שהוא גם קצת שומר מצוות או משהו כזה, והייתי תמה מאיפה באו אליו כל התורות האלו, כל ההמצאות האלו, איך הוא ממציא את כל העניינים שהוא מוכר לאנשים, וכשבאתי לשם בחלום, ראיתי מאיפה הוא יונק את זה, הוא מעביר את מה שההוא שולט בו, היו גם נשים וגם גברים, הרשע שעמד שם, שכולם מעריצים אותו, מה היה מעניין בו, הפנים שלו היו מאוד ברורים, הוא איש חזק מאוד, גאוותן, עקשן, נוקשה, טיפוס שעושה עצמו אלוך, הוא התחיל לדבר והקול שלו כשדיבר לא התאים לגוף שלו, קול כזה אחר מיופה, מה שהוא מקרין לא התאים לקול שלו.

בדרשה שהוא התחיל לדרוש היו כל מיני ערבובים, חלק מהתורה, חלק ככה, והוא לאט לאט השפיע על אנשים ואח"כ הייתה התפתחות של מאבק איתו, רוחני כזה, והי' יעזור שהוא יפסיק לעשות רע.

אבל מה אני רוצה לומר מכל הסיפור הזה, שהדברים שקורים באופן גלוי גשמי, הם לא סתם. העולם הרוחני הנסתר שלא נראה בעיניים הוא הרבה יותר עשיר ומורכב ממה שאדם חולם, ויש מלחמות על הנשמות, להביא אותם לצד הקדושה או חלילה להביאם לצד השני. וראיתי שהאיש הזה בעזות מצח שלו, בעוצמה השלילית שלו הוא מצליח. פעם אחת הזמינו אותו לתת דרשה בכנס של כל מיני מרפאים של גוף, רוח ונפש, ומי שארגן את זה ביקש ממני באופן אישי שאני אבוא, התלבטתי אם לבוא או לא לבוא, אם אני בא יכול להיות שיהיו שם אנשים שישמעו על התורה, על הקבלה, על עבודת ה', על המלחמה ביצר, דברים מהסוג הזה ויהיה להם פתח להתקרר, מצד שני ברגע שאתה בא, אתה מחזק את המקום באיזו שהיא צורה כשאתה נוכח שם.

אני אמרתי שהיות שזה דבר חד פעמי והסיכוי להשפיע ולעזור הוא יותר חשוב מכל דבר אז הלכתי, היו שם כל מיני טיפוסים שנתנו כל מיני הרצאות אחרות, אנשים נחמדים כולם בעלי מודעות, גם הקהל שבא מאוד נחמד, אנשים שעברו קורסים למודעות וכו', אז מה רע בזה? כשהרצון לתקן לא בא מבחינת עבודת ה' אלא זה בא מכוון של עבודת עצמו, שאדם רוצה להיות מתוקן ומשוכלל, זה פוגם לא רק באדם עצמו שהוא בעצם לא עובד את ה' אלא עובד את האגו שלו, זו מציאות שאם אנחנו תומכים בה באיזה שהיא צורה, זה בעצם נגד ה' ונגד הקדושה, זה כאילו קדושה, כאילו הכי קרוב לקדושה, אבל זו טומאה רצינית ביותר, מעורבבת, זה נותן כוח לעבודה זרה.

קראתי בספר אחד שקיבלתי עכשיו, ספר מאוד נחמד: "הגיונות דברי חכמים", זה ספר קבלה, ראיתי בו חלק שהוא כותב שם: שהצדיקים בגלוי אז גם הסטרא אחרא מקבלת כוח לפעול בגלוי, כשהצדיקים באופן נסתר אז גם לסטרא אחרא אין רשות להיות גלויה מדי, למה? כדי שתהיה בחירה.

אז הוא מסביר שאחרי הבעש"ט באה תנועה של פילוסופים כופרים קשה מאוד, הוא מזכיר את השמות שם, וכל פעם שיש מאור חדש שמופיע, גם בצד השני, כמו שכשהיה משה רבנו היה גם בלעם לעומתו.

מצד שני, תארו לכם שמה רבנו היה מפסיק להתגלות בגלל בלעם, אלא הוא צריך לעשות את שלו וזהו. מה שקורה באמת שכשהולכים ומתגלים מעיינות הקבלה ועבודת הנפש אז

יכול להיות שיש מלחמה יותר גדולה, ניסיונות יותר גדולים והרשעים מקבלים כוח יותר גדול, כדי שתהיה בחירה, זה לעומת זה.

הנה למשל עכשיו אנחנו רואים שיש מופעים של פרה פסיכולוגיה וכל מיני דברים, שכמה שנים היה שקט בנושא הזה, הדבר הזה גרוע מאוד, מה הכוונה שלי? שאותם אנשים שעוסקים בדברים האלה, הם עושים עצמם אלוק, שיש להם כוחות, אלו לא אנשים ששומרים תורה ומצוות, זה מבלבל את הציבור, איך יכול להיות שכן אדם שהוא לא מתוקן, לא צדיק, קורא מחשבות, מקפל כפיות, עושה כל מיני עניינים, (גם אורי גלר, גם הילד הזה, גם אחרים שיש), למה הדברים האלה קיימים ומה זה עושה באופן רוחני.

אז קודם כל, לבני אדם אין כוחות, אין לאף אחד שום דבר, יש רק את ה' יתברך, אם הוא רוצה הוא מגלה, אם הוא לא רוצה לא מגלה, רוצה עושה לא רוצה לא עושה, זה לא בידיהם של בני האדם. אם אנחנו הולכים למופע כזה, אנחנו מחזקים את צד ההפך של הקדושה, אפילו אם זה לא כוונתו, אפילו אם זה לא כוונתם.

יכול להיות שאורי גלר הוא איש תמים, אני לא מכיר אותו. אבל ברגע שאנחנו מתפעלים מהעבודה שלהם זה נותן כוח לסטרא אחרא לעשוק נשמות. האיש הזה שהופיע בחלום, כל הכוח שלו היה לגרום שיתפעלו ממנו, לגרום להתפעלות מהאדם לא מה', גאוותן כזה, יושב עם פנים קשות ושולט באנשים שם.

העניין הזה של כוחות אלו ואחרים זה נקרא "השבעת מלאכים" בלשון הקבלה המעשית, הרי לכל כוח בעולם הזה יש מלאך שמכהו ואומר לו: גדל! יש כוח אלוקי שמחזיק כל דבר, אם לא היה כוח אלוקי שיחזיק את הכוס לא הייתה כוס, מישהו יכול להיות קיים בלי ה' שמחזיק אותו? מי השליחים של ה' יתברך? המלאכים, אנחנו, יש לנו בחירה, אבל המלאכים הם אלה שמחזיקים את העולם, ממונים על הטבע או על שליחויות מיוחדות, מה אומרים לאנשים האלה עם הכוחות הפרה פסיכולוגים? הם לא יודעים בעצמם מה הם עושים, הם רק אומרים שהם רוצים וככה זה קורה, אני רוצה שיתקפלו הכפיות והם מתקפלות, הדבר הזה נקרא "השבעת מלאכים" - אפשר להשביע מלאכים, הנה יעקב אבינו שלח מלאכים לעשיו, מלאכים ממש, כתוב, והם הלכו והרביצו לו, הפחידו אותו, זאת אומרת שליעקב הייתה שליטה במלאכים, הוא עשה את זה לשם שמיים, אבל יש גם אפשרות להשתמש בקבלה מעשית שלא לשם שמים ולכן יש קללות ואיסור חמור להשתמש בקבלה מעשית, שאנשים לא יעשו כל מיני כוונות.

לאדם יש כוח להשתלט על המלאך כמו שיעקב השתלט על המלאך, שרו של עשו וגרם לו לברך אותו, אז אם יש כוח רצון חזק כמו שיש לאלו, אבל זה יחד עם האגו במקרים האלה, אז לפעמים האגו חזק יש לו גם איזה זכות מגלגול קודם - זכות אבות, אז יש לו כוח על מלאך שממונה על הברזלים או על הכפיות, לא משנה על מה וככה זה קורה, אם אדם עושה את זה בתמימות, מילא, אם אדם עושה את זה בשביל להתפעל ולהתפאר ולעשות את עצמו אליל, זה דבר חמור מאוד. לכן, הצדיקים לא אהבו להשתמש במופתים, היו מופתים, בזמן הבעש"ט, היו סיפורים עליו, על כל גדולי ישראל יש סיפורים רציניים עם עדים, אבל, תמיד הדברים האלה נעשו כתוצאה מאמונה פשוטה ולא של שמות קודש, בצדיקות, באמונה פשוטה, לא בכוח להכריח את פמליא של מעלה לעשות כל מיני דברים.

מי שמתמש בשמות קודש, כתוב שזה פוגע בילדים שלו. הכרתי בחורה אחת שאבא שלה היה מקובל מחוץ לארץ והיה משתמש בשמות קודש, אני לא יודע אם לשם שמיים או לא, אבל שבעה עשר ילדים הלכו לו, אחד אחרי השני, שבעה עשר אחים, רק היא נשארה. (בשמות קודש להשביע מלאכים ולשלוח אותם לשליחויות) אפשר להשתמש בשמות קודש, להגיד וזה משפיע, שמות ה', זה כתוב בספרים.

שאלה: ?

תשובה: יכול להיות שיש פה אפשרות לעשות את הדברים בלי שאדם יודע, זה לא טוב אבל זה לא במזיד, יש שעושים במזיד. על כל פנים, מה שרציתי להגיד, שאנחנו שמתתפים בעולם הזה ובחרים בעולם הזה, נותנים כוח ע"י הבחירה שלנו לצד הקדושה או לצד הסטרא אחרא, עם מכל דבר ודבר בתוך הנפש שבא לך לעשות משהו רע ואתה מתגבר, נתת כוח לקדושה, לא התגברת נתת כוח ליצר.

ליצר הזה עכשיו יש יותר כוח, הוא אכל, הוא שבע, הוא רוצה יותר לקחת, הוא יותר רציני, ככה גם בבחירה. כשלאדם יש ניסיון והוא מתפתה לצד הרע, לעשות רע, אז הוא נותן שליטה על הנפש שלו, עכשיו הנפש שלו עשוקה, יש לה יותר כוח.

אם אדם נותן לרע מכה ומתגבר, בוחר בטוב, אז הוא נתן כוח לנשמה, נתן כוח לקדושה הכללית בכל העולמות. מה שאני מנסה לומר זה שאנחנו במלחמה מתמדת וכל בחירה שעושים משפיעה גם עלינו וגם על הכלל, ואם אנחנו נותנים כוח לדברים שדומים לקדושה, שזה לא קדושה, אז יכול להיות שזה נותן עוד כוח לעשוק עוד נשמות, לכן צריך להיות מאוד סטריליים במגע שלנו עם כל מיני תורות ועניינים שיש היום שמסתובבים בכל המקומות, שלא לחשוב שזה סתם משהו נחמד, הרצאה מעניינת, אין דבר סתם, או שזה בא מהקדושה או שזה בא מהטומאה, אם זה בא מהטומאה נותנים לזה כוח וזה מסוכן. אם כן, אדם צריך להיות רגיש להשפעות של הסביבה, שחברים, שאנשים לא מחלישים אותו, לא מרחיקים אותו מה', אם לא מכניסים לו כפירה, אם לא מכניסים לו מחשבות מוטעות, עצלנות, כל מיני עניינים, יש דבר כזה, יש השפעה.

שאלה: אם זה אנשים שנכנסים אליך הביתה, מה עושים?

תשובה: תכף נדבר על מה עושים, קודם צריך להיות מודע לזה, ולכן אמרו חז"ל: לא להסתכל בפנים של רשע, למה אמרו דבר כזה? כיוון שמי שמסתכל בפנים נדבק ברשעות, למה אמרו להסתכל בפנים של צדיקים? כי מי שמסתכל קולט קדושה.

זאת אומרת שיש השפעה רצינית, קודם כל כשמדובר על רשעים התכוונו לבני אומות העולם, לא כולם רשעים שם אבל באופן כללי צריך זהירות גדולה. בעם ישראל, באופן כללי, באופן מהותי כולם צדיקים, אבל גם בעם ישראל יש אנשים מקולקלים ואצל אומות העולם יש חסידי אומות העולם שהם לא מקולקלים, אי אפשר עכשיו לא להסתכל וללכת עם עיניים על הקרקע, אי אפשר כך לחיות, אבל אני חושב שאפשר שאדם יהיה רגיש מה ההשפעה שהוא קולט בנפשו, להיות מאוד מודע.

איך אנחנו עושים כדי להיות שמורים מההשפעות. השם ששומר על האדם זה ש-ד-י, כשבא בן אדם ומתחיל לדבר כל מיני דברים ואנחנו רואים שההקרנה שלו שלילית ומסכנת את שלוותנו הרוחנית, לצייר את השם ש-ד-י על העיניים שלו ולא לתת לו שזה ישפיע, גם לצייר את השם הזה על הלב שלנו, וגם לחשוב, לנתח, גם אם אדם נכנס ללחץ או לאיזה מצב לא טוב אח"כ לא להתעלם מזה, ללכת לאיזה חברה ולשכוח אלא להתבונן בזה, למה הוא הכניס אותך ללחץ, מה היה שם? מה היו המסרים, מה היה נכון ומה היה לא נכון, לפעמים משהו גם נכון כדי שתהיה מודע, אם תהיה מודע לדבר הזה אתה תשתחרר אבל אם זה נכנס בך ואתה מתעלם מזה, זה נשאר בפנים בתוך הנפש, ואח"כ תופס אותך ואתה לא יודע מאיפה זה בא, וזה בא מזה שמישהו הכניס לך את זה.

לסיכום, זה שצריכים להיות מודעים להשפעות שיש במציאות ואם מרגישים שמישהו, ספר, בן אדם כזה או אחר משפיע באופן שלילי, לעצור את זה ולבדוק למה זה קורה ככה, לעשות את הברור ולהשתחרר מזה.

יש כלל שאם בן אדם עושה לך רע ואין לך כוח להתנגד לרע אז אסור לך להיות בקשר איתו

בכלל, גם אם זה קרוב משפחה. לא אמרתי להתנתק אבל אפשר גבולות וצריך גם בתוך הלב לעשות חומה, לעשות גבול בתוך הלב שלא ישפיע לך.
לדעת, הנה הבן אדם הזה בא וינסה להכניס אותו לדיכאון, הוא מקנא בי והוא יגיד לי מה שאני עושה, זה לא טוב, אתה יודע את זה מראש כי אתה כבר עברת את זה, אז אתה לא שומע לו. בזמן האחרון יוצא לי לטפל באנשים עם הבעיות האלה. לפעמים גם אימא יכולה להיות ככה על הבת ולמוטט אותה מרוב דאגה ומרוב טוב. יש כל מיני דברים, צריך להיזהר ולישמור.

עבודה מאהבה

אנחנו נמצאים עכשיו בתקופה מאוד לא קלה, אין יום שאין בו איזו מכה. ממש מדאיג. אם כן צריך לראות איפה יותר קשה ואנחנו התפנקנו בזמן האחרון היה לנו טוב, ופתאום ישנם מכות מכל הכיוונים. אפשר להגיד שמכות מקבילות לארבע מיתות בית דין. אם זורקים עלינו אבנים - זו סקילה.

אם זורקים עלינו בקבוקי תבערה ופצצות - זה שריפה. אם הורגים בנו בסכינים - זה הריגה, פוגעים בנו בגזים - זה חנק. אנחנו יודעים "שאיך אדם נוקף אצבע מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה".

זאת אומרת כמה שלא נעים להודות, שאותן מכות שאנו חוטפים יש להן משמעות. על פי הקבלה אפשר לדעת מה המשמעות, יחסית כמובן. כתוב בגמרא: שאם באים על אדם ייסורים יפשפש במעשיו, זאת אומרת שאם כך, הייסורים לא באים ככה סתם והאדם למעשה יכול למצוא את הסיבה, אבל הייסורים מגיעים במדותך. על פי הפגע שאנו חלילה נפגעים יכולים לראות מה שורש התיקון שצריך לעשות, מהו הקלקול. כמו באוטו, אם הרכב לא נוסע אז מחפשים את הקלקול, מתקנים ואז האוטו שוב נוסע. המכות שחוטפים זה לא מכות סתם.

עכשיו אנחנו יודעים שעם ישראל מקביל לפרצוף שנקרא זעיר אנפין שזה כמו גוף של זכר, כמו גוף של בן אדם. ואם כן לפי המקום שאנחנו נפגעים בו, בצורות ובשיטות שאנחנו נפגעים כאן בעולם הזה, רחמנא ליצלן, אפשר לדעת באיזה פגם פגמנו, ואיפה בשורש הרוחני קיימת הבעיה.

הפסיקו לשאוב מים בצינורות כבר אין מים, חיפה תלויה במיוחד במוביל הארצי שמביא את המים מן הכינרת, ואין לנו גשם אפילו באופק. ושלא נדע מכל הצרות שיש לנו היום מבחינה כלכלית וכל העניינים האלה ששליש יהודים ושליש לא יהודים, פתאום אנחנו מקבלים כבר מכות מכל הכיוונים.

אם כן, הבירור הוא לא פשוט, קודם כל בעניין המים, הגשמים לא סתם נעצרים, למים יש כמה משמעויות רוחניות - מים זה חסד. אחד מארבעת היסודות זה המים, למים מיוחסים שפע, תאוה, השפעה ושפלות כי המים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכך גם התורה. על שלושה דברים העולם עומד - על התורה על העבודה ועל גמילות חסדים. התורה זה מים, גמילות חסדים זה מים וגם התפילה משולה למים. ישנם רבנים שרוצים כבר לקבוע יום צום לבטל את עצרת הגשמים, כאשר יש עצירת גשמים קודם כל צריכים להתפלל. אז אנחנו חסרים בשלושת הדברים האלה - חסד שפלות ותורה. יש בעייה אנשים שעושים חסד והרבה ארגונים שעושים חסד, אדם שיש לו מעט פנאי גם עוסק קצת בחסד, עוזר לעולים חדשים, עוזר לזקנים ויש לו נטייה לעניין וכו'.

אבל זה לא אומר שהאדם חי את המהות של החסד. את זה צריכים לספוג מאברהם אבינו שהיה כולו חסד - יום ולילה חורף וקיץ, כל הרצונות, כל המחשבות והרגשות הכל היה חסד. לכן זה לא פלא כשידע מה שיקרה בסדום ועמורה, הלך והתפלל על הרשעים. כולם יודעים שצריך לעשות חסד אבל זה לא בדם שלהם כמו שלאברהם אבינו. אברהם אבינו באופן אוטומטי חשב לכיוון של חסד. ראה שלושה ערבים שבאים, בריות פשוטות, עזב את גילוי השכינה שהתגלה לו ה' ורץ לשרת אותם.

זאת אומרת זה ממש היה חלק ממנו. הוא סבל מכאבים, עד כדי כך ה' הקפיד על זה שהוציא חמה מנרתיקה כדי לגרום שלא יבואו אורחים, שלא יצטרך להתאמץ והוא בכל זאת רצה אורחים. מה זה מראה? שהכאב שלו שלא יכול היה לעשות חסד היה יותר גדול

מהכאב הפיסי של הברית מילה.

בכל זאת הוא היה אדם זקן ולא היו אז תרופות כמו היום, אבל הכאב הנפשי שלו שלא יוכל להשפיע על אנשים ולקרר אותם לה', זה הרבה יותר גרוע היה עבורו מאשר הכאבים הפיסיים שלו.

זה מראה עד כמה היה ספוג בחסד. לוט עשה לו הרבה צרות עד כדי כך שהיה צריך להיפרד ממנו, אבל כשלוט נשבע הוא הלך להלחם בשביל להציל אותו, למה? כי כל מהותו היה חסד. ר' עקיבא רק היה מתחיל להתפלל והיה נאנח, למה? כי היה מעביר על מידותיו, היו לו מידות לא קלות, גם מבחינת שורש הנשמה היה קשור עם התיקון שלו, הוא בא ממשפחת גרים וגם זה שהיה בור ועם הארץ במשך ארבעים שנה, היו לו מספיק סיבות שתהינה לו מידות לא קלות אבל בכל זאת ר' עקיבא היה מעביר על מידותיו.

וזה נתן לו כוח רוחני שה' יעביר על מידותיו. אם נגזר חלילה שלא יהיה גשם. היות ור' עקיבא העביר על מידותיו אז הוא זכה בזה שה' העביר על מידותיו. אם בהשגחה שה' משגיח על העולמות - ישנם כמה סוגים של השגחה: יש הנהגת המשפט, בדרך כלל אנחנו מונהגים על ידי המשפט, זו הנהגה של שכר ועונש.

לפעמים כמו בזמן הזה, גם הנהגה של שכר ועונש היא לפעמים עונש עוד יותר גדול. אם היינו חוטפים עונש על כל דבר שאנחנו עושים, היינו יכולים להקיש ועושים תשובה מיד ולא עושים שטויות כי היינו רואים. כמו אחד שנוסע מהר ברכב ויודע ששוטר יכול לתפוס אותו אז הוא נזהר, אם אין שוטרים הנהג עושה מה שהוא רוצה. הנהגת המשפט היום היא גם בהסתר פנים. יכול להיות שאדם יעשה עבירה והוא יצליח ולא יקרה לו כלום - זו הנהגת המשפט בהסתר, אבל יש הנהגת המשפט שבה ממתיקים את הדינים.

אם חלילה נגזרת גזירה אז יש המתקת דין, המתקת הדין איננה ביטול הדין, פשוט נמנע אסון גדול יותר, זו המתקה מסוימת אך לא מתבטלת הגזירה. יש פרצופים או ספירות בדרגות יותר גבוהות ששם יש רחמים אינסופיים, רחמים רבים שהם לא ממתיקים את הדין אלא מבטלים אותו, גם אם מגיעה איזו שהיא מכה מבטלים אותה לחלוטין.

לו היה היום את הכוח הרוחני לעורר את הפרצופים העליונים האלה, האסון הזה לא היה קורה, אסונות אחרים לא היו קורים, גשם היה יורד. עכשיו נשאלת השאלה איך עושים את זה? זה עושים רק במסירות נפש מעל הטבע.

אם רוצים שמהשמיים יתעוררו אלינו מעל החשבון אנחנו צריכים להתעורר כלפי שמיים מעל החשבון. כך זה עובד. "כפי שאדם מעורר מלמטה כך מעוררים עליו מלמעלה", "בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים אותו".

אם אדם רוצה להתחסד עם קונו אז ה' יתחסד איתו גם כן. "אדם הבא להיטהר מסייעין אותו, הבא להיטמא פותחין לו", לא סוגרים לו פתח. אם אנחנו מתעוררים פה למטה ההתגברות מעל הטבע של המידות שלנו, על המחשבות שלנו, הדברים שלנו, הרצונות שלנו ובמעשים שלנו, אם מוותרים (פשוטו כמשמעו) מעבירים על המידות כמו ר' עקיבא אז גם מהשמיים מעבירים על המידות.

אם אנחנו נקפיד אז גם למעלה יקפידו, זו מידה כנגד מידה. ישנם היום כאלה קטגוריים על עם ישראל, ה' ישמור, היום אף אחד לא בטוח בשום מקום, גם בחו"ל לא וגם בארץ לא, אדם כבר לא יודע מאיפה זה יבוא.

הרי כתוב שאסור לאדם להיכנס למקום של סכנה אבל היום בכל מקום קיימת סכנה והאדם לא יכול לדעת מה יקרה. אם כן זה מראה שיש הרבה דינים למעלה. עכשיו אם אנחנו היינו עושים את הפעולות הנכונות הרי שהדינים היו נמתקים ואולי אפילו מתבטלים.

אם אנחנו לא נעשה את הפעולות הרצויות והנכונות אז הדינים האלה ימשיכו לקטרג. בהתאם לעניין - מה זו מסירות נפש? מה מבקשים מאתנו? איזו מסירות נפש? העניין הזה של חוסר מים כיום זה נובע מחוסר חסד וחוסר שפלות וכן מחוסר תורה. אנחנו לא חיים את החסד, עושים פה ושם חסד אבל לא חיים אותו. אף אחד לא יושב בבית ומצטער שיש אנשים שהוא לא יכול לעזור להם, יש אולי צדיקים מיוחדים אך הממוצע אינו כזה, רוב העם לא. היום בע"ה עם ישראל מלא מצוות כרימון, אי אפשר לומר שלא אבל בכל זאת המהות הזאת לא חדרה בנו. כשאנחנו נתקלים באיזו בעיה אנחנו דנים לכף חובה, באופן אוטומטי. בכל מקום יש מלחמה - בכביש, באוטובוס, בתור וכו', עד כדי כך שמי שלא מתנהג בצורה כזו נקרא פרייר או נקרא טיפש.

מי שמעביר על מידותיו הוא לא בסדר בימינו, כך מחנכים את הדור, ישנם קורסים שמלמדים איך לא להעביר על המידות, אנשים הולכים ומשלמים כסף על מנת ללמוד איך להיות קשים. אם כן זה מראה שהאווירה הכללית שלנו היא כזו ויותר גרוע. לפעמים יש איזה ריח לא טוב באיזה מקום, טוב מילא, קרה, משהו מקולקל. אבל מה קורה שאיזה מפעל מסריח את כל האזור ואין בכלל אפשרות לנשום אויר נקי, סרחון כללי כזה, זיהום אויר. אז מהבחינה הזו של לדון לכף חובה זה מעין סרחון כללי. כל בן אדם זה כמו בית דין, אם באה לו מחשבה רעה על מישהו ואני רוצה לדון אותו לכף חובה, זה סימן שגם למעלה דנים גם אותו וגם אותי. אם אני אדון מישהו לכף חובה גם אותי ידונו במשהו אחר לכף חובה.

אם אני דן אותו לכף זכות אז גם את העניין שלי ידונו לכף זכות. "מי שמתפלל על חברו נענה תחילה". אז אם יש לו סיבה להקפיד עליו ואני בכל זאת מרחם עליו ומוותר לו, מתפלל עליו, עושה איתו חסד בגוף ובנפש - גם איתי יעשו חסד. לא סתם נאמר: "צדקה תציל ממוות", יותר מאשר אדם שנותן עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית זה שנותן לו. הוא מבטל מעליו קיטרוגים ומבטל מעליו דינים, זה הדבר הכי חשוב - אהבת חנין, וזו העבודה של הדור שלנו - להפוך את שנאת חנין שהחריבה את בית המקדש לאהבת חנין. כשבית המקדש היה קיים והייתה כל מערכת עבודת ה' עם הקורבנות, והעולמות חיו בשלום, והיה שלום והשפע היה יורד, בזמן שלמה המלך, היה כסף וזהב, האדמה נתנה את יבולה והגשם ירד בעיתו, עוד לא הייתה גאולה אך היה שקט ושלוה.

מאז שנחרב בית המקדש שולחנו של האדם מכפר, מה זה אומר? כשהוא מביא עני הביתה ונותן לו לאכול, עכשיו אין עני אלא מדעת, אומנם אדם ברור שהוא צריך לתת לעני לאכול שיהיה לו פת לחם, לתת לו צדקה.

מה שפחות ברור לאנשים זה שרוב העם עני מדעת, אין לנו שכל בקדושה. אנחנו בזמן קטנות דמוחין - כלומר קטנוניות דמוחין, אנחנו קטנוניים וקטנים, קטנים מאוד, המחשבות שלנו והרצונות שלנו וכו' הכל בקטן. סביב עצמי ומה שמגיע לי ואין מספיק רצון להשפיע, יש בעיקר רצון גדול לקבל, זה החוסר בחסד - זו הבעיה. אם כן צריכים להכניס את החסד קודם כל במחשבה וברצון, לעורר את זה בכוח, זה לא מתעורר לבד.

פעם אחת היה אצלי מישהו קמצן שרצה לטפל במידת הקמצנות, קשה לו לתת. אמרתי לו: תעשה לך חוק, מעכשיו כל עני שאתה רואה ברחוב אתה נותן לו צדקה, אפילו סכום פעוט ביותר, לא משנה, תכריח את עצמך לתת ולתת עד שבסוף אתה תאהב את זה.

הרי אם אדם כופה על עצמו את הדבר הזה הוא עושה הרבה זכויות איפה שהוא לא מתוקן, אז גם למעלה נותנים לו, כמו שהסברנו. אז הכוח הגדול של עם ישראל הוא החסד, את זה ירשנו מאברהם אבינו.

זה נמצא, זה נמצא בתוך כל אחד מאתנו רק לא משתמשים בזה. כמו אוצר שיש לאדם

במחסן והוא לא נוגע, "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפוץ". אהבה וחסד צריך לעורר בכוח עד שזה מתעורר.

אני פגשתי איזה תלמיד חכם, לפני שנה שנתיים יצא לי ללמוד איתו, אני ראיתי שהבן אדם הזה לומד על מנת לקבל רק לעצמו, לא למד בשביל להשפיע אלא למד בשביל עצמו. הוא רצה השגות והוא רצה גילויים.

אני ראיתי שזה לא מתוקן ושהייתה בעיה, נפרדתי ממנו והתפללתי עליו אך לא ישבתי ללמוד איתו יותר, ראיתי שזה משפיע לא לטובה. לפני כמה זמן פגשתי אותו והבן אדם מתוקן, כנראה שהוא עבד על מידותיו ואולי השפיעו עליו דברי, הוא כל הזמן מתפלל עכשיו בשביל עם ישראל, משפיע, אולי באופן גופני אבל באופן נפשי ורוחני הוא משפיע, כל הלימוד שלו מכוון למען הכלל. עכשיו אפשר ללמוד איתו כי הלימוד שלו מתוקן. קודם הוא היה אגואיסט רוחני, זה יותר טוב מכלום אך זה לא מה שצריך.

אומר האר"י ז"ל זה החיצוני של התורה, "לפי מה שאדם מעורר מלמטה כך מביאים עליו מלמעלה", אם אדם לומד רק את ההלכה והגמרא, את כל הפשט שזה עולם העשייה, עולם העשייה זה עולם הדין - זה מה שזה מעורר גם למעלה דין.

אם היה לומד את כל הפרד"ס לא היו דינים ואם אדם לא לומד משהו, אותו חלק שלא לומדים - מקטרג עליו. נניח שכלל ישראל לא לומד חלק מסוים, זה לא רק מקטרג זה פוגם בעולם, זה כתוב באר"י ז"ל, אלה הם לא דברים שלי.

אם אדם מחליט לא ללמוד חלק מהתורה אז הוא פוגם בעולם הזה, באותו חלק של התורה, ואילו החלק של הסוד שזה החלק המוזנח ביותר כיום, לצערנו, זה פוגם בעולם האצילות שזה העולם הגבוה ביותר, אם לא לומדים אותו עכשיו. הרשב"י כתב שבזכות לימוד הקבלה אנחנו נצא מן הגלות. האר"י ז"ל כותב בספר "עץ החיים" שכל הצרות של הגלות וכל המכות שבאות על ישראל זה משום שלא לומדים את הקבלה, זה נאמר במפורש ואין מישהו מגדולי ישראל שיוכל לדבר נגד האר"י ז"ל, אין עוררין על האר"י ז"ל.

לכן אם התורה חסרה ואנחנו לומדים בעיקר את החלק החיצוני של התורה - נעצרים המים, לא יורד השפע וכך גם נשפך דמינו כמים. תורת הקבלה כוללת גם כן בתוכה פרד"ס, אנחנו אפילו את הפשט לא לומדים שלא נדבר על שאר הדברים היותר עמוקים שצריך ללמוד, על הייחודים שצריך לייחד, על הכוונות שצריכים לכוון וכו'.

לא כל אחד צריך ללמוד קבלה ולהיות האר"י ז"ל, זה ברור, ישנם אנשים שאינם יכולים לעמוד בזה, על כל פנים את הרעיונות הבסיסיים של הקבלה חייבים להכיר כי בלי הרעיונות האלה, (הקבלה זו נשמת התורה), לא יכולים להבין את התורה עצמה, אם כן אדם לומד את כל הפשט הלך וחזור בע"פ, כמה שרצה, אם הוא לא מבין מה זו תורה הוא אינו יכול להבין את המערכת של הקבלה, איך ה' מנהל את העולם, איך הוא ברא אותו, את הספירות, את הפרצופים, כמה עולמות ישנם, איך המצוות שלנו כאן משפיעות למעלה.

הלכה זה כמו לנהוג באוטו, את האוטו אתה לא מכיר, אם אתה רוצה לתקן כל תקלה ברכב אתה חייב ללמוד את כל הסודות של המערכת שלו. רק לנהוג? זה דבר חמור מאוד. דבר נוסף חמור זה שלא לומדים את פנימיות התורה, ועוד דבר יותר חמור שכבר הזכרתי פעם זה שלא לומדים את כל הספרים, הרי כל אחד מעם ישראל שייך לשבט אחר ולצינור אחר והיום כולם מפולגים, כל אחד לומד רק את הספרים של הזרם שלו, אם הוא ליטאי הוא לומד רק את מה שקשור ללימוד הזרם הליטאי, ואם זה חב"דניק הוא לומד רק תורת חב"ד, אם ברסלב אז ברסלב וכו'.

כל אחד מחזיק ולומד רק את הספרים שלו ולכן יש פירוד, אנחנו פה למטה, על ידי ההתנהגות הזו והשנאה ששונאים אחד את השני ו"אוכלים" אחד את השני - גורמים

לפירוד למעלה, זה הפירוד הנוראי ביותר שיכול להיות.

בין הצדיקים שכולם צדיקים, כולם אוהבים את כולם, כולם קשורים, אנחנו פה למטה גורמים בלבול למעלה, איך פותרים את זה? צריך ללמוד את כל תורת ישראל על גווניה באהבה ובכבוד, אחרי כן האדם יכול להתמקד במה שנראה הכי מתאים לו באופן אישי, להשתלב באיזה מסגרת, אך לא לפסול בשום פנים ואופן את האחרים, "תבין שלכל אחד יש מקום וכולם דברי אלוקים חיים", יש ביטוי כזה שיש אנשים שלא חיים ולא נותנים לחיות, זה העניין הזה.

ישנם אנשים שהם לא לומדים דברים אחרים והם אינם יכולים לשאת אור מסוג אחר אז הם רוצים גם לחנוק אותך וגם את האחרים, שאף אחד לא יעשה מה שצריך, אין תחרות בין הצדיקים כל הצדיקים למעלה עובדים ביחד, לא עושים תחרות מי יותר צדיק ודרכו של מי יותר טובה, אין דבר כזה יותר טובה.

תלוי מה נותנים לך, אחד נותנים לו לימוד כזה ולשני לימוד שונה, אבל אנחנו צריכים לאהוב את כולם ובעיקר ללמוד את כולם באותו הכבוד. הרי שלפני שנכתב פה ספר קודש מכריזים מלמעלה, לפני שהאדם נולד כבר מכריזים מה הוא יכתוב, אז מי אנחנו פה למטה שנפסול מה זה כתב ומה השני כתב? במיוחד שמדובר על גדולי ישראל, ענקי עולם, אנחנו לא מגיעים לקרסוליים שלהם.

הדבר הזה של הפירוד גורם קיטרוגים קשים מאוד, "הפרד ימשול" זה מה שהיצר עושה, "הפרד" הוא מפריד את עם ישראל, כל הכוחות, שם שנאה בין אחד לשני ואז "ימשול" - הוא מושל בנו, פשוט מאוד.

אם כן זה בקשר ללימוד התורה ועצירת הגשמים, תמיד יש תקווה. אני אומר מה הפגם ומה התיקון, אסור לנו להתיימש אנחנו בזמנים גדולים, הגאולה ממש קרובה אך כדאי לנצל את הזמן בצורה נכונה ולא בשטויות, הדבר השלישי חוץ מחסד ולימוד תורה זו השפלות, שפלות והמים, המים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וזה קשור עם שני הדברים הקודמים, אנחנו מלאים בגאווה, כל אחד יודע מה טוב ומה לא, מי צודק ומי לא, כל אדם חושב שהוא הקב"ה.

זה דבר חמור, כל הבעיות של שלום בית הן תוצאה של גאווה, כל הבעיות בעבודה זה רק מגאווה, הגאווה תופסת. מה ההפך של הגאווה? שפלות וביטול, צריך לעבוד על זה, זה לא בא לבד. כמעט כל הנהרגים היום, רחמנא ליצלן, פוגעים בהם באיזה חלק מסוים של הגוף, מהצוואר עד הטבור, בסכינים, בכדורים וכו'.

מבחינת הספירות זה המידות, מידותיו של האדם - שם הפגיעות אז שם צריך להיות התיקון. זאת אומרת שלא עובדים על המידות. כותב האר"י ז"ל בקשר לגלות מצרים ש"למה נשפך דמינו כמים"? הדם לא יכול היה לעבור לגוף, זאת אומרת מהראש לרדת לגוף, בגלל שהיה פגם הברית - עריות, וכשיש פגם הברית זה פגם בדעת, הדעת נמצאת באזור הצוואר כאילו מפריד את הראש מהגוף והקליפה שיונקת מפגם הדעת זו קליפת פרעה שהוא מלשון עורף. פגם הברית גרם לזה שהדם לא יכול היה לרדת לגוף וזה גורם לשפיכות, גם שפיכות דמים קוראים לדם של זרע לבטלה, רחמנא ליצלן ה' ישמור, צריך תיקון גדול בדברים האלה. יש פה דבר חשוב שאני רוצה קצת לדבר עליו - יש חלק בעם, רובו, שאינו יודע תורה, גם בנושאים האלה של צניעות ובינו לבינה, מתנהגים כמו הגויים מבלי לדעת, בחינת אנוסים ותינוקות שנשבו, בסדר, אבל ישנם גם יהודים דתיים, בין הדתיים מהבחינה הזו זה מתחלק כך: יש מי שמקיים את כל ההלכות של צניעות כמו שצריך ושומר על המצוות שבעניין הזה וגם הם מתחלקים לשניים: מי שעושה את זה מיראה ומי שמקיים את זה מאהבה, ויש עוד חלק דתי שמחפש היתרים, לא רוצה לקיים

את מצוות הצניעות ופרו ורבו בהידור, מחפש היתרים להדמות לחילוניים אבל בתוך מסגרת הדת, אלה הם בערך הדרגות:

(1) חילוניות. (2) מחפשי היתרים. (3) מקיימים מראה. (4) מקיימים מאהבה. הרוב לא מקיים את העניין הזה מאהבה, כשכבר מקיימים, מקיימים מראה בלבד, אם אדם מקבל על עצמו את ההגבלות שההלכה מגבילה אותו בעניינים של בינו לבינה מראה - זה אומר שבעצם הוא לא היה רוצה לקיים את זה אבל הוא מקיים את זה מפחד, "אשרי אדם מפחד תמיד", אך זה לא התיקון הגדול ביותר, זה לא שלוקח על עצמו את כל ההגבלות מתוך אהבה שהוא אוהב את ה' יותר מאשר את העונג הזה.

הרי איפה הסטרא אחרא יכולה לינוק? איפה הבעייתיות? במלכות, הספירות היותר גבוהות, הקליפות לא יכולות לינוק, רק למטה, המלכות קרובה אליהן, הן נמצאות למטה אז הן יכולות לינוק - זה באופן היררכי, באופן מהותי.

מה זה מלכות? זה רצון לקבל, מלכות דמלכות - הרצון לקבל הגדול ביותר רצון לקבל מה? עונג. איפה האדם מקבל את העונג הגדול ביותר? בעניינים האלה, אחד התענוגות הגדולים שה' נתן לבני אדם, אז איפה שנמצא העונג הכי גדול צריכה להיות השמירה הכי גדולה, זה הסוד של כל המצוות שמגבילות את עניין העריות.

כשמקיימים את הדברים האלה מראה אז החיים קשים, למה? כי האדם מתאוה לכל מיני דברים, הוא כופה את עצמו בכוח כי הוא מפחד אז הוא שסוע, יש לו שני רצונות, יש לו רצון אחד להתנהג בחופשיות אם לא היו מגבילים אותו בהלכה, ויש לו רצון אחר שאוסר עליו להתנהג כרצונו אז הוא כל הזמן במלחמה.

במקרה הטוב הוא מנצח ולא נופל, אבל כל הזמן יש לו את המתח הקשה הזה, במקרה הרע הוא נופל. ברגע שהאדם מתחיל לחשוב שהוא רוצה לקיים את ההלכות האלה, (שאמרתי שהן הכי חזקות והכי קשות) מאהבה אז מתחילים לנסות אותו אם הוא אוהב יותר את העונג או את ה', פה צריך מסירות נפש שאדם יאהב יותר את ה' מאשר אהבת העונג הזה.

אם האדם רוצה להיות קדוש בעיני ה' כי הוא אוהב אותו והוא רוצה לדבוק בו מאהבה, אז אין בעניינים האלה עול או סתירה או קושי. אם הוא צריך לעשות מצווה זו בחדר חשוך אז אין הוא מצטער על כך שהוא לא יכול לראות משהו, הוא מבסוט זה מביא לו שמחה.

כאשר בעל ואישה נמצאים בטהרה ומקיימים את המצוות האלה בקדושה אמיתית ומאהבת ה' זה מביא את השראת השכינה, זה מביא למיתוק של הדינים הכי גדולים, זה התיקון הגדול ביותר. לא סתם היצר מונע מאנשים להתחתן ולכל מיני מחלוקות ופירושים וגירושין, למה הוא עושה את כל זה? יוצא לו מכל זה שכל אותם אנשים בלי בן או בת זוג, או שאינם נשואים כמו שצריך לא יכולים לשמור על הברית והם פוגמים כל העת.

אני חושב שבעניין הגירושין מה שמעניין את רוב המתגרשים זה עניין הכסף, הילדים, הכבוד וכו' ולא הרצון לשמור על עצמם מבחינת צניעות. היצר היום גורם כמה שיותר פגמי ברית, כל טיפה כזו שהולכת לא למקום הנכון זה נשמה עשוקה של הסטרא אחרא, שיצטרכו תיקון וסבל גדול מאוד הנשמות האלה, וזה גלגול רציני להביא אותם לתיקון, זה לא דבר פשוט.

אח"כ נולדים כל מיני דברים שלא נדע, ילדים עם מומים, מפגרים וכו' ולא מבינים מדוע זה קורה, מי יכול לדעת? אך הדברים האלה נכנסים ומתקזזים בתוך עם ישראל. אם רוצים לעשות חוק לאסור פרסומות תועבה זה דבר מבורך לשעצמו, אם עושים את זה בכפייה ובלי הסבר זה מעורר מחלוקת ושנאה ולהכעיס, מי שהתחיל לעשות את זה בתור טיפוש ובור ממשיך לעשות את זה מתוך "דווקא" יש בבתי הספר חינוך מיני אך אין בהם חינוך רוחני, מסבירים להם דברים טכניים וכו' אך חינוך אמיתי אין. למה העניין הזה נועד? מה

המטרה שלו? מה הסוד של העניין ולמה זה מושך? למה ה' ברא את זה? זה לא פלא שהנוער מגיע למה שמגיע, מחזות קשים. אם כן צריכים להשתדל כל אדם לפי דרגתו לא להיכנס לדיכאון כי אמרתי שצריכים לקיים מתוך אהבה ולא מתוך יראה, לא לזה התכוונתי. כל אחד צריך לדעת את דרגתו ושתהיה לו את הכוונה הנכונה, ולהתפלל לה' שיגיע ביום מן הימים לקיים את המצוות האלה מתוך אהבה ולא רק מתוך יראה וכפיה, וזה יעשה נחת רוח, זה ממתק דינים ומוריד שפע ומתקן.

יוסף הצדיק נקרא צדיק רק על העניין הזה ולא על שום דבר אחר "צדיק יסוד עולם", יסוד זה האיבר של הגבר, אם אנחנו רוצים להיות צדיקים. מתי אברהם נהיה צדיק? כאשר הוא מל את עצמו. אז הכל קשור והכל מסודר לפי העולמות ולפי הספירות ולפי המצוות, "ישיש אלוקיך כמשוש חתן על כלה" מה זה קשור? יכלו להביא דוגמא אחרת משיר השירים, למה עשו בכנסת מה שעשו מזה? למה הגענו למצב כזה שיש מישהו שיפרש בצורה מעוותת את הפסוקים האלה? זה הסתלקות הדעת מכלל עם ישראל.

אנחנו כמו מפגרים, בלי שכל ובלי דעת, בלי קדושה ובלי שום דבר, אז זה יוצא אדם כזה, "ישיש עליך. . . זה דבר מהותי. כל הקשרים בין העולמות למעלה זה קשרים של נותן ומקבל, כמו שבעולם הזה יש בחינת נותן ומקבל - הגבר נותן והאישה מקבלת, גם למעלה יש אותו הדבר, "לשם יחוד קודשא בריך הוא שכינתה" אנחנו אומרים נכון? אם אנחנו מייחדים כאן את שם ה' כמו שצריך אז גם למעלה מתאחדים האותיות י-ק-ו-ק אלה הם צינורות השפע.

ה-י זה זכר, ה-ה של שם ה' זה נקבה, ה-ו זה זכר וה-ה השנייה זה נקבה. כשיהודי מקיים כאן למטה מצוות הוא גורם לאיחוד הפרצופים למעלה, הם מתייחדים למעלה וזה מוריד שפע. אם יהודי פוגם במצוות אז יש פירוד למעלה, אין להם רשות להתייחד, יש דינים וקטרוגים, על אחת כמה וכמה בעניין של פרו ורבו ובעניין של טהרת המשפחה ועניין של צניעות שאם זה נעשה פה כמו שצריך אז גם למעלה זה מאחד, יש איחוד תחתון כך קוראים לזה ויש איחוד עליון.

זה צריך הסברה וצריך להכניס את זה לראש של כולנו, ואני חושב שהפגם הזה יכול להיות מתוקן בדור הזה רק אם מקיימים את זה מאהבה. אם מגיעים לעניין של אהבה וזה כבר לא לחץ וזה לא קשה וזה עניין של שמחה.

כל שלך בוער באהבת ה' אז אתה מעביר את כל הבהמיות שיש באדם לדרגה הכי גבוהה. רוב הספרים לא מסבירים את זה כך, רוב הספרים שבהם מובאים דברי חז"ל מובאים בדרך היראה, כי חז"ל רצו לשמור את הדורות הרי לא כל אחד הוא בדרגה של אהבה, אז רצו שלפחות יהיו שמורים בדרגה של יראה, כי יש גם עוד עניין: שכן דרך יראה ניתן להגיע לאהבה.

עכשיו יש ביטוי שאומר "אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם נכשל בהם", מה זה הדבר הזה? אנחנו רואים לפעמים נשמות שהיו עשוקות ולא הגיעו לחזור בתשובה ולהתקרב לה' אלא כאשר הגיעו לשפל המדרגה שלהם, שהם נעשקו עד הסוף, כמו שבגלות מצרים כמעט הגענו לני' שערי טומאה, כמעט ולא יכולנו לצאת אז בא ה' בעצמו והוציא אותנו בחיפזון. הוא ראה שעם ישראל שלכבודו ברא את כל העולמות כמעט נטמא ולא היה יוצא משם, עכשיו הגיע המצב של הדור שלנו, של הדור הזה, כל הדור הזה בנוי על העיקרון הזה של תשובה מאהבה לכן הדור עובר על כל העבירות האלה של פריצות והפקרות מבלי לדעת כמובן, כי כל הדור הזה צריך להגיע לדרגה של אהבה - זה התיקון.

הנשמות מגיעות היום לקצה היכולת ומה שהן עוברות שהפתרון היחידי שלהן הוא להפוך את זה לאהבת ה', אין פתרון אחר. ואז הזדונות הופכים להיות זכויות, אז יש פה דבר גדול.

האדם מצטער שלפעמים הוא נופל על איזה עבירה אבל לפעמים ה' מביא אותו לקצה שהיצר יתפוס אותו עד הסוף ושהאדם ייפול נפילה שה' ישמור, כי עם השבירה הקשה הזו הוא בסוף יתעלה לדרגה גבוהה יותר, זה עניין של שבירת הכלים.

כאשר ה' ברא את העולמות הייתה משיכת שפע ועונג בצורה אגואיסטית, הכלים נשברו, האורות שבכלים ירדו לקליפות, הקליפות ינקו מזה אבל מאותם הרסיסים נברא עולם התיקון ועולם הקדושה, מהנפילה הקשה יהיה תיקון יותר גדול - אז מההפקרות והפריצות והטמטום והטיפשות של הדור הזה צריכים להגיע למדרגה הגבוהה ביותר שזה - עבודה מאהבה, לא פחות מזה.

והדור הזה מוכשר להגיע לזה, אסור לנו לכוון נמוך כי אז נשאר קטנים, צריכים לכוון גבוה ולהגיע גבוה. אנחנו צריכים להתפלל ולבקש להגיע לקיים את המצוות ובמיוחד את עניין הקדושה שבצניעות מתוך אהבה, לבקש מה': תהפוך את האהבה שלי של תאוות בהמיות לאהבתך, אני רוצה להגיע למצב הזה, שאני עושה את הדברים האלה מאהבה, שאני אקבל את העונג הזה ממך.

כמובן שמי שנשוי ויש לו אישה, אסור לו להיות פרוש ולהתעלות לבד, קודם כל צריך להתפלל גם על האישה, אם הגבר מתקן את עצמו בסוף גם יתקן את אשתו, על זה צריך להתפלל תפילה גדולה.

שיהיה ברור שיש בנושאים האלה לאדם את היכולת להיות בהמה, יש בחירה ויש אפשרות להגיע להיות צדיק קדוש לכל בן ישראל ולכל בת ישראל יש את הבחירה הזו. זו מלחמה מסוימת ולא ביום אחד ולא בחודשים, אבל אפשר להגיע לזה וניתן להגיע לזה, וזה התיקון היחידי שחייבים לעשות אותו בשביל לשנות לא רק את המצב העכשווי, אלא להגיע למצב של גילוי פנים.

אם כן אדם מתעקש במסירות נפש, מתעקש ומתעקש לא לחשוב מחשבות שליליות בנושאים האלה, לא להסתכל הסתכלויות לא טובות וכו'. ה' יזכה אותו ולא ייתן לו לראות ולא ייתן לו לשמוע, הוא שומר עליו, "בדרך בה רוצה בן אדם ללכת בה מוליכים אותו". אם אדם לא רוצה לפגום באורות שיוורדים מלמעלה, ה' לא יביא לו ניסיונות אלה. אין פגם שגורם יותר הסתלקות האורות מאשר פגם הברית, מי שרגיש ונהיה קצת רוחני, יכול להיות בהתעלות גדולה, והדבר הקטן ביותר שקשור בערוה כלשהי, מייד האור מסתלק ונכנסת עצבות לנשמה, כל מה שהשיג כל היום יכול בשניה אחת ללכת.

לפעמים אדם יכול לעבוד על הדברים חודש תמים ובשניה אחת הכל מסתלק. צריך להתפלל ולדבר על זה בנועם כמובן שאנשים ונשים ידעו מה הבעיה ולנסות להגיע לדרגות של שמירה מאהבה, לא פחות מזה ואז כל מה שהאדם עשה הופך להיות צורך עליה, לתקן את כל הפגמים ולעלות את כל הניצוצות שנעשקו מהקליפות לקדושה.

זה שיש עכשיו מצב קשה ומקפידים עלינו יותר ולא נותנים לנו מנוחה, מיום ליום הלחץ גובר, מראה שאנחנו נדרשים לעשות עבודה ולתרום יותר כי אנחנו צריכים כבר לגמור את העבודה, בעל הבית דוחק.

בן אדם צריך לדעת מה המטרה שהוא לומד עבורה, מה המניע האמיתי שלו, שיידע, כי יכול להיות שאדם לומד כל חייו את כל התורה וזה בכלל לא לשם שמיים. כתוב שאם אדם לא רואה סימן ברכה מהפשט במשך שלוש שנים והוא לא מצליח להתגבר על היצר בזכות הלימוד הזה, סימן שהוא צריך לעסוק גם בפנימיות התורה.

זה נושא של ראש השנה, שתהיה לנו הכנה מינימלית לימים החשובים האלה. ראש השנה זה יום חשוב מאוד, זה יום הדין מבחינת האדם, בוחנים את האדם, הוא עובר תחת שבטו של הקב"ה ומסכמים את השנה, דו"ח שנתי, מבחינת העם זה היום שאנו מכתירים את

המלך, "המלך הקדוש", אם עם ישראל זה עם ה' הרי מתפקידינו להיות ממלכת כוהנים וגוי קדוש, אנו עם סגולה, כל הכבוד, כולם מקנאים בנו בעניין הזה במשך הדורות. מצד שני יש אחריות, אני לא יודע אם הזדמן לכם להיות באיזו שהוא חצר חסידות של אדמו"ר, האדמו"רים נחשבים בעיני החסידים כמלך, מנהגים מדורי דורות, עושים לו מקום כמו בקריעת ים סוף ואח"כ כולם צעירים וזקנים עוברים להגיד לו חג שמח, יכולים לחוש מזה מה זה מלוכה.

כדאי פעם ללכת לשמחת בית השואבה רק כדי לראות מה זו שמחה, זו עבודה מיוחדת, מרגע שמכריזים על אדם כעל אדמו"ר מתחילה העבודה, צריכים לשמור עליו, צריכים לכבד אותו, לשרת אותו, להזיז לו את הכסא, לפתוח לו את הדלת וכו', זו משרה, מי שהתנסה בזה יודע עד כמה זה מורכב, אם הוא הולך לשמחה היכן מושיבים אותו - במזרח, הכל מחושב מי יושב ליד מי ולמה, יש בזה גם שורש בסנהדרין. לכן עם שממליך את הקב"ה עליו למלך, כמה צריך לעבוד ולטרוח ולהתאמץ, אין מלך ללא עם, זה שורש כל הדינים. כל הצרות של עם ישראל בכל הדורות באות מהנקודה הזאת, לא ממליכים באמת את ה' יתברך, זה עיקר הקיטרוג.

למדנו שאין הדינים נמתקים אלא בשורשם, אם יש קיטרוג ויש דינים, מתי המקטרג שותק? כאשר יש תיקון, בשביל מה יש מקטרג? הרי המקטרגים הם גם שליחים של ה' יתברך, יש להם תפקיד, לכל דבר יש מלאכים, אין מלאך אחד עושה שני תפקידים. לאברהם אבינו באו שלושה מלאכים, כל אחד עם שליחות שונה, על פי הזוהר יש שר הממונה על המים ויש שר הממונה על התפילה וכו', כך על כל דבר בעולם. רואים במדרש כל עשב יש לו מלאך ממונה עליו שמכה בו ואומר לו גדל, כל עשב ועשב.

מי שזוכה להשגות רוחניות מעל לטבע, יכול להרגיש או לחוש או לראות ולשמוע את הממונים, כמו משה רבנו שזכה לעלות לשמיים, הוא התעלה מבחינה רוחנית, התפשט מן הגשמיות והיה בין המלאכים, כתוב שהמלאכים רצו לשרוף אותו, הם לא רצו שייקח את התורה, אמרו לו: שזו תורת המלך, הם קנאים של ה' ושומרים על כבודו, ואז משה רבנו קיבל רשות מהקב"ה לענות להם ואז שאל אותם: האם יש בינכם חוטאים או שקרנים וכו' אמרו לו: לא, מלאכים זה מלאכים, אין להם ברירה, אז שאל אותם: למה אתם צריכים אם כך את התורה, לנו יש בחירה לבני אנוש ולכן אנחנו צריכים אותה, מייד נתנו לו אותה להורידה לעולם הזה.

אם כן, כאשר האדם מקבל תפקיד רוחני זו אחריות כבדה, גם באופן חיצוני, תראו את הפוליטיקאים, רק קיבלו תפקיד ונראים כאילו הזדקנו בעשרים שנה, מתבלים במהירות, אפילו אם אינם עושים הרבה, עצם זה שהאדם ממונה על משהו יש עליו אחריות כבדה. כתוב כך בחז"ל שברגע שהאדם ממונה על הציבור הרי כוחותיו כלים, יש כלל כזה, אם כן אנחנו בתור עם ברגע שנבחרנו להיות עם ה' רובצת עלינו אחריות רצינית ביותר, תיקון של כל הבריאה. במה בודקים את האדם הפרטי בראש השנה ובמה בודקים את הכלל? בודקים כל אחד ואחד איך הוא מבצע את התפקיד הרוחני שלו, איך הוא ממליך ומשרת את המלך, לא כל אחד צריך להיות שר הפנים, לא כל אחד צריך להיות שר המשטרה, לא כל אחד צריך להיות שר האוצר, יש גם ש"ג ויש גם מנקה, לא שואלים את האדם למה הוא לא כמו משה רבנו, שואלים אותו למה הוא איננו הוא, למה האדם לא מגיע למדרגה שהוא צריך להגיע. הרב זושא, אחד מהרבנים הגדולים, תלמידו של הבעש"ט, שהוא היה מצטער ואומר לעצמו: זושא, זושא כאשר תגיע למעלה לא ישאלו אותך למה לא היית משה רבנו, ישאלו אותך למה לא היית זושא, למה לא עשית מה שהיית אמור לעשות לפי התפקיד שלך, לפי היכולת שלך ולא לפי היכולת של מישהו אחר, הממלכה הרוחנית גדולה מאוד ולכל

אחד יש בו את תפקידו, ויש פה עניין גדול מאוד, יש אנשים שלמדו קבלה בצורה מעוותת ואז ההדגש הוא על התיקון של עצמו, הדגש האמיתי הוא איך הוא עובד את ה', ה' יתברך הוא במרכז ולא האדם הוא המרכז, הנוסח הזה שהאדם הוא המרכז מבחינתו הוא עצמו, לשפר את עצמו, לתקן את עצמו, זה בא מן הגויים, זה לא לשמה.

האדם צריך בראש השנה לבדוק את עצמו עד היכן הגיע בעבודה לשמה, איך הוא ממליך את ה'. עכשיו מסופר: מה עשה אברהם אבינו? בזמנים קשים של צום הוא היה מעורר אהבה, אהבת ה', אברהם אבינו הוא היחידי שזכה לתואר "אברהם אוהבי", על כל פשעים תכסה האהבה, יש לאהבה תכונה מיוחדת כשאנשים אוהבים אחד את השני הם סולחים ולא מסתכלים על כל דבר, אולי הוא לא בדיוק כמו שאני חושב שצריך להיות, אבל מה? אני אוהב אותו.

הייתה אצלי פעם בחורה מאוד רגישה ומיוחדת שהתאהבה בפושע מאוד קשות, בחורה מבית טוב, מה היא עושה עם אחד כזה? אין מה לעשות, היא אוהבת אותו ולא מוכנה לשמוע ולראות שום דבר, כמוכן שזה לא שחור לבן, אך האהבה מכסה על הרבה פשעים. בראש השנה אנו מתכוונים לעשות תשובה כי הימים האלה של חודש אלול מסוגלים לתשובה, צריך להבין שיש דרגות של תשובה, יש תשובה מיראה ויש תשובה מאהבה, תשובה מיראה זה שהאדם מפחד מה' ומפחד מהעונש, פשוט מפחד, זה לא רע, כל תשובה מתחילה מתשובה מיראה, האדם מפחד על הגוף שלו, על הנשמה שלו, על הממון שלו, על המשפחה שלו, מפחד.

"אשרי אדם מפחד תמיד", זה דבר חשוב אך זה לא הדבר הגבוה, תשובה מיראה הופכת זדונות לשגגות, אם אדם עשה מעשה לא טוב במזיד להכעיס, עושה תשובה מיראה ואז אותה עבירה הופכת ממזיד לשגגה.

בתשובה מאהבה הזדונות הופכות להיות זכויות, הזדונות נמתקים עד כדי כך שהם הופכים לזכויות, איך אפשר להבין דבר כזה? איזה כוח יש לאהבה ולתשובה מאהבה? מה זה תשובה מאהבה? שהאדם אוהב את ה', פשוט אוהב אותו, לא עושה את הדבר משום שהוא דואג לעצמו, פוחד מה שיקרה לו אלא משום שהוא אוהב אותו. "מאברהם אוהבי", מה הכוח הזה שיש לאהבה? להפוך זדונות לזכויות, איך זה עובד הדבר הזה? זה מנגנון מעל לטבע, זה קפיצה, זה ההפך לחלוטין. אדם שאוהב אם הוא יתאכזב הוא ישנא את השני, אם האדם אוהב מישהו בעשר נקודות, אם הוא יתאכזב הוא ודאי ישנא אותו בעשר נקודות מינימום אם לא יותר, כמה שהוא יאהב את האדם השני בכל נשמתו ובכל מאודו, כך הבעיטה תכאב פי כמה וכמה, כך גם בהיפוך, אם אדם שונא את חברו שנאה גדולה ועמוקה, אם פתאום הוא יאהב אותו, אם פתאום יקרה משהו, הוא יכול להפוך את השנאה הזו לאהבה גדולה, זה לעומת זה, כך כותב האר"י ז"ל, זה כמו מטוטלת כזו.

אם כן, אם האדם עשה זדונות, למה עשה זדונות? כי הוא שנא את התורה, שנא את ה', שנא את הצדיקים, כאשר הוא הצליח לעשות תשובה מאהבה בעבודה קשה ומאומצת כך השנאה הופכת להיות אהבה גדולה.

איפה אנחנו רואים דוגמא כזו? אצל רבי עקיבא, רבי עקיבא היה בור ועם הארץ במשך ארבעים שנה, היה אומר: "מי ייתן לי תלמיד חכם ואשכחו כחמור" הוא שנא תלמידי חכמים, למה שנא אותם? כי היה עם הארץ, הייתה לו מידת האמת בפנים וכל מה שחשב שכך צריך להיות ולא היה כך הוא שנא, ככל האנשים הפשוטים שונאים את הצדיקים ואת החכמים, שופטים אותם לפי האמת שלהם, יש להם מידת אמת עמוקה מאוד אך הם אינם מבינים את כל המערכת, למשל את האמרה של חז"ל: "כל מי שגדול מחברו יצרו גדול ממנו", מי שגדול יותר מחברו מבחינה רוחנית גם המלחמות שלו יותר גדולות, גם היצר, גם

כוח ההתנגדות שיש לו, יש לו חבילה גדולה יותר מאשר לחברו, אדם בעל נשמה גבוהה מאוד צריך להלחם בקליפה עבה מאוד על מנת שתהיה בחירה, זה לא הוגן, אם הייתה לו נשמה כל כך גבוהה ואור כל כך גדול והיה אדם כל כך זך, ולא היה לו יצר שיבוא להפריע לו ולשגע אותו אז איזו בחירה הייתה לו? העולם הזה הוא עולם של בחירה, אם לאדם יש סתם נשמה דרגה חמש, אז היצר שלו צריך להיות כנגדו דרגה חמש, אם יש נשמה יותר גבוהה אז יש לו גם יצר יותר גדול ואז כמובן גם המלחמות יותר גדולות ומסובכות יותר, אבל אם הוא מנצח אז גם הניצחון שלו גדול יותר, כל הדברים בפרופורציה.

אם כן, רבי עקיבא אולי שנא חכמים כי הוא ראה דברים שלא מצאו חן בעיניו, היה צריך להבין, אם היה יודע את התורה היה אומר, אה, "מי שגדול מחברו יצרו גדול ממנו", מה הפלא שהבן אדם הגדול הזה עשה דבר כזה נורא? זה היצר שלו, הוא לא התגבר עליו ונפל, אבל כפי שכבר אמרנו ככל שהבן אדם גדול יותר יש עליו יותר אחריות. כותב האר"י ז"ל בסוף הספר "שער גלגולים" שלפעמים על אותה העבירה אדם אחד חוטף מכה אחת ואילו השני מאה מכות, תלוי מי עשה את העבירה, יש דבר כזה שהעולם כל הזמן יש בו זכויות ויש בו חובות, לפעמים הזכויות והחובות בעולם שקולים, ואז בא פלוני ואומר איזה לשון הרע קטן ומכריע את העולם לרע, הורס את העולם, הוא מכריע שהזכויות תהינה מועטות מהחובות, את אותה טיפה הכריעה את הכל, זה לא צחוק, אז אותה לשון הרע בזמן אחר היה מקבל משקל אחר ועונש שונה, אבל בזמן שזה היה בזמן רגיש ומכריע אז הוא קיבל מכה הרבה יותר גדולה.

אותו דבר במלחמה, אם חיל באימונים בצבא מחליט לברוח כי קשה לו באמצע מסע האלונקות ואינו יכול יותר, הוא בורח - יקבל עונש, אך מה היה קורה אילו היה בורח באמצע מערכה חשובה? העונש חמור יותר, אותו מעשה תלוי בזמן ותלוי בנסיבות, יכול להיות שונה לגמרי.

אם כן ר' עקיבא היה אומר לפני שלמד תורה: מי ייתן לי תלמיד חכם...? ובסוף הפך הוא בעצמו לא סתם לתלמיד חכם אלא לאחד מגדולי ישראל, זה הפך שנאה לאהבה, הוא הרי מת בעיניו גדולים, סרקו את גופו במסרקות ברזל ואילו הוא היה שמח, נתנו לו הזדמנות לברוח והוא לא רצה, אמר לתלמידים: כל החיים אני הייתי מצטער שלא יכלתי למסור עצמי על קידוש ה', עכשיו כשהגיעה ההזדמנות לכך אני אברח מזה? היה שמח שזכה למות על קידוש ה' וכשאמר "שמע ישראל", בזה הוא הפך את השנאה הקשה הזו לאהבה תמימה, הוא הגיע לדרגה הגבוהה ביותר, זה גם העניין.

לפי חז"ל "היכן שבעלי תשובה עומדים גם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד", זה תמוה, צדיק שלא עשה עוון ואין בידו כלום והוא נקי לגמרי עד כמה שאדם יכול להיות נקי, גם בדיבור גם במחשבה גם במעשה וכו', את ההלכה לפי חז"ל ולפי דרבנן ולפי התורה - צדיק גמור, הכל, אין שם כבר יצר, אומר התניא שהוא הרג את היצר, כמו דוד המלך שהגיע למצב כזה שלא היה לו כבר יצר הרע, הרגו בתענית, הוא אומר "וליבי חלל בקרבי", אז מה האם בעל תשובה יותר גדול ממנו? קשה להבין דבר כזה אך זה לא קשה להשגה אם מבינים את זה, אם פעם בעל תשובה היה רחוק ונפל, היה בתוך העומק של הקליפות, עשה מאמץ וחזר לה' מיראה ואהבה, מי יכול להדמות לו, זו דרגה הכי גבוהה, מי שצדיק מטבעו כל הכבוד לו, זו מעלה גדולה עבורו, אבל מי יודע מה היה מצבו לו היו שמים את נשמתו במקום אחר, מלוכלך יותר, בבוץ, האם היה נוהג אותו דבר, האם היה חוזר בתשובה? לכן עצם ההתקרבות של בעלי התשובה לה' יתברך, אומר ר' נחמן מברסלב, שה' יתברך מתכבד ברחוקים, שכמה שהאדם יותר רחוק ומתקרב לה', כך ה' מתכבד בו יותר, אין שמחה גדולה יותר לה', אולי זאת הסיבה שבדור הזה, הדור האחרון, רוב האנשים נולדו חילוניים

על מנת להסב לה' יתברך נחת רוח הכי גדול, כשהאנשים האלה מחפשים אותו, כתוב שמשא רבנו היה עניו מכל אדם אבל למה היה צריך לכתוב את זה בתוך התורה? תארו לכם שהיו אומרים לאיזה אדם מתוכנו שהוא הכי צדיק או הכי עשיר בעולם ושיכתוב על זה בפרהסיא לדורי דורות שכולם ידעו שזה אמיתי, ודאי שבמקרה כזה הגאווה הייתה חוגגת. אז שואלים איך זה שמשא רבנו לא התגאה? אומרים שה' יתברך הראה לו את כל הדורות ואת כל המנהיגים, והוא ראה את הדור האחרון איך הוא עובד את ה' והוא התבייש, אמר: ככה עובדים את ה' בדרגה כזאת? בתור נשמה כל כך גדולה, הרי היה בגילוי פנים, תמיד היה בגילוי פנים, הרי כתוב במדרש שכשהיה בתוך התיבה במים, כבר הייתה לו רוח הקודש, כבר היה לו קול של נער כשהיה עוד תינוק, ההשגחה הייתה איתו מהתחלה עוד לפני שנולד.

אם כן הוא ראה את הדור האחרון איך הם עובדים את ה' יתברך והתמלא בענווה, למה זה? מה אנחנו כמו משה רבנו? אילו זכויות יש לנו? כלום, אנחנו כל כך למטה ועושים כל כך הרבה שגיאות ויש כל כך הרבה הסתר פנים ועיכובים, רוב עם ישראל כלל לא יודע דבר על התורה, מה זה בית המקדש וכו'. פה בארץ המצב עוד סביר אך בחו"ל ההתבוללות גדולה ואין ידע. כאשר אלה יגיעו לעבודת ה' אז זה יהיה גילוי פנים הגדול ביותר. כאשר הנהגים והמחסנאים בצבא מכבדים את הרמטכ"ל ועושים במסירות נפש את דברו, זה גורם לו נחת רוח גדולה מאוד כי הקצינים והמפקדים ברור שעושים זאת ממילא, זה סימן שהם אוהבים את הממונה.

יש לה' יתברך נחת רוח ותענוג מכל נשמה ונשמה, כשהופיע הבעל שם טוב, היה הולך ושואל את האנשים הפשוטים מה שלומם ואיך הפרנסה שלהם והבריאות על מנת שיגידו ברוך ה', אז היו משבחים את ה', מדוע היה עושה את זה? על מנת שיהיה בשמיים נחת רוח, אנשים כל כך פשוטים, חומריים ולא מפותחים, אותם אנשים שיבחו את ה', אנשים הכי רחוקים, זו הייתה אחת הסיבות שהתנגדו לבעל שם טוב, כאשר קמה תנועת המתנגדים אחד הדברים שהם התנגדו להם היה שהוא נתן ערך לכל נשמה ונשמה, כך היו כל גדולי החסידים, הלכו בכיוון הזה, כל יתר הרבנים היו ספונים בבית המדרש ולמדו ואילו כל ה"עמך" לא ידעו כלום והיו מנותקים, ואז העם התייאש וללא חשב כלל שיוכל לעבוד את ה'. הבעש"ט ובעל התניא באו להאיר את כל נשמות היהודים, הן היו מסתובבים בעירות. חסידות זה קבלה, עבודת המידות, עבודה בהתלהבות, חבורה, חוס ושמחה, היו לומדים ביחד ושרים ביחד, היו חבורות של חסידים, מדברים עם היהודים הפשוטים ומעוררים אותם לעבודת ה', זו הייתה התנועה המהפכנית רוחנית.

יש מושג כזה "צדיק וחם לו", יש לו כאילו פרווה והוא מתחמם ומה עם האחרים? להם קר, זה ההבדל בחסידות, היום לצערנו זה כבר לא כמו שהיה פעם. נחזור עכשיו לעניין שלנו של ראש השנה, יש בעבודת ה' שתי בחינות וזה מובא בכל הספרים: יש בחינת "בן" ובחינת "עבד", "בנים אתם לה' וגם עבדים אנחנו" יש הבדל ויש גם עבודה של שר, זה גם "עבד" עם ריחוק מסוים, זה לא כמו בן של מלך, לבן של המלך מותר לבוא ולשבת למלך על הברכיים, לשים לו את הכתר ולהוריד את הכתר, זה הבן שלו.

אנחנו למדנו בשער הגלגולים על עניין של קירבה בין אבא ותלמיד, למדנו שהאב נותן לבן חלק ממוחו, זה לא צחוק, הרי גם הזרע יוצא מהמוח, אם כן העבודה היחידה שיכולה להציל אותנו ולעשות נחת רוח אמיתית זו העבודה של בנים, עבד עושה מה שאומרים לו אבל זה לא בטוח שעושה את זה מאהבה, יש גם עבד נאמן וגם עבד שלא נאמן, עבד נאמן זו גם כן מעלה גדולה.

אנחנו צריכים להגיע היום לעבודת ה' בדרגה של עשייה מאהבה. מה עושה בן אדם שאוהב

את אשתו? מה הוא עושה? קונה לה מתנות? עוזר לה בבית? להביא כסף? יושב וחושב איך אני משמח את אשתי! כנ"ל האישה, אם היא אוהבת את הבעל היא יושבת וחושבת איזה מאכל היא תכין לו ומה תעשה לפנק אותו, זה בחינת אישה אוהבת, הוא לא יושב וחושב מה החובה שלו - זה בחינת עבד, עבד רוצה לדעת מה התפקיד שלו ומה חובתו, כאשר באים אנשים לייעוץ בקשר לשלום בית, האבחנה היא מיידית, האם הם בחינת עבדים או אוהבים, אם האדם חי עם אשתו בבחינת אוהבים אז על כל פשעים תכסה אהבה, "תעירו ותעוררו את האהבה עד שתחפוץ אהבת ה' ", גם אם יש כאן ושם בעיות ואי סדרים, לא נורא מסתדרים כי זו האהבה, כך גם אהבת ה', אנחנו צריכים להמליך את ה' מאהבה, זה התיקון של הדור שלנו, אך מה אנו רואים? שרוב האנשים שעובדים את ה' עובדים אותו מיראה - בחינת עבדים ולא מאהבה, זה שורש כל הקיטרוגים שיש בדור שלנו.

כתוב שאברהם אבינו קיים את כל התורה עוד לפני שניתנה, אברהם חי עוד הרבה לפני משה רבנו, איך הוא ידע את התורה? כתוב שהכליות שלו לימדו אותו את התורה, הוא כל כך אהב את ה', כל כך רצה לעבוד את האדון, כל כך היה מסור "ולבקר רץ אברהם", הוא היה נימול, אחרי שלושה ימים זה היום הכי כואב של המילה, הוא היה אדם זקן ובאו אליו אורחים והוא היה עובד את ה' ע"י החסד, ע"י הכנסת אורחים, כך היה מפרסם את האלוקות, הוא ראה שבאו שלושה ערבים, הוא חשב שהם ערבים, הם נחשבו בריות פתוחות, הוא רץ בעצמו ולא שלח את עבדיו, למה? הוא אהב את ה', ראה הזדמנות להתחבר עם הטוב החסד והאהבה, הוא לא התעכב לשאול אם הוא כן צריך לרוץ או לא צריך לרוץ, האם צריך לעשות פה הכנסת אורחים או יותר חשוב שיישאר עם ה', הרי ה' בדיוק התגלה אליו, כאשר ישב פתח האוהל ה' בא לבקר אותו, הוא וכל פמליא של מעלה באו לקיים מצוות ביקור חולים, הוא זכה שה' יתגלה אליו, תארו לכם אנחנו כל היום מחכים שה' יגלה לנו משהו, מוכנים לעשות הכל כדי לראות איזה אור, לחוש משהו רוחני, תארו לכם שאחרי שנה אדם משקיע כסף, עושה מאמצים ופתאום מתגלה לו משהו, ובאותו הרגע יבואו שלושה ערבים, הוא יעזוב הכל על מנת לעשות להם הכנסת אורחים? הוא יעניף אותם שלא יפריעו לו ולהתגלות שלו, למה הם באים להפריע לו, אברהם אבינו לא, הוא לא עבד למטרות אחרות, הוא עבד את ה'.

תפקידו היה לגלות את מידת החסד לעולם, לכן הוא גם התפלל על סדום ועמורה וכו', הוא רץ לעשות נחת רוח לה', הוא לא התפלל בהלכה באותו רגע, זה לא שהוא לא חי על פי מה שצריך, אך בשביל מה האדם צריך להתעסק בהלכה? בשביל לעשות, לא בשביל לא לעשות. לפעמים אנחנו צריכים לתת ללב לדבר ולא לשאול כלום. פנחס הכהן כשהוא ראה שזמרי בעל את כוזבי, הוא בעל אותה בפומבי, בפרסיה, במזיד, הוא לא יצא עם ש"ס ועם פוסקים, הוא זכר את ההלכה, רץ והרג אותם, כתוב הרי שעשה את זה מתוך חסד, מאהבה, לא מתוך דין ולא מתוך שנאה והוא זכה לכהונת עולם, פעל במסירות נפש, באופן ספונטני, פעל ועשה כמו במלחמה שקם חייל אחד ומציל מחלקה שלמה, לא חשב כן כדאי או לא כדאי, הלך ועשה מסירות נפש, כל המדינה קמה כך, דברים לא נעשים מעצמם, יש השתדלות. תזכרו כאשר הייתם בני חמש עשרה, נערים בגיל הזה שמאוהבים כל הזמן חושבים על האהובה שלהם, לא יכולים לאכול ולא יכולים לישון, תשימו לב אצל המפגרים, הם לא מתקלקלים מתלאות החיים כך שההתאהבות שלהם זכה, כל הזמן חושבים על האהובה ואיך למצוא חן בעיניה ואיך לעשות לה נחת רוח, כך האדם צריך להגיע לזה באהבת ה', אין לנו ברירה.

רוב עם ישראל נולד חילוני על מנת שנגיע לאהבת ה', למה? כי אדם דתי כבר רגיל, הוא יודע שצריך להתפלל ולהניח תפילין ויש הרבה סיכויים שהוא עושה הכל מתוך הרגל ולא מתוך

בחירה של אהבה, אם החילוניים יישארו כפי שהם אז אנחנו בבעיה, אך אם יזכו ויגיעו לעבודת ה' מתוך אהבה ובחירה, יגיעו לדרגה הגבוהה ביותר, שהאדם רוצה לקיים מתוך שאוהב את ה', לגרום לו נחת רוח, עכשיו השאלה היא איך מגיעים לזה? קודם כל לפי דעתי בעניין ראש השנה, לא צריך לפחד ולא צריך לדאוג כל כך הרבה, צריך לעשות תשובה וזהו, האהבה הכי גדולה שהאדם יכול להראות לה' יתברך זה שהוא אוהב אותנו בכל מקרה. יש אנשים שאוהבים לעבוד את ה' רק כאשר הם בהתעלות, היום הוא לא דיבר לשון הרע, היום הוא שמר שבת אז היום הוא יכול לעבוד את ה', בעוד רגע הוא יצעק על אשתו או יריב עם השכן, אז כבר לא יהיה במצב שיוכל לעבוד אותנו באהבה, כתוב: "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך", מה אמרו חז"ל? בשני היצרים, ביצר הטוב וביצר הרע, "בכל נפשך" - אפילו נוטל נפשך, "ובכל מאודך" - בכל הממון שלך, בכל השפע שלך, בכל הכסף שלך.

"בכל לבבך" - לא כתוב בכל גופך אלא לבבך, לבב זה שני היצרים, ובכל נפשך, אפילו נוטל את נפשך, לא רק מתי שאתה מבסוט וכל האור נמצא עליך אלא כל הזמן. היום כל הגזרות וכל התלאות וכל הצמצומים וכל הצרות הם בשביל שאנחנו נתחיל לעבוד את ה' באהבה ובשמחה, תמיד ובכל עת, בכל זמן ובכל מקום ובכל תנאי, בלי קשר אם האדם בעליה או בירידה, להגיד לו: ה' יתברך זה אני איך שאני, אני מוסר את עצמי אליך עם הכל, עם היצר, עם המחשבות, עם הבעיות, עם החוסר אמונה, עם חוסר המעשים, עם העצלנות, עם הכל אני אוהב אותך, על כל פשעים תכסה האהבה, וזה הקשר שצריך להיווצר, זה דבר מאוד פשוט, צריך לזכור את זה ולעשות, זה לא דורש שום דבר, אדם צריך לחזור על זה, להוציא מהפה שלו "ריבונו של עולם אני אוהב אותך", צריכים לעורר את האהבה. הייתה אצלי פעם אישה אחת, היו לה בעיות של קרירות לבעל, קורה. אז אמרתי לה: אם תתחילי לעשות ולהשתדל גם באופן נפשי וגם באופן פיסי, עוד פעם ועוד פעם וכו', זה יתעורר, אם תשבי כך ותנתחי מי אשם ולמה אשמים, וכמה את מסכנה וכו' זה יישאר כפי שזה.

הלכה, עשתה ונגמרו הבעיות, כך אנו צריכים לעשות: "ה' אני רוצה להיות קרוב אליך, ה' אני אוהב אותך", אפילו בלי מילים, אך המילים עוזרות. ואז היצר יבוא וינסה לקרר אותנו, מי יקרר? עמלק, "אשר קרך בדרך", מה זאת אומרת? קרר אותך, מבחינת קור, אברהם אבינו הלך ונסע הנגבה, לדרום, לנגב, זה בחינת אהבה, הלך ונסוע, פעם הלך ופעם נסע, הוא לא עצר. לפי שיטה הודית כדאי לרוץ מאה צעדים וללכת מאה צעדים וחוזר חלילה, כך האדם יכול להגיע רחוק מבלי להתעייף במיוחד. אנחנו צריכים להיות מחוברים לשורש אהבת ה' בכל מצב, בא לנו או לא בא לנו, אנחנו צריכים לעורר את האהבה לה' בכוח, היא תבוא, אם מעוררים אותה היא תבוא, זה דבר בדוק.

לכל עשב בשדה יש לו מלאך שמכה בו ואומר לו - גדל, כך אומר רבי נחמן. כאשר האדם נמצא בהתבודדות בחוץ או בסביבה של הטבע, הבן אדם לא כל כך מתוח. בעיר יש רעש, מכוניות ובלגן, האדם חייב למצוא לעצמו זמן לשוח בשדה כיצחק אבינו.

אז אנחנו צריכים לעשות השתדלות לשוח בשדה ולהתבודד עם ה', ההתבודדות הזו זה דבר גדול מאוד, האדם צריך להתמזג עם הטבע כמו שהוא, בטבע האדם מרגיש את ארבעת היסודות: אש, רוח, מים ועפר, פה בעיר לא מרגישים שום דבר, אולי רק את העשן ואת הרעש.

כשבן אדם הולך לשדה זו הזדמנות להתבודד ודרך הטבע להגיע לקשר עם ה' יתברך. מה עיקר הבעיה שלנו? מאז שאנחנו נולדים במקרה הטוב אומרים לנו שהקב"ה קיים, טוב, את זה כל אחד מאתנו מוכן לקבל, אח"כ אומרים לנו שהוא משגיח על הכל, גם מוכנים לקבל

אבל הבעיה היא כזו: אמנם ה' יתברך קיים והוא משגיח על הכל אך הוא משגיח בהסתר פנים וגם כאשר יש גילוי פנים, ישנם עולמות רוחניים שמפרידים בינינו לבין ה', יש מרחק, יש מרחק עצום בינינו לבין ה' יתברך, ישנם ארבע עולמות ויש מעל לארבע העולמות, כך כתוב.

כאשר האדם אוהב את ה', רק ידבר וכבר שומעים לו, אוהב אותו מאהבה שאינה תלויה בדבר, ישנה אהבה שתלויה בדבר, מה שאינו תלוי בדבר - אין סיבה שהוא יתבטל, זה הצינור הפתוח שאנו צריכים להגיע דרכו לקשר עם ה'.

בזמן שנחרב בית המקדש אז ירמיהו הנביא התחיל לבכות לה': מה עשית? ואז הוא הלך לעבר הירדן וקרא: "בן עמרם, בן עמרם תקום", הכוונה למשה רבנו שקבור בעבר הירדן, והתפללו לבטל את הגזירה, אח"כ הלכו לאבות בחברון ולרחל אימנו, כולם התפללו וכל אחד ואחד ניסה לסנגר על עם ישראל ולבטל את הגזירה, אברהם אבינו ביקש.

אז מה ה' אמר לו? עכשיו נזכרת? איפה היית עד עכשיו, לא שמעתי ממך, ביטל את כל מה שאברהם אבינו ביקש. מה זה הסיפור הזה? מה זה הוא לא בא אלי? מסופר על רבי יצחק מברדיצ'ב, זכותו תגן עלינו, אחד מגדולי הצדיקים בכל הדורות, הסנגור של עם ישראל, הוא הבטיח שהוא עולה למעלה ומביא משיח, הרי הוא היה בעל חסד ואהבה אינסופית לעם ישראל, לכל אחד, לא חשוב, הוא לא יוותר, יעלה למעלה, יעשה בלגן עד שיבוא משיח, מה אומרים הצדיקים? הוא עלה למעלה, התחילי להשתעשע במדרגות, לעלות מעולם רוחני לעולם רוחני וזהו, הוא התרחק כל כך מעולם החושך, נתנו לו שפע ואור וזה דבק, הוא לא הביא את המשיח, ככה כתוב, אברהם אבינו אחרי שנפטר, גם כן לא המשיך להשגיח על הדברים ולא היה בקשר עם ה' באותה העצמה, לא היה לו כוח לבטל את הגזירה, היחידה שהיה לה כוח לבטל את הגזירה זו רחל אימנו, זאת אומרת אפילו "אברהם אוהבי" האוהב, כאשר הוא מפסיק לאהוב באופן מעשי אין לזה כוח, אהבה צריכה להיות אהבה חיה.

סיפרו שהבעש"ט היה מברך את הילדים כאשר היה לוקח אותם ל"חדר" היה שם להם יד על הלב ואומר להם ומברך אותם שיהיה הם לב חם, לא בירך אותם על שום דבר אחר אלא על לב חם, למה לא בירך אותם שיהיו תלמידי חכמים וכו'? כי הלב החם הזה, הוא המפתח לכל הדברים, אם לאדם יש לב חם אז הוא ישרוף את הכל ולא יוותר, ולא ישקוט.

האדם צריך להתבונן בנפש שלו מתי מתעורר יותר אחד מארבעת היסודות, הרי ארבעתם קיימים אצל כולם, באופן כללי יש גם אנשים שכל פעם יסוד אחר שולט עליהם יותר, אצל אחד יסוד המים, אצל השני יסוד האש וכו', תלוי איך שהם בנויים.

על כל פנים גם בתוך האנשים האלה משתלט לפתע יסוד אחר, את ההתעוררות הזו האדם צריך לתפוס על מנת לאהוב את ה', אם מתעורר יסוד המים, כפי שאומר בעל התניא זה מקור כל תענוג, אדם מתחיל ליהנות מהתאוות שלו, למשל אוכל חתיכת עוגה והוא נהנה מכל נגיסה ואז חייב להודות לה' על התענוג והמתיקות, אם יש טעם מתוק זה מאת ה' ולכן צריך להודות לו, וכך עם כל התאוות והמותרות למיניהן.

בדברים אסורים אי אפשר לעבוד את ה', רק בדברים המותרים, למשל אדם יושב לו בשמש להנאתו, מרגיש את החום, כתוב ש"השמש מרפא בכנפיה", זה יסוד האש ולכן צריכים לעבוד את ה' עם יסוד האש שבאדם.

הגאווה הפנימית

היום בא אלי איזה תלמיד חכם נחמד, צעיר לשאול אותי על שידוך והביא לי תמונה של בחורה שהוא רוצה להתחתן איתה. ובין שאר השאלות שהוא שאל, הוא שאל האם יש לה מידות טובות או לא? מעניינת השאלה הזו. וזה מושג מושרש היטב בכל ההווי השידוכי - לבדוק אם יש לבחורה או לבחור מידות טובות. אבל זהו מושג שכולם אמנם משתמשים בו, זהו מושג שטחי לחלוטין. מה זאת אומרת אם יש לאדם מידות טובות? כל יהודי יש בו מידות טובות. כל יהודי יש בו גם מידות קשות. השאלה - זה לא איזה מידות יש לו, אלא השאלה היא איך הוא מתמודד עם היצר הרע שלו הוא שזה מפעיל ומשתמש במידות הרעות ובמידות הטובות שלו.

כיון שהמפתח כדי שאדם יבין את פנימיותו או פנימיות אנשים אחרים או פנימיות העולם, זאת אומרת איך הדברים קורים בעולם זה להבין את שני המחנות האלה שרבים על העולם, על השליטה בעולם, מחנה הקדושה ולהבדיל מחנה הטומאה.

בתוך נפשנו - היצר הטוב של האדם והיצר הרע שנלחם נגד האדם. הדבר הזה שהוא שאל מאד תמוה, כיון שהרי אנחנו לקראת סוף התיקון והשאלה הזו מעידה על הבנה מאד שטחית של מה שקורה לבן אדם כשאנחנו היום כבר היינו צריכים להיות מצוידים במושגים יותר מתוחכמים, יותר מעמיקים, יותר מדויקים, יותר כוללים ולא רק במושגים שטחיים.

לא שחלילה המושג הזה שטחי, היו דורות שהנשמות שהיו בעולם הזה, שהייתה להם דרגה מאד גדולה, היה בהם הרבה אור ומעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, כמו שאנחנו יודעים מכתבי האר"י ז"ל, היצר או הסיטרא אחרא לא יכולה לינוק מן הפנים, היא רק יונקת מן האחור, איפה שיש אור היא לא יכולה לינוק ממש, אלא איפה שיש את המעט האור, איפה שיש את הדין איפה שיש את ההסתר שם היא יונקת.

ולכן, היו הרי נשמות גדולות, עם עוצמה רוחנית גדולה, עם דרגה רוחנית גדולה ואז אולי היה מספיק (אולי זה גם כן לא מדויק). היה מספיק ללמוד תורה ולקיים את המצוות, האדם היה שמור כי הם היו מקיימים את זה בעוצמה רצינית, באיכות גדולה, במסירות נפש, האדם היה חי את השם יתברך כל הזמן, עשרים וארבע שעות.

איפה זה ואיפה אנחנו? אנחנו חיים בעולם החומר, כל אחד בעמדתו האישית, צריך להלחם את מלחמותיו הקיומיות הקשות, גם מבחינת הפרנסה וגידול הבית, גם מבחינה רוחנית, כל מה שעובר על כל אחד ואחת הניסיונות והתקפות בלי סוף, ללא הפסקה, ולכן קשה לנו לעבור מהשלב הזה של תגובה והתגוננות לשלב שממנו אנחנו מגיעים לישועה, כמו שכתוב "עת צרה היא ליעקב וממנה ייושע".

ממנה, דווקא ממנה, מתוך הניסיון נגיע לישועה. זאת אומרת שהאור פחות בזמן הזה, והנשמות, הניסיונות קשים, מורכבים והאדם נידרש לעמוד על נפשו כל הזמן, אם הוא יודע או שהוא לא יודע. יש חלק שהאדם מסנן, נלחם נגד יצרו בלי שהוא מודע לזה, באופן אוטומטי כזה, כן? כמו שכתוב הבא להורגך השכם והורגו, מייד הוא מגיב מהר, והוא אפילו לא מודע לעניין שהוא הגיב והוא סילק והוא סינן, הוא דחה כל מיני פיתויים של היצר, מצד שני, אנחנו צריכים להגיע למצב שכתוצאה מכל החושך הזה וריבוי הניסיונות, אנחנו נהפוך את כל העניין הזה לקשר תמידי עם השם.

זו הבחינה שאנחנו צריכים להגיע בימים אלה, בדור הזה. שמתוך החושך נתקשר להשם יתברך באופן קבוע, לא באופן מזדמן, פעם בשנה ביום כיפור או מידי פעם במשך השנה אלא בכל רגע ורגע כמו אור לנשימה.

ואי אפשר יהיה להגיע לזה בלי להתעמק בכל העניינים, כל הכללים של המלחמה הרוחנית. לכן אנחנו משתדלים בעזרת השם, להעמיק ולהרחיב בנושאים האלה. היום, הנושא שאני רציתי לשוחח עליו, זה הנושא של הגאווה.

לא שלא דיברנו על זה, אבל כמה שמדברים, כנראה זה לא מספיק - ואם נתחיל את הנושא, נגיד ככה, יש שני סוגי גאווה. יש גאווה שהיא גלויה ויש גאווה שהיא נסתרת. כמו שאנחנו מתפללים שהשם יסיר את הש-טן מלפנינו ומאחורינו.

הגאווה הגלויה - היא יכולה להיות גלויה לאדם, היא יכולה להיות גלויה לסביבה, ולהיות גלויה לשניהם. הגאווה הנסתרת יכולה להיות נסתרת מהאדם ונסתרת מהסביבה. הגאווה הנסתרת היא הרבה יותר מסוכנת מהגאווה הגלויה.

הגאווה הגלויה יותר גסה ויותר קל גם לאדם לזהות אתה ואולי לנטרל אותה או להגביל אותה, וגם הבריות מרגישות בזה ויכולות להעיר או לפגוע באדם הגאווותן על מנת שהוא יתאפק מגאווותו והגאווה הנסתרת היא הרבה יותר עדינה, מתוחכמת, וקשה לטיפול, הן של האדם הן של המטפלים הרוחניים שרוצים לעזור לאדם.

עכשיו, הגאווה הנסתרת, היא גורמת לטמטום הלב וטמטום המוח, מביאה את האדם לטיפשות ועיקר הפיתוי שהיצר מפתה את האדם דרך הגאווה הנסתרת זה לנסות להגיד לו שהוא מבין והוא יודע, יש לו מפתחות מדויקות חכמות, הוא חכם, הוא גם בסדר, ויש לו יכולת לבקר את האחרים, והוא יכול להכניס למגירה כל אחד, לתת לכל אחד תו, לקבוע את הכל.

הוא מנהל את העולם. ועם כל זה הוא חושב שהוא גמיש, שהוא יודע שיש לו גאווה, שהוא גם שולט על הגאווה, זה הכי מצחיק או הכי עצוב, אבל הגאווה נסתרת היא גורמת, היצר, גורם דרך הגאווה הנסתרת לבן אדם את הדמיון - שידמיון שהוא שולט בזה.

כשבעצם, האמת היא הפוכה לחלוטין. והאדם הזה אם הוא לא יילחם נגד הגאווה הזו ולא ירסן את היצר שלו, בעצם אפשר לומר משהו די מפחיד, שכל החיים של האדם הזה בעולם הזה, כתוצאה מזה, גם כן, כמובן השפעה לעולם הנצחי - העולם הבא, כל החיים של האדם הזה הם בידי היצר, גם כשהוא עושה מצוות וגם כשהוא עושה עבירות, וההחלטות שלו הם לא נכונות, כי הם נגועות, וכמה שהחלטות יותר חשובות, הוא יותר נגוע.

והאדם הזה היצר מספק לו "הוכחות", לחכמתו וליכולתו להבין ולהבחין, לדון ולקבוע, והוא השופט של כולם. הוא השופט היחיד של העולם, האדם הזה - אם הוא לא יילחם במסירות נפש כנגד היצר שהוא בא לשחד אותו או לפתות אותו בגאווה המתוקה הנסתרת הזו, אם אדם לא יילחם, אז בעצם, כל החיים שלו הם כמו בתוך צנצנת כזו. החיים עטופים ביצר והוא יגיע למצב שלאט לאט, שלא יוכלו לסבול אותו הבריות, בסופו של עניין, ולא יוכל להסתדר עם אנשים מרב שהביקורת שלו והדינים הולכים ומתגברים. כמה שהאדם מתמסר יותר לגאווה הנסתרת הזו, הדינים שלו והחוצפה שלו, לאט לאט הופכים להיות יותר חזקים, אם כי הוא לא מרגיש בהם.

ויכול להיות גם כן, שגם הסביבה לא תרגיש בהם, שהוא יעשה את הדברים בצורה מעודנת, על פי הלכה, על פי דרך ארץ, בכל זאת האדם הזה כולו תפוס, מהראש עד הרגליים. כמו שאומרים שהסוכה זו מצווה שהאדם מקיים בכל גופו, גם הטבילה בתוך המקווה, אז ככה גם האדם הזה שהוא ספוג, והוא מתמסר בנאמנות גדולה לגאווותו הנסתרת, הוא גם כן כולו תפוס, כולו בתוך זה.

אדם שכזה, לפעמים, אין לו כמעט תקנה. התקנה היחידה שיש לו זה - או שיתנו לו חלילה מכה מהשמיים, שאנחנו לא אוהבים את הדבר הזה חס ושלום, ואז מהמכה הזאת אולי יזדעזע וקליפת האגוז שעוטפת את המוח קצת תגרום לזעזוע פנימי והבן אדם קצת יעשה

תשובה וישתנה, או - אם הבן אדם זוכה שיתנו לו הדרכה אמיתית ואיזה שהוא חכם רוחני יצליח לקלוט את הקליפה המדויקת שלו ובאהבה ובגבורה גדולה יגלה לו אותה, ייתן לו טיפול זאת אומרת, זה מצב, בעצם, של גילוי פנים, מי זוכה לגילוי פנים כזה? רוב העם לא זוכה.

אבל אם אדם יזכה בדבר כזה ואם הוא ימשיך לשתף פעולה ולא ייתן שהיצר יביא אותו לדון גם את החכם שזה מה שהיצר עושה במקרה כזה, אז יש לו סיכוי שבמלחמה ממושכת מתמדת אמיתית יוצא מזה.

זאת אומרת שצריך כאן לערוך מערכה גדולה וארוכה עם ניסיונות הרבה, שיתוף פעולה וגילוי עם המדריך הרוחני, כי אחרת האדם לא יצא מזה, והאדם הזה צריך להיות פתוח לקבל, דבר שזה בעצם היפוכו של מצבו. זה מלכודת של הגאווה הזו הנסתרת, הקשה, שלצערי, זה לא דבר לא נפוץ. זה מצב די נפוץ. וכדאי לאדם להתבונן, להתפלל, לבקש רחמים על נשמתו שמא נידבק משהו מן המשהו מהעניין הזה.

איך אדם יכול לדעת, הרי זה ניסתר ממנו, אדם צריך להתבונן על מחשבותיו אם הוא כל הזמן דן את כולם לכף חוב, אם הוא דן את כולם בכלל, אם הוא בכל מקום ובכל מצב, החלק העיקרי שאצלו פועל בתוך הנפש זה הביקורת, אז סימן שהוא תפוס, כמה שזה יותר חזק ומובהק, אז זה מראה על זה שהוא תפוס יותר בעניין הזה.

לא שביקורת זה דבר לא טוב, אדם חייב להיות ביקורתי, אבל בצורה ממותקת. כמו שיש קו ימין, וקו שמאל אנחנו לא מבטלים את קו שמאל, אבל אנחנו מבטלים אותו לפני קו ימין. קו ימין זה חסד, קו שמאל זה גבורה אז כמו שהכוהנים מברכים יד ימין על יד שמאל, לא מברכים ביד אחת, בשתי ידיים, אבל זה ממותק.

כשהביקורת ממותקת, מרוסנת, על ידי הרצון לעשות את רצון השם, לתקן את העולם, לתקן את עצמו. כשהביקורת היא נובעת מביטול פנימי ולא מגאווה, אז היא ביקורת טובה, שיכולה לשמש לאדם כלי יקר להכיר את המציאות, ולהיזהר ולהזהיר ולתקן.

אם האדם לא היה מרגיש את הפגמים, איך הוא יכול לתקן אותם? אז זה לא דבר רע, בתנאי שזה בא עם ענוה, עם ביטול, ועם חסד זה הביקורת האמיתית, לכן אמרו כבר חז"ל אין מי שראוי להוכיח, כי כדי להוכיח את השני, צריך לאהוב אותו מאד, לאהוב את הטוב שבו, לרחם על נשמתו ובדרך כלל, אדם שיש בו את היכולת הזו לחוש בפגמים של הזולת, אז לזה הוא מתמסר ולא לאהבתו ולרחמנותו.

קודם כל אדם צריך להיזהר ממחשבות שטחיות. מלדון את המציאות ולחשוב שאיך שהוא מבין את זה - ככה זה. מאד להיזהר. כמה שאדם יותר נחרץ, ובניסיון שלו להבין את הסביבה ולקבוע באופן חד משמעי שככה זה וזהו זה, הוא יותר בסכנה.

יותר בסכנה שהוא תפוס בגאווה הפנימית שלו. מובא בזוהר שיש תולעת, שהתולעת בתוך הצנון, אז היא חושבת שכמו שמר לה, לכל העולם מר. ככה, האדם הזה שהוא תפוס בגאווה הפנימית, הוא מאמין שהוא מבין את העולם, הוא מאמין שהוא קולט את הדברים, מאמין שהוא קולט בדקות ובדייקנות, ובעצם הוא רק - במקרה הטוב - קולט משהו דרך צינורו הפרטי והאישי שלו, ואין בו צינור כללי, בשביל לבחון את כל המציאות. ובשביל לבחון את כל המציאות, או הרבה מהמרכיבים של המציאות, האדם צריך שיהיה בו ביטול פנימי, ענוה. אמיתית, שידע שהוא מלא בחסרונות, שהוא כלום, אפילו שלא ידע גם את זה, שלא יתעסק עם עצמו בכלל, אלא, "לעשות רצונך חפצתי אלוקי ותורתך בתוך מעי", הוא עסוק רק עם השם, לא עם עצמו.

אם אדם מתמיד בזה אז השם יתברך מתחיל לגלות לו עניינים. כמה שהכלי של האדם יותר זך, הוא בביטול יותר אמיתי, ככה הוא יכול לקלוט את המציאות בצורה יותר נכונה. היום,

ישנה בעיה, שאנחנו בגלל העומס של הגלות וההסתר פנים וכולי, נותנים דגש על ידענות, ידענות בכל מיני תחומים, כשלעצמו זה דבר טוב להיות ידען, ואם מדובר בתורת השם זה לא רק דבר טוב, זה חובה.

וזה גם דבר מתוק, כי התורה מתוקה, אבל היות שהיום יש ספרים, יש פירושים, יש יכולת לאדם ללמוד, הוא יכול, היצר ייתן לו ללמוד הרבה כדי לרמות אותו שהוא כבר מתוקן, שהוא צדיק שהוא מקובל, שהוא יודע, ויגמור אותו.

ישתמש בלימוד תורה שלו בשביל לעשוק אותו. אדם כזה, שלמד הרבה וזכה שיהיו לו הרבה ידיעות, יכול להיות - להפוך להיות מכשיר עשוק בידי היצר הפרטי וגם הכללי ולעשות, במקום טוב בעולם, ההפך.

אם כן, יש לנו מפתח הרי כתוב "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", אם אנחנו רוצים לדעת מיהו תלמיד חכם, צריכים לבדוק כמה שלום הוא מרבה בעולם. עניין של שלום זה עניין של חיבור של שני הפכים, ככה מובא.

זאת אומרת, שתלמיד חכם שצריך להרבות שלום בעולם, צריך להיות מסוגל לקלוט דברים הפוכים, לחיות אתם בכפיפה אחת, לעשות איתם שלום, לחיות איתם באחדות, למרות השוני. יש פה סוד גדול, אבל אם ישנה נשמה שעבדה את השם, התבשמה מתורת השם ועבודת השם האמיתית והיא מסוגלת, כן לקלוט שני דברים הפוכים ולקשר אותם, כמו שהגוף והנפש, יצר טוב ויצר רע, את כל ההפכים היא יכולה להעלות ולקשר לעבודת השם האמיתית שזה מה שניקרא בלשון הרמח"ל עניין של אמונת הייחוד, שגם הטוב וגם הרע הם בעצם לטובה לתקן את העולם ולגלות בסופו של דבר את כבוד השם בעולם.

בן אדם, בתוך פנימיותו הוא חי באופן מאוחד ומיוחד, בחינת הייחוד, אז עם כל מי שהוא בא במגע, אם זה עם מחשבות, אם זה עם נשמות, ואם זה עם המציאות, מייחד את המציאות, ונוצר סביב צינורו, צינור של שלום וסובלנות ואהבה, לא בגלל שהוא משתדל באופן אידיאולוגי, אלא כי זה מציאותו הרוחנית.

וכמו שהאדם מעורר מלמטה, ככה מעוררים עליו מלמעלה, אז אם האדם הצליח לגייס את כל הכוחות שהשם נתן לו, את היצר הטוב, ואת היצר הרע, ואיתם לעבוד את השם, אז גם במציאות, הוא יכול להפוך את המציאות למצב של שלום.

לכן כתוב, אין שלום לרשעים, כי מי שבחינת רשע, לא מתוקן, הוא לא מבוטל, הוא לא יכול לקחת מכל דבר לעבוד את השם. הוא לוקח מכל דבר לעבוד את היצר, לעבוד את עצמו, לכן, אין בו שלום, והוא גם לא יכול לעשות שלום.

אם כן, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, "אין שלום בעצמותיי מפני חטאתי". אם כן אנחנו צריכים להתפלל על זה, על כל פגם ופגם שאנחנו מגלים אצל עצמנו, שאנחנו מגלים אצל הזולת. צריכים לדעת שזה חסרון של העולם.

אם זה חסרון של העולם, זה חסרון של תיקון העולם, זה כאילו חסרון של השם, ומביא חילול השם. כי מה אומרים הבריות? איזה עולם לא מתוקן זה. כמה דברים רעים יש בו, כמה צרות, כמה בעיות.

כל צרה וכל דבר לא מתוקן, שיש זה מרבה חילול השם. לכאורה, יטענו הטוענים, השם ישמור: "איפה השם יתברך?" למה הוא לא מטפל בעולם כמו שהיה ראוי? לכן, כשאנחנו רואים פגמים, בעצמנו ובאחרים, עת תפילה ליעקב, צריך להתפלל על זה.

לא לקטרג, להתפלל, להתפלל על הפגמים של האנשים. זה סוד גדול, דבר עצום שצריך להפיץ אותו - שהאדם, כל הפגמים שהוא מרגיש, אצל עצמו ואצל אחרים, אלה הם ניצוצות שהוא צריך להעלות, אלה הם תיקונים שהוא צריך לתקן.

השם לא מראה לו סתם, הוא מראה לו על מנת שהוא ינסה לתקן את זה. אם הוא יכול

באופן מעשי, לא תמיד אפשר, על כל פנים, יתפלל על זה. פמליא של מטה נותנים כוח לפמליא של מעלה. כתוב במסכת שבת: כאשר משה רבינו עלה לשמיים, מצא את השם שהיה קושר כתרים לאותיות, הוא לא אמר לו שום דבר, אמר לו השם, אני מצטט ככה באופן חופשי, אמר לו: אין שלום בעירנו? למה לא אמרת לי שלום? אמר לו משה רבינו: וכי עבד יכול להגיד שלום לרבו? אומר לו ה' יתברך: היה עליך לעזרני, אומר לו משה: אם ככה יגדל נא כוח השם כאשר דיברת.

הוא מברך את השם שיגדל כוח השם. זה מדרש מאד נחמד, מעניין. שבא ללמד אותנו, שבשמיים מחכים שאנחנו נתפלל על כל הפגמים. ונעשה שלום. השם יתברך עסק במה? בקשירת תיקונים לאותיות.

האותיות, אנחנו יודעים לפי האר"י ז"ל, זה הכלים. והתיקונים האלה אם זה תגים, אם זה נקודות, הם תיקונים שבאים לתקן את הכלים, להביא אורות לכלים. להביא בישום לכלים, מיתוק. השם יתברך עסק בזה. כמו שאנחנו יודעים שיש תיקונים שנעשים בידי שמיים. משה רבינו עלה לשמיים, איך הוא עלה לשמיים, ואיך הוא זכה לעלות לשמיים, הוא עבד את השם לשם שמיים. אז הוא זכה לעלות לשמיים, מסירות נפש כל חייו.

הלך בדרכי השם, בצורה מדויקת, זכה, בענווה פנימית של ביטול. לכן הוא זכה. כשהוא עולה לשמים, כשיש בן אדם מתעלה, הוא מגיע לשמים. מה הוא מגלה? שהשם יתברך בעצמו מתקן תיקונים.

שהשם יתברך בעצמו מייפה את האותיות, מוסיף להן עניינים. משה רבינו לא הרגיש את עצמו גדול לבוא ולהגיד שלום לשם יתברך. בחינת עבד לפני רבו שותק, לא פותח את הפה, לא חושב שהוא מבין, נכנס בדחילו ורחימו, ואז מה שואל אותו השם יתברך? למה הוא לא אמר שלום.

אחר כך כשהוא אומר לו: טוב, מה אתה רוצה? עבד יכול להגיד שלום לרבו? אומר לו: היה עליך לעזרני. מה פירוש הזה? איך זה קשור למה שאמרתי בתחילת השיעור, שתלמידי חכמים, מרבים שלום בעולם? על ידי הענווה שלהם הפנימית, יכולים לסבול הפכים.

על ידי זה שהם סובלים הפכים, מתעלים לשמיים, בחינה זו - שמיים - אש ומים שזה שני הפכים. כשמתעלים לשמים, השם יתברך מצפה מהם שיעזרו לו, זה מה שאמר לו - "היה עליך לעזרני" ואיך לעזור להשם יתברך? משה בעצם מברך אותו, משה מברך את השם יתברך, מתפלל, אומר לו: ועתה יגדל נא כוח השם כאשר דיברת.

כיון שה' יתברך התנה עם בריאת העולמות, שהוא מתקן, אחרי שבירת הכלים הוא תיקן, העלה ניצוצות ותיקן אותם, חוץ מהניצוצות של הנוק' - נוק' דז"א ד'אצילות, את זה הוא השאיר לנו. משה רבינו על מה נידרש? נדרש להתפלל על הפגמים.

זה מה שאנחנו צריכים לעשות. זה התיקון של הגאווה החיצונית, קל וחומר - הפנימית. זה האפשרות של האדם לברוח מהיצר הרע, שהאדם מתחבר עם בחינת הרחמים, בחינת הרחמים זה בחינת יעקב, זה בחינת הסולם, שמוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, אז הוא יכול להעלות את הכל לעבודת השם.

וזה מה שצריך בעזרת הרחמים, אדם יכול להגיע לשמיים, דרך סולם יעקב, וזה נקרא לתקן את העולם. אדם יכול להגיד מה אני יכולתי לעשות? נח - על מה דנים אותו לכף חובה? לא על זה שהוא לא החזיר בתשובה את כל הרשעים, לא על זה שהוא לא עשה מעשים טובים, על זה שהוא לא התפלל על רשעי דורו. היות שהיום הניסיונות כל כך גדולים, היצר כל כך מתוחכם וחזק, ואנחנו, נחו מה? אנחנו כלום. נשאר לנו רק דבר אחד, בחינת יעקב, בחינת תולעת יעקב, למה נקרא תולעת יעקב? שהכוח של התולעת איפה? בפה.

נכון, התולעת אוכל הכל? ככה בחינת יעקב, בחינת עם ישראל. בחינת הרחמים, בחינת הביטול, בחינת תולעת תולעת זה הדבר שהולך שם בביטול על הרצפה, נמוך, לא איזה ברייה מפוארת, זה דבר שכולם נגעלים ממנו, לא כל כך נעים.

אז בחינת התולעת הזו, תולעת יעקב, הכוח שלה בפה, הפה זה התפילה. ולכן, זה הסוד שיש עיתונות היום, יש רדיו, יש טלוויזיה, ויש חדשות כל הזמן, כל הזמן עוד זוועות לצערנו, כל הזמן יותר מחריד, כל יום מהיום הקודם, בשביל מה אנחנו צריכים את זה? מה הסוד של הדבר הזה? הסוד של הדבר הזה זה שכולם יודעים מה קורה בכל מקום, מה פתאום צריך דבר כזה? אלא על מנת שאנחנו נתפלל על זה.

אברהם אבינו, אז כשנגזרה הגזירה על סדום ועמורה, השם שלח לו מלאכים. אומר: מה זה, הוא הולך לתת כזה מכה לרשעים, הוא לא יספר את זה לאברהם אבינו? שלח לו מלאכים. היום אנחנו במצב כזה שבמקום שישלחו לנו מלאכים, שולחים לנו עיתון, להבדיל, על מנת שנתפלל על הפרט ועל הכלל.

על מצבינו האישי, המשפחתי, והכללי. זה בחינת דוד המלך שמשנת תש"ן מתחילה להתעורר, על פי מה שכתוב בספר "קול התור התקופה הגדולה" של תלמידו של הגאון מוילנא זכותו יגן עלינו. משנת תש"ן מתחילה השפעתו של משיח בן דוד.

משיח בן דוד כידוע, בא לתקן את הפנימיות. דוד המלך שעבר את כל העליות והירידות של כל האנושות כולה בבשרו, הפך את כל הסבל שעבר ואת כל השמחה שלו לתפילות. זמירות היו לי חוקיך.

הוא הפך את הכל לתפילות. וזה, אף אחד לא פטור מזה. כיון שזה בנפשנו, ומנגנון התפילה קיים, נמצא אצל כל יהודי, אפילו הרחוק ביותר, קל וחומר אנשים שזכו לשמוע תורה צריכים להתפלל כל היום.

מי שלא יכול כל היום, כל יום. לפחות לפני שהוא הולך לישון. יתפלל על כל הפגמים שלו, של אחרים, יבקש רחמים על הדור, הבחינה הזאת, זה הבחינה של ביטול של דוד המלך. וכמו שאנחנו מעוררים מלמטה, ככה יעוררו עלינו מלמעלה, אם אנחנו נתחזק בעניין הזה, אז השורש של דוד בן ישי יתעורר, בתחילה ישפיע באופן רוחני, אחר כך יתגלה במציאות.

זה בחינת ביאת משיח. את זה חידש לנו אבינו יעקב כשבא להילחם עם עשיו, לפני שניכנס סופית לארץ ישראל, הייתה לו מלחמה צפויה עם עשיו, עשיו - בחינת אדום, אדום - בחינת הגויים של היום - אמריקה, רוסיה, אירופה, הוא התכונן למה? לתפילה, מלחמה ולדורון. למלחמה אנחנו מתכוננים כל הזמן - מלחמה גשמית, למלחמה רוחנית, אנחנו לא מתכוננים - אבל למלחמה גשמית, כן ב"ה. לדורון - גם כן עושים חסד כזה או אחר. תפילה - לא מספיק, זה צריך להתפלל יותר.

אם האדם, ממעמקים קורא להשם, מתוך מצוקתו ומתוך הסתר פנים שיש עליו, כשהוא אפוף בכל היצר שלו שמפעיל עליו את הכל, אם האדם ממשיך להתפלל, זה הסוף של היצר, הוא חוטף מכה.

כמה שהאדם יותר בתוך המייצר, המכה של היצר יותר גדולה. זה בחינת ממעמקים קראתיך. עד כאן יש שאלות?

שאלה: אם אנחנו נשתדל במלחמת היצר ונגדל מבחינה רוחנית אז היצר שלנו יגדל עוד יותר וגם אז לא נוכל לו?

תשובה: זה לא ככה, מי שגדול מחברו, יצרו גדול ממנו, לכתחילה, הוא נברא עם יצר שקול כדי שתהיה לו בחירה, אבל אם האדם מגביר את הטוב על הרע, היצר לא גדל, היצר מתמעט ובורח.

ואז יש לנו כוח יותר גדול אין מה לדאוג. כתוב, שדוד המלך הרג אותו בתענית, לא נתן לו

לאכול..... הדרך, לא לתת לו לאכול. ואם נתת לו לאכול, לגרום לו להקיא את מה שאכל, ככה כתוב. מה הדאגה שלך? אנחנו מובטחים שנעשה תשובה ולא יידח ממנו נידח. רק צריכים לרצות ולעשות. זה מה שאתה אומר, זה מצד היצר. לא שאתה בצד היצר, אבל זה הטענה של היצר שבא לייאש את הבן אדם, - "מה לך לעסוק בעניין הזה? תעזוב, אתה לא תוכל. אם אתה תבוא אלי במקלות, אני אבוא אליך בתותחים". אבל אם אדם משתדל מלמטה, השם עוזר לו מלמעלה. ואני אומר לך שכן אפשר, אפשר ועוד איך. יש עוד עניין. תלוי כמה נשמות יעסקו בזה, אם יש יותר התעוררות, יותר נשמות, אז יש יותר כוח.

אם יש פחות, חלילה אז זה יותר קשה. לאלה שעושים יותר קשה. בשביל זה צריך עבודת צוות. לכן, בדור הזה, כל יהודי נדרש, לא רק גדולי ישראל. כל אחד צריך לדעת את עומק העניינים ולהילחם. כדי שיהיה עבודת צוות כללית. כן, עוד שאלות? שאלה: מה בקשר למחלוקת, האם זה מצד היצר?

תשובה: יש עניין של מחלוקת לשם שמיים. מחלוקת לשם שמיים זה בסדר. אבל מחלוקת לשם מחלוקת זה לא טוב. עכשיו, גדולתנו זה שאנחנו בעם ישראל יודעים שכמה שאדם יותר גדול ויותר מתוקן הוא בכל זאת בן אדם, ואם מאיזה שהיא סיבה עשה איזה פגם, זה מוזכר, בתורה לא מסתירים את זה. כי בן אדם זה בן אדם. ככה שאם היו מקרים של מחלוקות שלא לשם שמיים, אז זה מוזכר. הנה - מחלוקת קורת. אבל, צריך לדעת שכשאנחנו עוסקים בגדולי ישראל וקדושי עליון, אין לנו בכלל שום הבנה ושום מושג על המעשים שלהם, על המחשבות שלהם, כל מה שהם עשו, הם עשו לשם שמיים. ואם לא, אז זה מצוין שזה לא לשם שמיים. ככה שגם לפעמים אם ניראה לנו איזה מחלוקת שאנחנו לא היינו עושים דבר כזה. אז, אנחנו, באמת זה אנחנו, בשביל זה אנחנו לא מבינים. זה לא לפי השכל הפשוט.

כן עוד שאלות? אנחנו נלמד קצת מושגים מספר "מפתחות החכמה". זה מושגים קצת של קבלה, אבל דברים יסודיים שצריכים לדעת בשביל להבין את החיים, את המצוות את הכל. כאן אנחנו בעמוד קי"ח והוא מסביר כאן בעניין הפרצופים.

פרצוף, מי ששמע בענייני קבלה קצת, אז הוא יודע שיש ספירות, פרצופים, עולמות. אבל בדרך כלל לא מבינים על מה מדובר, יש פה כל מיני הגדרות, אנחנו ננסה קצת לשמוע. הרי בעולם התיקון, הספירות, הם התאחדו לעבודה משותפת לעבודה המשותפת הזו, אנחנו קוראים לה עבודה של פרצוף.

לפני התיקון, כל ספירה שהייתה בפני עצמה. כל אחת אמרה, כביכול, אני אמלוך, אני אמלוך, וזה גרם לשבירת הכלים, להפך השלום. השלום, זה בא כשיש עבודת צוות, זה עבודת הפרצופים. בא ניראה מה אומרים כאן.

זה לקוח מהרמח"ל - פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה בכל פרטיו בסדר אחד, דהיינו סדר דמות אדם. שבו איזה חלקים נשארים פנימיים ואיזה חיצוניים, איזה עליונים, ואיזה תחתונים, וכאן נכלל עניין נשמה וגוף, ובגוף עצמו שלושה כלים, פנימי, חיצון ותיכון, וכן גוף ולבושים, וכן אור פנימי ואור מקיף וכיוב', וכולם מקושרים בסדר אחד להיות מתחברים אלה באלה ומתנהגים על פי הנהגה אחת, כללית, כל אחד לפי עניינו, וכללותם הם תרי"ג חלקים כל אחד בנוי אחר כך מכמה חלקים קטנים כמו שצריך לשלמותו.

זה הקטע. עכשיו אנחנו נסביר בעזרת השם. הוא אומר ככה: פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה בכל פרטיו בסדר אחד. מצד אחד - בכל פרטיו. מצד שני - בסדר אחד, זאת אומרת, יש פה עניין של ריבוי פרטים, אבל בכיוון אחד, מכוון למטרה אחת.

פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה, האור הרי יורד מלמעלה למטה, מתפשט מהמאורות עד שמגיע אלינו לעולם הזה, דרך כל סדר השתלשלות המדרגות. אז פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה מלמעלה למטה בכל פרטיו.

הוא מוציא לאור מן הכוח אל הפועל את כל הפרטים שהיו אצלו בכוח, הוא מוציא אותם לפעול בסדר אחד. לכיוון אחד, למטרה אחת דהיינו סדר דמות אדם. אנחנו צריכים לדעת שאנחנו נבראנו בצלם, כמו שלנו יש גוף רמ"ח איברים ושס"ה גידים ועם כל הפרטים שיש בו, ככה יש את השורש של העניינים האלה בעולמות העליונים הרוחניים למעלה.

יש כלל - מבשרי אחזה אלוק, שהגוף שלנו הגשמי הוא השתלשלות ורמז לעניינים רוחניים שיש למעלה. פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה בכל פרטיו בסדר אחד דהיינו סדר דמות אדם שבו איזה חלקים נשארים פנימיים ואיזה חיצוניים.

האור הזה שמתפשט, אז הוא לא מתפשט כולו באותה בחינה, אלא יש פרטים שונים, חלקים נשארים פנימיים וחלקים חיצוניים, זאת אומרת יש יותר מושגים ופחות מושגים. מושג - מלשון להשיג את זה.

"איזה עליונים ואיזה תחתונים". עניין של עליון ותחתון זה עניין של השתוות הצורה עם הבורא או ריחוק צורה. כמה שהאור קרוב יותר למקור, אז זה נקרא אור עליון, כמה שהוא מתרחק, הוא מתרחק.

וכאן נכלל עניין נשמה וגוף, כמו שלנו יש נשמה וגוף, זאת אומרת הפרצוף גם כן יש לו גוף, לא גוף גשמי, אבל יש לו בחינת גוף, ויש לו בחינת האורות שיש בתוכו, כמו שלנו יש את הגוף והנפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, שזה האורות שיש בנו.

וכאן נכלל עניין נשמה וגוף, ובגוף עצמו שלושה כלים: פנימי, נכון בתוך הגוף שלנו יש את האיברים הפנימיים, חיצון - זה החלק החיצוני של הגוף, ותיכון - האמצעי. וכן, גוף ולבושים. לא רק שיש לנו גוף אלא גם לבוש.

זה מעניין הלבוש שלנו זה שאנחנו זקוקים ללבוש, זה לא טעות בגלל שקר, התפתחות האנושות או אני לא יודע מה, זה דברים שמקבילים לשורש למעלה. וכן גוף ולבושים וכן עור. גם בית וחצר כתוב באר"י ז"ל, יש בחינת לבוש, גוף, בית וחצר.

וכאן נכלל עניין נשמה וגוף, ובגוף עצמו שלושה כלים, פנימי, חיצון ותיכון. וכן גוף ולבושים, וכן אור פנימי ואור מקיף וכיוב'. באופן כללי האור הפנימי זה אור שנכנס בתוך הכלי וזה אור מושג, אור המקיף אין לו סוף, הוא לא מושג.

בדרך כלל, מאיר, משפיע על הכלי מרחוק, לא נכנס בו. וכולם מקושרים בסדר אחד. אבל מה מיוחד בעניין הזה של הפרצוף? שכולם מקושרים, כל הכוחות האלה וכל הכלים האלה, האורות והכלים והלבוש וכל זה, כולם מקושרים בסדר אחד, להיות מתחברים אלה באלה ומתנהגים לפי ההנהגה אחת.

אחת כללית, כל אחד לפי ענינו, כל פרצוף לפי ענינו, כל חלק בתוך הפרצוף לפי ענינו, ואילו כל פרצוף כזה יש לו תפקיד מסוים, למשל: אנחנו נגיד את זה אולי, ככה, באופן פשוט. בעולם התיקון יש ארבע עולמות אצילות, בריאה יצירה עשייה.

בכל עולם חמישה פרצופים, בכל פרצוף עשר ספירות אז אם ניקח למשל את הפרצופים, אנחנו נקרא להם בשם כדי שתדעו, אנחנו מונים: אריך.... מה, זעיר אנפין, ונוק. זה חמשת הפרצופים.

עכשיו לכל פרצוף ופרצוף בעצם יש לו תפקיד בהנהגת העולם, למה ה' ברא את כל הדברים האלה, כל השתלשלות וכולי? יש לזה כמה וכמה סיבות, על כל פנים כמו שבמציאות יש לכל פרט תפקיד, אז גם בעולמות הרוחניים יש לכל פרט ולכל עניין תפקיד, אז גם לפרצופים יש תפקידים שונים.

אם אנחנו ניקח בחשבון, את שני הפרצופים התחתונים ז"א ונוק, הפרצופים האלה התפקיד שלהם זה עניין של הנהגת המשפט, שכר ועונש, וגם לקיים את העולם בתקצוב של השפע המינימאלי הקבוע שצריך שהעולם יתקיים בכל מקרה. וזה כמו שאמרנו עניין של יותר דין. הפרצופים היותר עליונים כמו אריך זה עניין של רחמים גדולים. כל אחד מהפרצופים האלה משפיע לעולם הזה השפעה שהי' יתברך הקציב לו ונתן לו את התפקיד להשפיע.

כמו, להבדיל, מלך בשר ודם שיש לו שרים, פקידים, כל מיני משרדי ממשלה למיניהם נכון? כל אחד יש לו את העבודה שלו, ביחד מוציאים לפועל את רצון המלך או את רצון השלטון, כן? ככה כל הספירות והפרצופים וכל העניינים האלה מוציאים לפועל את רצון ה' יתברך. בכללותם הם תרי"ג חלקים, כל אחד בנוי אחר - כך מכמה חלקים קטנים, כמו שצריך לשלמותו. כמו שיש באדם תרי"ג חלקים, אז גם בכל פרצוף יש תרי"ג חלקים. נלמד עוד קטע קטן. פרצוף הוא הדרך שצריך לעמוד הסיבה כדי שתהיה ראויה להמשיך המסובב שלה ולגלותו.

לכל סיבה יש גם איזה מסובב נכון? שהיא צריכה לסובב, אז פרצוף הוא הדרך שצריך לעמוד הסיבה כדי שתהיה ראויה להמשיך המסובב שלה ולגלותו. אם אין את ההתארגנות הזאת של פרצוף לא יכול לצאת מהכוח אל הפועל מה שצריך לצאת אל הפועל, כמו שלפני התיקון. כשלא היו מאורגנים בפרצופים הספירות, אז נהיה מזה שבירת הכלים. וכמו בכל עניין, בכל עניין פה בעולם הזה, שאתה צריך לעשות איזה שהוא דבר, אתה צריך את הארגון, כל דבר ודבר. אתה פותח מכולת, אתה צריך שיהיו לך ספקים ויהיה מקום ויהיה כל מה שצריך בשביל שהמכולת תעבוד, פועלים וכו'.

אם לא תהיה התארגנות מתאימה, לא יהיה מכולת. אותו הדבר בעולמות הרוחניים, שהדברים יצאו מהכוח אל הפועל, ההתארגנות המתאימה היחידה, זה התארגנות של פרצופים. היינו, כי כדי להראות דרך ההשתלשלות, צריך שיימצא סיבה למשתלשל ראויה להוציא אותו, כי דרך הוצאת המסובב, אינו דרך ההתלהטות גרידא, אלא דרך זיווג ממש שמתחיל שרשו במוח והכוח ההוא נמשך ומתגלה דרך היסוד.

עוד פעם: "כדי להראות דרך ההשתלשלות צריך שיימצא סיבה למשתלשל, ראויה להוציא אותו, כי דרך הוצאת המסובב אינה דרך ההתלהטות גרידא, אלא דרך זיווג". זיווג זה עניין של הסכמה, ממש, שמתחיל שורשו במוח והכוח ההוא נמשך ומתגלה דרך היסוד. כדי להוציא מהכוח אל הפועל (הדברים זה לא הוקוס פוקוס), ככה זה יוצא, יש סדר של השתלשלות, צריך רצון, מחשבה, דיבור ומעשה, וככה הדברים יוצאים. לכן, יש את עניין של הפרצוף".

ונימצא, שכשרצה הרצון העליון להראות כוחותיו בדרך זה, אז לקח לו, אף על פי שאינו צריך "כי הקב"ה לא צריך שום דבר, אלא הוא קבע ככה, רצה - היה קובע משהו אחר, הוא בורא את מה שהוא רוצה, איך שהוא רוצה, אז נמצא כשרצה הרצון העליון להראות כוחותיו בדבר הזה, אז לקח לו, אף על פי שלא צריך, דרך המחשבה של בני אדם שמחשיבים דבר אחר דבר, בסדר ובהדרגה, אף על פי שבמאמר אחד יכול לברוא את הכל. ורוצה להראות ההשתלשלות של כל כוח מהיכן יוצא, מאיזה סיבה, כלליו ופרטיו, וכל הדברים שאפשר להבחין בו, זה כל העניינים שעוסקת חכמת האמת - חכמת הקבלה. להראות את כל ההנהגה של העולמות, מה השורש של כל דבר, מאיפה זה בא, מאיזה חלקים, ולמה הסיבות שלהם.

הכל על פי מה שהשם גילה לנו בתורת הקבלה אז זה מה שהוא אומר כאן, ורוצה להראות ההשתלשלות של כל כוח מהיכן יוצא, מאיזה סיבה כלליו ופרטיו, לא רק באופן כללי, אלא

גם באופן פרטי וכל הדברים שאפשר להבחין בו.
וכל הציונים האלו של עולמות, פרצופים, ספירות, זה לתת לנו קנה מידה, קנה מידה
מאיפה הדברים באים, איך הם באים. מאיפה הם שייכים. מן מפה כזו מאין שירטוט שנדע
להצביע מאיפה כל עניין. כי בלי זה, זה משהו מאד כללי. כמובן שה' יתברך עושה הכל אבל
יש לו את הדרך לכל עניין ועניין.

התמימות, האמונה הפשוטה והדבקות

הנושא שרציתי לדבר עליו היום קשור לעניין של התמימות, אמונה פשוטה והדבקות. ככל שאנחנו מתקדמים לקראת סוף התיקון הזמנים יכולים להיות זמנים קשים, לא בהכרח שיהיה קשה מבחינת הכלל או מבחינה חיצונית כמו מלחמות וכדומה, ובע"ה הלוואי ולא יהיו, אבל מבחינת הבירור והתיקון הפנימי של האדם, הדברים מסתבכים, כמובן שגם המציאות החיצונית תמיד משפיעה על האדם.

למשל, עכשיו יש הרבה עולים חדשים, בע"ה, ואין עבודה ואין דיור ומתחילה להיות תסיסה כלכלית ותרבותית, אז זה כמובן משפיע על מצב הרוח, על היכולת של האדם להתפתח, בזמן הזה אנחנו צריכים להגיע כבר לתחום עבודת הנפש, תחום רציני ומורכב כדי שנוכל להתמודד עם האתגרים שישנם כבר היום ואתגרים שעתידיים לבוא.

מי שישכיל "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע" - אנשי הכוונה ופנימיות התורה, לעתיד לבוא יזהרו כזוהר הרקיע. אם כן, היום מי שמשכיל להכשיר את עצמו להתבונן, להתעמק ולהתבונן בכיוונים הנכונים, יש סיכוי שכאשר יגיעו הניסיונות הגדולים יוכל לעמוד בהם, כמו שכתוב: "וצדיק באמונתו יחיה", מי שלא מתכוון אז הוא יקבל דברים רבים בהפתעה ובהלם, יכול להיות שגם בנפילה.

עיקר העבודה שלנו בזמן הגלות זה שהאדם צריך להגיע למצב שהוא הופך את הנפילות לעליות, וזה הדבר הכי קשה - רצוי שהאדם ימנע את הנפילות אבל אף אדם לא מלאך, ואף אחד לא יצליח למנוע את כל הנפילות, אך אם אדם כבר נופל, חשוב לעצור את הנפילה מהר, לצאת מהנפילה וגם להפוך אותה לעליה ולהתעלות, לדבקות נוספת. זה בעצם התהליך דרכו ה' יתברך מנהל את העולם, זאת אומרת כל פעם מופיע בסדר התיקונים של הפרט ושל הכלל ניצוץ חדש שצריך בירור ולהעלות אותו למעלה, לתקן אותו ולקשר אותו עם השורש כל פעם, כל יום, כל שניה.

כתוב בקבלה שאין יום אחד דומה לשני, גם לא שניה אחת דומה לשניה, בכל רגע יש צירוף אחר של ה-ו-י-ה שמשפיע על העולם, יש סדר של העלאת ניצוצות חדשים שלא היה קודם, אז בכל יום ויום, ובכל רגע ורגע, ובכל מקום ומקום, ובכל נפש ונפש יש ניסיון חדש ומתחדש.

כמובן שיש גם נטיות כלליות של תיקון פרטי של כל אחד ואחד שהם יותר ספציפיים לאדם, הם אותם הניצוצות שצריכים להעלות ולתקן שקשורים אתו, קשורים עוד מזמן של שבירת הכלים וכך מחטא אדם הראשון וגם אח"כ מהגלגולים שלו והטעויות שלו וכו'. ההבדל בין צדיק לרשע, זה שהרשע נופל והנפילה הופכת להיות לנפילה, לפעמים גם העלייה שלו זה על מנת ליפול, אנחנו רואים שה' גידל את המן, כשהיה גדול חשב כבר שהנה הוא בעל הבית ואז ה' הפיל אותו, אז אצל הרשעים העליות הן לצורך נפילה.

אצל הצדיקים הנפילות הם לצורך עליה, כמו שכתוב: "שבע ייפול צדיק וקם", אבל יש בזה בחירה, זה לא בלי עבודה באופן אוטומטי, איך האדם יכול להפוך נפילה לצורך עליה ולגמור את הבירור? נפילה זאת אומרת שאדם נפל ועשה חטא, עבירה כלשהי, או במישור המחשבתי, או במישור הריגשי, או במישור הדיבור, או במישור המעשי או בכולם ביחד, אדם פגם איזה שהוא פגם, עשה דברים שהתורה אומרת שאסור לעשות, או חשב דברים שלא היה צריך לחשוב, רצה דברים שלא היה צריך לרצות, כל הדברים האלה הן נפילות, כמובן שיש בזה דרגות, יש נפילות גדולות יותר ויש קטנות יותר, על כל פנים כאשר האדם נופל יש הסתלקות האור והכלי נפגם והשפע נעצר, והוא פוגם גם למעלה בשורש, לכן כאשר אדם עושה תשובה, עושה תיקון, צריך להתבונן במה פגם ולמה פגם, ובכל נפילה לשאול:

איך היצר הפיל אותי? הדבר החשוב ביותר בכל נפילה והנקודה הקריטית להפוך אותה לעליה, זה ללמוד מהנפילה, "מכל מלמדי השכלתי" - כך כתוב בפרקי אבות, אדם צריך להגיע למצב שמכל נפילה הוא לומד.

אם כן, התהליך החשוב כדי להפוך נפילה לעליה זה ללמוד ולהפיק תועלת ממנה, זה לא רק ללמוד באופן שיטחי מה אסור לעשות וכו'. נאמר אדם הסתבך עם אנשים, אנשים עשו לו רע, אז הדבר הפשוט ביותר זה להגיד: אסור לסמוך על אף אחד, כמו שכולנו עושים בדרך כלל, זו למידה מאוד פשוטת, חיצונית, אדם צריך להתעמק ולאמץ את הכלים שלו, חכמה, בינה ודעת שלו, להתעמק ללמוד מהנפילה, אי אפשר ללמוד מהנפילה אם אדם לא מנטרל את האגו שלו, אם אדם לא יוצא ומסתכל על הנפילה כמשהו שלא שייך לו, כי אם זה שייך לו אז הרגש מונע ממנו את הלמידה.

זאת אומרת היצר משתמש ברגש ובסערת הרוחות ובכל מיני פגיעות שהאדם נפגע כדי לא לתת לו ללמוד, לכן אומר הבעש"ט שעצבות שבאה אחרי הנפילה, גרועה יותר מהנפילה עצמה, כי עצבות באה לשתק את האדם ואינה מאפשרת לו ללמוד מהעניין.

אם כן, אדם אחרי שנופל, מרגיש שעשה משהו שלילי, אפילו אם נפל בזה אלף פעם, צריך קודם לנטרל את האגו שלו ולהגיד: טוב, כאן יש משהו שצריך ללמוד, מה אני צריך פה ללמוד? בכל נפילה ונפילה ישנם דברים רבים ללמוד. למשל: מהם הנחות היסוד המוטעות שלי שגרמו לי לנפילה? זה מופיע בספר "יסוד המלכות", בפרק "עבודת השורש", זה נקרא לבדוק את השורש למטה, זאת אומרת איך הנפש שלי התפתתה לעשות את הטעות שגרמה לי ליפול? מה בדיוק היצר אמר לי? איך מכר לי את הרעיון? איפה הטעות? למשל, יש בן אדם שאינו רוצה להסתכל בדברים לא צנועים, הוא כל היום עובד על הנקודה הזו, הולך לאיזה מקום ופתאום מסתכל במשהו לא צנוע, טוב, הסתכלות ראשונה לא באשמתו, הוא לא התכוון, אז הוא המשיך ואחרי שניה אמר, רגע רגע מה ראיתי שם? הסתובב והסתכל שוב, אז הוא הרגיש נפילה קשה ושהאור הסתלק ממנו.

נשאלת השאלה: מה גרם לו לכך? הרי בפעם הראשונה ראה את הדבר הלא נכון והתגבר, שניה אחרי זה חזר אחורה והסתכל ונפל, אז איך הוא הגיע לזה? אדם כזה במצב כזה צריך לשאול את עצמו מה היצר לחש לו באוזן או בלב הפנימי שלו שגרם לו ללכת ולהסתכל בדבר בכל זאת? זו רק דוגמא.

יש הרבה אינסוף דוגמאות, מה התשובה במקרה הנ"ל? האדם הזה היה במצב רוחני לא טוב כל כך באותו יום, היה קצת עייף ושובור, היצר אמר לו: בוא, תסתכל, תהנה קצת, אתה תשמח וזה טוב, - כך הוא הפיל אותו.

אז אם אדם כזה יכנס לעצבות, לא יעשה כלום, אם ישאל איך היצר תפס אותו וכשאדם שואל מסייעין לו מהשמיים שתהיה לו תשובה, אז הוא היה מבין ומזהה את הנקודה ויודע שבזמנים שהוא עייף מאוד או לא מרגיש טוב, היצר יכול לפעול עליו בקלות בעניין הספציפי הזה, מכאן הוא כבר לומד להיזהר, ואם הוא גם מצטער באמת על הנפילה והפגם שפגם, הדבר לא יחזור אליו בקלות, הוא כבר מחוסן במידה מסוימת, אם לא התעמק ולא חקר, רק הבין שטעה והצטער בצורה שיטחית, בפעם הבאה הוא ייפול באותה הצורה, לאחר ניסיונות רבים כאלה הוא מגיע למצב שהוא יכול להעלות את הניצוץ לשורשו, למשל עניין לא צנוע כזה, זו אהבה נפולה, זה צריך להגיע לאהבת ה', אז בפעם הבאה למשל, שילך לאיזה מקום והיצר יגיד לו: תשמע אתה שבור, אתה מסכן, תסתכל קצת ותהנה, מה יכול להיות? - כפי שאמר לו בפעם הקודמת, אז האדם הזה צריך להגיד לו: תשמע אני לא רוצה להסתכל זו אהבה נפולה ואני רוצה להעלות את האהבה לעונג הפסול הזה, להגיע לאהבת ה' ובאותו זמן שיתפלל לה': תהפוך לי את הדבר הזה לאהבת ה' - ואז בע"ה זה יעלה אותו

לדרגה הרבה מעל הטבע, הרבה מעבר למה שאנשים רגילים חיים, רק ע"י זה שבנקודה הזו הוא אינו נופל, הנה דוגמא לזה: יוסף הצדיק שדווקא בניסיון כזה של משהו לא צנוע, שהוא התגבר ברגע האחרון וברת, על פי המקרה הזה הוא נקרא צדיק, פה הוא קיבל את התואר שלו צדיק.

כמו שלהבדיל הולכים לקבל אחרי מסע ארוך ומפרך, מקבלים בצבא את הכומתה, אז בעבודת ה' בהתגברות במקום שהאדם חלש ושהאדם בטיבעו, בשורשו, היה אמור ליפול, אם הוא מתגבר בדבר הזה אז הוא זוכה לתואר של צדיק, שקשה לו דווקא הדבר שחוזר אליו כל פעם, נאמר שיש אדם כעסן, אם הוא עובד ומתגבר ולא נותן שהיצר יפיל אותו בכעס, אז דווקא הוא מגיע לתיקון שלו דרך הנפילה דווקא, ואז הוא מתעלה ומגיע לקשר אמיתי עם ה' וזה סוף תיקונו, דווקא על זה שהתגבר מתוך החולשה שלו.

אדם ששואל כל הזמן איפה התיקון שלו, צריך לדעת שהתיקון שלו הוא איפה שהוא נופל, שכל אחד יחשוב איפה הוא נופל, איזה נפילות יש לו, ויבין מתוך זה איפה התיקון שלו. יש אנשים שכל הזמן מתלוננים שחסר להם ולא הולך להם וכו', זה התיקון שלהם להגיע לזה שלא יתלוננו, לקבל את הייסורים מאהבה, להיות שמחים עם מה שיש להם, מה מתלוננים? לאדם לא מגיע שום דבר, מה שיש לאדם זו מתנת חיים שה' נותן לו, אז אם הוא סובל עשר קילו, טוב שהוא לא סובל עשר טון, ככה זה.

אז זה לא משנה מה עובר על האדם, יש אנשים שעובר עליהם סבל גדול ולא מתלוננים אף פעם ושמחים, ויש אנשים שלא עובר עליהם דבר והם מתלוננים, אז זה תיקון, למשל, אדם שכל הזמן מדבר לשון הרע, זה התיקון שלו לחדול מזה, וכן הלאה, אם כן כל הנפילות צריכות להיפך לעליות, כאשר נעשה את כל זה, נקים למעשה את השכינה מן העפר, מה זה אומר? העפר - קליפות, התגלות ה', ניצוצות הקדושה שנפלו לתוך הקליפות, צריך להעלות אותם משם, זו העבודה שצריך לעשות.

בלי הניתוחים האלה, והשינוי וההתגברות על כל נקודה ונקודה, האדם לא עושה דבר. אם לא נתבונן לא נלמד מכל נפילה ולא נהפוך אותה לעליה, לא עשינו כלום, אז אותו בחור למשל, שנפל בנושא ההוא ולמד להלחם, יכול להיות שייפול עוד כמה פעמים, אך אם הוא ממשיך ונלחם ונלחם, כל פעם יהיה לו יותר קל ויהיה בדרגה גבוהה יותר ותכנס בו יראת שמיים, והוא לא ייפול יותר, יגמור את התיקון הזה, וכך הוא מתקן את רוחו, את נפשו, את נשמתו ואת כל חלקיו, אם הוא לא יעשה את התיקון שלו, הוא יישאר תקוע, אין מי שיעשה את התיקון הזה במקומו, זה התיקון שלו ואת זה הוא חייב לעשות, "אשרי אדם מתפלל תמיד", אדם צריך להתפלל כל הזמן, בכל דבר ודבר האדם צריך להיות קשור, למה האדם לא יכול להתפלל? כי מקטרגים עליו, לא נותנים לו לפתוח את הפה, לא נותנים לו להתקרב אל ה' יתברך, התפילה זה הקשר הישיר עם ריבון העולמים, אז אם לא נותנים לאדם להתפלל, ומי לא נותן לו? היצר, הסטרא אחרא רוצה למנוע את התפילות שלו, זה סימן שבאותו זמן הוא צריך להתגבר ולהתפלל בכוח גדול, איפה שיש את העיכוב, שם צריך לשבור את הקליפה בכוח, מי שלא נותנים לו להתפלל, סימן שהוא צריך להיכנס לתפילה חזקה עם חום שורף.

רבי עקיבא היה מתפלל, מתחיל בקרן זוית כזו ומוצאים אותו בקרן זוית אחרת, מרוב התלהבות שהיה מתפלל הוא היה זו מהמקום בלי לשים לב. יש גם כן קלטת על התפילה ששם זה מוסבר, אסור לוותר מבחינת התפילה, אם אדם לא יכול לעשות זאת, צריך להתפלל בכוח ובמסירות נפש ולקטרג על היצר שמנסה למנוע זאת ממנו.

היום עבודת ה' זה משהו דימיוני, היות ואנחנו בהסתר פנים הכל נראה דימיון, עושים מצוות, מתפללים, אז אדם לא מרגיש את הקשר עם ה', אבל כשאדם מתקרב מבחינה

רוחנית ומתעלה אז הוא מתחיל להרגיש את הקשר וגם רואה את הקשר במציאות על ידי כל מיני השגחות וגם בתוך נפשו, וגם ה' מגלה לו דברים ונותן לו מרוח הקודש, כולנו צריכים להגיע לדרגה של רוח הקודש, לא פחות מזה, אם לא הגענו לדרגה הזו זה סימן שאנחנו סתומים, מה נעשה? כל ישראל עתידים להיות נביאים, רוח הקודש לא בשביל שתהיה רוח הקודש אלא כי זה גילוי ה' בתוך נפשו של האדם, "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתני בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו", תראו איזה דברים אמר דוד המלך, הוא אמר את כל זה גם ברוח הקודש, זה מה שהוא רצה, איזו דבקות, "צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי", הנפש הייתה צמאה לה, נפשו של דוד המלך, "כן בקודש חזיתך לראות עוזך וכבודך" הוא חזה ברוח הקודש, דוד המלך התמסר כולו לדבקות בה' בכל מצב.

אז צריכים לקחת את התהילים ולבלוע אותם, גם להגיד אותם וגם להתמזג אתם, להידבק בספר התהילים, בזכות ההתעמקות בתוכן וגם בצליל וגם בצורה, הנפשות שלנו יתעלו ויעלו כמו נרות, כמו שהלהבה של הנר עולה ורוצה להידבק באש, שורשה למעלה, כמו שאומרים חז"ל, כך הנפש שלנו צריכה להידבק בתוך ספר התהילים, בתוך נשמתו של דוד המלך, להגיע לדבקות, צריך להגיע לצימאון גדול.

כתוב לקראת גילוי של משיח יתעורר צימאון גדול בכל נפשות עם ישראל, כולם ירצו לדעת את ה', למה ירצו את ה'? כי יבינו סוף סוף מתוך בירור ומתוך שפשוף ומתוך צרות ומתוך כל מה שהאדם עובר, שאין עוד מלבדו, אין עצה כנגד ה' וזה מה שחסר לנו, כל מה שרצינו להשיג, לחוות או ליהנות ולהבין ולהכיר זה רק את ה' יתברך, אלא בגלל ההסתרים אנחנו עבדנו עבודה זרה, למשל: אם אדם אוהב את הכסף, אם אדם אוהב את הדברים המתוקים, אם אדם אוהב לשלוט, הוא עובד עבודה זרה בעצם, זאת אומרת שהוא מתמזג עם השליחים והפקידים של ה' ולא עם השורש, השורש זה ה' יתברך, האדם צריך לאהוב את ה', לא לאהוב את הכסף, צריך להידבק לה' יתברך.

כל הנפילות שיש היום בעניין הכסף זה חוסר דבקות, כסף לשון "כיסופים", האדם צריך כיסופים לה' יתברך, והיות והיום לומדים בעיקר את ההלכות והגמרא שזה מצד הדין ולא מצד האהבה, ולא תמיד לומדים את זה מאהבה אלא מיראה, ולפעמים גם בלי זה ובלי זה, לצערנו, אז לא נדבקים בה' יתברך, לא מגיעים לאהבת ה' ולכן נופלים בתאוות הממון, לכן ישנם הרבה מקרים שאנחנו שומעים על תלמידי חכמים, רחמנא ליצלן שנפלו בעניין הזה וזה לא מובן איך, אך זה מובן, הם עסקו מצד הדין, עסקו בחוסר אהבה מספיק לכן הם נפלו בהפך מאהבת ה' שזה תאוות ממון ותאוות אחרות, לכן צריכים להגיע לאהבת ה' בדבקות והתמזגות, זה שובר את המכשולים ומשחרר את כל העיכובים, אנשים רוצים לדעת למה יש להם עיכובים, כי הם באים למנוע את הדבקות האמיתית בה' בכל מקרה.

הדור הזה צריך להגיע לדבקות אינסופית לה', דבקות גדולה גדולה, בכל דרך היצר רוצה למנוע את זה, לכן אנחנו צריכים להיכנס לתוך קונכייה עבה של תמימות, צריך להיות חכמים בתמימות ותמימים בחכמה, אם נלך ככה נגיע למה שצריך להגיע, "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", צריכים חכמה גדולה להיות תמים, יש את התמימות הפשוטה של האנשים הרגילים והפשוטים, זו תמימות שבאה מתוך הנפש של היהודי, אבל זו לא תמימות מתוך עבודה לכן את התמימות הזו, היצר יכול להרוס, התמימות שאליה מגיע האדם מתוך עבודה אמיתית, אליה היצר אינו יכול להגיע בכלל. אם כן, צריך להיות חכם בתמימות ותמים בחכמה, כשאדם מוסיף חכמה הוא צריך להיות תמים, לא לשאול שאלות שאסור לשאול, כמו שחז"ל הגדירו מה מותר לשאול ומה אסור לשאול, על מהותו של ה' יתברך, מה למעלה ומה למטה, זה אסור לשאול, רק על מה שה' מרשה, אז להיות חכמים גדולים

ותמימים גדולים, "התהלך לפני והיה תמים", אדם צריך להסתתר בתוך השכבות העבות והגדולות של תמימות, שהיצר לא יוכל להיכנס שם "שומר פתאים ה'", אז אם אדם הוא בחינת פתי מאמין לכל דבר, משה היה פתי מאמין לכל דבר - אנחנו צריכים להיות פתאים, אם אדם בחינת פתי של קדושה, מאמין בכל דבר, זה בחינת תמימות, שמה שחכמים אומרים הוא מאמין ומה שכתוב הוא מאמין וכל הזמן הוא מאמין, "דרך אמונה בחרתי", באמונה ובתמימות האדם מתקשר לשורש שלו, אי אפשר להגיע ולהקשר לשורש הרוחני של האדם, להגיע לדרגות האמיתיות והגבוהות איפה שהיצר אינו יכול לאחוז - בלי התמימות, היות שכל הנפילה של האדם הראשון הייתה ההפך מהתמימות, כי הוא רצה לדעת טוב ורע, היום בשביל להתעלות בדרגות הכי גבוהות צריכים תמימות הכי גבוהה, בתוך הלב של האנשים המתוקנים יש תמימות גדולה שזו כמו חומת אש המקיפה את הלב וסביבה יש חוכמה איתנה של חוכמת פרד"ס התורה, והיצר לא יכול להתקרב לדבר כזה, כמו שכתוב שהאש הקיפה את המערה של רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו, יצאה אש מן השמיים והקיפה אותם, כמו שמעוררים מלמטה מעוררים מלמעלה, אם האדם שומר את ליבו מלא חום ואהבה ודבקות לה', תמימות גדולה וחכמה אלוקית ואמיתית מסביב, אז זה גורם לאש שיורדת מהשמיים להקיפו, זה בגשמיות, עד כדי כך, במקום שהמוח יתחמץ כל הזמן ממחשבות שנובעות כל הזמן מטמטום הלב שנובעת מכל מיני פגמים שהאדם עושה, צריך לזכך את המוח ע"י התעוררות של האש שיש בתוך הלב, פנימיות הלב של היהודי זה בחינת כתר, זה בחינת דבקות והתמסרות ותמימות והתמזגות עם ה'.

ואת כל האש הזו הקדושה שיש בתוך ליבו של היהודי להעלות למוח ולשרוף את כל הקוצים שהיצר מנסה לשתול שם, קוצים של כפירה, חוכמולוגיות וכדומה, רק הדבר הזה יציל אותנו, שום דבר אחר לא.

ה' נותן לתמימים חכמה אמיתית, לכן כשהיצר בא לפגום בתמימות החכם יודע להלחם אתו, הוא צריך לזהות אותו ולתקוף אותו בחזרה, החכמה לא פוגעת בתמימות, חוכמות המדעים שהתפתחו מאז זמן ההשכלה פגמו בתמימות של היהודים והפילו הרבה חללים, לכן צריך להידבק מתוך התמימות הפנימית עד הסוף, להיות פנטי מבחינת התמימות ולא לוותר בשום אופן, זו דרך ה' ואנחנו צריכים ללכת בה, "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קודשו, נקי כפיים ובר לבב אשר לא נשא לשווא נפשי ולא נשבע למרמה, ישא ברכה מאת ה'", מי יעלה בהר ה' - אם אנחנו שואלים מי יעלה בהר ה' זה סימן שזאת אומרת שמי שעלה להר ה' הוא נפל, אז לא מספיק להעלות להר ה', לעלות יכולים הרבה, השאלה אחרי שהם יפלו מי בכל זאת יקום? זאת אומרת אדם מוכן לצאת למלחמה ולמסור נפשו לה' עד שמתרסק, אחרי כן הוא לא מוכן לעשות עוד שום דבר, הוא רוצה לשבת בשקט.

אם כן זה לא מספיק לשם שמיים, לכן "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קודשו"? אחרי שהוא נופל והתרסק מי יצליח להפוך את הנפילה לצורך עליה? "נקי כפיים ובר לבב", זה פלא גדול, נקי כפיים אנחנו מבינים מה זה - אדם צדיק וישר, אבל מה זה בר לבב? למה לא כתוב בר לבב? אלא לבב, זאת אומרת עם שני היצרים, זאת אומרת שאדם צריך להיות נקי כפיים אף על פי שיש לו את שני היצרים, אף על פי, לא להכחיד את הכוחות השליליים שיש בנפש, אלא לעבוד את ה' בשני היצרים, זה הציווי שלנו שאנחנו לא רוצים לקיים אותו, או שלא עובדים את ה' בכלל או שרוצים רק לעבוד ביצר הטוב, ולכן כשנופלים לא יודעים מה לעשות, "נקי כפיים ובר לבב" - שמר את עצמו להיות נקי כפיים, בתמימות למרות שהיו לו עדיין שני יצרים בפנים, לא רק את יצר הטוב, "אשר לא נשא לשווא נפשי ולא נשבע למרמה", מה זאת אומרת? זה לכאורה כל אדם ששומר תורה ומצוות ועושה מעשים טובים הוא לא נשא לשווא נפשו של הקב"ה, אבל מצד שני מי שמקיים את כל הדברים אבל הוא

לא הגיע לזיכוכ נפש - "שווא", זה השקר "לא נשבע למרמה" זה פלא, מה זאת אומרת? לא נתן שהיצר הרע ייקח אותו בשבי, הפיל אותו אז הפיל אותו, הוא נשאר בן חורין, הוא קם, נלחם, לא הלך לשבי, לא נשבע למרמה אבל היה בשבי, ברח משם, לא נשאר בשבי של היצר באופן קבוע, "זה דור דורשיו מבקשי פניך יעקב סלע", בדור הזה הרי בעזרת העבודה הזו אם ירצה ה' אנחנו נגיע לגילוי פנים, הרי יש דרישה לדבר הזה בדור הזה אז אפשר להגיע למצב הזה, רק אם יש את כל התהליכים האלה שאני מסביר לכם, לא פחות מזה.

כשבאתי לכאן היום רצתי לאוטובוס והנהג לא רצה לתת לי לעלות, אמר לי שאין מקומות ישיבה, האמת היא שהייתי עייף מאוד, כי במיוחד היום התעייפתי פיסית, התעייפתי מאוד אך החלטתי לעלות בכל זאת מאחר וידעתי שמחכים לי לשיעור, אמר לי: בסדר, אבל תצטרך לנסוע בעמידה - בסדר לא הייתה לי ברירה, עליתי לאוטובוס ובסוף נשאר מקום אחד פנוי בסוף, ישבתי במקום הזה ליד בחור חרדי, הוא התחיל לדבר איתי, סיפר לי סיפורים שונים, בין השאר אמר לי באיזה ישיבה הוא לומד, אז ביקשתי ממנו לשמוע משהו מהלימודים שלו והוא הסביר לי דברים יפים מאוד, בחור עם לב של זהב, מצד החסד, בחור עדין נפש, מאוד נחמד ואמיתי, הוא תיאר לי את המצב שקורה בישיבה שלו ובישיבות אחרות, עם המעלות ועם המגרעות, לא הסתיר דבר, היה מאוד מעניין ומרתק, התרכזנו בשיחה של העניין של מצוות אנשים מלומדה, זה שאנשים מקיימים תורה ומצוות כמו רובוטים, אולי בגלל הרגל, אולי בגלל לחץ חברתי, בחור בן עשרים אבל הוא היה מודע היטב לכל הדברים, מסתבר שלא רק הוא לא עוד כבר-- מבינים את המצב לאשורו, ניתח מאוד יפה את הדברים, אז זה העניין הזה שהדור מגיע לפעמים לעניין של מצוות אנשים מלומדה, זה שום דבר, זה טוב בשביל להחזיק את הקו, להחזיק את השלד, אבל זה לא הפנימיות ולא למה שעם ישראל צריך להגיע אליו, הוא הסביר לי שכמעט אף אחד לא הולך לשיעורי מוסר, אני לא רוצה להזכיר כאן את הביקורת שלו.

מה שרציתי לומר זה שבהשגחה אישית ופרטית גם פגשתי אדם נדיר וגם התבשרתי בכל הדברים האלה שזה דברים שהדור חייב לתקן אותם וצריך ללכת מחיל אל חיל, ובקיום מצוות לצאת לידי חובה באופן חיצוני זה נחמד וטוב ויותר טוב מכלום אבל זה לא מספיק. עכשיו נכנס נלמד מהספר של הרמח"ל, ניקח פרשת "בהעלותך" עמוד צ"ח, "קח את הלווים", אז זה היה למיתוק הגבורות בחסדים וזהו קח את הלווים שהם מצד הגבורות "וטהרת אותם" מצד החסד, כמו שכתוב אח"כ "היזה עליהם מי חטאת", ומשה נזדמן לו זה התיקון לפי שהיה ממש מבחינה זאת משה מצד החסידים, שנאמר בו: "כי מן המים משיתיהו", זה סוד ששימש ז' ימי המילואים להמשיך הארת ז' החסדים למטה וכשניתנה לו הלוויה אז תיקון מידת הגבורה נכללה בחסד ולפי שהיה מבחינה זאת, לא נצטווה זה העניין" - פה הרמח"ל בא להסביר כדרכו שכל הציוויים שיש בתורה וכל הדברים שקרו לא סתם נאמרו, כל מיני מצוות וכו', אלא כל זה הולך לתיקונים עליונים וכל אחד צריך לעשות תיקון לפי נפשו, לפי שורשו, לפי מצבו.

לא סתם משה נצטווה למשהו מסוים, ואולי מישהו אחר יכול היה לעשות את העבודה הזו? לא! זה משה. זאת אומרת שלכל אחד יש את התיקונים שלו, לא מישהו אחר יכול לעשות את העבודה של פלוני ואף אחד לא יכול לעשות את העבודה של אלמוני, כל אחד יש לו את העבודה שהוא צריך לעשות, גם באופן אישי כמו שאמרנו, בתיקון הפנימי שלו וגם בדברים ששייכים לכלל, כל אחד ואחד ה' מוליך אותו לתיקונו, זה מופיע ב"יסוד במלכות" בפרק "סוד התפקיד".

הנה מה שהוא מסביר פה באופן ספציפי "קח את הלווים" מי הצטווה לקחת את הלווים? זה משה, זה היה למיתוק הגבורות בחסדים, הגבורות נמתקות בחסד, ככה אם לאדם יש

בעיות בשלום בית או בעבודה, יש כעסים, יש מריבות וכל מיני בעיות, איך יגיע לתיקון, מה יעשה? מחפש קמעה וכו', מי שיש לו בעיות בצד הדינים, צריך להמתיק את זה עם חסד, זה התיקון, חסד.

למשל אחד שרב עם אשתו כל הזמן וכל הזמן הוא כועס עליה, צריך להפסיק לריב ולהתחיל לעשות חסד עם אשתו, אפילו תוך כדי מריבה - זה יבוא למיתוק העניין, גם הוא אתו. זה אם צד אחד יתעורר לעשות חסד זה כבר יסתדר, על כל דבר מתגרשים, אין צורך בזה כלל, תתחיל לעשות חסד עם אשתך, לא צריך להתגרש, זה ממתק את כל הדינים, החסד, גם בעבודה ובכל מקום. גבורות ממתקים בחסדים, הרי הלוויים הם מצד שמאל והכוהנים הם מצד ימין, שמאל זה דין וימין זה חסד, "קח את הלוויים" שהם מצד הגבורה "וטהרת אותם", זאת אומרת טהרה זה מיתוק, מיתוק של הדין זה טהרה כשיש דינים חזקים והיצר יונק משם ומקבל כוח זה טומאה, "היזה עליהם מי חטאת" למה דווקא מים? כי מים זה מצד החסד, אז משה רבנו היה צריך לקחת את הלוויים שהם מצד הגבורה ולהזות עליהם מים, הזה עליהם מי חטאת זה בערך חטאת שאלה הם מים מיוחדים שהיו מטהרים, נקרא "מי חטאת", בדרך כלל חטאת זה מים של אפר של פרה אדומה שמטהרים מטומאת מת, ע"י שהזה עליהם פה בעולם הזה מים גשמיים על הלוויים, למעלה בשורש זה משפיע, שהחסד ממתק את הדין, לכן המצוות כל כך חשובות, באו הנוצרים ואמרו: מה צריך מצוות? הלב זה מספיק, הלב, לאהוב, ואהבת לרעך כמוך וכו'.

ואנחנו רואים שבמציאות הם עשו הכי הרבה הרג בעולם, עם כל החסד והרחמים שלהם, כמה צרות עשו לכל העולם ולא רק לעם ישראל, איך זה מסתדר? כי הם ביטלו את המצוות, מי שמבטל את המצוות מחריב את העולם, יש דינים - אין חסד.

אם כן, העבודה הזו הפיסית שעשה משה רבנו עם מי החטאת, זה מיתק למעלה את הדין באופן ספציפי, אם לא היה עושה לא היה נמתק הדין, היה בא מישהו אחר משורש אחר, מדרגה אחרת, מצב אחר, לא משה רבנו, לא יכול היה לעשות את זה, כל אחד עם התיקון, כל אחד במקומו.

לכן אומר כאן הרמח"ל "ולמשה נזדמן לו פה תיקון", שהיה ממש מבחינה זו שמשה הוא מצד החסדים כי נאמר בו "כי מן המים משיתיהו", זה שהוא היה בתוך המים וקשור למים בצורה כזו מובהקת, זה מראה שהוא מצד החסד, וזהו סוד ששימש שבע ימים, זה בהתחלה כשהיה את הקמת אוהל מועד והמשכן, משה רבנו עבד בעצם כמו כהן, הוא לוי אך לפני שאהרון עבד הוא עבד, עשה את כל הקורבנות במשך שבע ימים, ע"י זה שמשה עשה עבודה זו בכל יום ויום הוא משך חסדים מזעיר אנפין לתוך נוקבא, יש בדרך כלל חמש חסדים אבל עם הכוללים זה נהיה שבע חסדים אז הוא עבד שבע ימים וכשהוא נהיה לוי אז תיקן את מידת הגבורה במידת החסד.

אני קצת מסביר פה דברים שקשורים עם המשכן, הקורבנות ודברים כאלה. בע"ה לעתיד לבוא בקרוב יבנה בית המקדש, אז היום רוב העם החילוני אינו מבין בכלל, אומרים: מה זה, היו הורגים שם כל מיני חיות, זה דברים פרימיטיביים, שופכים דם ועושים כל מיני פולחנים מטורפים - זה מעכב את בניית בית המקדש, כי אם היו רוצים לבנות את בית המקדש בלי להסביר ליהודים מה המשמעות של זה, זה חילול ה', זה נראה כמו משהו איום ונורא, אי אפשר להסביר שום דבר בקשר לבית המקדש אם לא לומדים קבלה, איך אפשר להסביר. מתוך זה מבינים כל דבר למקומו, זה אומר "היזה עליהם מי חטאת, ויניקת הסטרא אחרא היא מן הגבורה שאינה נכללת בחסד", הסטרא אחרא יונקת מן הגבורה שלא כוללת חסד. דין בלי חסד הסטרא אחרא יונקת מזה, זה נקרא: "אלוהים אחרים", זה יוצא אחרי צירוף מסוים של אותיות שם אלוקים, משם מתחילה היניקה של אלוהים

אחרים, משם אלוקים של קדושה, משתלשל שם אלוהים אחרים של טומאה, כך אומר האר"י, לכן הגבורה צריכה להיות ממותקת ואז הסטרא אחרא לא יכולה לינוק. כשיש הקפדות לא באופן ספציפי על פי התורה, כי התורה היא תורת חסד, כשיש הקפדה לשם שמיים זה בסדר, כשיש הקפדות שהם לא לשם שמיים, זה סתם דין קשה ומשם היצר יונק ומתחזק, כשזה דין של הלכה ממוזג עם התורה שממזגת בפנים חסד אז אדם מקיים דינים של הלכה, זו הקפדה, אבל זה מותר כי זה מצד החסד, לכן משם היצר לא יכול לינוק. "יניקת הסטרא אחרא היא מן הגבורה, כשאינה נכללת בחסד, אבל כשהיא מתחברת בחסד הסטרא אחרא נכנעת", לא רק שלא יכולה לינוק אלא שהיא נכנעת וכך נקראים "מי חטאת" שבהזות אלה המים שמצד החסד על הלווים שהם מצד הגבורה, החטאת שהוא הסטרא אחרא נכנע, כתוב: "לפתח חטאת רובץ", חטאת - הסטרא אחרא.

"ולפי שהשערות של הלווים הם דינים והם סותמים השפעה וכדי שלא ימנעו זה התיקון, ציווה הקב"ה להעבירן, הרי היה צריך לגלח אותם, זה גם כן נראה דבר מטורף, עכשיו כשמבינים שהשיער זה מצד הדין ומשה היה בחינת חסד והיה צריך להמתיק את הדין הקשה אז היה צריך לגלח אותם, עכשיו זה מובן. אם כן, האדם שואל: למה אני לא מקבל מה שאני צריך? למה אין לי כסף, למה אין לי בריאות וכו', זה נובע מזה שיש עליו דין ומדוע? מכל מיני סיבות ופגמים שלא תיקן, על כל אחד יש דינים, אף אחד לא מלאך, איך ממתיקים את הדין, איך פותחים את הסתימות שהדין עושה? על ידי חסד, אדם נותן פה - נותנים לו מלמעלה וזה סוד, "והעבירו תער על כל בשרם" הדינים קשורים לשמאל, אם אין המתקה של הדינים הרי שגם המלכות אינה נמתקת מאחר והסטרא אחרא אווזת בה. הלווים היו בגבורה מצד הקדושה. מה זה בגדים? זה הלבוש של זעיר אנפין, המלכות, המלכות נקראת בגד שהיא לבוש לכל הספירות, ומהבחינה הזו שהוא בגד הסטרא אחרא אווזת בה הרבה, שיש לה אחיזה יותר בלבוש מה שבגוף, זה סוד ידוע של עולם הקליפות, "וכל זה בזמן שהזריע שמאל אינה נתקן", המלכות היא בחינת בגד, לכן יש הרבה הלכות בענייני הלבושים, שיהיה צנוע וכו'.

"וצווה ה' אלוקינו שיביאו קורבן מבחינת התיקון עצמו וזה פר בן בקר" פר - מצד הדינים, אותיות מנצפ"ח - ישנם חמישה דינים כמו שישנם חמישה חסדים, זה מוח הדעת, השפעה של מוח הדעת. אם כן, כשמקריבים פר הוא קשור לדינים, אבל ציווה שיהיה גם מנחה בלולה בשמן, שהשמן רומז להארות החסד, וזהו סוד התיקון שנתקן הגבורה בחסד, הקורבנות משפיעים מבחינת הפרצופים, התיקונים והספירות, כל קורבן קשור לשורש שלו. הפר קשור לשמאל וכאשר מקריבים אותו ממתיקים את הדין, כל ציווי טכני זה או אחר בגשמי יש לו שורש רוחני, מנחה זה סולת, החסד מאיר, היו שני פרים - אחד לעולה בסוד עלית הקדושה, שכל עליות הקדושה הן ע"י הגבורה המתלהטת באש שלה ועולה למעלה, ואחד לחטאת מבחינת הסטרא אחרא. כל פר זה מצד שמאל, אחד היה מוקרב לעולה, הוא נשרף ולא אוכלים ממנו והשני לחטאת.

החוצפה

החוצפה והכפוי טובה. כתוב שבעקבתא דמשיחה, "חוצפה יסגא" זאת אומרת שבזמן שנקרא "עקבות דמשיחא", שזה הדורות האלה, החוצפה תתגבר. מדובר בעיקר בחוצפה של הנוער, של הילדים. ואנו רואים את זה לצערנו, שהנוער, הילדים חצופים מאד. זה לא מה שהיה. אנחנו לא היינו כאלה. בדור שלנו לא העיזו אפילו פעם אחת להתחצף להורים. היום החוצפה הולכת וגוברת, זה ממש מגפה. הרבה אנשים באים עם בעיות של ילדים חצופים וכפויי טובה. השבוע הייתה אצלי אישה, זה זוג שאני מכיר, ממש מלאכים, עובדים קשה גם באופן רוחני, אנשים עם דוגמא אישית, יש להם מספר ילדים, ביניהם בת בגיל 13-14 ילד גיל 10, והשבוע הבת החלה לצעוק על ההורים ולהתחצף ולהגיד שאם הם לא מביאים לה וידיאו ומכונה לייבש את השיער, אז הם לא שווים, בקיצור צורה קשה ותובענית.

הילד התפרץ על האימא וצעק לה מטורפת. האימא באה כולה בוכה, "מבקשים מהם את הדבר הקטן ביותר לעשות, עושים פרצופים". וזו משפחה טובה, מעל לממוצע. אז מה קורה במקום אחר, פחות מוצלח? מכות זה לא עוזר, דיבורים זה לא עוזר, כבר ניסו הכל. אז קודם כל צריך להבין שזה המצב של הדור. בכל הבתים זה אותו דבר, בכולם יש אותם עניינים. נשאלת השאלה: מה זאת החוצפה הזו? החוצפה הזו זה נובע מהרצון לקבל לעצמו, החזק, שהולך ומתגבר לקראת בואו של משיח.

מצד שני זה נובע מאיזו כמיהה עמוקה של הנשמות להגיע לאמת הסופית והאינסופית ללא פשרות. במשך כל הדורות הנשמות היו מוכנות להתפשר, עכשיו הנשמות של הדורות האלה לא מוכנים להתפשר.

רוצים את ה' יתברך עם כל השפע שיש לו במחסן ואם אין לו מספיק שיביא יותר, זה לא מספק את אף אחד, לא מוכנים לעבוד הרבה ולהתאמץ. מצד שני הם ילדים טובים עם נשמה טובה ורחמנית. אז יש הרבה סתירות.

מצד אחד ילדים היום עם הרבה יכולת גם שכלית וגם נפשית ועם לב רחמן, ומצד שני יש את החוצפה הנוראית הזו. כתוב: "כל מי שגדול מחברו, יצרו גדול ממנו". עכשיו הדורות האלה שצריכים להביא את המשיח, זה המצב שלהם.

דבר ראשון, כשאני מספר לאנשים שבאים עם בעיות כאלה שזה לא רק אצלך, זה גם אצל אחרים, הם מתפללים. כל אחד חושב שזה רק אצלו ואוכל את הלב: אוי מה עשיתי? כמה שנים אני משתדל, אוכל את הלב ונותן דוגמא וזה מה שיוצא?! אז דבר ראשון שצריך לדעת, שזה כך אצל רוב האנשים.

אלה האורות שיוורדים עכשיו, אלה הנשמות שיש וזה מה שיש. השאלה היא איך לטפל בזה? חז"ל אמרו באופן פשוט, ימין מקרבת ושמאל דוחה, ואלו ההורים שנוהגים במקל ובגזר, קצת מזה וקצת מזה, זה נכון, אמת, אבל זה כללי מידי.

מה שהכי חשוב בדור הזה עם הילדים, זה לשמור אתם על קשר. קשר, חום ואהבה, במיוחד לשמור על קשר. אפילו התחצף, עשה דברים לא טובים, נוראיים, לא לנתק אותם, שלא יהיה ניתוק. כי מי שמתנתק, היצר תופס אותו לגמרי ומי יודע לאן יגיע. הכי חשוב למנוע ניתוק, יש לעודד אותם, הם גם נשמות שנשברים מהר. לא הלך באיזשהו מבחן וכבר העולם חרב סביבו. יש משהו שלא הולך כפי שהם רוצים, הם לא יכולים לסבול, הם מפונקים. לכן הכי חשוב לנו, זה להשפיע עליהם אהבה, אמונה, להסביר להם שיש יצר הרע, ושהיצר תופס וצריך להלחם.

ולדעת שאמנם בגיל ההתבגרות הם אמנם קשים, אבל הנשמות הללו כשהם יצמחו ויגיעו

לגיל חתונה וכו', הם יהיו טובים, אין ספק, אין מה לפחד. במיוחד אם האדם משתדל, בעזרת ה', הם יהיו בסדר.

רק שבזמן ההתבגרות הכוחות חזקים מדי ובשביל זה הם מתפוצצים. וגם מעניין שאחרי דקה שהם אמרו דברים נוראיים, הם שכחו כאילו לא קרה כלום. אני זוכר, אנחנו בילדות כשהיינו עושים דבר הכי קטן לא בסדר, היינו אוכלים את הלב כמה ימים טובים, ויותר מזה, אני חושב שאם אמרנו פעם משהוא לא טוב אנו זוכרים עד היום את זה שאמרנו לאימא דבר כזה, ואילו הם יכולים כמעט להרביץ לאימא ואחרי דקה כאילו לא קרה שום דבר.

אז יש בזה צד שני, צד שני שהוא נכון. מאיזו בחינה? אפילו אם אדם נופל ונופל עמוק, יקום מיד ולא ימשיך עם התהליך השלילי הזה. אז גם כאן אם עשו דבר רע, יש להעניש אותם שיראו שזה לא הפקרות.

חייבים גם צד שמאל ולא רק צד ימין. ומצד שני יש גם לסלוח ולהבין שגם מה שהם אמרו הם אפילו לא זוכרים מה שאמרו. החומריות זה בראש המעיינות שלהם, עוד משחק של זה ועוד בילויים, לא מספיק.

ואם שני שקל לא נתת מאיזו שהיא סיבה, יש צעקות ו"לא נתת לי כלום" ו"אין לי מה ללבוש", וכו'. אומרת אותה אישה כי לילדה יש ארון מלא בגדים וכל טוב בארץ והיא עוד מתלוננת בעוד שלאימא חסר מה ללבוש. אז זה הוא זה, צריך להתחזק ולהבין שזה המצב, זה יעבור. הכי חשוב זה לא לעשות מזה טרגדיות קשות מידי, כי זה לא עוזר, ויש לשמור על הילדים כי יש נטייה לייאוש, מהר מאוד מתייאשים וזה מסוכן.

גם עוד כלל אמרו חז"ל: לא לאיים על הילדים. אם אתה רוצה להעניש תעניש במקום ואל תגיד לו: "אני אעניש אותך ועוד תראה", כי איומים כאלה זה מסוכן, זה אסור, ועדיף שלא. יש סיפור בחז"ל שמישהו איים והילד הלך והזיק לעצמו כי פחד מאבא, עדיף לא לאיים.

חוץ מזה שגם באופן חינוכי אם אתה מאיים ומאיים - בסוף אין לזה שום כוח. עדיף לומר: "עשית ככה, תקבל ככה" וגמרנו, מאשר לאיים ולהסתבך. תראו מה קורה: עכשיו צריך להתגלות בעולם האור של הקבלה, שזה אור מעולם האצילות. והאור של עבודת הנפש שזה לעבוד את ה' במסירות שזה בחינת כתר, זה צריך להתגלות וזה צריך להתגלות. אנשים בינוניים זה לא הולך, לכן צריך להיות קלוקל חזק ורצון לקבל שהוא חזק, חוצפה גדולה כדי שירצו לקבל. תראו הרי כל הדורות התעסקו רק בפשט, תגיד לי מה לעשות ואעשה. אנשים לא התעמקו יותר מידי, חוץ מאנשים מיוחדים, ולא עמד. היום, היות שצריך שהמעיינות האלה יפוצו חוצה, אז צריך שיהיו מצבים קשים, וגם חוצפה גדולה, וגם רצון לקבל גדול, לשבור מסגרות. ההסברים הפשוטים לא מספיקים, צריך חוכמה גדולה, בשביל זה קורים כל הדברים הללו רק שצריך לכוון זאת נכון.

הפחד

אנחנו היום נשוחח קצת על המאורעות שקורים לנו בתקופה הזאת, איך להבין אותם ומה לעשות אתם, קצת מהסיבות, קצת מהדרכים, זו תקופה קשה מאד, לפרט ולכלל. המטרה הראשונה של כל הלחצים שאנחנו עוברים היום זה להביא את העם לאחדות. לאחדות ולביטול של האגו. זה קשור אחד עם השני. כתוב שבבית המקדש היו "עומדים צפופים ומשתחוים רווחים".

בזמן העלייה לרגל היו עומדים צפופים, זאת אומרת הייתה צפיפות כזו שבקושי יכלו לעמוד אחד ליד השני מרב שהיו יהודים, כשהיו משתחוים היו משתחוים רווחים, היה מקום להשתחוות.

היה נס, כי אם אין מקום לעמוד איך יש מקום להשתחוות? כשאדם משתחוה הוא תופס הרבה יותר מקום. אז אומרים חכמים שזה בא לרמז על העניין הזה שכשאדם עומד הוא זקוף הוא בגאווה שלו, אין מקום.

אבל כשהוא משתחוה, הוא נכנע, יש מקום, "עומדים צפופים ומשתחוים רווחים", זאת המשמעות הרוחנית של מה שהיה בבית המקדש. אנחנו הקמנו את המדינה פה עם חזון גדול, ולא כל אלה שהקימו את המדינה הבינו שהם שליחים של השם יתברך, שיד השם בעניין.

ולא כל אלה שהיו מאמינים ביד השם הבינו שהקמת המדינה זה מהשם יתברך. זאת אומרת היה פה עיוורון לשני הכיוונים. אותם החילונים שבאו והקימו את תנועת הציונות ואחר כך את כל מה שעשו, נלחמו, הקימו את המדינה במסירות נפש חשבו שהם עושים על פי רוחם, מה שהם מאמינים שזה טוב.

לא עשו את זה בשם השם אלא "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה." "אני ואפסי עוד, אם אין אני לי מי לי". ככה זה. זה היה החלק המוצהר של תנועת הציונות. אפילו עוד יותר גרוע, שתהיה לנו מדינה ככל העמים. שנוכל סוף סוף להיות ככל העמים. והרי אחד הדברים שהשם אומר לעם ישראל בכל הדורות בתורה, זה לא להיות ככל העמים, אתם עם סגולה אתם לא ככל העמים. אבל השם מגלגל את הגלגל בעולם הזה בחכמה רבה, חכמה אינסופית, והוא מרמה את הקליפות ועושה כל מיני דברים שלכאורה נראים לא לטובת הקדושה אבל בסוף זה ועוד איך לטובת הקדושה.

על כן כמו שאנחנו יודעים ב"שער הגילגולים" של האריז"ל ישנן נשמות חשובות מאד, קדושות מאד שנישבו בקליפות, עוד מזמן שבירת הכלים ועוד מזמן חטא אדם הראשון, והן בתוך הקליפות והקליפות לא מאפשרות להן לצאת, מקטרגים, שלא יוכלו להיוולד ולא יוכלו לתקן את עצמן, מעכבים אותן בתוכן, נשמות עשוקות, נשמות גדולות, עצומות. מה השם עושה? השם רוצה להביא אותן לעולם כדי לתקן אותן, כי התיקון הוא פה, פה זה עולם התיקון. והן לא רוצות לתת להן להיוולד. מה השם אומר? טוב, נשיג פשרה, שייולדו בנים של הורים עמי ארצות, חילונים שלא יודעים כלום רחוקים.

אז הקליפות מסכימות אומרות "יופי! הן יצאו עכשיו בנים של חילונים ויקלקלו יותר מאשר יתקנו. לא רק שנפלו פעם עכשיו יפלו לגמרי, נפיל אותן הרי זה ברור." אם נשמה כזאת קדושה וטהורה ועשוקה נולדת בעולם חילוני שיש בו כל כך הרבה תענוגות ומתירנות, הכל מותר והכל כיף וחיים רק בשביל ליהנות מה פתאום שהיא תירצה לגדור את עצמה בכל מיני גדרות ואיסורים מה פתאום.

הרי טבע האדם שכשיש לו מנה הוא רוצה מאתיים. לא ההפך כשיש לו מאתיים הוא רוצה מנה, הוא רוצה חצי. כתוב שאדם נפטר ואין חצי תאוותו בידו. זאת אומרת שטבע התאוה

לרצות יותר לא פחות.

הרצון לקבל נהיה יותר חריף, אז באמת הקליפות צודקות, מה הסיכוי של נשמה כזאת שתיפול ביניהן שהיא תוכל לצאת משם. אין לה שום סיכוי. ואז מאפשרים לנשמה הזאת להיוולד. אז היא נולדת באיזה חור באיזה מקום.

אבל השם חושב מחשבות ל"בלתי ידח ממנו נידח", הוא רוצה שכל עם ישראל, כל העולמות, הכל יהיה בתיקון, בסופו של עניין. הוא מגלגל את זה בהסתר. אבל התיקונים קיימים ונעשים. והוא מכניס אור בתוך הנשמה הזאת, מעורר אותה לתשובה, פתאום הנשמה הזאת חוזרת בתשובה.

ולא רק שמתקנת את עצמה אלא מתקנת את כל הניצוצות האחרים שקשורים איתה שהם היו כל כך רחוקים ובזכות ההתעוררות שלה, כשהיא מתעוררת, היא מעלה את כל הניצוצות האלה שלא היה להם לכתחילה שום צ'אנס להיות מתקנים. שום צדיק גמור לא ילך להיכנס בתוך הקליפות כל כך רחוק. צדיק נמצא בבית המדרש, בתוך קדושה, הוא לא הולך לתוך הקליפות שבקליפות בשביל להוציא את הנשמות, זה נדיר. אז אותה נשמה שהתעוררה יש לה את כל הניצוצות שאותם האנשים שהיו לכתחילה בקדושה לא יכלו להוציא אותם.

כי לא היו מתקרבים, היו מפחדים ליפול, בחטא. אז יוצא רווח מכל הכיוונים, השם יתברך מרמה את הקליפות. זה בפרט. יש גם תהליכים כלליים של עם ישראל שגם בהם השם מרמה את הקליפות. אחד התהליכים זה מה שקרה פה מאז קום המדינה. לכאורה התעצם החלק החומרי הרצון לקבל העצום, המדע והצבא וכל החלקים הרחוקים מרוחניות. לכאורה, החלק הרוחני עומד בקרן זוית.

יש קרע בעם ולא יכולים להשפיע אחד על השני. אבל השם יתברך קודם כל בונה את הכלי. הכלי הוא תמיד חומרי לעומת האור. האור שנכנס בתוך הכלי הוא יותר רוחני. אם כן, קודם כל הוא בונה את הכלי, ובינתיים יש חושך בכלי, קליפות שיוצאות מהכלי.

אבל השם בזכות הצדיקים בוטש בכלים ומכניס אורות ואז הכלים מתעוררים. אז הכלי הזה שלכתחילה היה חומרי, הופך להיות רוחני. כל הכוח של החומר, של הרצון לקבל, כל כוח של המדע, של הצבא, כל ההישגים הכספיים החברתיים, כל הדברים האלה יהפכו להיות כלים לעבודת השם, בבוא העת.

אבל עכשיו אנחנו בעוצם של הרצון לקבל הכשר והלא כשר. היום אדם יכול לעשות כל חטא שעולה על דעתו, יש לו את כל האפשרויות, אם זה איסורי עריות, כל האיסורים שבתורה הוא יכול לקיים היום אפילו לפי החוק ואפילו החברה תימחה לו כפיים כמו שמחאו כפיים לגנב הזה של הבנקים.

כולם מבסוטים שהוא גנב. זאת אומרת יש קונצנזוס, תמימות דעים בין כל מיני סוגים של בני אדם שיש דברים שמותרים לעשות אותם. כל הכבוד, גבר, גנב, עשה. זה אחד מהאיסורים של התורה "לא תגנוב".

אבל העם מרב הרצון לקבל הגדול שיש לו מרב הצרכים והלחצים מצדיק את זה. לא כולם אבל היו חלקים. אדם יכול לעשות היום הכל. יש טלוויזיה ויש ווידאו, יש אפשרויות לנסוע לחו"ל, בקיצור מי שרוצה לחטוא יש לו את כל אמצעי האלקטרוניקה והמדע ואף אחד גם לא יגלה אותו אם הוא קצת חכם.

יש הכל, כל האפשרויות פרושות. ובדור כזה כשהרצון לקבל כל כך התעצם ואפילו התשובה התייאשה מעצמה אחרי שכמה אלפים חזרו בתשובה ונכנסו לדרכים קצת קיצוניות, שאר העם לא רוצה לחזור בתשובה כי אומר מה אני אחזור בתשובה אפסיק ללכת לים, אפסיק לראות טלוויזיה, אפסיק ליהנות אי אפשר כך לחיות.

ואני אהיה קיצוני ואהיה נגד ההורים שלי ואסור לי לאכול שם וכל כך הרבה "איסורים" אז המעטים שחזרו יחסית, חסמו את הדרך לרב שהיה צריך לחזור ובחרו בדרך קצת מנותקת מהמציאות של הדור, קצת חמור מידי.

כך אני מתאר באופן כללי, בלי להיכנס לפרטים. אם כן השם הקים את הכלי הזה בחומרי, זה דור עז הפנים הזה שהקים את המדינה וממשיך את המדינה, שכבר לא מעניין אותם מדינה ולא מעניין אותם אידיאלים מעניין אותם כסף ובכל דרך אפשרית ומעניין אותו הנאות אסורות לא משנה איזה ועד כמה, זה מזכיר את דור המבול שהשחית כל אדם את דרכו על הארץ. וגזר הדין של דור המבול נחתם על מה? על החמס, זאת אומרת על גנבות. דווקא על הגניבות. אז החמס הזה מקבל כוח מהחמס שאנשים חומסים אחד את השני. הקליפה לא סתם יש לה שם והחמס הזה, ימח שמים, הולך תופס היום את הראש כבר.

לאט לאט המלחמה הזאת הופכת להיות "מלחמת קודש" מלחמת דת כביכול. מי עם הסגולה? למי שייכת הארץ הזאת? איזה תורה נכונה התורה שלנו או להבדיל ה"תורה" שלהם? אם כן השם יתברך נתן לנו כוח לשכלל פה את הכלי הזה שנקרא מדינה עכשיו כבר הרצון לקבל חזק ביותר ועכשיו הגיע הזמן להפוך אותו על מנת להשפיע.

כי אם כל הרצון לקבל הענק הזה, וכל האפשרויות המשוכללות נהפוך אותו על מנת להשפיע נעשה את התיקון. אנחנו עם כל החומריות הזאת נעבוד את השם. תאר לך כל המסעדות שיש בדיזנגוף פתאום מטרתן תהיה מטרתו של הפונדק של אברהם אבינו לדוגמא.

אברהם אבינו פתח פונדק כדי שיהיה לו כלי בטבע שיוכל למשוך אנשים שיוכל לתת להם לאכול, דרך האוכל להכניס להם קדושה ודרך העניין הזה להביא אותם לברכה ולהכיר את השם. הוא רצה לפרסם את האלוקות אז איך אתה מפרסם את האלוקות עם אנשים בהמיים? דרך האוכל.

מצא דרך בטבע ודרך זה. לכן פתח לו פונדק עם ארבעה פתחים והיה הולך ומחפש אורחים בשביל להשפיע עליהם אלוקות. אז תאר לך שכל המסעדות בדיזנגוף לכולן תהיה אותה מטרה של אברהם אבינו זה יהיה דבר גדול, נכון? למרות שזה רחוק, אני סתם מדמיון.

אבל השם יתברך רוצה להביא אותנו לתיקון הגדול ולהכשיר את הכלים שנהיה מסוגלים לקבל את האור האינסופי כי אנחנו כבר בזמן הגאולה אז בטובות זה לא הולך, בינתיים, כתוב "נאה עניות לישראל", אין ישראל עושים תשובה אלא מתוך עוני "מתוך צער ומתוך טלטול הדרך", כך כתוב, ואין ישראל עושים תשובה עד שיבוא אליהו.

עד שיבוא אליהו, אליהו בא לפני משית. זאת אומרת שהתשובה של ישראל תהיה ממש בדקה התשעים, לפני המשית. אז עכשיו יש את המטרה הזאת, בינתיים השם יתברך מעלה את הגופות עם הנפשות שלהם, גם ערב רב עולה, גם כן כל מיני גויים.

אבל מיליון יהודים, חצי מיליון יהודים עולים, רחוקים מהתורה רחוקים מהיהדות רחוקים מהכל. אז קודם כל הוא מעלה את הגוף לפה, אחר כך הם צריכים לקבל תיקון רוחני. אז קודם כל שיהיו פה, יהיו פה כבר היה צ'אנס, ישארו שמה לא ישאר מהם כלום חלילה, אז הם באים.

השלב הבא זה להפוך את העלייה החומרית הזאת לעלייה רוחנית. אנחנו נמצאים עכשיו בעיצומו של התהליך שצריך להביא אותנו מהשלב החומרי של המדינה הזאת, לשלב הרוחני. כדי שהחומריות תקבל את המקום הנכון.

"אין עצה כנגד השם", יש לנו פצצות אטום, יש לנו את הנשק הכי טוב את הצבא הכי משוכלל יש לנו הכל אבל באים כמה ערבים עם סכינים אנחנו לא יכולים עליהם. "אין עצה כנגד השם", אדם חשב שהוא ישב לו בנחת ויהיה לו שקט, אין שקט אין ביטחון אין כלום.

אפילו קצין כזה עם אקדח כבר שלף אותו וכבר ירה וכבר פצע אותו בשני כדורים וההוא המשיך ללכת כאילו כלום. כאילו לא קרה לו כלום, הרג אותו. הבלבול הזה שקורה עכשיו וכל הפחד, הפחד היום הוא המכנה המשותף של כל העם.

סוף סוף יש לנו משהו משותף, זה הפחד. הפחד והלחץ. גם במצרים "וירא השם את לחצינו", בזמן גלות מצריים לפני הגאולה של מצריים השם התחיל להכביד את היד, קשה על היהודים, הוציא להם את הנשמה.

אז "וישמע את צעקתם", התחילו לצעוק. ככה טבע האדם שהוא רוצה ליהנות. כל עוד שיש לו הנאות הוא לא מתפנה לעניינים האמיתיים. לפעמים אין ברירה ומכניסים אותו ליראה, לפחד, ללחצים, נותנים לו נבוט על הראש.

כל הזמן עד שיצעק. מתחיל לצעוק אז הוא מתחיל לפתוח רחמי שמיים, ואז "ושפכתי עליכם מים טהורים", השם רוצה עכשיו התעוררות מלמטה. אם כן, מכניסים לנו פחד ולחץ על מנת שנתעורר כדי שהתעוררות מלמטה תביא התעוררות מלמעלה. ואז ההתעוררות מלמעלה תוכל להשפיע, זו הסיבה. לפעמים פחד אחד קטן יכול לנקות הרבה עוונות. אדם מכניסים אותו לאיזה פחד למשל הקופאית הזאת שבאו אליה עם האקדח, פחדה פחד מוות. אותן החיילות שתקפו אותן פחדו פחד מוות. זה סבל גדול, זה ניקה להן הרבה, זה חומר מחטאה, הפחד מזעזע את הנפש ואז אדם מתחיל לעשות חושבים, לשאול שאלות למה קרה לי, למה דווקא לי ולמה ככה ולמה פה, ולמה שם, אדם מתחיל לפשפש במעשיו. אז יש גמרא שאומרת, היה סיפור על חכם אחד שהיו לו חביות של יין. איזה ארבע מאות, חמש מאות חביות של יין והן הפכו להיות חומץ. כל הכסף שלו הלך. אז הוא היה עצוב מאד. באו חכמים ואמרו לו שיפשפש מר, תחפש, תפשפש מה העוון שעשית.

אמר: אתם חושדים אותי. אמרו לו חכמים: אתה חושד שהשם לא עושה דין כמו שצריך. כתוב, אם באים על האדם ייסורים יפשפש במעשיו. פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה. אדם פשפש במעשיו וכל מעשיו מאה אחוז ובכל זאת יש לו ייסורים.

יתלה, יחשוב שהסיבה היא ביטול תורה. בגלל שביטל תורה, לא למד מספיק תורה. יש על זה פירוש אחר שאומר אם אדם פשפש ולא מצא את המעשים סימן שלא למד תורה, שלא יכל למצוא כי לא היה לו איך לחפש והוא לא הבין.

לא הייתה לו דרגה רוחנית למצוא את העוונות שלו כי הוא לא למד תורה. אז אמרו לו ככה אז הוא התחיל לפשפש במעשיו ולא מצא. אמרו לו יש אחד שאתה נותן לו עבודה בשדה, שלך אומר כן, והוא עבד ואתה לא נתת לו משכורת. ידעו החכמים למה באה לו המכה. אמר, לא נתתי לו משכורת, הוא גנב ממני. אמרו, גנב? זאת בעיה שלו אתה היית צריך לתת לו משכורת. לא מתאים לדרגה שלך שאתה תעשה דבר כזה שלא תשלם לו משכורת כי אתה גם כן גונב אותו ככה ואתה טועם טעם גניבה, אפילו אם זה נכון זה לא מתאים לדרגה שלך. קיבל על עצמו לעשות תשובה, הלך ושילם לו. אז יש שתי דעות, דעה אחת שהחומץ הפך להיות יין, מחדש, התהפך. דעה שניה אומרת שהחומץ נשאר חומץ אבל נימכר במחירו של יין. זאת אומרת שההפסד כספי לא היה לו.

אנחנו רואים עד איפה השם מדייק. אם אדם צדיק השם מדייק עליו בחוט השערה. מדייק מאד ומראה לו באופן גלוי, הנה עשית ככה, קיבלת ככה. זה נקרא גילוי פנים. אם אדם פחות צדיק פחות מראה לו.

קורה לו והוא לא יודע למה קורה לו, זה הסתר פנים. כמו שבמדבר עניין המן שהיינו מקבלים מן מן השמיים. צדיקים היו מקבלים את זה בפתח האוהל שלהם. פחות צדיקים היו צריכים ללכת כמה מטרים והלא מתוקנים בכלל היו צריכים ללכת לחפש את זה בהרים, ככה רחוק. היה שם משטר של גילוי פנים ושפע ירד בהתאם לאדם. היום לא רואים

את זה היום רואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו. שמה היה גילוי פנים אמיתי, אז לפי זה ידעו, זה חטא היום אין לו פתאום מן. אדם הלך בלילה עשה איזה חטא, בבוקר יצא היה רגיל שכולם ידעו שיש לו מן ליד הבית.

פתאום הסתלק המן. התחיל לחפש את המן אז כולם ראו ואמרו מה קרה לך היום? פתאום לא נתנו לך את השפע ליד הבית, היית צריך ללכת רחוק. זה מצב של גילוי פנים. ברוך השם שאנחנו לא במצב הזה היום, תארו לכם.

עכשיו, בדור שלנו שיש את כל הטכנולוגיה והתקשורת כל מה שקורה אנחנו יכולים לדעת בכל רגע מה קרה בכל מקום בעולם. זה בא להראות לנו עניין של השגחה פרטית.

איך השם רואה את הכל להבדיל. הוא צריך לראות את הכל ולסבול את הכל ולרחם על הכל ולתכנן את הכל. אנחנו רק רואים אלפית של אלפית וכבר יוצאות לנו הנשמה מהדברים הרעים שרואים ומהצרות ומהשחיתויות ומהבעיות, לא יכולים לסבול.

והשם סובל את הכל מפרנס את כולם, טובים עם רעים, נותן לנו לטעום טיפה. מה זה לראות את כל הדברים מה שנעשה תחת השמש. כל הדברים האיומים. אם כן הפחד הזה יש לו תפקיד. התפקיד זה לעורר את הנשמות שיתחילו להגיע לפחות ליראת שמיים.

לא לאהבת השם, אהבת השם זה דרגה יותר גבוהה אבל לפחות ליראת שמיים. לפחות שאדם ילך ברחוב ולא יודע מאיפה ידקרו אותו אז הוא יתפלל כל הזמן. אשרי אדם מתפלל תמיד. אדם ילך עם נשק וידע שלא בטוח שהנשק יציל אותו וגם ייקח סכין וידע שזה לא בטוח. שום דבר לא בטוח זה בשביל התפילה, התפילה והצעקה והקשר והדבקות. כשאדם מפחד הוא כל הזמן מבקש. תשמור עלי, הוא ממלמל. אין גיבורים, אין שום דבר, כולם כולם מתפללים, השם נותן לי את הכוח לעשות חיל, צריך את הכל, אבל זה לא מספיק.

לא כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה אלא השם נותן לי כוח לעשות חיל. אם השם לא בנה בית, שווא עמלו בוניו בו, אם השם לא ישמור עיר, שווא שקד שומר. צריך שומר וצריך בוני בית אבל לדעת שהשם נותן והשם עושה, זה החלק הכללי.

בפחדים הפרטיים ברוך השם הזדמן לי אתמול פחד מיוחד מאד. ניסיון מיוחד של הנחש ההוא שבא בהפתעה גדולה וכמעט השם ישמור הוכשנו שנשיכה כזו אולי חלילה לא היה לה פתרון כי זה אזור הראש, עד שאתה הולך.

עכשיו כשבאים לאדם ייסורים, יפשפש במעשיו. בא לאדם דבר כזה צריך לפשפש במעשיו. קודם כל "הודו לשם כי טוב כי לעולם חסדו" שהנחש לא הכיש, נס. למה הוא לא הכיש? כי השם לא נתן לו. כתוב שהנחש מכיש מתי שהשם אומר לו. אם חלילה היה מכיש זה היה סוף הסיפור. לא הגיע הזמן שיהיה סוף הסיפור אז לא הצליח להכיש. אז היה פה עניין של קיטרוג. קיטרוג ודין אבל זה נמתק ברגע האחרון. נימתק, השם עצר את השליח הרע לא נתן לו לבצע את זממו.

לא רק זה, נפטרנו מאויבינו ברוך השם, הנחש קיבל את עונשו. עכשיו, זה מה שקרה בפורים, בפורים ניגזר מה שניגזר על עם ישראל ונשלחו השליחים. ניגזרה גזירה. אבל אח"כ השם יתברך ביטל את הגזירה אבל לא יכלו לבטל, אלא שלחו מכתבים חדשים שהיהודים יכולים להתגונן שיתגוננו ויכו באויבים שלהם.

זאת אומרת יצאה גזירה כבר נשלחו השליחים אבל בכל זאת תשובה שעשו עם ישראל וצום, תענית אסתר וכל זה, שברו את העניין והם פגעו באויביהם, ההפך ממה שהיה מתוכנן, ו"נהפוך הוא".

אז ברוך השם היה פה "ונהפוך הוא" עכשיו, "כשייסורים באים על האדם יפשפש במעשיו", אבל יש שני סוגים של בני אדם יש אנשים פרטיים, ויש אנשים כלליים. אמנם כל יהודי הוא כללי "כל ישראל ערבים זה לזה", קשורים.

מה שאתה עושה משפיע על מה שההוא עושה, מה שהוא עושה משפיע על מה שזה עושה, יש קשר, כולנו בקלחת אחת, הרי "לעולם אדם צריך לראות את עצמו כאילו הוא מכריע את הכף." הוא יעשה מצווה מכריע את העולם כולו לכף זכות.

יעשה עבירה, מכריע את העולם לכף חובה. יש סיפור על הבת של ר' עקיבא שביום החתונה כל האסטרונומים אומרים שהיא צריכה ללכת לעולמה ואז באמצע החתונה היא ראתה איזה עני וכיבדה אותו לשבת ונתנה לו לאכול, באה הביתה הורידה את הסיכה שמה את זה בכד או במגירה ולמחרת כולם באו לראות אם היא מתה.

וכשהוציאה את הסיכה היה צפע מת שהיא דקרה אותו, אלמלא זה הוא היה מכיש אותה. ואז שאלו מה עשית, ומצאו את העניין שהיא האכילה את העני אז זה הציל אותה, כל דבר שקורה זה מדויק. אומר האריז"ל שיש בן אדם יש לו נפש רוחנית, יש לו גוף ויש לו לבוש ויש לו לבוש על הלבוש.

אלה החלקים מהלבוש ועד הפנימיות של הנשמה של האדם, הדרגות. גם יש אדם שיש לו בית ויש לו חצר ויש רחוב ויש עיר ויש מדינה. זה גם כן דרגה של כלים קרובים יותר. ברוך השם השרץ הזה שהיה פה הוא לא היה בבית הוא לא היה בחלק הפרטי. הוא גם לא היה בתוך המקום הזה שבו אני עוסק עם הכלל. היה בפתח בחוץ. "לפתח חטאת רובץ". צריך להתבונן ולהבין מה זה. תכף אתם תזדעזעו עוד יותר. למה זה מרמז? ברוך השם לא קשור לבית. הרי לכל אדם כללי יש גם חיים פרטיים. לי יש את החיים הפרטיים שלי. אני אדם פרטי, יש לי את אשתי, את הילדים שלי, את הפרנסה שלי את החיים שאני צריך למלא. חוץ מזה יש לי תפקידים כלליים של אנשים אחרים שלא קשורים למשפחתי.

זה השרץ הזה בא לאיים עלי, לא בחלק הפרטי ברוך השם. אני לא אומר שאני אדם שאין לי מה לפשפש במעשי, יש ועוד איך, גם בזה עשיתי חשבון, ומצאתי דברים שצריך לשנות. אבל עכשיו מה שמעניין אתכם ומה שחשוב זה בעניין הכלל. איפה זה היה העניין הזה? בפתח, פתח חיצוני. מעל הפתח החיצוני. זאת אומרת יש את החלק הפנימי שזה מה שכאן, כאן באים נשמות אנשים עם כל מיני עניינים או חיפושים או צרות ומה שאני עושה, מתקן אותם נותן להם דרך.

מה אני נותן להם דרך? מה לעשות, איך להתמודד, איך להבין את מה שקורה להם איך להתמודד עם העניינים שלהם. על ידי עבודת השם עבודת הנפש, לימוד כל מיני דברים. לפעמים דברים של סגולות אבל בעיקר מה שאני נותן זה לא סגולות, זה דעת. שהבן אדם יבין מה שקורה לו, יתחיל לתקן ולעשות את העבודה הנכונה. אם כן, במי אני נילחם? אני נלחם בנחש. בנחש שיש בתוך האדם, זה היצר. הנחש זה היצר שפיתה את אדם וחוה, הפיל עלינו מה שהפיל.

אותו יצר ממשיך עכשיו. מה התפקיד העיקרי שלי? זה להכשיר את האנשים להלחם נגד היצר, ספציפית, פרונטאלית, לא רק באופן כללי להתפלל, לשמור מצוות נהיה ילדים טובים אלא שיכירו את השרץ טוב טוב ויוכלו להלחם איתו באופן מדויק.

כי אני מאמין ואני רואה שהשם נותן לי על זה כל הזמן, ברוך השם שבלי עבודה כזו, בלי עבודה ספציפית על היצר המדויק, שעובד על כל אדם ואדם, האדם בסכנה והיצר הורג אותו. לא מספיק לשמור מצוות, לא מספיק ללמוד תורה, אדם צריך להכיר את השרץ איך הוא בא אליו, איך הוא בא לתקוף אותו.

מה הנוסחאות שבהן הוא תופס אותו. כל אדם נתפס בצורה קצת אחרת, מלכודת קצת שונות בעצמות שונות, בדרכים שונות. כולנו בסכנה כל הזמן, יש מלחמה רוחנית. כל הסכינים וכל מה שקורה בחוץ זה רק בשביל לעורר אותנו שאנחנו במלחמה.

אבל זאת מלחמה פנימית. זאת אומרת הנשמות שלנו כל הזמן נאבקות, היצר אוכל אותן,

יש שואה רוחנית סה"כ, בכל העם. מה שהשם בא לעורר אותנו עם הסכינים והדברים האלה זה שנבין שיש מלחמה. כמו שיש מלחמה בחוץ יש לזה שורש פנימי. איפה שורש פנימי? שורש פנימי שתוקפים אותנו ואנחנו לא יודעים להתגונן. מה אומרים עכשיו? שלא יודעים להתגונן. רוצים ללמד את החילות להתגונן, את הנשים להתגונן, לא יודעים להתגונן נגד היצר.

כל מה שעושים זה לא מספיק. גם אם נותנים לך ערכות אב"כ אתה לא יודע אם תדע להשתמש, ואם בכל תנאי ובכל מקום. אין לנו הישרדות רוחנית, אין לנו את הכללים וזה מה שאני בא ומחדיר לאנשים.

ברוך השם אני רואה תוצאות אני רואה שיש הבדל בין אדם שלומד את השיעורים ולומד את הספר ושומע את הקלטות ומקבל הדרכה ומתחיל להלחם ובין אדם שלא עבר את זה. ואפילו יודע הרבה ולמד קבלה וכולי, אם הוא לא בא ולא מקבל את ההדרכה שלו ואת המינון שלו ואת הדרכים שלו הוא מגשש באפילה.

היצר אוכל אותו. היום התבשרתי על איזה מקרה שהיה לפני כמה חודשים של איזה אישה שהביאה לי תמונה של אישה ובעל מחו"ל. היום התבשרתי בשורות טובות, הגבר הזה מצא לו מישהי יותר צעירה יותר מעניינת, טרגדיה שלמה ואז הביאו לי תמונות והסתכלתי על האישה והסתכלתי על הבעל ואמרתי אלה הדברים שהם צריכים לעשות, שהיא צריכה לעשות.

אם היא רוצה שישתפר המצב. נתתי לה הדרכה, גם הדרכה רוחנית בשביל עצמה וגם הדרכה מעשית עם הסבר, מה גרם לבעל ומה יכול לגרום לו אם היא תשנה כיוון שיחזור אליה. אמנם יש פיתויים וכל זה אבל לא סתם בעל קס והולך ולוקח משהו אחר, צריך להיות סיבות, יש סיבות.

היום התבשרתי שאמנם כן, היא לקחה את ההדרכה והיא שמחה מאד ושינויים גדולים לטובה. הייתה צריכה לבוא, היא לא הגיעה. האישה הזאת הגיעה היום מחו"ל. זאת אומרת שהנה אפילו בני אדם שלא היו פה אישית, קיבלו הדרכה מכוונת לעניין הזה של הלחימה, היא קיבלה ולא בעלה, היא קיבלה הדרכה בכיוון הנכון והנה היא מתמודדת, משנה, היא הבינה.

שינתה כמה דברים והנה המציאות משתנה. היא שמעה, יש אנשים שהיצר גם לא נותן להם לשמוע את הדברים. פה יש נס גדול, מה הציל אותי בחוץ? איזה חוש הציל אותי? השמיעה. לא ראיתי את הנחש, רק בפעם השניה, קיבלתי ככה שכל שזה נחש, ואז התחלתי להסתכל ראיתי אותו וברחתי. זאת אומרת אחת האפשרויות שאדם יינצל זה קודם כל השמיעה. לשמוע, לשמוע. אדם שמוכן לשמוע, חצי דרך כבר, בפעם הראשונה ששמעתי את הקול לא הבנתי, שמעתי קול משונה. "שמע ישראל", למה צועקים כל יום "שמע ישראל", שישראל יתחיל לשמוע. יפתחו את האוזניים יורידו קצת את הגאווה, ויתחילו לשמוע, שייכנס משהו, אולי צודק, אולי יש משהו, אולי יש דרך, אז יש שמיעה חיצונית ויש שמיעה פנימית במקרה הזה ברוך השם ניצלנו בזכות ששמענו והיבנו שיש פה משהו.

והנה הקליפה לפני שתוקפת היא משמיעה קול. "הנה אני פה". ראיתי בספר אנציקלופדיה על הנחש הזה שזה נקרא צפופי אזהרה, שניה לפני שהוא מכיש הוא מוציא אוויר ועושה את הרעש הזה להזהיר.

זאת אומרת, מה פתאום? הרי זאת קליפה והקליפה רוצה להזיק אז מה פתאום היא מזהירה? אומרים חז"ל אין מענישים אלא אם כן מזהירין. צריך קודם אזהרה. ואם אדם שומע את האזהרה אם אדם רגיש מאומן לשמוע מה קורה לו בפנים מה קורה בחוץ אז הוא יכול לברוח.

אפילו ניגזר חלילה דין קשה כזה יש לו ציאנס לברוח. אם אדם לא שומע ועסוק עם האגו שלו עם השטויות שלו ויודע הכל אז איזה ציאנס יש לו להינצל? אין לו ציאנס, את זה צריך ללמוד באופן ספציפי.

עכשיו, אם נסתכל מאיזה צד בעצם זה היה צד ימין, באמצע אבל הגוף היה בצד ימין, הראש היה באמצע. בצד ימין שלי. זאת אומרת הוא הסתכל עלי ככה והגוף שלו היה לכיוון צד ימין. בצד ימין יש את המזוזה, ברוך השם, עכשיו כשיש אנשים שתפקידם להלחם ביצר ולהכשיר את האנשים שיילחמו ביצר היצר רוצה לפגוע, לא רוצה שיהיה דבר כזה, לא רוצה.

הרי אם מה שאתה עושה לא מסכן אותך, אז הוא ייתן לך לעשות חיל. אם אדם יפתח לו בית תה, ילך לו למה? היצר מבסוט, יש שם חטאים כמה שיותר, יאלה. ייתן לו כסף ייתן לו אנשים, אין לו בעיה.

פעם אחת בא מישהו מארגנטינה אומר לי שהחליטו להכניס לבית הכנסת אורגן, ביום כיפור הם מנגנים באורגן. למה? אומר שהנוער לא בא. רוצים למשוך את הנוער. אז שמו אורגן. אמרתי, לו היית שם כדורגל היו באים עוד יותר.

כשאדם הולך ועושה עבירות היצר מגדיל לו את האפשרויות, שיעשה עוד יותר. כשאדם רוצה לעשות מצוות או אם באופן מדויק האדם הולך ונלחם נגדו אז הוא מתנפל או הוא לא מוכן או הוא לא רוצה.

העניין פה של פתח בחוץ זה הפצה, הפצה של התורה. שם עומד היצר ולא נותן. אם אדם פרטי נפגע, נפגע. אם אדם כללי נפגע במה הוא כללי. יש לפעמים רופא שחוקר איזו מחלה נדירה ועומד להגיע לאיזו תרופה ואם הוא נפגע ולא השאיר מסמכים כל האנושות בוכה על זה, נכון? השם ישמור. מה היא חושבת כל פעם ופעם, אז זה תרופה. זה כלים, זה כלים רוחניים איך להלחם עם המציאות שמישהו פוגע בך. היום למדנו על הפחד, נכון? נתנו כמה כלים איך להתמודד עם העניין של הפחד. בע"ה נראה הלאה יש כל מיני סוגים של פחד, כל פחד יש לו שורש אחר.

קצת תיקון אחר, התמודדות אחרת ויש אנשים עם דמיונות ויש אנשים עם תאוות ויש אנשים עם שיגעונות ויש כל מיני דברים. באופן כללי מה שצריך להכשיר את הדור זה שיבין שיש את היצר הזה ומה הוא עושה ואיך להתמודד איתו. כמו שבזמן יציאת מצרים השם הוציא אותנו בחיפזון. אומר האריז"ל למה בחיפזון? אם זה לא היה בחיפזון לא הייתם יוצאים הייתם נשארים שם תקועים. אם כן, התיקונים הגדולים שהעם צריך לקבל את ההכשרה, צריך להיות מהר ובמכה אחת.

הנה כל הפחד היה עד שיחלקו את המסכות. היה פחד עד שיתחילו ואולי הוא יתקוף מייד. הוא יידע רק שאנחנו הולכים לחלק, זה היה רגע קריטי. עכשיו ברוך השם כבר חילקו כבר לא מפחדים כל כך.

זה שיש תיקון של פחד זה ברור. אבל מה אני רוצה להגיד? התהליך בין שהחליטו לחלק את המסיכות עד שהתחילו לחלק ועד שגומרים כולם היו מתוחים שמה עכשיו. הוא יתקוף שמה עכשיו זה הרגע.

אבל ברגע שיש כבר את המסיכות כל אחד כבר יכול להסתדר איך שהוא. אז גם באופן רוחני זה אותו דבר. הפחד מקיטרוג. הבעיה, העיכוב זה בהתחלה עד שזה פורץ ומתחיל לזרום, כשזה כבר זורם מי יכול לעצור.

לא יכולים לעצור. צריך להתפלל חזק שהשם ישמור עלינו ו שנצליח ולעשות מאמצים כי בנפשנו הוא. עכשיו השם לא נתן לו, ברוך השם, הוא לא נתן לו. ושלא ייתן לו גם. וזה כמו ששאלת, למה זה דווקא שרץ כזה ולא דבר אחר. מאיפה בא כל העניין מהראש ומעל לראש.

מאיפה אדם מקבל את התורה? מאיפה אדם מקבל את השכל מה לעשות דברים נכונים ואיך לתקן? זה בא מלמעלה בהשראה, דרך הראש, ויוצא. גם אדם שהוא בבחינת ראש באיזשהו דרך שהוא צריך להביא זה בחינת ראש אז היצר מקטרג על הראש, על הראש של הראש שמה זה המקום. אם כן, יש עוד בעיה, עיקר הפגמים שלנו גם בראש, המחשבות, כיצד לתקן את המחשבות. כי "מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. מחשבה רעה הקב"ה לא צרף למעשה". ספר של הרמח"ל פרשת "לך לך", "אוצרות הרמח"ל", "ויאמר אליו אני השם אשר הוצאתיך מאור כשדים סוד אור כשדים הוא....." אגב, את אברהם אבינו מתי הכניסו לכבשן האש? בהתחלה רצו לנסות לחסל אותו לא רק להעמיד אותו במבחן. מתי תפסו את משה רבינו והוא היה בסכנה? בהתחלה, כשהוא נולד, במים וגם אח"כ. לדוד המלך בכלל לא הייתה זכות קיום הוא היה צריך להיות נפל.

דוד המלך היה אמור להיות נפל. רק אדם הראשון נתן לו במתנה שבעים שנה מחייו, ולכן היו לדוד חיים. יוסף גם כן. לכן, כל תהליך רוחני כשהוא בתחילתו, משהו חשוב. הכי מסוכן צריך הרבה רחמי שמיים וזריזות לתת את הכוח הראשוני שזה יתפוס. הנה אברהם, יצחק, יעקב. אברהם אבינו קרא לו הר, יצחק קרא לו שדה, הר המוריה זה אברהם אבינו אח"כ יצחק קרא לו שדה והוא גם נחרב. שניהם נחרבו. היחידי שהחזיק מעמד זה יעקב, קרא לו בית.

אברהם אבינו היה חסד היה צריך לפרוץ דרך יצא ממנו גם טוב וגם רע יצא ממנו יצחק ויצא ממנו ישמעאל. יצחק היה צריך לבנות קצת מבחינת גבורה, לצמצם. וגם יצאה ממנו פסולת, עשיו, וצדיק - יעקב. ויעקב כבר הצליח לבנות את התהליך 12 שבטים. בכל תהליך זה הולך ככה. אז ככה "ויאמר אליו אני השם אשר הוצאתיך מאור כשדים, סוד אור כשדים הוא, כבר ידוע ששלמות התיקון הוא שהחסד ישלוט והגבורה תעמוד תחתיו, ואם הוא להפך אז הסיטרא אחרא מתגברת ואומות העולם שליטים".

אם אנחנו רוצים שאומות העולם לא יישלטו עלינו צריך להגביר את החסד ימין על שמאל לא לתת שהשמאל תעלה על הימין. שמאל זה רצון לקבל, ימין זה רצון להשפיע. אז אומות העולם לא שולטים עלינו.

"ולכן נמרוד הרשע חשב להגביר הגבורה על החסד, להפיל אברהם שם, דהיינו אברהם שהוא מצד החסד. אם היה נישרף באש, שהוא מצד הגבורה אז היה נשאר משועבד החסד לדין". צריך להשפיע יותר ממה שלקבל, הכי נכון לקבל בשביל להשפיע, אתם מבינים? "הסיטרא אחרא הייתה מתגברת בכוח הפעולה הזאת, אבל הקדוש ברוך הוא הפך הדבר לטובה ואברהם גבר על האש והחסד גבר על הדין וזה היה הניסיון הראשון לפי שזה התיקון הראשון, שורש לכל התיקונים הצריכים להיעשות להגביר החסד על הדין". בכל מצב, בכל מקום, בכל מחשבה בכל ניסיון להגביר את החסד על הדין, אמנם צריך גם דין אבל החסד צריך לשלוט. "וכשחסד שולט כל הדברים הולכים בתיקון. הקדושה שולטת וישראל יושבים על אדמתם ושולטים. שמעתם פה? הנה הרמח"ל אומר הכוח לשבת בארץ ולשלוט זה ע"י תיקון רוחני זה להשליט את החסד על הדין". ולכך תלה עניין אור כשדים בארץ ישראל, כמו שכתוב "לתת לך את הארץ הזאת לרישתה".

אח"כ שאלו "במה אדע כי אירשנה?" כלומר באיזו זכות והשיבו בזכות הקורבנות. כמו שאומרים רז"ל "א"י היא סוד מלכות ועד שמלכות עומדת למטה הקליפות יונקים ממנה חס ושלוש.

ולכן, התיקון הוא להעלותה עליה אחרי עליה" מעניין עליה זה גם מלשון העולים שעולים לארץ. עליה אחרי עליה המלכות שלנו פה התחזקה אז הנה זה מה שקורה עכשיו עם העלייה מרוסיה, מלכות הקדושה פה מתחזקת יש פה יהודים יותר מאשר קליפות.

הקליפות יונקים מהיהודים שנמצאים בחו"ל על כן התיקון הוא להעלותם, עליה אחרי עליה שאז הקליפות אינן יכולים לה, זה היה כוח הקורבן שהיה מעלה המלכות כמו שכתוב בזוהר פרשת צו, וכך בזכות הקורבנות ישראל עומדים על אדמתם. לפי שגורמים עליה למלכות למעלה וארץ ישראל למטה ואומות העולם, אז אין להם שליטה על ארץ ישראל. "אגב, עשרה הרוגי המלכות נהרגו במקום קרבן. הדם של הקורבנות היה מכפר על ישראל, בזכותם היינו נמצאים כאן. היות שאח"כ בית המקדש נחרב אז באו קורבנות אדם. קורבנות אחרים, הצדיקים. הרי בזמן בית המקדש הקורבנות הם מגינים על הדור, בזמן שבית המקדש לא קיים אז צדיקים מגינים על הדור, השם ישמרנו, ולכן נהרגו עשרת הרוגי המלכות. אמנם הם באו לכפר על הבעיה של יוסף, אבל גם כותב האריז"ל שהייתה חסרה זכות ובזכות הייסורים שהם קיבלו מאהבה ומסרו את עצמם על קידוש השם זה נתן זכות להחזיק את העולמות ואת עם ישראל עד סוף הדורות. כזאת זכות הייתה להם. אז היום כשיש קורבנות אדם זה השם ישמור, הדור הזה דור קשה. "ולארץ ישראל למטה ואומות העולם אז אין להם שליטה על ארץ ישראל." אגב, מאז שנחרב בית המקדש מה מכפר על אדם? שולחנו, שולחנו זה כסף שהוא מושיב עני שיאכל איתו, אז מה אומרים, מאז שנחרב בית המקדש הקורבנות לא מכפרים עלינו, חסד מכפר עלינו. אז אם היום נעשה חסד האומות לא יוכלו לשלוט עלינו, והארץ תהיה בידינו. "עוד פרשו רז"ל שהקב"ה הראה לו המלכויות והעניין הוא שהקב"ה רצה להקדים רפואה למכה דהיינו אברהם כראותו המלכויות וודאי שהיה מכוון להכניעם וקודם שבאו לעולם המלכים הם לא נכנעו בתחילה, זה גרם להם אח"כ כשמלכו מלכותם לא היה קיים ולכן הקב"ה הראה אותם בתחילה להכניעם ולעלות התיקון כראוי.